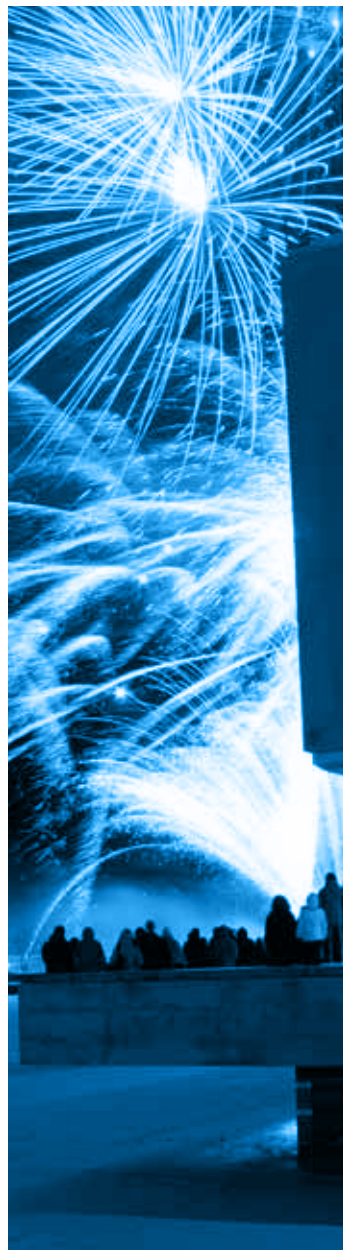

OULUN KAUPUNGIN
TALOUSARVIO 2012
ja taloussuunnitelma 2013-2014

Oulun kaupunginvaltuusto 15.12.2011

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINVALTUUSTON PÄÄTÖS.....	1
1 KAUPUNGINJOHTAJAN JOHDANTO.....	5
2 TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT.....	6
2.1 VUOSI 2012 SIIRTYMÄVAIHE UUTEEN OULUUN.....	6
2.1.1 Väestörakenne ja väestörakenteen muutokset.....	6
2.1.2 Työpaikkakehitys, työttömyys ja työllisyyden hoito.....	7
2.1.3 Maankäyttö ja asuntorakentaminen.....	9
2.1.4 Yleinen taloudellinen tilanne ja kuntatalouden kehitysnäkymät.....	10
2.1.5 Uusi Oulu ja talouden näkymät.....	10
2.1.5 Tulos- ja rahoituslaskelmat.....	21
2.1.6 Verotulot ja valtionosuudet.....	22
2.2 OULUN KAUPUNGIN TALOUS.....	24
2.2.1 Oulun kaupungin taloudellinen tilanne.....	24
2.2.2 Verotulot ja valtionosuudet.....	35
2.2.3 Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämis- ohjelma 2010-2012.....	35
2.2.4 Tuottavuusohjelma.....	36
2.2.5 Riskianalyysi.....	38
3 KAUPUNKISTRATEGIA JA SIIRTYMÄVAIHEEN STRATEGISET LINJAUKSET.....	42
3.1 OULUN KAUPUNKISTRATEGIA 2020 / TAVOITTEET 2012.....	44
3.2. UUDEN OULUN SIIRTYMÄVAIHEEN STRATEGISET TAVOITTEET JA MITTARIT.....	50
3.3 JOHTAMISJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN.....	53
3.4. PALVELUJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN.....	53
3.4.1 Palvelujen järjestämishjelman linjaukset.....	54
3.5 OMISTAJAPOLIITTISET LINJAUKSET.....	54
4 HENKILÖSTÖ.....	56
5 TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN RAKENNE.....	59
5.1 TALOUSARVIORAKENNE.....	59
5.2 SITOVIUDET.....	60
5.2.1 Peruskunnan talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto.....	61
5.2.2 Investoinnit.....	63
5.2.3 Liikelaitos Oulun Tilakeskus.....	64
5.2.4 Liikelaitokset.....	64
6 OULUN KAUPUNGIN JA PERUSKUNNAN TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAT.....	67
6.1. OULUN KAUPUNGIN TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAT.....	67
6.2 PERUSKUNNAN TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAT.....	68
7 KÄYTTÖTALOUSOSA.....	69
7.1 KÄYTTÖTALOUSKEHYKSET LAUTAKUNNITTAIN.....	69
7.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA.....	71
7.3 TARKASTUSLAUTAKUNTA.....	71
7.4 KAUPUNGINVALTUUSTO.....	72
7.5 KAUPUNGINHALLITUS.....	72
7.6 SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA.....	92
7.7. SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN PALVELUTUOTANNON JOHTOKUNTA.....	120
7.8 OPETUSLAUTAKUNTA.....	132
7.9. NUORISOASIAINLAUTAKUNTA.....	148
7.10 KULTTUURILAUTAKUNTA.....	154
7.11 LIIKUNTALAUTAKUNTA.....	159
7.12 TEKNINEN LAUTAKUNTA.....	170
7.13 RAKENNUSLAUTAKUNTA.....	180
8 KEHITTÄMISOHJELMAT.....	187
8.1 KONSTI - ELÄMÄNHALLINTA- JA HYVINVOINTIOHJELMA.....	187
8.2 SYKE - KAUPUNKIKULTTUURIN KEHITTÄMISOHJELMA.....	188
8.3 PESTI - TYÖLLISYYSOHJELMA.....	189
8.4 ILMO - ILMASTO-OHJELMA.....	191
8.5 IMPAKTI -TIETOHALLINTAOHJELMA.....	192
9 INVESTOINTIOSA.....	193
9.1 PERUSKUNTA.....	193
9.2 LIIKELAITOS OULUN TILAKESKUS.....	203

10 LIIKELAITOKSET JA OULUN KAUPUNGIN KEHITTÄMISRAHASTO.....	207
10.1 OULUN ENERGIA LIIKELAITOS.....	207
10.2 OULUN VESI LIIKELAITOS.....	216
10.3 OULUN SATAMA LIIKELAITOS.....	223
10.4 OULUN JÄTEHUOLTO LIIKELAITOS.....	230
10.5 OULUN TYÖTERVEYS LIIKELAITOS.....	236
10.6 OULUN TIETOTEKNIikka LIIKELAITOS.....	243
10.7 OULUN TEKNINEN LIIKELAITOS.....	250
10.8 LIIKELAITOS OULUN SERVIISI.....	256
10.9 LIIKELAITOS OULUN TILAKESKUS.....	264
10.10 OULUN KONTTORI LIIKELAITOS.....	271
10.11 NALLIKARI LIIKELAITOS.....	277
10.12 BUSINESSOULU LIIKELAITOS.....	282
10.13 OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLIIKELAITOS.....	288
10.14 OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI LIIKELAITOS.....	296
10.15 OULUN KAUPUNGIN KEHITTÄMISRAHASTTO.....	302
11 OULUN KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖIDEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET.....	306
LIITTEET.....	313
LIITE 1 Kestävän kehityksen tavoitteet.....	313
LIITE 2 Väestö 1.1.2012 ikäryhmittäin ja väestösuunnite suuralueittain 2016 ja 2021.....	323

Kaupunginvaltuusto päätti 15.12.2011 § 134:

- Hyväksyä talousarvion 2012 ja taloussuunnitelman 2013-2014
- Oikeuttaa kaupunginjohtajan ottamaan tilapäisluottoa kaupungin maksuvalmiuden turvaamiseksi siten, että luoton määrä on enintään 25.000.000 €
- Oikeuttaa kaupunginjohtajan ottamaan pitkäaikaista lainaa nettomääräisesti enintään 82.833.000 €
- Oikeuttaa kaupunginjohtajan tekemään kaupunginjohtaja –esitykseen tarkennuksia.
- Oikeuttaa Talous ja strategia –ryhmän tekemään teknisiä korjauksia.
- Hyväksyä seuraavat ponnet:
 - ”Hyväksyessään talousarvion 2012 valtuusto edellyttää, että käynnistetään kattava tiedotuskampanja sähköisestä asiointimahdollisuudesta ja omahoitopalveluista yhdessä paikallislehtien ja muiden tiedotusvälineiden kanssa.”
 - ”Valtuusto edellyttää, että vuonna 2012 laadittavassa joukkoliikenteen linjastosuunnitelman laadinnassa kuunnellaan aidosti kaupunkilaisten tarpeita, haluja ja kehittämisideoita. Suunnitelmia laadittaessa on otettava huomioon lisäksi palvelujen saavutettavuus. Kaupunkilaisten tarpeita voidaan kartoittaa esimerkiksi avoimella sähköisellä kyselyllä.”
 - ”Oulu, maailman paras talvipyöräilykaupunki. Esitän, että liikuntapaikkojen toimintasuunnitelmassa selvitetään mahdollisuus Raksilan pesäpallostadionin käyttöönotto talvipyöräily keskuksena.”
 - ”Hyväksyessään päätöksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että vuoden 2012 aikana selvitetään voitaisiinko jo vuoden 2012 aikana tai viimeistään 2013 alusta sotaorvot ottaa ilmaisten linja-autokuljetusten piiriin kuten mm. sotiemme veteraanit tällä erää ovat. Kustannukset ovat niin pienet, että määrärahaa ei tarvitsisi muuttaa/lisätä.”

TALOUSARVION 2012 TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET

1 SITOVUUDEN MÄÄRITTELY

Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään toimielinten toiminnalliset, taloudelliset ja palvelun laadulliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Jos toiminnallinen tavoite hyväksytään sitovaksi talousarvioon, se sitoo lauta- ja johtokuntia ja viranhaltijoita samalla tavoin kuin määräraha. Talousarviossa voi olla myös muita informatiivisia ja toimintaa ohjaavia tunnuslukuja ja tavoitteita.

2 TALOUSARVION MUUTTAMINEN

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Talousarvion muutosten esittämisoikeus ja -velvollisuus koskee samalla tavalla sekä määrärahoja että tavoitteita. Määrärahan korottamisen tai tuloarvion alentamisen yhteydessä on arvioitava myös toimintaa sitovien tavoitteiden ja mittareiden muutostarvetta. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita ja tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin.

Lautakuntien tulee toimia valtuuston hyväksymien määrärahojen puitteissa. Toimintasuunnitelmiin sisältyvät määrärahat ovat kokovuosikustannuksia ellei alkamisajankohtaa ole erikseen ilmoitettu.

Jos nettoyksikkö saavuttaa kaupunginvaltuuston asettamaa taloudellista ja toiminnallista tavoitetta paremman tuloksen, voi lautakunta tehdä kaupunginhallitukselle erillisen esityksen tuloksen käytöstä tilinpäätöksen yhteydessä. Edellytyksenä on, ettei nettoyksiköllä ole edellisten kolmen tilikauden aikaista alijäämää. Tarkasteluun otetaan varsinaisen toiminnan tulos. Tarkastelun ulkopuolelle jätetään ulkopuolisella osarahoituksella toteutettavat kehittämishankkeet (kuten EAKR-, ESR-, TEKES-, SITRA-osarahoitteiset, suorat EU-ohjelmat sekä kansalliset ohjelmat (esim. KASTE)) ja muiden projektien tulos. Tuloksen käytöstä päätetään sitovan nettotavoitteen muutoksena kaupunginhallituksen päätöksellä. Jos toiminnassa ei saavuteta asetettua sitovaa taloudellista tavoitetta, on nettoyksiköllä aikaa kolme vuotta alijäämän kattamiseen.

Talousarvioon sisältyvien sitovien määrärahojen ja tavoitteiden muutokset on esitettävä kaupunginvaltuustolle talousarviovuoden aikana. Mikäli seurannan perusteella ilmenee merkittäviä käyttösuunnitelmasta poikkeavia muutoksia, joiden perusteella määrärahat näyttävät

ylittyvän, on siitä raportoitava kaupunginhallitukselle sekä tarvittaessa tehtävä kaupunginvaltuustolle talousarvion muutosesitys välittömästi.

3 TALOUSARVION SITOVUUS

Käyttötalousosa

Valtuustoon nähden sitova määräraha on toiminnasta riippuen:

- toimintatulot,
- toimintamenot,
- toimintatulot ilman hankkeita,
- toimintamenot ilman hankkeita,
- toimintakate tai tilikauden tulos,
- ulkopuolisella osarahoituksella toteutettavat kehittämishankkeet ja muut hankkeet nettositovina talousarvion mukaisina.

Ulkopuolisella hankerahoituksella tarkoitetaan hankkeita ja projekteja, joihin saadaan rahoitusta kaupungin budjetin ulkopuolelta tai kaupungin kehittämisrahastosta ja jotka ovat määräaikaista eivätkä vakiintunutta kaupungin toimintaa. Ulkopuolisella osarahoituksella toteutettavat kehittämishankkeet (kuten EAKR-, ESR-, TEKES-, SITRA-osarahoitteiset, suorat EU-ohjelmat sekä kansalliset ohjelmat (esim. KASTE)) ovat valtuustoon nähden sitovia hallintokunnittain kokonaisneton osalta.

Talousarviossa on esitetty lautakuntien ja johtokuntien valtuustoon nähden sitovat määrärahat, tavoitteet ja mittarit. Peruskunnan ja liikelaitosten euromääräiset sitovuudet on esitetty kohdassa Sitovuudet. Talousarviossa esitetyt strategiset tavoitteet ja mittarit ovat sitovia valtuustoon. Lisäksi muut sitovat tavoitteet on esitetty taustan tummennuksella. Sitovuuksien muutoksista päättää valtuusto.

Käyttösuunnitelmat

Kaupunginvaltuuston antamien tavoitteiden mukaisesti toimielimet hyväksyvät tehtäväalueensa toiminnalliset, taloudelliset ja palvelun laadulliset tavoitteet sekä määrärahojen käyttösuunnitelmat ja tuotantoyksiköiden tulosbudjetit.

Toimialojen on valmisteltava lautakuntien/johtokuntien hyväksyttäväksi määrärahojen käyttöä ja tuloarvioiden toteutumisen seuraamista varten käyttösuunnitelma, jossa lautakunnat/johtokunnat tarkistavat määrärahaaon tehtäväalueille, tulosalueille ja -yksiköille sitovuustasot huomioon ottaen. Toiminta sopeutetaan myönnettyjen määrärahojen sallimiin rajoihin.

Käyttösuunnitelma on valtuuston hyväksymää toiminta- ja taloussuunnitelmaa yksityiskohtaisempi toiminnallinen ja taloudellinen selvitys tehtävistä ja määrärahoista. Määrärahat kohdistetaan tuotettaville palveluille ja oikeille tileille. Käyttösuunnitelma on johtamisen keskeinen väline hallintokunnan sisällä ja antaa pohjan toiminnan ja määrärahojen seurannalle.

Käyttösuunnitelmien laadinnassa on otettava erityisesti huomioon kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian kriittiset menestystekijät, niiden arviointikriteerit sekä sitovien tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat voimavarat. Vuoden 2012 käyttösuunnitelman laadinnassa on kiinnitettävä erityistä huomiota henkilöstösuunnitteluun. Käyttösuunnitelmassa hallintokunnat budjetoivat palkat sopimusaloittain parhaan tiedon mukaan. Toiminnan kriittinen tarkastelu vapauttaa resursseja uuteen käyttöön.

Liikelaitokset

Liikelaitosten sitovuudet on esitetty talousarvion kohdassa Sitovuudet.

Oulun kaupungin tytäryhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet

Talousarviossa on tärkeimmille tytäryhteisöille asetettu toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Tytäryhteisö on velvollinen raportoimaan tavoitteiden toteutumisesta v.2012 välitilinpäätöksessä ja tilinpäätöksessä. Valtuuston asettamien tavoitteiden pohjalta ohjataan tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Investoinnit

Investointien sitovuustasot on määritelty talousarviokirjassa kohdassa Sitovuudet menokohdittain. Talonrakennusinvestointeihin liittyvät irtaimisto (irt/inv) ja taidehankinnat ovat sitovia hankkeittain. ITinvestoinnit ovat sitovia peruskunnassa hallintokunnittain.

Vastuu hankkeiden määrärahojen riittävydestä on sillä lautakunnalla, jolle määrärahat on myönnetty. Investoinneissa EU-hankkeet ja kehittämishankkeet ovat valtuustoon nähden sitovia hankkeittain neton osalta.

Investointiosan irtaimen käyttöomaisuuden hankintamääräraha on tarkoitettu sellaisen irtaimen hankintaan, jonka käyttöikä on yli 3 vuotta ja hankintahinta pääsääntöisesti yli 10 000 euroa. Investointien irtaimistohankinnoissa noudatetaan erillisinvestointien hankeohjetta (kv 15.6.2009 § 59).

Oulun Tilakeskus, Tekninen keskus, Oulun Vesi, Oulun Satama, Oulun Jätehuolto ja Oulun Energiakonserni käyvät keskustelun konsernin johdon kanssa ennen suurten investointien (yli 7 M€) urakkasopimusten allekirjoitusta.

Erityismääräyksiä

Hallintokuntien talousarvioihin sisältyy kansainvälistymisohjelmia ja kotimaisia kehittämis-, pilotti- yms. hankkeita. Useisiin projekteihin haetaan rahoitusta kaupungin budjetin ulkopuolelta. Menot voidaan ylittää silloin, kun ylitys voidaan kattaa EU-tuella tai muulla ulkopuolisilla esim. ministeriöiltä, liitoilta, yhdistyksiltä tai yrityksiltä saatavalla tuella tai yrityksiltä saatavalla tuella/korvauksella ja tukea ei sen kertaluonteisuuden vuoksi ole otettu huomioon talousarviossa. Ko. hankkeiden menoylitykset tehdään kaupunginhallituksen päätöksellä. Samaa menettelyä noudatetaan myös valtion työllistämistuen ja esim. opetustoimen luokkaretkirahojen osalta. Mikäli hanke jatkuu seuraavalle budjettivuodelle, hallintokunnan tulee sisällyttää hankkeen menot ja tulot talousarvioonsa.

Kaupunginhallitus päättää ulkopuolisella osarahoituksella toteutettavien investointi- ja kehittämishankkeiden rahoituksesta kaupungin osalta kaupunginvaltuuston sille myöntämän määrärahan puitteissa.

Kaupunginhallitus päättää ulkopuolisella osarahoituksella toteutettavien investointi- ja kehittämishankkeiden aloittamisesta ja ensimmäisen vuoden rahoitukseen varattujen määrärahojen käytöstä ja siirroista hallintokuntiin. Kaupunginjohtaja voi päättää ko. määrärahan käytöstä ja sen siirroista hallintokuntiin 30.000 euroon asti.

Ensimmäisen vuoden jälkeisen rahoituksen varaaminen tapahtuu hallintokuntien omiin talousarvioihin bruttomäärärahana. Myös ulkopuolisen rahoituksen osuus (tulo) budjetoidaan bruttona.

Jos hankkeelle talousarviovuodelle varattua määrärahaa jää käyttämättä ja hanke jatkuu seuraavalla tilikaudella, niin käyttämättä jäänyt osuus myönnetään tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen seuraavalle vuodelle kaupunginhallituksen päätöksellä, edellyttäen että kaupunginvaltuuston kaupunginhallitukselle EU-ohjelmien toteuttamiseen varaama määräraha riittää.

Mikäli hallintokunta aloittaa kesken vuoden raamissa olevien määrärahojen turvin uutta toimintaa, jota ei perusteluissa ole selvitetty ja joka aiheuttaa kustannuksia tuleville vuosille, on ko. asia vietävä valtuuston päätettäväksi kustannusvaikutuksineen.

1 KAUPUNGINJOHTAJAN JOHDANTO

Suomessa, Euroopassa ja koko maailmassa on käynnissä iso murros, jolla tulee olemaan vaikutusta koko Suomen kehitykseen ja sen suuntaan. Taloudellinen epävakaus koko maailmassa on haastanut erityisesti Euroopan. Kiinan ja Intian vahva kehitys tulee edelleen jatkumaan maailman taloudessa tulevina vuosina. Nämä globaalit muutokset ja mm. Suomen julkisen talouden alijäämä ja huoltosuhteen muuttuminen pakottavat myös valtion ja kunnat muuttamaan toimintatapojaan. Uuden Oulun päättäjät ovat olleet ajanhermolla tehdessään kuntaliitospäätöksen.

Uuden Oulun valmistelut kohti vuotta 2013 ovat edenneet yhdistymissopimuksen mukaisesti. Kuntien tekemien päätösten mukaan vuoden 2012 alusta kuntien järjestämisvastuut siirtyvät pääosin nk. Oulun alustalle ja uuden Oulun uusi johtamisjärjestelmä otetaan asteittain käyttöön. Organisaation prosessien ja toimintatapojen kehittäminen vuoden 2012 aikana jatkuu yhdessä hallintokuntien, henkilöstön ja luottamushenkilöiden kanssa. Yhdistymishallitus ja toimikunnat jatkavat valmistelutyötään koko vuoden, niin että uusi Oulu käynnistyy yhtenä kuntana vuoden 2013 alusta.

Vuoden 2012 talousarvion valmistelu on sovittu toteutettavaksi kaikissa viidessä kunnassa yhteisesti sovittujen linjausten pohjalta. Yhteinen talousarvion valmistelun koordinointi on tuonut hyvää tietoa ja ymmärrystä uuden kunnan kokonaistaloudesta. Vuoden 2012 talousarvion valmistelussa on ollut tavoitteena käsitellä viiden kunnan talousarvioita mahdollisimman yhtenäisenä kokonaisuutena, josta saamme perustan ja rungon uuden Oulun talousarvioon vuodelle 2013. Yhteisen valmistelun pohjalta voi jo todeta, että kaikissa kunnissa on tehty vahvaa kehitystyötä. Toimintaympäristön muutokset ja valtionosuuksien leikkaukset vaativat myös jatkossa uusia tuottavuutta parantavia toimenpiteitä kaikissa viidessä kunnassa kuntaliitoksesta huolimatta. Tulevana keväänä päätettävät palvelujen järjestämisen ja omistajapoliittiset linjaukset sekä talouden reunaehdot antavat perustan uuden Oulun kehittämisohjelman käynnistämiseksi, jonka avulla murrokseen pystytään vastaamaan.

Uuden, lähes 190 000 asukkaan ja 13 000 työntekijän kunnan rakentaminen on valtava ja monitahoinen prosessi, mikä sitoo merkittävästi niin henkilöstön kuin luottamushenkilöiden työpanosta ja aikaa. Tässä muutoksessa erityisenä haasteena on jaksaminen ja työhyvinvoinnin ylläpitäminen. Toimintojen uudelleen organisoinnista seuraa henkilöstössä ymmärrettävästi epävarmuutta, vaikka suurimmalla osalla työntekijöistä nykyiset työt jatkuvat kuntaliitoksesta huolimatta entisellään. Kaikille työntekijöille on turvattu yhdistymissopimuksen mukainen palvelussuhdeturva. Ison organisaation mahdollistava työnkierto ja henkilöstön uudelleen koulutus tulee saada osaksi uuden Oulun toimintakulttuuria ja arvopohjaa. Henkilöstön jaksamiseen panostetaan yhteistyössä Oulun työterveyden kanssa mm. kohdennetuilla koulutus- ja kehittämisohjelmilla.

Uusi Oulu edistää merkittävästi talousalueen elinvoimaisuutta. Vain työpaikkojen avulla voimme turvata alueen elinvoimaisuuden ja palvelut myös jatkossa. Vuonna 2010 käynnistyneen Business Oulun yhtenäinen toimintavuosi 2011 ja saavutetut tulokset antavat uskoa Business Oulun kehittämiseen ja valittuihin painopistealoihin. Lisäksi yrittäjyyden ja mm. riskirahoituksen edellytysten parantamiseen tullaan panostamaan.

Seudun ja koko Pohjois-Suomen edunvalvontaa vahvistetaan. Brändityö jatkuu uudistuneella ilmeellä ja 100 teon -ohjelmalla. 100 tekoa -ohjelma kokoaa Oulun seudun toimijat yhteen ja antaa jokaiselle mahdollisuuden nostaa esille eteenpäin kantavia ja ilahduttavia tekoja ja siten osallistua alueen imagon kohottamiseen.

Kaupunki lisää panostusta työllisyyden edistämiseen. Työllisyysasioiden hoito organisoidaan uudella tavalla ja taloudellisia resursseja kasvatetaan. Kaupungin talousarvioon on varattu noin 15 milj. euroa työllistymisen tukemiseen ja hankkeisiin. Painopisteinä vuonna 2012 ovat erityisesti nuoriso- ja rakennetyöttömyys. Työllisyyttä tuetaan myös uuden Oulun mittavilla investoinneilla, jotka tulevat olemaan suunnittelukaudella yhteensä yli 500 miljoonaa.

Matti Pennanen
Kaupunginjohtaja

2 TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

2.1 VUOSI 2012 SIIRTYMÄVAIHE UUTEEN OULUUN

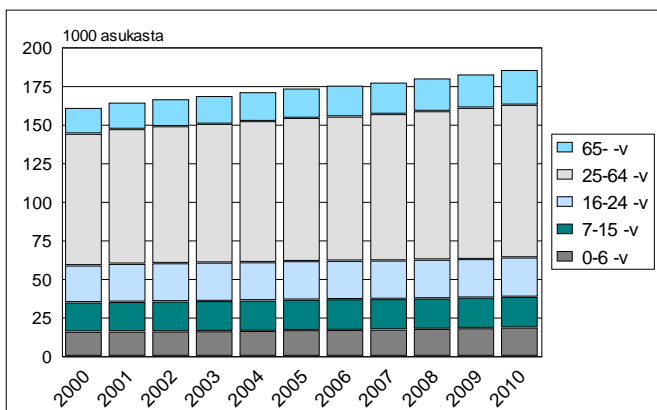
Yhdistymishallitus vastaa kuntajakolain 10 §:n mukaisesti yhdistymissopimuksen toimeenpanosta ja huolehtii uuden kunnan toiminnan ja hallinnon järjestämisen valmistelusta. Yhdistymishallitus vastaa uuden kunnan toiminnan käynnistämisen valmistelusta siihen saakka, kunnes yhteiset kuntavaalit on käyty syksyllä 2012 ja uuden kunnan kunnanhallitus on valittu. Vanhojen kuntien valtuustot ja hallitukset keskittyvät vuosina 2010–2012 omien kuntiensä toiminnan hoitamiseen ja noudattavat yhdistymissopimusta.

Vuoden 2012 aikana uuden Oulun organisaatio rakennetaan Oulun alustalle nykyisten luottamushenkilöorganisaatioiden alaisuuteen yhdistymishallituksen valmisteleman suunnitelman mukaisesti. Kunnan järjestämät palvelut organisoidaan kolmeen pääprosessiin sivistys ja kulttuuri, hyvinvointi ja yhdyskunta ja ympäristö.

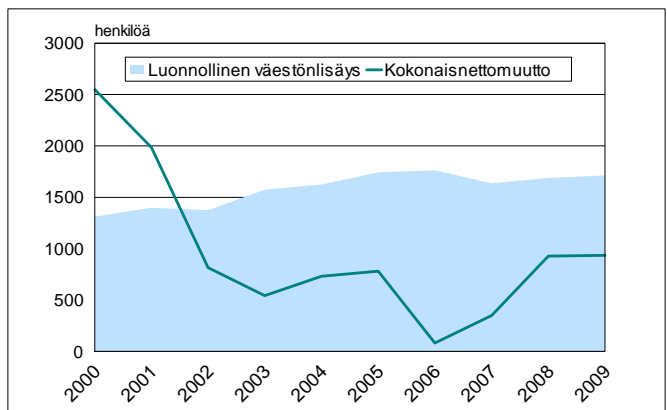
Uuden Oulun johtamisjärjestelmän mukaisesti konsernin johdon asiantuntijapalvelut organisoidaan konsernipalveluksi, joka jakaantuu viiteen palvelualueeseen: hallinto, elinvoima, kehittäminen, talous ja omistajaohjaus sekä henkilöstö. Konsernipalvelujen lautakuntana toimii kaupunginhallitus. Konsernipalvelut vastaavat kaupunkikonsernin kehittämisen ja päätöksenteon asiantuntijapalveluista. Toimintamalli edellyttää vahvaa matriisimaista työskentelyä ja yhteistyötä pääprosessien kanssa. Palvelualueiden tehtävien perusrunko on muodostunut pääsääntöisesti Oulun kaupungin keskushallinnon palvelualueista. Uusina tehtäväkokonaisuuksina on konsernipalveluihin sisällytetty mm elinvoimaisuuden ja työllisyyden edistäminen, tietojohtaminen ja tutkimustoiminta ja hankintatoimi sekä omistajapolitiikan ohjaus. Konsernipalveluiden organisointi täsmentyy suunnittelukaudella.

2.1.1 VÄESTÖRAKENNE JA VÄESTÖRAKENTEEN MUUTOKSET

Uuden Oulun kuntien yhteenlaskettu väkiluku oli vuodenvaihteessa 2010/2011 185 419. Väestönkasvu vuonna 2010 oli lähes 2 900 asukasta (1,6 %). Alueen väkiluvun kasvun taustalla on perinteisesti ollut erityisesti korkea ja tasaisena pysyvä luonnollinen väestölisäys. Muuttoliikkeen vaihtelut ovat vuosien välillä suuria, mutta maahanmuutto huomioiden myös nettomuutto on ollut positiivista koko 2000 -luvun. Väestönkasvu jatkuu tulevinakin vuosina.

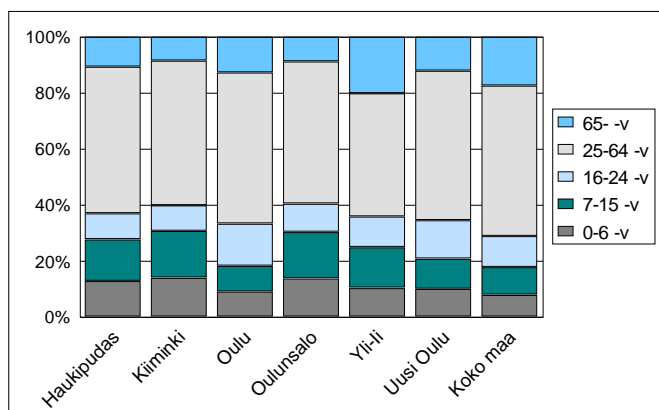
Uuden Oulun alueen väestökehitys ikäluokittain.

Luonnollinen väestönlisäys ja nettomuutto.

Alueen väestörakenteelle on leimallista sen nuoruus. Lasten ja nuorten määrä on suuri ja vastaavasti Yli-Iitä lukuun ottamatta vanhempien ikäluokkien osuudet ovat koko maan tasoa matalammat. Alle kouluikäisten lasten määrä on kasvanut viime vuosina voimakkaasti ja kasvu jatkuu korkean

syntyvyyden ja alueen vetovoiman seurauksena todennäköisesti tulevinakin vuosina. Suurten ikäluokkien ikääntyminen näkyy myös vanhempien ikäluokkien aiempaa voimakkaampana kasvuna.

Uuden Oulun alueen kuntien väestön ikärakenne 31.12.2010

Talousarvion liitteenä on uuden Oulun suuraluejaon mukainen väestösuunnite. Luvut on valmisteltu yhdessä Maankäytön toteuttamistyöryhmässä tehdyn asuntotuotanto-ohjelman sekä kunkin suuralueen väestörakenteen pohjalta. Asuntotuotantoa ohjataan jatkossakin ensisijaisesti uuden kunnan asemakaava-alueille ja toissijaisesti yleiskaavan osoittamille kyläalueille.

Väestösuunnitteeseen liittyy monia epävarmuustekijöitä, joista merkittävimpiä ovat asuntotuotannon ajoittumiseen, tuotannon määrään ja talotyyppijakaumaan liittyvät mahdolliset muutokset. Vuosittaiset ohjelmoidut tuotantomäärät eivät juuri koskaan toteudu sellaisenaan koko ennustejaksolle. Myöskään vanhojen alueiden väestökehityksen ennustamisessa ei ole aina mahdollista ennakoida kaikkia ennustekauden aikana tapahtuvia muutoksia. Epävarmuus kasvaa mentäessä yhä kauemmas tulevaisuuteen yhä pienemmille alueille ja yhä tarkempiin väestöryhmiin.

Väestösuunnite ja väestö ikäluokittain liitteenä.

2.1.2 TYÖPAIKKAKEHITYS, TYÖTTÖMYYS JA TYÖLLISYYDEN HOITO

Kansantalouden muutosnäkyvät ovat juuri nyt vaikeasti ennakoitavissa. Euroopan velkakriisi heijastuu myös Suomen kansantalouteen ja tilanne on vähintäänkin haasteellinen. Se on myös uusi, joten kriisin vaikutuksista suomalaisen kuntatalouteen on vaikeaa tehdä varmoja ennusteita. Valtiontalouden menoleikkausten kautta hankala taloustilanne heijastuu kuitenkin myös kuntiin.

Kansainvälisellä ja kotimaisella taloudella oli vielä alkuvuodesta 2011 suotuisat kasvunäkymät, ja eurooppalaisen rahoituskriisin vaikutukset alkoivat näkyä vakavina vasta kesän jälkeen. Tällä hetkellä yrityssektori on hyvin varovainen, mistä kertovat lukuisat lomautus- ja irtisanomisuutiset. Toisaalta taas juuri nyt on suomalaisen teollisuuden tilauskanta erittäin hyvä, joskin päämarkkina-alueilla hiljentyneessä olevat investoinnit vaikuttavat suomalaisten tuotteiden kysyntään erityisesti metsäteollisuudessa. Kuluttajien varovaisuus on myös korkealla, joten kotimaisella kysynnällä ei kyetä korvaamaan Suomen vientiteollisuuden vaikeuksia.

Inflaatio on ollut pitkän matalan kauden jälkeen kasvussa ja kuluneen vuoden aikana se on vaihdellut 3-4 % välillä. Valtiovarainministeriö ennakoii inflaation asettuvan vuoden 2012 aikana alle kolmeen prosenttiin ja vähenevän ennustekaudella edelleen.

Talouden yleinen laskusuhdanne pitää markkinakorot alhaisena. Julkisyhteisöt velkaantuvat edelleen, mutta maltillisesti ja julkisyhteisöjen velkaisuus suhteessa BKT:n pysyy Suomessa eurooppalaiseen tasoon nähden kohtuullisena n. 50 %:ssa. Tämä tavoite edellyttää kuitenkin sekä valtiolta että kunnilta ja kuntayhtymiltä tiukkaa budjettikuria sekä pidättäytymistä uusista tehtävistä.

Talouden epävarmuus, toimintojen alasajo ja lomautukset heijastuvat kotitalouksien kulutuskäyttäytymiseen. Näin vaikuttaa myös kulutukseen perustuvien verojen lisääminen. Suhteellisen pienten kotimaan markkinoiden kautta on hyvin haastavaa korvata hidastunutta vientiä. Tämä kaikki voi johtaa työvoiman kysynnän vähenemiseen ja työttömyyden kasvuun valtakunnan tasolla. Tällä hetkellä on Oulussa ja Pohjois-Pohjanmaalla kuitenkin vireillä monia mittavia hankkeita, joiden työllistävät vaikutukset ulottuvat Ouluun saakka. Nämä kuitenkin toteutunevat vasta talousarviovuoden 2012 jälkeen.

Uuden Oulun työpaikkamäärä toimialoittain

	2008	2009	2010	2011	2012
Kaikki toimialat yhteensä	84 534	82 139	82 200	82 600	83 100
A Maatalous, metsätalous ja kalat:	737	728	720	700	700
B, D-E Kaivostoiminta; Sähkö-, ka	844	792	800	800	850
C Teollisuus	12 441	11 369	11 350	11 300	11 350
F Rakentaminen	6 422	5 915	6 150	6 300	6 400
G-I Tukku- ja vähittäiskauppa; Ku	16 361	15 396	15 500	15 600	15 800
J Informaatio ja viestintä	3 802	3 700	3 700	3 700	3 700
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	1 183	1 178	1 200	1 200	1 200
L Kiinteistöalan toiminta	782	754	750	750	750
M-N Ammatillinen, tieteellinen ja t	10 754	10 859	11 000	11 200	11 300
O-Q Julkinen hallinto ja maanpuol	27 023	26 973	26 900	26 900	26 900
R-U Muut palvelut	3 584	3 556	3 500	3 500	3 500
X Toimiala tuntematon	601	919	630	650	650
			Arvio	Arvio	Arvio

Tiedot: Tilastokeskus

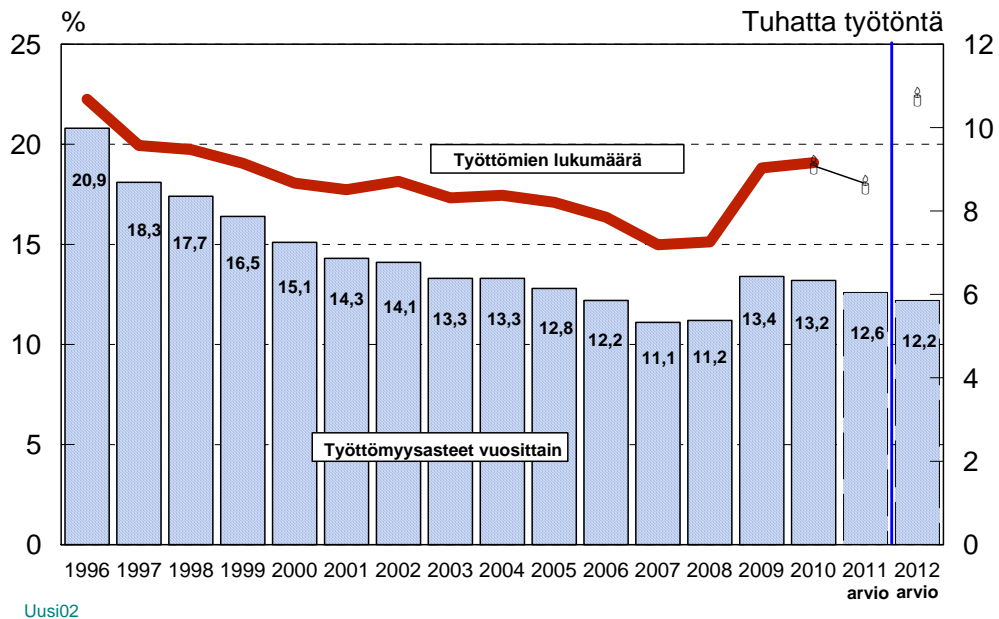
Oulun seudun työpaikkamäärä kasvaa talouden normaalitilassa runsaalla 500 uudella työpaikalla nettomääräisesti vuosittain. Talouden vaikeudet näkyvät kasvussa välittömästi, kuten tapahtui nopeasti tulleen vuoden 2009 laskusuhdanteen aikana. Vuonna 2010 talous kääntyi jälleen noususuuntaiseksi, mutta työpaikkamäärän kasvu on ollut hidasta yleisen varovaisuuden ollessa hallitsevana. Oulun seudun työpaikkamäärän kasvu vakiintuu normaalisti talousarviovuoden 2012 aikana. On kuitenkin mahdollista että jonkin yksittäisen toimialan voimakas rakennemuutos pysäyttää alkaneen kasvun.

Työttömyys

Työttömien lukumäärä pieneni Oulussa lähes yhtäjaksoisesti 14 vuoden ajan v.2008 syksyyn saakka. Vuoden 2009 äkillinen ja voimakas talouden laskusuhdanne heikensi jälleen työllisyyttä 2000 -luvun alkuvuosien tasolle, mutta vuosina 2010-2011 on jälleen aluetaloudessa vireys lisääntynyt ja työttömyys on vähentynyt. Eurooppalaisen talouden vaihtelut ovat nopeutuneet ja talouden muutosten ennustettavuus on juuri nyt haasteellista.

Uuden Oulun rakentuminen ja aloitus v. 2013 alusta on riittävä peruste työttömyystarkastelun laajentamiseksi koskemaan koko uutta kuntaa. Työttömyysaste on ollut Ouluun liittyvissä neljässä kunnassa 1,5 - 4.0 prosenttiyksikköä keskuskaupunkia parempi. Tämän seikan ja talouden hyvän vireyden vuoksi on perusteltua odottaa työttömyysasteen edelleen pienenevän uuden Oulun alueella. Viiden kunnan yhteen liittymisen myötä kasvaa työttömien lukumäärä, mutta suhteessa työvoimaan työttömyys vähenee. Tästä kertoo työttömyysprosentti. Tässä on ennakoitu, että uuden Oulun alueella työttömyysaste on talousarviovuonna 12,2 %, joka tarkoittaa keskimäärin 10.800 henkilön työttömyyttä.

Keskim.työttömyysasteet ja työttömien lukumäärä Oulussa 1996-2011 ja uuden Oulun kunnissa 2012

Uusi02

2.1.3 MAANKÄYTTÖ JA ASUNTORAKENTAMINEN

Maankäytön merkittävin suunnitteluprojekti 2012-2014 on uuden Oulun alueelle laadittava Uuden Oulun yleiskaava. Strategisessa yleiskaavassa osoitetaan yleispiirteinen maankäyttö, pitkän aikavälin kehittämissuunnitelmat ja -vyöhykkeet, liikennejärjestelmä, viher- ja vapaa-ajan verkosto, strategisesti tärkeät verkostot ja hankkeet sekä asutuksen, palveluiden ja työpaikkojen painopistealueet. Tavoitteena on kestävä kehitys mukainen ja energiaviisas yhdyskuntarakenne.

Uuden Oulun yleiskaavan perusselvitykseksi on valmistunut kaupunginhallituksen 20.06.2011 hyväksymä Oulun keskeisen kaupunkialueen täydennysrakentamisselvitys. Se vastaa osaltaan maankäytölle osoitettuun vaatimukseen kaupunkirakenteen eheyttämisestä ja tiivistämisestä. Selvityksen mukaan keskeisellä kaupunkialueella on mahdollisuus osoittaa asuntoja jopa 40 000 – 60 000 uudelle asukkaalle. Täydennysrakentamisen aikajänne on kuitenkin pitkä ja yksittäisten kohteiden toteuttamisen ohjelmointi on epävarmaa. Selvitys ohjaa jatkossa yleiskaavoitusta ja asemakaavoitusta keskeisellä kaupunkialueella. Vastaavat selvitykset laaditaan yleiskaavatyön yhteydessä muista kuntakeskuksista, joissa on tarvetta yhtiömuotoiselle asuntotuotannolle palvelujen läheisyydessä.

Uuden Oulun alueella on n. 86 000 asuntoa. Omistusasuntoja näistä on n. 51 000, vuokra-asuntoja noin 32 000 ja asumisoikeusasuntoja n. 1 600.

Asuntorakentamista vuonna 2012 ohjaa uuden Oulun alueella yhdistymishallituksen 12.10.2011 hyväksymä Uuden Oulun maankäytön toteuttamishjelma 2012-2016. Ohjelman mukaan uudessa Oulussa pyritään luomaan edellytykset n. 1800 asunnon valmistumiselle vuosittain.

Tärkeimpiä asuntotuotantoalueita 2012 ovat kerrostalotuotannon osalta Toppilansalmi ja Alppila, Kaakkuri, Limingantulli, Ritaharjun keskus ja Oulun ja Haukiputaan keskustat. Rivitalotuotantoa toteutuu eniten Hiukkavaarassa, Ritaharjussa, Kaakkurissa, Korvensuoralla, Jäälissä ja Oulunsalon Niemenrannassa. Omakotitalotuotannon volyymiltään suurimmat alueet 2012 ovat Ritaharju, Metsokangas, Haukipudas, Jääli ja Niemenranta.

2.1.4 YLEINEN TALOUDELLINEN TILANNE JA KUNTATALOUDEN KEHITYSNÄKYMÄT

Maailmantalouden näkymät ovat kesän 2011 jälkeen heikentyneet merkittävästi. Epävarmuutta kuvaava useiden ennustelaitosten syyskuussa tekemät kansantuotteen suuresti vaihtelevat kasvuarviot vuodelle 2012, jotka ovat välillä negatiivisesta -1,5 - +2,0 prosenttiyksikköä. Joka tapauksessa talouskasvu on selvästi hiipumassa. Tämän seurauksena myös Suomen viennin näkymät ovat muuttuneet huonompaan suuntaan. Epävarmuus maailmantalouden kehityksestä on ollut vallitsevana piirteenä jo pitkään, mitä on lisännyt vielä eräiden euromaiden julkisen sektorin budjettialijäämien kasvaminen sekä velkakannan nopea lisääntyminen.

Finanssikriisistä alkanut talouslama jättää pitkän varjon Suomen kansantalouteen. Bruttokansantuotteen arvioidaan saavuttavan vuoden 2008 tason vasta muutaman vuoden päästä. Vuoden 2008 työllisten määrä tullaan saavuttamaan vasta seuraavan vaalikauden loppupuolella. Valtion talouden tasapainottamiseen ja julkisen kestävyysvajeen umpeen kuromiseen mennee kaksi vaalikautta.

KUNTATALOUDEN KEHITYSNÄKYMÄT

Kuntien taloudellinen tilanne parani huomattavasti vuonna 2010. Suuren osan tilanteen parantumisesta johtui ennakoitua paremmasta verotulojen kasvusta perustuen sekä tulopohjan myönteiseen kehitykseen että veronkorotuksiin, mutta myös toimintakate heikkeni aiempia vuosia vähemmän. Vuosikate kattoi 127 prosenttia kuntien ja kuntayhtymien poistoista, mutta vain 42 prosenttia investoinneista. Parantuneesta taloustilanteesta huolimatta kuntien lainakanta kasvoi jälleen lähes miljardilla, koska investointeja ja lainojen lyhennyksiä varten jouduttiin ottamaan uutta lainaa.

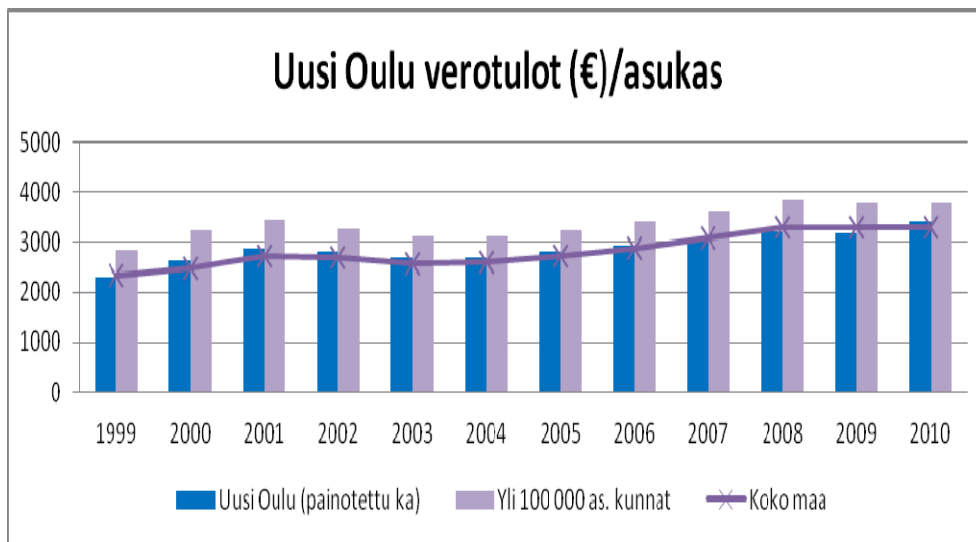
Vuonna 2011 kuntien yhteenlaskettu vuosikate ennakoidaan pysyvät vuoden 2010 tasolla. Sekä nettomenojen että verotulojen ja valtionosuuksien yhteenlaskettu kasvu on noin 4 prosenttia. Kuntien velkaantuminen jatkuu, mikä johtuu investointien suuresta tasosta. Tähän on syynä erityisesti vuosikatteen riittämättömyys sekä korvausinvestointeihin että uudisrakentamiseen.

Vuonna 2012 Verotulojen ja valtionosuuksien kasvu jää selvästi hitaammaksi nettomenojen kasvuun verrattuna. Heikennys johtuu erityisesti yhteisöverotulojen kasvun heikkenemisestä ja kuntien jako-osuuden leikkauksesta sekä valtionosuuksien leikkauksesta valtiontalouden tasapainottoimenpiteenä. Kuntien investointitason ennakoidaan pysyvän vuoden 2012 tasolla ja samalla kun tulopohjan kasvu hiipuu, velkaantuminen vauhdittuu. Kasvava lainakanta sekä korkotason nousu lisäävät kuntien korkomenoja, mikä vähentää talouden liikkumavaraa. Keskipitkällä aikavälillä myös toimintamenojen kasvu on liian nopeaa verotulopohjan kasvuvauhtiin verrattuna. Tuottavuutta lisäävä toimenpiteet sekä kuntien tehtävien ja normien tarkastelu on välttämätöntä talouden vakauttamiseksi keskipitkällä aikavälillä.

2.1.5 UUSI OULU JA TALOUDEN NÄKYMÄT

Uuden Oulun kuntien yhteenlasketut tilinpäätökset vuosilta 1999 - 2010

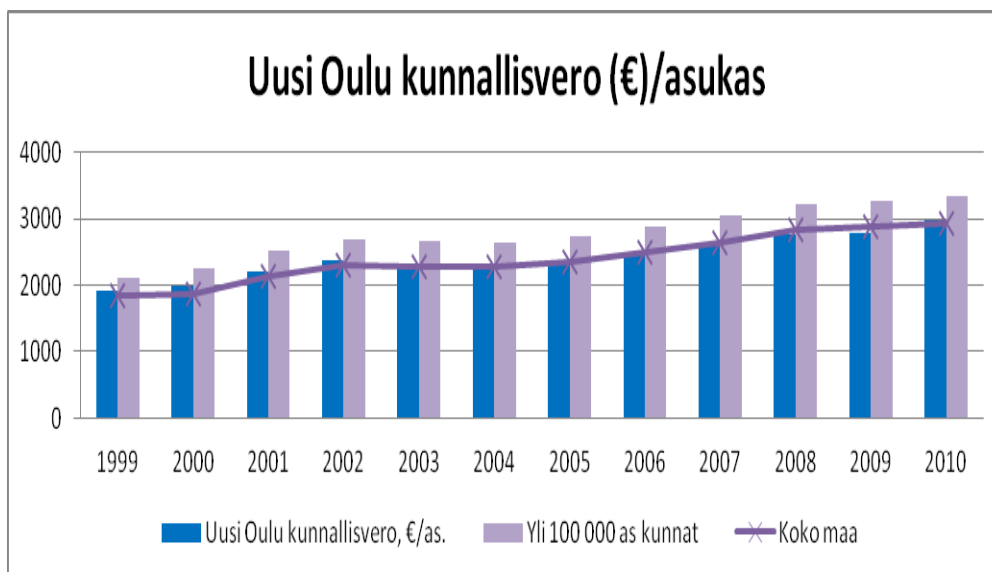
Uuden Oulun kuntien yhteenlaskettujen verotulojen kehitys on jatkunut tasaisena verrattuna suuriin kaupunkeihin. Oulun veroprosentin noston vaikutus näkyy vuonna 2010.

Kuva: Uuden Oulun kuntien asukasluvulla painotetut verotulot €/asukas
(Lähde: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto)

Asukasmäärällä painotettu keskiarvo,

Verotulot/asukas	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Uusi Oulu (painotettu ka)	2 305	2 623	2 888	2 827	2 700	2 697	2 818	2 939	3 058	3 202	3 190	3 422
Yli 100 000 as. kunnat	2 858	3 240	3 452	3 261	3 126	3 120	3 241	3 413	3 641	3 844	3 794	3 794
Koko maa	2 341	2 493	2 715	2 704	2 587	2 613	2 712	2 874	3 074	3 291	3 291	3 291

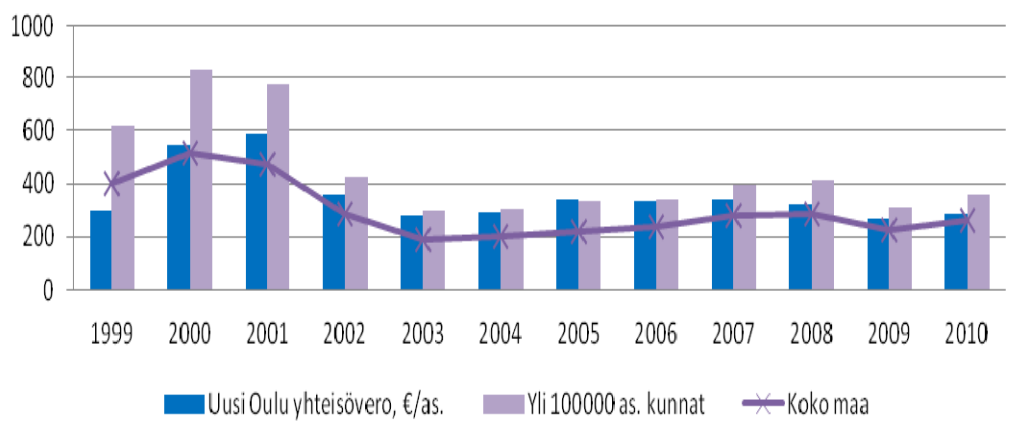

Kuva: Uuden Oulun kuntien asukasluvulla painotetut kunnallisverot €/asukas
(Lähde: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto)

Kunnallisvero, €/as.	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Uuden Oulun kunnat	1 923	1 987	2 209	2 373	2 325	2 308	2 377	2 489	2 599	2 754	2 794	2 968
Yli 100 000 as kunnat	2 109	2 265	2 522	2 682	2 664	2 641	2 729	2 885	3 041	3 219	3 262	3 330
Koko maa	1 837	1 868	2 126	2 295	2 268	2 279	2 353	2 488	2 635	2 831	2 885	2 934

Uuden Oulun kunnallisverojen nousu €/asukas on noussut suunnilleen samassa suhteessa verrattuna mitä nousu on ollut koko maan tasolla.

Uusi Oulu yhteisövero (€)/asukas

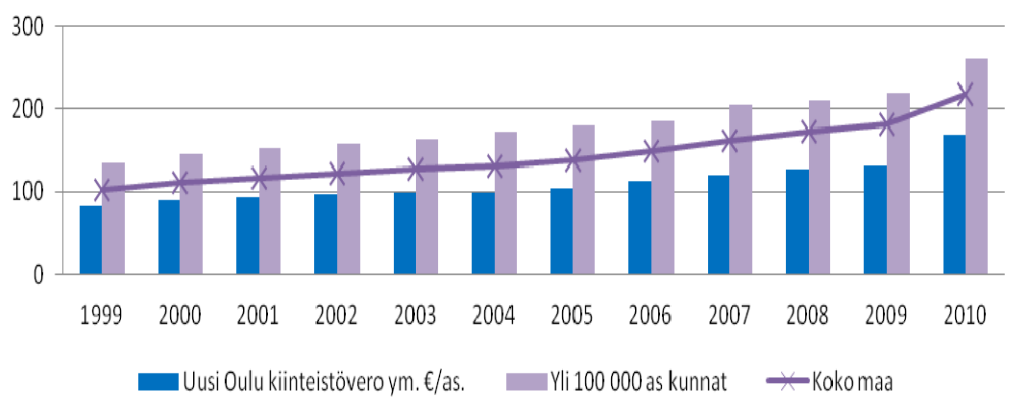

Kuva: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Yhteisövero, €/as.	300	547	585	357	277	291	337	336	339	320	265	285
Yli 100000 as. kunnat	616	829	777	422	298	307	332	342	395	413	312	357
Koko maa	403	515	472	286	191	202	221	236	278	288	224	263

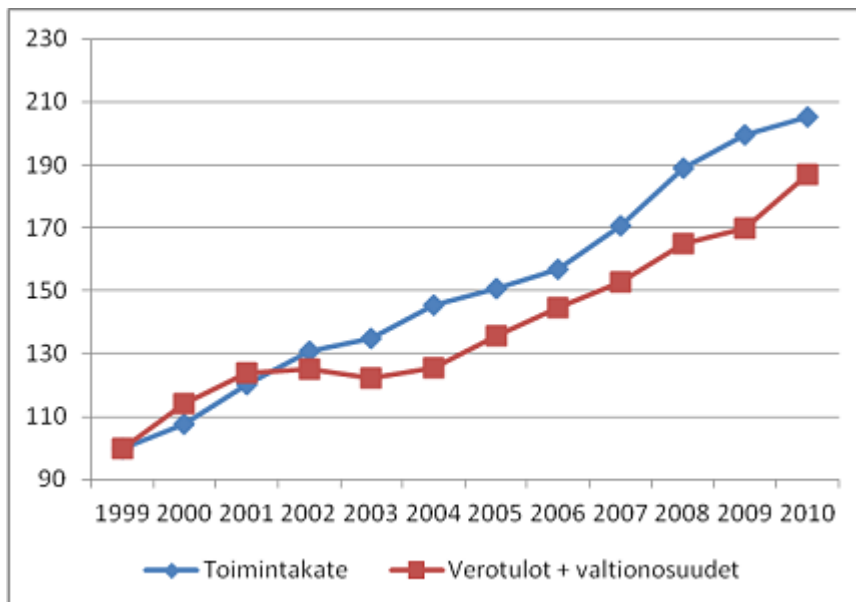
Yhteisöverojen kehitys on ollut suurissa kaupungeissa nopeampaa kuin uuden Oulun kunnissa.

Uusi Oulu kiinteistövero ym. (€)/asukas

Kuva: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Kiinteistövero ym. €/as.	82	90	94	97	98	98	104	113	121	127	131	170
Yli 100000 as. kunnat	134	146	152	157	163	172	180	186	206	211	219	261
Koko maa	101	111	117	123	128	132	139	150	162	172	182	218

Kuva: Uuden Oulun kunnat toimintakate ja verorahoitus indeksoituina, 1999=100

YHTEENVETO UUDEN OULUN KUNTIEN TALOUSARVIOISTA 2012

Vuoden 2012 talousarvion valmistelussa on ollut tavoitteena käsitellä viiden kunnan talousarvioita mahdollisimman yhtenäisenä kokonaisuutena, josta saadaan perusta ja runko uuden Oulun talousarvioon vuodelle 2013.

Uuden Oulun talousarviot vuodelle 2012 eivät sisällä merkittäviä uusia avauksia.

Yhdistymissopimuksen mukaisesti jokainen uuden Oulun kunta hoitaa omaa talouttaan vastuullisesti ennen yhdistymistä. Yhdistymishallituksessa on sovittu myös kuntien taloudenhoidon periaatteista vuosille 2011 ja 2012.

Palvelujen järjestäminen ja toiminta siirtyvät uuden Oulun kunnista Oulun alustalle pääosin 1.1.2012, opetus ja varhaiskasvatus siirtyvät 1.8.2012. Oulun alustalle siirtyvät asiakasmaksutulot ja muut tulot sekä toimintamenot lukuun ottamatta erikseen sovittuja tuloja ja menoja, jotka kirjautuvat kuntien kirjanpitoon suoraan. Kun palvelujen järjestäminen ja toiminta siirtyvät, muuttuvat myös kuntien sisäiset tukipalvelut ulkoisiksi menoiksi. Oulu laskuttaa kunnilta toteutuneet nettokustannukset (= toteutuneista kuntakohtaisista menoista on vähennetty kuntakohtaiset asiakasmaksutulot ja muut tulot).

Uusi Oulu siirtymävaiheen 2012 strategiset tavoitteet, jotka koskevat taloutta:

Tasapainoinen talous

Tavoite 2012	Mittari ja tavoitetaso
Yhdistymishallituksen talouslinjauksien toteuttaminen	<ul style="list-style-type: none"> Käyttötalouden kehitys Liitoskuntien yhteisen palkkasumman kasvu enintään 2 %
Uuden Oulun kunnat toteuttavat valtuustojensa hyväksymät tasapainotusohjelmat eivätkä laajenna toimintoja	<ul style="list-style-type: none"> Vuosikate, €/asukas Lainamäärä, €/asukas Uuteen Ouluun ei siirry taseen alijäämää Peruskuntien ja sisäisten liikelaitosten nettoinvestointien enimmäismäärä Peruskuntien ja sisäisten liikelaitosten lainojen enimmäismäärä

uusi Oulu tunnusluvut	TP2009	TP2010	TA2011	Ennuste 2011	TA2012
Asukasluku vuoden lopussa	182 528	185 419	187 102	187 532	189 338
Vuosikate, €/asukas	421	735	384	530	303
Vuosikate-% poistoista	110,8	187,6	93,1	132,4	71,2
Toimintatulot/toimintamenot, %	33,8	36,1	32,0	34,8	32,6
Nettoinvestoinnit €/asukas	945	670	863	784	908
Investointien tulo-rahoitus-%	45	110	44	67	33
Lainat €/asukas	1 567	1 748	2 143	1 867	2 368
Lainanhoitokate	1,4	4,5	1,9	3,2	1,6

Kuva: Vuodet 2009 - 2012 tunnusluvuin tarkasteltuina

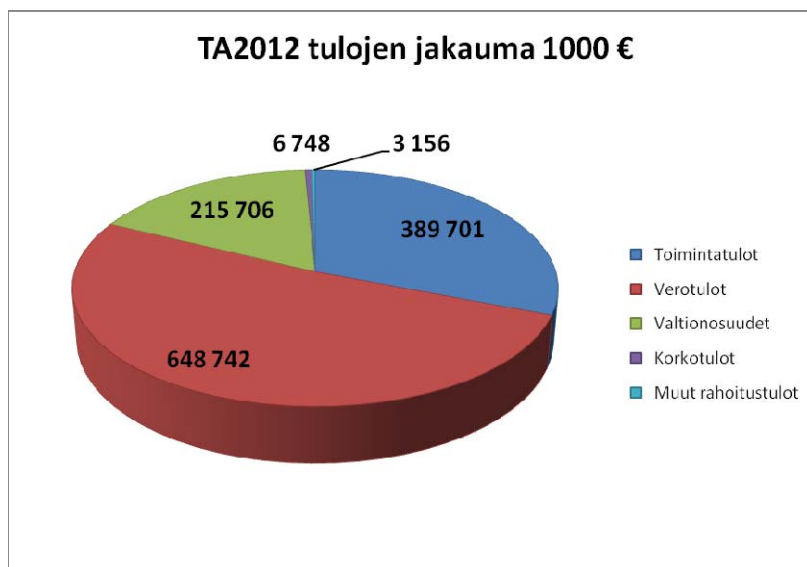
Toimintatulot prosenttia toimintamenoista = $100 * \text{Toimintatulot} / (\text{Toimintamenot} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$
Vuosikate prosenttia poistonalaisista investoinneista = $100 * \text{Vuosikate} / \text{keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno}$
Nettoinvestoinnit = Bruttoinvestoinnit - rahoitusosuudet investointimenoihin
Investointien tulo-rahoitus-% = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Nettoinvestoinnit}$
Lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Yhteenlaskettu kuntien vuosikate €/asukas (303 €/asukas) heikkenee verrattuna aikaisempiin vuosiin ja tulo-rahoituksen osuus investointien rahoituksessa vähenee. Suurimpana syynä tulo-rahoituksen laskuun on tulopohjan heikkeneminen, erityisesti uuden Oulun kuntien kohdalla vaikuttaa valtionosuusleikkaukset ja yhteisöverotuoton lasku. Yhteenlaskettu toimintakate kasvaa vuoden 2011 talousarvioon verrattuna 5,1 %.

Lainanhoitokate mittaa kunnan tulo-rahoituksen riittävyyttä lainojen korkojen ja lyhennysten maksuun:

Lainanhoitokate < 1 lainanhoitokyky heikko
Lainanhoitokate 1-2 lainanhoitokyky tyydyttävä
Lainanhoitokate >2 lainanhoitokyky hyvä

Uuden Oulun yhteenlasketut lainat €/asukas on kasvussa, kuntien lainanhoitokate TA2012 (1,6%) on tyydyttävällä tasolla.

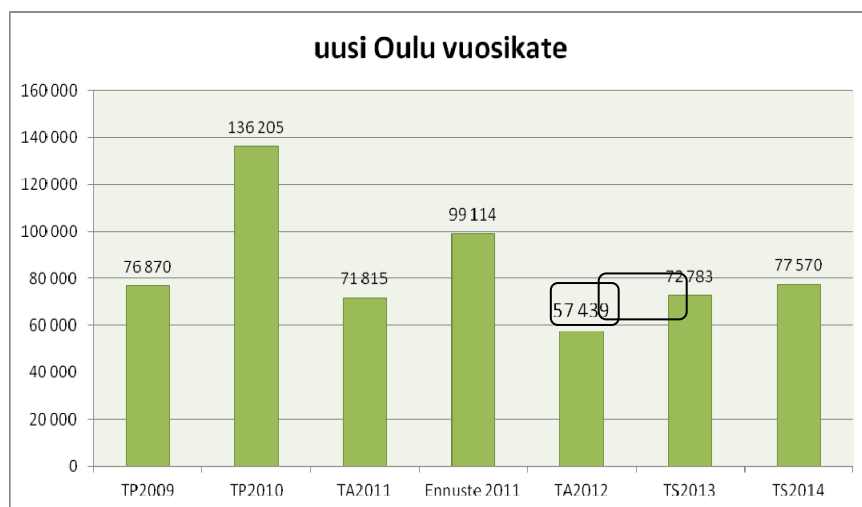
Kuva: Koko tulopohjasta toimintatulojen osuus on 31 %, verotulojen 51 %, valtionosuuksien 17 % ja korkotulojen sekä muiden rahoitustulojen osuus 1 %.

Verotulojen ja valtionosuuksien ennakoidaan kasvavan ainoastaan 1,8 % vuonna 2012. Verotulojen kasvua hidastaa merkittävästi vuosina 2012 ja 2014 yhteisöveron määräaikaisen jako-osuuskorotuksen asteittainen poistuminen sekä erityisesti Oulun jako-osuuden arvioitu pieneneminen.

Erityisesti yhteisöverotulojen kehitykseen liittyy huomattavaa epävarmuutta lähivuosina johtuen suurten pörssiyritysten tuloksetekokyvyn epävarmuudesta. Yhteisöverojen tuoton arvioidaan laskevan lähes 30 %.

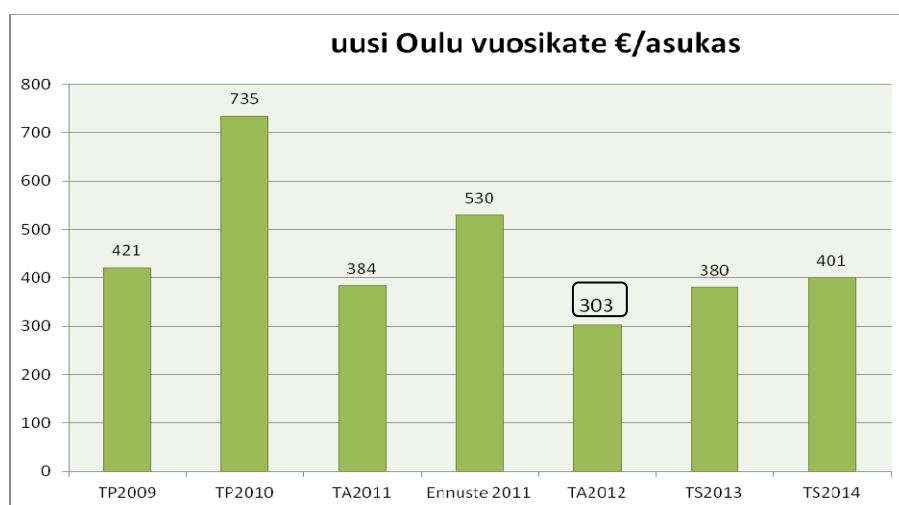
Kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen vaikuttavat vuonna 2012 toteutettavat hallitusohjelman linjaukset, joista merkittävimmät ovat kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistuva 631 milj. euron leikkaus ja kiinteistöveron poisto verotuloihin perustuvasta tasauksesta. Valtionosuusleikkauksen kuntakohtainen vaikutus on -118 euroa/asukas.

Kiinteistöveron tuotot kasvavat vuosittain n. 3 prosentilla.

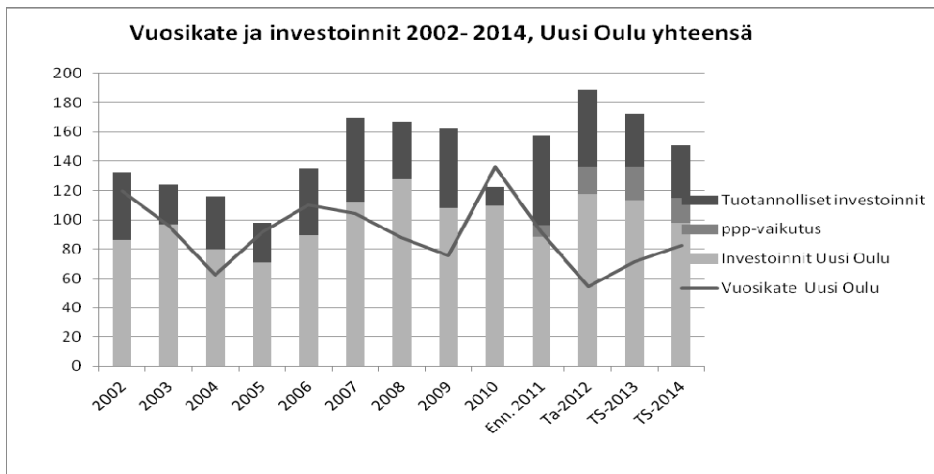
Kuva: Uuden Oulun kuntien yhteenlasketut vuosikatteen ja vuosikatteen kehitys vuosittain

Yhdistymishallitus on linjasi suunnitteluohjeessa vuosikatteen tasoksi 70 M€. Verotulojen arvioitu lasku ja valtionosuusleikkaukset vähensivät tulopohja-arvioita. Lisäksi uuden Oulun rakentamisen siirtymävaiheen käyttötalouskustannukset ovat vuonna 2012 n. 5M€ ja investointikustannukset n. 3 M€.

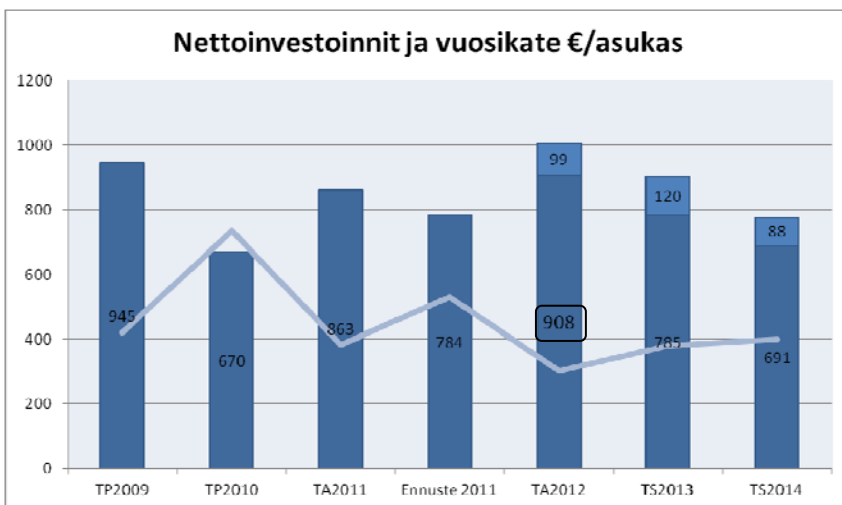
Kuva: Vuosikate laskettuna asukasta kohti

INVESTOINNIT

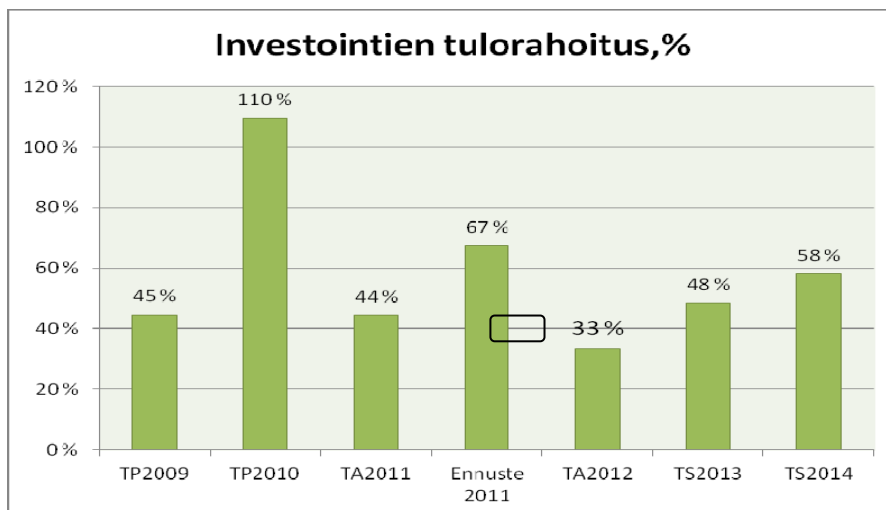
Kuva: uuden Oulun kuntien yhteenlaskettu vuosikate ja nettoinvestoinnit jaettuna tuotannollisiin ja muihin investointeihin (milj. euroa)

Nettoinvestointien arvioidaan olevan vuonna 2012 noin 172 M€ (jos kaikki investoinnit tehtäisiin omaan taseeseen olisi nettoinvestointitaso 191 M€). Uuden Oulun alueella investoinnit ovat korkealla tasolla suunnittelukaudella. Suunnittelukauden 2012-2014 investointitaso tulee olemaan n. 538 miljoonaa euroa sisältäen Oulun ja Haukiputaan ppp - hankkeiden vaikutukset. Tuotannolliset investoinnit summasta ovat 143 M€ ja muut investoinnit n. 395 M€.

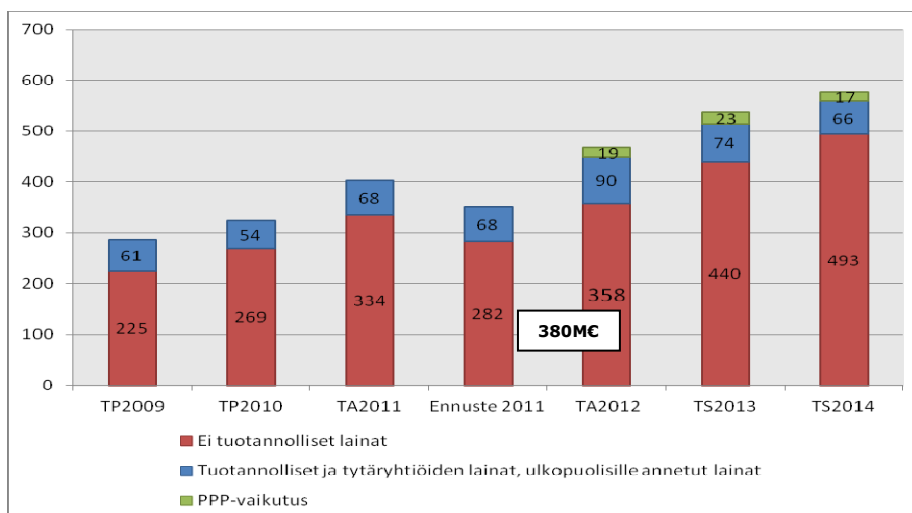
Kuva: Vuosikate asukasta kohti ja sen riittävyys asukasta kohden laskettuun nettoinvestointiin

TA2012 uuden Oulun kuntien nettoinvestoinnit ovat 908€/asukas, vuosikate on ainoastaan 303€/asukas. Lainanottotarve on korkea.

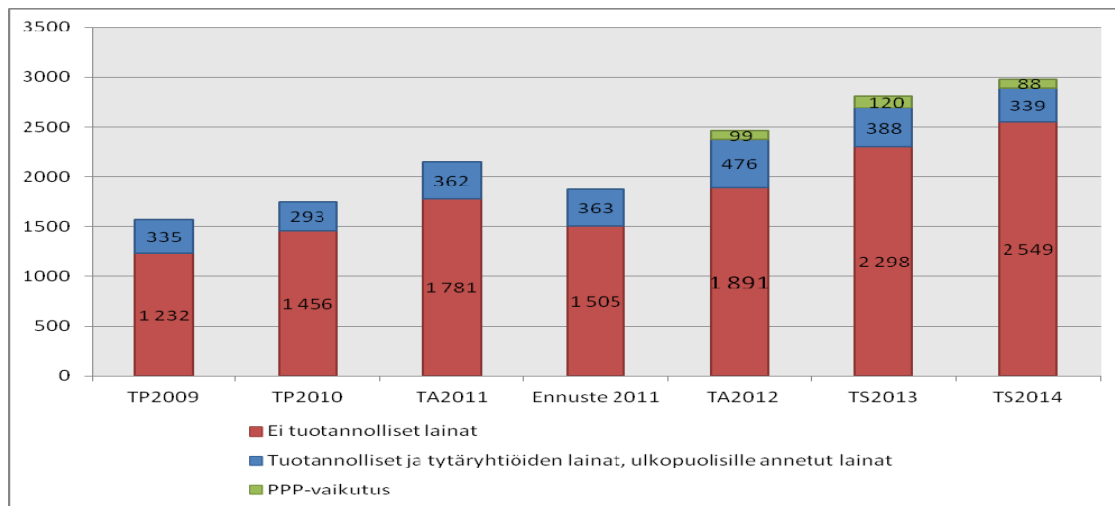
Kuva: Tulo-rahoituksen riittävyys investointeihin
 Investointien tulo-rahoitus-% = 100 * Vuosikate / Nettoinvestoinnit

LAINAT

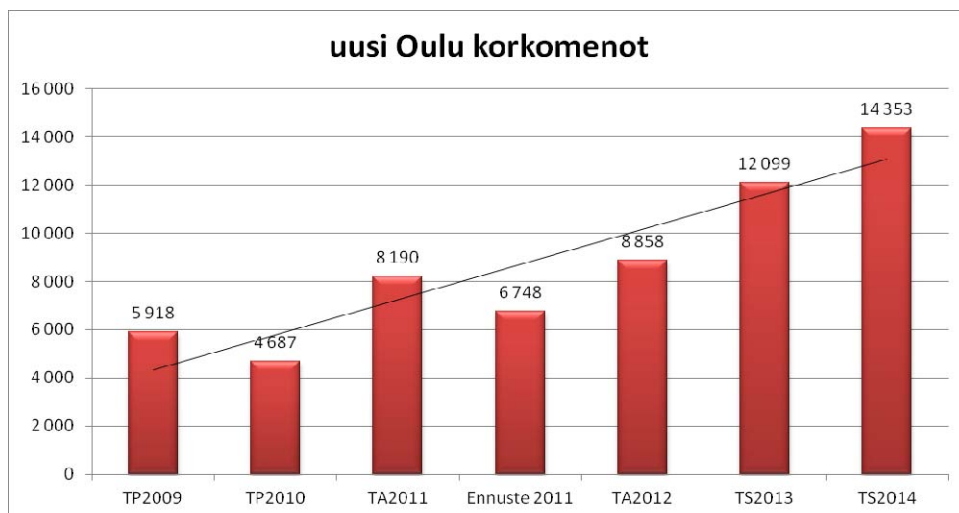
Kuva: Uuden Oulun lainat vuoden lopussa

Uuden Oulun kuntien kokonaislainamäärä TA2012 on arviolta 448M€ vuoden 2012 lopulla. Kun lainat jaotellaan ns. tuotannollisiin ja ei tuotannollisiin lainoihin, niin tuotannollisten lainojen määrän arvioidaan olevan 90M€ ja ei tuotannollisten lainojen (= peruskunta ja sisäiset liikelaitokset) noin 358M€. Yhdistymishallitus asetti peruskunnan ja sisäisten liikelaitosten lainarajaksi suunnitteluohjeessa 380M€ vuoden 2012 lopussa; tavoite toteutuu.

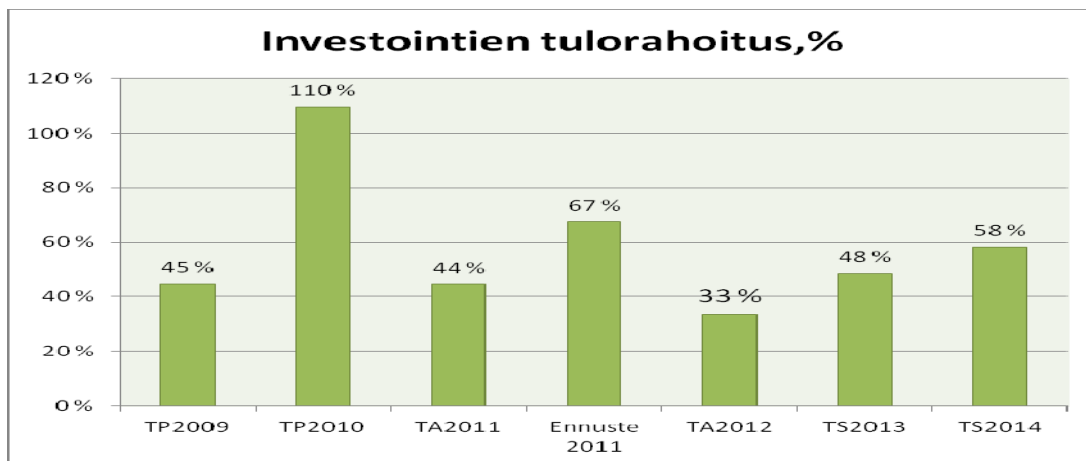
Kuva: Lainat €/asukas jaoteltuina ei tuotannollisiin ja tuotannollisiin lainoihin

Uuden Oulun lainat €/asukas ovat 2012 vuoden lopussa n. 2 367€/asukas, josta ns. ei tuotannolliset lainat ovat 1891 €/asukas. Lainat €/asukas ovat kuitenkin nousussa ja jos kehitys jatkuu voivat asukaskohtaiset lainat nousta lähelle kolmea tuhatta euroa vuonna 2014.

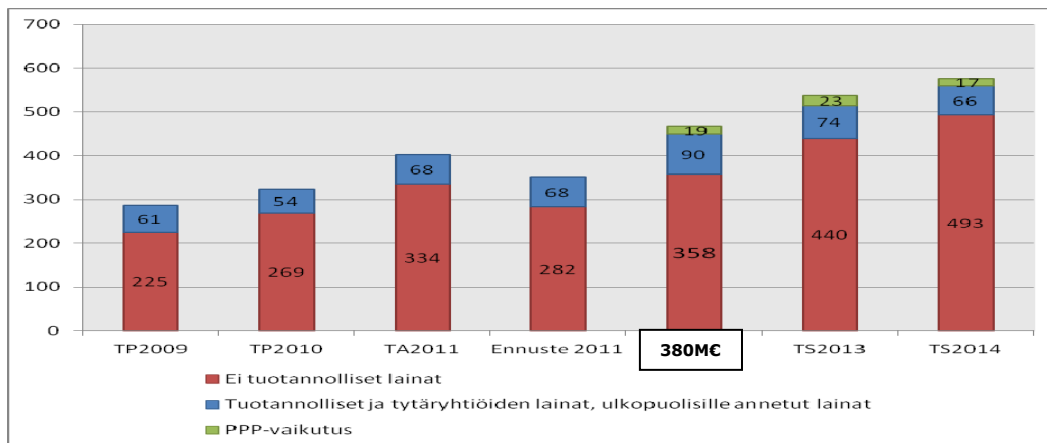
Kuva: Korkomenojen kehitys

Jos riittävää tulorahoitusta ei saada turvattua, joudutaan entistä enemmän ottamaan lainaa. Rahoitusmarkkinoiden epävakaus voi nostaa korkotasoa ja lainanhoitokustannukset kasvavat liikaa ja näin talouden liikkumavara supistuu.

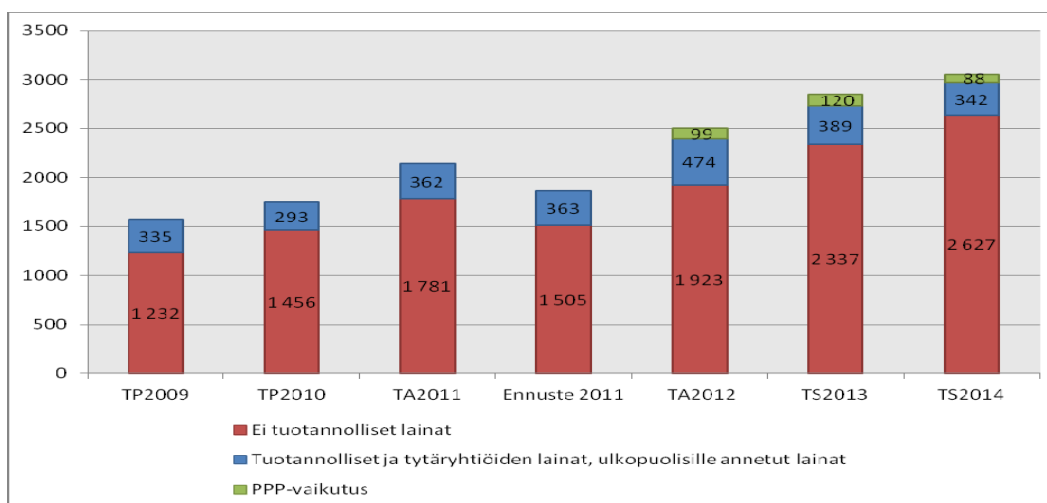
Kuva: Tulorahoituksen riittävyys investointeihin
 Investointien tulorahoitus-% = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Nettoinvestoinnit}$

LAINAT

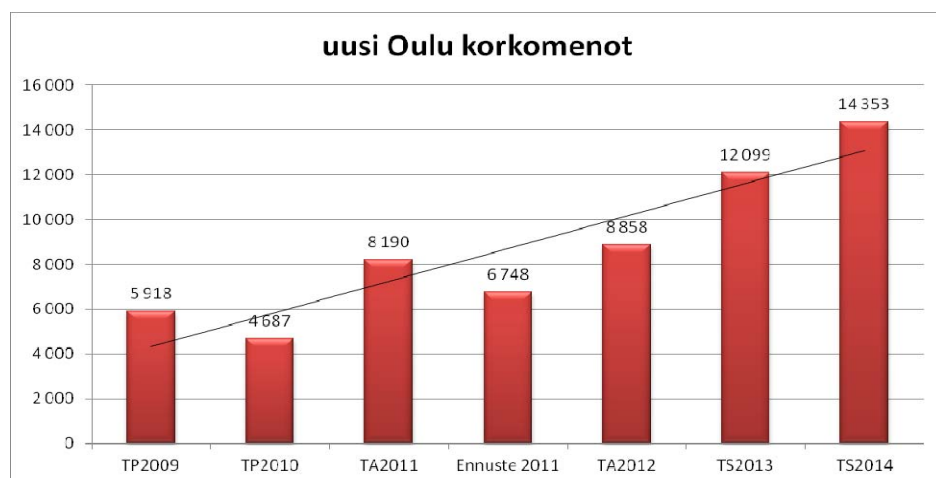
Kuva: Uuden Oulun kaupungin lainat vuoden lopussa

Uuden Oulun kuntien kokonaislainamäärä TA2012 on arviolta 448M€ vuoden 2012 lopulla. Kun lainat jaotellaan ns. tuotannollisiin ja ei tuotannollisiin lainoihin, niin tuotannollisten lainojen määrän arvioidaan olevan 90M€ ja ei tuotannollisten lainojen (= peruskunta ja sisäiset liikelaitokset) noin 358M€. Yhdistymishallitus asetti peruskunnan ja sisäisten liikelaitosten lainarajaksi suunnitteluohjeessa 380M€ vuoden 2012 lopussa; tavoite toteutuu.

Kuva: Lainat €/asukas jaoteltuina ei tuotannollisiin ja tuotannollisiin lainoihin

Uuden Oulun lainat €/asukas ovat 2012 vuoden lopussa n. 2 367€/asukas, josta ns. ei tuotannolliset lainat ovat 1891 €/asukas. Lainat €/asukas ovat kuitenkin nousussa ja jos kehitys jatkuu voivat asukaskohtaiset lainat nousta lähelle kolmea tuhatta euroa vuonna 2014.

Kuva: Korkomenojen kehitys

Jos riittävää tulorahoitusta ei saada turvattua, joudutaan entistä enemmän ottamaan lainaa. Rahoitusmarkkinoiden epävakaus voi nostaa korkotasoa ja lainanhoitokustannukset kasvavat liikaa ja näin talouden liikkumavara supistuu.

2.1.5 TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAT

Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA, 1000€ uusi Oulu kunnat yhteensä	TP2009	TP2010	TA2011	TA2012	TS2013	TS2014
Toimintatulot	351 011	397 968	360 663	389 701	398 991	411 014
Valmistus om. käyttöön	18 521	16 435	16 000	16 000	16 000	16 000
Toimintamenot	-1 056 624	-1 120 307	-1 143 884	-1 211 758	-1 242 460	-1 277 711
Toimintakate	-687 092	-705 904	-767 221	-806 057	-827 469	-850 697
Verotulot	582 203	634 588	633 743	648 742	676 290	699 022
Valtionosuudet	177 964	202 873	207 206	215 706	229 139	236 698
Rahoitustulot ja -menot					22	12 255
Korkotulot	5 575	4 836	5 032	6 748	5 553	5 532
Muut rahoitustulot	6 270	6 834	2 921	3 156	3 221	3 221
Korkomenot	-5 918	-4 687	-8 190	-8 858	-12 099	-14 353
Muut rahoitusmenot	-2 132	-2 335	-1 676	-1 998	-1 852	-1 853
Vuosikate	76 870	136 205	71 815	57 439	72 783	77 570
Poistot						
Suunnitelmapoistot	-69 407	-72 623	-77 155	-80 715	-89 278	-92 405
Satunnaiset erät	12 555	-498	0	0	0	0
Satunnaiset tulot	12 641	0	0	0	0	0
Satunnaiset menot	-86	-498	0	0	0	0
Tilikauden tulos	20 018	63 084	-5 340	-23 276	-16 495	-14 835
Poistoeron muutos	533	-4 593	3 043	3 000	2 637	1 594
Vapaaehtoisten varausten muutos	1 515	-12 760	350	500	700	1 600
Rahastojen muutos	-179	-180	0	0	0	0
Tilikauden yli- ja alijäämä	21 887	45 551	-1 947	-19 776	-13 158	-11 641

Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA, 1000€ Kunnat yhteensä	TP2009	TP2010	TA2011	TA2012	TS2013	TS2014
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	76870	136205	71815	57 439	72 783	77 570
Satunnaiset erät	12555	-498	0	0	0	0
Tulorahoituksen korj.erät	-8928	-7429	-6550	-6 570	-6555	-6553
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-178661	-126942	-166223	-180 197	-154853	-136305
Rahoitusosuudet investointimenoihin	6189	2691	4784	8 224	4600	2619
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	60416	9171	7660	7 405	7340	7328
Toiminnan ja investointien	-31559	13198	-88514	-113699	-76685	-55341
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	-11 051	735	2 800	935	772	2 572
Antolainasaam. lisäykset	-15049	-829	-500	-500	-500	-500
Antolainasaam. väh.	3998	1564	3300	1 435	1272	3072
Lainakannan muutokset	58 812	37 443	77 508	97 524	67 960	46 779
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	108561	67239	107950	128 241	105 818	90908
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-55350	-26532	-35042	-31 817	-39358	-44729
Lyhytaik.lain.muutos	5601	-3264	4600	1 100	1500	600
Oman pääoman muutokset	468	-86	16	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-17 419	1715	4198	6 075	6075	6075
Vaikutus maksuvalmiuteen	-749	53005	-3992	-9 165	-1878	85

VEROTULOT JA VALTIONOSUUDET

Tulopohjan ennuste perustuu Valtionvarainministeriön ja Kuntaliiton ennusteisiin sekä uuden Oulun kuntien talousarvioihin. Verotulojen ja valtionosuuksien ennakoidaan kasvavan 1,4 % vuonna 2011. Verotulojen kasvu hidastaa merkittävästi vuosina 2012 ja 2014 yhteisöveron määräaikaisen jako-osuuskorotuksen asteittainen poistuminen sekä erityisesti Oulun jako-osuuden ennakoitu pieneneminen. Tulopohjaennusteessa vuosille 2013-2014 ei ole ennakoitu mahdollisia valtion rahoituksen lisäleikkaustoimenpiteitä.

Verotulot

Kuluvan vuoden verotulojen kertymän ennakoidaan ylittävän 9 miljoonaa euroa yli sen, mitä uuden Oulun kuntien talousarvioissa arvioitiin. Ennuste perustuu talousarviota parempaan lähtötilanteeseen vuodelta 2010 sekä kunnallisveron tilitysten ennakoitua parempaan kehitykseen. Lokakuussa 2011 tehdyn arvion mukaan uuden Oulun verotulojen ennakoidaan kasvavan keskimäärin noin 3 % vuosina 2012-2014. Vuosille 2013-2014 ei ole ennakoitu kuntien veroprosenttien yhtenäistämisen vaikutusta.

Veroprosentit 2012 (ennallaan)

	Haukipudas	Kiiminki	Oulu	Oulunsalo	Yli-li
Kunnallisveroprosentit	19,75	20,00	19,00	20,50	20,00

Kiinteistöveroprosentit

	Haukipudas	Kiiminki	Oulu	Oulunsalo	Yli-li
Yleinen	1,00	0,94	0,70	1,00	1,00
Vakituiset asuinrakennukset	0,60	0,55	0,32	0,50	0,40
Muut asuinrakennukset	1,20	1,00	0,70	1,00	1,00
Yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00	0,32	0,00	0,00
Rakentamaton tontti	3,00	3,00	-	1,00	3,00
Voimalaitokset	-	-	2,40	-	2,85

Kunnallisveron tuoton odotetaan kasvavan suunnittelukaudella 2012-2014 keskimäärin n. 4 % vuodessa. Vuoden 2012 Kunnallisveron tuottoa laskee valtion päättämät veronalennukset, mitkä kompensoidaan korottamalla valtionosuuksia.

Yhteisöverotulojen kehitykseen liittyy huomattavaa epävarmuutta lähivuosina erityisesti suurten pörssiyritysten tuloksentekevyyden epävarmuuteen. Yhteisöveron kehitysarvion lähtökohtana on valtionvarainministeriön ennuste sekä ennakoitujen muutokset jako-osuuteen. Kuntien yhteisöveron jako-osuus laskee 27,87 prosenttiin vuonna 2012 ja 22,87 prosenttiin vuonna 2014.

Vakituiseen asumiseen käytettävän rakennuksen kiinteistöveroprosentti on Oulussa lakisääteisellä uudelle alarajalla 0,32 prosenttia (vaihteluväli 0,32 – 0,75). Oulussa yleinen kiinteistövero on 0,70 (vaihteluväli 0,60 – 1,35) ja tämä verolaji tuo noin 2/3 kiinteistöveron kokonaistuotosta. Haukiputaalla, Kiimingissä, Oulunsalossa ja Yli-Iissä kiinteistöveroprosentit ovat korkeammalla tasolla kuin Oulussa. Yleishyödyllisen yhteisön omistaman yleishyödyllisessä käytössä olevan kiinteistön veroprosentti on Oulussa 0,32 vakituista asuinrakennusta vastaavasti. Kiinteistön yleishyödyllisyyden määrää verohallinto.

Valtionosuudet

Kuntien yleiskatteelliset valtionosuudet muodostuvat kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, muista opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksista sekä harkinnanvaraisesta valtionosuudesta.

korotuksesta. Vuoden 2012 valtionosuusarvio perustuu Uuden Oulun kunnissa käytettävissä oleviin tietoihin.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen vaikuttavat vuonna 2012 toteutettavat hallitusohjelman linjaukset, joista merkittävimmät ovat kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistuva 631 milj. euron leikkaus ja kiinteistöveron poisto verotuloihin perustuvasta tasauksesta. Valtionosuusleikkauksen kuntakohtainen vaikutus on -118 euroa/asukas. Kiinteistöveron tasauksesta poiston vaikutus eroaa kunnittain. Hallitusohjelman mukaisesti veroperustemuutoksista kunnille aiheutuvat veromenestykset kompensoidaan täysimääräisesti valtionosuusjärjestelmän kautta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoitukseen kohdistetut leikkaukset (mm. lukioverkon karsiminen ja ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen menosäästöt) toteutetaan pääosin vuosina 2013–2015. Eräitä opetus- ja kulttuuritoimen menosäästöjä, kuten vapaan sivistystyön, museoiden, teatterien ja orkestereiden ja perustamishankkeiden menosäästöt, toteutetaan kuitenkin jo vuonna 2012.

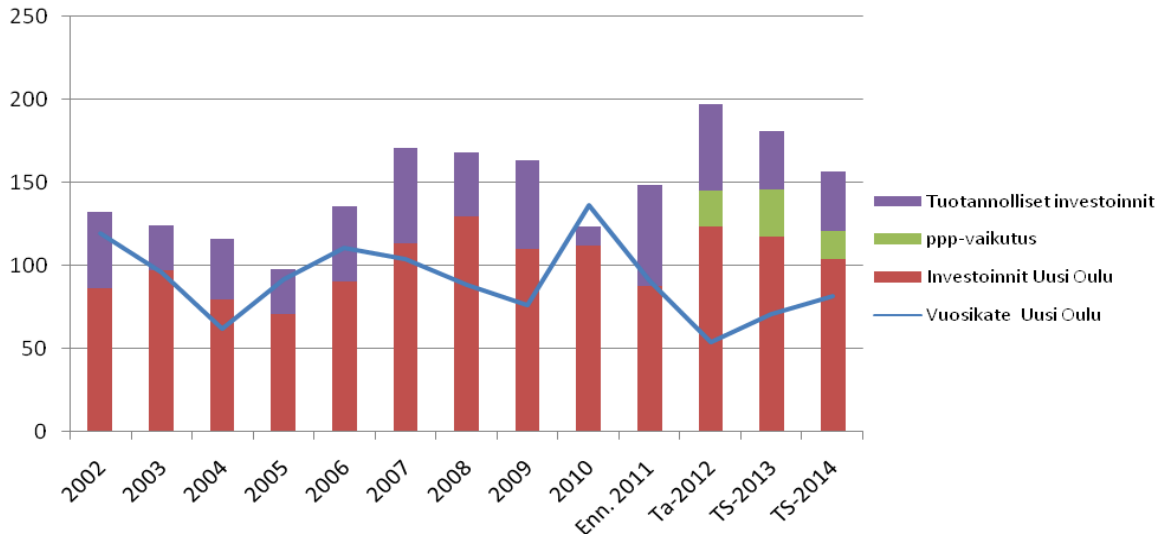
Valtionosuuksissa on huomioitu 3,7 % indeksikorotus sekä huomioitu tiedossa olevat suoritemäärien ja väestön muutokset. Oulun kaupunginteatterin yhtiöittämisen yhteydessä teatterille myönnettävä valtionosuus siirtyy yhtiölle 1.1.2012 alkaen ja ei siten ole mukana laskelmassa vuosina 2012-2014.

UUSI OULU						
TILIVUOSI, 1.000 euroa	TP2010	TA2011	E2011	TA2012	TS2013	TS2014
Kunnallisvero	550 332	548 062	562 335	580 383	605 869	631 175
Muutos %		-0,4	2,2	3,2	4,4	4,2
Yhteisövero	52 761	53 591	49 021	35 088	36 070	32 552
Muutos %		1,6	-7,1	-28,4	2,8	-9,8
Kiinteistövero	31 493	32 995	32 383	33 271	34 271	35 255
Muutos %		4,8	2,8	2,7	3,0	2,9
YHTEENSÄ	634 586	634 648	643 739	648 742	676 210	698 982
Muutos %		0,0	1,4	0,8	4,2	3,4
Valtionosuudet	202 754	207 363	205 699	215 706	228 730	236 453
Muutos %		2,3	1,5	4,9	6,0	3,4
Verot ja valtionosuudet yhteensä	837 340	842 011	849 438	864 448	904 940	935 435
Muutos %		0,6	1,4	1,8	4,7	3,4

INVESTOINNIT

Uuden Oulun yhteenlaskettu nettoinvestointitaso vuonna 2012 on lähes 200 miljoonaa euroa. Investointimäärä tulee kasvattamaan Uuden Oulun lainamäärää ja korkokustannuksia. Investointitasoa pienennetään suunnittelukaudella siten, että peruskunnan ja sisäisten liikelaitosten investointien yhteenlaskettu määrä on lähempänä vuosikatetta. Investointitarpeet tarkastellaan vuonna 2012 valmistuvan palveluverkkosuunnitelman kautta. Vuoden 2012 aikana käynnistyvien investointien aloitukset käsitellään yhdistymishallituksessa erilliselvitysten perusteella yhdistymissopimuksen mukaisesti.

Vuosikate ja investoinnit 2002- 2014, Uusi Oulu yhteensä

2.2 OULUN KAUPUNGIN TALOUS

2.2.1 OULUN KAUPUNGIN TALOUDELLINEN TILANNE

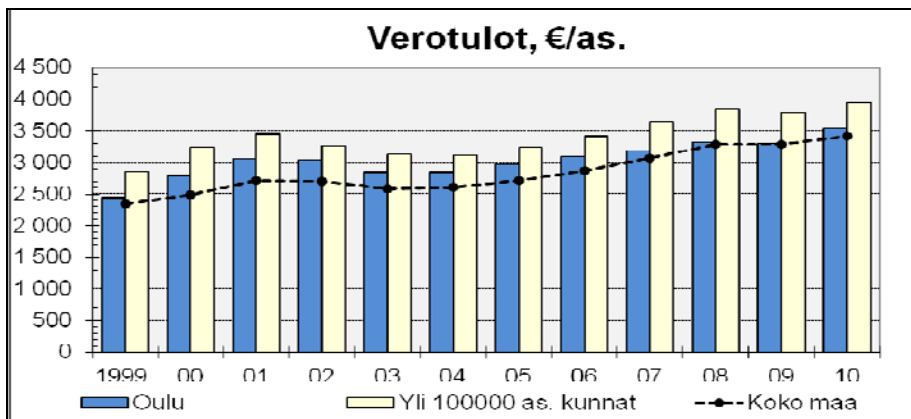
Tilinpäätökset vuosilta 1999 - 2010

Tulopohjan kehityksen hahmottamista vaikeuttavat verotuloihin ja valtionosuuksiin liittyvät valtion ratkaisut; verotusta on kevennetty ja kuntien veromenetykset on kompensoitu lisäämällä valtionosuuksia.

- Yhteisövero-osuuden tilapäinen nosto 10 prosenttiyksiköllä 22,03 prosentista 32,03 prosenttiin vuosina 2009 - 2011 lisäsi yhteisöverotuloja
- Kela-maksun poisto vuodesta 2009
- Kiinteistöistä perimien verojen rajoja nostettiin vuonna 2010

Kiinteistöveroja kasvattivat toisaalta veroprosenttien alarajojen korotukset ja muutkin korotukset sekä kiinteistöjen arvojen nousu.

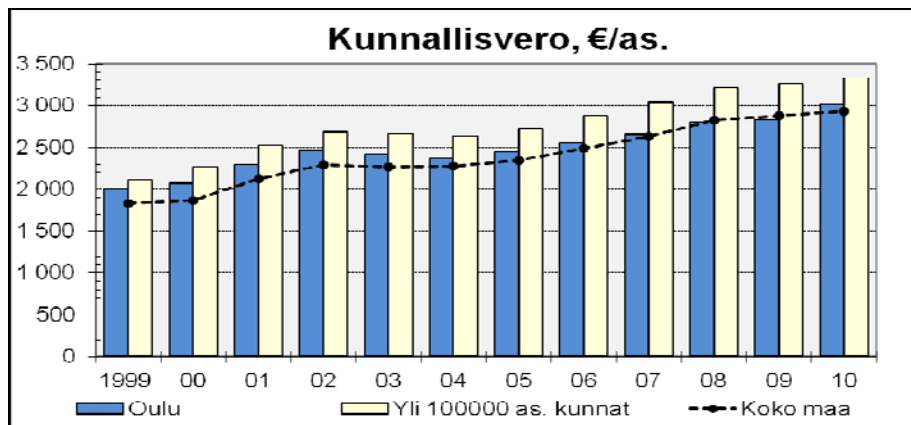
Verotulojen kasvusta huolimatta Oulun kaupungin veropohja ei ole kasvanut samassa suhteessa. Vuoden 2010 taloudellinen hyvä tulos oli seurausta vero- ja toimintatuloista. Oulun veroprosentti pysyi pitkään 18 prosentissa, vuodesta 1984 vuoteen 2009 asti. Vuonna 2010 Oulun veroprosentti nostettiin 18 prosentista 19 prosenttiin. Kaupungin veropohja ei oleellisesti parantunut, ei myöskään verrattaessa verotuloja €/asukas muihin suuriin kaupunkeihin.

Kuva: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto

Verotulot yhteensä, €/as.

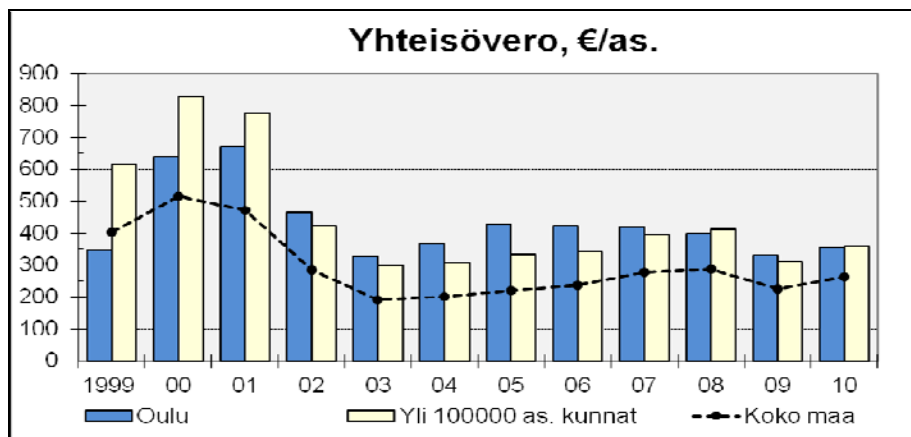
	1999	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
Oulu	2 436	2 803	3 063	3 033	2 850	2 848	2 981	3 091	3 196	3 327	3 302	3 540
Yli 100000 as. kunnat	2 859	3 240	3 452	3 261	3 126	3 120	3 241	3 413	3 641	3 844	3 794	3 948
Koko maa	2 341	2 493	2 715	2 704	2 587	2 613	2 712	2 874	3 074	3 291	3 291	3 414

Kuva: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto

Kunnallisvero, €/as.

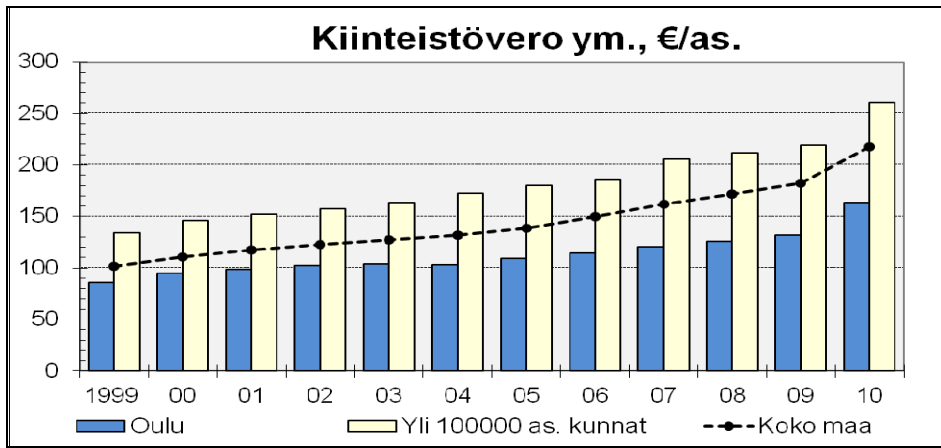
	1999	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
Oulu	2 002	2 069	2 291	2 466	2 418	2 379	2 443	2 553	2 655	2 804	2 841	3 022
Yli 100000 as. kunnat	2 109	2 265	2 522	2 682	2 664	2 641	2 729	2 885	3 041	3 219	3 262	3 330
Koko maa	1 837	1 868	2 126	2 295	2 268	2 279	2 353	2 488	2 635	2 831	2 885	2 934

Kuva: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto

Yhteisövero, €/as.

	1999	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
Oulu	348	638	672	465	328	366	428	423	420	397	330	355
Yli 100000 as. kunnat	616	829	777	422	298	307	332	342	395	413	312	357
Koko maa	403	515	472	286	191	202	221	236	278	288	224	263

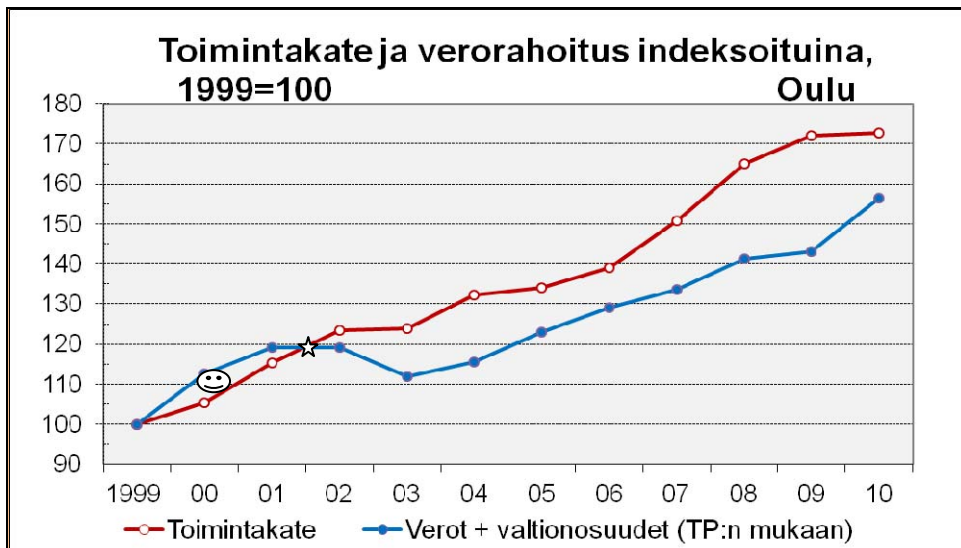
Kuva: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto

Kiinteistövero ym., €/as.

	1999	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
Oulu	86	95	99	102	104	103	109	115	120	126	132	163
Yli 100000 as. kunnat	134	146	152	157	163	172	180	186	206	211	219	261
Koko maa	101	111	117	123	128	132	139	150	162	172	182	218

Kunta	Yleinen kiinteistöveroprosentti		Vakituinen asuinrakennus		Muu kuin vakituinen asuinrakennus	
	2010	Muutos	2010	Muutos	2010	Muutos
Helsinki	0,80	0,10	0,32	0,10	0,80	0,10
Espoo	0,60	0,10	0,32	0,10	0,70	
Tampere	0,85	0,10	0,40	0,02	0,90	0,10
Vantaa	1,00	0,10	0,32	0,04	1,00	0,10
Turku	1,00	0,20	0,32	0,15	0,70	
Oulu	0,70	0,10	0,32	0,15	0,70	0,10
Jyväskylä	1,15	0,15	0,50	0,12	1,10	0,15
Lahti	1,00	0,20	0,50	0,09	1,00	0,20
Kuopio	1,00	0,19	0,43	0,10	0,90	
Pori	0,80	0,20	0,35	0,10	0,95	0,25
Kouvola	1,10	0,13	0,45	0,02	1,05	0,12
Koko maa	0,87	0,10	0,38	0,04	0,97	0,08

Taulukko: Kiinteistöveroprosentit 2010 (Suomen Kuntaliitto)

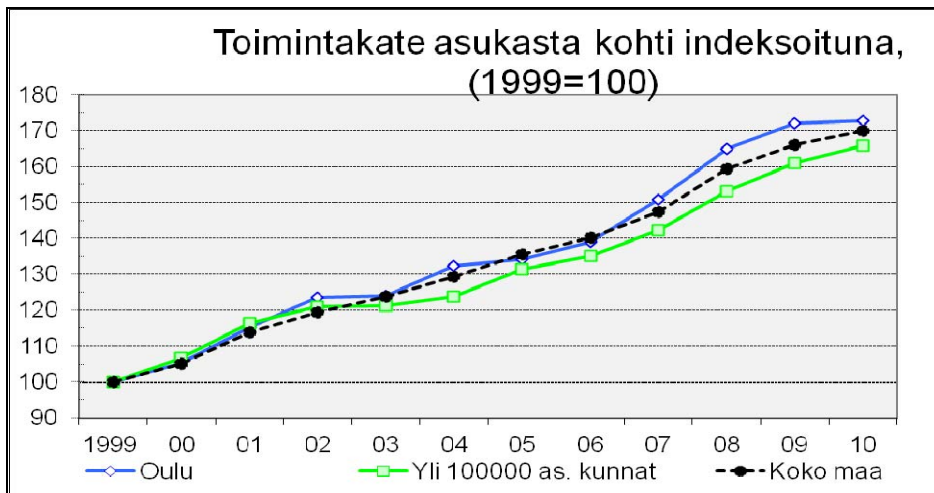
Kuva: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto

Toimintakate ja verorahoitus indeksoituna, 1999=100

Oulu	1999	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
Toimintakate	100,0	105,4	115,4	123,6	124,1	132,4	134,2	139,2	151,0	165,1	172,1	172,8
Verot + valtionosuudet	100,0	112,7	119,3	119,2	111,9	115,7	123,0	129,3	133,6	141,5	143,1	156,5

Toimintakate = toimintatulot -toimintamenot. Toimintakatteen (nettomenojen) alijäämän kasvu on nopeampaa kuin verotulojen ja valtionosuuksien kasvu. Toimintakatteen alijäämä on kasvanut vuosittain, kuitenkin 2010 kasvu on hidastunut (2,2%). Oulussa käynnistettiin vuonna 2009 talouden ja toiminnan kehittämisohjelma, lisäksi vaikutusta on ollut myös maltillisilla palkkaratkaisuilla

Vuonna 2010 verotulo ja valtionosuuskäyrässä näkyy yhden veroprosenttiyksikön nosto.

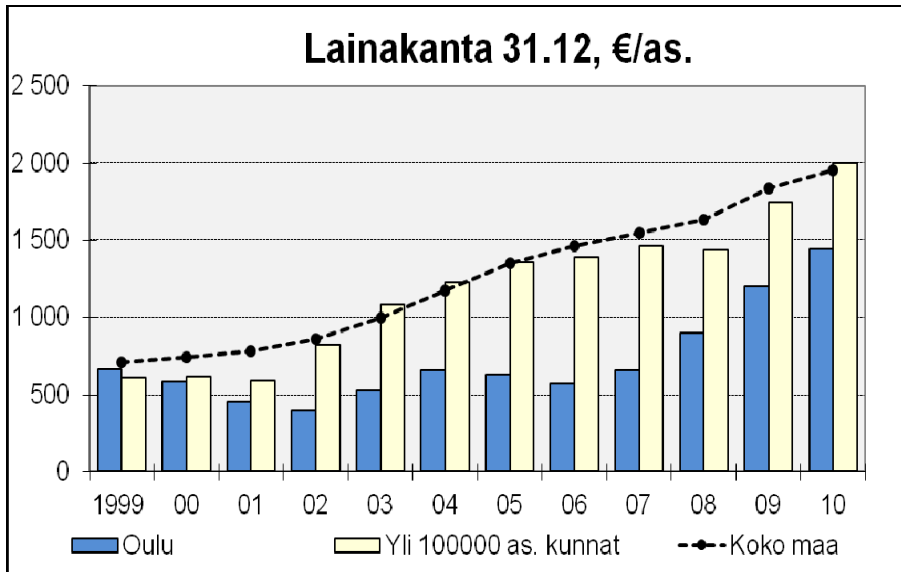
Kuva: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto

Toimintakate = toimintatuotot - toimintamenot

Indeksin avulla muutosta verrataan perusvuoteen 1999. Vuodet saadaan indeksillä vertailukelpoisiksi.

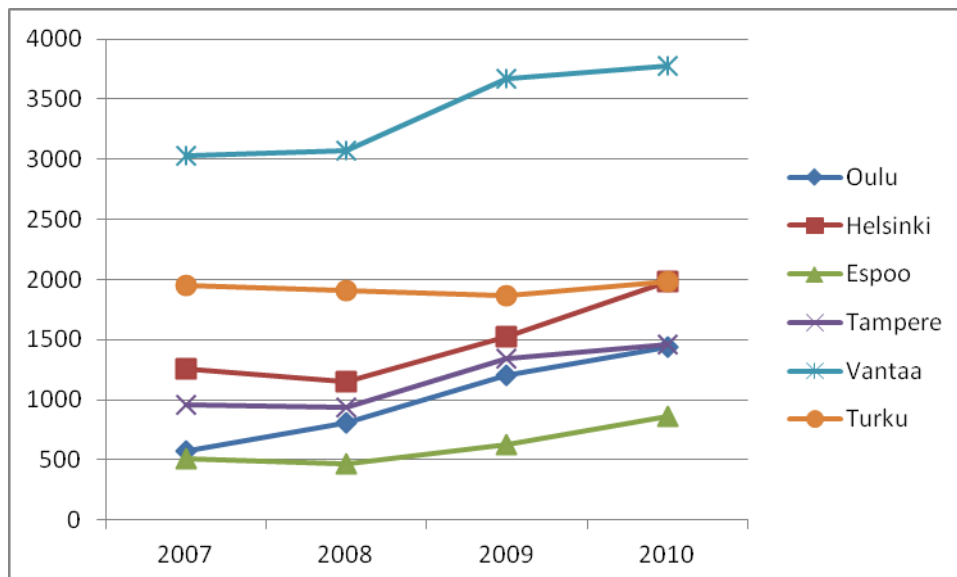
Toimintakate ind.	1999	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
Oulu	100,0	105,4	115,4	123,6	124,1	132,4	134,2	139,2	151,0	165,1	172,1	172,8
Yli 100000 as. kunnat	100,0	106,7	116,6	121,0	121,4	123,9	131,6	135,2	142,5	153,2	161,2	165,9
Koko maa	100,0	105,2	113,9	119,5	123,9	129,4	135,6	140,4	147,5	159,6	166,1	170,0

Oulussa toimintamenot ovat kasvaneet nopeammin kuin toimintatulot. Näin toimintakatteen alijäämän kasvu on ollut vuosittain nopeampaa kuin suurissa kaupungeissa ja koko maassa keskimäärin.

Kuva: Suomen Kuntaliitto, kuntien tunnuslukutiedosto

Lainakanta 31.12., €/as.	1999	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09	10
Oulu	664	585	454	396	525	660	633	575	660	898	1 199	1 442
Yli 100000 as. kunnat	609	620	595	822	1 080	1 229	1 355	1 388	1 464	1 439	1 748	2 002
Koko maa	711	746	780	862	1 000	1 176	1 351	1 464	1 548	1 631	1 839	1 957

Kuva: Lainat €/asukas (Heikki Helin katsaukset suurten kaupunkien tilinpäätöksiin 2007 - 2010, Helsingin kaupungin tutkimuskatsauksia 2008 - 2011)

Oulun kaupungin lainat €/asukas on ollut hyvällä tasolla verrattuna suuriin kaupunkeihin, parina viime vuonna lainat/asukas on kuitenkin lähtenyt nousuun. Syynä on ollut myös kaupungin korkea investointitaso, toisaalta tuotannollisilla investoinneilla on ollut talouden taantuman aikana kaupungin talouteen elvyttävä vaikutus.

TALOUSARVIO 2012

Oulun kaupungin talousarvio vuodelle 2012 ei sisällä merkittäviä uusia avauksia.

Yhdistymissopimus, taloudenhoito ennen yhdistymistä: Kaikki viisi kuntaa hoitavat omaa talouttaan vastuullisesti ennen yhdistymistä. Yhdistymishallituksessa sovitaan myös kuntien taloudenhoidon periaatteista vuosille 2011 ja 2012 ja varmistetaan sillä tavoin kuntien keskinäisen luottamuksen säilyminen koko siirtymävaiheen ajan.

Oulun kaupungin talousarvion luvuissa on esitetty uuden Oulun kuntien palvelujen järjestämisen ja toiminnan siirtyminen Oulun alustalle pääosin 1.1.2012, opetus ja varhaiskasvatus 1.8.2011 alkaen. Oululle kertyy omien asiakasmaksutulojen ja muiden tulojen lisäksi myös muiden uuden Oulun kuntien maksutuloja ja muita tuloja. Oulu laskuttaa muilta kunnilta toteutuneet nettokustannukset sopimuksen mukaan. Talousarviossa 2012 laskutus muilta uuden Oulun kunnilta on yhteensä noin 163 M€ (peruskunta ja liikelaitokset). Verotulot, valtionosuudet ja erikseen sovitut tulot ja menot kirjautuvat uuden Oulun kuntien kirjanpitoon sovittujen linjausten mukaan. Jokainen uuden Oulun kunta tekee oman tilinpäätöksen vuodelta 2012.

Oulun kaupunki tunnusluvut	TP2009	TP2010	TA2011	Ennuste 2011	TA2012
Asukasluku vuode□ lopussa	139 133	141 591	142 900	143 400	144 700
Vuosikate, €/asukas	494	856	428	598	321
Vuosikate-% poistoista	114	188,5	90	129	66
Toimintatulot/ toimintamenot, %	38,7	41,7	36,8	40,1	46,7
Nettoinvestoinnit €/asukas	1 004	757	920	861	1 006
Invest□intien tulorahoitus- %	49	113	47	69	32
Lainat €/asukas	1200	1 443	1 848	1 533	2 087
Lainat (ns. ei tuotan- nolliset) €/asukas	760	1067	1375	1059	1 467
Lainanhoitokate	2,0	8,3	2,6	4,6	2,3

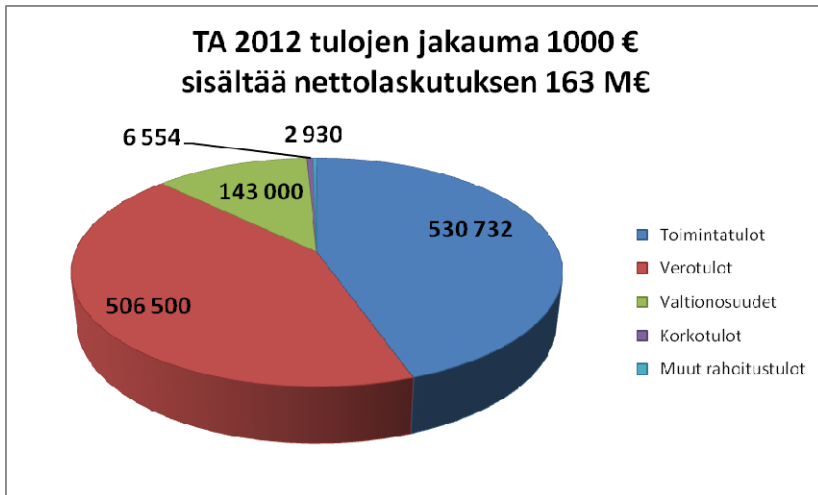
Taulukko: Vuodet 2009 - 2012 tunnuslukuina tarkasteltuna

Toimintatulot prosenttia toimintamenoista = $100 * \text{Toimintatulot} / (\text{Toimintamenot} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$
 Vuosikate prosenttia poistonalaisista investoinneista = $100 * \text{Vuosikate} / \text{keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno}$
 Nettoinvestoinnit = Bruttoinvestoinnit - rahoitusosuudet investointimenoihin
 Investointien tulorahoitus-% = $100 * \text{Vuosikate} / \text{Nettoinvestoinnit}$
 Lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Vuosikate €/asukas heikkenee verrattuna aikaisempiin vuosiin ja tulorahoituksen osuus investointien rahoituksessa vähenee. Suurimpana syynä tulorahoituksen laskuun on verotulojen ja valtionosuuksien lasku. Erityisesti toimintatulot/toimintamenot %:iin vaikuttaa vuonna 2012 järjestämisen ja toiminnan siirtyminen uuden Oulun kunnista Oulun alustalle, josta Oulu laskuttaa muilta kunnilta tulojen ja menojen erotuksen (ns. korjattu tunnusluku on 33 %).

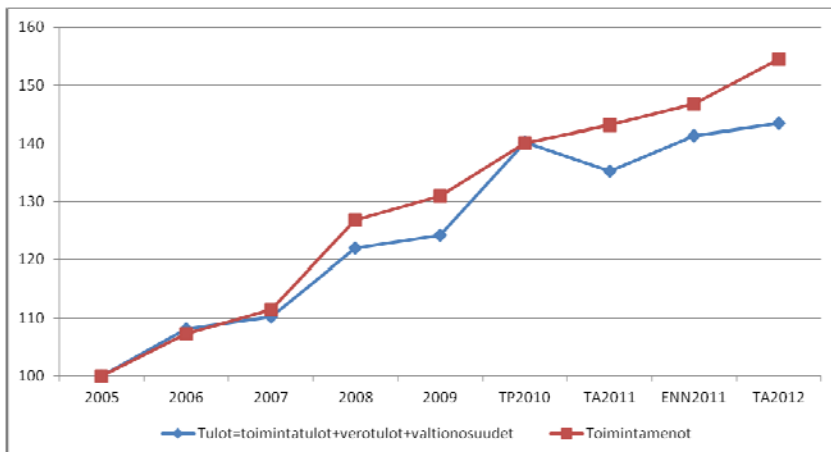
Lainat €/asukas on kasvussa, Oulun kaupungin lainanhoitokate TA2012 pysyy kuitenkin hyvällä tasolla 2,3%. Lainanhoitokate mittaa kunnan tulorahoituksen riittävyyttä lainojen korkojen ja lyhennysten maksuun:

Lainanhoitokate < 1 lainanhoitokyky heikko
 Lainanhoitokate 1-2 lainanhoitokyky tyydyttävä
 Lainanhoitokate > 2 lainanhoitokyky hyvä

Kuva: Koko tulopohjasta toimintatulojen osuus on 45 %, verotulojen 43 %, valtionosuuksien 12 % ja korkotulojen sekä muiden rahoitustulojen osuus 1 %

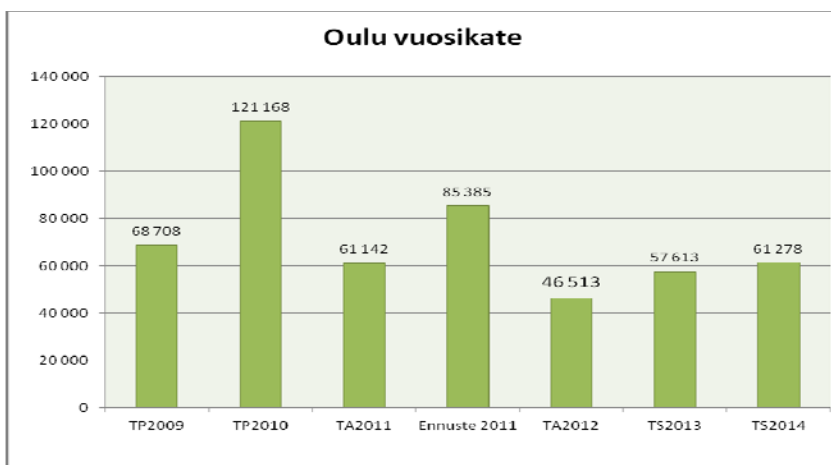
Toimintatulojen osuutta nostaa palvelujen järjestämisen siirtyminen uuden Oulun kunnista Oulun alustalle.

Kuva: Oulun kaupungin tulojen ja menojen suhteellinen kasvu vuosina 2005 - 2012

Vuosi 2005 = 100

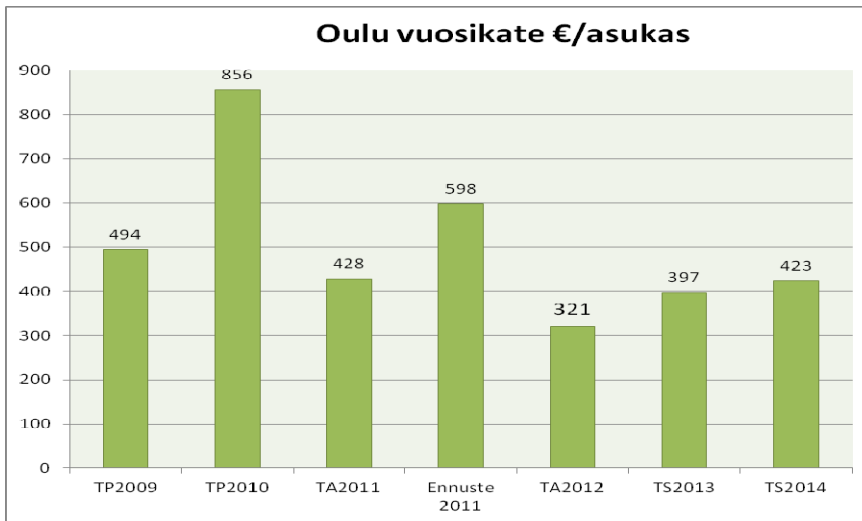
Tulot = toimintatulot + verotulot + valtionosuudet

Kuva: Vuosikatteen kehitys vuosittain

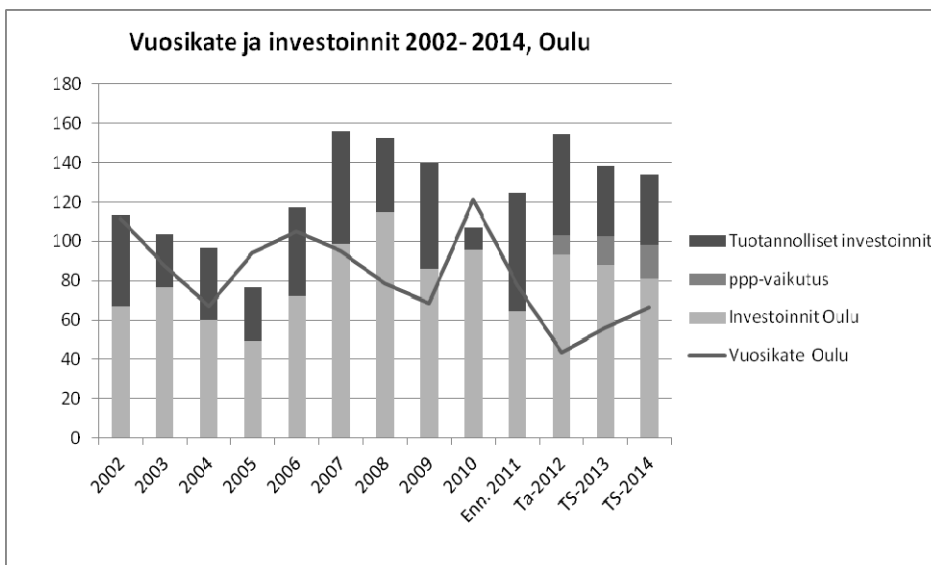
Vuoden 2010 tilinpäätöksessä kaupungin vuosikate oli hyvä. Vuosikatetta nosti veron yhden prosenttiyksikön korotus, yhteisövero-osuuden tilapäinen nosto 10 prosenttiyksiköllä 22,03 prosentista

32,03 prosenttiin ja kiinteistöverojen rajoja nostettiin. Lisäksi Oulun Energia teki hyvän tuloksen.

Kuva: Vuosikate laskettuna asukasta kohti

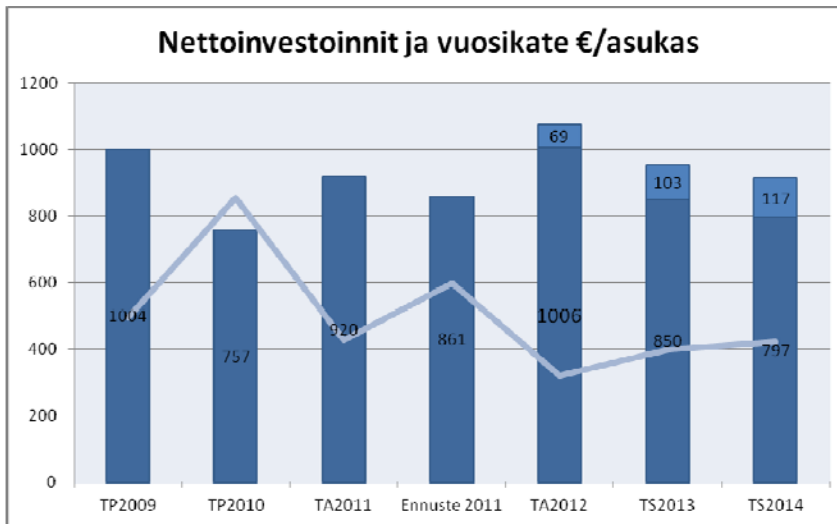
INVESTOINNIT

Kuva: Vuosikate ja investoinnit jaettuina tuotannollisiin ja muihin investointeihin

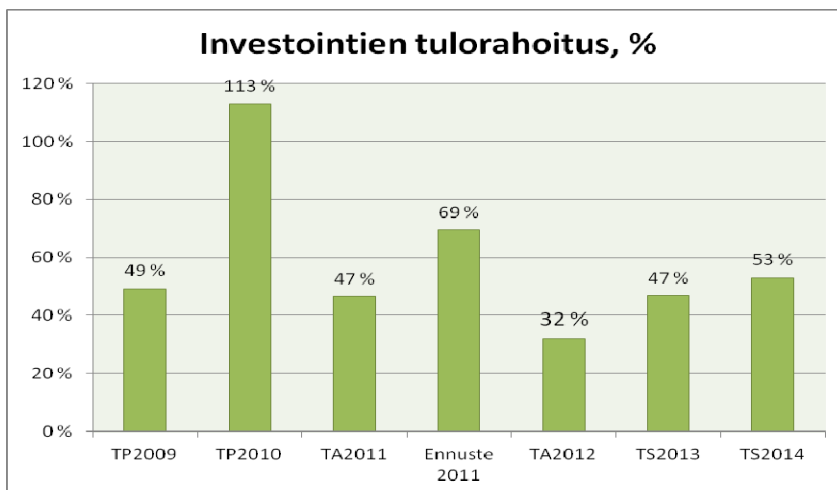
Nettoinvestointien arvioidaan olevan vuonna 2012 noin 145 M€. Tulorahoitus ei riitä investointien kattamiseen, vaan tarvitaan lainaa. Vuosikate on riittänyt nettoinvestointeihin tilinpäätöksessä 2010. Tämä on johtunut prosenttiyksikön verokorotuksesta ja osittain siitäkin syystä, että vuosittain investointeja siirtyy seuraavalle vuodelle.

Oulun kaupungin kehittämissuunnitelmassa on linjattu ns. muiden kuin tuotannollisten investointien katoksi 100M€. TA2012 tavoite toteutuu, muut kuin ns. tuotannolliset investoinnit ovat n. 93 M€.

Kuva: Vuosikate asukasta kohti ja sen riittävyys asukasta kohden laskettuun nettoinvestointiin

TA2012 Oulun kaupungin nettoinvestoinnit ovat 1006€/asukas ja vuosikate 321€/asukas. Lainarahoitusta tarvitaan ns. ei tuotannollisiin investointeihin 1047€/asukas.

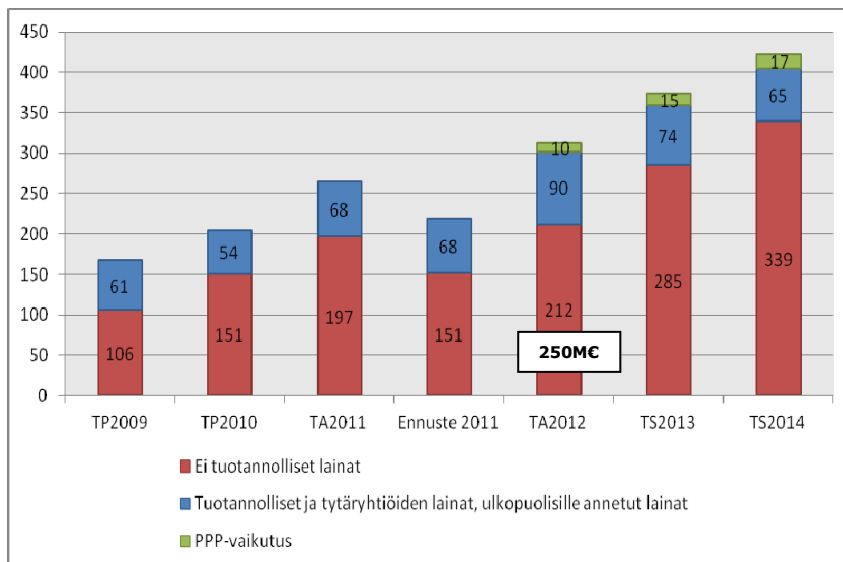

Kuva: Tulorahoituksen riittävyys investointeihin

Oulun kaupungin tulorahoituksen riittävyys investointeihin on 2009-TA2012 keskimäärin arviolta noin 65%. Strategisena tavoitteena on, että investointien tulorahoitusprosentti kasvaa keskimäärin sataan prosenttiin vuosina 2009-2012.

LAINAT

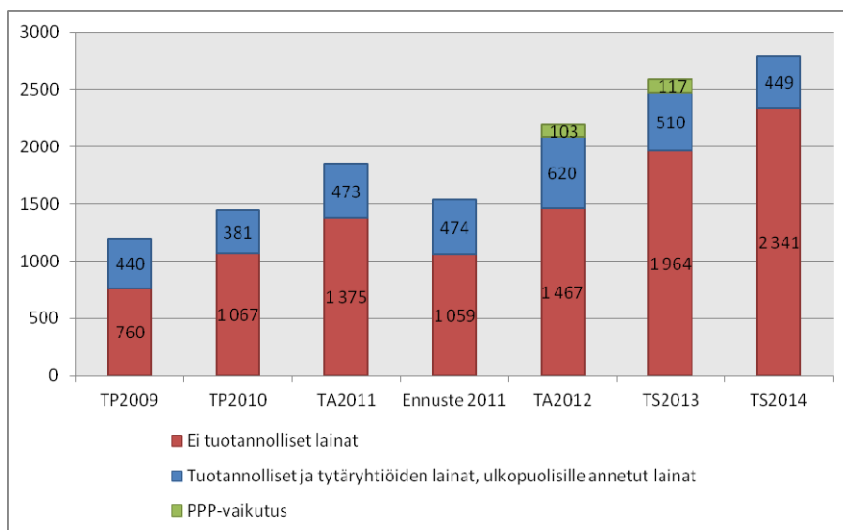
Talousarvion tasapainoperiaatteen mukaan talousarviossa osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Rahoitusosassa osoitetaan, miten talousarvio vaikuttaa maksuvalmiuteen, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin sekä miten rahoitustarve katetaan. Tulorahoituksen riittämättömyys tarkoittaa lisääntyvää lainanottotarvetta ja korkomenojen kasvua, joka näkyy tuloslaskelmassa.

Kuva: Oulun kaupungin lainat vuoden lopussa

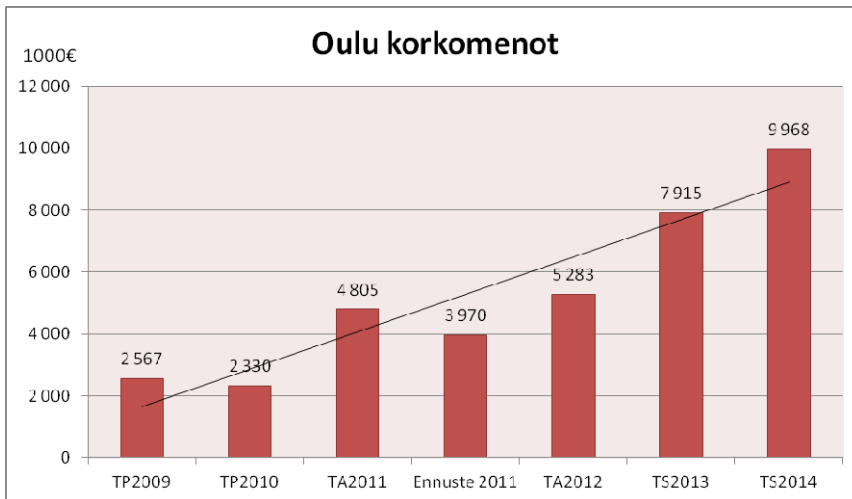
Oulun kaupungin kokonaislainamäärä on arviolta 302M€ vuoden 2012 lopulla. Mikäli kaupunginvaltuusto tekee päätöksen Kastellin monitoimitalon rakentamisesta omaan taseeseen, kasvaa lainanottotarve 10 M€.

Kun lainat jaotellaan ns. tuotannollisiin ja ei tuotannollisiin lainoihin, niin tuotannollisten lainojen määrän arvioidaan olevan 90 M€ ja ei tuotannollisten lainojen (= peruskunta ja sisäiset liikelaitokset) noin 212 M€. Valtuusto asetti peruskunnan ja sisäisten liikelaitosten lainarajaksi 250M€ vuoden 2012 lopussa. Talousarviossa 2012 tavoite saavutetaan.

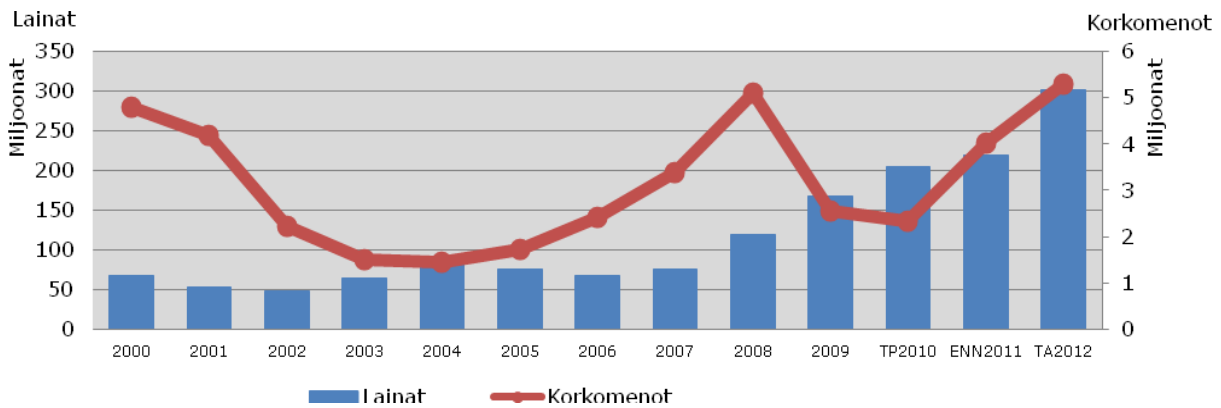

Kuva: Lainat €/asukas jaoteltuina ei tuotannollisiin ja tuotannollisiin lainoihin

Oulun kaupungin strategisena tavoitteen on, että asukaskohtainen lainamäärä on 2012 vuoden lopussa enintään 1750€/asukas. TA2012 asukaskohtainen lainamäärä on 2087, josta ns. ei tuotannolliset lainat 1467 €/asukas.

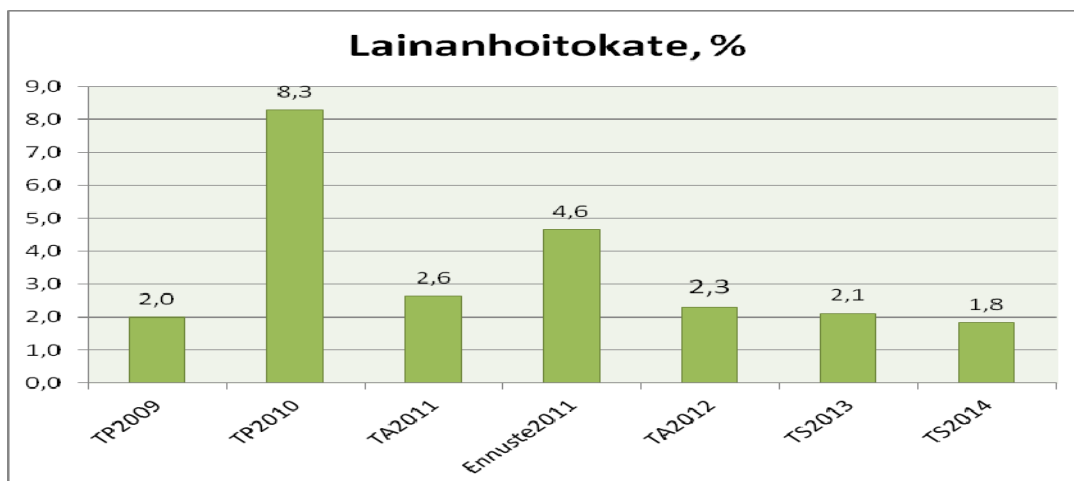
Kuva: Korkomenojen kehitys

Kuva: Oulun kaupungin lainojen ja korkomenojen kehitys 2000-2012

Vuoden 2009 tilinpäätöksessä korkotuotot lähtivät jyrkkään laskuun yleisen korkotason laskun vuoksi, vastaavasti korkomenotkin laskivat. Tulevina vuosina korkoriskin mahdollisuus kasvaa ja näin korkomenotkin nousevat.

Maailmanlaajuisen finanssikriisin seurauksena kuntasektorin rahoituksen saatavuus voi heiketä ja rahoituksen hinta nousee selkeästi aikaisempiin vuosiin verrattuna. Kaupungin velkaantuessa merkittävästi lainanhoitokustannukset tulevat kasvamaan ja siten rajoittamaan taloudellista liikkumavaraa.

Kuva: Lainanhoitokate; Lainanhoitokate mittaa kunnan tulorahoituksen riittävyyttä lainojen korkojen ja lyhennysten maksuun

Lainanhoitokate < 1	lainanhoitokyky heikko
Lainanhoitokate 1-2	lainanhoitokyky tyydyttävä
Lainanhoitokate >2	lainanhoitokyky hyvä

Oulun kaupungin lainanhoitokate on ollut pitkään hyvä, lainaa on tarvinnut ottaa ennakoitua vähemmän. Liikelaitosten tuloksenteko on vuosittain ollut hyvällä tasolla.

2.2.2 VEROTULOT JA VALTIONOSUUDET

Kunnallisveron tuoton odotetaan pysyvän vakaana vuosina 2012-2014. Vuoden 2012 Kunnallisveron tuottoa laskee valtion päättämät veronalennukset, mitkä kompensoidaan korottamalla valtionosuuksia. Yhteisöverotulojen kehitykseen liittyy huomattavaa epävarmuutta lähivuosina johtuen erityisesti suurten pörssiyritysten tuloksentekokyvyn epävarmuudesta. Yhteisöveron kehitysarvion lähtökohtana on valtionvarainministeriön ennuste sekä ennakoitujen muutokset Oulun jako-osuuteen. Kuntien yhteisöveron jako-osuus laskee 27,87 prosenttiin vuonna 2012 ja edelleen 22,87 prosenttiin vuonna 2014. Kiinteistöveron tuoton kasvu jatkuu vakaana.

Valtionosuuksissa on huomioitu 3,7 % indeksikorotus sekä huomioitu tiedossa olevat suoritemäärien ja väestön muutokset. Oulun kaupunginteatterin toiminta siirtyy osakeyhtiömuotoon 1.1.2012 alkaen ja valtionosuus tilitetään suoraan yhtiölle. N. 2 miljoonan vähennys on huomioitu laskelmassa vuosina 2012-2014.

OULU						
TILIVUOSI, 1.000 euroa	TP2010	TA2011	E2011	TA2012	TS2013	TS2014
Kunnallisvero	428 181	425 000	437 000	450 000	469 000	488 000
Muutos %	8,3	-0,7	2,1	3,0	4,2	4,1
Yhteisövero	50 248	51 000	46 000	32 000	33 000	30 000
Muutos %	9,5	1,5	-8,5	-30,4	3,1	-9,1
Kiinteistövero	23 127	24 400	23 800	24 500	25 300	26 100
Muutos %	26,1	5,5	2,9	2,9	3,3	3,2
YHTEENSÄ	501 556	500 400	506 800	506 500	527 300	544 100
Muutos %	9,2	-0,2	1,0	-0,1	4,1	3,2
Valtionosuudet	134 041	136 000	134 169	143 000	153 360	159 093
Muutos %	20,0	1,5	0,1	6,6	7,2	3,7
Verot ja valtionosuudet yhteensä	635 597	636 400	640 969	649 500	680 660	703 193
Muutos %	11,3	0,1	0,8	1,3	4,8	3,3

2.2.3 OULUN KAUPUNGIN TALouden JA TOIMINNAN KEHITTÄMIS-OHJELMA 2010-2012

Vuoden 2012 Suunnitteluohjeen lähtökohtana on kaupunginvaltuuston 15.6.2009 § 51 päätöksen mukainen Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämisohjelma 2010 - 2012. Oulun kaupunginvaltuuston poliittiset ryhmät ovat sopineet talouden ja toiminnan kehittämisohjelman peruslinjauksista, jotka perustuvat lukuisiin pitkälle tulevaisuuteen positiivisesti vaikuttaviin, taloutta

ja toimintaa kehittäviin linjauksiin ja henkilöstön työhyvinvointi- ja kannustusjärjestelmän kehittämiseen. Sopimuksen peruslinjaukset ovat:

1. Kunnallisveroa korotetaan 1.1.2010 alkaen yhdellä (1) prosenttiyksiköllä
2. Kaikkia kiinteistöveroja korotetaan 1.1.2010 alkaen 0,1 prosenttiyksiköllä
3. Kaupungin omiin päätöksiin perustuvia taksoja korotetaan 1.1.2010 alkaen, jokaisena kolmena vuotena kolme prosenttia / vuosi.
4. Lainaa otetaan investointien rahoitukseen, mutta peruskunnan lainapääoma ei saa valtuustokauden lopussa ylittää 250 miljoonaa euroa
5. Hallintokuntien menojen kasvua hillitään vuoden 2010 aikana 12,5 miljoonalla eurolla, vuoden 2011 aikana 15,0 miljoonalla eurolla ja vuoden 2012 aikana 17,5 miljoonalla eurolla, yhteensä 45 miljoonaa euroa. Tavoitteen saavuttamisesta maksetaan henkilöstölle kannustinpalkkioita seuraavan vuoden talousarviossa 2,5 miljoonaa euroa/vuosi, yhteensä 7,5 miljoonaa euroa.
6. Henkilöstölle luodaan kannustinjärjestelmä, jossa kannustinpalkkion perustana ovat työhyvinvoinnin kehittämisen seurauksena mm. sairauspoissaolojen vähentäminen ja kohdan 5.tavoitteiden saavuttaminen.
7. Keskushallinto ja tilaajaorganisaatiot yhdistetään yhdeksi palvelujen järjestämisyksiköksi. Yhdistymisen tuottotavoitteena on kolmekymmentä prosenttia viiden vuoden aikana.
8. Koulu-, sosiaali- ja terveys- sekä muidenkin palvelujen palveluverkkojen taloudellisuus ja palvelujen laatu arvioidaan. Arvioinnin perusteella käynnistetään välittömästi palveluverkkojen muutostoimenpiteet tavoitteena luoda nykyisiä toimintoja ja toimitiloja laadukkaampia ja toimivampia kokonaisuuksia.
9. Investointien katoksi asetetaan 100 miljoonaa euroa/vuosi kolmen vuoden ajan. Tämä ei sisällä investointeja, joista ei synny Oulun kaupungille pääoma- tai korkokuluja.
10. Käynnistetään kaupungin omistajapolitiikan ja -strategian sekä omistajaohjauksen tarkistaminen mukaan lukien osakkuusyhteisöt. Tutkitaan uusia mahdollisuuksia kiinteistöjen ja maa-alueiden rahoitukseen ja tarpeettomaksi käyneen omaisuuden myyntiin.

Kehittämishojelman tavoitteena on saavuttaa tasapainoinen ja menokasvuvauhdin osalta terve kulurakenne vuonna 2012. Verotulojen kasvuedellytyksiä ylläpidetään turvaamalla mm. elinkeinopolitiikan toteutusmahdollisuudet. Kehittämishojelman tavoitteena on muuttaa toimintarakennetta siten, että nettomenojen kasvuvauhti hidastuu pysyvästi korkeintaan tulojen kasvun tasolle, tavoite n. 4 % menokasvu keskipitkällä aikavälillä sisältäen kustannustason muutoksen, väestön kasvun ja ikärakenteen muutokset. Peruskunnan V.2012 n. -664 milj. euron toimintakatetavoite ei toteudu. Menojen kasvuvauhti on hidastunut, mutta ei riittävästi. Samoin lainsäädännön muutoksista sekä lakisääteisistä menoista aiheutuvat kustannusten nousut lisäävät menopainetta ennakoitua enemmän. Vuonna 2012 on jatkettava tuottavuutta edistäviä toimenpiteitä ja tehtävä päätöksiä uusista rakenteellisista toimenpiteistä, jotta menojen kasvuvauhtia saadaan rakenteellisesti laskettua verorahoitustulojen kasvun tasolle keskipitkällä aikavälillä. Talouden ja toiminnan kehittämishojelmassa asetetut tavoitteet investointitasolle, lainakannalle sekä asiakasmaksujen nostolle on mahdollista toteuttaa.

2.2.4 TUOTTAVUUSOHJELMA

20 suurimman kaupungin tuottavuusohjelma

Pääministeri Matti Vanhasen II hallitus linjasi syyskuussa 2009 politiikkariihessään, että 20 suurinta kuntaa laatii palveluidensa kehittämiseksi tuottavuusohjelmat. Kunnat vastaavat palvelurakenteiden ja tuotantotapojen uudistamisesta sekä toteuttavat toimenpiteitä tuottavuuden parantamiseksi. 20 suurimman kaupungin kanssa käynnistettyä tuottavuusohjelmatyötä toteutetaan ministeriöiden ja kuntien yhteistyönä.

Työsuunnitelman mukaan 20 suurimman kaupungin tuottavuusohjelmatyö on edennyt kahdessa linjassa, osana taloussuunnitelman ja talousarvion valmistelua sekä toteuttamalla ns. kärkihankkeita.

Tuottavuusohjelmatyötä on tehty seuraavilla osa-alueilla: Henkilöstö, osaaminen ja työhyvinvointi; palvelujärjestelmät, prosessit ja sähköiset palvelut; palveluverkko ja toimitilat; organisaatio ja rakenteet; hankinnat; johtamisjärjestelmä sekä tuottavuusmittareiden kehittäminen, tutkimus, kehitys ja innovaatiot.

Oulun kaupunki on ollut mukana seuraavissa kärkihankkeissa:

- Henkilöstön osaamisen kehittämisen ja työhyvinvoinnin kehittämisen parhaiden käytäntöjen tuottavuusvaikutusten vertailu
- Kaupungit osana tuottavuusfoorumia kirjaavat koulutustasovaatimuksiin ja ammattikuviin liittyviin työjärjestelynormeihin liittyvät esteet, joihin tuottavuuden kohottamiseen tähänneet prosessimuutokset ovat törmänneet.
- Palveluverkkojen tehostamisratkaisujen ja niiden vaikutusten vertailu,
- Kuntayhtymien tehokkaan ja tuottavuuteen kannustavan omistajaohjauksen sekä tilaaja-tuottajamenettelyyn pohjautuvan sopimusohjauksen edellytysten parantaminen
- Paremmin laadun ja vaikuttavuuden huomioon ottavan tuottavuusmittari kehittäminen - Tuottavuusmittarit sisällytetään kuntien johtamisjärjestelmiin
- Suunnataan kuntien palvelutuotantoon kohdistuvaa tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa nykyisten palvelujen ja palveluprosessien tuottavuuden parantamiseen - Kaupunkien palveluprosessien yhteinen kehitystyö mm. arvioinnin ja laatutyön avulla.

Tuottavuusohjelman koordinaatio- ja seurantaryhmän tehtävänä on seurata ja koordinoita 20 suurimman kunnan tuottavuusohjelmatyötä, valmistella kunnille, kuntayhtymille ja muille palvelujen järjestäjille valtakunnallisia tuottavuustavoitteita sekä seurata ja koordinoita kuntien ja kuntayhtymien tuottavuuden parantamista koskevien toimenpiteiden valmistelua ja suunnittelua. Kunnat tekevät tuottavuusohjelmatyötä osana normaalia toiminnan ja talouden suunnittelua kytkettynä vuosittain kuntien talousarvioihin.

Tuottavuusohjelman koordinaatio- ja seurantaryhmälle asetettu alatyöryhmä laati valmiiksi ehdotuksen tuottavuuden parantamisen valtakunnallisiksi tavoitteiksi maaliskuussa 2011. Valtakunnallisiksi tuottavuustavoitteiksi asetettiin:

1. Toimintamenoja koskeva tavoite: toimintamenot kasvavat reaalisesti vuositasolla enintään keskimäärin 0,4 % (deflatoreina Tilastokeskuksen kuntatalouden hintaindeksit osatekijöittäin), eli kumulatiivisesti yhteensä 4 % vuoteen 2020 mennessä
2. Kuntapalveluja koskevat tuottavuustavoitteet – kokonaisuus ns. kehätarkastelulla:
 - 1.kehä: Tilastokeskuksen tuottavuustilasto (koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut)
 - 2.kehä: käyttökustannukset, €/suorite (esim. €/oppilas, €/asukas)
 - 3.kehä: kehysindikaattorit mm. laatu ja vaikuttavuus

Ehdotukset on käsitelty peruspalveluministeriöryhmässä 16.3.2011 ja ne sisältyvät peruspalveluohjelmaan vuosille 2012 - 2015.

Kahdenkymmenen suurimman kunnan "mittarit" kärkihankkeiden tuloksena on saatu kehitettyä tuottavuuteen liittyviä mittareita, joiden osalta on voitu tehdä myös kaupunkikohtaista tuottavuusvertailua. Tiedonkeruuseen liittyviä vertailevia tuloksia on saatu lasten päivähoidon, vanhainkotihoidon, terveyskeskuksen pitkäaikaishoidon, palveluasumisen ja kotihoidon osalta. Tuottavuusmittaus on tehty vuosien 2009 ja 2010 aineistojen perusteella.

Hyvänä esimerkkinä tuottavuuskehityksestä vuoden 2009 ja 2010 välillä kunnallisen päiväkotihoidon tuottavuus Oulussa on kasvanut yli 10 %, mikä on kahdenkymmenen suurimman kunnan paras tuottavuuden kehitys. Tämä on osoitus sopimusohjauksen tuottamista hyödyistä. Päivähoidon tilaaja on saanut mm. tehostettua toimintaa palvelujen järjestämisen avulla yksityisen palvelutuotannon ja oman palvelutuotannon välillä.

Vertailevaa tuottavuusmittausta voidaan tehdä "mittarit" kärkihankkeen tuloksena saaduilla yllä olevilla tuottavuusmittareilla. Kärkihankkeiden tavoitteena on ollut mm. luoda tuottavuusmittareita kahdellekymmenelle suurimmalle kunnalle.

Tuottavuustyön on kytkeydyttävä kiinteästi strategian linjauksiin, talouden ja toiminnan suunnitteluun sekä kehittämisohjelmiin.

VM:n kuntaosasto toivoo, että 20 suurimman kaupungin kanssa tehty tuottavuusyhteistyö jatkuu.

2.2.5 RISKIANALYYSI

Sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan tehtävä on tukea suunnitelmien mukaista toimintaa, mihin kuuluu myös ennakoita uhkatekijöitä ja arvioida mahdollisuuksia. Sisäinen valvonta ei kohdistu vain talouteen, vaan koko toimintaan. Johdon tehtävänä on johtaa, ohjata ja valvoa vastuualueensa toiminnan onnistumista työvälteinä sisäinen valvonta ja riskienhallinta.

Sisäinen valvonta ja kokonaisvaltainen riskienhallinta kattavat kaupungin oman toiminnan sekä toiminnan, josta kaupunki vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden tai sopimusten nojalla.

Riskienhallinnalla varmistetaan asetettujen tavoitteiden saavuttaminen ja talousarvion toteutuminen oikealla ennakkoinnilla. Riskien tunnistamisella voidaan huomata myös uusia mahdollisuuksia. Riskienhallinta on myös osa strategia- ja talousarvioprosessia sekä toiminnan suunnittelua. Riski on mahdollinen tapahtuma tai tapahtumaketju, joka voi vaarantaa taloudellisten tai toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisen lyhyellä tai pitkällä aikavälillä.

Riskit voidaan luokitella strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskitekijöihin. Edelleen riskit voidaan jaotella:

- sisäiset ja ulkoiset riskit
- mitattavissa olevat riskit ja riskit, joita ei voida mitata
- yksikön omassa vaikutusvallassa olevat riskit ja riskit, joihin yksikkö ei voi itse suoraan vaikuttaa.

Globaali kilpailu

Globaali kilpailu aiheuttaa Suomelle ja myös Oululle tulevina vuosina suuria haasteita. Haasteet koskettavat kaikkia yhteiskunnan ja talouselämän alueita työssä, tuotannossa, tutkimus- ja kehitystoiminnassa sekä koulutuspolitiikassa.

Globaalin kilpailun hallinnassa voidaan erottaa seuraavat osaamisalueet:

- globaalien riskien arviointi ja hallinta
- yritystoiminnan globalisoitumisen vaikutukset
- globaalien osaamisen hyödyntäminen
- julkisen sektorin muutos, verotuksen edellytykset, julkiset hankinnat
- palveluiden kehittäminen ja vientimahdollisuuksien hyödyntäminen
- innovaatioprosessin edistäminen ja hallinta
- tutkimuksen uudet suunnat
- kansainvälinen muuttoliike.

Globaalin tiedon entistä tehokkaampi hyödyntäminen nousee tärkeäksi elinkeinoelämässä, tieteessä ja teknologiassa. On luotava riittävät valmiudet ja mekanismit sekä kansainvälisen kehityksen seurantaan että globaalien tiedon siirtämiseen ja hyödyntämiseen. Erityisen merkittäviä ovat varsinkin energiamarkkinoiden riskien vaikutukset talouteen. Haasteena on kysynnän ja tarpeiden sekä markkinoiden muutosten ymmärtäminen.

Oulun pitää pystyä houkuttelemaan ammattitaitoisia osaajia erityisesti niille aloille, joissa osaamisessa on parannettavaa tai joilla ammattitaitoisesta työvoimasta on tulossa pulaa.

Väestön kehitys

Oulun väestön kasvun ennustamiseen vaikuttavat mm. syntyvyys ja muuttoliike. Ennustetta suurempi väestönkasvu on yksi riskitekijä palvelujen järjestämisessä. Myös väestön ikärakenteella on merkitystä palvelujen järjestämiseen. Oulussa ikääntyvien osuus kasvaa voimakkaasti seuraavalla tulevalle suunnittelukaudella. Ikääntyvien palvelujen kehittäminen on erityinen painopistealue. Palvelutarpeen kasvavaan kehitykseen vaikuttaa myös mm. työllisyystilanne. Haaste tulee olemaan nykyisten palvelujen saatavuuden ja laatutason turvaaminen kasvavalle väestölle.

Uuden Oulun kuntien yhteenlaskettu väkiluku oli vuodenvaihteessa 2010/2011 185 419. Väestönkasvu vuonna 2010 oli lähes 2 900 asukasta (1,6 %). Alueen väkiluvun kasvun taustalla on perinteisesti ollut erityisesti korkea ja tasaisena pysyvä luonnollinen väestölisäys. Muuttoliikkeen vaihtelut ovat vuosien välillä suuria, mutta maahanmuutto huomioiden myös nettomuutto on ollut positiivista tonttitarvetta. Myös ikääntyvien määrä kasvaa, mikä merkitsee myös ikääntyvien palvelujen kehittämistarvetta.

Kansantalouden kehitys ja vaikutukset kuntatalouteen

Taloukasvun hidastuminen ja Euroopan maiden julkisen talouden epätasapaino heijastuvat myös kuntatalouteen. Taloukasvun hidastuminen heikentää työllisyyttä ja yritysten tuloksia. Muutokset näkyvät kuntataloudessa kunnallis- ja yhteisöverotuoton heikkona kehityksenä ja toisaalta erityisesti sosiaalitoimen menojen kasvuna taantuman pitkittyessä. Talouden tasapaino heikkenee ja siten myös menokasvua on pienennettävä.

Valtiontalouden tasapainottamistoimenpiteet vaikuttavat myös kuntien saamaan rahoitukseen, erityisesti valtionosuuksien leikkauksena. Heikentynyt kuntatalouden tasapaino yhdessä korkean investointitason kanssa johtaa kuntien velkaantumiseen ja korkomenojen kasvuun. Korkomenoja ennakoidaan lisäävän myös kasvava lainamarginaali johtuen Euroopan finanssimarkkinoiden epävakauksesta. Pahimmillaan edessä on negatiivinen kierre, missä ylikorkea investointitaso johtaa lainamäärän kasvuun ja sen seurauksena käyttötalouden liikkumavara supistuu.

Raaka-aineet ja palvelujen ostot

Suurimmat riskit, jotka kohdistuvat kilpailussa oleviin liikelaitoksiin ovat kohonneet raaka-aineiden hinnat ja raaka-aineiden riittävyys. Oulun Energian turvetuotannon ongelmat ja kohonnut öljyn hinta on alentanut liikelaitoksen tuloksen tuottamisen kykyä.

Palvelujen ostojen onnistumisessa on tärkeää kilpailutuksien onnistuminen, toimivat markkinat sekä uusien markkinoiden synnyttäminen. Sosiaali- ja terveystoimen osalta huomio on kiinnitettävä asiakaspalveluostojen onnistumiseen. Riskin muodostaa ostopalvelujen hintoihin laskettua suuremmat realisoituvat korotukset.

Valtiovallan toimenpiteet

Valtiovallan toimenpiteet lainsäädännön kautta aiheuttavat lisää velvoitteita kunnille eikä niitä täysimääräisesti kompensoida valtionosuusjärjestelmän avulla, jolloin kuntien omavastuuosuus kasvaa.

Uusien lakien vaikutuksia ei kaikilta osin pystytä arvioimaan eikä niitä ole voitu ottaa huomioon talousarvioon, mm. kotikuntalain ja terveydenhuoltolain tuoma vapaus kuntalaiselle valita hoitava yksikkö.

Ympäristöasiat

Ympäristöriskien hallinta edellyttää ympäristöasioiden nykytilanteen tuntemusta ja jatkuvaa parantamista. Ympäristöriskien hallinta varmistaa, että toiminta jatkuu häiriöttä, toiminnan laatu säilyy hyvänä eikä asukkaille tai ympäristölle aiheudu vaaratilanteita tai vahinkoa.

Ympäristöriskejä voivat aiheuttaa haitallisten aineiden virheellinen käsittely ja tekniset häiriöt. Ympäristöriskejä voi syntyä myös ympäristön vähittäisen pilaantuminen seurauksena. Päästöt ilmaan, maaperään, vesistöön tai pohjaveteen voivat saada aikaan vakavia taloudellisia tai toiminnallisia seuraamuksia ja estää tavoitteiden saavuttamisen lyhyellä tai pitkällä aikavälillä.

Ympäristöriskejä voi syntyä myös erilaisten sään ääri-ilmiöiden, kuten rankkasateiden, myrskyjen tai tulvien yhteydessä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää myös juomaveden laadun turvaamiseen, pilaantuneista maista aiheutuvan riskin eliminoimiseen sekä yritysten kykyyn kantaa toiminnastaan aiheutuvat riskit.

Kaupunki voi vähentää ympäristöriskejään tunnistamalla riskialueensa, ohjeistamalla niiden seurannan ja varautumalla erilaisiin häiriö- ja onnettomuustilanteisiin, mikä koskee kaikkia hallintokuntia ja liikelaitoksia.

Kaupunkistrategia, omistajaohjaus sekä konserniohjaus ja -valvonta

Vuoden 2012 monikuntaliitoksen valmistelussa ja osittaisessa toteuttamisessa sekä lähivuosien toiminnassa ja taloudessa erityisenä strategisena haasteena on muutoksen onnistumisen varmistaminen. Valmistelua ja päätöksentekoa ohjaa monikuntaliitoskuntien valtuustojen hyväksymä yhdistymissopimus. Uuden kunnan toiminnan valmistelussa haasteena on, että hallintokuntarajat ylittävät toimintaprosessit

muodostavat jatkumon, eikä niiden rajapintoihin synny merkittäviä riskialueita. Riskinä myös on, että koko uuden kunnan strategisen muutoksen tavoitteita ei riittävässä määrin saada toteutettua.

Haasteena vuoden 2012 aikana on edelleen haasteellisten kaupunkistrategian tavoitteiden toteuttaminen; että toiminta on strategian mukaista ja strategia aidosti ohjaa toimintaa.

Talouden ja toiminnan kehittämisohjelmassa on keskeistä investointitason hallinta, palvelutuotannon kehittäminen ja palveluiden järjestäminen sekä omistajapoliittiset linjaukset. Jos päätetyt toimenpiteet eivät toteudu, jatkaa peruskunnan toimintakate liian nopeaa kasvua suhteessa verotuloihin ja valtionosuuksiin. Riskinä on myös, että kaupungin organisaatiossa tapahtuu osaoptimointia, jonka seurauksena kustannussäästöt toisessa hallintokunnassa johtavat suurempaan menokasvuun muualla organisaatiossa.

Kuntayhtymien omistajaohjauksen onnistuminen on tärkeää. Jos erikoissairaanhoidon menojen kasvu jatkuu eikä kasvua saada hidastumaan, on seurauksena, että kaupungin oman toiminnan osalta toimenpiteitä joudutaan lisäämään. Erikoissairaanhoidossa nykyisin annettavien hoitojen siirtyminen perusterveydenhuoltoon aiheuttaa paineita sekä resurssien että osaamisen riittävyydelle.

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että Oulu-konsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lainsäädäntöä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja omaisuus sekä voimavarat turvataan.

Konsernin kaikissa osissa tulee olla toimiva ja ajantasainen riskienhallintajärjestelmä. Riskikartoitusten tekeminen tulee olla osa strategista johtamista ja yhdenmukainen koko konsernissa. Riskienhallinnan vastuut tulee olla selkeät ja riskien ennakointiin ja arviointiin tulee panostaa kaikissa konsernin toiminnoissa. Riski-informaation keräämisen ja riskien luokittelun kautta syntyy kokonaisvaltainen konserninäkemykset Oulu-konsernin riskiprofiilista eli riskikartasta.

Kuntalain 25 a §:n mukaan konsernijohto vastaa konsernivalvonnan järjestämisestä. Konsernivalvontaa toteutetaan ohjeiden antona kunnan edustajille tytäryhteisöissä. Tiedonkulkua varmistetaan mm. siten, että suurimpien tytäryhtiöiden ja osakkuusyhteisöjen toimiva johto informoi merkittävistä toimenpiteistään suoraa kaupunginhallitusta tai omistajaohjauksesta vastaavaa apulaiskaupunginjohtajaa sekä muita viranhaltijoita.

Tytäryhtiöiden tavoiteasetanta ja raportointi

Kaupunginvaltuusto asettaa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet keskeisille tytäryhtiöille talousarviossa. Tytäryhtiöt ovat velvollisia raportoimaan toiminnastaan välitilinpäätöksen ja tilinpäätöksen yhteydessä. Tytäryhtiöiden tulee noudattaa toiminnassaan konserniohjeita. Kaupunginhallitus nimeää kaupungin edustajan tytäryhteisön yhtiökokoukseen ja antaa tarvittavat toimintaohjeet. Tytäryhtiöt ovat velvollisia noudattamaan kaupunginvaltuuston hyväksymiä omistajapoliittisia linjauksia.

Rahoitustoiminnan tavoitteet ja riskien hallinta

Keskushallinto hallinnoi kaupungin maksuvalmiutta ja ohjaa kaupungin maksuliikennettä. Tavoitteena on turvata kaupungin maksuvalmius kaikissa olosuhteissa. Päälähtökohtana on turvata kaupungin maksuvalmius ylläpitämällä riittäviä likvidejä varoja ja luotonoton valmiuksia. Lyhytaikaisen rahoitus-tarpeen kattamiseksi kaupunki on solminut kuntatodistusohjelmia usean eri rahalaitoksen kanssa.

Kaupunki hankkii pitkäaikaista vierasta pääomaa pääasiassa investointien rahoittamiseen. Rahoitustoiminnan (vieraan pääoman hankinta) peruslähtökohtana on kustannustehokkuus riskit huomioiden. Kaupungin rahoitus hoidetaan pääsääntöisesti euromääräisenä. Ainoastaan kaupunginhallituksen erillisellä päätöksellä rahoitusta voidaan hankkia jossain muussa valuutassa.

Rahoitukseen liittyviä riskejä pyritään ensisijaisesti hallinnoimaan hajauttamalla. Rahoitus hajautetaan mm. laina-ajan pituuden, lyhennystavan, rahoituslähteen, korkoperusteen (vaihtuva ja kiinteäkorkoiset sopimukset) ja nostoajankohdan mukaan. Tarpeen ja tilanteen mukaan korkoriskin hallintaa tehostetaan korkojohdannaisilla, joilla suojaudutaan markkinakorkojen nousua vastaan. Tasapainoisen talouden turvaamiseksi ja jälleen-rahoitusriskien minimoimiseksi kaupunki pyrkii lainojen tasaiseen maturiteettijakaumaan. Rahoituksen ajoittamisessa otetaan huomioon myös kaupungin likviditeettitilanne ja vallitseva markkinatilanne. Rahoituksen ehdot pyritään sopimaan mahdollisimman joustaviksi, mikä antaa mahdollisuuden uudelleenjärjestelyihin. Leasingrahoituksen käyttöä pyritään lisäämään koneiden ja laitteiden hankinnassa.

Sijoitustoiminnan tavoitteet ja riskien hallinta

Peruslähtökohtana on hoitaa kaupungin sijoitustoiminta mahdollisimman tuottavasti kokonaisriskit huomioiden. Sijoitustoiminnan tavoitteena on turvaavuus ja tuottavuus, mikä saavutetaan pitkäjänteisellä ja suunnitelmallisella toiminnalla ja riittävällä sijoituskohteiden hajauttamisella. Lyhytaikaista spekulatiivista sijoitustoimintaa, jossa pyrkimyksenä on nopea voitontavoittelu, ei harjoiteta (esim. päivänvälisestä kauppaa). Sijoitukset tehdään markkinaehtoisesti ja niiden suunnittelussa huomioidaan myös rahoitustoiminnan sitoumukset, jolloin esimerkiksi tuleviin suuriin lainan lyhennyksiin pystytään varautumaan hyvissä ajoin. Kaupungin kassavarojen kokonaisriskiprofiili on alhainen. Sijoitukset tehdään pääasiassa euromääräisiin sijoitusinstrumentteihin. Sijoitustoiminnan tavoitteena on joustavuus; jolloin sijoitusten likvidiys ja jälkimarkkinakelpoisuus korostuvat. Sijoitukset hajautetaan useampaan eri sijoitusinstrumenttiin ja liikkeeseenlaskijaan. Sijoitustoiminnassa korkosijoitukset hajautetaan juoksuajaltaan erimittaisiin sijoituksiin.

Sijoitustoiminnan tavoitteena on, että luottoriskeistä ei synny tappiota. Tämän takia korkosijoitukset tehdään vakavaraisiin ja korkean luottokelpoisuusluokan omaavien liikkeeseenlaskijoiden sijoitustodistuksiin ja joukkovelkakirjoihin. Lyhytaikaisissa sijoituksissa pääpaino on Suomessa toimivilla pankeilla. Yritystodistuksissa sijoitusten pääpaino on vakavaraisilla kotimaisilla pörssiyrityksillä.

Uudistuva johtamis- ja ohjausjärjestelmä

Hallinnon järjestäminen ja johtamistapa luovat perustan johtamis- ja ohjausjärjestelmälle. Ne vaikuttavat siihen, miten organisaation toiminnot järjestetään, tavoitteet asetetaan ja riskit arvioidaan. Lisäksi ne vaikuttavat toiminnan suunnitteluun ja tehtävien toteuttamiseen sekä näihin liittyviin valvonta-toimenpiteisiin, tuotettavaan tietoon ja tiedon välittämiseen sekä toiminnan seurantaan. Nämä ovat erityinen haaste tulevalle johtamisjärjestelmänkehittämiselle.

Toimivallan ja vastuiden epäselvyydet voivat johtaa taloudellisiin menetyksiin esim. toimivallan ylityksissä tai tehtävien laiminlyönneissä. Selkeät toimivallat ja vastuiden määrittelyt sekä toiminnan ja delegoitujen valtuuksien käytön valvonta estävät riskien toteutumisen.

Henkilöstö

Henkilöstöriskit liittyvät mm. henkilöstöressurssien kohdistamiseen, perustyön hyvään tekemiseen muutoksen keskellä, motivaatioon, toimintojen kehittämiseen ja avainhenkilöriskeihin.

Monikuntaliitoksessa onnistutaan tehtävien uudelleenorganisoinnissa ja palkkauksen määrittelyssä ja harmonisoinnissa siten, että henkilöstön kokemaa oikeudenmukaisuutta varmistetaan ja luodaan edellytyksiä uuden kunnan tuottavuuden kasvuun. Tuottavuuden kasvun edellytyksenä on eläköitymisen hyödyntäminen ja sisäisen rekrytoinnin toimivuus. Muutoksen johtaminen kohti uutta kuntaa edellyttää uuden organisaation rakentamiseen liittyvien rekrytointien onnistumista.

Kaupungin henkilökunnan eläköityminen tulevina vuosina on mahdollisuus ja samalla haaste toiminnan kehittämisessä.

Tiedonhallinta ja tietojärjestelmät

Kaupungin toiminnan jatkuvuuden kannalta keskeisimmät riskit liittyvät ICT-palveluiden luotettavuuteen, tieto-omaisuuden turvaamiseen, infrastruktuurin suojaamiseen sekä kehittämisprojektien onnistumiseen. Tieto- ja tietoturvariskien hallinnassa noudatetaan kaupungin tietoturvaliittoa ja tietohallinnon toimintamallin mukaisia riskienhallintatoimintatapoja. Uuden Oulun muodostamisessa ICT-ratkaisujen onnistunut yhdistäminen on keskiössä ja riskienhallintaan on kiinnitetty erityistä huomiota ICT-valmistelutyöryhmissä. Vuoden 2011 aikana auditointiin valittuja ICT-palveluita, joista saatiin myös yleistettävää tietoa toimintojen luotettavuuden kehittämiseksi tulevaisuudessa.

Tietohallinto- ja tietojärjestelmäratkaisujen näkökulmasta useat pitkään käytössä olleet järjestelmät ovat tulleet elinkaarensa päähän. Tästä syystä seuraavien vuosien aikana realisoituu erittäin merkittäviä ICT-investointeja. Näiden hankkeiden onnistumisen kannalta on tärkeää, että niissä panostetaan kustannusten, riskien ja laadunhallintaan. Yksi merkittävä kehittämiseen liittyvä riski on, että kaupungin tasolla merkittävä osa ICT-ressursseista on sitoutuneena ylläpitotehtäviin eikä kehityshankkeiden käyttöön saada parasta mahdollista osaamista. Tämä riski heijastuu aikataulu-, kustannus- ja laadullisina riskeinä.

Toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset (mm. terveydenhuoltolaki, tietohallintolaki) edellyttävät kuntasektorin toimijoita panostusta toimijoiden väliseen yhteistyöhön sekä ratkaisujen suunnittelu- ja kokonaisarkkitehtuurityöhön. Nämä kansallisen tason vaatimukset edellyttävät resursointia ja osaamisen kehittämistä, esimerkiksi arkkitehtuurityön näkökulmasta resurssit ja osaaminen ei ole riittävällä tasolla.

Vahinkoriskit ja vakuuttaminen

Oulun kaupunki noudattaa vakuuttamiskäytännössään kaupunginhallituksen vuonna 2004 hyväksymää periaatetta riskienhallinnan järjestämisestä ja vakuutusikäytännöstä. Tämän mukaisesti kaupunki kantaa riskinsä pääsääntöisesti itse. Lakisääteisten vakuutusten lisäksi on vakuutusin turvattu vain merkittävimmät omaisuuteen kohdistuvat riskit ja vastuuriskit (toiminnan ja hallinnon vastuuvakuutukset) sekä matkustaminen ulkomaille työ- tai virka-asioissa.

Vahinkorahasto toimii kaupungin sisäisenä vakuutusyksikkönä. Rahastosta katetaan omalla vastuulla olevat vahingot. Rahaston tarkoituksena on kattaa kaupungin omaisuutta tai kaupungin vastuulla olevaa omaisuutta kohdanneet vahingot sekä muut vahingot, joista kaupunki on vastuussa siltä osin kuin kaupungin vakuutukset tai vahinkokohtainen omavastuu eivät niitä kata. Rahaston käytöstä päättää kaupunginhallitus. Rahaston pääoma on 9,0 milj. €. Sen karttuminen lopetetaan kun pääoma 16,82 milj. €. Kaupunki säästää merkittävästi vakuutusmaksuissa vahinkorahaston avulla.

Vakuutuslajien osalta nykyinen valikoima on riittävä. Suurimmat riskit kohdistuvat Oulun Energian ja Oulun Veden toimintaan. Näiltä osin riskeihin on varauduttu tarkoituksenmukaisin vakuutusin. Kiinteistöjen vakuuttamisen osalta on valittu linja, jonka mukaan arvoltaan vain yli 3M€ ylittävät rakennukset on vakuutettu ja muilta osin turvaututaan tarvittaessa vahinkorahastoon. Myös muiden vakuutuslajien osalta kaupungin omavastuut ovat korkeahkoja. Vahinkotilastojen perusteella voidaan arvioida valitun linjan olleen oikean.

Vakuutusten kilpailuttaminen tehdään vuonna 2012 ennen kuntaliitoksia. Tällöin arvioidaan vakuutusikäytännöt uudelleen erityisesti omavastuiden osalta.

3 KAUPUNKISTRATEGIA JA SIIRTYMÄVAIHEEN STRATEGISET LINJAUKSET

Oulun kaupunkistrategian 2020 on valtuusto hyväksynyt 23.11.2009, jonka jälkeen strategian vuositavoitteet ja mittarit on tarkistettu ja mm. toteutuneet tavoitteet poistettu vuosittain talousarvioprosessin yhteydessä. Oulun kaupunkistrategian tavoitteet 2020 ovat pääosin edelleen keskeisiä myös uuden kunnan valmistelun näkökulmista. Onnistuva elinkeino-, yrittäjyys- ja työllisyyspolitiikka sekä alueen kasainvälisen koulutus- ja innovaatioympäristön kehittyminen tukevat koko uuden kunnan ja laajemmankin alueen elinvoiman kasvua ja väestön hyvinvointia. Elinvoiman kasvu luo mahdollisuuksia myös mm. pohjoisen merkittävimmän logistisen ja vetovoimaisen kaupunkikeskuksen kehitykselle.

Haukiputaan, Kiimingin, Oulun, Oulunsalon ja Yli-Iin hyväksymässä yhdistymissopimuksessa on linjattu uuden Oulun strategiatyötä. Kyse on kolmivaiheisesta suunnitteluprosessista, jossa strategian ensimmäiset linjaukset on kirjoitettu yhdistymissopimukseen, niitä sopimuksen mukaan täsmennetään yhdistymishallituksen johdolla vuosina 2010 - 2012 ja viimeistellään strategiaksi ja konkreettiseksi toteuttamishajelmiksi uuden valtuuston johdolla tehtävässä strategiaprosessissa vuonna 2013 (Yhdistymissopimus luku 5.1.)

Yhdistymishallitus vastaa kuntajakolain 10 §:n mukaisesti yhdistymissopimuksen toimeenpanosta ja huolehtii uuden kunnan toiminnan käynnistämisen valmisteluista siihen saakka, kunnes yhteiset kuntavaalit on käyty syksyllä 2012 ja uuden kunnan kunnanhallitus on valittu (Yhdistymissopimus luku 4.3). Vanhojen kuntien valtuustot ja hallitukset keskittyvät vuosina 2010 - 2012 omien kuntiensä toiminnan hoitamiseen ja noudattavat yhdistymissopimusta (Yhdistymissopimus 4.3.). Kunnanvaltuustot ovat lisäksi sopineet yhdistymishallituksen nimeämisen yhteydessä, että yhdistymishallitus koordinoi nykyisten kuntien päätösten valmistelua, päätösesityksiä ja päätöksiä niin etteivät ne ole ristiriidassa Uuden Oulun strategisten tavoitteiden tai toisten nykyisten kuntien päätösten valmistelun, päätösesitysten tai päätösten kanssa.

Yhdistymissopimuksessa linjatut päätavoitteet ovat:

- Elinvoiman ja toimintakyvyn vahvistaminen
- Vahvan verkosto-Oulun rakentaminen
- Kuntarakenteen, palvelurakenteen ja palveluiden kehittäminen
- Erityishuomio henkilöstöhallintoon

Yhdistymisen siirtymävaiheen strategiset tavoitteet on laadittu Yhdistymishallituksen kevään 2011 strategiaseminaariin ja niitä on tarkennettu syksyn talousarvioprosessin yhteydessä. Strategian tavoitteet pohjautuvat yhdistymissopimuksen linjauksiin ja tavoitteisiin uuden kunnan valmistelulle, yhdistymishallituksen päätöksiin; mm. talousarvion laatimislinjauksista sekä uuden kunnan toiminnasta ja toimintaympäristöstä esiin nouseviin, koko aluetta koskeviin strategisiin haasteisiin. Osa tavoitteista mm. uuden kunnan rakenteita koskevat, tähtää luonnollisesti talousarviovuotta 2012 pidemmälle. Yhdistymishallitus päätti vuoden 2011 helmikuussa talousarviolinjauksista vuodelle 2012.

Siirtymävaiheen strategiset tavoitteet koskevat kaikkia uuden Oulun liitoskuntia. Osa tavoitteista on välittömästi uuden kunnan rakentamiseen liittyviä tavoitteita, joita valmistellaan yhteisessä valmisteluprosessissa. Monet strategiset tavoitteet ovat myös sellaisia, jotka edesauttavat yhteistä talouden ja toiminnan hallintaa ja, jotka kuntien tulee huomioida omien talousarvioita laatiessaan siirtymävuodelle 2012. Näitä yhteisiä tavoitteita ovat mm. nuorten työllisyyden edistämiseen, väestön hyvinvoinnin vahvistamiseen, kulttuuritoimintaan ja kestävä kehityksen edistämiseen sekä henkilöstöön kohdistuvat tavoitteet.

Siirtymävaihetta varten on valmisteltu **palvelujen järjestämishjelmaa**, jonka tehtävänä on toimia strategian toteuttamishjelmana, ohjaten siten palveluprosesseja ja toimintaa sekä taloutta.

Oulun kaupungin ikääntymispoliittiset linjaukset 2010 - 2020 valmistuivat vuonna 2010. Linjausten visiona on **"Yhdessä ikäihmisen asialla"**. Ikäihmisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on monen toimijan yhteistyötä. Hallintokunnat huomioivat soveltuvin ja tarpeellisin osin ohjelman tavoitteet toiminnassaan.

KAUPUNGIN ARVOT

1. Luovuus ja rohkeus.
2. Yhteisöllisyys
3. Suvaitsevaisuus

VISIO

Oulu on pohjoista valoa ja elinvoimaa

Menestyvä Oulu on ihmisiä ja yrityksiä innostava kansainvälinen keskus

STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

1. *Elinvoimainen Oulu on pohjoisen pääkeskus*
2. *Oulu on monipuolinen sivistys-, liikunta-, kulttuuri- ja tapahtumakaupunki. Oulussa on turvallinen ja viihtyisä kaupunkiympäristö.*
3. *Asukkailla on hyvä itsenäinen elämänhallinta. Kaupunki tukee asukkaitensa hyvinvointia ja kannustaa heitä tekemään terveyttä ja hyvinvointia edistäviä valintoja.*

4. *Oulussa on hyvät palvelut ja tasapainoinen talous.*
5. *Oulun seudulla on eheä ja toimiva yhdyskuntarakenne. Ilmastonmuutokseen ja muihin ympäristöhaasteisiin vastataan kestävästä kehityksen periaatteita edistävillä toimintatavoilla.*
6. *Johtaminen on tasokasta, henkilöstö voi hyvin, toiminta on vaikuttavaa ja kaupunkiorganisaatio uudistuu.*

3.1 OULUN KAUPUNKISTRATEGIA 2020 /TAVOITTEET 2012

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky

Väestön elämänhallinta, hyvinvointi ja terveydentila paranevat

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Asukkaiden osallisuus paranee.	Osallisuuden ja vaikuttamisen ohjelman hyväksyminen ja toimeenpano Lähi-demokratiatoimintaan osallistuneiden määrä kasvaa edellisvuoteen verrattuna	Ohjelman toimeenpano Lähi-demokratiatoimintaan osallistuneiden määrä (kävijämäärät asukastupatoiminnan osalta)
Hyvinvointi -ohjelma Vaikuttavuus keskeisiin sairastavuuteen ja terveyseroja aiheuttaviin tekijöihin	Ohjelman huomioiminen palveluprosessien suunnittelussa	Ohjelman tavoitteiden toteutuminen palveluprosesseissa
Ennaltaehkäisevät palvelut paranevat.	Sairastavuuskerroin on korkeintaan kuuden suuren kaupungin keskiarvossa.	Sairastavuuskerroin
Ikääntyvät selviytyvät kotona mahdollisimman pitkään riittävien palvelujen turvin	Kotona asuvien vanhusten määrä. 92 % 75 vuotta täyttäneistä asuu kotonaan riittävien palvelujen turvin.	Kotona asuvien vanhusten määrä, %

Kulttuuritarjonnan vetovoimaisuus ja tapahtumahankinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimaisten kulttuuritilaisuuksien, konferenssien ja muiden tapahtumien määrä kasvaa	Kulttuuritoimen kehittämissuunnitelman toimeenpano. (kytkentä mm. kaupunkikeskustan toiminnalliseen kehittämissuunnitelmaan)	Kulttuuritoimen kehittämissuunnitelman toimeenpano
	Tapahtumien määrä talousarviovuonna on suurempi kuin edellisenä vuonna	Tapahtumien määrä
	Kulttuuripalveluihin tyytyväisten osuus. Asukaskysely; tyytyväisten osuus on vähintään hyvällä tasolla (vertailukaupungit)	Kulttuuripalveluihin tyytyväisten osuus

Kansainvälinen ja strategisia tavoitteita tukeva koulutus- ja innovaatioympäristö

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Oulun innovaatioallianssi -sopimuksen toimenpiteiden mukainen eteneminen	Allianssi-sopimuksen toimenpiteiden mukainen eteneminen, innovaatiokeskusten toteuttaminen aikataulun mukaan	Allianssi-sopimuksen toimenpiteiden mukainen eteneminen, innovaatiokeskusten toteuttaminen aikataulun mukaan
Korkeatasoinen koulutus ja tutkimus	Oulun koulutusaste on kolmen korkeimman joukossa suurimpien kaupunkien vertailussa	Koulutusaste
Kansainvälinen opiskelijavaihto laajenee	Korkeakoulujen kv. opiskelijavaihto; määrä suurempi kuin edellisenä vuonna	Korkeakoulujen kv. opiskelijavaihto
Oulun seudun T&K- toiminnan osuus kansallisesta kokonaispanostuksesta kasvaa	T&K osuus kansallisesta koko-naispanostuksesta. Oulun seudun osuus T&K panostuksesta kasvaa verrattuna edelliseen tilastointivuoteen	T&K osuus kansallisesta kokonaispanostuksesta.

Onnistunut elinkeino-, yrittäjyys- ja työllisyyspolitiikka

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Työpaikkojen ja yritysten määrä kasvaa ja elinkeinoelämä vahvistuu	Työpaikkojen ja yrittäjien määrä, kasvaa; suurempi kuin edellisenä tilastointivuonna	Työpaikkojen ja yrittäjien määrä
Yritystoiminnan tehostuminen. Yrityspalvelut vastaavat alueen tarpeisiin	Yrittäjyyden edistäminen	Yrittäjyysbarometri, yritysten määrä/väestö aloittavien yritysten määrä
	Asiakastyytyväisyyskysely yrityspalveluista, tyytyväisten osuus kasvaa; suurempi kuin edellisessä kyselyssä	Asiakastyytyväisyyskysely yrityspalveluista, tyytyväisten osuus
Peruskoulun päättäneet nuoret sijoittuvat kattavasti jatko-opintoihin ja työelämään	Nuorten yhteiskuntatakuun toteutuminen; toteutuu kattavana vuoteen 2012 mennessä.	Nuorten yhteiskuntatakuun toteutuminen
Nuorisotyöllisyys paranee	Nuorisotyöttömyys puolittuu 31.12.2012 mennessä	Nuorisotyöttömyys

Vetovoimainen kaupunkikeskusta

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Keskusta elävöityy ja vetovoima kasvaa	Ydinkeskustan toiminnallisen kehittämissuunnitelman toteuttaminen	Suunnitelman toteutus
Keskusta uudistettu	Keskustan palvelutaso ja viihtyisyys, asukaskyselyn tulos paranee; tyytyväisten osuus suurempi kuin edellisessä kyselyssä	Asukaskyselyn tulos
Toimiva ja turvallinen liikenneympäristö	Liikenneonnettomuudet keskustassa vähenevät	Liikenneonnettomuudet

Alueen kansainvälinen ja kansallinen kilpailukyky

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Toimiva kumppanuus valtion ja valtion aluehallinnon kanssa	Valtion rahoitus maakuntatasolla. rahoitus (€/asukas) kasvaa; suurempi kuin edellisellä vuonna	Valtion rahoitus
	Alueellistamisen kautta toteutuneet henkilötövuodet, toteutuma vähintään yhtä suuri kuin kaikkien alueiden toteutuneiden henkilötövuosien keskiarvo.	Toteutuneet henkilötövuodet

Pohjoisen merkittävin logistinen keskus

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Alueen rautatie-, tieverkon, lentoliikenteen sekä sataman palvelutaso ja toiminta on hyvin kehittynyt	- Keskeisten hankkeiden käynnistyminen /edistyminen - Seinäjoki-Oulu kaksoisraiteen toteutuminen - Vt 4 uudistaminen ensi vaiheessa Oulu-Kemi osuudelta	- Keskeisten hankkeiden käynnistyminen /edistyminen - Seinäjoki-Oulu kaksoisraiteen toteutuminen - Vt 4 uudistaminen ensi vaiheessa Oulu-Kemi osuudelta
	- EU:n TEN- ydinverkkoon mukaan pääsy	- EU:n TEN- ydinverkkoon mukaan pääsy
Barents-strategian toteuttaminen.	Barents-strategian toteuttaminen.	Barents-strategian toteuttaminen.
Oulun ja Perämerenkaaren aseman hyödyntäminen pohjoisten alueitten tulevissa investointihankkeissa.	Perämerenkaaren EU-tasoinen edunvalvonta, hankkeiden käynnistyminen ja eteneminen	Perämerenkaaren hankkeiden käynnistyminen ja eteneminen

Talous

Talouden hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Tuottavuuden ja taloudellisuuden jatkuva kasvattaminen	Vuosikate €/asukas Oulu ja Oulu verrattuna suuriin kaupunkeihin: Oulun kaupungin vuosikate €/asukas kasvaa ja on suurempi kuin suurten kaupunkien keskiarvo.	Vuosikate €/asukas (Oulun kaupunki ja suurten kaupunkien ka.)
	Asukasluvu/ henkilötövuodet: Asukasluvu/ henkilötövuodet kasvaa (oma toiminta)	Asukasluvu/ henkilötövuodet
	Asukasluvu/ deflatoidut ulkoisten palvelujen ostot	Asukasluvu/ deflatoidut ulkoisten palvelujen ostot
Investointien tulorahoitusprosentit suurempi kuin 100 % pitkällä aikavälillä	Oulun kaupungin investointien tulorahoitusprosentin keskiarvo: Investointien tulorahoituksen keskiarvo kasvaa 70 prosenttiin vuosina 2009-2012	Oulun kaupungin investointien tulorahoitusprosentin keskiarvo

Velkaantumisen hillitseminen	Lainamäärä asukasta kohti: Asukaskohtainen lainamäärä on 2012 vuoden lopussa enintään 1 750 euroa	Lainamäärä asukasta kohti
Nettomenojen kasvu korkeintaan tulojen kasvun tasolla	Peruskunnan toimintakatteen kasvu: Peruskunnan toimintakate on korkeintaan -664 milj. euroa v. 2012	Peruskunnan toimintakate
	Peruskunnan toimintamenojen kehitys; toimintamenot kasvavat 2010 - 2012 keskimäärin korkeintaan n. 2,7 % vuodessa	Peruskunnan toimintamenot

Tehokas ja vaikuttava omistajapolitiikka

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Oman palvelutuotannon kannalta tärkeiden liikelaitosten ydintehtävien arviointi ja oman tuotannon osuuksien määrittely	Omistajapoliittisten linjausten toimeenpano huomioiden myös uuden Oulun valmistelu	Linjausten toteutuminen 2012

Toimintatavat ja rakenteet

Oulun työssäkäyntialue muodostaa yhtenäisen kunnan

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Monikuntaliitoksen onnistunut toteuttaminen	Yhdistämissopimuksen linjausten toimeenpano	Ulkoinen arviointi

Johtamisjärjestelmän ja kaupunkiorganisaation rakenteiden kehittäminen

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Uuden Oulun johtamisjärjestelmän ja organisaation toimeenpano	31.5.2011 päätetyn johtamisjärjestelmän toimeenpano	Toimeenpanon toteutuminen

Palvelujen tuotantotavat monipuolistuvat

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Palvelujen tuottamisen vaihtoehdot monipuolistuvat. Yritysten ja 3. sektorin osuus palvelutuotannosta kasvaa.	Ostopalveluiden %-osuus; toimintamenoista kasvaa, tarkastelu shp:n osalta erikseen	Ostopalveluiden %-osuus toimintamenoista
	Palveluseteli -järjestelmän käyttöönotto	Palveluseteli -järjestelmän käyttöönotto
Palvelujen tuotteistamista jatketaan suunnitelmallisesti.	Palvelujen tuotteistaminen, etenee suunnitelman mukaan.	Palvelujen tuotteistaminen, etenee suunnitelman mukaan.

Yhdenvertainen ja vaikuttava palvelujärjestelmä

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Tarkoituksenmukainen, yhdenvertainen ja toimiva palvelujärjestelmä sekä keventyvä palveluverkko Toimenpiteet talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman päätöksien mukaan	Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman tavoitteiden toteutuminen v. 2012 loppuun mennessä	Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman tavoitteiden toteutuminen v. 2012 loppuun mennessä

Kestävän kehityksen huomioon ottaminen kaikessa kaupungin toiminnassa

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Kestävä kehitys läpikäyvä periaatteena koko organisaatiossa. Ympäristöjohtaminen hallintokunnissa ja liikelaitoksissa.	- Talousarvion kytkeytyminen suunnitelman vuosittainen raportointi tilinpäätöksen yhteydessä	Raportointi tilinpäätöksen yhteydessä

Eheä, toimiva ja energiatehokas yhdyskuntarakenne

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Täydennys- ja uudisrakentamisen suunnitelmallinen sijoittaminen olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta hyödyntäen.	- Keskimääräinen asuinpaikkaetäisyys keskustasta. Etäisyys on pienempi tai yhtä suuri edelliseen mittaukseen verrattuna (arviointi kolmen vuoden välein)	Keskimääräinen asuinpaikkaetäisyys keskustasta
Toimiva joukkoliikenne	Paikallisliikenteen matkamäärä, kasvaa edellisvuoteen verrattuna	Paikallisliikenteen matkamäärä
Seutuliikenteen kehittäminen	Seutulipuilla tehtyjen matkojen määrä (seurantamittari)	Seutulipuilla tehtyjen matkojen määrä
Kevyen liikenteen edellytykset paranevat	Kulkumuotoseuranta. Kevyen liikenteen osuus kasvaa edelliseen tilastointiin verrattuna	Kevyen liikenteen osuus

Ilmastonmuutoksen hillintä ja muutokseen sopeutuminen

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Hiilidioksidipäästöjen vähentäminen ja energiankulutuksen hillitseminen	Suunniteltujen energia-investointien ja säästötoimien toteuttaminen - jätteenpolttolaitos toiminnassa 2012	Suunniteltujen energiainvestointien ja säästötoimien toteuttaminen - jätteenpolttolaitos toiminnassa 2012
	Oulun hiilidioksidipäästöt - vähenevät edelliseen tilastointiin verrattuna	Oulun hiilidioksidipäästöt
	Merkittävien hankkeiden vaikutukset ilmastonmuutokseen, arvioinnit tehty	Arvioinnit tehty

Henkilöstö ja kyvykkyys

Osaava ja oikein resursoitu henkilöstö

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Eläköitymisen hyödyntäminen ja osaamisen varmistaminen	Kustannusten hallinta, henkilöstökustannusten kehitys; pienempi kuin yleinen kustannuskehitys	Henkilöstökustannukset
Työaikajärjestelmien kehittäminen	Työaikajärjestelmien monipuolistuminen, muutosten määrä ja laatu	Työaikajärjestelmien monipuolistuminen, muutosten määrä ja laatu

Henkilöstön hyvinvointi

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Henkilöstön hyvinvointi paranee	Hyvinvoinnin kokeminen paranee, hyvinvointikyselyn tulos paranee edelliseen kyselyyn verrattuna	Hyvinvointikyselyn tulos
Kehityskeskustelujen toteutuminen koko organisaatiossa	Kehityskeskustelujen toteutuma-%, paranee edellisvuoteen verrattuna	Kehityskeskustelujen toteutuma-%
Työyhteisötaitojen kehittäminen	Taitojen kehittyminen, henkilöstökyselyn tulos paranee edelliseen mittaukseen verrattuna	Taitojen kehittyminen, henkilöstökyselyn tulos Työyhteisöpysäkkien lukumäärä
"Savuton kaupunki" -ohjelma	Kaupunkiorganisaation savuttomuus -ohjelman laatiminen ja toimeenpano, aloitetaan suunnittelukaudella	Kaupunkiorganisaation savuttomuus -ohjelman laatiminen ja toimeenpano, aloitetaan suunnittelukaudella

3.2 UUDEN OULUN SIIRTYMÄVAIHEEN STRATEGISET TAVOITTEET JA MITTARIT

Visio:

Uusi Oulu on pohjoisen kumppanuusverkoston menestyvä keskus. Se on elinvoimaltaan ja toimintakyvyltään vahva sekä alueeltaan moni-ilmeinen, viihtyisä ja houkutteleva kestävä kehityksen verkostokaupunki.

Arvot:

Vastuullisuus Kumppanuus Yhdenvertaisuus Luottamus Rohkeus

Kriittiset menestystekijät, tavoitteet ja mittarit:

Näkökulma: **YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS JA PALVELUKYKY**

Elinvoimaisuus

Tavoite 2012	Mittari ja tavoitetaso
<p>Elinkeinopolitiikan onnistunut toteuttaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - elinkeinot monipuolistuvat ja uusien työpaikkojen määrä kasvaa - yrittäjyyden toimintaedellytykset kehittyvät - työllisyys paranee 	<ul style="list-style-type: none"> • Uusien työpaikkojen ja yrittäjien määrän kehitys kasvava • Yrittäjyysbarometri, tulokset positiivisia • Nuorisotyöttömyys-%, alenee • Peruskoulun päättäneiden nuorten sijoittuminen jatko-opintoihin ja työelämää, opiskelu-/työpaikan saaneiden osuus kasvaa
<p>Uuden Oulun vetovoima ja kilpailukyky kansallisesti ja kansainvälisesti vahvistuu</p> <ul style="list-style-type: none"> - korkeatasoinen koulutus- ja innovaatioympäristö sekä aktiivinen opiskelijakaupunki - kumppanuusverkosto - elinvoimainen kaupunkikeskus - logistisen aseman kehittyminen <p>Vuosittain järjestetään vähintään kolme yli 10 000 kävijän kulttuuri-, liikunta- tai muuta tapahtumaa</p> <p>Opiskelijoiden ja koulutustahojen osallisuus alueen vetovoiman kehittämisessä vahvistuu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oulun innovaatioallianssi-sopimuksen toimenpiteiden mukainen eteneminen, raportointi • Elinkeinoavustukset (Ely-keskus) kasvavat • Suorat pääomasijoitukset (eur) Suomessa /alueen yrityksiin kasvavat • Uuden Oulun T&K osuus kansallisesta kokonaispanostuksesta kasvaa • Barents-strategian toteuttaminen • Perämerenkaaren hankkeiden käynnistyminen ja eteneminen • Logististen hankkeiden toteutuminen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Seinäjoki - Oulu -kaksoisraiteen toteutuminen ○ Vt 4 uudistaminen Oulu - Kemi - osuudelta ○ Lentoaseman kehittäminen kv. kauttakulkulentoasemaksi <ul style="list-style-type: none"> - Kv. kauttakulkulentojen määrän kehitys • Kulttuuritapahtumien määrä (Rummuttaja-sivuston tapahtumakalenteri) ja kävijämäärät kasvavat • Koulutustahojen ja opiskelijajärjestöjen sekä kaupungin ja muiden yhteistyötahojen kehittämisfoorumi, foorumin toteutuminen

Kuntalaisten hyvinvoinnin vahvistaminen

Tavoite 2012	Mittari ja tavoitetaso
Väestön elämänhallinta, hyvinvointi ja terveydentila paranevat - Terveydenedistämisasiivisyys kaikilla osa-alueilla kuntien parhaimmalla neljänneksessä (TEAvisari)	<ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointiohjelman laatiminen ja sen ottaminen huomioon palveluprosessien suunnittelussa, ohjelman toteutuminen TEAvisari, tavoitteen toteuma Sairastavuuskerroin, indeksi laskee Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden määrä ja suhteellinen osuus kasvaa
Laadukkaat ja vaikuttavat palvelut	<ul style="list-style-type: none"> Palvelujen sujuva yhdistäminen, valmistelun tavoitteiden toteutuminen
Uuden kunnan turvallisuuden varmistaminen	<ul style="list-style-type: none"> Turvallisempi uusi Oulu 2015-suunnitelma ja suunnitelmaan liittyvän kyselyn toteuttaminen sekä toimenpiteitten asettaminen ja toteuttaminen

Kuntalaisten osallisuus ja vaikuttaminen

Tavoite 2012	Mittari ja tavoitetaso
Asukkaiden osallisuus paranee	<ul style="list-style-type: none"> Osallisuuden ja vaikuttamisen ohjelman hyväksyminen ja toimeenpano, toimeenpanon toteutus

Näkökulma: TALOUS

Tasapainoinen talous

Tavoite 2012	Mittari ja tavoitetaso
Yhdistymishallituksen talouslinjauksien toteuttaminen Uuden Oulun kunnat toteuttavat valtuustojensa hyväksymät tasapainotusohjelmat eivätkä laajenna toimintoja	<ul style="list-style-type: none"> Käyttötalousmenojen kehitys Liitoskuntien yhteisen palkkasumman kasvu enintään 2 % Vuosikate, €/asukas Lainamäärä, €/asukas Uuteen Ouluun ei siirry taseen alijäämää Peruskuntien ja sisäisten liikelaitosten nettoinvestointien enimmäismäärä Peruskuntien ja sisäisten liikelaitosten lainojen enimmäismäärä

Tehokas ja vaikuttava omistajapolitiikka

Tavoite 2012	Mittari ja tavoitetaso
Uuden Oulun omistajaohjauksen periaatteet	<ul style="list-style-type: none"> Omistajapoliittisten linjausten laatiminen Omistajaohjauksen toimintamallin laatiminen Uudelle Oululle
Konsernin tehokas toiminta ja hyvä ohjattavuus vaihtoehtoisissa tulevaisuuksissa	<ul style="list-style-type: none"> Päätetyt palvelukeskukset toiminnassa Tuottavuuden kasvu (prosessikohtaisten tuottavuusmittareiden määrittely) Oman tuotannon osuudet Uudelle Oululle määritelty (palvelujen järjestämishjelma)

Näkökulma: **PROSESSIT, RAKENTEET JA TOIMINTATAVAT**

Uuden Oulun toimintamallin onnistunut käyttöönotto

Tavoite 2012	Mittari ja tavoitetaso
Uuden Oulun johtamisjärjestelmän ja organisaation toimeenpano	<ul style="list-style-type: none"> 31.5.2011 päätetyn johtamisjärjestelmän toteuttaminen ja toimeenpano, toteuma
Sopimusohjausmallin käyttöönotto ja kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> Sopimusohjausjärjestelmän kehittämisen toteutuminen palveluprosesseissa
Moniammatillisten palveluprosessien kehittäminen	<ul style="list-style-type: none"> Yhteiset palveluprosessit, toteuma
Monituottajamallin laajentaminen	<ul style="list-style-type: none"> Ostopalvelujen suhteellinen osuus toimintamenoista kasvaa (tarkastelu hyvinvointiprosessissa sairaanhoitopiirin osalta erikseen) Palvelusetelijärjestelmän käytön laajentaminen, toteuma Palveluiden tuotteistamisen yhtenäistäminen ja laajentaminen sivistyspalveluihin, toteuma

Monikanavainen palveluverkosto

Tavoite 2012	Mittari ja tavoitetaso
Vaikuttava ja tulokellinen palvelujärjestelmä ja sen hyvä hallinta	<ul style="list-style-type: none"> Uusien palvelukonseptien kehittäminen ja hyödyntäminen, toteuma
Monikanavaiset palvelut	<ul style="list-style-type: none"> Uuden Oulun sähköisten palveluiden kehittämissuunnitelman, "digitaalisen agendan" laatiminen ja toimeenpanosuunnitelma ja toteutuminen Uusien sähköisten palveluiden käynnistäminen Pan Oulun ja UBI-palvelujen kehittäminen Yhteispalvelupisteet/monipalvelupisteet – mallin kehittäminen, toteutuma

Kestävän kehityksen huomioon ottaminen kaikessa uuden Oulun toiminnassa

Tavoite 2012	Mittari ja tavoitetaso
Kestävä kehitys läpikäyvä periaatteena seudulla ja uuden Oulun alueella	<ul style="list-style-type: none"> Kestävän kehityksen periaatteen toteutuminen, raportointi
Ympäristöjohtamisen käyttöönoton varmistaminen uuden Oulun prosesseissa ja liikelaitoksissa	<ul style="list-style-type: none"> Käyttöönoton toteutuminen, raportointi

Eheä, toimiva ja energiatehokas yhdyskuntarakenne

Tavoite 2012	Mittari ja tavoitetaso
Hyödynnetään olemassa olevat asemakaava-alueet, infrastruktuuri ja palveluverkosto	<ul style="list-style-type: none"> Yleiskaavassa asemakaava-alueille osoitettujen tonttien määrän suhde kyläalueille osoitettujen tonttien määrään, suhdeluku tavoitteen mukainen

Näkökulma: **HENKILÖSTÖ**

Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö

Tavoite 2012	Mittari ja tavoitetaso
Vaiheittainen siirtyminen; <ul style="list-style-type: none">• Muutuskoulutukset vaiheittaisen siirtymisen mukaan.• Kuulemiset kytkettyinä vaiheittaiseen siirtymiseen.	<ul style="list-style-type: none">• Muutuskoulutukset; toteutuminen• Kuulemiset; toteutuminen
Työn vaativuuden arviointi pääosin valmis v. 2012 muiden sopimusalojen osalta paitsi KVTES:n, joka valmistuu viimeistään vuoden 2013 loppuun mennessä.	<ul style="list-style-type: none">• Työn vaativuuden arviointi pääosin valmis v. 2012 tavoitteen mukaisesti, toteutuma
Uuden Oulun valmistelun henkilöstöviestintä	<ul style="list-style-type: none">• Toteutuma (henkilöstötilaisuudet ja infot, henkilöstötiedotteet, kuntien intrat, henkilöstölehdet, henkilöstökyselyt)
Savuton Oulu-ohjelman toteuttaminen koko uuden Oulun organisaatiossa. Yhteisen savuton työpaikka-ohjeen käyttöönotto savuttomuuden edistämiseksi työpaikoilla.	<ul style="list-style-type: none">• Savuton työpaikka -ohjeen käyttöönotto toteutuu, raportointi

3.3 JOHTAMISJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN

Uuden Oulun strateginen ohjausjärjestelmä perustuu yhteen kaupunkistrategiaan, jonka avulla valtuusto ohjaa koko kaupunkikonsernin toimintaa. Keskeisenä osana uutta strategista ohjausjärjestelmää on palvelujen järjestämishjelma, missä konkretisoituvat linjaukset palvelujen järjestämisestä.

Toimiakseen ohjausjärjestelmä tarvitsee toimivan tietoon pohjautuvan strategiaprosessin. Yhtäältä tämä edellyttää kaupungilta vahvaa tietojohdantamista, missä määritellään kaupungin käyttämän yhtenäisen tiedon tarve, sen hankinta ja hyödyntäminen. Toisaalta strategiaprosessissa korostuu luottamushenkilöiden ja henkilöstön osallistumisen prosessiin, jonka kautta yhteisiin linjauksiin sitoudutaan ja ne saadaan vietyä osaksi päivittäistä toimintaa kehittämisen kautta

Sopimusohjauksen kehittäminen uuden kunnan palveluprosessien käynnistyessä on merkitty yhdeksi keskeiseksi tehtäväksi uuden kunnan toiminnan järjestämisessä. Sopimusohjaus on asiakaslähtöisyyden ohella toinen pääteema myös Kuntaliiton kanssa käynnissä olevassa Uuden sukupolven organisaatiot – USO-hankkeessa. Sopimusohjausmallin kehittämiseen saadaan tukea myös muista USO-hankkeesta mukana olevilta, mallia soveltavilta kaupungeilta.

Kaupungin johtamisen ja päätöksenteon perusta on oikean ja ajantasaisen tiedon käytössä ja tiedon hallinnassa. Tietojohdantamisen keskeisenä tehtävänä on tiivistää tietotulvaan liittyvästä informaatiomassasta ajankohtainen ja analysoitu tieto sekä kanavoida se johdon ja päätöksenteon käyttöön.

3.4 PALVELUJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN

Uusi palvelujen järjestämishjelma laaditaan vuonna 2012 ja sen hyväksyy uuden Oulun valtuusto osana strategiatyön kehittämistä. Painopisteet ovat kunta/asiakaslähtöisyys, monikanavainen ja monituottajuuteen perustuva palvelujärjestelmä, perinteiset sektorirajat ylittävä moniammatillisuus ja -alaisuus, kuntalaisten osallisuuden lisääminen sekä lähipalvelujen toimivuus. Ohjelman toteutuksen tuloksena kuntalaisten hyvinvointi, terveys ja toimintakyky lisääntyvät, hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat ja heikoimmassa asemassa olevien tilanne parantuu. Toteutuksessa keskeistä on elinikäisen oppimisen toteuttaminen moniammatillisten prosessien käytön laajentaminen, ennaltaehkäisevien palvelujen lisääminen ja sähköisten mahdollisuuksien tehokas hyödyntäminen.

Palveluverkkosuunnittelu käynnistyi syksyllä 2010 ja verkkosuunnitelma valmistuu keväällä 2012. Palvelujen järjestämishjelmassa on linjattu myös palveluverkkoihin liittyviä tavoitteita ja verkkojen suunnitteluun periaatteita. Osana palvelujärjestelmän kehittämistä palvelujen harmonisointi valmistellaan vuoden 2012 aikana.

3.4.1 PALVELUJEN JÄRJESTÄMISOHJELMAN LINJAUKSET

Uuden kunnan toiminnan käynnistäminen edellyttää selkeää yhtenäistä ohjelmaa, jonka perustalle uuden kunnan toiminta ja palvelut järjestetään. Yhteisesti hyväksytyn strategisen ohjausjärjestelmän mukaan ylin toimintaa ohjaava asiakirja on kaupunkistrategia, jonka perustalle palvelujen järjestämishjelma rakentuu. Siirtymävaiheessa lähtökohtana on yhdistymissopimus, johon on kirjattu keskeiset strategiset tavoitteet uuden kunnan toiminnalle. Valmistelu-toimikunnat ovat tehneet esitykset yhdistymissopimukseen tarvittavista täsmennyksistä, joiden pohjalta uuden Oulun palveluja kehitetään ja toteutetaan.

Yhdistymishallitus hyväksyi Uuden Oulun palvelujen järjestämishjelman siirtymävaiheelle 4.5.2011 §35. Ohjelma sisältää palvelujen järjestämisen ja tuottamisen periaatteet sekä palveluihin liittyvät tavoitteet. Palvelujen järjestämishjelmaan sisältyy linjauksina mm. seuraavat sisällöt:

- kuntalaislähtöiset palveluprosessit
- laadukkaat ja vaikuttavat palvelut
- monikanavainen palveluverkosto
- palveluverkko-ohjauksen keskeiset periaatteet
- lähipalvelut
- talouden hallinta ja kokonaistuottavuuden kehittäminen
- sopimusohjaus
- toimialakohtaiset linjaukset (sivistys- ja kulttuuripalvelut sekä hyvinvointipalvelut)
- henkilöstöpoliittiset linjaukset
- strategiset hankintalinjaukset
- turvallisuus
- ohjelman vaikutusten arviointi ja riskianalyysi

3.5 OMISTAJAPOLIITTISET LINJAUKSET

Oulun kaupunki pyrkii omaisuuden hoidossa mahdollisimman hyvään taloudelliseen ja yhteiskunnalliseen kokonaisuuteen. Kaupungin omaisuus on merkittävä osa yhteistä varallisuutta ja sitä on hoidettava tavalla, joka on läpinäkyvää, kontrolloitavissa ja joka nauttii julkista luottamusta. Kaupungin toimintaan ja toimintaperiaatteisiin tulee voida luottaa eri yhteyksissä, jotta mukanaolo ja imago merkittävänä toimijana säilyvät. Omistajapolitiikka on perusta omistajan näkökulmasta tapahtuvalle Oulu-konsernin johtamiselle. Se luo puitteet menestykselliselle toiminnalle ja onnistuneen omistajapolitiikan myötä kaupungin omaisuuden arvo pitkällä aikavälillä kasvaa.

Oulun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Oulun kaupungin omistajapolitiittiset linjaukset 23.8.2010. Linjausten täytäntöön panoa jatketaan systemaattisesti. Omistajapolitiittisia linjauksia täydennetään toimialakohtaisissa ohjelmissa ja strategioissa, kuten kaupungin maapoliittisessa ohjelmassa, liikelaitosten ja tytäryhtiöiden strategioissa jne. **Uuden Oulun omistajapolitiittisten linjausten valmistelutyö aloitetaan vuonna 2012.**

Kaupungin omistuksia ohjataan myös konserniohjeiden avulla. Konserniohjeilla annetaan toimintaohjeet ja periaatteet konsernin johdolle ja siihen kuuluville tytäryhteisöille, kuntayhtymille ja osakkuusyhteisöille. Näin varmistetaan hyväksytyn omistajapolitiikan ja strategisten tavoitteiden sekä konsernin kokonaisedun mukaisten toimintaperiaatteiden toteuttaminen konsernissa. **Konserniohjeiden päivitystyö aloitetaan vuonna 2012 ja samassa yhteydessä valmistellaan hyvä hallinto – ja johtamistapa – ohjeistus täydentämään lakisääteisiä menettelytapoja sekä konserniohjetta.**

Oulun kaupungin **nettoyksiköiden ja liikelaitosten** tehtävänä on turvata palveluiden saatavuus mahdollisimman tehokkaasta ja taloudellisesta. Palvelujen hintoja verrataan tilanteen vaatiessa markkinoiden saman alan toimijoihin. Omistajapolitiittisissa linjauksissa liikelaitoksille asetettujen kehittämissisioiden toimeenpanossa vuonna 2012 huomioidaan tekeillä olevien lakimuutosten

voimaantulo ja kuntaliitoksesta johtuvat tekijät. Liikelaitosten toiminnoissa olennainen tekijä on Uuden Oulun liitoskunnista jo vuonna 2012 siirtyvä henkilöstö. Siirto koskettaa lähes kaikkia liikelaitoksia. Sisäisten liikelaitosten (tukipalveluiden) kehittämissuunnitelmien tavoitteena on, että omavaraisuusastetta lasketaan hallitusti hyödyntäen eläköitymistä. Tukipalvelujen omavaraisuusaste määritellään palvelukohtaisesti ja toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi osa tukipalveluista pidetään omana tuotantona. Oma tuotanto on aloilla, joilla sen säilyttäminen nähdään strategisesti tärkeänä, mm. hinta – ja tuotekehityksen hallinnan, osaamisen turvaamisen ja kriisitilanteisiin varautumisen näkökulmasta.

Oulun Energian, Oulun Sataman, Oulun Jätehuollon ja Nallikarin yhtiöittäminen liittyvien selvitysten valmistelussa odotetaan eduskunnan käsittelyä kuntalain muutoksesta.

Konsernin ytimen muodostaa Oulun kaupunki (peruskunta + liikelaitokset), jonka yhteenlaskettu omaisuus on noin 70 % koko konsernin omaisuudesta. Oulu-konsernin omaisuuden arvo on noin 2.0 miljardia. Oulun kaupungin omaisuus muodostuu pääosin maaomaisuudesta, rakennuksista ja kiinteistä rakenteista ja laitteista. Omistajaohjauksen kannalta peruskunta, liikelaitokset ja tytäryhtiöt muodostavat keskeisimmän kokonaisuuden.

Oulun kaupungilla on tulevana vuosina edessä merkittäviä investointeja ja investointien toteuttamisen yhteydessä harkitaan vaihtoehtoisia toteutusmalleja, kuten vuokraus – ja ppp - mallit. Oulu-konsernin yhteisöjen on osana investointiensa tasapainoista rahoittamista selvitettävä yhteisön mahdollisuudet realisoida strategisesti vähemmän tärkeää omaisuutta.

Tytäryhtiöiden kohdalla toiminta on osakeyhtiölain mukaan järjestetty. Konsernin ohjausrooli tytäryhtiön toiminnassa on vahva. Oulun kaupunki ohjaa tytäryhtiöidensä toimintaa konserniohjeilla ja yhtiön hallituksen kautta. Hallitukseen tulee valita edustajat niin, että siellä on riittävästi edustettuna liiketalouden ja yhtiön toimialan osaaminen.

Tytäryhteisöt toteuttavat omissa toiminnassaan seuraavia kaupungin omistajapoliittisia yleislinjauksia:

- toiminnassa noudatetaan kaupunginvaltuuston hyväksymiä konserniohjeita
- toimintaa tehostetaan parantamalla tuottavuutta, kilpailukykyä, asiakastyytyväisyyttä ja omaisuuden arvon säilyttämistä
- kassanhallintaa keskitetään osaksi kaupungin muuta kassanhallintaa siten, että kaupungin tytäryhteisöt liittyvät sovituissa laajuudessa kaupungin keskushallinnon ylläpitämän konsernitilin käyttäjiksi
- tytäryhteisöjen lainanotossa hyödynnetään kaupungin neuvotteluasemaa rahoitusmarkkinoilla ja rahoitusasiantuntemusta
- lisätään etenkin saman toimialan tytäryhteisöjen toiminnallista ja hallinnollista yhteistyötä yhteistyöhyötyjen saavuttamiseksi
- tehostetaan riskienhallintaa laatimalla yhtiökohtaisia riskienhallintasuunnitelmia.

Omistajapoliittisissa linjauksissa on määritelty tytäryhtiökohtaisesti omistuspohjaa, kehittämissuunnitelmia ja toimintaa koskevat tavoitteet. Uutena tytäryhtiönä vuonna 2012 aloittaa Oulun kaupunginteatteri Oy.

Vuoden 2012 talousarvio sisältää Oulun kaupungin esittämät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet tytäryhtiöilleen. Tytäryhtiö on velvollinen raportoimaan tavoitteiden toteutumisesta välitilinpäätöksen sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Valtuuston asettamien tavoitteiden pohjalta ohjataan tytäryhteisöjä niiden omissa tavoitteenasettelussa.

Oulun kaupungin omistajapoliittisissa linjauksissa on annettu tavoitteet myös Oulu-konserniin kuuluville osakkuusyhtiöille, säätiöille ja kuntayhtymille. Oulun kaupunki suurimpana omistajana toimii voimakkaana toimijana kuntayhtymien strategisessa omistajaohjauksessa ja päätöksenteossa.

Konsernijohton tehtävänä on tuottaa liiketoimintayksiköille lisäarvoa, jotta yhteisöt menestyvät tehtävässään paremmin osana konsernia kuin erillisinä yhteisöinä konsernin ulkopuolella. Aktiivinen omistajaohjaus ja kokonaisvaltainen riskienhallinta ovat osa johtamista, jolla varmistetaan kaupungin menestyksellinen toiminta, varmistetaan konserniedun toteutuminen ja estetään toimijoiden osuuttimointi.

4 HENKILÖSTÖ

Nykytilanne

Oulun Kaupungin henkilöstömäärä oli 31.8.2011 n. 10270 henkilöä. Edelliseen vuoteen verrattuna henkilöstön määrä on kasvanut, pääosin sosiaali- ja terveystoimessa (n. 170 henkilöä). Business Oulu –liikelaitos aloitti toimintansa 1.1.2011 ja henkilöstöä siirtyi eri orga-nisaatioista n. 50 henkilöä. Kokonaisuudessaan Uuden Oulun henkilöstömäärä on n. 13.000 henkeä sisältäen myös työllistetyt.

Eläkkeelle siirtyneiden määrä on pysynyt arvioidulla tasolla Oulun kaupungin osalta. Myönteinen kehitys johtuu siitä, että eläköitymisikä on noussut. Myös työkyvyttömyys-eläkkeelle siirtyneiden määrässä kehitys on ollut myönteistä mm. varhaiseen puuttumiseen liittyvien toimenpiteiden avulla.

Muun poistuman osalta Oulun kaupungin vakinaisessa palvelussuhteessa työskennelleistä n. 60 henkilöä irtisanoutui vuoden 2011 seitsemän ensimmäisen kuukauden aikana. Määrä on jonkin verran arvioitua suurempi.

Vuonna 2011 on suunniteltu merkittäviä Oulun kaupungin henkilöstömäärään vaikuttavia rakenteellisia muutoksia, jotka pääosin toteutuvat vuoden 2012 aikana. Näitä ovat mm. kau-punginteatterin yhtiöittäminen ja alueellisen talouden ja hallinnon palvelukeskuksen perustamisen yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa.

Vuonna 2011 on suunniteltu Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-Iin henkilöstön siirtymiset palvelujen järjestämisvastuun siirtymisen mukaisesti vuoden 2012 aikana toteutet-tavaksi. Palveluiden järjestämisvastuun siirtämistä varten Oulun kaupunki on resursoinut henkilöstöä n. 10 henkilötyövuoden verran.

Rekrytoinnin osalta Oulun kaupungin talousalueella on ollut pääosin saatavilla osaavaa työvoimaa.

Toteutuneita ja päätettyjä rakenteellisia muutoksia

Merkittävin rakenteellinen muutos henkilöstön kokonaismäärään oli Business Oulu –liikelaitoksen toiminnan käynnistyminen 1.1.2011alkaen. Innovation Oy:stä, Kiimingin Kide -liikelaitoksesta, Oulunsalon Kehitys Oy:stä ja OuluSeutu yrityspalveluista siirtyi n. 50 henkilöä Oulun kaupungin palvelukseen.

Sisäisenä muutoksena päivähoito siirtyy sosiaali- ja terveystoimen alta opetustoimeen 1.1.2012 alkaen. Muutos koskettaa yli 1000 henkilöä.

Strategisten tavoitteiden kriittiset menestystekijät ja niiden toteuttaminen

Vuoden 2012 strategiset tavoitteet ovat samat kuin vuoden 2011 talousarviossa. Käytännössä strategisten tavoitteiden saavuttaminen edellyttää pitkäjänteistä, usein vuosia kestävää kehit-tämistä ja ovat usein luonteeltaan jatkuvan kehittämisen periaatteita noudattavaa. Samaan aikaan tulee huomioida Uuden Oulun yhdistymishallituksen linjaukset henkilöstön osalta.

Osaava ja oikein resursoitu henkilöstö

Oulun kaupungin strategisina tavoitteina ovat eläköitymisen hyödyntäminen ja osaamisen varmistaminen ja työaikajärjestelmien kehittäminen. Uuden Oulun rakentamisessa korostuu myös työkierron tukeminen.

Eläköitymisen hyödyntämistä edistetään täyttölupamenettelyllä samaan aikaan kun eri yksiköissä ja hallintokunnissa sekä liikelaitoksissa tarkastellaan kriittisesti työn uudelleenorganisointia yms. jokaisen eläketapahtuman yhteydessä. Rekrytoinnissa suositetaan sisäistä hakumenettelyä työkierron tukemiseksi.

Lähes 13.000 henkilön uusi Oulu on monialakonserni, joka pitää sisällään hyvin moninaisia tehtäviä ja edellyttävät monenlaista osaamista. Muutostilanteessa erityisesti sen henkilöstön osalta, jolla työtehtävät muuttuvat yhdistymisvaiheessa välittömästi, tulee varmistaa riittävä osaaminen. Osaamisen ylläpitoa ja kehittämistä tuetaan mm. muutosvalmennuksella, perehdyttämisin, sisäisin koulutuksin, täydennys-koulutuksin, työkierron, palkallisten virka- ja työvapaiden ja erilaisten kehittämisprojektien avulla.

Työaikajärjestelmien kehittämisessä ammattijärjestöjen rooli paikallisen sopimisen toisena osapuolena on kriittisen tärkeää. Työaikajärjestelmiä kehittämällä voidaan samaan aikaan tavoitella kustannussäästöjä ja lisätä henkilöstön hyvinvointia.

Henkilöstön hyvinvointi

Työhyvinvoinnin suunnitelmallinen ja kokonaisvaltainen edistäminen on olennainen osa tuloksellista henkilöstöjohtamista. Henkilöstön kokeman työtyytyväisyyden, terveyden ja hyvän työkyvyn avulla työn laatu paranee, asiakastytyväisyys lisääntyy sekä työn ja organisaation tuloksellisuus kasvaa.

Kaupunkitasolla henkilöstön hyvinvoinnin osalta jatketaan keväällä 2011 käynnistyneen Aktiivinen työkyvyn tuki -hanketta, jonka lähtökohtana on työkyvyn tukeminen uuden Oulun kunnissa. Hanke toteutetaan yhdessä konsernipalveluiden henkilöstöryhmän, Oulun työterveyden ja Oulun Serviisin ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa yhteistyökumppaneina Työterveyslaitos ja Keva. Tavoitteena on kehittää työkykyjohtamista ja hahmottaa kuntasektorille soveltuva työkyvyn tuen toimintamalli. Onnistunut toimintamalli parantaa työkykyjohtamista ja työkyvyn tukitoimintaa käytännössä. Osana työkykyä on työturvallisuuden lisääminen tavoitteena kaupungin työsuojeluohjelmassa todettu nollatapaturma-tavoite. Toiminnan tavoitteena on hyvinvoinnin lisääntyminen ja työkyvyttömyydestä aiheutuvien kustannusten väheneminen.

Osana aktiivista työkykyhanketta jo käytössä olevan varhaisen puuttumisen toimintamallin tehokkaammalla käytöllä puututaan työkyvyn uhkatekijöihin ja ehkäistään sairauspoissaoloja. Sisäisten rekrytointien ja keskitetyn uudelleensijoituksen kautta pyritään estämään ennenaikaista eläköitymistä ja lisäämään henkilöstön hyvinvointia.

Muutosvalmennuksen ja viestinnän avulla edistetään muutoksen kohtaamista Uuden Oulun rakentamisessa. Kuulemistilaisuudet kytketään vaiheittaiseen henkilöstön siirtymiseen Oulun kaupungin alustalle. Henkilöstön mukaan ottaminen suunnitteluun tulee varmistaa.

Kehityskeskustelua on pidetty erittäin tärkeänä esimiesten ja alaisten välisenä hyvinvointia lisäävänä vuorovaikuttaisena tapaamisena, jossa voidaan yhdessä arvioida työskentelyn onnistumista tavoitteiden mukaisesti ja tukea henkilökohtaista kehittymistä.

Savuton Oulu-ohjelma toteutetaan koko uuden Oulun organisaatiossa.

Uudessa Oulussa osaamisen lisäksi on esille nostettu motivoituneisuus. Oikeudenmukaisen palkkauksen varmistamiseksi työn vaativuuden arvioinnin toteuttaminen aloitetaan-jø vuonna 2012 ja koko kaupungin osalta työ on tehty vuoden 2013 loppuun mennessä.

Uusilla kannustinjärjestelmillä tuetaan haluttua muutosta. Vuoden 2012 aikana selvitetään palkitsemisjärjestelmiä, jotka otettaisiin käyttöön vuoden 2013 alusta koskettaen koko henkilöstöä.

Muutostilanteessa tuo turvaa työsuhdeturva, joka kestää aina vuoden 2017 loppuun saakka. Lisäksi palvelujen järjestämislinjausten, omistajapoliittisten linjausten sekä monien työsuhteeseen liittyvien etujen yhteensovittaminen edellyttää uusien henkilöstölinjauksien tekemistä.

Henkilöstömäärä suunnittelukaudella

Henkilöstömäärän arvioinnissa on käytetty hyväksi useita eri tilastolähteitä. Henkilöstömäärän arviointi on poikkeuksellisen haasteellista monien rakenteellisten muutosten edessä. Esimerkiksi monikuntaliitoksen toiminnallisten muutosten (palveluiden siirto ja palvelutaso), yhtiöittämisten (yhteinen talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus PPSHP:n kanssa, kaupunginteatteri), henkilöstösopimuksen työsuhdeturvan (vuoden 2017 loppuun saakka) ja hallinnon tukitoimintojen yhdistämisen (eläköitymisen hyödyntäminen) vaikutuksia henkilöstön määrään ei voida luotettavasti ennustaa.

Vuoden 2012 osalta henkilöstömäärässä ei ole huomioitu mahdollisia vuonna 2012 toteutettavia henkilöstösiirtoja.

Poistuma

Henkilöstön poistuman arviointi perustuu hallintokuntien antamiin arvioihin, kunnista saatuihin tietoihin ja aiempien vuosien toteutumiseen. Monikuntaliitos antaa hyvän mahdollisuuden eläköitymisen hyödyntämiseen. Tämä kuitenkin edellyttää hallittua osaamisen siirtoa. Henkilöstösuunnittelun kannalta haasteellista on kuitenkin se, että eläköityminen ei tapahdu niissä prosesseissa ja toiminnoissa, joissa hyödyntäminen olisi mahdollista.

UUSI OULU:

Henkilöstön poistuma	2012	2013	2014	yhteensä
Vanhuuseläke	210	230	260	700
Työkyvyttömyyseläke	75	75	75	225
Muu poistuma	150	150	150	450
Yhteensä	435	455	485	1375

PALVELUIDEN KYSYNNÄN KASVU

Väestöennusteen perusteella palveluiden tarve kasvaa ja perustuu Auditor-yhtiön vuonna 2007 tekemän selvitykseen sisältäen kaikki uuden Oulun kunnat.

LISÄYSTARVE	2012	2013	2014	YHTEENSÄ
	170	170	170	510

Lisäksi lainsäädännölliset muutokset kunnallisten palvelujen laadussa tai laajenemisessa lisäävät usein myös henkilöstön määrää.

Vaihtuvuus ja palveluiden kysynnän kasvu merkitsee rekrytointitarvetta ilman rakenteellisia muutoksia, esimerkiksi ostopalvelujen lisäämistä. Rekrytoinnin osalta selvitetään rekrytointiosaamisen ja rekrytoinnin hallinnan keskittämistä.

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ (TAVOITE)

Henkilöstön määrän arvioinnissa on käytetty lähteenä hallintokunnista saatuja tietoja, aiempien vuosien henkilöstömäärien kasvua ja tiedossa olevia rakenteellisia muutoksia.

Henkilöstön määrän arvioinnissa (alla oleva taulukko) on oletettu, että eläköitymisestä aiheutuvaa henkilöstön vähennystä ei tarvitse kokonaisuudessaan korvata toiminnan kehittämisen ansiosta. Hallintokuntien oman arvion mukaan henkilöstöpoistumasta n. 70 % tulee korvata vastaavalla osaamisella. Mahdollisten lakiin perustuvien velvoitteiden lisääntymistä ei ole voitu vielä huomioida suunnitteluvaiheessa. Väestönkasvuun perustuva henkilöstömäärän lisäys perustuu Auditorin tekemään selvitykseen. Hallintokunnat ovat myös esittäneet uusien tehtävien myötä lisärekytointeja. Jotta uuden Oulun yhdistymishallituksen linjauksen mukaisesti henkilöstön määrä ei kasvaisi, niin tuottavuuden tulisi nousta n. 1-2 %. Elokuussa 2011 henkilöstön kokonaismäärä on ollut kasvussa johtuen mm. palvelujen kysynnän kasvusta ja osittain kesäaikaisesta työllistämisestä. Muutosvaiheessa henkilöstöresurssit sitoutuvat osittain muutoksen toteuttamiseen, jolloin tavoite henkilöstömäärän pysymisestä suunnitellulla tasolla on erittäin kova. Rakenteellisten muutosten vaikutus tuottavuuteen rakentuu useammalle vuodelle. Ostopalvelujen määrän vaihtelulla on myös vaikutuksensa henkilöstön määrään.

Oulun kaupunginteatterin yhtiöittäminen vähentää henkilöstön määrää n. 100 hengellä ja on huomioitu suunnitelmassa. Alueellisen talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksen perustaminen ja henkilöstön siirtoja siihen ei ole huomioitu. Toteutuessaan suunnitellulla tavalla se vähentää suoraan Oulun kaupungin palveluksessa olevan henkilöstön määrää yli 100:lla.

Henkilöstön määrä	TP 2010	31.8.2011	2012	2013	2014
Vakinaiset	9332		9500	9600	9600
Tilapäiset - sisältää määräaikaiset ja sijaiset	2726		2600	2500	2500
Yhteensä	12 058	12 500(arvio)	12 100	12 100	12 100

Henkilöstömäärässä ei ole huomioitu oppilaita, harjoittelijoita ja työllistettyjä.

5 TALOUSARVION JA –SUUNNITELMAN RAKENNE

5.1 TALOUSARVIORAKENNE

Kuntalain taloussäännöksiin sisältyvänä periaatteena on laskelmien yhdenmukainen rakenne suunnittelussa ja seurannassa. Talousarvion ja kirjanpidon yhteys on kiinteä ja niillä on vaikutusta toisiinsa. Kirjanpito on järjestettävä niin, että sen avulla voidaan seurata talousarvion toteutumista tilinpäätöksessä laadittavassa talousarvion toteutumisvertailussa (KuntaL 68 §, 87i § ja 87j §). Talousarviossa noudatetaan kirjanpidon suoriteperustetta määrärahan ja tuloarvion ottamisessa talousarvioon.

Tulos- ja rahoituslaskelman rakenne ja tietosisältö ovat pääpiirteissään yhtenevät talousarviossa ja tilinpäätöksessä. Eroja laskelmissa on varsinaisesti vain sisäisten erien sekä kunnan liikelaitosten ja muiden taseyksiköiden käsittelyssä.

Kuntalaki edellyttää kunnan toiminnalta tavoitteellisuutta ja suunnitelmallisuutta. Kunnan taloussuunnittelussa toiminnalla ja taloudella on kiinteä yhteys. Talousarviossa ja –suunnitelmassa tulee osoittaa riittävät resurssit asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi sekä osoittaa, miten toiminta ja investoinnit rahoitetaan. Suunnitelmien on oltava realistisia siten, että kunnan tasapaino voidaan säilyttää tai saavuttaa suunnittelukaudella.

Kunnan toimintaa ja taloutta ohjataan vähintään kolmeksi vuodeksi laadittavalla taloussuunnitelmalla. Taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi on talousarviovuosi. Toimintaa ja taloutta suunnitellaan ja seurataan käyttötalouden, investointien, tuloslaskennan ja rahoituksen näkökulmasta. Käyttötaloussosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden toteuttamisen vaatimat menot ja tulot. Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta sekä rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteen- vetona rahan lähteet ja käyttö.

5.2 SITOVUUDET

Talousarviossa sitovia valtuustoon nähden ovat tavoitteet, tuloarviot ja määrärahat.

Taloussuunnitelman sitovuus valtuustoon nähden on velvoite toimia valtuuston hyväksymän suunnitelman mukaisesti. Käyttösuunnitelma on sitova lautakuntaan/johtokuntaan nähden. Toimialojen on valmisteltava lautakuntien/johtokuntien hyväksyttäväksi määrärahojen käyttöä ja tuloarvioiden toteutumisen seuraamista varten käyttösuunnitelma, jossa lautakunnat tarkistavat määrärahaaon tehtäväalueille, tulosalueille ja –yksiköille sitovuustasot huomioon ottaen.

Valtuuston talousarviossa asettamat toimintaa ja taloutta koskevat tavoitteet ovat toimielimiä ja työntekijöitä sitovia. Tavoitteiden sitovuudesta seuraa, että niistä poikkeaminen tai niiden tarkistaminen edellyttää valtuuston hyväksymistä. Määrärahasitovuus tarkoittaa, ettei rahan käyttö saa ylittää valtuuston kyseiseen toimintaan myöntämiä varoja. Jos määräraha ei riitä menoon, on toimielimen haettava valtuustolta määrärahan korotusta. Toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, mikäli toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan. Talousarviota on noudatettava myös tuloissa siten, että vähintään arvioitu tulojen määrä toteutuu. Nettomääräinen toimintakate on samalla tavalla sitova kuin määrarahakin. Olennaiset vajaukset tuloissa on käsiteltävä menönylysten tapaan valtuustossa lisätalousarvioissa tai erillisenä asiana.

Myös toimintaa koskevia tavoitteita voidaan esittää valtuustoon nähden sitoviksi.

Talousarviomuutokset tulee esittää valtuustolle talousarviovuoden aikana. Taloussuunnitelman muiden vuosien sitovuus poikkeaa talousarviosta. Niihin kohdistuvat menoarviot eivät oikeuta vielä varojen käyttöön. Toimielinten ja viranhaltioden pitää kuitenkin toimia suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

PERUSKUNNAN TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO			
		Määrärahat	Tuloarviot
	SITOVUUS	TALOUSARVIO 2012	TALOUSARVIO 2012
KÄYTTÖTALOUSOSA			
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	B	1 000	570
TARKASTUSLAUTAKUNTA	B	692	0
KAUPUNGINVALTUUSTO	B	641	0
KAUPUNGINHALLITUS yht.			
KH ilman koko kaup.kosk.menoja	B	34 019	3 776
Koko kaupunkia kosk. menot	B	16 134	3 751
Konsernipalvelut	B	16 909	415
Työllistäminen	N	9 728	
Hankkeet	N	95	
SOSIAALI- JA TERV.LAUTAKUNTA			
Toimintatulot ilman hankerahoitusta			
Oma toiminta	B		137 498
Lakisääteiset tulot	B		600
Toimintamenot ilman hankerahoitusta			
Oma toiminta	B	318 503	
Lakisääteiset tulot	B	33 178	
Erikoissairaanhoido	B	163 637	
Hankkeet	N	299	
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN PALVELUT.JOHTOKUNTA			
	N	0	
NUORISOASIAINLAUTAKUNTA			
Toimintatulot ilman hankerahoitusta	B		2 704
Toimintamenot ilman hankerahoitusta	B	9 750	
Hankkeet	N	111	
LIIKUNTALAUTAKUNTA			
Toimintatulot ilman hankerahoitusta	B		5 167
Toimintamenot ilman hankerahoitusta	B	21 258	
Hankkeet	N	13	
OPETUSLAUTAKUNTA			
Toimintatulot ilman hankerahoitusta	B		46 530
Toimintamenot ilman hankerahoitusta	B	256 578	
Hankkeet	N	56	
KULTTUURILAUTAKUNTA yht.			
Toimintatulot ilman hankerahoitusta	B		4 923
Toimintamenot ilman hankerahoitusta	B	18 317	
Hankkeet	N		2
Kaupunginorkesteri	N	3 638	
Valve	N	1 442	
Tietomaa	N	761	
TEKNINEN LAUTAKUNTA yht.			
Tekninen keskus	B	37 590	41 802
Joukkoliikenne	N	4 811	
RAKENNUSLTK			
	B	2 890	2 777
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ		952 050	250 515

TUOSLASKELMAOSA			
VEROTULOT	B		506 500
VALTIONOSUUEDET	B		143 000
KORKOTULOT	B		4 631
MUUT RAHOITUSTULOT	B		34 082
KORKOMENOT	B	5 383	
MUUT RAHOITUSMENOT	B	1 610	
SATUNNAISET ERÄT	B		
TULORAHAOITUKSEN KORJAUSET	B	6 000	
INVESTOINTIOSA (investointien sitovuudet on esitetty eri taulukossa)			
Osakkeet ja osuudet			
Kaupunginhallitus		16 500	
Irtain käyttöomaisuus			
Keskushallinto		1 068	
Sosiaali- ja terveyslautakunta		2 200	
Liikuntalautakunta		400	
Opetuslautakunta		1 375	
Kulttuurilautakunta		500	
Kulttuurilautakunta			130
Nuorisosiainlautakunta		20	
Tekninen lautakunta		83	
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Liikuntalautakunta		1 450	
Maanhankinta			
Tekninen lautakunta		6 000	
Tekninen lautakunta			6 000
Kadut, tiet, sillat, torit			
Tekninen lautakunta		18 350	
Erilliskohteet			
Tekninen lautakunta		4 000	
TEkninen lautakunta			150
Maankäyttökörv.tms. rahoitettavat kohteet			
Tekninen lautakunta		3 900	
Tekninen lautakunta			0
Peruspääoman korotus enintään			
Tilakeskus		4 000	
PERUSKUNTA YHTEENSÄ		59 846	6 280
RAHOITUSOSA			
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET			
ANTOLAINAUKSEN LIS		35 500	
ANTOLAINAUKSEN VÄH			20 844
LAINAKANNAN MUUTOKSET			
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LIS			100 000
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄH		17 167	0
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUT			0
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET			0
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN			11 704
YHTEENSÄ		1 077 556	1 077 556

5.2.2 INVESTOINNIT

Investointien sitovuustasot on määritelty alla olevassa taulukossa. Talonrakennusinvestointeihin liittyvät irtaimistot (irt/inv) ja taidehankinnat ovat hankekohtaisesti sitovia. Irtaimien käyttöomaisuuteen sisältyvät tietohallintoinvestoinnit ovat sitovia hallintokunnittain. Vastuu hankkeiden määrärahojen riittävydestä on sillä lautakunnalla, jolle määrärahat on myönnetty. EU-hankkeet ja sosiaali- ja terveystoimen kehittämishankkeet ovat valtuustoon nähden sitovia nettomenon osalta.

Investointiosan irtaimien käyttöomaisuuden hankintamääräraha on tarkoitettu sellaisen irtaimien hankintaan, jonka käyttöikä on yli 3 vuotta ja hankintahinta pääsääntöisesti yli 10 000 euroa. Investointien irtaimistohankinnoissa noudatetaan erillisinvestointien hankeohjetta (kv 15.6.2009 § 59). Maankäyttökorvaukset ovat kaupungin sitoumuksia kaavoitetun alueen kunnallistekniikan rakentamiseen. Maankäyttösopimuksissa sovittujen, taseeseen kirjattujen maankäyttökorvausten käytöstä ja siihen liittyvistä määrärahan korotuksista päätöksen tekee kaupunginhallitus.

Oulun Tilakeskus, Tekninen keskus, Oulun Vesi, Oulun Satama, Oulun Jätehuolto ja Oulun Energiakonserni neuvottelevat konsernin johdon kanssa ennen suurten investointien (yli 7 M€) urakkasopimusten allekirjoitusta.

INVESTOINTIOSA	1000 euroa
Osakkeet ja osuudet sitovuus lautakunnittain	
Kaupunginhallitus	16 500
Irtain käyttöomaisuus sitovuus lautakunnittain	
Keskushallinto	1 068
Sosiaali- ja terveyslautakunta	2 200
Liikuntalautakunta	400
Opetuslautakunta	1 375
Kulttuurilautakunta	500
Nuorisoasiainlautakunta	20
Tekninen lautakunta	83
Kiinteät rakenteet ja laitteet sitovuus lautakunnittain	
Liikuntalautakunta, Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 450
Tekninen lautakunta sitovuus	
Maanhankinta	6 000
Kadut, tiet, sillat, torit Pääliikenneväylät ja muut liikennejärjestelyt Ympäristöinvestoinnit, Venesatamat ja Kaakkurin kaatopaikka	18 350
Erilliskohteet ovat sitovia kokonaiskustannuksen osalta Poikkimaantie Möljän silta ja Toppilansaaren rantarakenteet Snellmannin puisto ja Hallituskatu (Elämysten ketju) Katuvalaistuksen energiatehokkuuden parantaminen	4 000
Maankäyttökorvauksilla tms. sopimuksilla rahoitettavat kohteet	
Limingantulli 1-4 Toppilansalmen kuntateknikka ja rantarakenteet Ritaportti	3 900

5.2.3 LIIKELAITOS OULUN TILAKESKUS

Tilakeskuksen rakennusinvestointikohteiden vuosittainen kokonaismäärä on sitova valtuustoon nähden 26 454 000 € edellyttäen, että valtuuston hyväksymän hankkeen loppusumma ei ylitä. Lisäksi kiinteistöjen peruserparannus 9 200 000 €, talonrakennuskohteiden suunnittelu 300 000 €.

Liikelaitos Oulun Tilakeskus erillisinvestoinnit		1000 euroa
Kiinteistöjen peruserparannus		9 200
Talonrakennuskohteiden suunnittelu		300
Rakennusinvestoinnit		26 454

5.2.4 LIIKELAITOKSET

Valtuuston hyväksytyä kaupungin talousarvion ja siinä olevat liikelaitosten tavoitteet johtokunnat vahvistavat liikelaitosten talousarviot.

Liikelaitosten lainanoton hoitaa konsernipalveluiden talousryhmä.

Merkittävät investointikohteet käsitellään erillisinvestointien hankeohjeen (kv 15.6.2009 § 59) mukaisesti ja niistä päättää kaupunginvaltuusto.

Sitovista tavoitteista poikkeaminen edellyttää valtuuston päätöstä.

Liikelaitoksissa tapahtuvat liiketoiminnan merkittävät muutokset tuodaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Liikelaitoskohtainen tuloutustavoite muodostuu peruskunnalle maksettavasta sijoitetun pääoman korvauksesta. Sijoitettu pääoma muodostuu peruspääoman lisäksi mahdollisesta pääomavelasta. Tavoitteena on, että liikelaitokset maksavat vuonna 2012 korvausta sijoitetusta pääomasta yhteensä 33,4 milj. euroa. Sijoitetun pääoman korvauksen lisäksi valtuuston erikseen mahdollisesti päättämän määrän siirto liikelaitoksen edellisten tilikausien ylijäämästä kunnalle tehdään tasevaikutteisesti. Siirto tehdään tilinpäätösvuotta seuraavalla tilikaudella liikelaitoksen ed. tilikausien ylijäämästä valtuuston päättämään kunnan oman pääoman erään. Korvauksen suuruus määritellään kunkin liikelaitoksen rahoitustilanteen perusteella.

Valtuustolle raportoitavat sitovat kriittiset menestystekijät ja muut toiminnalliset ja talouden tavoitteet on esitetty talousarviokirjassa liikelaitoskohtaisissa tiedoissa. Merkittävät ylitykset tai alitukset tuodaan ensin apulaiskaupunginjohtajan arvioitavaksi ja tarvittaessa kaupunginhallituksen käsiteltäväksi välittömästi kun ylitys / alitus on ennustettavissa.

Seuraavassa on esitetty liikelaitoksittain valtuustoon nähden sitovat tavoitteet vuonna 2012 liikeylijäämätavoitteiden, tuloutusten, peruskunnan liikelaitoksille myönnettävien lainojen, peruspääoman korotusten, nettoinvestointitason, hinnankorotusten ja tuottavuustavoitteiden osalta.

Liikelylijäämätavoitteet, 1000 euroa		Ta 2012
Oulun Energia liikelaitos		26 200
Oulun Vesi liikelaitos		5 400
Oulun Satama liikelaitos		1 700
Oulun Jätehuolto liikelaitos		600
Liikelaitos Oulun Tilakeskus		12 600
Nallikari liikelaitos		8
Liikelylijäämät yhteensä		46 508

Tuloutus omistajalle,1000 €		Ta 2012
Oulun Energia liikelaitos		20 975
Oulun Vesi liikelaitos		4 311
Oulun Satama liikelaitos		807
Oulun Jätehuolto liikelaitos		275
Nallikari liikelaitos		8
Oulun Työterveys liikelaitos		30
Oulun Tietotekniikka liikelaitos		98
Oulun Serviisi liikelaitos		20
Oulun Tekninen liikelaitos		279
Liikelaitos Oulun Tilakeskus		6 516
Oulun Konttori liikelaitos		33
Tuloutukset yhteensä		33 352

Liikelaitoksille annetut lainat enintään, 1000 €		Ta 2012
Oulun Energia		29 000
Oulun Vesi liikelaitos		1 000
Oulun Satama liikelaitos		1 000
Liikelaitos Oulun Tilakeskus		4 000
Liikelaitoksille annetut lainat yhteensä		35 000

Peruspääman korotus enintään, 1000 €	Ta 2012
Liikelaitos Oulun Tilakeskus	4 000

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos nettoinvestointitaso		Ta 2012
Pelastus		800
Sairaankuljetus		260
Laitos yhteensä		1 060

Liikelaitosten hinnan korotukset enintään	Ta 2012	Ta 2012
Oulun Vesi liikelaitos	n. 4 %	Jäteveden perusmaksu otetaan käyttöön. Veden ja jäteveden käyttömaksuun ei korotuksia. Maksujen harmonisointi uuden Oulun yhdistymiseen varautuen.

Oulun Satama liikelaitos	2-3 %	Joidenkin tuotteiden taksa muutetaan markkinatilanteen mukaan.
Nallikari liikelaitos	Tehdään tarvittaessa	Sähkömaksujen ja matkailuajoneuvojen kausipaikkojen hintojen tarkistus
Oulun Tietotekniikka liikelaitos	Vaikutus vähintään 1 084 000 euroa.	Sisäisten hintojen alentaminen.

Tuottavuustavoite vuoden 2012 osalta		1000
euroa		Ta 2012
Oulun Tekninen liikelaitos		1 550
Oulun Serviisi liikelaitos		500
Oulun Tietotekniikka		700
Oulun Konttori liikelaitos		250
Tuottavuustavoitteet yhteensä		3 000

Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämisohjelma; Sisäisten liikelaitosten toimenpide-esitykset

Kehittämisohjelman tavoitteena on luoda edellytykset sisäisten liikelaitosten talouden ja toiminnan kehittämistoimenpiteille siten, että ne pystyvät tuottamaan palvelunsa nykyistä tuloksellisemmin. Tuottotavoitteeksi Oulun Tekniselle liikelaitokselle, Oulun Serviisille, Oulun tietotekniikalle ja Oulu Konttorille ilman investointikustannusten alentamista, asetetaan 3 miljoonaa euroa vuodessa kolmen vuoden ajan, yhteensä 9 miljoonaa euroa.

Liikelaitoksilta edellytetään kykyä löytää oikea tasapaino käytettävissä olevien voimavarojen ja niillä saavutettavien tulosten välillä. Tavoitteena tulee olla, että resurssit ja tavoitteet sekä toiminnan tehokkuus ja laatu ovat mahdollisimman hyvin tasapainossa keskenään ja että toiminnalla saadaan kustannustehokkaasti aikaan halutut vaikutukset.

Tuottavuustavoite liikelaitoksittain kohdentuu seuraavasti:

	2010	2011	2012
Oulun Tekninen liikelaitos	1 500 000	1 550 000	1 550 000
Oulun Serviisi	500 000	500 000	500 000
Oulun Tietotekniikka	500 000	600 000	700 000
Oulun Konttori	500 000	350 000	250 000
Yhteensä	3 000 000	3 000 000	3 000 000

Liikelaitoksilta edellytetään tuottavuustavoitteen seurantaan keskeisiä tuottavuudesta kertovia tunnuslukuja siten, että niiden avulla voidaan kaupungin johdolle kuvata työn kehittymistä sekä sen tuloksena aikaan saatuja vaikutuksia.

Tuottavuustavoite on kaupunginvaltuustolle raportoitava sitova tavoite.

6 OULUN KAUPUNGIN JA PERUSKUNNAN TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAT

6.1 OULUN KAUPUNGIN TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA

TULOSSLASKELMA, 1000€ Oulu	TP2009	TP2010	TA2011	TA2012	TS2013	TS2014
Toimintatulot	321 425	371 642	335 784	530 732	546 654	563 053
Valmistus om. käyttöön	18 521	16 435	16 000	16 000	16 000	16 000
Toimintamenot	-849 366	-908 712	-928 335	-1 152 061	-1 184 230	-1 217 419
Toimintakate	-509 420	-520 635	-576 551	-605 329	-621 576	-638 366
Verotulot	459 445	501 556	500 400	506 500	527 300	544 100
Valtionosuudet	111 662	134 042	136 000	143 000	153 360	159 093
Käyttökate	61 687	114 963	59 849	44 171	59 084	64 827
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	5 366	4 697	4 860	6 554	5 376	5 355
Muut rahoitustulot	5 920	6 095	2 775	2 930	2 930	2 930
Korkomenot	-2 567	-2 330	-4 805	-5 283	-7 915	-9 968
Muut rahoitusmenot	-1 698	-2 257	-1 537	-1 859	-1 759	-1 760
Vuosikate	68 708	121 168	61 142	46 513	57 716	61 384
Poistot						
Suunnitelmapoistot	-60 488	-63 581	-68 054	-70 718	-78 799	-81 283
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset tulot	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset menot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	8 220	57 587	-6 912	-24 205	-21 083	-19 899
Poistoeron muutos	275	-4 850	2 784	2 807	2 611	1 568
Vapaaehtoisten varausten muutos	515	-14 260	350	500	700	1 600
Rahastojen muutos	-179	-180	0	0	0	0
Tilikauden yli- ja alijäämä	8 831	38 297	-3 778	-20 898	-17 772	-16 731

RAHOITUSLASKELMA, 1000€ Oulu	TP2009	TP2010	TA2011	TA2012	TS2013	TS2014
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	68 708	121 168	61 142	46 513	57 716	61 384
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korj.erät	-6 128	-7 372	-5 550	-5 570	-5 555	-5 553
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-144 002	-108 018	-132 805	-147 032	-124 690	-115 810
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 318	775	1 363	1 498	1 444	228
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	43 672	8 148	6 000	6 095	6 080	6 068
Toiminnan ja investointien	-33 432	14 701	-69 850	-98 496	-65 005	-53 683
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	509	903	1 815	500	181	1 981
Antolainasaam. lisäykset	-3 060	-79	-500	-500	-500	-500
Antolainasaam. väh.	3 569	982	2 315	850	681	2 481
Lainakannan muutokset	47 211	37 427	59 811	82 833	56 842	45 871
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	80 558	50 000	80 000	100 000	80 000	75 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-33 347	-12 573	-20 189	-17 167	-23 158	-29 129
Lyhytaik.lain.muutos	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	127	46	16	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-16 815	314	4 198	6 075	6 075	6 075
Vaikutus maksuvalmiuteen	-2 400	53 391	-4 010	-9 238	-1 907	244

6.2 PERUSKUNNAN TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAT

TULOSLASKELMA	TP2009	TP2010	TA2011	TA2012	TS2013	TS2014
1 000 €						
Toimintatulot	104 466	111 073	108 648	258 188	265 933	273 911
Toimintamenot	-708 161	-739 290	-778 938	-959 723	-986 417	-1 013 855
Toimintakate	-603 695	-628 217	-670 290	-701 535	-720 484	-739 944
Verotulot	459 445	501 556	500 400	506 500	527 300	544 100
Valtionosuudet	111 662	134 042	136 000	143 000	153 360	159 093
Käyttökate	-32 588	7 381	-33 890	-52 035	-39 824	-36 751
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	3 555	2 690	3 649	4 631	4 827	4 630
Muut rahoitustulot	35 822	35 476	33 905	34 082	34 082	34 081
Korkomenot	-2 635	-2 310	-5 305	-5 383	-8 015	-10 658
Muut rahoitusmenot	-1 610	-2 141	-1 287	-1 610	-1 510	-1 510
Vuosikate	2 544	41 096	-2 928	-20 315	-10 440	-10 207
Poistot						
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 148	-19 378	-20 926	-20 926	-22 426	-23 926
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset tulot						
Satunnaiset menot						
Tilikauden tulos	-14 603	21 718	-23 854	-41 241	-32 866	-34 133
Poistoeron muutos						
Vapaaehtoisten varausten muutos						
Rahastojen muutos	-180	-18 180				
Tilikauden yli- ja alijäämä	-14 783	3 538	-23 854	-41 241	-32 866	-34 133

RAHOITUSLASKELMA	TP2009	TP2010	TA2011	TA2012	TS2013	TS2014
1 000 €						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	2 544	41 096	-2 928	-20 315	-10 440	-10 207
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-6 674	-7 560	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-48 439	-38 982	-39 303	-59 846	-48 030	-51 620
Rahoitusosuudet invest.	1 969	-1 466	994	280	60	0
Pysyvien vast.hyöd.luov.tulot	36 791	7 956	6 000	6 000	6 000	6 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-13 809	1 044	-41 237	-79 881	-58 410	-61 827
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	-22 297	395	-17 000	-14 656	-6 786	-29 650
Antolainasaamist.lisäykset	-32 549	-9 020	-26 800	-35 500	-20 500	-45 500
Antolainasaamist.vähennykset	10 252	9 415	9 800	20 844	13 714	15 850
Lainakannan muutokset	47 211	37 426	59 811	82 833	56 841	45 871
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	80 558	50 000	80 000	100 000	80 000	75 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-33 347	-12 574	-20 189	-17 167	-23 159	-29 129
Lyhytaikaisten lain. lis./väh.	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	9 533	-15 500				
Muut maksuvalm. muutokset	-19 283	21 756				
	15 164	44 077	42 811	68 177	50 055	16 222
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 355	45 121	1 574	-11 704	-8 354	-45 605

7 KÄYTTÖTALOUSOSA

7.1 KÄYTTÖTALOUSKEHYKSET LAUTAKUNNITTAIN

KÄYTTÖTALOUS	TILINPÄÄTÖS	TALOUSARVIO	TALOUSARVIO	TALOUSARVIO	OUKA	TALOUSARVIO	MUUTOS	MUUTOS	MUUTOS	MUUTOS
Toimintatulot ja -menot, 1000 €	2 010	2 011	2 012	2 012	nettolaskutus kunnilta	sis. sopimukset	TP2010/TA2012	TP2010/TA2012	TA2011/TA2012	TA 2011/TA2012%
KESKUSVAALILAUTAKUNTA										
Toimintatulot	0	205	420	150	0	570	420	0,0	215	104,9
Toimintamenot	0	280	800	200	0	1 000	800	0,0	520	185,7
Toimintakate	0	-75	-380	-50	0	-430	-380	0,0	-305	406,7
TARKASTUSLAUTAKUNTA										
Toimintatulot	0	0	0	0	0	0	0	-100,0	0	0,0
Toimintamenot	554	684	692	0	0	692	138	25,0	8	1,2
Toimintakate	-553	-684	-692	0	0	-692	-139	25,1	-8	1,2
KAUPUNGINVALTUUSTO										
Toimintatulot	0	0	0	0	0	0	0	0,0	0	0,0
Toimintamenot	515	573	641	0	0	641	126	24,5	68	11,9
Toimintakate	-515	-573	-641	0	0	-641	-126	24,5	-68	11,9
KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ										
Toimintatulot	12 914	10 146	8 136	796	2 791	11 723	-4 778	-37,0	-2 010	-19,8
Toimintamenot	58 707	69 131	76 576	4 090	0	80 666	17 869	30,4	7 445	10,8
Toimintakate	-45 794	-58 985	-68 440	-3 294	2 791	-68 943	-22 646	49,5	-9 455	16,0
KH ilman koko kaupunkia koskevia menoja ja varauksia										
Toimintatulot	6 838	5 620	3 776	0	0	3 776	-3 062	-44,8	-1 844	-32,8
Toimintamenot	18 762	27 926	34 019	0	0	34 019	15 257	81,3	6 093	21,8
Toimintakate	-11 924	-22 306	-30 243	0	0	-30 243	-18 319	153,6	-7 937	35,6
Koko kaupunkia koskevat menot ja varaukset										
Toimintatulot	1 612	1 800	1 800	295	1 656	3 751	188	11,7	0	0,0
Toimintamenot	11 297	14 133	14 183	1 951	0	16 134	2 886	25,5	50	0,4
Toimintakate	-9 685	-12 333	-12 383	-1 656	1 656	-12 383	-2 698	27,9	-50	0,4
Konsernipalvelut										
Toimintatulot	1 959	471	305	0	215	520	-1 654	-84,4	-166	-35,2
Toimintamenot	18 809	16 089	16 391	718	0	17 109	-2 418	-12,9	302	1,9
Toimintakate	-16 850	-15 618	-16 086	-718	215	-16 589	764	-4,5	-468	3,0
Työllistäminen										
Toimintatulot	2 505	2 255	2 255	501	920	3 676	-250	-10,0	0	0,0
Toimintamenot	9 840	10 983	11 983	1 421	0	13 404	2 144	21,8	1 000	9,1
Toimintakate	-7 334	-8 728	-9 728	-920	920	-9 728	-2 394	32,6	-1 000	11,5
SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA										
Toimintatulot	40 064	40 058	41 714	6 559	91 520	139 793	1 650	4,1	1 656	4,1
Toimintamenot	381 556	397 665	419 233	98 079	0	517 312	37 677	9,9	21 568	5,4
Toimintakate	-341 493	-357 607	-377 519	-91 520	91 520	-377 519	-36 027	10,5	-19 912	5,6
NUORISOASIANLAUTAKUNTA										
Toimintatulot	1 435	560	609	552	1 898	3 059	-826	-57,6	49	8,8
Toimintamenot	8 164	7 421	7 766	2 450	0	10 216	-398	-4,9	345	4,6
Toimintakate	-6 729	-6 861	-7 157	-1 898	1 898	-7 157	-428	6,4	-296	4,3
LIIKUNTALAUTAKUNTA										
Toimintatulot	3 008	2 998	3 193	383	1 640	5 216	185	6,2	195	6,5
Toimintamenot	16 928	18 859	19 297	2 023	0	21 320	2 369	14,0	438	2,3
Toimintakate	-13 920	-15 861	-16 104	-1 640	1 640	-16 104	-2 184	15,7	-243	1,5
OPETUSLAUTAKUNTA										
Toimintatulot	14 184	13 850	13 394	1 798	31 478	46 670	-790	-5,6	-456	-3,3
Toimintamenot	208 849	216 717	223 498	33 276	0	256 774	14 648	7,0	6 781	3,1
Toimintakate	-194 665	-202 867	-210 104	-31 478	31 478	-210 104	-15 439	7,9	-7 237	3,6
OPETUSLAUTAKUNTA ilman päivähoitoa										
Toimintatulot	5 766	5 709	5 253	244	19 847	25 344	-513	-8,9	-456	-8,0
Toimintamenot	132 906	138 350	139 855	20 091	0	159 946	6 949	5,2	1 505	1,1
Toimintakate	-127 140	-132 641	-134 602	-19 847	19 847	-134 602	-7 462	5,9	-1 961	1,5
Päivähoito										
Toimintatulot	8 418	8 141	8 141	1 554	11 631	21 326	-277	-3,3	0	0,0
Toimintamenot	75 943	78 367	83 643	13 185	0	96 828	7 700	10,1	5 276	6,7
Toimintakate	-67 525	-70 226	-75 502	-11 631	11 631	-75 502	-7 977	11,8	-5 276	7,5

KULTTUURILAUTAKUNTA YHT.										
Toimintatulot	3 930	3 288	1 943	270	2 843	5 056	-1 987	-50,6	-1 345	
Toimintamenot	28 421	28 739	21 176	3 113	0	24 289	-7 245	-25,5	-7 563	
Toimintakate	-24 491	-25 451	-19 233	-2 843	2 843	-19 233	5 258	-21,5	6 218	
Kulttuuriltk ilman teatteria, orkesteria ja nuoriso- ja kultt.keskusta, tietomaata										
Toimintatulot	786	766	653	176	2 715	3 544	-133	-17,0	-113	
Toimintamenot	13 016	13 491	13 995	2 891	0	16 886	979	7,5	504	
Toimintakate	-12 230	-12 725	-13 342	-2 715	2 715	-13 342	-1 112	9,1	-617	
Kaupunginteatteri										
Toimintatulot	1 460	1 138	0	0	0	0	-1 460	-100,0	-1 138	
Toimintamenot	8 186	8 098	0	0	0	0	-8 186	-100,0	-8 098	
Toimintakate	-6 726	-6 960	0	0	0	0	6 726	-100,0	6 960	
Kaupunginorkesteri										
Toimintatulot	554	426	472	0	0	472	-82	-14,8	46	
Toimintamenot	3 999	4 030	4 164	0	0	4 164	165	4,1	134	
Toimintakate	-3 445	-3 604	-3 692	0	0	-3 692	-247	7,2	-88	
Valve										
Toimintatulot	445	384	244	0	0	244	-201	-45,2	-140	
Toimintamenot	1 889	1 804	1 685	0	0	1 685	-204	-10,8	-119	
Toimintakate	-1 444	-1 420	-1 441	0	0	-1 441	3	-0,2	-21	
Tietomaa										
Toimintatulot	684	574	574	94	128	796	-110	-16,1	0	
Toimintamenot	1 331	1 316	1 332	222	0	1 554	1	0,1	16	
Toimintakate	-647	-742	-758	-128	128	-758	-112	17,2	-16	
TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ										
Toimintatulot	33 570	35 526	37 489	473	5 362	43 324	3 919	11,7	1 963	
Toimintamenot	33 851	36 790	38 089	5 835	0	43 924	4 237	12,5	1 299	
Toimintakate	-281	-1 264	-600	-5 362	5 362	-600	-319	113,4	664	
Tekninen keskus										
Toimintatulot	32 404	34 386	36 349	349	5 104	41 802	3 945	12,2	1 963	
Toimintamenot	28 651	31 067	32 137	5 453	0	37 590	3 487	12,2	1 070	
Toimintakate	3 754	3 319	4 212	-5 104	5 104	4 212	458	12,2	893	
Joukkoliikenne										
Toimintatulot	1 166	1 140	1 140	124	258	1 522	-26	-2,2	0	
Toimintamenot	5 201	5 722	5 951	382	0	6 333	751	14,4	229	
Toimintakate	-4 035	-4 582	-4 811	-258	258	-4 811	-777	19,3	-229	
RAKENNUSLAUTAKUNTA										
Toimintatulot	1 968	2 017	2 227	352	198	2 777	259	13,2	210	
Toimintamenot	1 744	2 079	2 340	550	0	2 890	596	34,2	261	
Toimintakate	224	-62	-113	-198	198	-113	-337	-150,4	-51	
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ										
Toimintatulot	111 073	108 648	109 125	11 333	137 730	258 188	-1 948	-1,8	477	
Toimintamenot	739 290	778 938	810 108	149 616	0	959 724	70 818	9,6	31 170	
Toimintakate	-628 217	-670 290	-700 983	-138 283	137 730	-701 535	-72 766	11,6	-30 693	

7.2 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

1000 €	TP2010	TA2011	TALOUS- ARVIO 2012	TS2013	TS2014
<i>Toimintatulot</i>	0	205	570	0	205
<i>Toimintamenot</i>	0	280	1 000	0	300
<i>Toimintakate</i>	0	-75	-430	0	-95

Presidentinvaalit järjestetään 22.1.2012 ja mahdollisen toisen vaalin vaalipäivä on 5.2.2012. Kunnallisvaalit järjestetään 28.10.2012. Kesäkuussa 2014 järjestetään europarlamenttivaalit. Oulun kaupunki järjestää myös liittyvien kuntien vaalit, nettokustannukset laskutetaan.

7.3 TARKASTUSLAUTAKUNTA

TOIMINTASUUNNITELMA 2012

Tarkastuslautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2012 on laadittu nykymuotoisen ja laajuisen toiminnan pohjalta. Menot ovat suunnitteluohjeissa annetun raamin mukaiset. Lautakunnalla ei ole tuloja. Tarkastuslautakunta pitää noin 10 kokousta ja lautakunta ja sen kaksi jaostoa tekevät yhteensä noin 20 arviointikäyntiä vuodessa. Lisäksi uuden Oulun ulkoisen tarkastuksen valmistelu vaatii yhteisiä kokouksia muiden liitoskuntien tarkastuslautakuntien kanssa. Tarkastuslautakunnan vuoden 2012 toimintasuunnitelmaan sisältyy opintomatka Brysseliin ja Luxemburgiin. Kaupungin lakisääteisen tilintarkastuksen tekee valtuuston toimikaudekseen valitsema JHTT-tilintarkastusyhteisö. Valtuustokaudella 2009–2012 Oulun kaupunki ostaa 130 tilintarkastuspäivää tilivuotta kohti.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain mukaan huolehtia kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä, yhteen sovittaa kunnan ja sen tytäryhtiöiden tarkastus, valmistella valtuuston päätettävät tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

TALOUS

1000 €	TP2010	TA2011	TALOUSARVIO 2012	TS2013	TS2014
<i>Toimintatulot</i>	-	-	-	-	-
<i>Toimintamenot</i>	513	684	692	855	769
<i>Toimintakate</i>	513	684	692	855	769

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Revisiotoimisto on tarkastuslautakunnan alainen yksikkö, jossa on viisi vakinaista virkaa. Henkilöstömäärän on suunniteltu pysyvän samana suunnittelukauden ajan.

TOIMINTASUUNNITELMA 2013-2014

Suunnitelma vuodelle 2013 sisältää monikuntaliitoksen aiheuttamat poikkeukselliset tarkastuslautakuntien toiminnan ja tilintarkastuksen kustannukset alkuvuoden 2013 aikana. Viiden liittyvän kunnan tarkastuslautakunnat ja tilintarkastajat työskentelevät vielä alkuvuoden 2013 ajan sen lisäksi, että työnsä aloittaa myös uuden Oulun tarkastuslautakunta ja valtuustokaudelle 2013–2016 valittu tilintarkastaja. Nämä poikkeukselliset menot on budjetoitu tarkastuslautakunnan kustannuspaikalle vuonna 2013. Kustannukset on tässä vaiheessa arvioitu varovasti. Valtuustokauden 2013–2016 tilintarkastuksen laajuus määritellään myöhemmin ja uuden Oulun lakisäätöisen tilintarkastuksen hankinta kilpailutetaan vuosien 2012 ja 2013 vaihteessa.

7.4 KAUPUNGINVALTUUSTO

	TP2010	TA2011	TALOUS- ARVIO 2012	TS2013	TS2014
1000 €					
<i>Toimintatulot</i>	0	0	0	0	0
<i>Toimintamenot</i>	515	573	641	641	641
<i>Toimintakate</i>	-515	-573	-641	-641	-641

Uuden Oulun valtuusto aloittaa työskentelynsä vuonna 2012 ja hyväksyy vuoden 2013 talousarvion ja aloittaa strategiatyön.

7.5 KAUPUNGINHALLITUS YHTEENSÄ

	TP2010	TA2011	TALOUS- ARVIO 2012	TS2013	TS2014
1000 €					
<i>Toimintatulot</i>	10 409	7 891	11 723	5 881	3 405
<i>Toimintamenot</i>	48 867	58 138	80 666	64 402	64 402
<i>Toimintakate</i>	-38 458	-50 247	-68 943	-58 521	-60 997

KAUPUNGINHALLITUS ILMAN KOKO KAUPUNKIA KOSKEVIA MENOJA JA VARAUKSIA

	Oulu TP2010	Oulu TA2011	Oulu TALOUS- ARVIO 2012	Oulu TS2013	Oulu TS2014
Oulu ilman siirtoja muista kunnista 1 000 €					
Toimintatulot yhteensä	6 838	5 620	3 776	3 776	1 300
Toimintamenot yhteensä	18 762	28 067	34 019	33 598	33 598
<i>Netto</i>	-11 924	-22 447	-30 243	-29 822	-32 298

Uusi kaupunginhallitus jaostoinen aloittaa työskentelynsä marraskuussa 2012. Kaupunginhallituksen jäsenmäärä nousee 17:ään. Talousarviovuonna pienenee Ylikiimingin harkinnanvarainen rahoitusavustus n. 1,8 milj.euroa ja vuonna 2014 se loppuu.

Ulkopuolisella osarahoituksella toteutettavat kehittämishankkeet

Määräraha on budjetoitu edellisten vuosien tasoon. Menoihin on varattu 3,05 milj.euroa ja tuloihin 1,225 milj.euroa. Määrärahan käyttö painottuu kaupunginhallituksen hyväksymien kehittämissuunnitelmien toteuttamiseen.

Yhteistoimintaosuudet ja avustukset

Talousarvio 2012 sisältää seuraavat erät:

- Pohjois-Pohjanmaan liitto, 1,3 milj.euroa (lisäys v. 2011 38.000 e)
- Suomen Kuntaliitto, 0,4 milj. euroa
- Kunnallinen työmarkkinalaitos 0,1 milj.euroa
- Oulu – Koillismaan pelastuslaitos 9,0 milj.euroa (lisäys v. 2011 448.937 euroa)
- Oulun seudun ympäristövirasto 2,1 milj.euroa (lisäys v. 2011 130.000 euroa)
- Verotuskustannukset 3,3 milj.euroa
- BusinessOulu liikelaitos 7,0 milj. euroa
- Oulun Kaupunginteatteri Oy 5.250.000 euroa vv. 2012 – 2014 (uusi)
- Nallikari 0,2 milj.euroa
- Oulun yliopiston geriatrian professuuri 30.000 euroa
- Työttömien ja vähävaraisten joulujuhlatapahtuma 5.000 euroa.

Vuonna 2012 kaupunginteatterin toiminta-avustus 3,0 milj. euroa ja tila-avustus 2,250 milj. euroa maksetaan kaupunginhallituksen määrärahasta. Toiminta-avustuksen myöntämisen perusteet vuonna 2012 hyväksyy kaupunginhallitus.

Suhdetoiminta

Vuoden 2012 aikana toteutetaan normaalit edustukseen ja vieraanvaraisuuteen liittyvät kotimaiset ja kansainväliset tilaisuudet. Yhteistyössä korostetaan kaupungin strategian mukaista yhteistyötä ja edunvalvontaa. Osallistutaan kansainvälisiin tapahtumiin niin kotimaassa kuin ulkomailla aina erikseen sovittavin kht päätöksin. Valtiovallan, ministeriöiden, eduskunnan, suurlähetystöjen sekä muiden kansainvälisten yhteisöjen yhteistyöhön osallistutaan ja otetaan heidän vieraitaan vastaan.

Suhdetoiminnassa varaudutaan vuoden aikana järjestettävien isojen valtakunnallisten tai kansainvälisten tapahtumien tukemiseen, kuten mm. Oulun isännöimään partnerikaupunkien kuntien liikelaitosten (energia, rakentaminen, kaupunkisuunnittelu) seminaariin kesäkuussa, Valtakunnallisiin yrittäjäpäiviin lokakuussa jne. Jatketaan Oulussa toukokuussa 2013 pidettävien Kuntapäivien valmistelua. Varaudutaan Uuden Oulun 2013 juhluvuoden järjestelyihin. Valmistellaan kaupunginhallitukseen suhdetoiminnalliset avustukset ja huomionosoitukset.

Sisäinen tarkastus

Toiminta-ajatus

Sisäinen tarkastus avustaa kaupungin johtoa sen valvontavelvollisuuden toteuttamisessa tarkastamalla ja arvioimalla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta. Lisäksi se tukee kaupungin hallintokuntia saavuttamaan tavoitteensa varmentamalla ja arvioimalla riskienhallinta-, valvonta- sekä johtamis- ja hallintoprosesseja.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tukea johtoa muutoksen hallinnassa ja arvioida toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten (esim. lainsäädäntö, kuntaliitos, uudistuva johtamisjärjestelmä) vaikutukset konsernivalvontaan, kaupungin sisäiseen valvontajärjestelmään, sen rakenteeseen ja toimivuuteen sekä riskienhallintaan. Sisäisen tarkastus tulee uuden Oulun johtamisjärjestelmän mukaan hallinnollisesti suoraa

kaupunginjohtajan alaisuuteen. Poliittista ja ammatillisista asiantuntijajohtajuutta perustetaan tukemaan tarkastustoimikunta.

Kaupunkistrategiaa tukevat talousarviovuoden keskeiset tavoitteet

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tutkia ja analysoida hallintokuntien toimintaa suhteessa valtuuston hyväksyttyihin tavoitteisiin, lainsäädäntöön, päätöksiin ja annettuun ohjeistukseen sekä arvioida toiminnan tuloksellisuutta. Sisäisen tarkastuksen vuosisuunnitelma rakennetaan riskilähtöisesti pohjautuen asetettuihin tavoitteisiin.

KOKO KAUPUNKIA KOSKEVAT MENOT JA VARAUKSET

1000 €	TP2010	TA2011	TALOUS- ARVIO 2012	TS2013	TS2014
<i>Toimintatulot</i>	1 612	1 800	3 751	1 800	1 800
<i>Toimintamenot</i>	11 297	14 133	16 134	14 133	14 133
<i>Toimintakate</i>	-9 685	-12 333	-12 383	-12 333	-12 333

Oulu ilman siirtoja muista kunnista 1 000 €	Oulu TP2010	Oulu TA2011	Oulu TALOUS- ARVIO 2012	Oulu TS2013	Oulu TS2014
Toimintatulot yhteensä	1 612	1 800	1 800	1 800	1 800
Toimintamenot yhteensä	11 297	14 133	14 183	14 133	14 133
<i>Netto</i>	-9 685	-12 333	-12 383	-12 333	-12 333

1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-Ii TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot yhteensä	3 457*)	141	78	58	17	3 751
Toimintamenot yhteensä	14 183	835	779	153	184	16 134
<i>Netto</i>	-10 726	-694	-701	-95	-167	-12 383

*)Sisältää Oulun laskutuksen palveluista muilta kunnilta yhteensä 1 951t euroa.

Talousarvio 2012 ja –suunnitelma 2013 – 2014 sisältää seuraavat varaukset:

- Oulun konttorilta hankittavat khn rahoittamat ostopalvelut 1,5 milj.euroa (hankintayhteistyö 0,4 milj.e, Oulu10 puhelinpiste, 1,0 milj.euroa, matkanhallinta 0,1 milj.euroa)
- työterveyden kustannukset, menot 3,8 milj.euroa ja tulot 1,8 euroa
- eläkemenoperusteiset menot 5,0 milj.euroa
- palkkavaraukset 2,2 milj.euroa joka kohdennetaan kunta-alan palkkaratkaisun toimeenpanoon hallintokunnissa
- nuorisoasiainkeskuksen hankkeet 0,1 milj.euroa
- yhdistymishallituksen Oulun osuus 1,5 milj.euroa
- liittyvistä kunnista siirtyviin kohdistamattomiin eläkemenoperusteisiin maksuihin 1,2 milj.euroa
- liittyvistä kunnista siirtyvien henkilöiden sairaanhoidon eli korvausluokka 2:n kustannuksiin 0,8 milj. euroa ja tuloja 0,3 milj.euroa.

KONSERNIPALVELUT

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Uuden Oulun muodostaminen on keskeinen tehtävä koko kaupungin organisaatiolle. Uusi Oulu on selkeästi uuden hallitusohjelman kuntapoliittisten peruslinjausten mukainen. Kaupungin rooli keskuskaupunkina korostuu entisestään.

Siirtymävaiheen strategiset tavoitteet ja mittarit on sisällytetty talousarvion 2012 suunnitteluohjeisiin. Oulun v. 2009 hyväksytty tarkistettu kaupunkistrategia 2020 on voimassa siihen asti kunnes em. uuden Oulun kaupunkistrategia on laadittu. Keskeiset Oulun kaupunkistrategian tavoitteet on sisällytetty myös uuden kunnan valmisteluun.

Uuden kunnan strategian valmistelu käynnistyy käytännössä keväällä 2012 uuden kunnan talousarvioprosessin yhteydessä. Uuden kunnan kaupunkistrategia muotoutuu myös osana elinvoimaisuus- ja verkosto-Oulun sekä muiden toimikuntien työn tuloksena.

Haukiputaan, Kiimingin, Oulun, Oulunsalon ja Yli-Iin kuntien yhdistymisen arvot kiteytetään viiteen ominaisuuteen: vastuullisuuteen, kumppanuuteen, yhdenvertaisuuteen, luottamukseen ja rohkeuteen.

Palvelujen järjestämishjelma on osa uuden kunnan strategista ohjausjärjestelmää. Ohjelma sisältää kaupunkistrategiaa konkretisoivat linjaukset toiminnan ja palvelujen järjestämisessä. Ohjelma sisältää myös henkilöstö-linjaukset, strategiset hankintalinjaukset ja seuraavassa vaiheessa myös kehittämissuunnitelmat. Talousarvio rakennetaan palvelujen järjestämishjelman perustalle. Ohjelma konkretisoi vuosittain talousarvion suunnitteluohjeessa, jolla kaupunginhallitus johtaa talousarvioprosessissa lautakuntia, johtokuntia ja talousarvion valmistelijoita.

Palvelujen järjestäminen ja toiminta siirtyy Oulun alustalle vuoden 2012 alusta lukuun ottamatta päivähoitoa ja opetusta, jotka siirtyvät 1.8.2012.

Oulun asema velvoittaa aktiivisuuteen valmisteltaessa ja toimeenpantaessa erillistä Pohjois-Suomen kehittämissuunnitelmaa. Keskuskaupunki vaikuttaa oman alueensa lisäksi kestävään hyvinvointiin ja kilpailukykyyn koko Pohjois-Suomessa.

Kaupungin strategian mukaisesti Oulun, toisen valtakunnan osakeskuksen, ja osaamiskeskittymän roolia vahvistetaan Pohjois-Suomen elinvoiman, pohjoisen ulottuvuuden ja arktisen politiikan toteuttamisessa. Oululla ja pohjoisilla alueilla on lisäarvoa EU:lle erityisesti elinkeinopolitiikan ja logistiikan strategioille.

Kasvavassa Oulussa on tarpeen valmistella Oulun yliopiston kanssa erityinen tutkimusohjelma. Siinä sovittaisiin Pohjois-Suomen kasvun ja elinvoimaisuuden kannalta keskeisistä tutkimusaiheista monitieteisyyden perusteella.

Uuden Oulun syntyminen johtaa kuntayhtymien perussopimusten muuttamiseen. Se edellyttää kaupungin tavoitteiden selkeää omistajapolitiikan toteuttamista ja tavoitteiden ja määrittelyä myös hallitusohjelman lähtökohdista. Aluekehitykseen ja maankäyttöön vaikutetaan yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan liiton kanssa. Osekk:n toiminnan linjauksilla vaikutetaan koulutus-, työllisyys- ja elinkeinopolitiikkaan. Sosiaali-terveydenhuollon järjestäminen ja uudistaminen hoidetaan keskeisesti yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa.

Oulun seudulla on keskeinen rooli EUn tavoitteiden mukaisesti (pohjoinen ulottuvuus, Barents, Itämeri, Perämerenkaari) laajemmalla Pohjoisella alueella. Kansainvälistymisen painopiste on luonteeltaan horisontaalinen, joka liittyy mm. kansainvälisten verkostojen rakentamiseen, Oulun tunnettavuuden kasvuun ja palveluiden kansainvälistymiseen.

Kansainvälisten investointien saaminen alueelle on tärkeää (Investi In). Osaamisintensiivinen ICT -ala ja uusi teknologia, metsä, metalli, energia ja matkailu ovat edelleen Oulun seudun ja koko Pohjois-Suomen talouden perusta. Alueen saavutettavuuden haasteet kohdistuvat yhtä hyvin maantiiliikenteeseen, rataverkkoon, laivaliikenteeseen, lentoliikenteeseen kuin tietoliikenteen kehittämiseen

Perämerenkaaren kansainvälinen teollisuus ja tutkimus sekä korkeatasoinen osaaminen on hyvä perusta pohjoisen ulottuvuuden vahvistamiselle, kehityksen jatkumiselle. Perämerenkaarella toimii metsä-, kaivos-, teräs- ja ict-teollisuus moderneissa ja tehokkaissa, huipputeknologiaa hyödyntävissä laitoksissa,

jotka samanaikaisesti myös kehittävät uutta huipputeknologiaa. Lisääntyvä pohjoisen alueen strateginen merkitys ja toteutuvat investoinnit edellyttävät parempien logististen yhteyksien toteutumista (tie- ja rataverkot, satamat, lentoyhteydet). Suomen ja Ruotsin Perämeren käytävä, Bothnian Corridor ja Luoteis-Venäjän yhteydet on nähtävä osana EU:n TEN-T-ydinverkkoa .

Oulun seudun liikenteen kärkihankkeet ovat Seinäjoki-Oulu radan kehittäminen, VT 4, sataman ja lentokentän kehittäminen kansainväliseksi lentokentäksi, jotka ovat osa eurooppalaista Bothnian Corridoria. Oulun seudun kärkihankkeet ovat myös vastavalmistuneessa Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan liikennestrategiassa tärkeimmät kokonaisuudet.

Oulun vahvoja kansainvälisiä verkostoja ja yhteistyömuotoja pohjoisilla Barentsin alueilla vahvistetaan; mm. partnerikaupunki-yhteistyö eri elämän alueilla, Perämerenkaaren yhteistyö ja koko Barentsin alue. Norjan, Ruotsin ja Venäjän yhteistyötä vahvistetaan entisestään. Myös alueellinen ja Pohjois-Suomen muiden toimijoiden yhteisten näkemysten välittäminen valtakunnallisiin päätöksentekijöihin vahvistetaan entistä tiiviimmäksi.

Oulun elinvoiman kehitys edellyttää elinkeinorakenteen monipuolistamista. Oulun seudun toimijoiden muodostama innovaatioympäristö on tulevaisuudessa yhä selkeämmin osa globaalia innovaatiokeskittymien verkostoa, jossa tärkeässä osassa on alueen laaja-alainen korkeakouluverkosto. Hallitusohjelman mukainen nuorisotakuu ja työllisyyden hoito edellyttävät koko koulutusjärjestelmän kehittämistä.

Oulun isona ongelmana on työttömyys, erityisesti pitkäaikais- ja nuorisotyöttömyys sekä pitkälle koulutettujen työttömyys. Muihin suuriin kaupunkiin verrattuna on Oulun tilanne poikkeuksellisen huono. Työllisyys-, elinkeino- ja koulutuspolitiikan toimilla on pystyttävä nykyistä paremmin reagoimaan työelämän muutostilanteisiin ja rakennemuutoksiin työmarkkinoilla.

Valtakunnallisesta tavoitteesta työllisyysasteen nostamiseksi ja työttömyyden laskemiseksi 5 %:n tasolle olemme kaukana. Kaupungin on löydettävä uskottavia ja vaikuttavia toimia, joihin kuuluu mm. kestävä kasvua ja työllisyyttä tukeva elinkeinopolitiikka, innovaatiopolitiikan toimenpiteet ja rakennemuutostilanteiden tehokas ennakointi ja hoito. Tästä hyötyvät eniten työttömät kuntalaiset mutta myös Oulun kaupunki, koska näin saadaan pienennettyä työmarkkinatuen kasvussa olevaa kuntaosuutta. Toiminnan tavoitteena on erityisesti nuorten syrjäytymisen ehkäisy ja vaikeasti työllistyvien aseman parantaminen työmarkkinoilla.

Osana kaupunkipoliittisia erityistoimia Oulu pyrkii aktiivisesti mukaan kokeilukunnaksi pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi käynnistettävään hallituskauden kestävään määräaikaiseen kokeiluun. Siinä viimeistään 12 kuukauden työttömyyden jälkeen työllisyyden hoidon päävastuu on kaupungilla ja kunnilla yhteisvastuullisesti. Jokaisen työttömän työllistymismahdollisuudet kartoitetaan ja edistymistä seurataan aktiivisesti.

Valtioneuvosto jatkaa aloitettua sopimusperusteista kaupunkiseutupolitiikkaa, jolla valtio, yliopistot, ammattikorkeakoulut, kaupunkiseudut ja elinkeinokehitysyritykset sopivat alueen pitkäjänteisistä kehittämistoimista. Aie- ja kasvusopimuspolitiikkaa tehdään suurissa kaupunkikeskuksissa koko maassa. Sopimuksilla ohjataan maankäytön, asumisen ja liikenteen ratkaisuja yhdyskuntarakenteen tiivistymiseksi ja kestävä kehityksen edistämiseksi. Myös alueiden sosiaalinen eheys otetaan huomioon ja kiinnitetään erityistä huomiota kaupunkiköyhyyden ehkäisyyn.

Kaupungin rooli vahvistuu myös palvelujen varmistamisessa. Valtakunnallisesti sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen ja palvelujen tuottaminen uudistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennetta osana kuntarakenteen uudistamista. Laadukkaiden sosiaali ja terveyspalvelujen saatavuuden varmistamiseksi ja rahoituksen turvaamisessa uusi Oulu on sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämis- ja rahoitusvastuuseen kykenevä vahvoja peruskunta.

Perusterveydenhuoltoa on välttämätöntä vahvistaa. Hoitoketjujen toimivuutta parannetaan esimerkiksi tiivistämällä perusterveydenhuollon, perustason erikoissairaanhoidon, työterveyshuollon ja sosiaalitoimen yhteistoimintaa.

Toimintaympäristö- ja markkina-analyysien painopisteenä ovat valtion kuntiin vaikuttavat toimenpiteet sekä elinkeinoelämän markkinatuntemus uuden Oulun tarvitsemien palveluostojen ja investointien kannalta. Vuoden 2012 aikana tehdään lähtötilannearvio analyysien tuottamisen ja hyödyntämisen nykytilasta ja laaditaan suunnitelma analyysitoiminnan kehittämisestä konsernipalveluissa.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET JA MITTARIT

Kriittiset menestystekijät, tavoitteet ja mittarit

Näkökulma: YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS JA PALVELUKYKY

Elinvoimaisuus

Tavoite 2012	Mittari ja tavoitetaso
<p>Elinkeinopolitiikan onnistunut toteuttaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - elinkeinot monipuolistuvat ja uusien työpaikkojen määrä kasvaa - yrittäjyyden toimintaedellytykset kehittyvät - työllisyys paranee 	<ul style="list-style-type: none"> • Uusien työpaikkojen ja yrittäjien määrän kehitys kasvava • Yrittäjyysbarometri, tulokset positiivisia • Nuorisotyöttömyys-%, alenee • Peruskoulun päättäneiden nuorten sijoittuminen jatko-opintoihin ja työelämään, opiskelu-/työpaikan saaneiden osuus kasvaa
<p>Uuden Oulun vetovoima ja kilpailukyky kansallisesti ja kansainvälisesti vahvistuu</p> <ul style="list-style-type: none"> - korkeatasoinen koulutus- ja innovaatioympäristö sekä aktiivinen opiskelijakaupunki - kumppanuusverkosto - elinvoimainen kaupunkikeskus - logistisen aseman kehittyminen <p>Vuosittain järjestetään vähintään kolme yli 10 000 kävijän kulttuuri-, liikunta- tai muuta tapahtumaa</p> <p>Opiskelijoiden ja koulutustahojen osallisuus alueen vetovoiman kehittämisessä vahvistuu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oulun innovaatioallianssi-sopimuksen toimenpiteiden mukainen eteneminen, raportointi • Elinkeinoavustukset (Ely-keskus) kasvavat • Suorat pääomasijoitukset (eur) Suomessa /alueen yrityksiin kasvavat • Uuden Oulun T&K osuus kansallisesta kokonaispanostuksesta kasvaa • Barents-strategian toteuttaminen • Perämerenkaaren hankkeiden käynnistyminen ja eteneminen • Logististen hankkeiden toteutuminen: <ul style="list-style-type: none"> ○ Seinäjoki - Oulu –kaksoisraiteen toteutuminen ○ Vt 4 uudistaminen Oulu – Kemi – osuudelta ○ Lentoaseman kehittäminen kv. kauttakululentoasemaksi <ul style="list-style-type: none"> - Kv. kauttakululentojen määrän kehitys • Kulttuuritapahtumien määrä (Rummuttaja-sivuston tapahtumakalenteri) ja kävijämäärät kasvavat • Koulutustahojen ja opiskelijajärjestöjen sekä kaupungin ja muiden yhteistyötahojen kehittämisfoorumi, foorumin toteutuminen

Kuntalaisten hyvinvoinnin vahvistaminen

Tavoite 2012	Mittari ja tavoitetaso
<p>Väestön elämänhallinta, hyvinvointi ja terveydentila paranevat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Terveydenedistämisasiivisuus kaikilla osa-alueilla kuntien parhaimmassa neljänneksessä (TEAvisari) 	<ul style="list-style-type: none"> • Hyvinvointiohjelman laatiminen ja sen ottaminen huomioon palveluprosessien suunnittelussa, ohjelman toteutuminen • TEAvisari, tavoitteen toteuma • Sairastavuuskerroin, indeksi laskee • Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden määrä ja suhteellinen osuus kasvaa
<p>Laadukkaat ja vaikuttavat palvelut</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Palvelujen sujuva yhdistäminen, valmistelun tavoitteiden toteutuminen
<p>Uuden kunnan turvallisuuden varmistaminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Turvallisempi uusi Oulu 2015-suunnitelma ja suunnitelmaan liittyvän kyselyn toteuttaminen sekä toimenpiteitten asettaminen ja toteuttaminen

Kuntalaisten osallisuus ja vaikuttaminen

Tavoite 2012	Mittari ja tavoitetaso
Asukkaiden osallisuus paranee	<ul style="list-style-type: none">Osallisuuden ja vaikuttamisen ohjelman hyväksyminen ja toimeenpano, toimeenpanon toteutus

Näkökulma: TALOUS

Tasapainoinen talous

Tavoite 2012	Mittari ja tavoitetaso
Yhdistymishallituksen talouslinjauksien toteuttaminen Uuden Oulun kunnat toteuttavat valtuustojensa hyväksymät tasapainotusohjelmat eivätkä laajenna toimintoja	<ul style="list-style-type: none">Käyttötalousmenojen kehitysLiitoskuntien yhteisen palkkasumman kasvu enintään 2 %Vuosikate, €/asukasLainamäärä, €/asukasUuteen Ouluun ei siirry taseen alijäämääPeruskuntien ja sisäisten liikelaitosten nettoinvestointien enimmäismääräPeruskuntien ja sisäisten liikelaitosten lainojen enimmäismäärä

Tehokas ja vaikuttava omistajapolitiikka

Tavoite 2012	Mittari ja tavoitetaso
Uuden Oulun omistajaohjauksen periaatteet	<ul style="list-style-type: none">Omistajapolitiittisten linjausten laatiminenOmistajaohjauksen toimintamallin laatiminen Uudelle Oululle
Konsernin tehokas toiminta ja hyvä ohjattavuus vaihtoehtoisissa tulevaisuuksissa	<ul style="list-style-type: none">Päätetyt palvelukeskukset toiminnassaTuottavuuden kasvu (prosessikohtaisten tuottavuusmittareiden määrittely)Oman tuotannon osuudet Uudelle Oululle määriteltä (palvelujen järjestämishohjelma)

Näkökulma: PROSESSIT, RAKENTEET JA TOIMINTATAVAT

Uuden Oulun toimintamallin onnistunut käyttöönotto

Tavoite 2012	Mittari ja tavoitetaso
Uuden Oulun johtamisjärjestelmän ja organisaation toimeenpano	<ul style="list-style-type: none">31.5.2011 päätetyn johtamisjärjestelmän toteuttaminen ja toimeenpano, toteuma
Sopimusohjausmallin käyttöönotto ja kehittäminen	<ul style="list-style-type: none">Sopimusohjausjärjestelmän kehittämisen toteutuminen palveluprosesseissa
Moniammatillisten palveluprosessien kehittäminen	<ul style="list-style-type: none">Yhteiset palveluprosessit, toteuma
Monituottajamallin laajentaminen	<ul style="list-style-type: none">Ostopalvelujen suhteellinen osuus toimintamenoista kasvaa (tarkastelu hyvinvointiprosessissa sairaanhoitopiirin osalta erikseen)Palvelusetelijärjestelmän käytön laajentaminen, toteumaPalveluiden tuotteistamisen yhtenäistäminen ja laajentaminen sivistyspalveluihin, toteuma

Monikanavainen palveluverkosto

Tavoite 2012	Mittari ja tavoitetaso
Vaikuttava ja tulokellinen palvelujärjestelmä ja sen hyvä hallinta	<ul style="list-style-type: none"> Uusien palvelukonseptien kehittäminen ja hyödyntäminen, toteuma
Monikanavaiset palvelut	<ul style="list-style-type: none"> Uuden Oulun sähköisten palveluiden kehittämissuunnitelman, "digitaalisen agendan" laatiminen ja toimeenpanosuunnitelma ja toteutuminen Uusien sähköisten palveluiden käynnistäminen Pan Oulun ja UBI-palvelujen kehittäminen Yhteispalvelupisteet/monipalvelupisteet – mallin kehittäminen, toteutuma

Kestävän kehityksen huomioon ottaminen kaikessa uuden Oulun toiminnassa

Tavoite 2012	Mittari ja tavoitetaso
Kestävä kehitys läpikäyvä periaatteena seudulla ja uuden Oulun alueella	<ul style="list-style-type: none"> Kestävän kehityksen periaatteen toteutuminen, raportointi
Ympäristöjohtamisen käyttöönoton varmistaminen uuden Oulun prosesseissa ja liikelaitoksissa	<ul style="list-style-type: none"> Käyttöönoton toteutuminen, raportointi

Eheä, toimiva ja energiatehokas yhdyskuntarakenne

Tavoite 2012	Mittari ja tavoitetaso
Hyödynnetään olemassa olevat asemakaava-alueet, infrastruktuuri ja palveluverkosto	<ul style="list-style-type: none"> Yleiskaavassa asemakaava-alueille osoitettujen tonttien määrän suhde kyläalueille osoitettujen tonttien määrään, suhdeluku tavoitteen mukainen

Näkökulma: HENKILÖSTÖ

Osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö

Tavoite 2012	Mittari ja tavoitetaso
Vaiheittainen siirtyminen; <ul style="list-style-type: none"> Muutuskoulutukset vaiheittaisen siirtymisen mukaan. Kuulemiset kytkettynä vaiheittaiseen siirtymiseen. 	<ul style="list-style-type: none"> Muutuskoulutukset; toteutuminen Kuulemiset; toteutuminen
Työn vaativuuden arviointi pääosin valmis v. 2012 muiden sopimusalojen osalta paitsi KVTES:n, joka valmistuu viimeistään vuoden 2013 loppuun mennessä.	<ul style="list-style-type: none"> Työn vaativuuden arviointi pääosin valmis v. 2012 tavoitteen mukaisesti, toteutuma
Uuden Oulun valmistelun henkilöstöviestintä	<ul style="list-style-type: none"> Toteutuma (henkilöstötilaisuudet ja infot, henkilöstötiedotteet, kuntien intrat, henkilöstölehdet, henkilöstökyselyt)
Savuton Oulu-ohjelman toteuttaminen koko uuden Oulun organisaatiossa. Yhteisen savuton työpaikka-ohjeen käyttöönotto savuttomuuden edistämiseksi työpaikoilla.	<ul style="list-style-type: none"> Savuton työpaikka -ohjeen käyttöönotto toteutuu, raportointi

TALOUS

Oulu ilman siirtoja muista kunnista 1 000 €	Oulu TP2010	Oulu TA2011	Oulu TALOUS- ARVIO 2012	Oulu TS2013	Oulu TS2014
Toimintatulot yhteensä	1 959	471	305	305	305
Toimintamenot yhteensä	18 808	15 938	16 391	16 671	16 671
<i>Netto</i>	-16 849	-15 467	-15 935	-16 366	-16 366

1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-Ii TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot yhteensä	520(*)	0	0	0	0	520
Toimintamenot yhteensä	16 391	267	202	194	55	17 109
<i>Netto</i>	-15 720	-267	-202	-194	-55	-16 598

*)Sisältää Oulun laskutuksen palveluista muilta kunnilta 30% menoista yhteensä 215t euroa.

Kunnista siirtyvien henkilöiden kustannuksiin on varattu 718.000 euroa, mistä laskutetaan 30% / 215.000 liittyvistä kunnista.

Konsernipalvelut yhteensä 1000 €	TP2010	TA2011	TALOUSARVIO 2012	TS2013	TS2014
Toimintatulot yhteensä	1 959	471	520	305	305
Toimintamenot yhteensä	18 808	15 938	17 109	16 671	16 671
<i>Toimintatulot ilman hankerahoitusta</i>	742	67	415	200	200
<i>Toimintamenot ilman hankerahoitusta</i>	17 566	15 292	16 909	16 471	16 471
Hankerahoituksen tulot	1 217	404	105	105	105
Hankerahoituksen menot	1 242	646	200	200	200
<i>Netto</i>	-25	-242	-95	-95	-95
<i>Toimintakate</i>	-16 849	-15 467	-16 589	-16 366	-16 366

TOIMINTASUUNNITELMA 2012 - 2014

Uuden Oulun johtamisjärjestelmän mukaisesti konsernin johdon asiantuntijapalvelut organisoidaan konsernipalveluksi, joka jakaantuu viiteen palvelualueeseen: hallinto, elinvoima, kehittäminen, talous ja omistajaohjaus sekä henkilöstö. Konsernipalvelujen lautakuntana toimii kaupunginhallitus. Konsernipalvelut vastaa kaupunkikonsernin kehittämisen ja päätöksenteon asiantuntijapalveluista. Toimintamalli edellyttää vahvaa matriisimaista työskentelyä ja yhteistyötä pääprosessien kanssa. Palvelualueiden tehtävien perusrunko on muodostunut pääsääntöisesti Oulun kaupungin keskushallinnon palvelualueista. Uusina tehtäväkokonaisuuksina on konsernipalveluihin sisällytetty mm elinvoimaisuuden ja työllisyyden edistäminen, tietojohdaminen ja tutkimustoiminta ja strateginen hankintatoiminta sekä omistajapolitiikan ohjaus. Konsernipalvelut aloittaa toimintansa uuden organisaatorakenteen mukaisesti 1.1.2012. Konsernipalveluiden organisointi ja talousarvio täsmentyy vuoden 2012 aikana.

Hallinto

Organisaation kehittämisessä ja johtosääntöjen laatimisessa tehdään vahvaa yhteistyötä konsernipalvelujen sisällä.

Asianhallinta- ja dokumentinhallinta sekä tiedonohjausjärjestelmä -hankkeen kertaluonteiset kustannukset ovat vuosina 2012-2014 sisältäen investointi- ja käyttötalouskustannukset, ovat yhteensä noin 2,3 miljoonaa euroa. Kustannukset perustuvat hankkeesta tehtyyn kustannus-hyötyanalyysiin.

Uuden Oulun asianhallintajärjestelmä kilpailutetaan. Kilpailuttamisen jälkeen se vastaa sähköisen toimintaympäristön vaatimuksia. Dokumentinhallintajärjestelmän tavoitteena on saattaa asiakirjojen ja dokumenttien arkistointi paperittomaan, yhtenäiseen toimintamalliin. Tiedonohjausjärjestelmä, joka sisältää sähköisen arkistonmuodostussuunnitelmaan, viedään kattavasti asiakirjallisia tietoja sisältäviin tietojärjestelmiin ohjaamaan tietopalvelua ja sähköistä säilyttämistä.

Kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamisen toteuttamista jatketaan vahvan verkosto Oulun tavoitteen mukaisesti sekä siihen sisältyen asukastupatoiminnan ja alueellisen yhteistyön kehittämistä kaikilla suuralueilla. Osallistutaan Tuvilta työelämään verkostoprojektin jatkoon työllisyyden edistämiseksi. Osallistutaan Ektakompus Oy:n toimintaan. Yritys on yhteisöjen ja Oulun kaupungin perustama yhteiskunnallinen osakeyhtiö, joka tuottaa arjen hyvinvointia ja arjessa selviytymistä tukevia palveluja asukkaille.

Valmistellaan uuden Oulun kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamisen ohjelman (yhdistymishallitus 25.5.2011 § 43) toteuttamisohjelma ja käynnistetään ohjelman toiminnallistaminen, johon varataan 100.000 euroa vuodelle 2012.

Uusi laki kotoutumisen edistämisestä astuu voimaan syyskuussa 2011. Lain velvoittamaa kotouttamisohjelmaa valmistellaan. Se linjaa Oulun kaupungin ja yhteistyöverkoston kehittämistarpeita ja toimintaa.

Kansainvälisen toimintakeskuksen Villa Victorin toiminnan painopiste vuonna 2012 on kotouttamislain vaatimusten mukainen hyvien etnisten suhteiden edistäminen sekä syrjinnän ja rasmin vastainen toiminta.

Palveluiden kokonaiskehittämiseen ja toimeenpanoon on varattu 71.000 euron lisämääräraha suunnittelijan palkkaamiseen ja omakieliseen neuvontaan.

Homelike Oulu- Oulu omaksi -hankkeessa kehitettyjä palveluita jatketaan kaupungin omana toimintana mm. sotessa BusinessOulussa, nuorisoasiainkeskuksessa sekä konsernipalveluissa.

Kotouttamislain vaatimusten mukainen ja kotouttamisohjelmassa havaittujen kehittämistarpeiden mukainen maahanmuuttajapalveluiden kokonaiskehittäminen jatkuu koko suunnittelukauden uuden Oulun organisaatiossa.

Elinvoima

Kaupunkien ja alueiden elinvoimaisuus ja menestys kansainvälisessä kilpailussa perustuu yhä enemmän kyvyllä tuottaa ja hyödyntää uutta tietoa, jatkuvasti uusintaa tietopääomaa. Yhdistymishallituksen elinvoimaisuustoimikunnan tehtävänä on valmistella ehdotus uuden Oulun elinvoimaisuuden ohjelmaksi.

Edunvalvonta, verkostot, sidosryhmät ja suhdetoiminta

Eurooppalaisessa kaupunki- ja verkostoyhteistyössä keskitytään strategian mukaiseen yhteistyöhön, jossa korostetaan elinkeino-, työllisyys- ja innovaatiopolitiikan vahvistamista ja edistämistä. Kartoitetaan uuden Oulun kaikki partneri- ja ystävyyskaupunkien yhteistyön muodot ja miten jatkossa yhteistyötä muutetaan, kehitetään tai vahvistetaan. Sidosryhmätyössä pyritään saamaan Ouluun kaupungin strategian mukaisia kansainvälisiä tapahtumia ja korkean tason vieraita sekä suhdetoiminnassa huomioidaan valtiovallan ja kansainvälisten yhteisöjen vieraat ja tapahtumat.

V. 2011 valmistunutta ja kaupunginhallituksen hyväksymää kartoitusta 'Oulun toiminta paikallisissa, alueellisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä sidosryhmissä' jatketaan priorisoimalla alueet, painopisteet, tehtävät ja työnjako, jota työtä jo aloitettu VerkostoOulun toimikunnassa.

Uusi Oulu toteuttaa aktiivisesti EU- tason yhteistyötä ja eurooppalaista kaupunkipolitiikkaa osallistumalla mm. Pohjois- Suomalaiseen European North -Lapland Oulu -toimiston, NSPA -verkoston (Northern Sparsely Populated Area Network) sekä Eurocities -järjestön työhön sekä muihin verkostoihin, joiden avulla vahvistetaan Uuden Oulun kansainvälistä asemaa pohjoisen kumppanuusverkoston keskuksena. Käynnistetään alueellisessa yhteistyössä valmistautuminen EU:n 2014- 2020 ohjelmakautteen, jossa Oulu sisältyy yhteiseen NUTS 2 -alueeseen Pohjois- ja Itä- Suomen kanssa, missä yhteydessä tarkoituksena on myös yhdistää alueen edustautuminen EU-tasolla.

Jatketaan aktiivista yhteistyötä korkeakoulujen kanssa opiskelijoiden ja tutkijoiden kansainväliseen liikkuvuuteen liittyvissä toiminnoissa (mm. ERASMUS –konsortio, VALOA –hanke).

Työllisyyden edistäminen

Työllisyyden edistäminen on tärkeä osa Oulun elinvoimaisuuden edistämistä. Työllistämisen uudelleen organisoinnilla vahvistetaan kaupungin ylimmän johdon ja kaupunginhallituksen ohjaavuutta työllistämisasioiden johdossa.

Uudessa konsernihallinnossa työllisyysasioita ohjaa kaupunginhallituksen kehittämisjaosto, joka aloittaa vuoden 2013 alusta, ja jossa kaupunginjohtaja toimii esittelijänä. Yhdessä elinkeino- ja edunvalvontasasioiden ohjauksen kanssa tällä tavoin parannetaan kokonaisvaltaista elinvoimaisuuden lisäämiseen tähtäävää toimintaa Oulussa.

Käytännön asiavalmistelusta vastaa hallintokuntien yhteinen työllisyysasioiden koordinaatioryhmä, jossa käsitellään kaikki työllisyyden hoitoon liittyvät hankeaihiot ja PESTI -ohjelman hankkeet.

Kaupunginhallituksen kehittämisjaostolle päätöksentekoa varten asiat valmistelevat työllisyyden edistämisestä vastaava henkilöstö. Työtehtäviin kuuluvat osana konsernihallintoa:

- työllisyysasioiden strateginen suunnittelu ja ohjaus
- työnantajayhteistyö ja aktivoinnin suunnittelu
- toimenpiteiden ja tavoitteiden asettaminen
- sopimusohjauksen toimenpiteiden valmistelu
- talousarvio ja seuranta sekä raportointi
- työllisyydenhoidon koordinaatioryhmän toiminta

Työllistämistoiminnasta yllä kuvatuksi vastaa työllistämistiimi.

KOKO – alueellinen koheesio- ja kilpailukykyohjelma

KOKO –ohjelma on työ- ja elinkeinoministeriövetoinen alueellinen kehittämisohjelma, jonka avulla Suomen eri alueilla tuetaan kasvua tai edistetään pahimpien ongelmien ratkaisumahdollisuuksia. KOKO –ohjelman toteuttamisaika on 2010-2013. Oulussa KOKO –ohjelmalla on tuettu Työllisyydenhoidon Oulun malli –toimenpideasiakirjassa olevien hankkeiden toteuttamista. Työ- ja elinkeinoministeriön rahoitusta on Pohjois-Pohjanmaalla kanavoinut maakuntaliitto maakunnan kehittämisrahana. KOKO –ohjelma- rahoituksella on tuettu merkittävästi Terva 3.0 hankkeen toimintaa. Valtion talousarvioneuvotteluissa ja maakuntaliiton päättävissä elimissä ratkaistaan lopullinen Oulun seudun KOKO –rahoitus vv.2012-2013.

Viestintä

V. 2012 on jo varauduttu useisiin valtakunnallisiin ja kansainvälisiin tapahtumiin, samoin Kuntapäivien ja Valtakunnallisten Yrittäjäpäivien ja partnerikaupunkien kansainvälisen liikelaitosseminaarin valmisteluihin sekä uuden Oulun juhluvuoden tapahtumien ja juhlallisuuksien valmisteluihin. Varaudutaan myös Norjan Altan kaupunginhallituksen ja Venäjän Arkangelin kaupungin johdon Oulun vierailuihin. Osallistuminen kansainvälisiin tapahtumiin niin kotimaassa kuin ulkomailla käsitellään tapahtumakohtaisesti ja erillisin päätöksin yhteistyössä kaupungin poliittisen hallinnon kanssa.

Kesäkuussa 2010 aloitettua Uuden Oulun muutosviestintä jatketaan ja sen osuus viestinnän sisällöstä ja resurssien kohdentamisesta kasvaa vuosina 2012-2013.

Muutosviestinnän painopisteenä on v. 2012 aikana henkilöstö.

Uusi Oulu –projektin graafisesta ilmeestä ja logon käytöstä luovutaan vv. 2012-2013 aikana, siten että 1.1.2013 uusi Oulu –logo poistuu kokonaan käytöstä.

Kaupungin graafinen ohjeisto uusittiin 2011 ja sen jalkautus Oulu-konsernissa kestää koko vuoden 2012.

Henkilöstölehti Pyörteen tekninen toteuttaminen ulkoistettiin kokeiluna vuonna 2009. Kokemukset ulkoistamisesta ovat olleet myönteisiä. Tuotantoa nykyisellä, väliaikaisella tavalla on syytä jatkaa toistaiseksi johtuen monista meneillään olevista muutosprosesseista, kuten kuntaliitos, keskushallinnon ja viestinnän uudelleenorganisointi. Henkilöstölehden ja uusille oululaisille tarkoitetun Oulu-julkaisun tuottajan kilpailutus tehdään v. 2012 aikana.

Oulun kaupunkiseudun markkinointiyhteistyötä toteutetaan hyväksytyjen brändi- ja markkinointistrategian sekä toimintasuunnitelman mukaisesti. Konserniviestinä vastaa kaupunkimarkkinoinnista uuden johtamisjärjestelmän mukaisesti ja tuo sisältöjä omalta osaltaan koko kaupunkiseudun yhteismarkkinointiin.

Kaupungin intran eli sähköisen työpöydän kehittäminen jatkuu ensi vuoden ajan. Samalla myös julkisen nettisivuston www.ouka.fi uudistustyö jatkuu.

Valmistaudutaan uuden Oulun toiminnan ensimmäiseen vuoteen juhluvuoden merkeissä. Juhlavuoden ohjelma rakennetaan pitkälle olemassa olevien tapahtumien varaan, mutta panostusta ja tasoa nostetaan juhluvuoden perusteella. Erytisiä juhluvuoden tapahtumia järjestetään 3-4 kappaletta. Valmistautuminen vaatii 200.000 euron lisämäärärahan.

2012 sisältää Oulu-lehden jakelun kaikkiin uuden Oulun talouksiin, jonka yhteydessä menee myös juhluvuoden ohjelma.

Sähköinen työpöytä -hankkeen kertaluonteiset kustannukset ovat vuosina 2010-2012 yhteensä noin 0,5 miljoonaa euroa sisältäen investointi- ja käyttötaloskustannukset.

Oulun kaupungin vanhentuneet internet ja intranet-palvelujen tekniset alustat uusitaan vastaamaan kaupungin palvelulähtöisen ICT-arkkitehtuurin vaatimuksia julkaisu- ja käyttöliittymäkerrokselle. Uusi alusta toimii myös luottamushenkilöiden extranet -palvelun alustana. Samalla luottamushenkilöille, henkilöstölle ja kuntalaisille tarjotaan web 2.0 mukaisia vuorovaikutteisia ja mukautuvia palveluita sekä tehostettua viestintää. Avainasemassa ovat tietointegraatiot, tietoturva ja kustannustehokkuus.

Kehittäminen

Uuden Oulun strateginen ohjausjärjestelmä perustuu yhteen kaupunkistrategiaan, jonka avulla valtuusto ohjaa koko kaupunkikonsernin toimintaa. Keskeisenä osana uutta strategista ohjausjärjestelmää on palvelujen järjestämishjelma, missä konkretisoituvat linjaukset palvelujen järjestämisestä. Toimiakseen ohjausjärjestelmä tarvitsee toimivan tietoon pohjautuvan strategiaprosessin. Yhtäältä tämä edellyttää kaupungilta vahvaa tietojohdantaa, missä määritellään kaupungin käyttämän yhtenäisen tiedon tarve, sen hankinta ja hyödyntäminen. Toisaalta strategiaprosessissa korostuu luottamushenkilöiden ja henkilöstön osallistumisen prosessiin, jonka kautta yhteisiin linjauksiin sitoudutaan ja ne saadaan vietyä osaksi päivittäistä toimintaa kehittämisen kautta.

Uuden Oulun strategiatyössä on kyse kolmivaiheisesta suunnitteluprosessista, jossa strategian ensimmäiset linjaukset on kirjoitettu yhdistymissopimukseen, niitä täsmennetään yhdistymishallituksen johdolla vuosina 2010-2012 ja viimeistellään strategiaksi ja konkreettisiksi toteuttamishjelmiksi uuden valtuuston johdolla tehtävässä strategiaprosessissa vuonna 2013. Tämän kuntastrategiatyön erityispiirteinä on uuden Oulun asukkaiden vahva osallistaminen strategiatyöhön ja yhdistymissopimuksen mukanaan tuoma velvoite strategian määrätietoiseen valmisteluun ja hyvään toteutukseen.

Uusi palvelujen järjestämishjelma laaditaan vuonna 2012 ja sen hyväksyy uuden Oulun valtuusto osana strategiatyön kehittämistä. Painopisteet ovat kunta/asiakaslähtöisyys, monikanavainen ja monituottajuuteen perustuva palvelujärjestelmä, perinteiset sektorirajat ylittävä moniammatillisuus ja -alaisuus, kuntalaisten osallisuuden lisääminen sekä lähipalvelujen toimivuus. Ohjelman toteutuksen tuloksena kuntalaisten hyvinvointi, terveys ja toimintakyky lisääntyvät, hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat ja heikoimmassa asemassa olevien tilanne parantuu. Toteutuksessa keskeistä on elinikäisen oppimisen toteuttaminen moniammatillisten prosessien käytön laajentaminen, ennaltaehkäisevien palvelujen lisääminen ja sähköisten mahdollisuuksien tehokas hyödyntäminen. Palveluverkot uusitaan ohjelman linjausten mukaisesti etenemällä mml. monipalvelukeskusten toteutuksessa.

Sopimusohjauksen kehittäminen uuden kunnan palveluprosessien käynnistyessä on merkitty yhdeksi keskeiseksi tehtäväksi uuden kunnan toiminnan järjestämisessä. Sopimusohjaus on asiakaslähtöisyyden ohella toinen pääteema myös Kuntaliiton kanssa käynnissä olevassa Uuden sukupolven organisaatiot - USO-hankkeessa. Sopimusohjausmallin kehittämiseen saadaan tukea myös muista USO-hankkeesta mukana olevilta, mallia soveltavilta kaupungeilta.

Tietojohtaminen, tutkimus ja palvelukehitys

Kaupungin johtamisen ja päätöksenteon perusta on oikean ja ajantasaisen tiedon käytössä ja tiedon hallinnassa. Tietojohtamisen keskeisenä tehtävänä on tiivistää tietotulvaan liittyvästä informaatiomassasta ajankohtainen ja analysoitu tieto sekä kanavoida se johdon ja päätöksenteon käyttöön.

Konsernihallinnossa vahvistetaan tietojohtamista suunnitelmakaudella lisäämällä yhteistyötä Oulun yliopiston kanssa ja tehostamalla analyysiin soveltuvien tietovarastojen käyttöä toimintaympäristöä koskevan informaation lisäämiseksi. Uuden Oulun kuntien tietovarantojen yhdenmukaistaminen on jo käynnistynyt ja rakentaminen jatkuu v. 2012.

Palvelujen järjestämistä linjaava järjestämishjelma laaditaan talousarviovuonna. Palvelutoimintamalleja kehitetään palveluprosessien rakentamisen yhteydessä, toimintamallien kehittäminen merkitsee tiivistä yhteistyötä konsernipalvelujen ja palveluprosessien kesken. Myös kehittämistoiminta ja sen ohjaus kytketään tiiviisti palveluprosessien kehittämiseen.

Palveluverkkosuunnittelu käynnistyi syksyllä 2010 ja verkkosuunnitelma valmistuu keväällä 2012. Palvelujen järjestämishjelmassa on linjattu myös palveluverkkoihin liittyviä tavoitteita ja verkkojen suunnitteluun periaatteita. Em. toiminnot merkitsevät resurssitarpeita.

Asiakkuuden hallinta ja asiakasprosessit

Palveluprosessien suunnittelun tulee lähteä asiakastarpeista ja niihin tulee kytkeä asiakkuuden hallinta. Asiakkuutta kehitetään myös USO-hankkeen yhteydessä

Kehittämistoiminnan edistäminen, ohjaus ja koordinointi, salkun hallinta

Ulkopuolisella osarahoituksella toteutettavan kehittämistyön resurssien suuntaamista kh:n hyväksymiin kehittämishjelmiin jatketaan. Tavoite on, että valtaosalla uusista kehittämishankkeista on kytkentä kehittämishjelmiin. Kehittämistarpeiden ja hankeaihioiden tarkastelu ja hankeprosessi laajennetaan koskemaan koko uutta Oulua.

Kehittämishjelmiin suunnattujen resurssien käytön tarkastelussa siirrytään vaiheittain arvioimaan ja seuraamaan myös hankkeiden tarvitsemia ja sitomia laskennallisia työpanoksia. Tätä kautta saadaan kattavampi kokonaiskuva kaupungin panostuksista hankemuotoiseen kehittämistoimintaan. Laskennallisten työpanosten kautta saatava tieto hanketyöhön sidotuista resursseista edistää puolestaan kehittämishjelmien salkunhallintaa hankkeiden toteutusaikatauluja arvioitaessa.

Ouka-DW otetaan käyttöön kehittämishjelmien talouden seurannassa ja raportoinnissa ja ohjelmien koordinaatioryhmien toimintaa kehitetään. Koordinaatioryhmien toiminnassa panostetaan erityisesti ohjelmien kokonaistilanteen katselmointiin ja niihin kuuluvien hankkeiden sisältöjen ennako-, toteutuksen aikaiseen ja jälkiarviointiin. Ohjelmien väliseen yhteistyöhön haetaan uusia toimintatapoja. Yhteistyötä kuntien yhteisen projektisalkun hallintavälineen kehittämiseksi jatketaan Kuntaliiton kanssa ja välineen testaukseen osallistutaan, mikäli se vastaa tarpeita ja tukee Oulun mallia.

Kaupungin projektkulttuurin kehittämistä edistävää koulutusta järjestetään edellisvuoden tapaan koko organisaatiolle. Koulutustilaisuuksien teemoina ovat mm. projektien suunnittelu, johtaminen ja talouden hallinta sekä viestintä ottaen huomioon kehittämisen toimintamallin mukana tulleet muutokset projektien eri vaiheiden läpivientiin.

Tutkimustoiminnan edistäminen ja koordinointi

Kunnallisen päätöksenteon ja johtamisen tietotarpeiden nopeusvaatimukset ovat kasvaneet. Tutkimustoiminnan pitkäjänteisyys ei nykyisellään suoraan vastaa niitä tulosodotuksia, joita tiedon tuotantoon suuressa kaupungissa kohdistuu. Sen vuoksi Oulussa on tutkimusten sijasta valmisteltu erilaisia selvityksiä esiin nousseiden tarpeiden mukaisesti, jotta tietotarpeisiin on voitu vastata. Varsinaista tutkimushenkilökuntaa ei Oulun kaupungilla nykyisin ole.

Oulun kaupungin yhteistyöverkostot toimivat aktiivisesti. Tutkimustiedon hankinnassa on pystytty hyödyntämään muiden suurten kaupunkien ja Suomen kuntaliiton tutkimustoimintaa. Meneillään on mm. kolmivuotinen Oulun yliopistossa työn alla oleva, Opetus- ja Kulttuuriministeriön rahoittama ja Oulun ohjaama tutkimus syrjäytymisuhan alla olevista oululaisista nuorista. Se valmistuu v.2013.

Kasvavassa Oulussa on tarpeen valmistella Oulun yliopiston kanssa erityinen tutkimusohjelma. Siinä sovittaisiin Pohjois-Suomen kasvun ja elinvoimaisuuden kannalta keskeisistä tutkimusaiheista monitieteellisyyden perusteella. Tällaiset tutkimusohjelmat tuotetaan jo eräissä suurissa kaupungeissa (Helsinki, Turku). Myös resursointi tulisi varmistaa. Samalla Oulu vahvistaisi rooliaan Pohjois-Suomen johtavana keskuksena.

Tutkimustoiminnan, tietojohdamisen palvelukehityksen tiimikokonaisuuden uusien tehtävien henkilöresurssitarpeeksi on arvioitu seitsemän uutta tekijää, joiden rekrytoinnit on suunniteltu vuosille 2012 – 2014.

Tietohallinto

Tietohallinnossa jatketaan konsernin tieto- ja viestintäteknisten ratkaisujen ja niiden hallinnointimallin kehittämistä tietohallintostrategian (KH 21.3.2006 § 187) mukaisesti. Toiminnan pääpainopistealueina ovat konsernin yhteisten tieto- ja viestintäteknisten ratkaisujen kehittäminen, esimerkiksi sähköiset asiointipalvelut, tietovarastointi ja taloushallinnan järjestelmä uudistus, joita kehitetään yhteistyössä hallintokuntien ja yhteistyökumppanien kanssa. Kehitystoimien koordinoinnissa toteutetaan kehittämisen toimintamallia ja merkittävät tieto- ja viestintäteknisen kehityshankkeet keskitetään Impakti-kehittämisohjelmaan ohjelman painopistealueiden mukaisesti.

Uusi tietohallintolaki velvoittaa kuntatoimijat kuvaamaan kokonaisarkkitehtuurin, joka edellyttää kokonaisarkkitehtuurityön resursoinnin ja hallintamallin käyttöönoton. Lisäksi tietohallinnon vastuulla on uuden johtamisjärjestelmän mukainen toimialaohjaus, jonka keskeiset tehtävät muodostuvat tietohallintomallin mukaisesta toiminnasta, arkkitehtuuri- ja tietoturvatyöstä. Kyseessä on toiminnan muutos, joka toteutetaan suunnittelukaudella.

Uuden Oulun rakentamisessa tietohallinto koordinoi tieto- ja viestintäteknisten ratkaisujen yhdistämistyötä ja osallistuu hallintokuntien liitostyöryhmien työskentelyyn asiantuntija- ja johdantuki -rooleissa.

Tietohallinto jatkaa aktiivista yhteistyötä Pohjois-Suomen (mm. Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri) ja valtakunnallisten kuntatoimijoiden (mm. kuusikkokunnat, KuntaIT) kanssa. Tietohallinto koordinoi Oulun kaupungin, Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ja Oulun seudun koulutuskuntayhtymän yhteisen taloushallinnon tietojärjestelmän uudistamista osana taloushallinnon palvelukeskuksen perustamista. Tehtävään on varattu 120.000 euron määräraha.

Kaupunkikortin käyttö laajenee. Liikunta- ja ateriapalveluissa vuonna 2011 aikana käyttöön otetun järjestelmän piiriin hankitaan enemmän asiakkaita lisäämällä nykyisten palveluiden käyttöpaikkoja ja tuotevalikoimaa sekä ottamalla mukaan uusia palveluita. Käyttövolyymien lisääntymisen myötä saavutetaan merkittäviä kustannuksellisia ja palveluprosessien tehostumiseen liittyviä hyötyjä. Uutena ominaisuutena kehitetään liittymää OmaOulu -portaaliin (asiakkaan tapahtumahistoria ja lippusaldot). Oulun kaupungin liikunta- ja ateriapalveluissa käytettävää OuluCard-järjestelmää laajennetaan uuden Oulun alueelle suunnittelukaudella.

Kaste-ohjelma on sosiaali- ja terveysministeriön (STM) lakisäätöinen, strateginen ohjausväline, jolla uudistetaan sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Ohjelmassa määritellään uudistustyön tavoitteet ja keinot niiden saavuttamiseksi. Kaste-ohjelma toimeenpanee hallitusohjelmaa ja STM:n strategiaa sekä tukee kunta- ja palvelurakennemuutosta. Se sisältää valvontasuunnitelman ja edistää keskeisten säädösmuutosten valmistelua ja muutosten käytäntöön viemistä. Sosiaali- ja terveydenhuollon suunnittelusta ja valtionavustuksesta annetun lain (733/1992) mukaan valtioneuvosto vahvistaa tämän kehittämisohjelman joka neljäs vuosi. Vuosia 2012-2015 koskeva ohjelma vahvistetaan vuoden 2011 loppuun mennessä.

Kaste-ohjelman toimeenpanon alueellista toteutusta varten ministeriö nimittää neljäksi vuodeksi kerrallaan alueellisen johtoryhmän. Alueellisten johtoryhmien tehtävänä on tukea alueellaan kansallisen kehittämisohjelman valmistelua sekä edistää ja seurata osaltansa ohjelman toteutumista. Alueellisen johtoryhmän työn toimeenpanosta käytännössä vastaavat ja sitä koordinoivat alueelliset ohjelmapäälliköt. Alueelliset ohjelmapäälliköt ovat saman kunnan palveluksessa, josta peruspalveluministeri on nimittänyt puheenjohtajan. Pohjois-Suomen alueellisen johtoryhmän työtä varten ministeriö myöntää vuosittain 100 000 euroa. Määrärahaa käytetään ministeriön antamien kriteerien mukaisesti muun muassa ohjelmapäällikön palkkaukseen.

Strateginen hankintatoiminta on uusi toiminto, jota vastaavaa toimintaa ei keskitetysti ole aiemmin ollut Oulun kaupungissa. Kaupunginhallitus hyväksyi 11.10.2011 § 488 Oulun kaupungin hankintapoliittisen ohjelman. Päätöksen toimeenpanona vuoden 2012 aikana perustetaan tiimi, joka vastaa strategisesta

hankintatoiminnasta. Toimintakulttuurin rakentamisen lisäksi vuonna 2012 suunnitellaan ja toteutetaan hankintapoliittisen ohjelman kehittämistoimenpiteet. Ensimmäisiä tehtäviä toimenpidekokonaisuuksia ovat Oulun kaupungin hankintatoiminnan ohjauksen ja työnjaon selkeyttäminen (strateginen ja operatiivinen hankintatoimi rajapintoineen), hankintaosaamisen vahvistamiseen sekä hankintatoiminnan hallintaan (suunnitelmallisuus, seuranta ja kestävä kehitys) tähtäävät toimenpiteet.

Talous ja omistajaohjaus

Talous

Palvelujen järjestäminen ja toiminta siirtyy Oulun alustalle vuoden 2012 alusta lukuun ottamatta päivähoitoa ja opetusta, jotka siirtyvät 1.8.2012. Uuden Oulun talouden hallinta vaatii vuodesta 2012 ajan tasalla olevaa seurantaa. Uusi johtamisjärjestelmä tulee täysipainoisesti voimaan vuoden 2013 alusta, talousarvio- ja seurantaprosessi uudistetaan uutta toimintamallia vastaavaksi. Uuden Oulun talouden ja toiminnan suunnittelu vaatii panostusta vuoden 2012 toteuman ennustamiseen ja erityisesti vuoden 2013 suunnitteluun.

Organisoidutaan uuden johtamisjärjestelmän mukaisesti, controller-toiminto resursoidaan ja vakiinnutetaan uudeksi toimintatavaksi.

Alueellisen talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus osakeyhtiöön toiminnan aloitus ja yksityiskohtien selvittäminen jatkuu yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa. Osallistutaan aktiivisesti uuden taloushallintojärjestelmän hankintaan. Järjestelmä tulee alueellisen talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus omistukseen.

Osallistutaan hallintopalvelukeskuksen toiminnan suunnitteluun, käynnistämiseen ja seurannan järjestämiseen.

Tietovarastointia kehitetään kaupungin johdon, hallintokuntien johdon ja operatiivisen johtamisen tietovarastoksi yhdessä tietohallinnon kanssa. Tietovarasto on controller-toiminnon tärkein työkalu ja sen eteenpäin vieminen on tärkeää uuden Oulun talouden ja toiminnan ohjauksen tueksi. Yhtenä tärkeimpänä on myös opetustoimen järjestelmien integrointi tietovarastoon ja muut kehittämistavoitteet. Tietovarastoinnin kokonaiskustannukset ovat vuosina 2010-2014 yhteensä noin 1 200 000 euroa, josta investointien osuus on noin 425 000 euroa ja käyttötalousmenot v. 2012 200 000 euroa ja v. 2013-14 noin 400 000 euroa, käyttötalousmenot ovat yhteensä noin 775 000 euroa (v. 2010-2014).

Huolehditaan omistajapoliittisten linjausten toteuttamisesta talouden suunnittelussa ja seurannassa. Uuden Oulun omistajapoliittista ohjelmaa viedään eteenpäin yhdessä hallintokuntien ja uuden Oulun kuntien kanssa. Osallistutaan yhtiöjärjestelyiden selvitystehtäviin ja ollaan asiantuntijana erilaisten hankkeiden suunnitteluvaiheissa.

Rahoitus

Rahoituksessa arvioidaan yhteistyössä omaistajapolitiikan ja -ohjauksen kanssa, missä tehtävissä ja hankkeissa kaupungin on strategian kannalta perusteltua olla omistajana/sijoittajana. Rahoituksessa valmistaudutaan uuden Oulun lainasalkun aktiiviseen hallinointiin ja korkoriskiltä suojautumiseen. Vuonna 2012 uuden Oulun lainat käsitellään yhtenä kokonaisuutena, jolloin lainasalkun hallinointi hoidetaan rahoituksen vastuualueella. Rahoituksessa hoidetaan myös sijoitukset, joissa tavoitteena on mahdollisimman korkea tuottavuus määritellyn kokonaisriskitason mukaisesti.

Omistajapolitiikka ja -ohjaus

Omistajaohjaus tulee sisältämään uuden Oulun organisaatiomallin mukaan seuraavat tehtäväkokonaisuudet:

Omistajapoliittisen ohjelman valmistelu ja toimeenpano, konserniohjaus ja valvonta, konsernin tukipalvelujen ohjaus, liiketoiminnan ohjaus, konserniyhtiöiden tuki, riskienhallinnan (omistusten) koordinointi ja kehittäminen, maapolitiikka ja omistus, maankäytön toteuttamisohjelma, maankäytön strategian ohjaus ja muut tutkimukset ja ohjelmat.

Omistajapolitiikkaan liittyvät selvitykset tehdään yleensä projektityyppisinä työryhmätöinä, mikä edellyttää verkostoitumista koko Oulu -konsernin tasolla, jolloin työhön saadaan mahdollisimman monipuolista osaamista.

Uuden Oulun osalta määritellään omistajapoliittiset linjaukset, joita ovat esimerkiksi:

- tehtävät ja hankkeet, joissa kaupunki on mukana omistajana ja sijoittajana
- omistukselle asetettavien tuotto- ja muiden tavoitteiden asettaminen
- pääoman hankinnan, käytön ja palvelutuotannon tuotantovälineiden hankinnan periaatteet
- omaisuuden arvosta ja käytöstä päättäminen ja
- miten seuranta ja valvonta on järjestetty

Omistajapoliittisiin linjauksiin liittyen tehdään erillisselvitys uuden Oulun vesilaitosten organisoitumisesta. Merkittäviä uudelleen järjestelyjä on tarpeen selvittää myös kuntien omistamien asunto-omaisuuden ja tuotanto- ja yritystilojen osalta. Kuntien omassa käytössä olleen rakennusomaisuuden osalta luokittelu ja toimenpiteet määritellään rinnan palveluverkon selvittämisen kanssa.

Julkisen elinkeinotoiminnan kilpailuneutraliteetti –linjaukset täsmentynevät vuoden 2012 aikana. uuden Oulun yhtiöittämisvelvollisuudet tarkastellaan omistajapoliittisten linjausten päivityksen yhteydessä.

HENKILÖSTÖ

Monikuntaliitoksen valmistelu ja uuden johtamisjärjestelmän toimeenpano on merkittävässä asemassa sekä työn suuntaamisen että resurssien käytön suhteen. Näihin liittyy henkilöstön muutosvalmennusohjelma, hyvä yhteistyö henkilöstöjärjestöjen kanssa sekä tiedottaminen.

Keskitettyssä henkilöstökoulutuksessa keskeisessä asemassa on edelleen monikuntaliitokseen liittyvän muutosvalmennuksen sekä konsernin johtamisjärjestelmän kehittäminen.

Henkilöstösuunnittelussa korostuu monikuntaliitoksen vaiheittaisen siirtymisen tuomat muutokset henkilöstöön ja henkilöstörakenteeseen. Erityisesti tätä varten on jo vahvistettu osaamista siirtämällä määräaikaisesti henkilöstötietojärjestelmään perehtynyt henkilö organisaation sisällä henkilöstöryhmään. Tätä menettelyä on tarkoitus jatkaa. Monikuntaliitoksesta siirtyy yksi henkilöstöasioita hoitava henkilö tässä vaiheessa osa-aikaisesti. HR-toiminnan koordinoitua kehitetään edelleen verkostomaisempaan suuntaan.

Henkilöstöresurssien tehokkaan käytön tukemiseksi on käytössä kuntien yhteinen täyttölupamenettely. Täyttölupamenettely jatketaan tavoitteena pystyä vaikuttamaan henkilöstön määrän kasvuun ja mahdollistaa henkilöstön siirtymistä uusiin tehtäviin. Palkattoman virkavapauden ja työloman osalta jatkuu aiempaa parempien ehtojen voimassaolo.

Osaamisen hallinnan kehittämistyötä jatketaan. Arvioidaan, jatketaanko nykyisten tietojärjestelmien hyödyntämistä (Elbit Skills ja DW), vai onko jokin vaihtoehtoinen tapa toimia. Erityistä huomiota kiinnitetään ammatilliseen osaamiseen, joka on organisaation toiminnan kannalta kriittistä.

Rekrytointin prosessit on mallinnettu yhteneviksi perus- ja sijaisrekrytointin osalta. Toimintamallia kehitetään edelleen keskittämällä rekrytointiosaamista sekä ottamalla käyttöön valtakunnallinen Kuntarekry -järjestelmä.

Työhyvinvoinnin edistämiseksi keskeisenä asiana on jo olemassa olevien toimintamallien jatkaminen ja käytäntöön vieminen. Esimiesten käyttöön kehitetään laskentalähtöisiä työkaluja sairauspoissaolojen seurantaan. Käynnissä on Työterveyslaitoksen ja monikuntaliitoskuntien yhteinen aktiivisen työkyvyn tuen hanke. Hankkeeseen liittyy pilottina Oulun Servisissä käynnistettävät toimet työssä jatkamisen tukemiseksi. Keskitettyyn henkilöstöliikunnan koordinoituihin varataan 50.000 euroa.

Sairauspoissaolo-ohjeen käytäntöön vieminen vaatii edelleen viestintää ja koulutusta.

Työnantaja haluaa ylläpitää ja edistää työntekijöidensä työ- ja toimintakykyä myös henkilöstöliikuntaa kehittämällä sekä tukemalla tupakoinnin lopettamista ja vahvistamalla tupakoimattomuutta edistävää asenneilmapiiriä. Päihdehaittojen ennaltaehkäisemiseksi on otettu käyttöön päihdeohjelma. Sekä päihdeohjelma että Savuton Oulu toimintaohjelman käytäntöön vieni vaativat edelleen toimia. Henkilöstöliikunnan kehittämisprojekteista saatujen hyvien tulosten perusteella on tarvetta henkilöstöliikunnan pitkäjänteiseen kehittämiseen.

Uudelleensijoitustoiminnan tavoitteena on jatkaa jo olemassa olevien toimintamallien mukaista toimintaa. Uudelleensijoitus- ja varhaisen puuttumisen prosessit on päivitetty syksyllä 2010. Onnistuneessa uudelleensijoituksessa työntekijän elämänlaatu paranee ja tuo lisää työvuosia, kunta säästää sairauspoissaolokuluissa ja eläkemaksuissa. Maakuntaliitos luo haasteita laajenevan toimivan uudelleensijoitustoiminnan järjestämiselle.

Kunta 10- tutkimuksen tulosten hyödyntämiseen vaatii tehokkaampia toimenpiteitä. Tutkimuksen kautta on saatavissa hyviä mittareita henkilöstötyön mittaamiseen.

Jatketaan mukana oloa Oulun yliopiston vetämässä kaksivuotisessa tutkimushankkeessa, jossa sovelletaan pohjoissuomalaisen suurteollisuuden, POHTOn ja yliopiston kehittämää ja käytössä olevaa palvelutoimittajien HSEQ-arviointimenettelyä kuntatyöpaikkojen turvallisen toiminnan varmistamiseksi erityisesti usean toimijan työpaikoilla. Arviointimenettelyn tarkoituksena on lisätä verkostoituneen yritystoiminnan tuottavuutta ja osaamista HSEQ-asioissa, kannustaa järjestelmällisten toimintatapojen kehittämiseen, sekä auttaa tilaajia toimittajavalinnoissa. Uuden Oulun työturvallisuuskäytäntöjen yhtenäistämisen tueksi on sitouduttu kaksivuotiseen, Tampereen yliopiston vetämään tutkimushankkeeseen, jonka tavoitteena on selvittää työturvallisuustyön nykytilaa ja kehittämistarpeita yhdistyvissä kunnissa sekä tuottaa tukimateriaalia koulutukseen ja käytännön työn tueksi. Nolla-ajattelua (nolla tapaturmaa, nolla hoitamatonta häirintätapausta, nolla hoitamatonta työuupumusta, nolla työstä aiheutuvaa pitkää sairauspoissaoloa jne.) syvennetään. Tämä tarkoittaa mm. työturvallisuustietojärjestelmän Vaaraimen raportoinnin kehittämistä ja työtapaturmien yhdenmukaista tutkintaa.

Ensi vuoden erityisenä haasteena on kokonaisvaltaisen riskienhallinnan kehittäminen ja jalkauttaminen uuden Oulun johtamisjärjestelmään. Lisäksi on tehtävänä valtioneuvoston sisäisen turvallisuuden ohjelman mukainen Oulun kaupungin turvallisuussuunnitelma vuosille 2013-2016, uuden Oulun vakuutuksien kilpailuttaminen sekä varautumissuunnitelmien uusiminen vastaamaan muuttunutta kunta- ja palvelurakennetta. Palvelutuotannon turvallisuuden osalta on keskistä varmistaa palvelujen saatavuus ja tasapuolisuus uuden Oulun kaikissa osissa.

Pelastussuunnitelmien osalta on tavoitteena saada kaikki pelastussuunnitelmat sähköiseen muotoon. Samalla aloitetaan liittyvien kuntien kiinteistöjen pelastussuunnitelmien siirtäminen järjestelmään. Yhteistyötä Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen kanssa kehitetään. Tavoitteena on, että pelastuslaitos voi suoraan seurata järjestelmästä pelastussuunnitelmien tilaa ja voidaan luopua paperisten ilmoituslomakkeiden lähettämisestä.

Työajanseurannan ja kulunhallinnan osalta tavoitteena on, että Tilakeskus jatkossa koordinoi kiinteistöjen sähköisen kulunhallinnan hankinnat ja kulunhallinnasta tulee osa kiinteistöön kuuluvaa lukitusta. Henkilöstöryhmälle kuuluu kulunhallintajärjestelmiin kiinteästi kuuluva työajanseurantajärjestelmän omistajuus sekä kulunhallinnan tarpeiden suunnittelu yhdessä käyttäjän kanssa.

Turvallisuustyön yhteyspäällikön palkasta maksetaan edelleen puolet Oulun poliisilaitokselle.

Henkilöstösuunnitelma

Konsernipalvelut 2012

	(Oulu)	(Oulu)	OULU + kunnista siirtyvä hlöstö	
Henkilöstömäärä, tilanne 31.12. mukaan	TP 2010	Ennuste 2011	TA2012	TS2013
Vakinaiset	90	78	95	95
Tilapäiset	52	47	10	10
Yhteensä	142	125	105	105
Muutos-%	0	-12 %	-16 %	0 %
Palkkakustannukset (palkat ja palkkiot)				
Kustannukset, 1000 €	5404	5088	6043	6043
Muutos-%	0	-6 %	19 %	0 %
Arvio henkilömääristä vuoden aikana:				
Harjoittelijat, lkm	0	5	5	5
Työllistetyt, lkm	0	6	5	5

Henkilöstömäärä, siirtyvät 1.1.2012	Siirtyvä henkilöstö				Yhteensä
	Haukipudas	Kiiminki	Oulunsalo	Yli-Ii	
Vakinaiset	5	1	5	1	12
Tilapäiset	0	0	0	0	0
Yhteensä	5	1	5	1	12

Kunnista siirtyvien henkilöiden kustannuksiin on varattu 718.000 euroa, mistä laskutetaan vuonna 2012 30% / 215.000 euroa liittyvistä kunnista.

TYÖLLISTÄMINEN

Työttömyys kokonaisuudessaan väheni Oulussa vuoden 2010 aikana, mutta yli vuoden työttömänä olleiden määrä kasvoi, ollen kuukausittain keskimäärin 1956 henkilöä (v. 2009 1576 hlöä). Vuonna 2011 on Oulussa kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana ollut työttömiä keskimäärin 9057 henkilöä kuukausittain vastaten 13,1 % työvoimasta (13,7 % v.2010). Talouden yleinen suhdannekehitys on talousarvion valmisteluajankohtana elokuussa hyvin haastavassa tilanteessa euroalueella ja Yhdysvalloissa, eikä täyttä selvyyttä siitä, miten ne tulevat vaikuttamaan Suomen talouteen ja työllisyyteen ole kenelläkään. Alkuvuoden kehityksen perusteella – mikäli toimintaympäristön uhkakuvat eivät toteudu - lasketaan Oulun työttömyyden vuonna 2011 paranevan 12,6 %:iin ja edelleen vuonna 2012 vielä 12,2 %:iin. Globaalitalouden ongelmat voivat vielä syksyn kuluessa muuttaa arviota merkittävästi.

Uuden hallituksen hallitusohjelmassa 17.6.2011 on myönteisiä linjauksia työllisyyden hoitoon ja Oulussa tehdään aktiivista työtä, jotta kaupunkimme pääsisi mukaan ohjelmassa esiin nostettuihin työllisyyttä parantaviin kokeiluihin. Uuteen hallitusohjelmaan sisältyvän perusturvan korotusten myötä passiiviaikaisen työmarkkinatuen kunnan kustannusosuudet kasvavat.

Laajapohjaisesti valmistellun ”Työllisyyden hoidon Oulun malli”- toimenpideohjelman sisältöjä on tarkistettu kevään 2011 aikana. Tarkennukset painopistealueissa, vastuu toimenpiteistä sekä niiden tavoitteet ja vaikuttavuusnäkökulmat otetaan huomioon työllistämässä. Yhdistymishallituksen 25.5.2011 § 45 ja Oulun kaupunginvaltuuston 10.10.2011 § 113 päätöksen mukaan työllisyysmääräraha ja sen käytön suunnittelu- ja valmistelutehtävät siirretään keskushallintoon osaksi Oulun konsernin Elinvoima –palveluita TA-2012 yhteydessä. Vuoden 2012 aikana työllisyyden edistämiseen liittyvistä asioista päättää kaupunginhallitus työllisyystoimikunnan ja työllisyyden edistämisen koordinaatioyhtymän asiantuntijalausannon perusteella. Tällä vahvistetaan työllisyydenhoidon asiantuntijuutta hoitaa työllisyydenhoidon kokonaisuutta yhteistyössä Sivistys- ja kulttuuri-, Hyvinvointi- ja Yhdyskunta sekä ympäristöpalvelualueiden ja liikelaitosten kanssa.

Vaikuttavuuden lisäämiseksi on linjattu työllisyysmäärärahan painopistealueet. Painopisteenä ovat nuorisotyöttömyys ja rakennetyöttömyys. Oulun työllisyys paranee kestäväälle pohjalle kuitenkin vain siten, että pysyviä työpaikkoja syntyy kaupunkiin talouden kasvun ja työvoiman kysynnän kasvun myötä. Vuoden alussa perustettu Business Oulu toimii asiantuntevasti ja määrätietoisesti, jotta uusia työpaikkoja Ouluun saataisiin. Tällä tavoin pienennetään myös työttömyydestä johtuvien sosiaalipoliittisten toimenpiteiden tarvetta.

Nuorten työllisyyden hoidon palvelut keskitetään ja palvelukokonaisuus siirtyy Sivistys – ja kulttuuripalveluiden sopimustoiminnaksi. Kokonaisuuteen kuuluvat nuorten työllisyyspalvelut, kuten työpajatoiminta ml. seinätön pajatoiminta, työpörssi, nuorten matalan kynnyksen palvelut sekä kesätyöllistäminen. Palveluita voidaan toteuttaa myös monitoimijamallin mukaisena palvelutoimintana.

Rakenteellisen työttömyyden hoitoon liittyvät palvelut toteutetaan Hyvinvointipalveluiden sopimustoimintana. Aikuisten työllisyydenhoitoon liittyviä palveluita tuottavat kaupungin sosiaalipalveluyksiköiden lisäksi myös muut toimijat monituottajamalliin perustuen. Työllisyysmäärärahan sosiaalipoliittinen vaikuttavuus ja sen painopisteet ja jo olemassa olevat verkostot kyetään tällä tavoin selkeästi liittämään osaksi työllisyyden kokonaisvaltaista parantamistoimintaa.

Oulun kaupungin hankemuotoinen kehittämistyö on nähty tarpeelliseksi kytkeä tiiviimmin osaksi strategista kehittämistä. Kehittämistyön käytännön uudistamiseksi on käynnistetty useita kehittämissuunnitelmia, joiden joukossa Työllisyyden hoidon Oulun mallia toteutettavalla PESTI – työllisyysohjelmalla on erityinen painoarvo liittyen kaupungin elinvoimaisuuden ja sosiaalisen tasapainon ylläpitämiseen. PESTI –ohjelma ja työllisyysmäärärahan käytön linjaukset tukevat ja linjaavat myös Oulun Työllisyyden hoidon mallia.

Työllisyysohjelman toimenpiteisiin kuuluvat mm. Terva 3.0 kasvuyritystehdas- ja Taitajien talo-hankkeiden toteutus, joista ensin mainittu on suunnattu teknologiateollisuuden huippuosaajille ja jälkimmäinen korkeasti koulutetuille ja työelämään suuntaaville nuorille. Kummassakin hankkeessa tavoitellaan uusien työpaikkojen luomista erityisesti yrittäjyyden kautta.

Työllisyysmääräraha

Kaupungin työllistämistoimissa keskeisin resurssi on työllisyyden hoidon määräraha, arvoltaan 10,9 milj.€ v.2011. Sen kautta on hoidettu moninainen aktivointitoiminta järjestöyhteistyössä, palkkatuettu työllistäminen eri hallintokunnissa, koululaisten ja opiskelijoiden kesä-työkampanjat ja kesätyösetelit, arpeeti -toiminta ja mm. lähihoitajaoppisopimushanke. Työllisyysmäärärahan vaikuttavuus on hyvä.

Vuonna 2012 työllisyysmäärärahan perustyötä jatketaan. Uusia toimenpiteitä on kuitenkin tarpeen käynnistää, koska työttömien lukumäärä voi nousta. Uusina toimenpiteinä olisivat:

- Yrityssektorille myönnettävä kuntalaisä oppisopimustyösuhteisiin
- Henkilökohtaisen aktivoinnin ja palveluohjauksen kehittäminen, tehostetaan palveluohjausta eteenpäin toimenpiteisiin (yhteistyössä TE -toimiston kanssa)
- Nuorten hankkeet, mm. Bystömin matalan kynnyksen palvelut
- Selvitetään vapaan taiteen mahdollisuudet työllistämiseen, tulosten perusteella mahdollisesti toimenpiteiden käynnistyminen

Näiden uusien toimenpiteiden käynnistämiseen talousarvio sisältää yhden miljoonan euron lisämäärärahan vuodeksi 2012.

Vuoden 2011 aikana valmisteltiin Oulussa asukastupaverkostoon liittyvänä yhteiskunnallisen yrityksen toimintaa, jollainen käynnistyi vuoden jälkipuoliskolla. Yhteiskunnallisia ja sosiaalisia yrityksiä on tämän jälkeen laitettu vireille muitakin, ja ne tarvitsevat starttivaiheeseen ennen kassavirran tulojen syntyä alkupääomaa. Vuoden 2011 aikana on valmisteltu kriteerit, joiden perusteella työllisyysmäärärahasta voidaan starttivaiheessa tasapuolisesti ja kertaluonteisesti tukea aloittavia sosiaalisia ja yhteiskunnallisia yrityksiä. Yhteiskunnallisten ja sosiaalisten yrityksen työllistävät vaikutukset voivat olla merkittävät erityisesti vaikeimmin työllistyville kuntalaisille.

Työllisyyttä vahvistavan PESTI -kehittämishojelman ja työllisyys-hankkeiden koordinoiti yhdistetään ja toiminta sijoittuu konsernipalvelujen kehittämissryhmään. Yhteistyö- ja rahoitushankkeiden osalta jatketaan v. 2010 tai aikaisemmin aloitettujen Euroopan sosiaalirahaston tuella (ESR) ja työllisyyspoliittisella avustuksella rahoitettujen hankkeiden tukemista (voimassa olevia rahoituspäätöksiä on 2011 yht. 22 hankkeesta) ja varaudutaan myös uusien vaikuttavien hankkeiden rahoittamiseen. Työllisyysmäärärahasta rahoitettavien ESR-hankkeiden tulee tukea toimintalinjan 2 (työllistymisen ja työmarkkinoilla pysymisen edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäisy) mukaisia tavoitteita. Hankkeiden rahoituksesta päätettäessä painotetaan Oulun seudun työllisyysstrategian tavoitteita tukevia hankkeita nuorisotyöttömyyden vähentämiseksi ja rakennetyöttömyyden alentamiseksi. Osa hankkeiden kuntarahoituksesta varataan työpanoksena työllisyysmäärärahoihin. Tällä toiminnalla tiivistetään kumppanuutta muiden hanketoimijoiden kanssa ja pyritään entistä vaikuttavimpiin tuloksiin työllisyyden kannalta.

Seudullinen Oulun seudun Väilyömarkkinat -hanke jatkuu vuonna 2012. Hankkeessa kehitetään seudullisia käytäntöjä mm. palkkatuetun työn, työpajatoiminnan ja kuntouttavan työtoiminnan toteuttamiseen sekä työllisyyden hoitoa tukevaa sosiaalisen työllistämisen toimintakonseptia ja verkkopalveluita

Toimenpiteet

Työllisyyden edistämiseen varattuja määrärahoja kohdennetaan yli 500 päivää työttömänä olleille ja nuorisotyöttömyyden vähentämiseen. Nuorten osalta toimenpiteet suunnataan työttömyyden pitkittämisen estämiseen erilaisten aktivointitoimien, esimerkiksi seinättömän pajatoiminnan, nuorten matalan kynnyksen palvelukokonaisuuden ja nuorten aktivointitoiminnan muodossa. Kuntouttavaa työtoimintaa lisätään erityisesti yli 500 päivää työmarkkinatukea saaneille sekä nuorille kaupunkikonsernin sisällä sekä erilaisin yhteistyömuodoin kolmannen sektorin kanssa. Selvitetään ns. "Vantaan mallin" käyttöönotto nuorisotyöttömyyden alentamiseksi alkuvuodesta 2012 ja tehdään toimeenpanosta tarvittavat päätökset talousarviovuoden aikana.

Hallintokunnat ja liikelaitokset lisäävät edelleen työharjoittelupaikkojen määrää. Nuorten työllistymismahdollisuuksia ja työpörssiohjausta laajennetaan kaupunkikonsernissa, mm siten, että työharjoittelujakson jälkeen nuorella olisi mahdollisuus myös määräaikaiseen palkalliseen työhön.

Seinättömän työpajatoiminnan toimintaa lisätään. Nuorisotyöttömyyden hoidossa ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä kesäsetelien kautta tapahtuva työllistäminen koskee 15-17 -vuotiaita. Kaupungin hallintokunnissa ja liikelaitoksissa tarjotaan 800 opiskelijalle yhden kuukauden kesätyöpaikka. Arpeetti-työpaikat kohdennetaan työssäoloehtolaisiin (3-5kk karenssi) sekä pelkän toimeentulotuen varassa elävien opinojaan loppuunsaattaville opiskelijoille, jotka eivät ole oikeutettuja opintoetuksiin eivätkä sosiaaliseen luototukseen.

Työmarkkinatuen aktivointiasteen tavoitteellaan nousevan erityisesti yli 500 päivää passiivitukea saaneiden osalta 40 %:iin (v. -10 32 %). Palkkatuen kuntalisää kohdennetaan järjestöille yli 500 päivää työmarkkinatukea saaneiden sekä nuorten aktivoimiseksi. Palkkatuen kuntalisää maksetaan määrärahojen puitteissa kolmessa luokassa 200, 350 ja 500 euroa työllisyystoimikunnan esityksen ja Sosiaali- ja terveystoimikunnan päätöksen mukaisesti. Kuntalisää ei makseta sellaisille järjestöille, jotka TE- toimisto arvioi elinkeinotoimintaa harjoittaviksi, lukuun ottamatta oppisopimuskoulutusta ja edelleensijoittamistoimintaa, jota yhdistykset ja säätiöt tekevät asiakkaan työllistämispolkujen jatkamiseksi. Palkkatuetun työn jatkotyöllistymismahdollisuuksia tehostetaan toteuttamalla palkkatuetun työn jatkotyöllistämisen toimintamallia sekä siihen kytkettävillä kuntoutusohjaus- ja työhönvalmennuspalveluilla, joita pilotoidaan kehittämissyhteistyössä kumppanuustoimijoiden kanssa.

Kaupungin omaa palkkatukea kohdennetaan sisäisesti yli 500-päivää työttömänä olleille vuoden 2011 tasolla. Näillä toimenpiteillä pyritään vaikuttamaan passiivitukena maksettavan työmarkkinatukiosuuden määrään ja samalla tarjoamaan työmahdollisuuksia niille työnhakijoille, joiden työllistyminen yksityissektorille on haasteellista. Oppisopimuskoulutuksen kytkeminen palkkatukityöllistämiseen lisää työllistämisen vaikuttavuutta mm parantamalla henkilön ammatillisia valmiuksia ja pätevyyttä. Oppisopimustyösuhteiden kuntalisämahdollisuus laajennetaan vuoden 2012 aikana koskemaan myös yrityksiä.

TALOUS

Oulu ilman siirtoja muista kunnista 1 000 €	Oulu TP2010	Oulu TA2011	Oulu TALOUS- ARVIO 2012	Oulu TS2013	Oulu TS2014
Toimintatulot yhteensä	2 505	2 255	2 255	2 323	2 392
Toimintamenot yhteensä	9 840	10 983	11 983	11 312	11 652
<i>Netto</i>	- 7 334	- 8 728	- 9 728	- 8 990	- 9 260

1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-Ii TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot yhteensä	3 175*)	283	80	60	78	3 676
Toimintamenot yhteensä	11 983	692	300	178	251	13 404
<i>Netto</i>	- 8 808	- 409	- 220	- 118	- 173	- 9 728

*)Sisältää Oulun laskutuksen palveluista muilta kunnilta yhteensä 920

7.6 SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Uuden Oulun kuntien yhdistyminen toteutetaan yhdistymissopimuksen mukaisesti 1.1.2013. Oulun kaupunki sekä Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-Iin kunnat ovat sopineet 4.5.2011, että sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämistä ja palvelujen tuottaminen siirtyvät Oulun kaupungin hoidettavaksi siirtymäajalle 1.1.-31.12.2012. Sekä tilaajan että tuottajan henkilökunta siirtyy kaikista kunnista Oulun kaupungin henkilökunnaksi. Täsmennetty yhdistymissopimus toimii siirtymäkaudella strategisena ohjauksena ja järjestämishajautuksessa linjataan mm. hyvinvointipalvelujen järjestäminen. Palvelujen harmonisoinnin valmistelu on aloitettu Hyve-tiimissä ja se saatetaan loppuun vuoden 2012 aikana yhdistymishallituksen päätöksen mukaisesti siten, että palvelujen taso pysyy vuoden 2011 toukokuun tasolla vuonna 2012.

Johtamisjärjestelmän ja organisaation toimeenpano sekä sopimusohjauksen kehittäminen jatkuu koko suunnittelukauden sosiaali- ja terveystoimessa. Tilaajan ja tuottajan työnjakoa tarkistetaan vuoden 2012 alusta siirtämällä palveluohjaus soveltuvin osin tilaajalle. Tavoitteena on, että asiakkaan asemaa pystytään vahvistamaan ja parantamaan kustannusten hallintaa sekä lisäämään läpinäkyvyyttä päätöksenteossa. Mielen- ja terveyspalveluista psykiatria, perheneuvola sekä päihdehoito siirtyvät terveydenhuollon tilaaja-alueelle. Perhepalveluiden osalta tehdään erillinen selvitys.

Terveydenhuoltolaki tuli voimaan 1.5.2011. Lain myötä asiakkaan valinnanvapaus lisääntyy asteittain siten, että ensimmäisessä vaiheessa 1.5.2011 alkaen asiakkaalla on mahdollisuus valita hoidosta vastaava terveysasema oman kunnan sisällä ja erikoissairaanhoidon yksikkö ko. erityisvastuualueelta. Toisessa vaiheessa vuonna 2014 asiakkaalla on mahdollisuus valita sekä terveyskeskus että erikoissairaanhoidon yksikkö koko maasta. Kunnallisille toimintayksiköille tulee jatkossa yhteinen potilastietorekisteri sairaanhoitopiirin alueella. Ensihoitopalvelun järjestämistä siirtyy vuoden 2013 alusta sairaanhoitopiirin järjestämistä vastuulle, mutta nykyiset toimijat voivat tuottaa palvelut. Hoitotakuumääräyksiä tiukennetaan joiltain osin. Palvelujen yhteen sovittamiseksi kunnat ja sairaanhoitopiiri laativat terveydenhuollon järjestämisuunnitelman. Sairaanhoitopiireihin perustetaan moniammatillinen perusterveydenhuollon yksikkö. Kunnan on arvioitava ja otettava huomioon kaikilla eri sektoreilla tehtävien päätösten ja ratkaisujen vaikutukset väestön terveyteen ja hyvinvointiin.

Sosiaalihuollon lainsäädäntö sekä sosiaali- ja terveystoimen järjestämislaki on valmisteilla. Näiden toiminnalliset ja taloudelliset vaikutukset perinteiseen ohjausjärjestelmään ovat suuria ja osin ennakoimattomia.

Laissa kotoutumisen edistämisestä täsmennetään eri tahojen roolia kotoutumisen järjestämisessä.

Vammais- ja palvelulainsäädännön uudistamista jatketaan osana sosiaalihuollon lainsäädännön kokonaisuudistusta. Tavoitteena on, että vammaisten henkilöiden tarvitsemista erityis- ja palveluista säädetään uudistetussa erityislaissa, joka koskee yhdenvertaisesti kaikkia vammaisryhmiä.

Terveyden edistämisen politiikkaohjelma sekä kansanterveyslain ja erikoissairaanhoidon yhdistäminen toimintojen ja palveluiden sisällön osalta parantavat perusterveydenhuollon toimintaedellytyksiä. **Mieli 2009** linjaa ennaltaehkäisevien ja korjaavien mielen- ja päihdepalvelujen järjestämistä. Hallitusohjelman, lakimuutoksien, säädösten muutosten ja ohjelmien vaikutukset kunnan palveluiden järjestämiseen ja tuottamiseen kustannusvaikutuksineen ovat tässä vaiheessa vielä kokonaisuudessaan tarkentumatta.

Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishjelma jatkuu uudelle hallituskaudelle.

Kehitysvammaisten asumishjelman (2010-2015) tavoitteena on mahdollistaa kehitysvammaisille henkilöille yksilöllinen asuminen ja vähentää laitospaikkoja nopeasti, suunnitelmallisesti ja hallitusti sekä mahdollistaa muuttaminen lapsuudenkodeista tuottamalla kehitysvammaisten henkilöiden tarpeita ja toiveita vastaavia asumisratkaisuja ja tarjoamalla yksilöllisiä palveluja ja tukea.

Sosiaali- ja terveystoimeen koskevat **KONSTI- Elämänhallinta ja hyvinvointiohjelman sekä PESTI- Työllisyysohjelman** toteuttaminen jatkuu. KONSTI-ohjelman painopisteitä ovat yksilön hyvinvointi, ennakoiva ja ehkäisevä työ sekä hyvinvointiosaamisen kehittäminen. PESTI-ohjelmassa keskitytään nuorten työllisyyteen, työpaikkojen luomiseen ja yrittäjyyteen sekä rakennetyöttömyyteen.

Kehittämishankkeiden painopisteet ohjaavat kehittämishankkeiden valintaa ja linjaavat ulkopuolisen rahoituksen hyödyntämistä.

Sosiaali- ja terveystoimen kehittämistyössä on hyödynnettävissä useita valtakunnallisia ohjelmia. Tekesin Innovaatiot sosiaali- ja terveyspalvelu-järjestelmässä –ohjelman 2008-2015 tavoitteena on uudistaa julkisen sektorin järjestämisvastuulla olevaa sosiaali- ja terveyspalvelutuotantoa, edistää palvelujen saatavuutta, laatua ja vaikuttavuutta sekä edistää yritysten liiketoimintamahdollisuuksia alalla. Tavoitteisiin päästään kehittämällä sosiaali- ja terveydenhuoltoon palvelujärjestelmää uudistavia, asiakaslähtöisiä yhteistyö- ja toimintamalleja. Uudistamisen tulee tapahtua julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyönä. Ohjelman laajuus on noin 240 miljoonaa euroa. Oulun kaupunki on mukana ohjelmaan kuuluvassa Pisara-pitkäaikaissairauksien ratkaisu – kumppanuushankkeessa.

KASTE 2008-2011 –ohjelma (Kansallinen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeet): Kaste – ohjelmassa määritellään sosiaali- ja terveydenhuollon yleiset valtakunnalliset kehittämistavoitteet vuosille 2008-2011. Tavoitteena on lisätä kuntalaisten osallisuutta, vähentää syrjäytymistä ja lisätä väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä kaventaa samalla terveyseroja. Lisäksi tavoitellaan palvelujen laadun, saatavuuden ja vaikuttavuuden parantumista sekä alueellisten erojen vähentymistä. Kaste-ohjelma on sosiaali- ja terveysministeriön lakisäätöinen strateginen ohjausväline ja kunnat sekä kuntayhtymät voivat sen kautta saada valtionavustusta kehittämistoimintaan. KASTE II:n toteutuminen odottaa uuden hallituksen linjauksia. Kaste-ohjelma tukee terveydenhuoltolain edellyttämiä ja aluekokeilulain mahdollistamia toimintamalleja.

Uusi hallitusohjelma sisältää hyvinvointipolitiikan osalta mm. merkittäviä muutoksia perusturvaan. **Toimeentulotuen perusosaa** korotetaan 1.1.2012 6 prosentilla. Yksinhuoltajien toimeentulotukeen tulee korotuksia. Työttömyysturvan peruspäivärahaa ja työmarkkinatuen korottaminen 100€ kuukaudessa sekä asumistuen korotus voivat vähentää kuntalaisten toimeentulotuen tarvetta. Työmarkkinatuen korottaminen lisää kunnan maksuosuutta ko. tuesta. Pitkäaikaistyöttömyyden vähentämiseksi käynnistetään hallituskauden kestävä määräraikainen kokeilu, jossa viimeistään 12 kk:n työttömyyden jälkeen työllisyyden hoidon päävastuu siirretään kunnalle tai kunnille yhteisvastuullisesti.

Uuden hallitusohjelman mukaan käynnistetään **Kansallinen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeet II (Kaste)**. Painopisteinä ovat mm syrjäytymisen ehkäisy, omaishoidon tukipalvelujen kehittäminen, yleinen palvelujen kehittäminen, pitkäaikaissairauttomuuden vähentäminen ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy. Valmistelussa on Terveempi Pohjois-Suomi (Teps2)-hankkeen jatkohaku sekä sosiaali- ja terveysjohtamisen hanke. Uusia hankeavauksia ei tehdä vuodelle 2012, vaan keskitytään nykyisen ohjelman aikana luotujen hyvien käytäntöjen juurruttamiseen ja levittämiseen

Hyvinvointi 2015- ohjelma on osa valtioneuvoston asettamaa Sosiaalialan kehittämishanketta, jossa ennakoitaan muuttuvan toimintaympäristön asettamia haasteita ja esitetään toimenpidesuuntia niiden ratkaisemiseksi pitkällä aikajänteellä. **Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointiohjelma 2008 – 2017** etenee seudun kunnissa ja seutuorganisaatiossa tehtyjen päätösten sekä hankerahoituksen mukaisesti.

Valmisteilla oleva **vanhuspalvelulaki** tulee voimaan vuonna 2013. Hallitusohjelman mukaan lain tarkoituksena on mm. turvata iäkkäiden oikeus laadukkaaseen ja tarpeenmukaiseen hoivaan. Oulu hakeutuu mahdolliseksi kokeilukunnaksi.

Uusi Oulu kasvaa suunnitteluohjeen väestösuunnitteen mukaan n. 2400 asukkaalla vuodessa. Mikäli väestön kasvu ylittää suunnitteluohjeen ennusteen, vaikutukset näkyvät sosiaali- ja terveystoimen palvelutarpeessa erityisesti lasten ja vanhusten palveluissa. Lisäksi viime vuosina palveluiden kysyntä on kasvanut suhteellisesti enemmän kuin asukasmäärä. Talousarvion taloudellisen sitovuuden osalta tämä edellyttää asukas- ja osin asiakaskohtaisten menojen osuuden pienemistä tuottavuuden, vaihtoehtojen toimintatapojen ja priorisoinnin avulla.

Taloudellisen tilanteen ja työttömyystilanteen muutokset voivat aiheuttaa nopeita kysynnän muutoksia sosiaali- ja terveystoimen palveluiden osalta, joiden ennustettavuus on vaikeaa. Työttömyys on vähentynyt Oulussa vuoteen 2010 verrattuna. Vuonna 2010 on keskimääräinen työttömyysaste ollut 13,3%, toukokuussa 2011 11,9%. Nuorisotyöttömyys on hieman laskenut 5/2011 oli 1481 alle 25-vuotiasta työttömänä (5/2010 1605 nuorta) Vaikka nuorisotyöttömyys on jonkin verran laskenut, on se edelleen Oulussa erityinen haaste. Pitkäaikaistyöttömyys on kasvussa, 5/2011 yli vuoden työttömänä olleiden määrä oli 1997 (vuosi 2010 1956/kk ja 2009 1576/kk).

Väestöryhmien välisten terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen tulee asettamaan haasteita suunnittelukaudelle.

Suunnittelukaudella alkava suurten ikäluokkien eläköityminen luo kuntatyöntajalle paineita korvaavan koulutetun työvoiman löytymiselle. Jäädessään pois työelämästä suuret ikäluokat siirtyvät työterveyshuollosta avoterveydenhuollon piiriin, mikä mahdollisesti lisää terveysasemien palvelukysyntää. Vaikka Oulussa ja Oulun seudulla huoltosuhteen heikkeneminen on maltillisempaa kuin valtakunnallisesti, aiheuttanee tämä paineita palvelurakenteiden tarkasteluun suunnittelukaudella. Uuden kunnan suunnittelussa tähän haasteeseen tulee ensisijaisesti pystyä vastaamaan.

Sepän terveysaseman sopimus, jolla on sovittu noin 21 000 oululaisen vastaanotto toiminnan tuottaminen, päättyy elokuussa 2013. Vuoden 2012 aikana valmistellaan 17 000-20 000 oululaisen kokoisien väestöosien vastaanotto toiminnan järjestäminen tai kilpailutus, joka tuodaan erikseen kaupunginvaltuuston päätettäväksi.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Väestön elämänhallinta, hyvinvointi ja terveydentila paranevat

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Kuntalaisten hyvinvointi lisääntyy, terveydentila paranee, väestöryhmien väliset hyvinvointi- ja terveyserot kapenevat ja syrjäytyminen vähenee	Lapsiperheiden hyvinvointi paranee; kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten suhteellinen osuus vähenee.	Kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä suhteessa ikäryhmään kääntyy laskuun
	Vaikeasti työllistettävien aktivointitoimia lisätään	Aktivointiaste
Nuorisotyöllisyys paranee	Toimeentulotuen pitkäaikaisasiakkuus alle 25 vuotiailla ei lisääntynyt.	Yli 3 kuukautta toimeentulotukea saaneiden 18-24 vuotiaiden nuorten osuus suhteessa kaikkiin toimeentulotukea saaviin alle 25 vuotiaisiin.
Vaikuttavuus keskeisiin sairastavuuteen ja terveyseroja aiheuttaviin tekijöihin	Sairastavuusindeksi on korkeintaan kuuden suuren kaupungin keskiarvossa	Sairastavuusindeksi
Asukkaiden omatoimisuus ja mahdollisuus terveyttä ja hyvinvointia edistävien valintojen tekemiseen lisääntyy	Omahoitoalustan käyttö lisääntyy	Henkilökohtaisten terveystieteiden määrä lisääntyy
Hyvinvointiohjelma Ennaltaehkäisevät palvelut paranevat	Ohjelman huomioiminen palveluprosessin suunnittelussa	Ohjelman tavoitteiden toteutuminen palveluprosesseissa
Vanhukset selviytyvät kotona mahdollisimman pitkään	92 % 75-vuotta täyttäneistä asuu kotonaan riittävien palvelujen turvin	Kotona asuvat vanhuksat (% 75-vuotta täyttäneistä)

Palvelujen saatavuus ja vaikuttavuus toteutuu

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Palveluohjaus toimii	Hoito- ja palvelutakuu toteutuu lain edellyttämällä tavalla	Hoito- ja palvelutakuun määräajat
Hyvä asiakastyytyväisyyden taso	Asiakastyytyväisyys vähintään keskimääräisellä tasolla (skaalasta riippuen).	Asiakastyytyväisyyden taso

Talouden hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Palvelujen järjestämisen hallinta	Sosiaali- ja terveyspalvelut järjestetään talous- ja toimintasuunnitelman puitteissa	Talouden toteuma ei ylitä talousarviota.
Tuottavuuden ja taloudellisuuden jatkuva kasvattaminen	Kustannukset nousevat korkeintaan julkisten menojen hintaindeksinousun verran/ asukas.	Kustannusten nousu: % / asukas

Palvelujen tuotantotavat monipuolistuvat

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Palvelujen tuottamisen vaihtoehdot monipuolistuvat. Yritysten ja 3. sektorin osuus palvelutuotannosta kasvaa.	Ostopalvelujen %-osuus; toimintamenoista kasvaa, tarkastelu shp:n osalta erikseen	Ostopalvelujen %-osuus
	Palvelusetelijärjestelmän käytön laajentaminen	Palveluseteleiden % osuus
Monikanavaiset palvelut	Uusien sähköisten palvelujen käynnistäminen	Uusien sähköisten palvelujen määrä

Yhdenvertainen ja vaikuttava palvelujärjestelmä

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Tarkoituksenmukainen, yhdenvertainen ja toimiva palvelujärjestelmä sekä keventyvä palveluverkko. Toimenpiteet talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman päätöksien mukaan	Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman tavoitteiden toteutuminen vuoden 2012 loppuun mennessä	Talouden ja toiminnan kehittämissuunnitelman tavoitteiden toteutuminen vuoden 2012 loppuun mennessä

Johtamisjärjestelmä ja kaupunkiorganisaation rakenteiden kehittäminen

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Sopimushajauksen kehittäminen	Keskitetty palveluohjaus –malli käyttöön	Palveluohjaus ja osa viranomaistoiminnasta siirretty soveltuvin osin tilaaja-organisaatioon.

TALOUS

Oulu ilman muista kunnista siirtyviä eriä	Oulu TP2010	Oulu TA2011	Oulu TALOUS-ARVIO 2012	Oulu TS2013	Oulu TS2014
1 000 €					
Toimintatulot yhteensä	40 063	40 058	41 714	43 494	44 798
Toimintamenot yhteensä	381 556	397 665	419 233	430 581	443 499
<i>Toimintatulot ilman hankerahoitusta</i>					
<i>Oma toiminta</i>	38 935	37 433	40 039	41 240	42 477
<i>Lakisääteiset tulot</i>	38 188	36 833	39 439	40 622	41 841
<i>Lakisääteiset tulot</i>	747	600	600	618	637
<i>Toimintamenot ilman hankerahoitusta</i>					
<i>Oma toiminta</i>	379 963	394 427	417 264	428 216	441 063
<i>Lakisääteiset menot</i>	237 002	245 186	263 170	269 499	277 584
<i>Erikoissairaanhoito</i>	26 377	30 214	30 325	31 235	32 172
Hankerahoituksen tulot	1 128	2 625	1 675	2 254	2 321
Hankerahoituksen menot	1 593	3 238	1 969	2 365	2 436
Netto	- 464	- 613	- 294	- 111	- 115
<i>Toimintakate</i>	- 341 492	- 357 608	- 377 519	-387 088	- 398 700

Lakisääteiset avustukset	Oulu TP2010	Oulu TA2011	Oulu TALOUS-ARVIO 2012	Oulu TS2013	Oulu TS2014
1 000 €					
Toimeentulotuki	14 479	14 830	14 413	14 846	15 291
Maahanmuuttajien tt-tuki	1 823	2 030	2 110	2 173	2 238
Vammaisten kuljetuspalvelut	2 958	3 848	3 999	4 119	4 243
Muut vammaispalveluiden menot	7 116	9 505	9 802	10 097	10 399
<i>Yhteensä</i>	26 377	30 214	30 325	31 235	32 172

Erikoissairaanhoito	Oulu TP2010	Oulu TA2011	Oulu TALOUS-ARVIO 2012	Oulu TS2013	Oulu TS2014
1 000 €					
Psykiatrinen	6 258	6 723	6 983	7 192	7 408
Somaattinen	110 326	112 305	116 786	120 290	123 898
<i>Yhteensä</i>	116 584	119 028	123 769	127 482	131 307

Sosiaali- ja terveyslautakunta 1000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-Ii TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot yht.	133 234*)	3 710	1 683	720	446	139 793
Toimintamenot yht.	419 233	41 844	27 431	20 782	8 022	517 312
Toimintakate	- 285 999	- 38 134	- 25 748	- 20 062	- 7 576	- 377 519

*)Sisältää Oulun laskutuksen palveluista muilta kunnilta yhteensä 91520

Sosiaali- ja terveyslautakunta 1000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-Ii TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot yhteensä	41 714	3 710	1 683	720	446	48 273
Toimintamenot yhteensä	419 233	41 844	27 431	20 782	8 022	517 312
<i>Toimintatulot ilman hankerahoitusta</i>	40 039	3 690	1 683	720	446	46 578
<i>Oma toiminta</i>	39 439	3 690	1 683	720	446	45 978
<i>Lakisääteiset tulot</i>	600					600
<i>Toimintamenot ilman hankerahoitusta</i>	417 264	41 831	27 421	20 782	8 020	515 318
<i>Oma toiminta</i>	263 170	23 319	15 546	11 102	5 366	318 503
<i>Lakisääteiset menot</i>	30 325	1 050	515	1 194	94	33 178
<i>Erikoissairaanhoito</i>	123 769	17 462	11 360	8 486	2 560	163 637
Hankerahoituksen tulot	1 675	20				1 695
Hankerahoituksen menot	1 969	13	10		2	1 994
Netto	- 294	7	- 10		- 2	-299
Toimintakate	- 377 519	- 38 134	- 25 478	- 20 062	- 7 576	-469 039

Lakisääteiset avustukset 1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-Ii TA2012	YHT TA2012
Toimeentulotuki	14 413					14 413
Maahanmuuttajien tt-tuki	2 110					2 110
Vammaisten kuljetuspalvelut	3 999	400	150	180	84	4 813
Muut vammaispalveluiden menot	9 802	650	365	1 014	10	11 841
Yhteensä	30 325	1 050	515	1 194	94	33 178

Erikoissairaanhoito 1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-Ii TA2012	YHT TA2012
Psykiatrinen	6 983	3 373	2 100	1 700	366	14 522
Somaattinen	116 786	14 089	9 260	6 786	2 194	149 115
Yhteensä	123 769	17 462	11 360	8 486	2 560	163 637

PALVELUJEN JÄRJESTÄMISEN PAINOPISTEALUEET HAUKIPUDAS, KIIMINKI, OULUNSALO JA YLI-II v. 2012

Yhteisenä painopistealueena kaikissa uuden Oulun kunnissa on, että hoito- ja palvelutakuut toteutuvat vähintään lakien ja asetusten mukaisesti ja että toiminta järjestetään talous- ja toimintasuunnitelman puitteissa.

Haukipudas

Sosiaalisen hyvinvoinnin osalta palveluissa (lastensuojelu, kehitysvammahuolto, päihdehuolto) korostuu avohuolto- ja avohoitopainotteisuus sekä ennaltaehkäisy näkökulma. Työttömyyttä ja syrjäytymistä vähennetään moniammatillisesti ja kuntouttavaa työtoimintaa laajennetaan sekä kunnan omiin työyksiköihin että kolmannelle sektorille. Lastensuojelussa tavoitteena on vähentää lastensuojeluasiakkuuksia ja laitoshuoltoa ennaltaehkäisevän moniammatillisen työn kautta, jota vahvennetaan perhesosiaalityön osalta. Vaikeavammaisten henkilökohtaisen avun saantia toteutetaan yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.

Terveyspalveluissa on painopisteenä ennalta ehkäisevän työ mm. varmistamalla asetuksen toimeenpano sekä juurruttamalla kehityshankkeissa hyväksi koettuja toimintamalleja. Moniammatillisella työllä pyritään erityisesti lasten, nuorten ja perheiden sekä päihde- ja korvaushoitoasiakkaiden palveluprosessien kehittämiseen. Tavoitteena on prosesseja kehittämällä myös erikoissairaanhoidon kustannusten hillintä. Terveyskeskuksen vuodeosastoa kehitetään voimakkaasti akuutin sairaalahoidon suuntaan palvelemaan myös muita monikuntaliitoskuntia.

Ikäihmisten palvelujen järjestämisen osalta painopisteenä kotona asumisen tukeminen, jonka tavoite 75 vuotta täyttäneille on valtakunnallisen laatusuosituksen mukainen. Vuonna 2011 kokeiluna aloitettu yökotihoito kotona asumista tukevana palveluna vakiinnutetaan. Omaishoidon tuki myönnetään kriteerit täyttävälle. Tehostetun palveluasumisen kattavuustavoite pidetään ennallaan. Palveluun pääsykriteerit koskien koko uutta Oulua yhtenäistetään.

Kiiminki

Terveyspalveluissa ennaltaehkäisy ja terveyttä edistävä toimintaperiaate sekä asiakkaiden osallisuuden ja vastuunottamisen tukeminen on keskiössä kaikissa toiminnoissa. Lasten, nuorten ja perheiden tukemisen tavoitteena on tunnistaa tuen tarve varhain ja vaikuttaa kehitykseen ehkäisevällä toiminnalla ja moniammatillisen verkostotyön tuella. Terveyserojen kaventamiseen väestöryhmien välillä pyritään moniammatillisen työn keinoin mm. tekemällä edelleen yhteistyötä sosiaalityön ja työtoiminnan kanssa erityisesti työttömien hyvinvoinnin lisäämiseksi.

Ikäihmisten palvelujen järjestämisen tavoitteena on ikäihmisten omatoiminen selviytyminen kotona, turvallisen vanhenemisen edistäminen ja sairauksien ennaltaehkäisy sekä hoito. Kotona asuvien kattavuustavoite 75 vuotta täyttäneille on valtakunnallisen laatusuosituksen mukainen. Kotihoito on ensisijaista asiakaslähtöisten palvelujen järjestämisessä. Omaishoidon tuki myönnetään kriteerit täyttävälle. Palveluun pääsykriteerit koskien koko uutta Oulua yhtenäistetään.

Oulunsalo

Sosiaalisen hyvinvoinnin osalta painopiste on sosiaalisen hyvinvoinnin edistämisessä, ennaltaehkäisyssä, varhaisessa tuessa ja avohuollossa. Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia tuetaan moniosaamisen, ennalta ehkäisevän sekä varhaisen tuen avulla. Työllistämistoimenpiteitä tehostetaan.

Terveyspalveluissa pyritetään oikea-aikaisen varhaisen tuen ja moniammatillisen työn ottein lisäämään lasten ja nuorten psyykkistä ja fyysistä hyvinvointia. Avoterveydenhuollossa pyritään kansantautien hallintaan sekä tarkoituksenmukaiseen hoidonpöytäkirjaan suhteessa erikoissairaanhoidon. Perusterveydenhuollossa tavoitteena on kirjattu kiirettömän lääkärin vastaanottoajan saaminen 3 viikon sisään ja suun terveydenhuollossa 2 kk sisään, mikä voi olla haasteellista terveydenhuoltolain mahdollistaman valinnanvapauden toteutuessa uuden Oulun alueella.

Ikäihmisten palvelujen järjestämisessä painopisteenä on kotona asumisen tukeminen. Ympäri vuorokautinen hoito järjestetään pääasiassa tehostetulla palveluasumisella. Omaishoidon tuki myönnetään kriteerit täyttävälle. Palveluun pääsykriteerit koskien koko uutta Oulua yhtenäistetään.

Yli-Ii

Sosiaalisen hyvinvoinnin osalta painopisteenä on sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen, varhainen tuki ja ennaltaehkäisy. Tavoitteena on lasten, nuorten ja perheiden sekä erityisryhmien tukeminen sosiaalityön keinoin. Lastensuojelussa suunnataan voimavaroja ennaltaehkäisevään lapsiperheiden kotipalvelutyöhön, Pitkäaikaistyöttömien aktivointia jatketaan sosiaalityön keinoin yhteistyössä työvoimahallinnon, Kelan ja terveystoimen kanssa. Palveluiden järjestämisessä turvataan lähipalvelut.

Terveyspalveluissa pyritään turvaamaan lähipalvelut hyödyntämällä mm. lääkäriresurssin tehokas kohdentaminen työnjakoa kehittämällä. Erityispalveluita järjestetään aiempaan tapaan ostopalveluina. Moniammatillisella ja ennalta ehkäisevällä työllä pyritään saamaan aikaan eheät palveluketjut ja mm. kaventamaan terveyseroja väestöryhmien (työttömät) välillä. Perustason vuodeosastohoito ostetaan Haukiputaan vuodeosastolta.

Ikäihmisten palvelujen järjestämistä ohjaa valtakunnallisen ikäihmisten palvelujen laatusuosituksen mukaiset tavoitteet, joissa pääpainona on kotona asumisen tukeminen. Omaishoidon tuki myönnetään kriteerit täyttävälle. Ympäri vuorokautista hoitoa kehitetään edelleen. Palveluun pääsykriteerit koskien koko uutta Oulua yhtenäistetään.

TOIMINTASUUNNITELMA TILAAJITTAIN

SOSIAALINEN HYVINVOINTI

Palvelutarve

Palveluita käyttävien suhteellisessa määrässä ikäluokista ei ennusteta tapahtuvan merkittävää muutosta. Lapsi- ja nuorisoväestön osuus väestöstä on suuri, mikä on huomioitava mm. ennaltaehkäisyn näkökulmasta. Oulun kaupungin asema merkittävänä pohjoisen Suomen kasvukeskuksena ja opiskelukaupunkina luo jatkuvaa muuttoliikettä, mikä luo haasteensa palveluiden järjestämiseen mm. jatkuvuuden ja suunnitelmallisuuden osalta. Vanhusväestön suhteellisen osuuden kasvu huomioidaan myös muiden kuin ainoastaan vanhusväestölle suunnattujen sosiaalipalveluiden suunnittelussa. Esteettömän kaupunkiympäristön ja toimivan joukko- ja palveluliikenteen kehittämisellä vaikutetaan raskaampien palveluiden tarpeeseen. Laitospalveluiden suhteellista osuutta palveluissa ei lisätä väestönkasvun mukaisessa suhteessa, vaan painopiste on avohuollossa. Palvelutarve erityisesti avohuollossa sekä tavoitteellisen rakennemuutoksen vuoksi että väestönkasvun myötä määrällisesti kasvaa. Uudenlaisia monituottajamallilla toteutettavia avohuollon palveluita ja tukea tarvitaan vastaamaan raskaamman hoidon vähentämisen haasteeseen erityisesti lastensuojelussa ja kehitysvammahuollossa.

Työllisyydessä tapahtuvat vaihtelut vaikuttavat sosiaalipalveluiden palvelutarpeisiin. Pitkäaikaisasiakkuudet sekä toimeentulotukea että työmarkkinatukea saavien osalta ovat lisääntymässä taloudellisen taantuman jälkiseurauksena, mikä edellyttää korjaavien toimien ja tuen lisäämisen tarvetta ko. asiakasryhmälle. Nuorten työttömyys on pysynyt pitkään erittäin korkealla tasolla, mikä luo tarvetta sekä nuorille suunnattujen ehkäisevien että korjaavien palveluiden määrään ja sisällön kehittämiseen. Maahanmuuttajataustaisten asukkaiden määrän lisääntyminen edellyttää kotoutumistoimenpiteiden lisäämistä ja asiakaslähtöistä kehittämistä.

Strategiset valinnat

Sosiaalipalveluiden järjestämisen keskeiset strategiset valinnat siirtymävaiheelle on määritelty yhdistymishallituksen hyväksymässä siirtymävaiheen palvelujen järjestämishajonmassassa. Sosiaalipalveluiden järjestämisessä painopiste on sosiaalisen hyvinvoinnin edistämisessä, ennaltaehkäisyssä, varhaisessa puuttumisessa ja avohuollossa.

Riittävän perusturvan lisäksi oikeassa vaiheessa kohdennetulla tuella ja palveluilla parannetaan vaikeimmassa asemassa olevien kuntalaisten asemaa ja edistetään kuntalaisten mahdollisuutta itse

edistää toimintakykyään. Tavoitteena on, että ns. viimesijaisena toteutettavien palveluiden mm. toimeentulotuki, lastensuojelu) piirissä olevien asiakkaiden suhteellinen osuus laskee ja laitoshoidoa tarvitsevien asiakkaiden määrä vähenee (mm. kehitysvammahuolto ja lastensuojelu).

Erityisessä riskissä olevalle väestölle suunnatuilla kohdennetuilla palveluilla vaikutetaan tehokkaasti hyvinvointieroja vähentävästi ja syrjäytymistä ehkäisevästi. Painopiste on erityisesti nuorten syrjäytymiskehityksen ehkäisemisessä.

Asiakaslähtöisyyttä, monikanavaisuutta ja asiakkaiden valinnanvapautta lisätään mahdollisten hyvien kokemusten jälkeen mm. palvelusetelin käytön laajentamisella ja sähköisten asiointimahdollisuuksien lisäämisellä. Kuntalaisen asemaa palveluprosessissa vahvistetaan mm. palveluohjausta tehostamalla sekä palvelutarpeen arviointimenetelmiä ja palvelusuunnittelua kehittämällä.

Kotiin annettavia palveluita, perhetyötä ja palveluasumista kehitetään asiakasryhmien muuttuvia tarpeita vastaavaksi ja raskaamman palvelutarpeen vähentämiseksi. Kotona asumista tukevat palvelut järjestetään monituottajamallilla asiakaslähtöisyyden ja kustannustehokkuuden turvaamiseksi. Eriasteisilla asumisen tukimuodoilla tavoitellaan eri asiakasryhmien osalta mahdollisimman itsenäistä asumista ja elämässä selviytymistä. Kuljetuspalveluissa painopiste on kaikille soveltuvien joukkoliikennepalveluiden kehittämisessä ja sosiaalipalveluiden osalta sosiaalihuollon mukaisissa kuljetuspalveluissa.

Vaikuttavien sosiaalipalveluiden järjestämisessä keskeistä on palvelurakenteen monipuolisuus ja palveluiden oikea-aikaisuus. Palveluverkko sisältää monentasoisia ja eri tahojen mm. järjestöjen, yksityisen ja kunnan joustavasti tuottamia palveluita, hoitoa ja tukea.

Lähipalveluina järjestetään kehitysvammaisille, vaikeavammaisille ja sosiaalihuoltolain perusteella palveluun oikeutetuille kuntalaisille päivittäiset sosiaalipalvelut. Ohjausta ja neuvontaa toteutetaan myös sähköisiä asiointikanavia hyödyntäen.

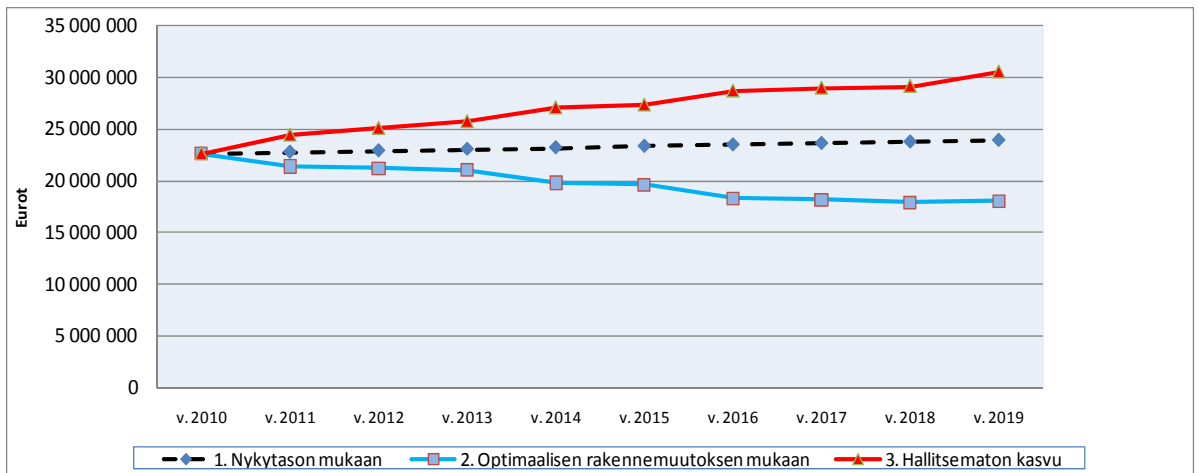
Tilojen ja palveluiden hankinnan eriyttäminen toisistaan luo mahdollisuuden asiakaslähtöiseen palveluun ja vaikuttaa tehokkaasti myös yksityisten palveluiden sijoittumiseen ja kehittymiseen. Palveluasumisen osalta tavoitteena on palvelun sijoittuminen jatkossa asteittain pääsääntöisesti kaupunkirajojen sisälle.

Erityispalvelut järjestetään joko alueellisesti hyvinvoinnin monipalvelukeskuksissa tai keskitettynä palveluna huomioiden saavutettavuus. Soveltuvien osin erityispalveluja voidaan toteuttaa myös sähköisesti lähipalveluperiaatteella. Taloudellisten etuuksien käsittely, talous- ja velkaneuvonta sekä sosiaalinen luototus järjestetään keskitetysti kuten myös virka-ajan ulkopuolinen sosiaalipäivystys.

Asiakaslähtöisen ja vaikuttavan palvelukokonaisuuden kehittämisen osalta tavoitteena on tiivistää nykyistä varsin hajanaista palveluverkkoa monipalvelukeskuksiin, joiden sijaintipaikat täsmentyvät Uuden Oulun palveluverkkopäätösten myötä. Samalla arvioidaan liikkuvien palveluyksiköiden tarve.

Perheiden ja lasten hyvinvointia kuvaavana strategisena mittarina kaupunkistrategiassa tavoitteena on, että kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä suhteessa ikäryhmään kääntyy laskuun. Tämä edellyttää laajapohjaisia ennalta ehkäiseviä toimenpiteitä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi koko lapsiväestön osalta sekä lastensuojelun piirissä olevien palveluiden osalta muutoksia palvelurakenteissa. Painopistettä siirretään selkeästi varhaisempaan lasten ja nuorten kasvuympäristössä tapahtuvaan tukeen ja ennaltaehkäisyyn sekä perheiden tukemiseen lasten normaaleissa elinympäristöissä. Lastensuojelusuunnitelmalla sekä seudullisella lapsi- ja nuorisopoliittisella ohjelmalla linjataan lasten ja nuorten palveluiden kehittämisen suuntaa.

Seuraavissa kuvioissa on esitetty skenaariot lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon sekä lastensuojelun avo- ja laitospalveluiden kehittymisestä erilaisten vaihtoehtojen mukaisesti. Tavoitteena tulisi olla ennustemallin 2 suuntainen kehitys, jolloin sekä avo- että laitospalveluiden käyttö vähenee erityispalveluissa tuen painopisteen ollessa ennaltaehkäisevässä toiminnassa ja peruspalveluissa tapahtuvassa varhaisessa puuttumisessa. Skenaarion lähtökohtana on ennuste vuoden 2010 tilanteesta, jolloin oululaisista alle 18-vuotiaista on sijoitettuna kodin ulkopuolelle 1,4% ja 7,7% lastensuojelun avopalveluissa. Ennustemalli 2 perustuu siihen, että vuonna 2019 kodin ulkopuolelle sijoitettuja olisi enää 1,1% ikäryhmästä ja lastensuojelun avopalveluiden asiakkaana 5,5%. Mikäli kehityksen suuntaa saadaan muutettua ennustemalli 2:n suuntaisesti, on sillä sekä taloudellista että kuntalaisten hyvinvointiin liittyvää suurta merkitystä.

Kuvio. Lasten ja nuorten psykiatrisen hoidon ja lastensuojelun avo- ja laitospalveluiden kehittyminen vaihteoisilla strategioilla v. 2010-2019 (poikkileikkaustieto)

- Hintataso skenaariolaskennassa on nykytaso.
- **Ennustemalli 1** perustuu nykytason, missä kodin ulkopuolelle sijoitettuja alle 18-v. on n. 1,49 % ja lastensuojelun avohuollon ja hoidon piirissä on 5,9 % alle 18-v. ja sama trendi jatkuu vuoteen 2019. **Ennustemalli 2:ssa** oletetaan, että kodin ulkopuolelle sijoitettujen osuus laskee ollen 1,1 % v. 2019 ja avohuollon palveluiden ja hoidon piirissä olevien määrä laskee ollen 4,7 % v. 2019.
- **Ennustemallissa 3** oletetaan, että kodin ulkopuolelle sijoitettujen määrä lisääntyy ollen v. 2019 1,6% ja avohuollon palveluiden ja hoidon piirissä olevien alle 18-v. määrä lisääntyy ollen 7,6 % v. 2019.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2012

Ennaltaehkäisyn näkökulma toiminnassa

Sosiaalipalveluissa ennaltaehkäisevän työn näkökulma tulee huomioida joka toimijatasolla ja kaikissa palveluissa, tavoitteena varhainen ongelmien tunnistaminen ja tarpeeseen reagointi.

Oulun kaupunki, STKL ja sosiaali- ja terveysalan järjestöt ovat saaneet yhdessä RAY:lta rahoituksen ennaltaehkäisevä työn kehittämishankkeeseen (ESKO-hanke) vuosille 2009- 2013. Hankkeen avulla parannetaan järjestöjen ja julkisen sektorin yhteistyötä sekä kehitetään uusia ehkäisevän työn toimintamalleja. Esko-hankekokonaisuudessa kartoitetaan ennaltaehkäisevän työn käytännöt ja ennaltaehkäisevän työn puutteet alueella sekä suunnitellaan ja käynnistetään uudenlaisia ennaltaehkäisevän työn muotoja. Vuoden 2012 aikana pilotoidaan mm. lapsiperheille suunnattua toimintamallia valitulla asuinalueella.

Kansallisen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämissuunnitelman (Kaste) mukaisessa Tukeva-hankkeessa on tavoitteena lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnin, mielenterveyden ja sosiaalisen turvallisuuden edistäminen sekä terveyserojen kaventaminen uudistamalla lapsiperheiden ja nuorten tuen ja palveluiden toimintatapaa. Tavoitteena on kehittää peruspalveluita sekä sisällöllisesti että rakenteellisesti, rakentaa erityispalveluihin uudenlaista ajattelun ja toiminnan mallia peruspalveluiden tukijana ja luoda rakenteet vaikuttavuuden seuraamiselle ja palveluiden jatkuvalla kehittämiselle.

Painopisteet vuodelle 2012

Sosiaalipalveluissa keskeisinä painopisteinä vuodelle 2012 ovat hyvinvointierojen vähentäminen, lakisääteisiin palvelu- ja hoitotakuisiin vastaaminen sekä avohuoltopainotteisuuden lisääminen ja laitoshoidon vähentäminen palvelujärjestelmässä.

Perusturvaan vuoden 2012 alusta tulossa olevien tasokorotusten vuoksi toimeentulotukiasiakkuuksien määrän kokonaisuudessaan arvioidaan vähenevän edelleen ja toimeentulotuen maksuosuuden laskevan. Pitkäaikaisasiakkuudet sitä vastoin ovat lisääntymässä taloudellisen taantuman jälkiseurauksena, jolloin painopistettä on tarve siirtää suunnitelmalliseen sosiaaliseen tukeen ja -ohjaukseen. Nuorten osuus

viimesijaisen taloudellisen tuen palveluissa on edelleen korkea. Yli 500-päivää työttömänä passiivituen piirissä olevien määrä on kasvussa ja perusturvaan kohdennettujen korotusten myötä kuntien maksuosuudet kasvavat.

Hyvinvointierojen vähentämiseksi ja viimesijaisten palveluiden piiriin päätyvien suhteellisen määrän vähentämiseksi kohdennetaan ennakoivia palveluja erityisessä riskissä olevalle väestönosalle; mm. vaikeasti työllistyvät, pitkäaikaistyöttömyyteen liukumassa olevat, nuoret toimeentulotuen pitkäaikaisasiakkuuteen liukuvat sekä maahanmuuttajaväestöstä erityisesti nuoruusikäiset. Ennalta ehkäisyn näkökulmaa erityisesti taloudellisen tuen palveluissa korostetaan, kuntouttavaa työtoimintaa, henkilökohtaista ohjausta ja muita aktivointipalveluita lisätään. Asiakasohjautuvuus nuorten palveluissa nostetaan erityiseksi kehittämiskohteeksi yhteistyössä keskeisten yhteistyökumppaneiden (mm. työhallinto, nuorisotoimi, terveydenhuolto) kanssa osana matalan kynnyksen nuorten palvelukeskuksen kehittämistä. Työttömien terveydenhuoltoa laajennetaan yhteistyössä terveydenhuollon kanssa osana VIRTÄ-hanketta.

Sähköisiä toimintatapoja ja asiointipalveluita otetaan käyttöön kustannushyötyanalyysien perusteella, mm. verkkoneuvonta vakiinnutetaan tuotantokäyttöön eri palveluissa ja sähköisiä hakemuksia otetaan käyttöön. Talous- ja velkaneuvonnan resursointi tarkistetaan uuden aluejaon tarpeiden mukaiseksi.

Palveluohjauksen parantamiseksi siirretään sosiaali- ja terveystoimen asiakasryhmistä palvelutarpeen arvio, palveluohjaus ja päätöksenteko tilaajatoimintaan koskien ikäihmisiä, vammaispalveluasiakkaita, mielenterveyskuntoutujia ja kehitysvammaisia. Puhtaan viranomaistyön luonteinen toimeentulotuen etuuskäsittely siirretään tilaajalle – synergiaa ja palveluvarmuutta saadaan asiakasmaksuyksikön, etuuskäsittely-yksikön ja Oulun konttorin tukipalvelujen prosessuaalisella yhteensovittamisella. Palvelusetelin käyttöä laajennetaan kotona asumista tukevissa palveluissa (mm. avustajatoiminta) sekä soveltuvin osin palveluasumisessa. Omaishoidon tuen palvelusetelin käyttö vakiinnutetaan ja omaishoitajuutta tuetaan mm. kotiin annettavin palveluin.

Sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaiset kuljetuspalvelut kilpailutetaan.

Palvelujen myöntämisen kriteerit tarkistetaan kautta linjan osana Uuden Oulun valmistelutyötä.

Asumispalvelut. Kaikkia erityisryhmiä koskien tavoitteena on mahdollisimman itsenäisen asumisen ja elämän tukeminen. Keinoina tavoitteen saavuttamiseksi on kotiin annettavan tuen ja palveluiden sekä portaittaisen eriasteisen tuetun asumisen kehittäminen ja lisääminen. Asiakkaan omaa valinnanvapautta palveluidensa järjestämisen tavassa lisätään mahdollistamalla palveluohjauksen kautta vaihtoehtoisia toteuttamistapoja.

Palveluasumisen ulkoisessa hankinnassa vuoden 2012 osalta hyödynnetään puitesopimusten optiovuosia. Asumispalveluiden hankintatapoja kehitetään osana erillistä kehittämishanketta, tavoitteena hakea parempaa kannustavuutta ja yhteistyön malleja palveluasumisen hankintaan, loppukäyttäjän parhaaksi. Asumispalveluiden hankintatapa uutta Oulua koskien päätetään 2012 aikana hyödyntäen hankkeesta saatavia kokemuksia. RAI-mittaristoa hyödynnetään asiakkaiden palvelutarpeen arvioinnissa, hoidossa ja laadun parantamisessa osana palveluohjauksen kehittämistä. Rai-mittaristo otetaan käyttöön kehitysvammaisten palveluissa THL:n kehittämisaikataulun mukaisesti.

Kehitysvammaisten asumisohjelman (2010 -2015) tavoitteena on mahdollistaa kehitysvammaisille henkilöille yksilöllinen asuminen, joka vahvistaa heidän osallisuuttaan ja yhdenvertaisuuttaan yhteisössä sekä yhteiskunnassa. Ohjelman tavoitteena on vuosina 2010–2015 vähentää laitospaikkoja nopeasti, suunnitelmallisesti ja hallitusti sekä mahdollistaa muuttaminen lapsuudenkodeista tuottamalla kehitysvammaisten henkilöiden tarpeita ja toiveita vastaavia asumisratkaisuja ja tarjoamalla yksilöllisiä palveluja ja tukea. Uudessa Oulussa laitospaikkojen vähennystarve on n. 40 laitospaikan verran. Erityisryhmien asumiseen kohdennettua rahoitusta (ARA) hyödynnetään palvelurakenteen muutoksessa. Oulun Sivakka rakennuttaa toimintavuoden aikana yhden autetun asumisen yksikön tilat laitospurun tarpeisiin. Sairaanhoidopiiristä siirtyy omistajaohjauslinjausten mukaisesti asumispalvelua Oulun kaupungille. Laitospurku ja muutokset sairaanhoidopiiriin asumispalveluissa tehdään sairaanhoidopiirin kanssa yhteistyössä tavoitteena asiakaslähtöisyys ja kustannusvaikuttavuus.

Pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämishojelman mukaisia toimenpiteitä asunnottomuuden vähentämiseksi ja ehkäisemiseksi jatketaan nuorten osalta ja uudeksi kehittämiskohteeksi otetaan Kenttätien palvelukeskus sekä asunnottomien päihkeitä käyttävien naisten tukipalvelut. Itsenäistä elämänhallintaa tuetaan asunnon lisäksi mm. aktiivivin ja kuntoutuksellisin toimenpitein. Lisäksi selvitetään sosiaali-talkkari -palvelun tarve esimerkiksi yhteistyössä Sivakan kanssa

Erityisryhmien asumispalveluita kokonaisuutena kehitetään monituottajamallilla kuntouttavampaan ja kevyempään suuntaan.

Lasten ja nuorten palveluketjuja kehitetään lastensuojelusuunnitelman ja lapsi- ja nuorisopoliittisen ohjelmatyön suositusten pohjalta. Erityisesti kehitetään ennaltaehkäisevän ja avohuollollisen tuen sekä varhaisen puuttumisen muotoja mm. tarkistamalla perheiden mahdollisuutta saada ennakoivasti tarvittavia tukipalveluita ilman korjaavan lastensuojelun asiakkuutta. Kehittämisen painopisteeksi oman tuotannon kanssa on määritelty mm. perusterveydenhuollon laajoihin terveystarkastuksiin äitiysneuvolassa, lastenneuvolassa ja kouluterveydenhuollossa liittyvä moniammatillinen yhteistyö, nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen sekä vanhemmuuden tukeminen erityistä tukea tarvitsevilla perheillä.

Perhesosiaalityötä lisätään ja ehkäisevän tason joustavia tukitoimia lisätään ja tarjotaan jo ennen varsinaisen lastensuojeluasiakkuuden alkamista.

Lastensuojelun avopalveluiden hankintatapa selkeytetään tavoitteena vaikuttavien avohuollon palveluiden kehittäminen monituottajamallilla. Avohuollollisen tuen vahvistamisen lisäksi tavoitteena on, että kodin ulkopuolelle sijoitettuna olevien lasten suhteellinen osuus ja sijoituspäivien kokonaismäärä laskevat; perhehoidon suhteellinen osuus kaikista sijoituksista nousee ja laitoshoidon osuus laskee. Perhehoidon palkkiot tarkistetaan 1.1.2012 voimaan tulevan lakiuudistuksen mukaisesti.

Vuodet 2013-2014

Vuosien 2013-2014 toiminnan tarkempi suunnittelu perustuu uudelle Oululle tehtävään strategiaan. Edelleen jatketaan laitoshoidon purkamiseen tähtäviä toimenpiteitä kehitysvammahuollon osalta. Lasten ja nuorten palveluita kehitetään päivitettävän lastensuojelusuunnitelman sekä lapsi- ja nuorisopoliittisen ohjelmatyön perusteella.

Palveluverkot päivitetään uuden kaupungin ja sen kuntalaisten tarpeet huomioiden.

Palvelut järjestetään monikanavaisesti; hankintatapoja ja kumppanuutta kehitetään.

Palvelujen järjestäminen

Ydinpalvelu	Palvelutarve 2013	Oman tuotannon osuus 2011	Avustukset 2011	Ulkop. palvelujen ostot/kumppanuudet 2011	Hankintatapa	Markkinat
Sosiaalisen ja taloudellisen tuen palvelut	Tarve vaihtelee	16%	84%		Osana tilaajatoimintaa, sisäinen sopimus, avustuksissa toimeentulotuki ja työmarkkinatuki	Viranomaisytyötä ei voi ulkoistaa
Maahanmuuttajapalvelut	Tarve kasvaa	29%	54%	17%	Sisäinen sopimus, täydentävinä palveluina ostopalveluita. Hankintatapa määritellään 2012 aikana uuteen Ouluun.	
Lastensuojelun avopalvelut	Tarve kasvaa	80%		20%	Sisäinen sopimus + suorahankintaa 3.sektorilta. Hankintatapa määritellään 2012 aikana uuteen Ouluun.	Muodostumassa
Lastensuojelun perhehoito	Tarve kasvaa	14%	85%	1%	Sisäinen sopimus, toimeksiantosopimussuhteista perhehoitoa, asiakaskohtaisia sopimuksia ostopalveluihin	Muodostumassa
Lastensuojelun laitoshoido	Tarve vähenee	50%		50%	Sis.sopimus + kilpailutettu v. 2010	Toimivat markkinat
Palveluasuminen/ mielenterveys ja päihde	Tarve kasvaa	35%		65%	Sisäinen sopimus ja kilpailutettu 2008 (optiot 2012 loppuun, kilpailutus/palveluseteli 2013).	Toimivat markkinat
Vammaisten avopalvelut	Tarve kasvaa	20%	70%	10%	Sisäinen sopimus. Avustuksissa asunnonmuutokset, autot, kuljetukset, avustajien rahoitus ym.	
Palveluasuminen/ kehitysvammaiset	Tarve kasvaa	60%		40%	Sisäinen sopimus + kilpailutettu v.2008 (optiot 2012 loppuun, kilpailutus/palveluseteli 2013)	Toimivat markkinat
Palveluasuminen/ vaikeavammaiset	Tarve kasvaa	0%		100%	3 suurta palveluntuottajaa + palveluasuminen tuotettuna asiakkaan kotiin. Tehdään markkina-analyysi vuoden 2012 aikana. Päätös hankintatavasta 2013.	Suppeat markkinat
Laitospalvelut/ kehitysvammaiset	Tarve vähenee	0%		100%	Ostopalveluna (sairaanhoidopiiri ja 1 yksityinen palveluntuottaja)	Pienenevät laitospurun myötä

Sosiaalipalveluiden laadun seuranta ja arviointi

Laadun seurannassa ja arvioinnissa hyödynnetään sekä tilaajan toteuttamia asiakaskyselyjä että tuottajien asiakaspalautejärjestelmän kautta saatuja tuloksia. Muistutusten ja kanteluiden kautta tulevat poikkeamat käsitellään yhteistyössä tilaajan ja tuottajan välisenä.

Kansalliset laatusuositukset ja käypähoitosuositukset huomioidaan ohjeellisesti hankittavien palveluiden sisältöjä määriteltäessä.

Palveluohjauksen siirtyessä tilaajalle vuoden 2012 alusta täsmennetään valvontakäytännöt ja - vastuut kaupungin viranomaistoiminnan osalta vuoden 2012 aikana. Valvontajärjestelmää kokonaisuudessaan kehitetään sopimuskomppaneiden ja valvontaviranomaisten kanssa yhteistyössä. Tuottajia kannustetaan omavalvonnan lisäämiseen. Uuden sopimuskauden alkaessa toteutetaan valvontakäynnit kaikkiin uusiin sopimusyksiköihin, muutoin valvontaa toteutetaan tarpeen mukaisella tasolla.

Osallistutaan THL:n johtamaan RAI-vertailukehittämiseen sekä Kuusikkotyöskentelyyn.

Talous

1 000 €	TP2010	TA2011	TALOUS- ARVIO 2012	TS2013	TS2014
Toimintatulot yhteensä	15 963	16 410	16 478	16 973	17 482
Oma toiminta	15 218	15 813	15 881	16 357	16 848
Lakisääteiset tulot	745	597	597	615	634
Toimintamenot yhteensä	112 082	120 768	99 422	102 413	105 486
Oma toiminta	79 591	83 999	69 265	71 352	73 492
Lakisääteiset menot	26 233	30 046	30 157	31 062	31 993
Erikoissairaanhoido	6 258	6 723			
<i>Toimintakate</i>	- 96 118	- 104 357	- 82 944	- 85 441	- 88 004

1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-Ii TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot yhteensä	16 478	310	156	21	90	17 055
Oma toiminta	15 881	310	156	21	90	16 457
Lakisääteiset tulot	597					597
Toimintamenot yhteensä	99 422	5 653	3 962	3 381	1 189	113 607
Oma toiminta	69 265	4 603	3 447	2 187	1 095	80 597
Lakisääteiset menot	30 157	1 050	515	1 194	94	33 010
Erikoissairaanhoido						
<i>Toimintakate</i>	- 82 944	- 5 343	- 3 806	- 3 360	- 1 100	- 96 553

TERVEYDENHUOLTO

Palvelutarve

Terveysthuollon palveluita järjestettäessä on ensisijaisena tavoitteena nykyisen palvelutason turvaaminen sekä tasapuoliset palvelut huomioiden väestön kasvu ja ikärakenteen muutos. Väestöryhmien välisiä terveyseroja pyritään määrätietoisesti kaventamaan. Vaikuttavien palveluiden järjestämiseksi keskeistä on palvelurakenteen monipuolisuus, sisältäen monentasoisia ja myös eri tahojen – mm. järjestöjen, yksityisen ja kunnan joustavasti tuottamia palveluita, hoitoa ja tukea. Keskiössä on monituottajamallin toteuttaminen soveltuviissa palveluissa, joissa yksityisen tuotannon osuus on vielä vähäistä. Mahdollistetaan yksityisen ja kolmannen sektorin toiminnan laajentuminen kuten yhdistymissopimuksessa on sovittu.

Kaupunkistrategian mukainen terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen painottuu suunnittelukaudella erityisesti neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuollon piiriin kuuluvien terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen. Omahoitopalveluita laajennetaan ja kehitetään asukkaiden itsenäisen terveydenhallinnan tukemiseksi. Lisäksi tavoitellaan kuntalaisen oman valinnanvapauden lisäämistä palvelutavan määrittelyssä laajentamalla palvelusetelin käyttöä soveltuviin palveluihin.

Uusi terveydenhuoltolaki mahdollistaa perusterveydenhuollon systemaattisen kehittämisen. Lisäksi perustason erikoissairaanhoidon järjestäminen yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa tiivistyy. Terveyspalvelut järjestetään 1.1.2012 lähtien yhdessä yhdistyvien kuntien kanssa.

Terveysthuoltoon siirtyy yhä varhaisemmin potilaita jatkohoitoon ja –seurantaan erikoissairaanhoidosta. Ikääntyvien kasvava määrä lisää kysyntää erityisesti perusterveydenhuollon palveluissa. Mielen-terveyspotilaiden ja päihdeasiakkaiden määrä lisääntyy avoterveydenhuollossa. Työttömyyden lisääntyessä ja suurten ikäluokkien eläköityessä työterveyshuollon palveluista siirtyy asiakkaita terveysasemien palveluiden piiriin. Yksityisestä hammashuollosta siirtyy edelleen aikuisikäisiä

julkiseen hammashuoltoon. Hoidonporrastus ja hoidon laadukas toteutuminen edellyttää tiivistä yhteistyötä perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä.

Tulevien vuosien haasteena palvelutuotannon ja kustannusten hallitsemisen osalta on erityisesti väestön ikääntyminen, teknologian ja hoitomenetelmien kehittyminen, terveyserojen kehitys sekä väestön kasvavat odotukset terveyspalveluiden osalta. Ikärakenteen muutos aiheuttaa sairastavuuden lisääntymistä.

Kustannusten muodostumisen taustalla on nykyisillä rakenteilla ikääntyneen väestön määrän lisääntyminen suhteessa nuorempaan väestöön. Kymmenen vuoden kuluessa arvioidaan yli 65-vuotiaiden osuuden väestöstä kasvavan 6,4 %/v kun nuoremman väestön kasvu jää vain 0,4 %/v. Ikääntyneen väestöosuuden kasvu lisää kokonaisuudessaan terveyspalveluiden kysyntää. Erityisesti kustannuspaineita tulee erikoissairaanhoidotasoisista palveluista, mikä puolestaan aiheuttaa jatkohoidon järjestämispainetta terveysasemilla ja kaupungin omassa erikoislääkärivastaanottotoiminnassa. Tämä aiheuttaa kustannuskasvua arviolta 1%/v. Tämän ohella lääketieteen kehittyminen aiheuttaa kustannusten lisääntymistä perusterveydenhuollossa 1%/v ja erikoissairaanhoidossa 1,5%/v. Prosenttimääräiset luvut ovat kumuloituvia. Em. laskelmissa ei ole arvioitu ennaltaehkäisevän toiminnan vaatimaa lisäresursointia. Uuden terveydenhuoltolain asettama terveyspalveluiden valinnanvapauden toteutumisen kustannusvaikutus on vielä epävarma. Lasten ja nuorten palveluissa tavoitteena on, että viimesijaisen tuen ja hoidon (lastensuojelu, psykiatrinen hoito) piiriin päätyvien lasten ja nuorten määrän suhteellinen osuus laskee. Painopistettä siirretään selkeästi varhaisempaan lasten ja nuorten kasvuympäristössä tapahtuvaan tukeen ja ennaltaehkäisyyn sekä perheiden oikea-aikaiseen tukemiseen lasten normaaleissa elinympäristöissä.

Strategiset valinnat

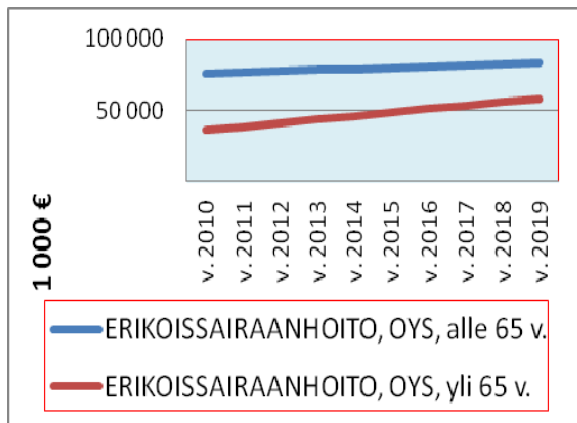
Terveydenhuoltolaki tuo muutoksia terveydenhuollon palvelujärjestelmän rakenteeseen ja toimintaan. Potilaiden valinnan vapaus lisääntyy. Kuntalaisten valinnanvapauden lisääntymisen myötä terveysasemapiirien asukasmääriä ja palvelukykyä on tarkasteltava kokonaisuutena huomioiden myös tulevat kuntaliitokset. Rahoitusmallin uudistaminen käynnistetään väestöpohjaisen sopimusmallin (kapitaatio) mukaisena. Samalla laajennetaan kannustimien käyttöä sekä valmistellaan ja otetaan käyttöön sanktiot. Tavoitteena on laadun, tuottavuuden ja vaikuttavuuden lisääminen.

Tavoitteena on tiivistää nykyistä varsin hajanaista palveluverkkoa kuitenkin turvaten väestönkasvun vaatimat palvelut. Kontinkankaan vanhan sairaalarakennuksen peruskorjaus toteutetaan 2011–2013 ja sillä on terveysasemaverkon ja toiminnan jatkokehittämisen kannalta keskeinen merkitys toimintamallin ”pilotointina”. Nykyisistä keskimäärin 17.000 asukkaan terveysasemapiireistä siirrytään 10 vuoden aikana pääsääntöisesti noin 20-40 000 väestöpohjan monipalvelukeskuksiin. Samalla selvitetään kuntalaisille toimivat julkisen liikenteen yhteydet palveluihin. Tämä mahdollistaa riittävän osaamisen erityisosaamista vaativien potilasryhmien hoidossa kullakin terveysasemalla sekä vähentää laadukkaan hoidon vaatiman teknologian hankinnan aiheuttamia investointimenoja. Monipalvelukeskukset tukevat lähipalveluiden tuottamista. Erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuolto sulautuvat aikaisempaa kiinteämmin yhteen ja erikoisosaaminen tuodaan perusterveydenhuollon lääkäri-hoitajatiimien tueksi. Invasiivisempaa hoitoa, tutkimusta ja seuranta vaativien potilaiden päivystyshoito keskitetään yhteispäivystykseen läpi vuorokauden. Sairaanhoidopiirin kanssa neuvotellaan mahdol-lisuudesta perustaa päivystyspisteen läheisyyteen uusi tarkkailuosasto, jossa toteutuu myös päihdeasiakkaiden seuranta ja hoito.

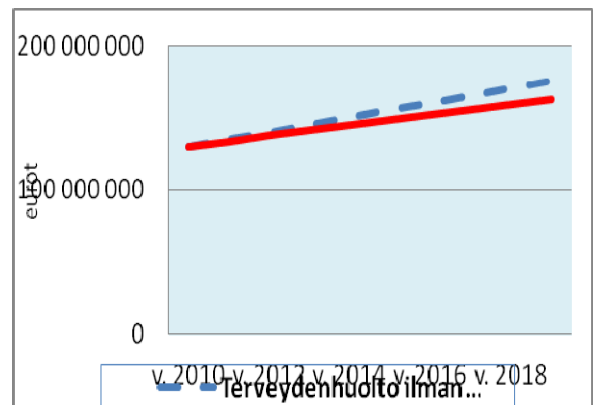
Suunnitellaan psykiatrisen laitoshoidon mukaan lukien päihdehuollon erityishoidon keskittämistä Peltolan alueelle yhdessä psykiatrian klinikan kanssa. Suun terveydenhuollon erikoispalveluiden, opetusterveyskeskuksen ja osa alueellisesta peruspalvelusta toteutetaan keskitetyssä suun terveydenhuollon yksikössä.

Terveydenhoidossa siirrytään tarkoituksenmukaisesti kevyempiin palveluihin ja painopiste siirretään sairaalahoidosta eriateisten avovastaanotto ja -palveluiden suuntaan ja asiakkaan tukemiseen omahoidossa. Palveluiden järjestämistä kehitetään terveyshyöty- ja monituottajamallilla. Ulkoisten tuottajien määrä vaikuttaa merkittävästi palveluverkkoon, palveluohjaukseen (mm. palveluseteli) ja hoitoketjuihin. Sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannustehokkuus edellyttää moniammatillisen työn mahdollistamista.

Vastaanotto toiminnan ja erikoissairaanhoidon kehittyminen vaihtoehtoisilla strategioilla v. 2010-2019

Kuvio. Nykyisen palvelutarpeen kehittyminen ilman rakennemuutosta v. 2010-2019

Kuvio. Terveystarpeen (vastaanotto- ja erikoissairaanhoito) kustannuskehitys, rakennemuutos huomioiden v. 2009-2019

Palvelutarvetta vähennetään palveluiden kehittämällä ja rakenteellisilla toimilla. Omahoidon asteittaisella kattavuuden toteutuksella tavoitellaan vastaanottokäyntien vähennystä 8-10 % vuoteen 2019 mennessä. Työpari- ja tiimityömallin tehokas toteutuminen vähentää lääkärikäyntejä 20%, mikä siirtyy hoitajatyön lisäykseksi. Tämän seurauksena tulee vastaanotto- ja palveluverkon tiivistämisen aiheuttamat kustannusvaikutukset ovat arvioimatta. Erikoissairaanhoito on linjannut hoitovastuunsa pitkäaikaissairauksien hoidossa ja seurannassa aiempaa tiukemmin kriteerein, mistä aiheutuu ennakoitua suurempi kysyntäperusterveystarpeen lääkäripalveluihin.

Palvelutarvetta vähentäviä rakenteellisia toimenpiteitä ovat oman peruserikoissairaanhoito toiminnan tehostaminen tavoitteena siirtää PPSHP:n toiminnasta 10% terveydenhuollon omaksi toiminnaksi 10 vuoden kuluessa sekä lääketieteellisten tukipalveluiden, mukaan lukien tietotekniikka ja tietojärjestelmät, yhdistäminen kaupungin ja OYS:n välillä. Toimilla tavoitellaan 1,5% kustannussäästöä/v eli 15% alenema vuoteen 2019 mennessä. OYS:n toiminnan rationalisointivelvoite on 0,5 %/vuosi => 5 % kustannusalenema vuoteen 2019 mennessä. Toimenpiteiden seurauksena saadaan 6,5% kustannussäästö 10 vuoden kuluessa.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2012

Ennaltaehkäisevä toiminta. Ennaltaehkäisevä toiminta sisältyy kaikkiin terveydenhuollon kontakteihin. Ennaltaehkäisevän työn näkökulma tulee huomioida joka toimijatasolla ja kaikissa palveluissa, tavoitteena varhainen ongelmien tunnistaminen ja tarpeeseen reagointi. Ennaltaehkäisevällä työllä osaltaan pyritään vaikuttamaan siihen, että korjaavan tason palveluihin siirtyvän väestön suhteellinen osuus ei jatkossa kasva.

Neuvola-, koulu ja opiskeluterveydenhuollossa painotetaan uuden asetuksen mukaisesti laajojen, syväisten terveystarkastusten osuutta. Koulujen ja oppilaitosten kokonaisvaltaista terveydenhuoltoa kehitetään yhdessä opetustoimen, opiskelijajärjestöjen ja muiden yhteistyötahojen kanssa. Otetaan käyttöön sähköiset palvelu- ja palvelutarpeen kiireellisyys arvioinnissa. Erityisesti painotetaan psyykkisesti oireilevien nopeaan hoitokontaktin järjestämiseen. Ehkäiseviä toimenpiteitä suunnitellaan erityisesti omaishoitajille sekä riskiryhmiin, kuten koulupudokkaihin, asevelvollisuuden keskeyttäneisiin, pätkätyöläisiin, pitkäaikaistyöttömiin ja työkyvyttömyyseläkeläisiin. Työnhakijoiden terveystarkastuksia lisätään monialaisessa yhteistyössä. Terveystarpeen edistämiseksi jatketaan yhteistyön syventämistä kolmannen sektorin kanssa mm. ESKO-hankkeen puitteissa. Raskaudenajan seulonnat järjestetään uuden kansanterveysasetuksen mukaisesti. Mammografiaseulontaa laajennetaan edelleen yhdellä ikäluokalla.

Avoterveydenhuolto. Tarjotaan asiakkaille vapaus valita hoidosta vastaava terveysasema kunnan sisällä terveydenhuoltolain mukaisesti.

Kehitetään omalääkäri-omahoitaja-työparimallia siten, että kaupunkilaisille taataan tasapuoliset ja laadukkaat terveydenhuollon palvelut. Hoidon tarpeen arviointiin pääsemisen tulee olla joustavaa ja nopeaa sekä tarvittava hoito tulee toteuttaa kohtuullisella aikaviiveellä, joka yleisesti katsotaan olevan korkeintaan kuukausi. Terveystarpeen ajanvarausprosessia kehitetään esimerkiksi niin, että ajan voi varata kauemmaksi kuin 1 kk:n päähän.

Tavoitteena on, että pitkällä tähtäimellä valtaosa terveyskeskuslääkäreistä on perusterveydenhuoltoon motivoituneita ja sitoutuneita yleislääketieteen erikoislääkäreitä. Toteutetaan sairaanhoitajien ja lääkärien välinen työnjako siten, että lääkäri-hoitaja tiimeillä on edellytykset toimia vankkana perustana terveydenhuollon kokonaisuudessa. Sepän terveysaseman valinneiden oululaisten lääkärin ja hoitajan vastaanottopalvelut ostetaan edelleen ODL Hoitoketju:lta sopimuksen mukaisesti 9.8.2012 saakka ja optiona 9.8.2013 saakka. Tarvittavien erityistutkimusten saatavuus perusterveydenhuollossa turvataan.

Kaakkurin teknologiaterveyskeskuksessa (ttk) kehitetään uudenlaisia palveluprosesseja ja hyödynnetään tehokkaasti uusinta teknologiaa. Ttk toteuttaa strategista päämäärää "olemme kansainvälinen edelläkävijä asiakaslähtöisten hyvinvointiteknologiatuotteiden käyttäjänä ja kehittäjänä". Asukkaiden omia mahdollisuuksia terveyden ylläpidossa ja sairauksien hoidossa tuetaan mm. sähköisen asiainnin kehittämisellä, omahoitopalvelun laajentamisella, puhelinneuvonnalla sekä terveysvalmennuksella. Kehitetyt toimintamallit otetaan hallitusti käytännöiksi koko kaupungissa. Kehittämistä jatketaan yhteistyössä OWI:n, keskushallinnon, vanhustenhuollon, mielenterveyspalveluiden ja sosiaalihuollon kanssa ja toimintaa laajennetaan mm. vanhustenhuollon palveluprosesseja ja teknologiaa kehittämiseen.

Suurten kansansairauksien ehkäisyssä ja hoidossa pyritään yhä järjestelmällisempään toimintaan toimintatapoja ja työnjakoa kehittämällä. Perusterveydenhuollon tasoista mielenterveystyötä kehitetään yhdessä mielenterveyspalvelujen avopalvelutiimien sekä muun verkoston kanssa.

Hoitoketjujen toimintaa parannetaan kehittämällä joustavia erikoislääkärikonsultaatiomahdollisuuksia sekä erikoislääkäripalveluita siten, että avohoidon lääkäri-hoitaja tiimien mahdollisuudet hoitovastuun pitämiseksi perusterveydenhuollossa paranevat. Vanhusten toimintakyvyn seuranta sekä vanhusten hoitoketjun toimivuutta parannetaan hoitoketjutyöryhmän asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Terveydenhuollon talousarvioon on varattu 1,4M€:n määräraha terveydenhuollon vastaanotto toiminnan jonojen lyhentämiseen.

Suun terveydenhuollossa lisätään suuhygienistien määrää ja kehitetään työnjakoa. Alle kouluikäisten suun terveydenhuollon ennaltaehkäisyä tehostetaan. Pilotoidaan palvelusetelin soveltuvuus erikseen määriteltujen ryhmien palvelun tuottamiseen suun terveydenhuollossa.

Keskitetty erityispalvelut. Perustason erikoissairaanhoito järjestetään uudelleen yhteistyössä PPSHP:n kanssa reumanhoidon, lastensairauksien, naistentautien, korva-, nenä- ja kurkkutautien, sisätautien, ihotautien, kirurgian ja syöpätautien kohdalla.

Mielenterveyspalvelut. Mielenterveyspalveluita kehitetään avohoitosuuntautuneesti. Peruspalveluiden ja erityistason mielenterveyspalveluiden yhteistyötä lisätään ja raja-aitaa madalletaan. Hoitotakuuseen vastataan lain edellyttämällä tavalla.

Sairaanhoitopiirin kanssa tarkistetaan psykiatrisen hoidon rajapinnat liittyen kuntaliitokseen. Mielenterveystyön kehittäminen etenee tehdyn selvitystyön pohjalta koskien perustason mielenterveystyötä, psykiatrisia palveluita ja hoitoketjuja sekä muuta yhteistyötä sairaanhoitopiirin kanssa.

Päihdepalvelut. Päihdepalveluiden sisältöä toteutetaan Mieli 2009 -strategian mukaisena. Lapsiperheiden päihdehoidon avokuntoutusmallia jatkokehitetään monituottajamallilla. Ikäihmisten päihde- ja mielenterveysongelmiin kiinnitetään huomiota ja palveluita kehitetään. Nuorten huumeidenkäyttäjien hoitoa kehitetään ja vaikuttavuuden arviointia jatketaan. Selviämishoitoasematoiminnan suunnittelua tehdään yhteistyössä sairaanhoitopiirin kanssa.

Auditoidaan mielenterveyspalveluiden ja päihdepalveluiden toiminnallinen kokonaisuus vuonna 2012.

Sairaalahoito. Lyhytaikaissairaalahoitoa palveluja ostetaan edelleen ostosopimusten mukaisesti riittävän sairaala- ja kuntoutusresurssin turvaamiseksi. Sopimukset nykyisten palveluntuottajien kanssa ovat voimassa vuoden 2011 loppuun. Vuoden 2012 osalta käytetään sopimuksen optio ja tehdään päätös palveluiden hankintamuodosta jatkossa. Yhteistyö OYS:n kanssa tiivistyy ja potilasaines monipuolistuu sekä ikärakenteeltaan että vaatavuudeltaan.

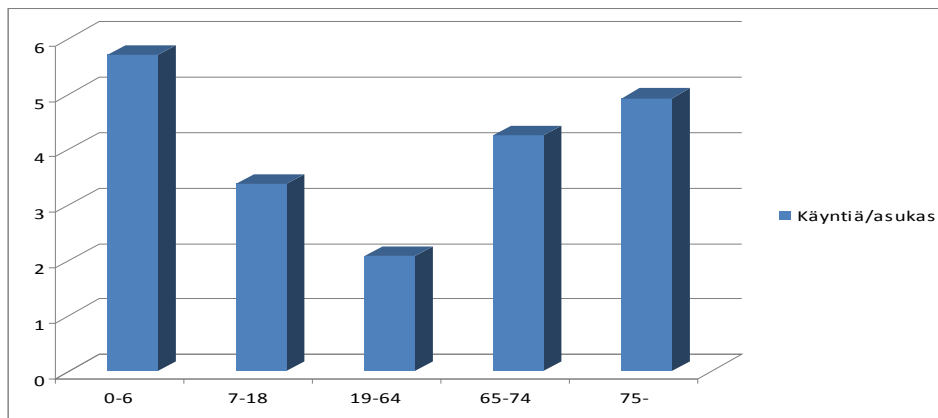
Yhdistyvät kunnat ostavat vuonna 2012 110-120 sairaansijan verran sairaalahoitoa. Sairaalahoitoa tarpeesta tehtävän arvioinnin pohjalta laaditaan tarvesuunnitelma, joka määrittelee mahdollisen kaupunginsairaalan laajentamisen.

Sosiaali- ja terveystoimen terveydenhuoltopalveluihin ja sosiaalipalveluihin varataan 600.000 euron määräraha seuraaviin tarkoituksiin: sairaalahoitoa ostoihin, avoterveydenhuollon kysynnän kasvuun, sairaskuljetuksiin ja sosiaalihuoltolain mukaisiin kuljetuspalveluihin.

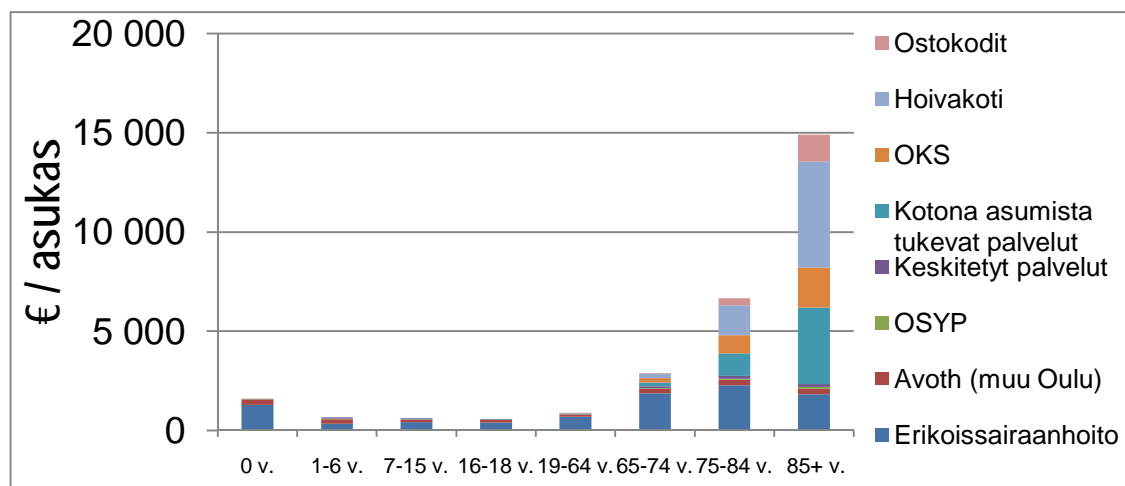
Erikoissairaanhoidon palvelut hankitaan pääasiallisesti Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä. Kaupungin omistajastrategian ja SHP:n omistajastrategian mukaisesti kaupunki ottaa tehokkaaseen käyttöön omistajaohjauksen koko keinovalikoiman. Sopimusmenettely uudistetaan kuntien, yhteistoiminta-alueiden ja SHP:n välillä. Sopimus perustuu yhteistoiminta-alueittain laadittuun palvelujen järjestämissuunnitelmaan. Rahoitus ja kehityssopimus tehdään kolmeksi vuodeksi kerrallaan ja taloudessa noudatetaan kuntien talouden kehityslinjauksia.

Yhdessä seutukunnan muiden kuntien kanssa selvitetään peruserikoissairaanhoidon palvelujen vaihtoehtoiset järjestämistavat sekä joustavien, matalakynnyksisten erikoislääkärikonsultaatioiden saaminen mahdollisimman lähelle lääkäreitä tukemaan lääkäri-hoitajatyöparitoimintaa. Erikoisalakohtaiset neuvottelut erikoissairaanhoidon edustajien kanssa käydään vähintään kerran vuodessa tavoitteena tarkoituksenmukainen hoidon porrastus ja työnjako.

Erikoissairaanhoidossa ei suunnitella uuden toiminnan aloittamista tai toiminnan laajennuksia. Tavoitteena on palvelujen määrän vakiinnuttaminen vuoden 2010 tasolle. Toimintaa tehostetaan nykyisillä resursseilla. Kysynnän hallitsemiseksi haetaan keinoja yhdessä perusterveydenhuollon, vanhustenhuollon ja erikoissairaanhoidon kanssa. Kysynnän hallintaa parannetaan tarkistamalla erikoissairaanhoidon lähettämiskriteerit sekä varmistamalla kriteerien käyttö koko terveydenhuollon organisaatiossa. Potilasvirtojen ohjauksen koordinoimiseksi kaupunki yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa käy neuvotteluja työterveysasemien ja yksityisten lääkäriasemien kanssa.

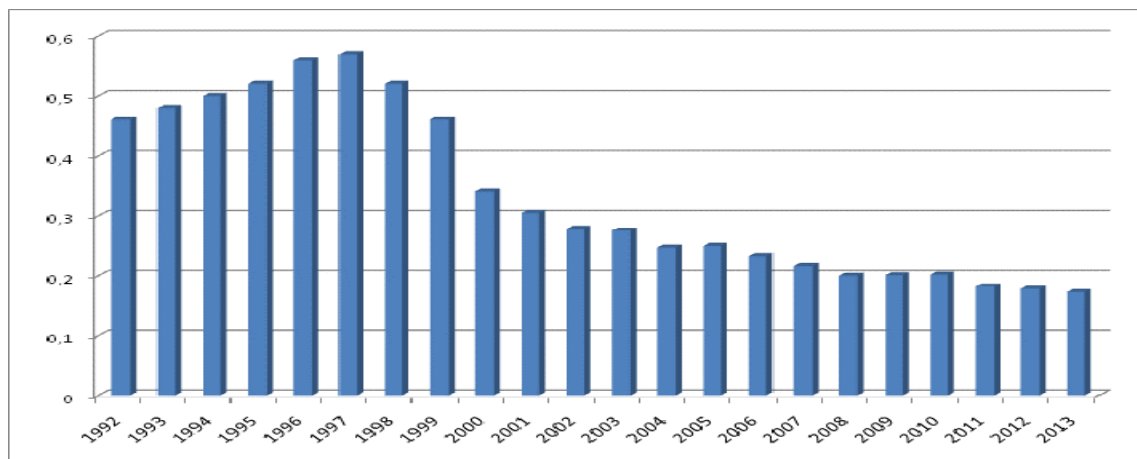

Kuvio. Avoterveydenhuolto käyntiä/ikäryhmän asukas

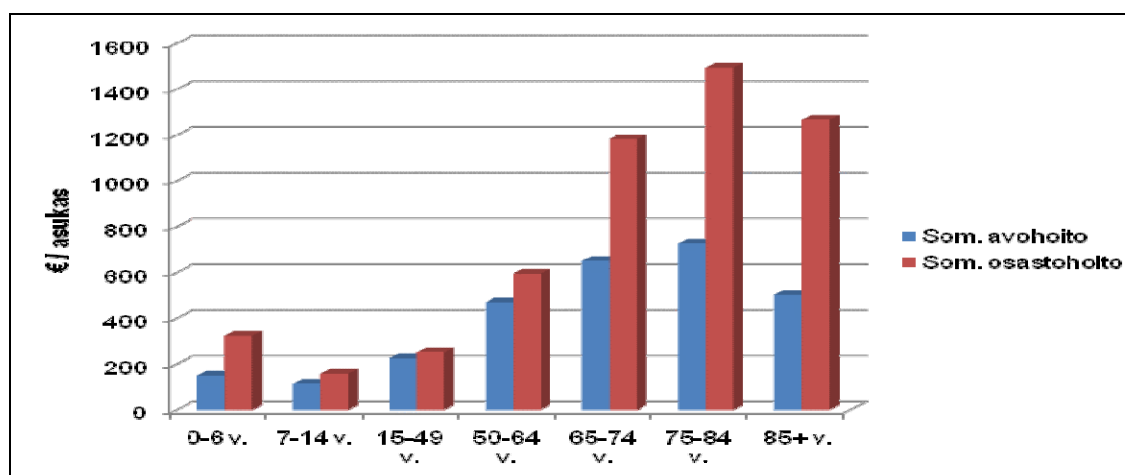
Kuvio. Ikäryhmien asukaskohtaiset kokonaiskustannukset vuonna 2010

- **Huom!** Avoterveydenhuollossa ei ole huomioitu Sepsän alueen asukkaita, mutta muut kustannukset on laskettu koko Oulun väestölle
- ESH sisältää myös psykiatrian

Kuvio. Keskitetyn päivystyksen lääkärikäynnit/asukas 1992-2010 ja ennuste 2011-2012

Päivystyskäyntien vähenemiseen ovat vaikuttaneet mm. omalääkärijärjestelmän käyttöönotto v. 1997-1999, yhteyskeskuksen käyttöönotto v.2006 ja sairaanhoitajien vastaanoton lisäys v. 2008.

Kuvio. Somaattisen erikoissairaanhoidon kustannukset ikäryhmittäin €/asukas v. 2010

Vuodet 2013-2014

Liitytään kansalliseen sähköiseen arkistoon ja otetaan käyttöön e-resepti koko terveydenhuollossa valtakunnallisesti ja alueellisesti sovitun aikataulun mukaisesti.

Otetaan käyttöön elämänlaatumittari (15D) sekä suuria kansansairauksia sairastavien hoitotasapainoa kuvaavat mittarit.

Vuosina 2013-14 aloitetaan sosiaali- ja terveysalan **oppimiskeskuksen toiminta** saneeratuissa Kontinkankaan tiloissa yhteistyössä Oulun yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan, Tolan, Oyj:n, OAMK:n, Oulun seudun ammattiopiston, DIAK:n ja Diakoniaoppilaitoksen kanssa. Perusterveydenhuoltoa palvelevaa tutkimustyötä lisätään yhdessä yliopiston terveystieteen laitoksen kanssa.

Mammografiaseulontoja lisätään suunnitellusti ja arvioitu tarve kasvaa nykyisestä noin 7500:sta 15000:een vuoteen 2015 mennessä.

Palvelujen järjestäminen

Ydinpalvelu	Palvelu- tarve 2013	Oman tuo- tannon osuus 2011	Ostot 2011	Hankintatapa	Markkinat
Ennaltaehkäisevä toiminta	Tarve kasvaa (asetus)	Lähes 100 %		Sis.sopimus + hankinta 3. sektorilta + palveluseteli mahdollisia.	Perhepalveluita mahdollisuus kilpailuttaa
Vastaanottotoiminta	Tarve kasvaa	84,6 %	15,4 %	Kilpailutettu	Markkinoita riittävästi. mahdollisuus kilpailuttaa max 30 %.
Yhteispäivystys	Tarve kasvaa	0 %	100 %	Päivystyssopimus	
Suun terveydenhuolto	Tarve kasvaa, siirtymistä ykstyiseltä	96 %	4 %	Kilpailutettu	Markkinoita riittävästi. Mahdollisuus kilpailuttaa tai hankkia palvelusetelillä max. 15 % (mm. kasvun osalta)
Erikoislääkäritoiminta	Tarve kasvaa, siirtymistä OYS:sta	100 %			Markkinoita riittävästi osalla erikoisaloista, max 30 %.
Lääkinnällinen kuntoutus	Tarve kasvaa	80 %	20 %	Kilpailutettu	Markkinoita riittävästi, max 20 %.
Sairaankuljetus	Tarve kasvaa	93 %	7 %	Oulu-Koillismaan pelastuslaitos ja yksityisiä.	Markkinoita osittain.
Kotisairaala	Tarve kasvaa		100 %	Sopimus ODL:n kanssa v. 2011.	Arvioitava oma toiminta / ostopalvelu
Erikoissairaanhoido	Tarve kasvaa		100 %	Ostetaan PPSHP:lta	Markkinoita osittain. Elektiivistä hoitoa max 20 %.
Mielenterveys- ja päihdeavopalvelut	Tarve kasvaa	95%	5%	Sisäinen sopimus ja suora hankintana yksittäisiä asiakaskohtaisia sopimuksia. Selvitetään hankintatapa vuoden 2011 aikana markkina-analyysin kautta	Markkinoilla valmiutta jos kilpailutusta avataan
Mielenterveys- ja päihdelaitoshoido, N=80	Tarve vähenee	88%	12%	Sisäinen sopimus ja asiakaskohtaisia sopimuksia ostopalveluihin	Oulun läänin alueella luvanvaraisia yksiköitä 4

Terveydenhuoltopalveluiden laatukriteerit 2012

Palveluiden saatavuuden arvioinnissa käytetään hoitotakuulain kriteeriä: Yhteydensaanti terveysasemille yhden vuorokauden aikana (virka-aikana) sekä hoidontarpeen arviointi kolmen arkipäivän kuluessa. Terveydenhuoltolaissa määritelty hoitoon pääsy ei-kiireellisen vastaanottotoiminnan osalta on turvattava kolmessa kuukaudessa. Avoterveydenhuollon ei-kiireellisen vastaanoton hoitoon pääsyajaksi vuonna 2012 turvataan 1 kk. Muun uuden Oulun alueella hoitoon pääsy toteutuu 1-4 viikon kuluessa.

Hoitosuhteen jatkuvuutta ja asiakastyytyväisyyttä mitataan suurten kaupunkien yhteisenä vertailuna joka toinen vuosi ja kaupungin omana vuosittain. Tavoitteena on, että vähintään 75 % tapaa terveysasemalla yleensä saman lääkärin tai hoitajan ajanvarausvastaanotolla ja vähintään 96 % on tyytyväisiä terveysasemien palveluun. Jatkuvan asiakas/potilaspalautteen järjestelmää testataan.

Hyvinvoinnin ja terveyden paranemista mitataan ikävakioiduilla indekseillä. Sairastavuuden vähentämisessä lyhen tähtäimen tavoitteena on saavuttaa valtakunnallisessa vertailussa indeksi-arvo 103

(nyt 105), valtakunnallisen keskiarvon ollessa 100. Pitkän tähtäimen tavoitteena on indeksi-arvo alle 100. Sairauspäivärahaa ja työkyvyttömyyseläkettä saaneilla 25-64 -vuotiailla vastaavasti lyhyen tähtäimen tavoitteena on saavuttaa indeksi-arvo 110 ja pitkätähtäimen tavoitteena indeksi-arvo 83.

Suun terveydenhuollon vaikuttavuutta mitataan DMF-indeksillä: Tavoitteena 12 vuotiailla enintään 1,3 ja 5-vuotiailla enintään 0,75. Naisten terveystarkastuksiin osallistumisprosenttitarve on 75 %. Kuntalaisten omatoimisuutta mitataan omahoitoalustan käytön laajuudella ja yhteispäivystyksen perusterveydenhuollon käytien vähäisyydellä: tavoitteena enintään 0,20 käyntiä/asukas.

Soveltuvilla palvelualueilla otetaan käyttöön Rai-arviointimenetelmän avulla saatu tieto toiminnan kehittämisessä ja arvioinnin välineenä asiakas-, lähiorganisaatio- ja tilaaja-tuottajatoiminnassa. Osallistutaan THL:n johtamaan RAI-vertailukehittämiseen sekä tehdään yhteistyötä PPSHP:n Tervein Mieliin Pohjois-Suomessa hankkeen puitteissa.

Talous

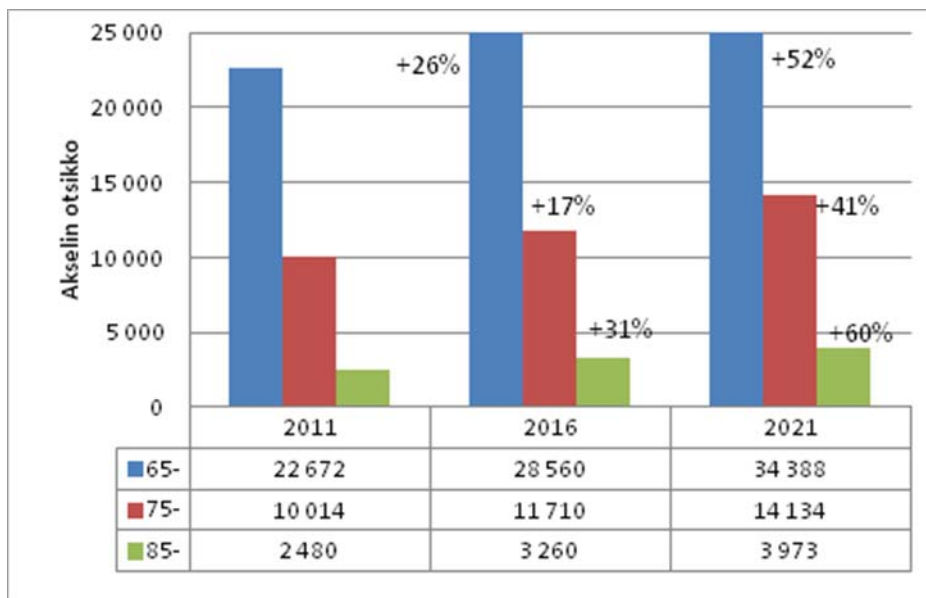
1 000 €	TP2010	TA2011	TALOUS- ARVIO 2012	TS2013	TS2014
Toimintatulot yhteensä	7 350	9 608	10 802	11 126	11 460
Oma toiminta	7 350	9 608	10 802	11 126	11 460
Toimintamenot yhteensä	172 521	196 761	235 614	240 902	248 129
Oma toiminta	62 195	84 456	111 845	113 420	116 822
Erikoissairaanhoido	110 326	112 305	123 769	127 482	131 307
<i>Toimintakate</i>	- 165 170	- 187 153	- 224 812	- 229 775	- 236 669

1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-Ii TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot yhteensä	10 802	2 071	623	308	117	13 921
Oma toiminta	10 802	2 071	623	308	117	13 921
Toimintamenot yhteensä	235 614	29 799	17 938	14 205	4 567	302 123
Oma toiminta	111 845	12 337	6 578	5 719	2 007	138 486
Erikoissairaanhoido	123 769	17 462	11 360	8 486	2 560	163 982
<i>Toimintakate</i>	- 224 812	- 27 728	- 17 315	- 13 897	- 4 451	- 288 202

VANHUSTYÖ

Palvelutarve

Ikärakenne määrittää vanhusväestön palvelutarvetta suuressa määrin. Alla olevassa kuviossa on oululaisten 65 vuotta, 75 vuotta ja 85 vuotta täyttäneiden määrän kehitys tulevina vuosina. Nykyisellä palvelujen käytöllä 65 vuotta täyttäneistä 17%, 75 vuotta täyttäneistä 31% ja 85 vuotta täyttäneistä 57% on palvelujen piirissä (Kuuden suurimman kaupungin vanhusten sosiaali- ja terveystalouden ja kustannusten vertailu 2009). Seuraavan viiden vuoden aikana väestösuunnitteen mukaan 65 vuotta täyttäneiden määrä lisääntyy uudessa Oulussa vuosittain noin 1150:llä. 1.1.2011 75 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä oli 5,4% ja väestösuunnitteen mukaan vastaava prosenttiosuus vuonna 2021 on 6,8%. Uuden Oulun myötä 75 vuotta täyttäneiden osuus pienenee jonkin verran.

Kuvio: Uuden Oulun vanhusväestö 2011, 2016 ja 2021 sekä ikäryhmien kasvu verrattuna vuoteen 2011

Strategiset valinnat

Ikäihmisten kotona asumisen mahdollistuminen on ensisijainen vaihtoehto ikäihmisten palvelujen järjestämisessä. Sosiaali- ja terveystoimen strateginen tavoite on, että 92% 75-vuotta täyttäneistä asuu kotona riittävien palvelujen turvin.

Kotona asumista tuetaan panostamalla ohjaukseen ja neuvontaan, ehkäiseviin sekä hyvinvointia edistäviin toimintoihin ja palveluihin. Kotona asumista tukevana palveluina järjestetään erilaisia ikäihmisten terveys- ja toimintakykyhaasteisiin vastaavia kotihoidon ja kotihoidon tukipalveluita, terveysasema- ja avokuntoutuspalveluja, tilapäisiä lyhytaikaishoidon ympärivuorokautisia palveluita sekä sairaalahoidon ja kuntoutuksen palveluita. Kotona asumista tukevat palvelut järjestetään monituottajamallilla asiakaslähtöisyyden ja kustannustehokkuuden turvaamiseksi.

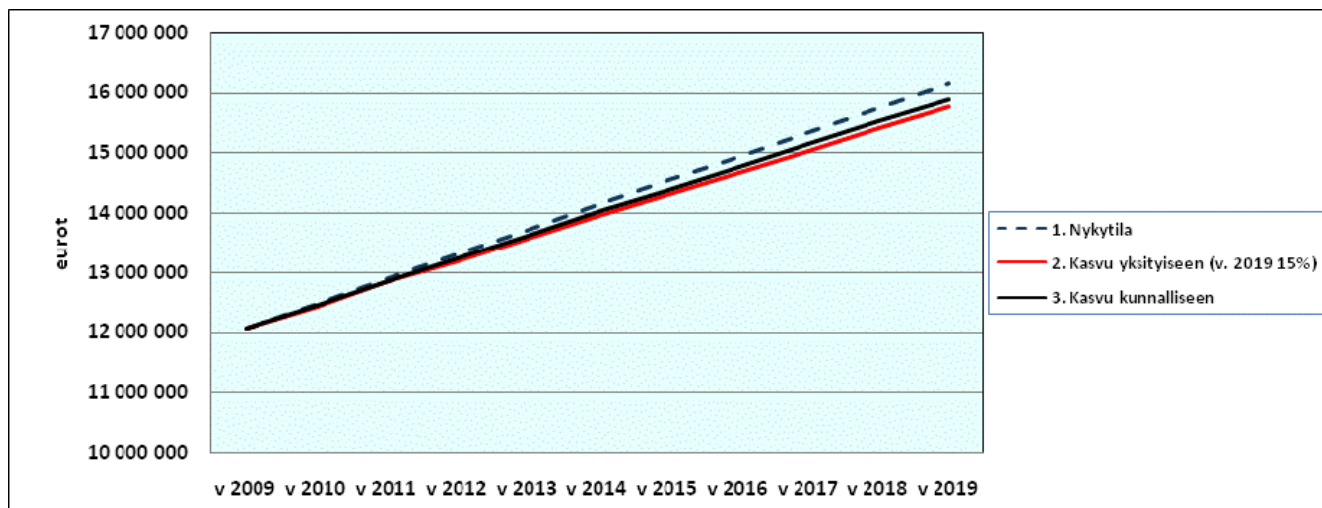
Palvelujen järjestämisen painopistettä siirretään laitoshoidon lisäämisestä kotona asuvien ikäihmisten toimintakykyä edistäviin ja tukeviin palveluihin. Pitkäaikaiseen ympärivuorokautisen turvan ja hoidon tarpeeseen vastataan palveluasumisella.

Kotona asumista tukevat palvelut järjestetään palvelukeskus/kampus -tyyppisesti, jossa eritasoiset palvelut on keskitettyä ja se palvelee sekä keskuksessa että sen välittömässä ympäristössä asuvia ikäihmisiä. Täten moniportaista ja pirstaleista palvelurakennetta yksinkertaistetaan, jolloin tavoitteena on vähentää asiakkaan "muuttamista" toimintakyvyn muuttuessa palvelujen luo ja siten myös palveluihin jonottamista.

Vanhustyön palvelujen tarvetta ja järjestämistä on kuvattu seuraavissa taulukoissa käyttäen 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmää. Tämä ikäryhmä on merkittävä vanhuspalveluja suunniteltaessa ja valtakunnallisesti tämän ikäryhmän palvelurakenteelle on annettu määrällisiä suosituksia (KASTE-ohjelma, Ikäihmisten palvelujen laatusuositus, Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2008:3). Myös 65-74-vuotiaiden tarvitsemat palvelut on huomioitu talousarviossa.

Säännöllisen kotihoidon kattavuustavoite on asetettu 12,5%:ksi 75 vuotta täyttäneistä myös lähivuosille. Ikäryhmän kasvu tuo vuosittain 30-40 uutta kotihoidon asiakasta. Samanaikaisesti kattavuuden nostamisen kanssa tavoitteena on vähentää kuukausittaista keskimääräistä asiakaskohtaista tuntimäärää. Keinoina mm. palveluohjauksen tehostaminen, jolloin asiakkailla on monipuolisempi tieto tarjolla olevista palveluvaihtoehdoista ja niiden omaehtoisesta hankinnasta sekä kotihoidon kriteerien uudelleen tarkastelu palveluohjauksella kehittämällä.

Seuraavassa taulukossa on esitetty säännöllisen kotihoidon kustannuskehitystä järjestettäessä palveluja eri vaihtoehdoilla.

Kuvio. Ennustemallit eri tavoista järjestää säännöllistä kotihoitoa v. 2009-2019

Ennustemalli 1 on vuoden 2009 tilanne, jossa kunnallisen kotihoidon osuus on 92% ja ostopalvelujen 8%. Tällöin kustannukset kasvavat 10 vuodessa n. 34% eli 75 vuotta täyttävien kasvun suhteessa.

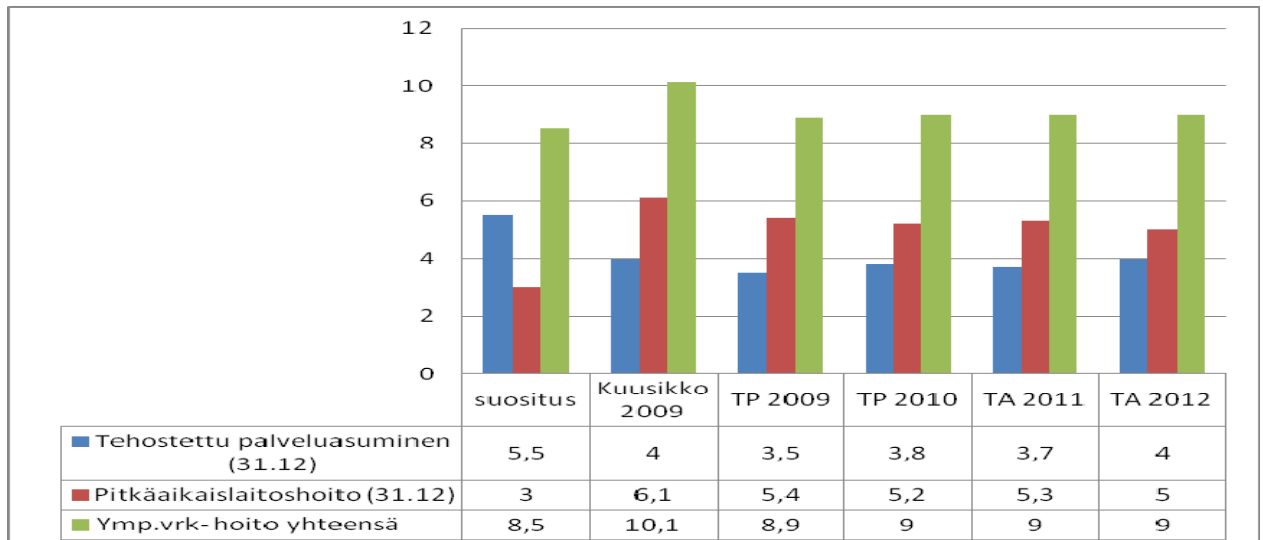
Ennustemalli 2:ssa oletetaan, että palveluita järjestetään siten, että osassa palvelua toimijana on Oulun Palvelusäätiö ja osassa kunnallinen kotihoito. Kunnallisen toiminnan taso pidetään vuoden 2009 tasolla ja yksityinen tuotanto vastaa kasvuun. Tällöin kustannukset ovat 10 vuodessa n. 1,4% edullisemmat kuin ennustemallissa 1. Ennustemallissa 3 on edelleen oletuksena, että toimijoina on edelleen Oulun Palvelusäätiö sekä kunnallinen ja yksityinen, mutta kasvu tulee kunnalliseen tuotantoon. Tällöin kustannukset 10 vuodessa ovat n. 1% edullisemmat kuin ennustemallissa 1.

Ennustemallien mukaan hyödyntämällä monituottajamallia kotihoidon järjestämisessä voidaan kasvavaan palvelutarpeeseen vastata edullisemmalla kustannusrakenteella. Lisäksi monituottajamalli antaa mahdollisuuksia palvelujen joustavaan asiakaslähtöisempään räätälöintiin.

Omaishoidon tuki osana kotona asumista tukevia palveluita on vanhuspalvelujen järjestämisessä yksi keskeisiä painopistealueita. Omaishoidon tuen peittävyys välitilinpäätöksessä 2011 oli 7 % 75 vuotta täyttäneistä, mikä on korkeampi kuin Ikäihmisten palvelujen laatusuosituksen tavoite (5-6%) ja Kuusikkokuntien keskiarvo.

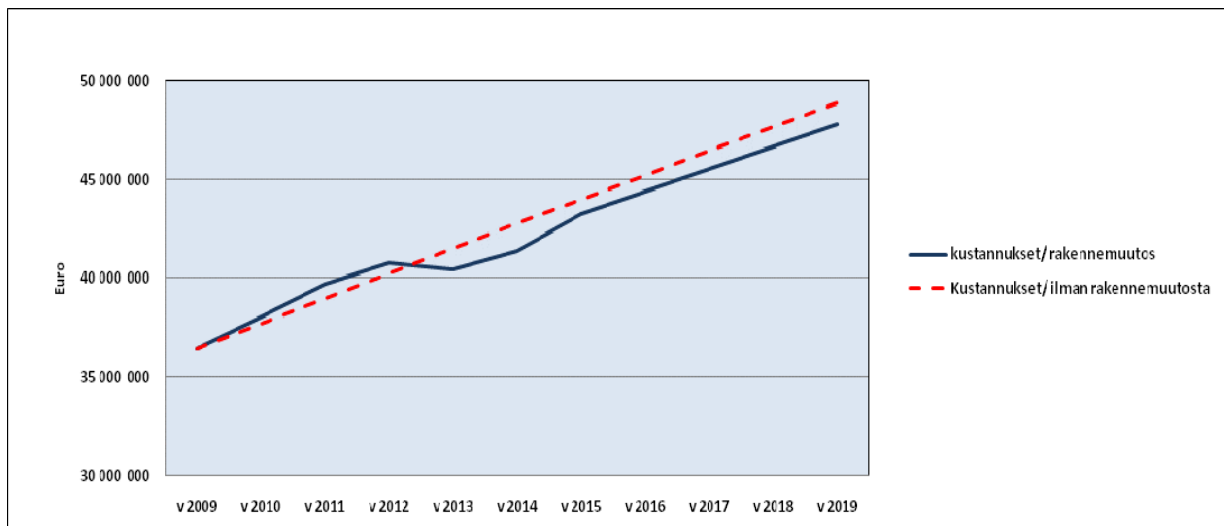
Vanhusten ympärivuorokautisen hoidon tavoitteena on toteuttaa toimenpiteitä, joista keskeisenä on vähentää laitospainotteista palvelurakennetta pitkäaikaisen ympärivuorokautisen hoidon järjestämisvaihtoehtona. Tämä edellyttää tehostetun palveluasumisen määrällistä lisäämistä ja sen sisällöllistä kehittämistä, jotta ympärivuorokautista hoitoa tarvitsevien asiakkaiden tarpeisiin voidaan vastata sekä nykyisten pitkäaikaislaitospaikkojen muuttamista osin kotona asumista tukeviksi vuoro- ja kuntoutuspaikoiksi sekä mahdollisesti palveluasumisyksiköiksi.

Suunnitelman mukaan ympärivuorokautisessa pitkäaikaishoidossa on asiakkaita suhteellisesti yhtä paljon suunnittelukauden vuosina. Muutosta on painotuksessa laitoshoidosta tehostetun palveluasumisen suuntaan.

Kuvio. 75 vuotta täyttäneet tehostetun palveluasumisen paikoilla ja laitospaikoilla (%): Valtakunnallinen suositus (STM 2008), Kuusikko kaupungit 2009 ja Oulun kaupunki

Seuraavassa taulukossa on esitetty kustannusten kehitystä vaihtoehdossa, jossa edetään nykyisellä ympärivuorokautisen hoidon palvelurakenteella ja vaihtoehdossa, jossa edetään rakennemuutoksen mukaisesti.

Kuvio. Ympärivuorokautisen hoivan palvelurakenteen muutoksen vaikutus nettokustannuksiin vv. 2009-2019 (vuoden 2009 rahanarvon mukaisena, kustannukset on laskettu 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmästä)

Ennustemalli 1:ssä (kustannukset/ilman rakennemuutosta) kuvataan kustannusten muutosta nykyisellä ympärivuorokautisen hoidon rakenteella, jossa tehostetun palveluasumisen kattavuus on 3,3% ja pitkäaikaisen laitoshoidon kattavuus 5,7%. Oletuksena on myös, että säännöllisen kotihoidon kattavuus pidetään 12,5%:ssa sekä vuorohoidon, kuntoutuskotipaikkojen ja kuntouttavan päivätoiminnan määrät pidetään nykyisellä tasolla huomioiden kuitenkin väestön määrän kasvun.

Ennustemalli 2:ssa (kustannukset/rakennemuutos) kuvataan kustannusten muutosta, kun ympärivuorokautisen hoidon rakennetta muutetaan siten, että tehostetun palveluasumisen kattavuus kasvaa 5,0% :iin ja pitkäaikaisen laitoshoidon kattavuus vähenee 3,0%:iin sekä vuorohoidon, kuntoutuskotipaikkojen ja kuntouttavan päivätoiminnan määrien lisäämistä enemmän kuin väestön määrän kasvu.

Pitkäaikaisen sosiaalihuoltolain mukaisen ympärivuorokautisen hoidon (tehostettu palveluasuminen ja laitoshoido) järjestämistavan painopisteen muuttamista laitoshoidosta tehostettuun palveluasumiseen ei voida yksistään perustella kustannussäästöillä, koska asiakkaiden hoidon tarve määrittelee suurimman kustannuserän eli henkilöstön määrän tarpeen. Saavutettavat hyödyt liittyvät myös asiakkaan parempiin

valinnanmahdollisuuksiin asumispaikkansa suhteen sekä mahdollisuuteen järjestää ikäihmisten ympärivuorokautista hoitoa mm. kodinomaisemmassa ympäristössä.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2012

Palveluohjauksen kehittämiseksi ja parantamiseksi vuonna 2012 siirretään kotona asumista tukevien palvelujen palvelutarpeenarviointi ja palveluista päättäminen sekä ympärivuorokautisesta hoidosta päättäminen osittain tilaajan toiminnaksi. Palvelujen myöntämisen perusteet päivitetään yhteistyössä uuden Oulun kanssa.

Ennaltaehkäisevä toiminta: Periaatetta ”koko kaupunki ikääntyneiden asialla” viedään eteenpäin hyväksytyjen ikääntymispoliittisten linjausten mukaisesti. Osana uuden Oulun ikäihmisten osallisuuden ja vaikuttamisen kehittämistä perustetaan mm. ikääntyneiden edustajisto. Vuonna 2011 uuden Oulun alueella tehdyn senioribarometrin tulokset huomioidaan toiminnan suunnittelussa.

Hankkeista ESKO (Ennalta ehkäisevän työn hanke) ja evankelis-luterilaisen seurakunnan kanssa aloitettu DIOSKE (Diakonisen vanhus- ja vammaistyön kotona asumisen tuki- ja palvelukeskus) –hanke tukevat osaltaan mm. syrjäytymistä ennaltaehkäisevää työtä.

Vuonna 2012 valmisteltavan Uuden Oulun ikäihmisten edustajiston valinnoissa ja kokoonpanossa otetaan huomioon kaikki ikäihmisten ryhmät (mm. sotiemme veteraanit) antamalla niille mahdollisuus asettaa omia edustajiaan ikäihmisten adustajistoon.

Kotihoito ja muut kotona asumista tukevat palvelut: Vuoden 2012 aikana otetaan käyttöön yhdessä uuden Oulun kanssa valmisteltu kotona asumista tukevien palvelujen palveluohjausmalli. Tavoitteena on hyödyntää asiakkaiden ja heidän läheistensä voimavaroja tehostamalla palveluohjausta ja neuvontaa myös siitä, miten he voivat täydentää palveluvalikoimaansa omarahoitteisesti itse haluamillaan lisäpalveluilla. Kuljetuspalveluiden kriteerit tarkistetaan osana uuden Oulun suunnittelua.

Vuonna 2012 säännöllisen kotihoidon kattavuustavoite 75 vuotta täyttäneille pidetään ennallaan (12,5 %). Kotihoidon järjestämisessä hyödynnetään selkeämmin monituottajamallia ja kasvavaan kotihoidon tarpeeseen vastataan palvelusetelillä ja kilpailutetulla kotihoidolla. Kunnallisen kotihoidon määrä pidetään vuoden 2011 talousarvion tasolla.

Perhehoito yhtenä mahdollisuutena järjestää vanhuspalveluja otetaan käyttöön vuoden 2011 aikana aloitetun selvityksen perusteella.

Omaishoidon tuki toteutetaan vuonna 2010 hyväksytyjen kriteerien mukaisesti. Kriteereihin tulee mahdollisesti tarkistuksia uuden Oulun yhtenäistettyjen omaishoidon kriteerien myötä. Vuonna 2012 kustannuksissa varaudutaan 65 vuotta täyttäneiden määrän mukaiseen kasvuun. Omaishoitajan vapaan palveluseteli vakiinnutetaan. Valmistellaan vuoden 2012 aikana omaishoidon ohjelma.

Ympärivuorokautinen hoito (tehostettu palveluasuminen ja sosiaalihuoltolain mukainen laitoshoido): Vanhusten ympärivuorokautisen hoidon tarveselvityksen (KH 7.2.2011) toimenpide-esityksiä viedään eteenpäin osana uuden Oulun suunnittelua. Keskeisiä asioita ovat tehostetun palveluasumisen määrällinen lisääminen, nykyisten pitkäaikaislaitospaikkojen muuttaminen osin kotona asumista tukeviksi vuoro- ja kuntoutuspaikoiksi sekä mahdollisesti palveluasumisyksiköiksi.

Tehostettua palveluasumista lisätään 30 paikalla palvelusetelin avulla. Näistä 10 paikkaa korvaa Hirosenkodin peruskorjauksesta johtuvaa paikkojen vähenemistä. Tehostetun palveluasumisen kiinteiden ostopalvelupaikkojen sopimukset loppuvat vuoden 2012 aikana, jolloin toteutetaan em. paikkojen kilpailutus ja/tai hankinta palvelusetelillä.

Hirosenkodin toisen vaiheen peruskorjaus jatkuu. Aikatauluarvion mukaan vuoden 2012 puolella välissä valmistuu B-talon peruskorjaus ja H-talo ja aloitetaan A-, C-, ja D-talojen peruskorjaukset. H-talo toimii väistötilana. Koko peruskorjauksen arvioitu valmistumisaika on joulukuu 2014.

Palvelukampus-mallin mukaista rakentamista ja toimintaa viedään eteenpäin yhdessä Sivakan kanssa. Sivakan palvelutalon (Merikotkantie 1) peruskorjauksesta suunnitellaan yhteistyössä Oulun Palvelusäätiön kanssa. Tavoitteena on uudenaikainen ikäihmisten palvelutalo, jossa mahdollistuu palvelujen saanti toimintakyvyn muutoksista huolimatta.

Vuodet 2013-2014

Suunnitelmakauden kahden viimeisen vuoden toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan uudessa Oulussa. Vuosia 2013 ja 2014 koskevat linjaukset tarkentuvat uudessa Oulussa tehtyjen linjausten mukaisiksi.

Mahdollisesti vuonna 2013 voimaan tulevan vanhuspalvelulain velvoitteita viedään eteenpäin. Myös ikäihmisten hoitoa ja palvelua koskevat laatusuosituksot sekä KASTE-ohjelman tavoitteet otetaan huomioon palvelujen ja toiminnan suunnittelussa.

Kotihoidon kattavuus nostetaan laatusuosituksen mukaiseen vähimmäistavoitteeseen (13-14%) asteittain kustannustehokkuus huomioiden. Omaishoitoa osana kotona asumista tukevia palveluita kehitetään.

Ympäri vuorokautisen hoidon järjestämisen tarveselvityksen pohjalta toteutetaan toimenpiteitä, joilla pystytään muuttamaan tehostettujen palveluasumispaikkojen ja laitoshoitopaikkojen määrän suhdetta vähitellen tehostetun palveluasumisen suuntaan.

Hiirosenkodin peruskorjaus jatkuu.

Palvelujen järjestäminen

Ydinpalvelu	Palvelutarve 2013	Oman tuotannon osuus 2011	Avustukset 2011	Ulkop. palvelujen ostot/kumppanuudet 2011	Hankintatapa 2010	Markkinat
Kotihoito (säänn., tilap., tukipalv.) (tunnit)	Tarve kasvaa	90%	0%	10%	Sopimus +asiakaskoht. maksusit.+ palveluseteli	On (pieniä yrittäjiä, myös valtakunnallisia toimijoita)
Kuntouttava päivätoiminta (toimintapäivät)	Tarve kasvaa	66%	0%	34%	Sopimus	On
Tehostettu palveluasuminen (asumispäivät)	Tarve kasvaa	13%	0%	87%	Sopimus, kilpailutus, palveluseteli ja asiakaskoht. maksusit.	Laajat ja monipuoliset
Lyhytaikaishoito/vuoro hoito (hoitopäivät)	Tarve kasvaa	87%	0%	13%	Sopimus ja asiakaskoht. maksusit.	Todennäköisesti .
Pitkäaikaislaitoshoido (shl) (hoitopäivät)	Tarve vähenee	93%	0%	7%	Sopimus ja asiakaskoht. maksusit.	Ehkä, jos laaja ulkoistus

Ikäihmisten asumista ja palveluja järjestetään asteittain palvelukampus-tyyppisesti, jossa eritasoiset palvelut on keskitettynä samalle alueelle. Saatavilla on useita palveluja, mm. kotihoito, palveluasuminen, päivätoiminta ja ympärivuorokautinen hoiva, ja kampus palvelee sekä keskuksessa että sen välittömässä ympäristössä asuvia ikäihmisiä. Tavoitteena on myös minimoida muuttamisen tarvetta ikäihmisten toimintakyvyn muuttuessa. Kampus-kokonaisuus voidaan tuottaa kunnallisena palveluna, ostopalveluna tai edellä mainittujen tahojen yhteistyönä. Palvelun tuottamisen näkökulmasta tavoitteena on henkilökunnan ja sen osaamisen tehokas käyttö.

Vanhustyön palveluiden laadun seuranta

Laitoshoidon, tehostetun palveluasumisen ja kunnallisen kotihoidon osalta laatua seurataan kaksi kertaa vuodessa tehtävien RAI-arviointien avulla. Palvelujen saatavuutta seurataan jatkuvalla seurannalla. Asiakkaille tehdään säännöllisesti asiakas- ja omaistyytyväisyyskyselyjä. Tehostetussa palveluasumisessa ja kotihoidon ostopalveluissa tehdään suunnitelmalliset valvontakäynnit. Tilaaja-auditointeja tehdään vuosittain. Suurten kaupunkien kesken tehdään arviointia vuosittain tehtävissä Kuusikko-vertailuissa ja suurten kaupunkien terveydenhuollon kustannusvertailuissa.

Talous

1 000 €	TP2010	TA2011	TALOUS- ARVIO 2012	TS2013	TS2014
Toimintatulot yhteensä	15 434	11 336	12 477	12 851	13 237
Oma toiminta	15 432	11 333	12 474	12 849	13 234
Lakisääteiset tulot	2	3	3	3	3
Toimintamenot yhteensä	92 349	73 158	78 153	80 623	83 042
Oma toiminta	92 204	72 990	77 985	80 450	82 864
Lakisääteiset menot	144	168	168	173	178
<i>Toimintakate</i>	- 76 915	- 61 822	- 65 676	- 67 772	- 69 805

1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-Ii TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot yhteensä	12 477	1 309	904	391	240	15 321
Oma toiminta	12 474	1 309	904	391	240	15 318
Lakisääteiset tulot	3					3
Toimintamenot yhteensä	78 153	6 379	5 521	3 196	2 259	95 508
Oma toiminta	77 985	6 379	5 521	3 196	2 259	95 340
Lakisääteiset menot	168					168
<i>Toimintakate</i>	- 65 676	- 5 070	- 4 617	- 2 805	- 2 019	- 80 187

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN RISKIT

- Ennustetta suurempi väestön kasvu
- Nykyisten palvelujen turvaaminen kasvavalle väestölle: ei parannusta palvelujen saatavuuteen, laatuun tms.: karsintaa joudutaan tekemään
- Palvelurakenteen muutoksen mahdollinen viipyminen tai epäonnistuminen
- Erikoissairaanhoidossa nykyisin annettavien hoitojen siirtyminen perusterveydenhuoltoon; resurssien ja osaamisen riittävyys
- Lainsäädännön vaikutus on huomioimatta, esim. kotikuntalaki ja terveydenhuoltolain tuoma vapaus valita hoitava yksikkö
- Riski ostopalveluiden hintojen laskettua suuremmista korotuksista (suunnitteluohjeen mukaan laskettu 2,5 % korotus)
- Yhdentymisen aiheuttaman muutospaineen vaikutus toimintatasolla
- Palvelurakenteen muutosta ei kyetä toteuttamaan suunnitellusti kevyempään suuntaan
- Palvelutarpeen kasvun ennakointi luo haasteita, koska palvelutarpeet eivät seuraa ianoastaan väestömäärän kasvua, vaan myös muut tekijät (työllisyystilanne, muuttoliike jne.) vaikuttavat voimakkaastikin palvelutarpeen kehitykseen.
- Yleisen talouden epävakaisuus luo riskejä. Mahdollisen taloustilanteen elpymisen vaikutukset eivät vaikuta pitkäaikaisasikkaiden määrää vähentävästi lyhyellä aikavälillä, vaan pysyvään asiakkuuteen tulee jäämään taloudellisen laskusuhdanteen jäljiltä uusia asiakasryhmiä.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Taulukko 1. Henkilöstö OULU yhteensä				
Lautakunta:				
	(Oulu)	(Oulu)	OULU + kunnista siirtyvä henkilöstö	
Henkilöstömäärä, tilanne 31.12. mukaan	TP 2010	Ennuste 2011	TA2012	TS2013
Vakinaiset		38	48	51
Tilapäiset		29	26	25
Yhteensä	0	67	74	76
Muutos-%	0		10 %	3 %
Henkilötyövuodet (HTV)				
Vakinaiset				
Tilapäiset				
Yhteensä	0	0	0	0
Muutos-%	0			
Palkkakustannukset (palkat ja palkkiot)				
Kustannukset, 1000 €				
Muutos-%	0			
Arvio henkilömääristä vuoden aikana:				
Harjoittelijat, lkm				
Työllistetyt, lkm				

Taulukko 2. Siirtyvä henkilöstö					
Lautakunta:					
	Siirtyvä henkilöstö				
Henkilöstömäärä, siirtyvät 1.1.2012	Haukipudas	Kiiminki	Oulunsalo	Yli-Ii	Yhteensä
Vakinaiset	4	3	1	2	10
Tilapäiset	0	0	0	0	0
Yhteensä	4	3	1	2	10
Henkilötyövuodet (HTV)					
Vakinaiset	0	0	0	0	0
Tilapäiset	0	0	0	0	0
Yhteensä	0	0	0	0	0

Sosiaali- ja terveystoimen tilaajan henkilöstön määrä on kokonaisuudessaan 70. Tilaajan hallinnossa on 28 henkilöä, asiakasmaksuyksikössä 9 henkilöä, hyve- sekä potilas- ja sosiaaliasiamiestoiminnassa 4 henkilöä. Erilaisissa tilapäisissä tehtävissä on 28 henkilöä, josta suurin osa kehittämishankkeissa projektitehtävissä. Sosiaali- ja terveystoimen projektihenkilöstö on kokonaisuudessaan tilaajan henkilöstössä. Uuden Oulun organisointi tulee vaikuttamaan tilaajan henkilöstöön merkittäväällä tavalla.

Sosiaali- ja terveystoimen palvelu- ja asiakasohjausta kehitetään edelleen siten, että ohjausta keskitetään tilaajalle. Toteutuksessa edetään palvelukokonaisuuksittain vuosien 2012 ja 2013 aikana. Henkilöstösiirrot toteutetaan sosiaali- ja terveystoimen palvelutuotannon ja tilaajaorganisaation välillä ja ne eivät vaikuta sosiaali- ja terveystoimen kokonaishenkilöstömäärään. Siirtyvien henkilöiden tarkka lukumäärä ei ole vielä tiedossa, suuruusluokka on arviolta 60-70 henkilöä.

7.7 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN PALVELUTUOTANNON JOHTOKUNTA

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Uuden Oulun kuntien yhdistyminen toteutetaan yhdistymissopimuksen mukaisesti 1.1.2013. Oulun kaupunki ja Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-Iin kunnat ovat sopineet 4.5.2011, että sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen ja palvelujen tuottaminen siirtyvät Oulun kaupungin hoidettavaksi siirtymäajalle 1.1.-31.12.2012. Sekä tilaajan että tuottajan henkilökunta siirtyy kaikista kunnista Oulun kaupungin henkilökunnaksi. Täsmennetty yhdistymissopimus toimii siirtymäkaudella strategisena ohjausvälineenä ja järjestämishjelmassa linjataan mm. hyvinvointipalvelujen järjestäminen. Palvelujen harmonisoinnin valmistelu on aloitettu Hyve-tiimin ohjauksessa ja se saatetaan loppuun vuoden 2012 aikana yhdistymishallituksen päätöksen mukaisesti siten, että palvelujen taso pysyy vuoden 2011 toukokuun tasolla vuonna 2012.

Uusi Oulu kasvaa suunnitteluohjeen väestösuunnitteen mukaan n. 2400 asukkaalla vuodessa. Vuonna 2010 väestö kasvoi kuitenkin lähes 2900 asukasta (1,6 %). Uuden Oulun kuntien yhteenlaskettu väkiluku oli vuoden vaihteessa 2010/2011 185 419. Alueen väestörakenteelle on leimallista sen nuoruus. Lasten ja nuorten määrä on suuri ja Yli-Iitä lukuun ottamatta vanhempien ikäluokkien osuudet ovat koko maan tasoa matalammat.

Uuden Oulun johtamisjärjestelmästä tehtiin päätökset 4.5.2011 (YHDHALL 4.5.2011 § 32). Hyvinvointipalvelut -pääprosessi sisältää sosiaali- ja terveystoimen palvelut lukuun ottamatta päivähoidopalveluita. Hyvinvointipalvelujen palvelutuotannon tehtävänä on muodostaa organisaatio, joka tukee asiakaslähtöisiä palveluprosesseja uudessa Oulussa. Päivähoito sisältyy sivistys- ja kulttuuriproessin kokonaisuuteen. Järjestäjä ohjaa tuottajaa sisäisellä sopimusohjauksella. Ennen monikuntaliitosta päivähoito yhdentyy opetustoimeen vuoden 2012 alusta.

Toukokuun 2011 alusta voimaan tullut uusi terveydenhuoltolaki painottaa potilaan valinnanvapautta, terveyskeskuspalveluiden uudistamista ja ennalta ehkäisevää hoitoa. Uusi laki korostaa yhteistyön tärkeyttä terveyskeskusten ja erikoissairaanhoidon välillä sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden sisäistä yhteistyötä erityisesti vanhustenhoidossa, mielenterveyspalveluissa ja päihdehuollossa. Terveyskeskusten ja erikoissairaanhoidon välistä yhteistyötä korostuu terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja terveysongelmien ennaltaehkäisy. Lakiin sisältyy myös hoitoon pääsyä, terveydenhuollon palvelujen laatua ja potilasturvallisuutta sekä opetus- ja tutkimustoiminnan järjestämistä koskevia säännöksiä. Sairaanhoidopiiri hallinnoi alueensa kunnallisten toimintayksikköjen yhteistä potilastietorekisteriä. Palvelujen yhteen sovittamiseksi kunnat ja sairaanhoidopiiri laativat terveydenhuollon järjestämissuunnitelman. Sairaanhoidopiireihin perustetaan moniammatillinen perusterveydenhuollon yksikkö. Kunnan on arvioitava ja otettava huomioon kaikilla eri sektoreilla tehtävien päätösten ja ratkaisujen vaikutukset väestön terveyteen ja hyvinvointiin.

Terveydenhuoltolaki lisää asiakkaan valinnanvapautta asteittain siten, että ensimmäisessä vaiheessa 1.5.2011 alkaen asiakkaalla on ollut mahdollisuus valita hoidosta vastaava terveysasema oman kunnan sisällä ja erikoissairaanhoidon yksikkö ko. erityisvastuualueelta. Lisäksi jos henkilö asuu tai oleskelee säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti kotikuntansa ulkopuolella työn, opiskelun, vapaa-ajan vieton, lähiomaisen tai muun läheisen asumisen tai muun vastaavan syyn vuoksi, hän voi käyttää hoitosuunnitelmansa mukaisen hoidon toteuttamiseen muuta terveyskeskusta tai kunnallisen erikoissairaanhoidon toimintayksikköä. Vuonna 2014 sekä perusterveydenhuollon että erikoissairaanhoidon valinnan mahdollisuus tulee laajenemaan valtakunnalliseksi.

Uuden hallitusohjelman mukaan käynnistetään **Kansallinen sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämissuunnitelma II (Kaste)**. Painopisteinä ovat mm. syrjäytymisen ehkäisy, omaishoidon tukipalvelujen kehittäminen, yleinen palvelujen kehittäminen, pitkäaikaisasunnottomuuden vähentäminen ja lähisuhdeväkivallan ehkäisy.

Sosiaalihuollon lainsäädäntö sekä **sosiaali- ja terveystoimen järjestämislaki** on valmisteilla. Näiden toiminnalliset ja taloudelliset vaikutukset perinteiseen ohjausjärjestelmään ovat suuria ja ennakoimattomia. **Vammaispalvelulainsäädännön** uudistamista jatketaan osana sosiaalihuollon lainsäädännön kokonaisuudistusta. Tavoitteena on, että vammaisten henkilöiden tarvitsemista erityispalveluista säädetään uudistetussa erityislaissa, joka koskee yhdenvertaisesti kaikkia

vammaisryhmiä. Valmisteilla oleva **vanhuspalvelulaki** tulee voimaan vuonna 2013. Hallitusohjelman mukaan lain tarkoituksena on mm. turvata iäkkäiden oikeus laadukkaaseen ja tarpeenmukaiseen hoivaan. Hallitusohjelman, lakimuutoksien, säädöksiä muutosten ja ohjelmien vaikutukset kunnan palveluiden järjestämiseen ja tuottamiseen kustannusvaikutuksineen ovat tässä vaiheessa vielä kokonaisuudessaan tarkentumatta.

Sähköisten palvelujen avulla tuetaan palveluprosessien kehittämistä. Niiden käytön lisäämiseksi ja kehittämiseksi panostetaan omahoito-palvelun toimivuuteen ja käytön lisäämiseen etenkin kiireettömässä ajanvarauksessa ja laboratoriotuotinnassa. Lisäksi valmistaudutaan sähköisen reseptin (eReseptin) käyttöönottoon Uudessa Oulussa vuonna 2013 sekä kansalliseen sähköiseen arkistoon (KanTa) liittymiseen. Yhdistetään terveydenhuollon, mielenterveyspalveluiden ja vanhuspalveluiden paperiarkistot yhteen arkistointipaikkaan arkistolain vaatimusten mukaisesti. Selvitetään välinehuollon ja lääkekeskuksen yhteistyömahdollisuuksia Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa. Uusia sähköisiä toimintatapoja, kuten sähköisiä hakemus- ja neuvontapalveluita otetaan eri palveluissa käyttöön kustannushyötyanalyysin perusteella.

Palvelusetelilaki tuli voimaan 1.8.2009. Palvelusetelin käyttö palvelujen järjestämistapana laajenee. Palvelusetelijärjestelmän kehittymistä Oulun kaupungissa on koordinoitu sosiaali- ja terveyslautakunnan toimesta. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelin avulla lisätään asiakkaan ja potilaan valinnan mahdollisuuksia, parannetaan palvelujen saatavuutta ja edistetään kuntien sosiaali- ja terveystoimen sekä elinkeinotoimen ja yksityisten palvelujen tuottajien yhteistyötä. Asiakas voi valita, ottaako käyttöönsä palvelusetelin vai haluaako hän palvelun edelleen kunnan järjestämänä. Asiakkaiden ohjautuminen yksityisiin palveluihin voi edellyttää omalta palvelutuotannolta resurssien käytön uudelleenarviointia.

Nuorisolain muutoksen (693/2010) mukainen toiminta edellyttää monialaista yhteistyötä nuorten ohjaus- ja palveluverkostossa. **Etsivän nuorisotyön** mallissa huomioidaan erityisesti ne oppilaat, jotka eivät pääse 2. asteen oppilaitokseen tai keskeyttävät opintonsa siellä. Poliisilaki velvoittaa sosiaalityön tekemään kaikille rikosoikeudelliseen vastuuseen joutuneille 15-21-vuotiaille elämäntilanneselvityksen. Lakimuutos liittyy nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseen.

Taloustilanne ja työttömyys vaikuttavat palvelutuotannon rahoitukseen ja toimintaan. Maailmantalouden tilanne on epävarma ja sillä voi olla vaikutusta Suomen talouteen ja kuntatalouteen. Palvelualueilla taloustilanteen heikentyminen on näkynyt kausivaihteluina kysynnän määrässä. Kuntalaisten työttömyysjaksot esimerkiksi siirtävät asiakkaita pois työterveyshuollon piiristä ja osa näistä asiakkaista siirtyy kunnan palvelujen piiriin. Työttömyys on vähentynyt Oulussa vuoteen 2010 verrattuna. Vuonna 2010 keskimääräinen työttömyysaste on ollut 13,3 %. Toukokuussa 2011 työttömyysaste oli 11,9 %. Nuorisotyöttömyys on jonkin verran laskenut, mutta se on edelleen Oulussa erityinen haaste. Pitkäaikaistyöttömyys on kasvussa.

Henkilöstön saatavuus ja riittävyys nähdään tulevien vuosien haasteena. Suunnittelukaudella alkava suurten ikäluokkien eläköityminen luo kuntatyöntantajalle paineita korvaavan koulutetun työvoiman löytymiselle. Monikuntaliitoksen onnistumisen yhtenä edellytyksenä on henkilöstön muutosvalmius, joka edellyttää viestintää, koulutusta ja henkilöstön mukaan ottamista toiminnan ja palveluiden kehittämiseen. Tuottavuuden kasvun edellytyksenä on eläköitymisen hyödyntäminen ja sisäisen rekrytoinnin toimivuus. Yhdistymissopimuksen myötä vakinaisen henkilöstön palvelussuhde on turvattu vuoden 2017 loppuun saakka.

Työaikajärjestelmien kehittämisen tavoitteena on työhyvinvoinnin lisääminen ja kustannusten hallinta. Henkilöstösuunnittelun haasteena on pitkän tähtäimen henkilöstösuunnittelu, erityisesti erityisosaajien rekrytointi ja lakien tuomat velvoitteet henkilöstörakenteeseen ja -mitoitukseen. Asiakkaan valinnan vapauden laajeneminen asettaa henkilöstösuunnittelulle erityisen haasteen henkilöstön joustavan liikkuvuuden ja moniammatillisen yhteistyön osalta. Monituottajamallissa yksityinen palvelutuotanto tulee edelleen kasvamaan Oulun seudulla mikä lisää kilpailua työvoimasta. Hyvällä henkilöstöpolitiikalla sekä kannustavalla ja osallistavalla työilmapiirillä luodaan edellytyksiä henkilöstön jaksamiselle ja työhyvinvoinnin edistämiseksi. Näillä keinoilla myös parannetaan tuottavuutta.

Yhdistymissopimuksen mukaiset palvelujen järjestämisen periaatteet sisältyvät **uuden Oulun palvelujen järjestämishjelmaan**. Yhdistymissopimuksen mukaan kuntalaislähtöisyyttä korostetaan ja kuntalaisen asemaa monikanavaisessa palvelujärjestelmässä vahvistetaan. Palveluja kootaan moniammatillisesti yhteisiksi palveluprosesseiksi, jolloin sektorihallintokeskeisestä toimintatavasta siirrytään kuntalais-/asiakaskeskeiseen toimintatapaan ja mahdollisimman saumattomiin ja hyvin toimiviin palveluketjuihin. **Palvelutuotantoa kehitetään monituottajamallin suuntaan**. Se lisää kunnan tarvetta kiinteään yhteistyöhön alueen yritysten, yhdistysten ja järjestöjen kanssa.

Palvelurakenteen keventämisellä, uusilla toimintamalleilla ja prosesseja kehittämällä tavoitellaan tehokkuuden lisääntymistä, jotta jatkossa kyetään vastaamaan kasvaneeseen kysyntään vähenevin resurssein.

Tilaajan ja keskushallinnon mahdollinen yhdistyminen konsernihallintoon sekä palvelukokonaisuuksien organisointi asettaa haasteita myös palvelutuotannolle. Palvelujen järjestäminen toteutetaan yhdistymissopimuksen mukaisesti jatkossakin sopimusohjauksella.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET

Aktiivinen asiakkuuden hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Palvelut ovat asiakaslähtöisiä, laadukkaita ja oikea-aikaisia	Asiakas saa yhtenäisen hoito- ja palvelusuunnitelman ja palvelusopimusten mukaiset palvelut	Hoito- ja palvelutakuumittarit
Asiakas on aktiivinen ja osallistuva	Asiakkaat osallisena palveluprosessin kehittämisessä	Asiakastyytyväisyys

Ennakoiva ja hallittu talous

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Sopimusten hallinta	Sopimuspoikkeamiin ja riskeihin reagoidaan oikea-aikaisesti	Toimintakate 0
Palveluprosesseja tukeva tuotteistus	Palveluiden tuotteistamisen yhtenäistäminen	Prosessituotteita käytössä vuoden 2013 sopimuksissa

Tarkoituksenmukainen palvelutuotantorakenne

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Yhteiset asiakaslähtöiset ja sujuvat palveluprosessit	Palveluohjauksen tehostuminen, asiakastarpeiden aiempaa varhaisempi tunnistaminen	Hoito- ja/tai palvelusuunnitelmat tehty Avopalvelut/laitospalvelut

Osaava ja sitoutunut henkilöstö

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Osaava ja oikein resursoitu henkilöstö	Henkilöstövoimavarojen hallinta ja osaamisen varmistaminen	Henkilöstömenot/toteutunut työpanos Täydennyskoulutuspäivät/työntekijä
Henkilöstön hyvinvointi	Motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö	Sairauspoissaoloja on enintään 5,1 % maksimityöpanoksesta
Voimistava johtaminen	Uuden Oulun johtamisjärjestelmän ja organisaation toimeenpano	Muutosvalmennukset; toteutuminen

TALOUS

	TP2010	TA2011 Sopimukset tilaajan kanssa	TA2011 Muut sopimukset*	TA2011 Yht.	TA2012 Sopimukset tilaajan kanssa (alustava)	TA 2012 Muut sopimukset**	TA2012 Yht.	TS2013	TS2014
1000 €									
Toimintatulot	195 755	195 324	1 797	197 121	148 339		148 339	152 789	157 373
Toimintamenot	196 842	195 324	1 797	197 121	148 339		148 339	152 789	157 373
Toimintakate	-1 087	0	0	0	0		0	0	0

Luvut vuosille 2012–2014 tarkentuvat sopimusneuvotteluissa. Päivähoidon talousarvioluvut on vähennetty vuosilta 2012–2014. Lukuihin ei sisälly uuden Oulun talousarvioluvut.

*Muut sopimukset: terveydenhuolto ja vanhustaloudet; sopimus erityispalveluiden tuottamisesta Oys:n kanssa

** Muut sopimukset: sopimukset erityispalveluiden tuottamisesta Oys:n kanssa tarkennetaan myöhemmin.

Sosiaali- ja terveystoimen palvelutuotannon talousarvioesitys sisältää 2,1 %:n mukaisen keskimääräisen hinnankorotuksen. Esityksessä palkkojen nousun kustannusvaikutus on 2 %. Sisäisten liikelaitosten hintojen korotuksiin ei ole varauduttu. Ulkoisten liikelaitosten hintojen korotuksen arvioidaan olevan noin 3 %. Päivähoidon talousarvioluvut on vähennetty talousarvion 2012 ja suunnitteluvuosien luvuista. Päivähoidon siirtymisellä opetustoimeen on vaikutus hallinnon tukipalveluihin ja se on otettu huomioon talousarviossa. Lisäksi uuden puhelintaloudetjärjestelmän käyttöönotto on nostanut terveydenhuollon kustannuksia. Edellä mainittujen lisäpaineiden kustannusvaikutus on yhteensä 0,2 %. Esitys sisältää myös terveydenhuollon ennalta ehkäisevän työn lisäsopimuksen jatkon vuodelle 2012.

Sosiaali- ja terveystoimen palvelutuotannon talousarvioluvut sisältäen uuden Oulun kuntien talousarviot on esitetty seuraavassa taulukossa.

Sosiaali- ja terveystoimen palvelujohtokunta 1 000 €	Oulu TA 2012	Haukipudas TA 2012	Kiiminki TA 2012	Oulunsalo TA 2012	Yli-Ii TA 2012	YHTEENSÄ TA 2012
Toimintatulot yhteensä	148 339	16 716	9 871	5 785	3 583	184 294
Toimintamenot yhteensä	148 339	16 716	9 871	5 785	3 583	184 294
Toimintakate	0	0	0	0	0	0

Taulukko: Palvelutuotannon alustava talousarvioesitys 2012 sisältäen uuden Oulun kuntien esitykset

TOIMINTASUUNNITELMA 2012

Oulu

Vuonna 2012 jatketaan **uuden Oulun sosiaali- ja terveystaloudet yhteensovittamista**. Hyvinvointipalvelujen järjestämisvastuu siirtyy Oulun kaupungille 1.1.2012 alkaen. Hyvinvointipalvelut sisältävät nykyiset palvelut lukuun ottamatta päivähoitopalveluita. Tuotanto osallistuu virkamiestyöryhmiin, jotka selvittävät ja yhteensovittavat toimintoja. Opetustoimen ja päivähoidon integraatio toteutetaan vuoden 2012 alusta. Sivustustaloudetjärjestämisvastuu siirtyy Oulun kaupungille 1.8.2012.

Uuden Oulun kuntien tavoitteissa on edelleen **talouden toimenpideohjelman toteuttaminen**. Vuonna 2009 päätetyn toimenpideohjelman toteuttaminen jatkuu vuoden 2012.

Elämänkaarimallin mukaisia, asiakaslähtöisiä ja sujuvia palveluprosesseja pilotoidaan ja toteutetaan sovituilla yhteisillä toimintamalleilla käytännössä. Uusia vaikuttavia, asiakaslähtöisiä palvelukokonaisuuksia kehitetään edelleen asiakastarpeiden mukaisesti yhteistyössä monialaisilla asiantuntijatyöryhmillä. Suunnittelussa huomioidaan palvelukokonaisuuksien toteuttamismahdollisuudet koko uuden Oulun alueella sekä monialainen yhteistyö yli hallintokuntarajojen ja kolmannen sektorin kanssa. Palveluprosessien johtamisen valtaa ja vastuita selkiytetään pilotointien aikana. Toimivan yhteistyön johtamisen ja toteuttamisen apuna käytetään EFQM -viitekehyksen mukaista laatu- ja toimintajärjestelmäkokonaisuutta.

Palveluprosessien kehittämistyössä kiinnitetään erityistä huomiota **asiakkaan osallisuuden vahvistamiseen**. Kehittämistyössä käytetään apuna kokemusasiakkaita palvelun suunnitteluun sekä vahvennetaan asiakkaan osallisuutta ja aktiivisuutta oman hoitonsa ja palvelunsa suunnitteluun ja toteutukseen. Vuonna 2011 toteutetun laajan asiakastytyväisyyskyselyn perusteella saatua palautetta ja tuloksia hyödynnetään palveluprosessien kehittämisessä.

Palveluohjauksen kehittämistä jatketaan. Tilaajan ja tuottajan työnjakoon tehdään muutoksia. Vanhuspalvelujen, vammaispalveluiden, gerontologisen sosiaalityön, mielenterveyskuntoutujien, kehitysvammaisten ja toimeentuloasiakkuuksien osalta **palveluohjaus ja asiakaskohtainen päätöksenteko** on siirtymässä tilaajalle suunnitellusti vuoden 2012 alusta. Sopimus sosiaalipalveluiden ja vanhuspalveluiden osalta pienenee.

Palvelutuotannon **tuotteistusta** ja mittaristoa selkeytetään ja kehitetään edelleen. Mittariston kehittämisessä tulee huomioida **kokonaistuottavuuden** kehittäminen. Tilaajan ja tuottajan yhteisten strategisten tavoitteiden mukaisesti kehitetään asiakaslähtöisen toiminnan vaikuttavuutta ja tuottavuutta kuvaavia mittareita toiminnan arvioinnin tueksi.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotteistamista koordinoidaan Hyve-tiimin alaisessa tuotteistustyöryhmässä, jonka tehtävänä on uuden Oulun kuntien tuotteistuksen yhtenäistäminen huomioiden kuntien hyvät käytännöt.

Lasten ja nuorten palvelujen kehittäminen vuonna 2012

Lasten- ja nuorten ydinprosessin keskeisiä kehittämiskohteita ovat olleet ja ovat edelleen lapsen ja nuoren kasvun ja kehityksen tukeminen ja terveyden ylläpitäminen, osallisuuden, harrastustoiminnan ja päihteettömyyden tukeminen, varhaiskasvatus, perusopetus ja ohjaaminen opiskelussa eteenpäin, perheen verkostoitumisen sekä lasten ja vanhempien vuorovaikutuksen tukeminen. Kehittämistyötä ovat linjanneet vuonna 2011 lasten ja nuorten palveluita koskevat laki- ja asetusmuutokset: VNa neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (380/2009), laki nuorisolain muuttamisesta (693/2010), perusopetuslain muutos (642/2010), laki nuoren rikoksesta epäillyn tilanteen selvittämisestä (633/2010) ja maahanmuuttajien osalta laki kotoutumisen edistämisestä (1386/2010). Oulun kaupungin lastensuojelun suunnitelman 2011-2012 painopiste on ehkäisevän työn kehittämisessä. TUKEVA 2 -hankkeessa valmistellaan lapsi- ja nuorisopoliittista ohjelmaa uuden Oulun alueelle.

Vuosille 2011-2012 on priorisoitu keskeisimmät kehittämistoimet, joita ovat perusterveydenhuollon laajoihin terveystarkastuksiin äitiysneuvolassa, lastenneuvolassa ja kouluterveydenhuollossa liittyvä moniammatillinen yhteistyö, nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen sekä vanhemmuuden tukeminen erityistä tukea tarvitsevilla perheillä. Toimintamalleissa on huomioitu ennaltaehkäisevän toiminnan lisääminen ja erityispalveluiden tuki konsultoivana asiantuntijatyönä sekä ylisektorinen yhteistyö.

Neuvola-asetus edellyttää laajat lapsen terveystarkastukset sekä perheen hyvinvointikartoituksen moniammatillisena yhteistyönä. 4- vuotiaan laaja terveystarkastus pilotoidaan TUKEVA 2- hankkeen puitteissa tiiviissä yhteistyössä päivähoiton ja muiden toimijoiden kanssa. Lasten terveystarkastuksessa on noussut esille lasten ylipaino-ongelma. Leikki-ikäisistä ja alakouluikäisistä noin joka kymmenes ja yläkouluikäisistä noin neljäsosa on ylipainoisia terveydenhuoltolaitoksen (THL) tietojen perusteella. Tavoitteena on vahvistaa palveluketjussa lasten ylipainon hoitoa moniammatillisena yhteistyönä.

Lapsen ja nuoren psykososiaalisen oireilun huomioiminen ja nuoren päihteiden käyttöön puuttumisen ja hoidon järjestämisen mallia kehitetään koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon kanssa yhteistyössä opetustoimen, terveydenhuollon, mielenterveys- ja päihdepalveluiden, nuorisotoimen ja sosiaalityön kanssa. DIAK ammattikorkeakoulu on mukana hankkeessa tutkimus- ja kehittämissosiossa.

Päivähoidon ja opetustoimen yhteistyönä on kehitetty toimintamallia esiopetuksesta-kouluun siirryttäessä. Toimintamalli viedään käytäntöön syksyn 2011 aikana. Nuorten syrjäytymisen ehkäisemisen toimintamallia, missä huomioidaan erityisesti peruskoulun päättävät oppilaat, jotka eivät pääse toisen asteen oppilaitoksiin tai keskeyttävät opintonsa siellä ilman jatkosuunnitelmaa, on kehitetty tiiviissä yhteistyössä opetustoimen oppilashuollon ja nuorisotoimen etsivän nuorisotyön edustajien kanssa. Yhteistyössä nuorisotoimen kanssa suunnitellaan Byströmin talon ns. matalan kynnyksen palveluja. Palvelut tulevat käsittämään sosiaalitoimen puolelta työllistymistä edistäviä ohjaus- ja neuvontapalveluja sekä nuorten sosiaalisen ja taloudellisen tilanteen selvittelyä. Terveystuho sekä mielenterveys- ja päihdepalvelut tulevat osallistumaan myös palveluiden tuottamiseen. Toiminta alkaa syyskuussa 2011. Kaste-ohjelmaan kuuluvassa Virta-hankkeessa kehitetään alle 30-vuotiaiden nuorten pitkäaikaistyöttömien palvelutarpeen kartoitusta ja kehitetään palveluohjausta sekä työllistämistä tukevia palveluita yhteistyössä työvoimahallinnon kanssa.

Käytännön tuen antamiseen perheen arjessa ja vanhemmuuden turvaamiseen on kehitetty päiväperhekuntoutustoimintamalli monitoimijaisena yhteistyönä. Ensisijaisena kohderyhmänä ovat lasta odottavat äidit ja heidän puolisonsa sekä pikkulapsiperheet, silloin kun äidillä on päihdeongelma. Tämä toimintamalli rakentuu tiiviiseen yhteistyöhön neuvolan, lastensuojelun ja päihdepalveluiden työntekijöiden kanssa. Ensimmäinen päiväperhekuntoutusryhmä aloittaa syyskuussa 2011.

Aikuisten palvelujen kehittäminen vuonna 2012

Aikuisten ydinprosessin kehittämisen keskeisin painopiste vuonna 2011 on ollut henkilökunnan moniammatillisen työn tekemisen ja palvelujärjestelmän tuntemuksen lisääminen. Tavoitteena on lisätä koko henkilöstön tietoisuutta organisaatiosta, palvelujärjestelmästä, palveluprosesseista ja olemassa olevista toimintamahdollisuuksista. Moniammatillista yhteistyötä kehitetään ja vahvistetaan edelleenkin sosiaali- ja terveydenhuollon sisällä ja yli hallintokuntarajojen.

Somaattisten ja psyykkisten sairauksien hoidon ja palveluiden osalta selkeytetään toimintatapoja ja -prosesseja, jotta toimiva ja oikea-aikainen hoitoketju toteutuu perusterveydenhuollon, Oulun kaupungin oman perustason erikoissairaanhoidon ja sairaanhoitopiirin erikoissairaanhoidon välillä. Peruspalveluiden henkilökunnan päihde- ja mielenterveysosaamisen lisäämiseksi on suunniteltu koulutusta, joka aloitetaan syksyllä 2011.

Pääprosessin 'Työelämästä syrjäytymisen ehkäiseminen ja talouden turvaaminen' kehittämisen kohteena ovat työttömien nuorten palveluprosessit. Työvoimahallinnon ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa tehty yhteistyö on työskentelyssä keskeistä. Työ painottuu nuoriin työnhakijoihin, toimeentulotukea saaviin ja se linkittyy nuorten matalan kynnyksen palvelujen koordinointiin (Byströmin talo).

Pääprosessissa 'Toimintakyvyn tukeminen ja arjen sujuvuuden varmistaminen' tarkastellaan mielenterveysasiakkaan siirtymistä laitoksesta avohoitoon ja tähän liittyvän asiakasohjauksen ja palveluketjun sujuvuutta. Toimivan prosessin tavoitteena on kotona selviämisen paraneminen niin, ettei raskaita toimenpiteitä ts. laitoshoidoa tarvittaisi.

Aikuisten viidennessä pääprosessissa tarkastellaan erotilanteisiin ja lähisuhdeväkivaltaan liittyvää palvelujärjestelmää. Prosessityöskentelyn tavoitteena on luoda selkeä polku asiakaslähtöisesti asiakasohjautumista tukemaan.

Ikäihmisten palvelujen kehittäminen vuonna 2012

Ikäihmisten hoidon ja palvelun keskeisenä tavoitteena vuodelle 2012 on ikäihmisen itsenäisen selviytymisen tukeminen, joka tarkoittaa avohoidon palveluiden vahvistamista osaksi yhtenäistä ikäihmisten hoito- ja palveluprosessia. Kevyitä ja avohoitopainotteisia palveluja täydentää muiden hallintokuntien ja 3. sektorin palvelut ja toiminnat, joiden osalta rakennetaan yhteiset toimintamallit ja asiakkuuksien ohjausmekanismit kehittämishankkeiden (Ikä-Esko) myötä. Ennaltaehkäisevää toimintaa kehitetään ja varhaisen puuttumisen mallia toteutetaan keskeisenä toimintaperiaatteena kaikilla palvelutasoilla. Henkilöstön osaamista kehitetään avainosaajatoimintamallin avulla. Avainosaajien asiantuntijuutta hyödynnetään asiakaslähtöisessä työssä koko tuotannossa.

Henkilöstötavoitteet

Henkilöstösuunnitelma on keskeinen operatiivisen ja strategisen ohjauksen väline, jonka tavoitteena on varmistaa, että palvelutuotannolla on käytävissä riittävä henkilöstöresurssi ja osaaminen palvelutuotannon tehtävien ja tavoitteiden mukaiseen toimintaan. Henkilöstövoimavarojen kokonaissuunnitelma sisältää henkilöstön määrän, saatavuuden, osaamisen ja henkilöstörakenteen kehittämisen tavoitteet. Henkilöstösuunnitelmaa laadittaessa ennakoidaan henkilöstön poistuma ja tulevat osaamis- ja asiantuntijatarpeita, jotta niihin pystytään varautumaan ajoissa esim. rekrytointitilanteissa.

Työhyvinvoinnin edistäminen työpaikalla perustuu johdon, esimiesten ja työntekijöiden yhteistyöhön. Palvelutuotannossa on hyväksytty työhyvinvointisuunnitelma vuosille 2011 – 2012, jota toteutetaan suunnitelmallisesti. Hyvinvointisuunnitelman vuoden 2012 painopistealueeksi on valittu työkierto osaamis pääoman lisäämiseksi. Tavoitteena on ammatillisen osaamisen kehittäminen työkierron avulla, edistää henkilöstön liikkuvuutta ja henkilöstöresurssin joustavaa käyttöä. Johtamisella ja esimiestyöllä on suuri merkitys työhyvinvoinnissa. Vuoden 2012 aikana palvelutuotannossa valmistellaan hyvän johtamisen laatukriteereitä. Kehittämällä johtamista ja esimiesosaamista ja lisäämällä työntekijöiden osaamista, osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia parannetaan tuottavuutta.

Henkilöstön osaamista kehitetään ja ylläpidetään suunnitelmallisella täydennyskoulutuksella. Alueen oppilaitosten kanssa tehdään yhteistyötä mm. lisä- ja täydennyskoulutuksen osalta. Oppilaitosyhteistyötä kehitetään siten, että vuosittain sosiaali- ja terveysalan oppilaitosten kanssa pidetään suunnittelukokous, jossa palvelutuotannon edustajat tuovat esille pidemmän aikavälin täydennyskoulutus- ja rekrytointitarpeet huomioiden palvelutuotannossa tapahtuvat muutokset. Sosiaali- ja terveystoimen palvelutuotantoa työnantajana markkinoidaan oppilaitoksissa järjestettävissä erilaisissa infotilaisuuksissa. Lisäksi oppilaitosyhteistyö sisältää oppilaitoskohtaiset palvelualueiden vastuu- ja yhteyshenkilöiden tapaamiset sekä käytännön opiskelijaohjaukseen liittyvän suunnittelun ja toteutuksen.

Päätetyt muutokset organisaatioon

Vuoden 2012 alusta lukien sosiaali- ja terveyslautakunnasta siirtyy päivähoidon tilaaja opetuslautakunnan alaisuuteen ja sosiaali- ja terveystoimen palvelutuotannon johtokunnasta **päivähoidon tuotanto siirtyy opetuslautakunnan nettoyksiköksi**, jonka sitovuus on opetuslautakuntaan.

Talousarvioesitys 2012 ja sopimusten valmistelu

Nettoyksiköiltä ja liikelaitoksilta edellytetään laadukkaita ja kustannustehokkaita palveluita. Yksiköiltä edellytetään kykyä löytää oikea tasapaino käytävissä olevien voimavarojen ja niillä saavutettavien tulosten välillä. Tavoitteena tulee olla, että resurssit ja tavoitteet sekä toiminnan tehokkuus ja laatu ovat mahdollisimman hyvin tasapainossa keskenään ja, että toiminnalla saadaan kustannustehokkaasti aikaan halutut vaikutukset.

Palvelutuotannon talousarvion valmistelussa huomioidaan tilaajan ja tuottajan välisten sopimusten ja palvelutuotannon tavoitteiden toteutuminen sekä niissä ennakoituja riskejä. Toteutuneita tuotehintoja on vertailtu sopimusten mukaisiin hintoihin. Valmistelussa on huomioitu Oulun ja uuden Oulun suunnitteluohjeet.

Suunnitteluohjeiden mukaan sosiaali- ja terveystoimen palvelutuotannon taksat voivat nousta keskimäärin 1,92 %. Suunnitteluohjeissa palkkakustannusten kasvu ilman henkilösivukuluja on arvioitu olevan 2 %. Arvio on yhdistymishallituksen kevään linjausten mukainen. Valtakunnallisten virka- ja työehtosopimusten voimassaolo päättyy vuoden 2011 lopussa, joten vuoden 2012 korotukset eivät ole tiedossa. Sosiaali- ja terveystoimen palvelutuotanto on esittänyt hintoja korotettavaksi 2,42 %:a, johon sisältyi arvio 2,5 %:n mukaisista palkankorotuksista. Konsernin sisäisillä liikelaitoksilla ei suunnitteluohjeen mukaisesti ole mahdollisuutta korottaa hintojaan. Ulkoisten liikelaitosten hintojen nousu ei ole kaikilta osin tiedossa. Sopimusneuvotteluja liikelaitosten kanssa käydään vasta syksyllä.

Suunnitteluohjeissa oleva palvelutuotannon keskimääräinen hintojen korotusmahdollisuus 1,92 %:a on pääsääntöisesti riittävä, jos valtakunnallisten virka- ja työehtosopimusten hyväksymisen myötä palkankorotusten kustannusvaikutus on enintään 2 %:a. Lisäksi edellytyksenä on, että suunnitteluohjeen mukaisesti sisäiset liikelaitokset eivät nosta hintojaan ja ulkoisten liikelaitosten hintojen korotus ei ylitä suunnitteluohjeiden mukaista arviota.

Palvelutuotannossa on myös muita kustannusten nousupaineita. **Päivähoidon siirtyminen opetustoimeen** tulee vähentämään päivähoidon sosiaali- ja terveystoimen palvelutuotannolta ostettavien tukipalvelujen määrää. Tätä resurssia ei ole mahdollista sopeuttaa vuoden 2012 aikana. Lisäksi vuonna 2011 koko konsernissa käyttöön otettu **puhelinpalvelujärjestelmä** on nostanut terveydenhuollon kustannuksia.

Palvelutuotanto esittää edellä mainituilla perusteilla hintojen korottamista 2,1 % ja lisäksi vuoden 2011 aikana tehtyjen sopimusten jatkamista seuraavalle vuodelle. Esim. terveydenhuollon ennalta ehkäisevän työn lisäsopimus hyväksyttiin johtokunnassa ja lautakunnassa kesäkuussa 2011. Toiminnan kokovuotisuus tarkoittaa n. 450 000 €:n lisäystä terveydenhuollon sopimukseen vuodelle 2012.

Lisäksi palvelutuotannon vuoden 2012 sopimusneuvotteluissa tullaan esittämään erityisesti seuraavia muutoksia/lisäyksiä tilaajan ja tuottajan välisiin sopimuksiin (alustava):

Sosiaalipalveluiden sopimus:

Omien asumispalveluiden henkilöstömitoitus on kevyt, mikä rajoittaa asiakasvalintoja omiin yksiköihin. Asumisen palvelujen painopistettä on siirretty voimakkaasti ostopalvelujen suuntaan. Asumispalvelujen henkilöstömitoitusta esitetään nostettavaksi. Asumispalvelujen tuotehintoihin esitetään hinnan korjausta henkilöstörakenteen muutosta vastaavasti.

Terveydenhuollon sopimus:

Terveydenhuollon sopimus esitetään tarkistettavaksi kysyntää vastaavaksi. Avoterveydenhuollon vastaanottopalveluissa ns. keskitetyn toiminnan (loma-aikoina toteutettavan palvelun) aikaa esitetään lyhennettäväksi. Lisäksi esitetään hintojen korjausta joidenkin erikoislääkärivastaanotto toiminnan tuotteisiin. Sopimuksessa on huomioitava myös mahdollinen erikoissairaanhoidosta siirtyvä toiminta.

Vanhuspalvelujen sopimus:

Vanhuspalveluiden sopimukseen tarjotaan säännöllisen kotihoidon sekä pitkäaikaisen laitoshoidon osalta prosessipohjaisia tuotteita, joiden hinnoittelussa huomioidaan hoidon vaativuus asiakastarpeen näkökulmasta. Laitoshoidon hinnoittelussa tavoitteena on huomioida käytösoireisten asukkaiden hoitoisuus paremmin ja kotihoidon osalta hinnoittelu uudistetaan kokonaisuudessaan. Tavoitteena on huomioida myös terveydenhuollon ja sosiaalipalveluiden työpanos osana näitä tuotteita. Muut kotona asumista tukevat palvelut täydentävät prosessipohjaisia tuotteita tai muodostavat hoito- ja palveluketjun alkupään palvelukokonaisuuden. Vanhuspalveluissa esitetään muutosta laitoshoidon ateriapalveluihin ja vastaavaa hinnankorotusta. Lisäksi esitetään kohdennettua henkilöstömitoituksen nostoa kuntoutuspotentiaalia omaaville asiakkaille.

Esityksiä vielä tarkennetaan syyskuun aikana. Esitettävien sopimusmuutosten eurovaikutusten laskeminen on vielä osittain kesken.

Palvelutuotanto on valmistelemissa ja osin pilotoimassa uusia **prosessituotteita**. Niitä tullaan esittämään tilaajalle syksyn sopimusneuvotteluissa. Mahdollinen prosessituotteiden käyttöönotto aiheuttaa palvelujen tuottamistapaan muutoksia siten, että resurssien allokoitua on arvioitava uudelleen palvelualueiden kesken sekä niiden sisällä hoidon tai palvelun vaativuustason edellytysten mukaisesti.

Konsernin sisäisiä hallinnon tukipalveluita suunnitellaan keskitettäväksi uuteen liikelaitokseen. Jos suunnitelma toteutuu, palveluista tullaan tekemään sopimukset vuodelle 2012.

Talouden tasapainottamisohjelmaa jatketaan vuonna 2012. Kaikki tasapainottamisohjelman mukaiset tavoitteet eivät tule toteutumaan. Osa tavoitteista jää toteutumatta palvelutuotannosta riippumattomista syistä. Tavoitteena on edelleen hidastaa tuotantokustannusten kasvua.

Kestävä kehitys

Oulun kaupungin ympäristöpolitiikan (hyväksytty kh:ssa 9.8.2010, § 399) mukaisesti palvelutuotannon talousarvion liitteeksi on valmisteltu ympäristötavoitteet vuodelle 2012. Kestävä kehityksen tavoitteet on nyt nimetty ympäristötavoitteiksi, sillä ympäristöpolitiikassa kestävä kehitys painotetaan aikaisempaa enemmän ekologisen kestävyuden suuntaan. Ympäristöpolitiikan tavoitteena on sopeuttaa yhteiskunnallinen ja taloudellinen kehitys ympäristön asettamiin ekologisiin reunaehtoihin. Ympäristötavoitteet on integroitu palvelutuotannon strategiaan ja niiden mukaisilla toimenpiteillä pyritään vastaamaan palvelutuotannon haasteisiin kestävällä ja ekologisella tavalla.

TOIMINTASUUNNITELMA 2012

Haukipudas, Kiiminki, Oulunsalo ja Yli-Ii

Keskeisenä painopistealueena kaikissa uuden Oulun kunnissa on, että hoito- ja palvelutakuut toteutuvat vähintään lakien ja asetusten mukaisesti ja että toiminta järjestetään talous- ja toimintasuunnitelman puitteissa. Yhdistymissopimuksen mukaan palvelujen tulee pysyä 1.5.2011 tasoisina sekä laadultaan että määrältään vuonna 2012.

Haukipudas

Sosiaalisen hyvinvoinnin osalta palveluissa (lastensuojelu, kehitysvammahuolto, päihdehuolto) korostuu avohuolto- ja avohoitopainotteisuus sekä ennaltaehkäisyn näkökulma.

Työttömyyttä ja syrjäytymistä vähennetään moniammatillisesti luomalla toimivia, systemaattisia ja prosessinomaisia toimintakäytäntöjä. Tavoitteena on muutostyö asiakkaan elämäntilanteen parantamiseksi. Toimintamalli edellyttää asiakkaan sitoutumista yhteistyöhön kuntoutuksen monialaisen asiakasyhteistyöryhmän ja eri toimijoiden kanssa.

Lastensuojelussa tavoitteena on vähentää lastensuojeluasiakkuuksia ja laitoshoidoa kehittämällä moniammatillista, ennaltaehkäisevää työtä. Sosiaalityön asiantuntemusta lisätään perhetilanteiden, asiakkaiden voimavarojen ja palvelutarpeiden arviointeihin ja työn toteuttamiseen yhteistyössä eri toimijoiden kesken. Yhteisellä palvelusuunnitelmalla selkiytetään eri toimijoiden roolit.

Vaikeavammaisten henkilökohtaisen avun saantia toteutetaan yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa. Vammaisjärjestön toimesta koulutetaan osaajia yhteistyöhön.

Terveyspalveluissa on painopisteenä ennalta ehkäisevä työ mm. varmistamalla asetuksen toimeenpano sekä juurruttamalla kehityshankkeissa hyväksi koettuja toimintamalleja. Moniammatillisella työllä pyritään erityisesti lasten, nuorten ja perheiden sekä päihde- ja korvaushoitoasiakkaiden palveluprosessien kehittämiseen. Tavoitteena on prosesseja kehittämällä myös erikoissairaanhoidon kustannusten hillintä. Terveyskeskuksen vuodeosastoa kehitetään voimakkaasti akuutin sairaalahoidon suuntaan palvelemaan myös muita monikuntaliitoskuntia.

Ikäihmisten palvelujen järjestämisen osalta painopisteenä on kotona asumisen tukeminen, jonka tavoite 75 vuotta täyttäneille on valtakunnallisen laatusuosituksen mukainen. Ikäihmisten hyvinvointia edistetään hyvinvointia tukevilla kotikäynneillä sekä muistineuvolatyöllä ja päivätoiminnalla. Vuonna 2011 kokeiluna aloitettu yökotihoito kotona asumista tukevana palveluna vakiinnutetaan.

Kiiminki

Kiimingissä jatketaan verkostoituneita työtapoja ja hyviä käytäntöjä. Peruspalvelut järjestetään lähipalveluna ja erityispalvelut tarkoituksenmukaisilta osin aluepalveluna tai seudullisena palveluna. Kiimingissä on sosiaali- ja terveyspalveluiden monipalvelukeskus, joka pystyy palvelemaan laajenevaa väestöpohjaa.

Sosiaalipalvelujen tavoitteena on elämänhallinnan lisääminen ja syrjäytymisvaaran vähentäminen yhteistyössä eri viranomaistahojen ja muiden toimijoiden kanssa. Perheitä tuetaan varhaisen puuttumisen keinoin avohuollossa lasten ja nuorten ongelmien ennaltaehkäisemiseksi ja syrjäytymisvaaran vähentämiseksi. Nuorten hyvinvointia edistetään kuntouttavilla toimenpiteillä yhteistyössä terveys- ja sivistyspalvelujen kanssa. Samoin pitkäaikaistyöttömien elämäntilanne selvitetään yhteistyössä terveyspalvelujen toimijoiden kanssa. Työttömien ohjanta- ja selvityskäynnit toteutetaan elämäntilanteen kartoittamiseksi. Asiakasohjausta ja neuvontaa lisätään.

Terveyspalvelujen tavoitteena on edistää ja ylläpitää kuntalaisten hyvinvointia sekä ehkäistä kansantauteja. Ennaltaehkäisyä ja terveyttä edistävää toimintaperiaatetta toteutetaan kaikissa toiminnoissa. Terveystiedon edistämistä tukevaa ryhmätoimintaa jatketaan ja kehitetään edelleen. Lasten, nuorten ja perheiden tukemisen tavoitteena on tunnistaa tuen tarve varhain ja vaikuttaa kehitykseen ehkäisevällä toiminnalla ja moniammatillisen verkostotyön tuella. Asiakkaita tuetaan osallisuudessa, sitoutumisessa ja vastuun ottamisessa omasta hyvinvoinnistaan. Terveyserojen kaventamiseen väestöryhmien välillä vaikutetaan moniammatillisen työn keinoin. Tehdään yhteistyötä sosiaalityön ja työtoiminnan kanssa erityisesti työttömien hyvinvoinnin lisäämiseksi.

Vanhuspalvelujen tavoitteena on kotihoidon ensisijaisuus asiakaslähtöisten palvelujen järjestämisessä. Ikäihmisten omatoimista selviytymistä kotona tuetaan sekä edistetään turvallista vanhenemista, sairauksien ennaltaehkäisyä ja hoitoa. Yhteisöllistä osallisuutta ja sosiaalista turvallisuutta edistetään päivätoiminnan kehittämällä. Ikäihmisille järjestetään oikeaan aikaan kohdennetut asiakkaan tarpeenmukaiset palvelut huomioiden toiminnallinen tehokkuus ja joustavuus. Palvelujen saatavuus lähipalveluna turvataan tarkoituksenmukaisilta osilta.

Oulunsalo

Oulunsalossa jatketaan ennalta ehkäisevän toiminnan kehittämistä ja moniosaamisen hyödyntämistä lasten ja ikääntyneiden palveluissa, joka näkyy myös henkilöstömuutoksissa. Tehostettua hoitoa laajennetaan. Aikuispalveluissa kehitetään erityisesti mielenterveys- ja päihdetyötä. Kuntalaisten palvelujen laatua varmistetaan.

Sosiaalisen hyvinvoinnin tavoitteena on suunnitelmallinen aikuis-, vammais- ja perhesosiaalityö, jossa painottuu sosiaalisen turvallisuuden vahvistaminen. Päihde- ja mielenterveystyön avopalveluita sekä työllistämiseen liittyviä toimintamalleja kehitetään.

Terveyspalveluissa pyritään oikea-aikaisen varhaisen tuen ja moniammatillisen työn ottein lisäämään lasten ja nuorten psyykkistä ja fyysistä hyvinvointia. Avoterveydenhuollossa pyritään kansantautien hallintaan sekä tarkoituksenmukaiseen hoidonporrastukseen suhteessa erikoissairaanhoidon.

Perusterveydenhuollon toiminnot säilyvät pääsääntöisesti ennallaan. Talousarviossa on huomioitu OYS:ltä perusterveydenhoitoon siirtyvä toiminta. Laboratoriotuotoiminta siirtyy OYS:n tehtäväksi. Terveyskeskus siirtyy ensi vuoden alussa n. Valo -kokeiluun, joka merkitsee asiakkaiden valinnan vapauden lisääntymistä terveyskeskuksen valinnassa uuden Oulun kunnissa. Sen vaikutusta ei ole arvioitu talousarvioehdotuksessa.

Ikäihmisten palvelujen järjestämisessä painopisteenä on kotona asumisen tukeminen. Varhaisen tuen mallia ja ennaltaehkäisevää toimintaa kehitetään edelleen. Tavoitteena on ikäihmisten osallisuuden vahvistaminen. Ympäri vuorokautinen hoito järjestetään pääasiassa tehostetulla palveluasumisella.

Yli-Ii

Sosiaalisen hyvinvoinnin osalta painopisteenä on sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen, varhainen tuki ja ennaltaehkäisy. Tavoitteena on lasten, nuorten ja perheiden sekä erityisryhmien tukeminen sosiaalityön keinoin. Lastensuojelussa suunnataan voimavaroja ennaltaehkäisevään lapsiperheiden kotipalvelutyöhön. Pitkäaikaistyöttömien aktivointia jatketaan sosiaalityön keinoin yhteistyössä työvoimahallinnon, Kelan ja terveystoimen kanssa. Virta Oulun alahankkeen tavoitteena on kehittää uuden Oulun alueelle peruspalveluihin työttömien työ- ja toimintakyvyn arviointiin ja kuntoutusohjaukseen toimintamalli, jolla nuorten, alle 30 -vuotiaiden työ- ja toimintakykyä arvioidaan, vahvistetaan ja edistetään moniammatillisella, koordinoitulla kuntoutusohjauksella. Yli-Ii osallistuu myös Tukeva-hankkeen alaiseen Lasten ja Nuorten –politiikkaohjelman laatimiseen sekä Kytke -hankkeeseen.

Terveyspalveluissa pyritään turvaamaan lähipalvelut hyödyntämällä mm. lääkäriresurssin tehokas kohdentaminen työnjakoa kehittämällä. Erityispalveluita järjestetään aiempaan tapaan ostopalveluina. Moniammatillisella ja ennalta ehkäisevällä työllä pyritään saamaan aikaan eheät palveluketjut ja mm. kaventamaan terveyseroja väestöryhmien välillä. Perustason vuodeosastohoito ostetaan Haukiputaan vuodeosastolta.

Yli-Iin kunta osallistuu Valo-hankkeeseen, joka kehittää potilaan vapaan hakeutumisen mallia Oulun seudulle. Palvelut on ensisijaisesti järjestettävä avopalveluina sekä siten, että tuetaan oma-aloitteista hoitoon hakeutumista ja itsenäistä suoriutumista.

Ikäihmisten palveluissa on tavoitteena kotona asumisen tukeminen. Ennaltaehkäiseviä kotikäyntejä jatketaan 70- ja 75-vuotiaille. Ympäri vuorokautista hoitoa kehitetään edelleen.

Sitovuus

Sosiaali- ja terveystoimen palvelutuotanto on edelleen valtuustoon nähden sitova nettoyksikkö, **sitovana toimintakate 0**. Palvelualueet ovat sitovia johtokuntaan nähden; sitovana toimintakate 0. Tuottaja laskuttaa tilaajalta Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-Ii:n toteutuneet kustannukset.

Riskit

Monikuntaliitoksen toteutumisen alkuvaiheessa on riskinä toiminnan tehottomuus. Muutostilanteisiin sopeutumiseksi ja työn tuottavuuden säilyttämiseksi ja parantamiseksi tarvitaan suunnitelmallista muutosvalmennusta ja osaamisen jatkuvaa kehittämistä.

Haasteena on myös organisaation johtamisen kehittäminen Uudessa Oulussa tukemaan asiakaslähtöisiä palveluprosesseja ja henkilöstöä eri toimintakulttuureista tulevista organisaatioista.

Taloudellisen tilanteen nopea heikkeneminen ja työttömyyden lisääntyminen voi aiheuttaa nopeita kysynnän muutoksia sosiaali- ja terveystoimen palveluiden osalta, joiden ennustettavuus on vaikeaa.

Talouden tasapainottamisohjelman toteuttaminen alkoi vuonna 2009. Tavoitteiden toteutuminen käynnistyi suunniteltua hitaammin ja osa tavoitteista on jää saavuttamatta joko kokonaan tai osittain. Menokehityksen hidastaminen tavoitellulle tasolle on haaste. Hoito- ja palvelutakuun toteuttaminen lain mukaan tulee olemaan haasteena jatkossakin.

TOIMINTASUUNNITELMA 2013–2014

Suunnittelukaudella 2013 ja 2014 jatketaan uuden Oulun kuntien hyvinvointipalvelujen yhteensovittamista. Uuden Oulun strategia laaditaan vuonna 2012 ja siihen sisältyvät toimintaympäristön muutokset, haasteet ja tavoitteet huomioidaan seuraavien vuosien suunnittelussa. Tilaajan toimintasuunnitelmassaan esittämät linjaukset huomioidaan palveluja suunniteltaessa.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

Uuden Oulun kuntien henkilöstömäärä 2012

Sosiaali- ja terveystoimen palvelujohtokunta	Oulu	Haukipudas	Kiiminki	Oulunsalo	Yli-Ii	YHTEENSÄ
Yhteensä	2 478	345,5	158	96	46	3 123,5

*Päivähoidon henkilöstömäärä vähennetty työpanoksesta. Oulun luku on palkallinen työpanos.

Yhdistyvien kuntien luvut ovat henkilöstömääriä. Vuoden 2012 luvut tarkentuvat Oulun osalta myöhemmin, kun sopimusneuvottelut tilaajan kanssa on käyty.

Henkilöstömäärä, tilanne 31.12.	(Oulu)	(Oulu)	OULU + kunnista siirtyvä henkilöstö	
	TP 2010	Ennuste 2011	TA2012	TS2013
Vakinaiset	2604	2604	2275	2275
Tilapäiset	1080	1080	831	831
Yhteensä	3684	3684	3106	3106
Muutos-%	0	0 %	-16 %	0 %
Henkilötyövuodet (HTV)				
Vakinaiset	2095	2095	1760	1760
Tilapäiset	1114	1114	936	936
Yhteensä	3209	3209	2696	2696
Muutos-%	0	0 %	-16 %	0 %
Palkkakustannukset (palkat ja palkkiot)				
Kustannukset, 1000 €	116 886			
Muutos-%	0	-100 %	#JAKO/0!	#JAKO/0!
Arvio henkilömäärästä vuoden aikana:				
Harjoittelijat, lkm	7	10	10	10
Työllistetyt, lkm	132	130	130	130

2011 KS		2012	2013	2014
117 935 680	Palkkakulut	87 794 040	89 549 921	91 340 919
	Eläkekulut			
18 988 728	• palkkaperusteinen	14 135 924	14 417 537	14 705 888
7 243 439	• eläkemenoperusteinen	5 395 755	5 489 410	5 599 198
1 544 848	• varhemaksu	1 149 992	1 173 104	1 196 566
7 100 487	Sotu-maksut	5 285 961	5 390 905	5 498 724
152 813 182*	Yhteensä	113 761 672**	116 020 877	118 341 295

*KS 2011 sisältää päivähoidon luvut, jotka vähennetty vuosien 2012-2014 luvuista.

**Talousarviolukuihin 2012-2014 ei sisälly yhdistyvien kuntien henkilöstömenot. Myös Oulun osalta vuosien 2012 - 2014 luvut ja tekstit tarkentuvat myöhemmin, kun sopimusneuvottelut on käyty.

7.8 OPETUSLAUTAKUNTA

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Valtakunnalliset linjaukset

Opetusministeriön Koulutus ja tutkimus 2007–2012 -kehittämissuunnitelman erityisenä painopistealueena on perusopetuksen ja korkeakoulutuksen laadun kehittäminen. Valtakunnalliset perusopetuksen laatukriteerit valmistuivat vuonna 2009. Perusopetuksen laadun kehittämisessä oleellista on koulun toimintakulttuurin kehittäminen, uudistumiskyvyn vahvistaminen sekä oppilaan kehitystä ja oppimista edistävien toimenpiteiden tukeminen. Opetustoimen hallinnon tasolta alkanut laatutyö jatkuu taloussuunnittelukaudella kaikissa opetustoimen yksiköissä.

Perusopetuslakia on muutettu tuen järjestämisen ja oppilashuollon osalta. Lakimuutosten tavoitteena on vahvistaa oppilaan oikeutta saada oppimiselleen ja koulunkäynnilleen tukea riittävän varhain ja joustavasti opetuksen yhteydessä. Oppilashuoltoa koskevan säännösmuutoksen tarkoituksena on selkeyttää eri hallinnonalojen ammattihenkilöiden yhteistyötä oppilashuollossa. Lakimuutos on tullut voimaan 1.1.2011. Lakimuutosta koskevat muutokset opetussuunnitelmaan on tehty lukuvuoden 2010-2011 aikana. Uudistetun lain mukaiset opetussuunnitelmat on otettu käyttöön 1.8.2011.

Oulun alueen muutokset

Kuntaliitos

Haukipudas, Kiiminki, Yli-Ii, Oulunsalo ja Oulu muodostavat 1.1.2013 alkaen uuden Oulun. Uuden Oulun palvelutuotanto siirretään toteutettavaksi Oulun kaupungin toimesta vuoden 2012 aikana. Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut siirtyvät Oulun alustalta toteutettavaksi 1.8.2012 lukien.

Varhaiskasvatus ja opetustoimi yhdistyvät hallinnollisesti 1.1.2012. Ne muodostavat yhdessä liikunta-, kulttuuri- ja nuorisotoimen kanssa sivistys- ja kulttuuripalvelut -kokonaisuuden 1.1.2013 alkaen.

Työllisyystilanne

Oulun työllisyystilanteen epävarmuus heijastuu useisiin alueen lapsiperheisiin. Epävarmuuden pitkittyminen tai mahdolliset irtisanomiset vaikuttavat perheiden hyvinvointiin. Opetus- ja varhaiskasvatuksen on varauduttava lasten ja nuorten kasvavaan tuen tarpeeseen.

Monikulttuurisuus

Maahanmuuttajaoppilaiden sujuva kotoutuminen on osa koulun yhteiskunnallista tehtävää. Opetustoimen kansainvälistymisen tavoitteena on monikulttuurinen lähikoulu, joka pystyy tarjoamaan hyvät oppimis- ja kasvuedellytykset myös maahanmuuttajaoppilaalle. Maahanmuuttajien valmistavaa opetusta järjestetään usealla koululla ja lähes jokaisella koululla on maahanmuuttajataustaisia oppilaita. Maahanmuuttajien toisen asteen opiskelun kehittämiseen tarvitaan täydennyskoulutusta ja verkottumista.

Oppilasmäärän muutokset

Väestösuunnitteen mukaan uuden Oulun varhaiskasvatusikäisten lasten (0-6-vuotiaat) määrä kasvaa noin 1800:lla vuoteen 2019 mennessä. Suurinta kasvu on Hiukkavaaran, Oulunsalon ja Kaijonharjun suuralueilla.

Oppilasmäärän kasvu kohdistuu uudessa Oulussa alakouluikäisiin (7-12-vuotiaat). Niiden määrä kasvaa väestösuunnitteen mukaan noin 1400:lla vuoteen 2016 mennessä. Yläkouluikäisten (13-15-vuotiaat) määrä sen sijaan pysyy nykytasolla. Lukioikäisten määrä (16-18-vuotiaat) vähenee noin sadalla vuoteen 2016 mennessä.

Väestösuunnitteen mukaan peruskouluikäisten määrä kasvaa seuraavien viiden vuoden aikaa Kaakkurin, Kaijonharjun, Korvensuoran, Hiukkavaaran, Haukiputaan, Kiimingin ja Oulunsalon suuralueilla. Muilla alueilla määrä pysyy nykytasossaan tai vähenee kuten Maikkulan, Pateniemen ja Yli-Iin suuralueilla.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Oppijat ymmärtävät opintojen ja työelämän yhteyden

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Uravalinnan selkeytyminen	Ohjaustoiminnan tehostuminen, tiivis yhteistyö elinkeinoelämän kanssa	Edellisenä keväänä perusopetuksen päättäneiden sijoittuminen jatko-opintoihin (%)

Palvelut ovat laadukkaita ja tasa-arvoisia alueellisesti ja seudullisesti

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Tarkoituksenmukainen, yhdenvertainen, toimiva ja keventyvä palveluverkko	Varhaiskasvatustoiminnan palveluverkkosuunnitelman päivitys huomioiden opetustoimen palveluverkko	Palveluverkkosuunnitelma ja sen joustava toteutus (uusi Oulu huomioiden)
Varhaiskasvatuspalveluiden järjestämisen painopiste siirtyä avohoitopainotteisemmaksi ja kevyempiin palveluihin	5% suoritteista avointa varhaiskasvatustoimintaa 13% lapsista avoimessa varhaiskasvatustoiminnassa	Avohoidon ja kevyempien palveluiden osuus kokopäivähoidosta
Varhaiskasvatuksen palveluohjaus toimii	Kiireelliset hakemukset 2 viikkoa ja kiireettömät 4 kuukautta 22% lapsista yksityisen hoidon piirissä	Hoito- ja palvelutakuu lain edellyttämällä tavalla. Valtuuston hyväksymä yksityisen hoidon tavoite (%) toteutuu
Opetustoimen perusopetuspalvelut järjestetty alueellisesti	Yhtenäisen aluemallin määrittely varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja nuorisotoimen palveluissa	Toteutunut/ei toteutunut

Ennakoiva ja tasapainoinen taloudenhallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Tuottavuuden ja taloudellisuuden parantaminen	Talousarviossa asetettu €/0-6v. lapsi	Kustannusten nousu: % tai €/0-6v. lapsi
Tuottavuuden ja vaikuttavuuden edistäminen	Kaikki toimintayksiköt pysyvät budjetissaan	Euroa/perusopetuksen oppilas Euroa/lukio-opiskelija tilakustannusten kanssa/ilman tilakustannuksia
Joustava ja tehokas kouluverkko vastaa palvelutarpeen muutoksiin	Perusopetuksen opetustilojen määrä kasvaa enintään oppilasmäärän kasvun verran.	Huononeliöt/oppilas

Suunnitelmallinen työhyvinvoinnin kehittäminen

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Oikeudenmukainen ja kannustava työn organisointi	Vuosittaiset kehityskeskustelut, työyhteisöpöytäkirjojen jatkuminen	Työstä johtuvat sairauspoissaolot vähenevät
		Kehityskeskustelujen toteutuma%: tavoitteena 80% (koulujen osalta luku saadaan Wilmasta)

TALOUS

Oulu ilman muista kunnista siirtyviä eriä			Oulu TALOUSARVIO 2012	Oulu TS2013	Oulu TS2014
1 000 €	Oulu TP2010	Oulu TA2011			
Toimintatulot yhteensä	14 184	13 881	13 394	13 772	14 186
Toimintamenot yhteensä	208 850	216 748	223 498	229 724	236 616
Toimintatulot ilman hankerahoitusta	13 593	13 531	13 254	13 628	5 400
Toimintamenot hankerahoitusta	208 224	216 339	223 374	229 519	236 405
Hankerahoituksen tulot	591	350	140	144	149
Hankerahoituksen menot	626	409	196	205	211
Netto	-35	-59	-56	-61	-62
Toimintakate	-194 666	-202 867	-210 104	-215 952	-222 430

	Oulu	Haukipudas	Kiiminki	Oulunsalo	Yli-II	YHT
1 000 €	TA2012	TA2012	TA2012	TA2012	TA2012	TA2012
Toimintatulot yhteensä	44 872*)	875	489	363	71	46 670
Toimintamenot yhteensä	223 498	14 109	9 931	7 894	1 342	256 774
Netto	-178 698	-13 234	-9 442	-7 531	-1 271	-210 104

*)Sisältää Oulun laskutuksen muilta kunnilta yhteensä 31 478

Opetuslautakunta	Oulu	Haukipudas	Kiiminki	Oulunsalo	Yli-II	YHT
1 000 €	TA2012	TA2012	TA2012	TA2012	TA2012	TA2012
Toimintatulot yhteensä	13 394	875	489	363	71	15 192
Toimintamenot yhteensä	223 498	14 109	9 931	7 894	1 342	256 774
Hankerahoituksen tulot	140					140
Hankerahoituksen menot	196					196
Netto	56					-56
Toimintakate	-210 104	-13 234	-9 442	-7 531	-1 271	-241 582

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluvut Tuottavuus	TP 2009	TP 2010	KS 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Varhaiskasvatus €/0-6-vuotias	6 123	6 025	6 098	6 341	6 531	6 727
Peruskoulut: kustannukset €/oppilas ilman erityiskouluja	6 362	6 408	6 575	6 663	6 796	6 932
Päivälukiot: kustannukset €/opiskelija	5 751	5 567	5 726	5 769	5 884	6 002

Varhaiskasvatuksen kustannukset sisältävät kaikki 0-6 v. palveluiden järjestämiseen kohdistuneet menot. Kustannukset perustuvat koulutason kustannustietoon, eivätkä sisällä keskitetysti maksettavia eriä, kuten keskitettyjä koulukuljetuksia, oppilaskonevuokria ja pitkiä sijaisuuksia.

Tunnusluvut on esitetty perustuen opetustoimen johtamisjärjestelmän ja organisaatorakenteen mukaisiin tietoihin ja tilinpäätöksen oppilasmääriin. Ne eivät ole suoraan vertailukelpoisia esim. tilastokeskuksen laskelmiin.

Toteumatietoja yksikötason kustannuksista (Oulu)

Tunnusluvut	TP 2009	TP 2010
Varhaiskasvatus kokonaisuus sisältäen kaikki kustannukset (kotihoidontuki,yksityisenhoidon tuki perhepäivähoito ja päiväkotihoito) €/0-6 v. lapsi	6 123	6 025
Perusopetus sisältäen perusop. ja Erityisen tuen keskuksen		
€/oppilas ilman kiinteistökust.	5 846	5838
peruskoulu keskimäärin	7 572	7657
Lukioyksikkö/Lukio-opetus (päivälukiot ja aikuislukio) €/opisk.		
€/oppilas ilman kiinteistökust.	4 340	4035
lukio keskimäärin	5 047	4712

Sisältää muun muassa erityiskoulut, kuljetukset, oppilaskonevuokrat, oppilashuollon ja pitkät sijaisuudet. Lukion osalta mukana ovat aikuislukion kaikki opiskelijat.

Tunnusluvut / OULU	TP 2010	TA 2011 (3)	TA 2012 (6)
LAPSI- JA OPPILASMÄÄRÄT			
Varhaiskasvatus yhteensä			
perusopetus yhteensä	12 386 (1)	12 410	
* 0-2 luokat	2 765	2 799	
* 3-6 luokat	5 100	5 100	
* 7-10 luokat	4 083	4 080	
* erityiskoulut (4)	331	321	
* kieli- ja kulttuuriryhmien valmistavaopetus	58	64	
* sairaalaopetus	46	46	
lukiokoulutus yhteensä	4 635 (2)	4 686	
* päivälukiot	3 311	3 313	
* aikuislukio yhteensä (5)	1 324	1 373	
* aikuislukion lukioasteen opiskelijat	348	380	
Oulu-opisto	6 791	6 000	
Oulun konservatorio yhteensä	1 014	960	
* musiikin varhaiskasvatus	210	170	
* taiteen perusopetus	761	740	
* ammatillinen koulutus	43	50	
* muut oppilaat/ilman pääainetta opisk.			
		1 075	
Oulun taidekoulu			
OPETUSTUNNIT			
Perusopetus	830 336		
Lukiokoulutus	212 616		
Oulu-opisto	18 461		
Oulun konservatorio	41 385	42 525	

1) til.päivien 20.9.09 ja 20.9.10 ka.

2) til.päivien 20.1.10 ja 20.9.10 ka.

3) tilastointipäivä 20.9.2010

4) erityiskoulut: Heinätori ja Kajaanintulli

5) lukuihin sisältyvät myös perus- ja lukioasteen aineopiskelijat

6) elokuun 2011 oppilasmäärä, virallinen tilastointipäivä on 20.9.2011

Oulun opetuslautakuntaan siirtyy Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-Iin opetus ja varhaiskasvatus 1.8.2011 alkaen. Seuraavassa taulkossa on esitetty Oulun opetustoimen luvut sisältäen edellä mainittujen toimintojen siirtyminen Oulun opetustoimen alaisuuteen. Luvut eivät sisällä kuntiin jääviä opetuksen liittyviä valtionosuuksia.

TOIMINTASUUNNITELMA

Keskeiset tunnusluvut vaikuttavuuden näkökulmasta

Tunnusluvut	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Varhaiskasvatus: Avoimen varhaiskasvatuksen osuus päivähoitossa olevista lapsista	13 %	13 %	14%	14%	15%
Varhaiskasvatus: Avoimen varhaiskasvatuksen osuus hoitopäivistä	4,6 %	5 %	6%	6%	7%
Perusopetus: päättötodistusten saajat (%) (1)	98,9 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Lukio: neljännen vuoden opiskelijoiden määrä (%) (2)	4,92 %	5 %	5 %	5 %	5 %
Ertu: erityisen tuen päätös (%) (3)	4,78 %	4,2 %	4 %	4 %	4 %

- 1) kevätlukukauden päättyessä 9. lk oppilaiden määrästä päättötodistuksen saaneet
- 2) Painotettu keskiarvo 20.1.10 ja 20.9.10 4.vsk opiskelijamäärästä
- 3) 20.9. oppilasmäärästä oppilaat, joilla on erityisen tuen päätös

Palvelujen järjestäminen

Palvelujen järjestäminen					
Palvelu	Ennuste	Oma osuus	Ostot 2012	Hankintatapa	Markkinat Järjestämislupa/sopimus
Varhaiskasvatus	Tarve kasvaa (0-6-vuotiaiden määrä kasvaa)	78%	22% (yksityiset päiväkodit ja perhepäivähoitajat)	Palveluseteli ja yksityisen hoidon tuki	Vuonna 2019 tavoitteena 70%/30% suhde. Ei-julkisen toiminnan kysyntä ja tarve kasvaa
Avoin varhaiskasvatus	tarve kasvaa	98%	2%	palveluseteli	Avoin toiminta pääosin omaa toimintaa
Perusopetus	Tarve kasvaa (oppilasmäärä kasvaa)	94-95 %	Svenska Privatskolan I Uleåborg		Oulun normaalikoulu, Svenska Privatskolan I Uleåborg, Oulun Steinerkoulu, Oulun kristillinen koulu
- <i>keskitetty erityisopetus</i>	Tarve vähenee alueellistamisen myötä	lähes 100 %	Tervaväylä, muut kunnat	Tervaväylällä ei päällekkäistä opetuspalvelua, lakisääteiset palvelujen ostot	Tervaväylän koulu
- <i>lisäopetus (10 lk)</i>	Tarve pysyy samana	100 %			
- <i>maahanmuuttaja-opetus</i>	Tarve kasvaa	100 %			
- <i>erikoisluokat</i>	Tarkastelun alla	100 %			
Lukio-opetus					

- päiväluokit	Tarve kasvaa ikäluokkien kasvaessa	noin 93 %	Svenska Privatskolan i Uleåborg	KV:n päätös siitä, että 55-60 % oululaiselle peruskoulun päättävälle mahdollisuus siirtyä Oulun lukioihin	Oulun normaalikoulu, Svenska Privatskolan i Uleåborg, Oulun steinerkoulu
- Aikuislukio	Tarve kasvaa (erityisesti mamu ja toisen asteen lukiopinnot)	100 %			
Kansalaisopisto-opetus	Tarve pysyy samana				Kansalaisopisto- toimintaa järjestää Oulun seudun Setlementti, kuntaliitos tuo mukanaan myös muita palvelun järjestäjiä
Konservatorio	Tarve pysyy samana				
Taidekoulu	Tarve pysyy samana				

Opetuslautakunnan toimintamenot sisältävät määrärahan koulunkäyntiavustajien sijaistamisiin 50.000 euroa ja yksityislukioiden avustuksiin 10.000 euroa, yhteensä 60.000 euroa.

Varhaiskasvatus (Tilaja, Opetuslautakunnan alainen nettoyksikkö)

	Oulu	Haukipudas	Kiiminki	Oulunsalo	Yli-II	YHT
1 000 €	TA2012	TA2012	TA2012	TA2012	TA2012	TA2012
Toimintatulot yhteensä	19 772*)	703	487	323	41	21 326
Toimintamenot yhteensä	83 643	5 771	3 872	3 246	296	96 828
Netto	-63 871	-5 068	-3 385	-2 923	-255	-75 502

*)Sisältää Oulun laskutuksen palveluista muilta kunnilta yhteensä 11631

Päivähoidon tuotanto siirretään nettobudjetoituna yksikkönä opetuslautakunnan alaisuuteen vuoden 2012 alusta lähtien. Päivähoidon palveluntuottaja on nettositova opetuslautakuntaan.

Oululaisten 0-6-vuotiaiden määrä on kasvanut viimeisen kymmenen vuoden aikana voimakkaasti, erityisesti viimeisen kolmen vuoden aikana. Lasten määrä on kasvanut keskimäärin noin 150 lapsella vuodessa vuosien 2002-2008 välillä, mutta vuonna 2008 kasvu oli 269 lasta ja vuonna 2009 lapsien määrä kasvoi jo 460:llä. Vuoden 2010 lasten määrä kasvoi 340:lla. Luvuissa on huomioitu Ylikiimingin liittyminen Oulun kaupunkiin.

Uuden Oulun 0-6-vuotiaiden määrä kasvaa tulevaisuudessakin voimakkaasti, koska liittyvien kuntien ikärakenne on hyvin lapsivoittainen. Arvio vuosittaisesta 0-6-vuotiaiden määrän kasvusta uudessa Oulussa on noin 300-330 lasta vuodessa, josta nykyisen Oulun osuus on noin 250 lasta.

0-6-vuotiaat	lapsimäärä joulukuu 2010	ennuste joulukuu 2011	ennuste joulukuu 2012	ennuste joulukuu 2013	ennuste joulukuu 2014
OULU	12 605	12 855	13 105	13 355	13 605
HAUKIPUDAS	2 432	2 462	2 492	2 522	2 552
KIIMINKI	1 898	1 923	1 948	1 973	2 000
OULUNSALO	1 275	1 342	1 409	1 476	1 543
YLI-II	222	222	222	222	220
UUSI OULU	18 432	18 804	19 176	19 548	19 920

Työllisyyden muutosten ja kaupungin sisäisen muuttoliikkeen vaikutukset ovat varhaiskasvatustalouden järjestämisen kannalta suuri haaste. Nopeat työllisyyden heilahtelut vaikuttavat palveluverkon rakentamiseen. Työllisyyden kasvuvaiheessa hoitopaikkojen riittävyys aiheuttaa toimintatilojen lisätarvetta ja toisaalta nopea työttömyyden kasvu vapauttaa tiloja ja ohjaa perheitä vaihtoehtoihin hoito- ja toimintamuotoihin. Kaupungin eri alueilla palveluiden tarjonnan ja perheiden tarpeiden (muuttoliike) huomioiminen on iso haaste palveluiden järjestäjälle.

Lasten määrän kasvun pysyessä nykyisellä tasolla ja palveluiden monipuolistuessa tulee palvelutoiminnan tuottavuutta lisätä ja palveluiden rakennetta edelleen keventää talousarviossa pysymiseksi.

Oulun kaupungissa päivähoitojärjestelmän suunnittelun osalta on tavoitteena järjestää 64%:lle 0-6 -vuotiaista päivähoitopalveluita (päiväkoti-, perhepäivähoito ja avoin varhaiskasvatustoiminta). Palveluverkon suunnittelussa ja luvuissa huomioidaan sekä kunnallinen että yksityinen-/3.sektorin toiminta. Tavoite esiopetukseen osallistuvista on 99%.

Tavoitteena on avointa varhaiskasvatusta käyttävien lasten suhteellisen osuuden kasvattaminen 13 %:n kaikista päivähoitossa olevista lapsista.

Päivähoitossa on käytössä ns. palvelutakuu perheille. Takuu tarkoittaa, että perheillä on tiettyjen kriteereiden mukaisesti mahdollisuus väliaikaisesti sanoa hoitopaikkansa irti. Mikäli perhe tarvitsee päivähoitoa uudelleen, hoitopaikka järjestetään samasta päiväkodista viikon sisällä. Palvelutakuu jatkuu kesäkuusta 2011 eteenpäin nykyisillä kriteereillä sosiaali- ja terveystalouden ja sosiaali- ja terveystoimen johtokunnan aiemmin tehtyjen päätösten mukaisesti. Sen vaikutuksia arvioidaan osana normaalia seurantaa.

Lasten päivähoiton palveluita tarjotaan eri muotoisina lähipalveluina kysyntää vastaten siten, että yksityiset palvelut täydentävät kunnallista palveluverkkoa. Palveluita lisätään lähinnä uusilla, rakentuvilla asuinalueilla.

Yhteistyötä uuden Oulun sivistys- ja kulttuuriprojektiin kuuluvien tahojen (opetustoimi, päivähoito ja nuorisotoimi) kanssa rakennetaan toimivaksi. Eri tahojen kanssa tehostetaan ja tiivistetään tilojen ja henkilöstön yhteiskäyttöä sekä hallinnon synergiaetuja kehittämällä. Tavoitteena on yhteisen kehittämistyön avulla löytää parhaat käytännöt Oulun uuden palvelumallin toteuttamiseksi.

Päivähoiton palveluohjausta vahvistetaan muun sivistys- ja kulttuuriprojektin rakentamisen ohella jatkamalla OMAOulu -palveluportaalin käyttöönottoa ja sen toiminnallisuuksia laajentaen.

Päivähoiton sähköiselle palvelusetelille haetaan lisäkäyttömahdollisuuksia ja -kokemuksia vuoden 2012 aikana.

Oululisä säilyy nykyisellään vuoden 2012 aikana. Uuden Oulun palveluiden harmonisoinnin yhteydessä asiaa arvioidaan kuitenkin uudelleen uuden Oulun näkökulmasta. Selvitetään ns. "Jyväskylän mallin" käyttöönotto Oululisan uudistamisessa.

Vuoden 2012 aikana päivähoitossa on luvassa kaupungin omia päiväkotinvestointeja. Metsokangas2 -päiväkoti avaa ovensa loppuvuodesta 2012 helpottaen alueen suurta palvelutarvetta. Lisäksi Kuukkelin päiväkodin pihapiiriin valmistuu väliaikainen tilaelementti päiväkotiksi keuhällä 2012. Yleisesti kasvavaan palvelutarpeeseen pyritään vastaamaan palveluohjauksen tehostamisella (kevyemmät palvelut), palvelutakuun markkinoinnilla ja yksityisen päivähoiton toimintaedellytysten varmistamisella. Päiväkotien ja pihojen peruskorjauksia toteutetaan vuosittain laadittavan suunnitelman mukaisesti.

Varhaiskasvatuksen tuottaja, toimenpiteet varhaiskasvatuspalvelujen tuottamisessa ja kehittämisessä vuonna 2012

Oulun varhaiskasvatus tuottaa lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista tukevat sekä perheen tarvitsemat laadukkaat, kilpailukykyiset ja joustavat varhaiskasvatus- ja esiopetuspalvelut.

Varhaiskasvatuksen tuottajan tavoitteena on jatkaa edelleen alueellisten monimuotoisten kokonaisuuksien luomista ja avoimen varhaiskasvatuksen laajentamista. Alueellisesta palvelukokonaisuudesta tulisi löytyä eri palvelut; päiväkotihoito sisältäen esiopetuksen, perhepäivähoito, avoimen varhaiskasvatuksen palvelut ja erityispäivähoidon erilaiset tukimuodot. Tavoitteena on muodostaa ehjiä kokonaisuuksia, joiden sisällä lapsi saa saumattoman kasvun, kehityksen ja oppimisen polun varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja perusopetukseen.

Oulun kaupungin varhaiskasvatuksen suunnitelma (Vasu) on päivitetty vastaamaan lain ja asetusten vaatimia muutoksia. Tämän pohjalta kaikki varhaiskasvatuksen yksiköt päivittävät omat yksikkökohtaiset suunnitelmansa.

Esiopetusta pyritään keskittämään alueellisesti ja lasten eheä opinpolku esiopetuksesta alkuopetukseen turvataan yhteistyöllä esi- ja alkuopetuksen toimijoiden kesken. Näin meillä tulee olemaan yhtenäinen opetussuunnitelmallinen kokonaisuus.

Lasten ja nuorten palveluprosesseja on kehitetty ja on päästy konkreettisiin kehittämistoimenpiteisiin. Näitä ovat mm. esiopetuksen ja alkuopetuksen nivelvaihe, laaja-alainen 4-vuotistarkastus yhteistyössä neuvoloitten kanssa ja lastensuojelulain mukaiset moniammatilliset alkuselvitykset.

Palveluverkon toimivuudesta pyritään huolehtimaan siten, että kevyempien hoitomuotojen, kuten avoimen varhaiskasvatuksen Taaperoryhmät ja Pikkukoulut sekä osapäivä- ja perheryhmät, jatkavat toimintamuotoina. Palvelutakuun jatkamisella taataan siirtyminen osapäivä- ja osa-aikahoidosta kokopäivähoitoon perheen tilanteen niin vaatiessa jo viiden vuorokauden kuluessa.

Perhepäivähoidon määrällisenä tavoitteena on nykytason säilyttäminen. Lisäksi työaikalain muutokset tuovat omat haasteensa hoitajan tai lasten kotona tapahtuvan perhepäivähoidon toteuttamiselle.

Varhaiskasvatuspalveluissa tuottajan taloudellisena tavoitteena on toimintakatteen 0-saavuttaminen.

Varhaiskasvatus on mukana Esko- ja Tukeva-hankkeissa alle kouluikäisten osioissa.

Perusopetus

Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-Iin peruskoulut siirtyvät Oulun opetustoimen alaisuuteen elokuusta 2012 lähtien. Lukuvuonna 2012-2013 oppilasmäärä kasvaa noin 8000:lla ja peruskouluja on Oulussa 22 enemmän kuin lukuvuonna 2011-12.

Oulun kaupungin lisäksi perusopetusta Oulussa antavat Oulun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunnan harjoittelukouluna toimiva Oulun normaalikoulu (noin 550 oppilasta), Svenska Privatskolan i Uleåborg (noin 150 oppilasta), Oulun steinerkoulu (noin 150 oppilasta), Oulun kristillinen koulu (noin 80 oppilasta) ja Tervaväylän koulu (noin 50 oppilasta). Oulun kaupunki on antanut avustusta Svenska Privatskolanille, Oulun steinerkoululle ja Oulun kristilliselle koululle.

Alla olevassa taulukossa näkyy perusopetuksen oppilasmäärät vuosina 2010-2011 ja suunnittelukauden 2012-14 ennuste oppilasmäärien muutoksista.

	oppilasmäärä 20.9.2010	oppilasmäärä 8/2011 (*	ennuste syksy 2012	ennuste syksy 2013	ennuste syksy 2014
OULU					
valmistava opetus	64	62	65	70	75
0-6 luokat	7 897	8 163	8 400	8 700	9 000
7-9(10) luokat	4 080	3 892	3 870	3 900	3 970
erityiskoulut (ilman sairaalakoulua)	321	322	320	320	320
peruskoulut yht.	12 362	12 439	12 650	12 980	13 350
HAUKIPUDAS					
valmistava opetus					
0-6 luokat	2 263	2 356	2 458	2 458	
7-9(10) luokat	883	931	937	937	
erityiskoulut					
peruskoulut yht.	3 146	3 287	3 395	3 395	
KIIMINKI					
valmistava opetus					
0-6 luokat	1 580	1 618	1 652	1 729	
7-9(10) luokat	682	690	729	714	
erityiskoulut	37				
peruskoulut yht.	2 299	2 308	2 381	2 443	
OULUNSALO					
valmistava opetus					
0-6 luokat	1 144	1 154	1 205	1 222	
7-9(10) luokat	522	504	520	520	
erityiskoulut					
peruskoulu yht.	1 666	1 658	1 725	1 742	
YLI-II					
valmistava opetus					
0-6 luokat	234	239	237	233	
7-9(10) luokat	126	115	122	106	
erityiskoulut					
peruskoulu yht.	360	354	359	339	
UUSI OULU					
valmistava opetus			65	70	
0-6 luokat			13 952	14 342	
7-9(10) luokat			6 178	6 177	
erityiskoulut			320	320	
peruskoulu yht.		20 046	20 510	20 899	

(* Oulun oppilasmäärä 20.9.2011 tilastotieto. Muiden kuntien oppilasmäärä on arvio keväällä 2011, tarkistettava elokuussa 2011. Syksyn virallinen tilastointipäivä on 20.9.2011.)

Lukio-opetus (Opetuslautakunnan alainen nettoyksikkö)

Lukioyksikkö toimii opetuslautakunnan alla nettoyksikkönä vuoden 2012 alusta lukien. Lukion nettoyksikkö sisältää mm. päivälukiot, aikuislukion, konservatorion, Oulu-Opiston ja taidekoulun. Lukion nettoyksikkö on nettositova opetuslautakuntaan.

Haukiputaan, Kiimingin ja Oulunsalon lukiot siirtyvät Oulun opetustoimen alaisuuteen elokuusta 2012 lähtien. Uuden Oulun lukioiden rehtorit ovat osallistuneet lukioyksikön johtotiimin kokouksiin maaliskuusta 2011 lähtien.

Oulun kaupunginvaltuusto on päättänyt, että Oulun lukioiden aloituspaikat mitoitetaan siten, että 55-60%:lla oululaisesta peruskoulunsa päättävästä ikäluokasta on mahdollisuus siirtyä Oulun lukioihin. Oulun kaupungin päivälukioissa on noin 3300 opiskelijaa ja Oulun aikuislukiossa yhteensä noin 1300 opiskelijaa.

Oulun kaupungin lukioiden lisäksi lukiokoulutusta antavat Oulun normaalikoulun lukio (noin 250 opiskelijaa), Svenska Privatskolan i Uleåborg (noin 50 opiskelijaa) ja Oulun steinerkoulu (noin 50 opiskelijaa).

	oppilas-määrä 20.9.2010	oppilasmäärä 8/2011 (*	ennuste syksy 2012	ennuste syksy 2013	ennuste syksy 2014
OULU					
päivälukiot	3 313	3 289	3 340	3 300	
aikuislukio, perusaste	158	77			
aikuislukio, lukio-opisk.	380	325			
aikuislukio, aineopisk.	835	963			
aikuislukio yht.	1 373	1 365			
HAUKIPUDAS	294	318	341	341	
KIIMINKI	242	247	250	255	
OULUNSALO	242	230	230	230	
UUSI OULU (ei. sis. aikuislukiota)	4 091	4 084	4 161	4 126	

(* Oulu oppilasmäärä on tilastotieto 20.9.2011. Muiden kuntien osalta tieto on arvio elokuun 2011 oppilasmääristä. Syksyn virallinen tilastointipäivä on 20.9.2011.)

Oulun konservatorio, Oulu-opisto ja Oulun taidekoulu

Yhdistymishallitus perusti 23.2.2011 työryhmän selvittämään vapaan sivistystyön, taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen palvelujen järjestämistä. Selvityksen tulee olla valmis 31.10.2011 mennessä.

Oulun kaupungin opetustoimeen kuuluu peruskoulujen ja lukioiden lisäksi myös Oulun konservatorio, Oulu-opisto ja Oulun taidekoulu.

Oulun konservatorio järjestää taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaista opetusta sekä musiikkialan ammatillista koulutusta. Musiikin varhaiskasvatusta annetaan alle kouluikäisille lapsille. Konservatoriossa opiskelee musiikin varhais- ja perusopetuksessa yhteensä noin 1000 oppilasta ja ammatillisessa koulutuksessa noin 50 opiskelijaa.

Oulu-opisto on yleissivistävä aikuisoppilaitos, joka tarjoaa muun muassa taide- ja taitoaineiden, kielten, musiikin ja liikunnan opetusta. Oulu-opistossa opiskelee vuosittain noin 7000 opiskelijaa.

Oulun taidekoulu antaa taiteen perusopetusta 4 – 20-vuotiaille sekä laajan että yleisen oppimäärän mukaan esittävässä taiteessa, tanssitaiteessa ja visuaalisessa taiteessa. Oppilaitoksessa opiskelee vuosittain lähes 1000 lasta ja nuorta.

Avustukset

Opetuslautakunta on antanut avustusta Svenska Privatskolanille, Oulun steinerkoululle, Oulun Kristilliselle koululle, Oulun Seudun Setlementille sekä Pohjois-Pohjanmaan kesäyliopistolle. Svenska Privatskolan hoitaa Oulun kaupungin lain mukaisen ruotsinkielisen esi- ja perusopetuksen. Opetuslautakunnassa osoitetaan 310 000 € (vuoden 2011 taso) em. avustuksiin liittyen.

Oulun kaupunginvaltuusto päätti (kv 24.11.2010 § 117), että Oulun kaupungin opetustoimi selvittää kesäyliopiston, Oulun yliopiston ja Oulun seudun ammattikorkeakoulun kanssa vuoden 2011 aikana opetuspalveluitten järjestämisen yhteistyön vaihtoehtoja. Samoin Oulun kaupunki selvittää mahdollisuudet opetuspalveluitten hankintaan kesäyliopistolta ostopalvelusopimukseen pohjautuen.

Yhdistymishallitus on 4.5.2011 § 35 päättänyt uuden Oulun palveluiden järjestämishjelmasta. Sen osana on myös linjaus, jonka mukaan yhteiset avustusperiaatteet tulee määritellä siirtymävaiheen aikana. Tavoitteena on toimintamalli, jossa avustukset ovat aina vastikkeellisia ja käytännössä toteuttavat palveluiden tuottamisen kumppanuutta.

KEHITTÄMINEN

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen osalta kehitetään palveluohjausta sekä ulkoisesta että sisäisestä näkökulmasta. Perheet, jotka eivät ole vielä palveluiden piirissä pyritään ohjaamaan kevyisiin palveluihin, kuitenkin huomioiden lapsen mahdolliset erityistarpeet. Nykyisille, palveluiden piirissä oleville perheille pyritään tarjoamaan avoimen varhaiskasvatustoiminnan palveluita, mikäli heillä ei ole työstä tai opiskelusta johtuvaa kokopäivähoidon tarvetta. Avoimen varhaiskasvatustoiminnan palveluiden laajenemisen edellytyksenä on samanaikaisesti mahdollisuus palvelutakuun käyttöön. Palveluohjauksessa tarjotaan perheille myös informaatiota sähköisessä muodossa mahdollisimman paljon.

Vuoden 2012 aikana kehitetään edelleen toimintamalleja, joita on käynnistetty Oulun kaupunginvaltuuston myöntämän 300 000 €:n ennaltaehkäisevään toimintaan suunnatun vuosittaisen määrärahan turvin. Vuoden 2011 aikana on käynnistetty järjestöjen kanssa ”matalan kynnyksen” toimimallien rakentamiset sekä oman kunnallisen tuottajan erityistukitoiminta lapsille että vanhemmille.

Päivähoidon osalta vuosi 2011 on ollut voimakasta tietojärjestelmien kehittämisen aikaa. Vuoden aikana on pilotoitu ja otettu käyttöön mm. NFC-pohjainen sähköinen läsnäolojen kirjautuminen sekä lapsille että henkilökunnalle. Tämän lisäksi päiväkodit ottavat käyttöön syksyn 2011 aikana päiväkotikohtaiset sivustot, jossa tarjotaan vanhemmille arjen elämää helpottavia sähköisiä palveluita. Vuoden 2012 aikana kyseinen toiminta vakiinnutetaan osaksi perustoimintoja ja pyritään myös lisäämään niiden käyttömahdollisuuksia. Tavoitteena on antaa vanhemmille mahdollisuus tehdä itsenäisesti kotoa päivähoiton yhteistyöhön ja vuorovaikutukseen liittyviä tehtäviä.

Oulun kaupungissa otettiin käyttöön elokuun 2011 alusta yksityisen päiväkotihoidon palveluseteli. Vanhemmat voivat hakea seteliä kaupungin verkkosivuilta. Vuoden 2012 aikana tutkitaan mahdollisuus laajentaa toiminta myös yksityisen perhepäivähoitoon.

Opetus

Opetustoimen laatutyö jatkuu opetus- ja kulttuuriministeriön tukemana laatuhankeena Oulun koulu – laatukoulu. Alueelliseen laatutyöhön tulevat mukaan jäljellä olevat neljä perusopetusaluetta ja viisi lukiota. Oulun konservatorio, Oulu-opisto ja Oulun taidekoulu muodostavat oman ryhmän. Osana laatutyötä jatketaan opetustoimen itsearviointimallin ja asiakastyytyväisyyskyselyiden kehittämistä. Tavoitteena on toteuttaa asiakastyytyväisyyskyselyt peruskoulujen 5. ja 8. luokan huoltajille ja oppilaille sekä lukion toisen vuosiluokan huoltajille ja opiskelijoille.

Kodin ja koulun yhteistyötä vahvistetaan laatimalla yhteiset sähköiset arviointi- ja kehityskeskustelupohjat peruskoulun eri luokka-asteille. Sähköiset dokumentit mahdollistavat laatutyön kannalta merkittävän tulosten seurannan eli käytyjen kehityskeskusteluiden määrän tilastoinnin ja turvaavat oppilaiden ja huoltajien näkökulmasta tasa-arvoiset arviointi- ja kehityskeskustelukäytänteet eri kouluissa. Sähköisen reissuvihkon käyttöä kodin ja koulun vuoropuhelussa edistetään niissä alakouluissa, joissa sähköinen reissuvihko ei vielä ole käytössä. Kodin ja koulun yhteistyön kehittämiseksi tehdään yhteistyötä paikallisten vanhempainliitosten ja Suomen Vanhempainliiton kanssa.

Opetussuunnitelman kehittäminen yhteistyössä uuden Oulun kuntien kanssa jatkuu vuonna 2012. Valtioneuvoston tuntijakopäätös saataneen vuoden 2012 alkupuolella, mikä mahdollistaa uuden Oulun kuntien yhteisen paikallisen tuntijaon laadinnan vuoden 2012 aikana. Tuntijako luo pohjaa paikalliselle opetussuunnitelmatyölle perusopetuksen perusteiden valmistuttua.

Opetuksen ja oppimisen palveluita kehitetään koko uuden Oulun opetushenkilöstön tueksi. Aluehallintoviranomaisen rahoittaman Osaava Oulu –hankkeen avulla kehitetään opettajien ammatillista osaamista ja työhyvinvointia. Erityisinä kohderyhminä ovat vähän tai ei ollenkaan täydennyskoulutukseen osallistuneet opettajat ja yli 55-vuotiaat opettajat. Huomiota kiinnitetään erityisesti myös tieto- ja viestintäteknologisiin valmiuksiin. Osaava Oulu –hankkeessa on myös varattu resurssia uuden Oulun kuntien laatutyön yhtenäistämiseen.

Syksyllä 2011 toteutetaan opetussuunnitelman ja tuntijaon synkronointi. Keväällä 2012 päätetään alueellisesta toimintamallista, erikoisluokkatarjoituksesta ja yhteisistä toimintamalleista sekä päätetään oppilasvalinnan prosesseista ja kriteereistä.

Erytisen tuen keskuksen toiminnoissa korostuu uuden perusopetuslain ja uudistetun opetussuunnitelman mukaisen toiminnan tukeminen ja jalkauttaminen esi- ja perusopetuksessa. Tehostetun ja erityisen tuen prosessit vakiinnutetaan hallinnollisina käytänteinä uuden Oulun esi- ja

perusopetuksessa. Kasvun, oppimisen ja koulunkäynnin tuki järjestetään niin, että jokainen oppilas saa oman kehitystasonsa ja tarpeidensa mukaista opetusta, ohjausta ja tukea. Päivähoidon ja opetustoimen yhdistyminen avaa uusia mahdollisuuksia esi- ja perusopetuksen nivelvaiheen yhteistyön kehittämiseksi erityisesti tukea tarvitsevien lasten kohdalla.

Oppilashuollon tehtävänä on osana koulu yhteisön toimintakulttuuria kehittää hyvinvointia tukevaa oppimisympäristöä ja vahvistaa koulun yhteisöllistä toimintatapaa. Yhteisöllisessä oppilashuoltotyössä tehdään aktiivista ja aloitteellista yhteistyötä kotien sekä koulun ja esiopetuksen moniammatillisten verkostojen kanssa. Yksilöllisen oppilashuoltotyön toteuttamisessa huoltajat ovat lähtökohtaisesti aina mukana. Oppilashuollon tehtävänä on seurata jokaisen oppilaan kokonaisvaltaista hyvinvointia ja tarvittaessa tukea oppilasta ja puuttua hyvinvoinnissa tapahtuviin muutoksiin yhteistyössä huoltajan kanssa.

Uuden Oulun esi- ja perusopetuksen palvelut järjestetään aluemallin mukaan. Aluejako mahdollistaa alueellisen palveluverkon rakentamisen tehostetun ja erityisen tuen piirissä olevien oppilaiden opetuksen järjestämiseksi. Alueen opetusjärjestelyt ja oppimisen tuki järjestetään siten, että ne mahdollistavat erilaisten oppilaiden opiskelun yhtenäisessä toimintakulttuurissa. Lähikouluperiaatetta sovelletaan tarkoituksenmukaisella tavalla erityisopetuksen ja maahanmuuttajien valmistavan opetuksen järjestämisessä.

Alueellinen palveluverkko rakentuu esi- ja perusopetuksen yhteydessä tarjottavasta tuesta, alueellisista pienryhmistä/pienluokista (tehostettu tuki) ja alueellisista erityisryhmistä (erityinen tuki). Ensisijaisesti sekä tehostetun että erityisen tuen piirissä olevia oppilaita pyritään tukemaan omassa lähikoulussa. Eri alueiden olemassa olevia hyviä käytäntöjä hyödynnetään tehokkaasti. Näin vahvistetaan erilaisia mahdollisuuksia kasvun, oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestämiseen. Tuen järjestämisessä pyritään ensisijaisesti tukemaan oppilasta hänen omassa oppimisympäristössään. Erityiskoulut tarjoavat erityistä tukea niille oppilaille, joiden oppiminen ja koulunkäynti ei lähikoulussa tukitoimista huolimatta ole mahdollista. Erityiskoulujen tehtävänä on tulevaisuudessa toimia koko kaupungin ohjaus- ja resurssikeskuksina.

Maahanmuuttajien valmistavaa opetusta järjestetään tarpeen mukaan eri alueilla. Ryhmien sijoittelussa pyritään vahvistamaan oppilaan oikeutta lähikouluun. Maahanmuuttajien opetuksen kehittämistä kohdennetaan perusopetukseen valmistavan opetuksen lisäksi yleisopetuksen suomi toisena kielenä -opetukseen.

Lukiokoulutuksen kehittämisen painopisteitä ovat uuden Oulun lukioiden integroiminen osaksi lukioyksikön toimintaa, lukio-opetuksen oppimis- ja opetusmenetelmien kehittäminen (sähköisten materiaalien, itsenäisen sekä yhteistoiminnallisen oppimisen sekä verkko-oppimisen lisääminen), lukioiden välisen yhteistyön lisääminen (yhteisiä kursseja) sekä lukioiden markkinoinnin ja viestinnän kehittäminen ja yhdenmukaistaminen.

Oulun aikuislukio kehittää nuorisolle ja aikuisille suunnatun lukiokoulutuksen eri toteuttamismuotoja yhdessä alueen muiden lukiokoulutuksen toimijoiden kanssa. Lukiokoulutuksen kehittämisen painopisteinä on etäopetuksen ja toisen asteen yhdistelmäopintojen järjestäminen. Aikuisten perusasteen erityisenä kehittämiskohteena on eri kieli ja kulttuuriryhmille tarjottava opetus. Oulun aikuislukio on mukana Oulun seudun eri koulutusorganisaatioiden kieltenopetuksen kehittämiseksi tehtävässä yhteistyössä. Oulun aikuislukio tarjoaa kieliopintoja, jotka palvelevat eri kouluasteiden opiskelijoita.

Oulun konservatorio on koulutustehtävänsä lisäksi merkittävä alueellinen kulttuuritoimija. Kehittämiskohteina ovat musiikkialan yhteistyö työelämän kanssa, ammattiosaamisen näyttöjen lisääminen ja oppilaiden soiton- ja laulun konserttiesiintymistoiminnan edistäminen. Keskeisinä yhteistyökumppaneina toimivat muut oppi- ja kulttuurilaitokset, yritykset, festivaalijärjestäjät sekä seurakunnat. Konservatorio osallistuu yhdessä Suomen konservatorioliiton muiden jäsenoppilaitosten kanssa laatujärjestelmän työstämiseen OKM:n Ammatillisen koulutuksen laatustrategian 2011-2020 pohjalta.

Oulu-opiston opetuksen pääpaino on yleissivistävässä aikuiskoulutuksessa. Lisäksi opisto järjestää maksupalvelukursseja ja tarjoaa tarvittaessa kursseja kaupungin henkilöstölle. Opetuksen sisältö koostuu käytännön taidoista, kieltenopetuksesta, musiikista ja kuvataiteista. Kuluvalta vuodelta 2018-2019 on suunniteltu uutta valmistelemaan päätökset kansalaisopistotoiminnan uudelleen järjestämisestä, koska kuntaliitos tuo kaupungille kaksi uutta vapaan sivistystyön oppilaitosta. Oulu-opisto kehittää yhteistyötä muiden oppilaitosten, yhdistysten sekä maahanmuuttajista vastaavien organisaatioiden kanssa.

Oulun taidekoulu kehittää toimintaansa yhteistyössä taidelaitosten, koulujen sekä muiden lasten ja nuorten kulttuuritoimijoiden ja taideopetustahojen kanssa. Haasteena on yhä useamman oppilaan

monitaiteellinen ja pitkäkestoinen opiskelu. Kuntaliitoksen myötä taiteen perusopetukseen on tulossa lisää toimijoita, mikä vaatii uudelleen organisointia. Suunnitteilla on taiteen perusopetuksen varhaisiän opintojen kehittäminen päivähoidon kanssa.

Palveluverkko ja hallinnon kehittäminen

Palveluverkon toimivuudesta varhaiskasvatuksessa pyritään huolehtimaan siten, että kevyempien hoitomuotojen, kuten avoimen varhaiskasvatuksen Taaperoryhmät ja Pikkukoulut sekä osapäivä- ja perheryhmät, jatkavat toimintamuotoina. Palvelutakuun jatkamisella taataan siirtyminen osapäivä- ja osa-aikahoidosta kokopäivähoitoon perheen tilanteen niin vaatiessa jo viiden vuorokauden kuluessa.

Kouluverkkoa koskevien toimenpiteiden lähtökohtana on tasalaatuisten opetuspalveluiden järjestäminen kaikilla perusopetuksen alueilla käytettävissä olevien resurssien mukaan.

Oulun kaupungin perusopetuksen 35 koulua on jaettu kahdeksaan (8) oppilasalueeseen. Aluejako mahdollistaa alueen palveluverkon monipuolisen tarkastelun ja perusopetuspalveluiden kehittämisen sekä edistää alueen koulujen välistä yhteistyötä.

Oppilaat sijoitetaan perusopetuksen alueen kouluihin siten, että aloittavat opetusryhmät ovat tasapainossa. Opiskelupaikka määräytyy ensisijaisesti alueen lähikoulussa. Lähikouluperiaatetta toteutetaan siten, että lähikouluna voi toimia muukin alueen koulu kuin oppilaan maantieteellisesti lähinnä sijaitseva koulu. Alueen opetusjärjestelyt ja oppimisen tuki on suunniteltu siten, että ne mahdollistavat erilaisten oppilaiden opiskelun mahdollisimman yhtenäisessä toimintaympäristössä. Yhtenäisyys voidaan nähdä koko ikäluokan yhdessä kasvamisena ja toimimisena.

Yhtenäinen perusopetus (luokat 1-9) on tulevaisuuden vallitseva peruskoulumuoto. Yhtenäisen perusopetuksen toteuttaminen on myös yksi perusopetuksen laatukriteereiden taustalla oleva perusolettamus eli tavoitteena on peruskoulun kehittäminen (järjestelmänä) yhtenäisemmäksi. Yhtenäinen perusopetus tarjoaa eheän oppimisen polun luokilla 1-9, mikä hyödyntää sekä oppilaita että opettajia. Ala- ja yläkoulujen opettajat tekevät tiiviimmin yhteistyötä sekä koko koulu työskentelee yhtenäisen peruskoulun edellyttämien pedagogisten tavoitteiden suunnassa. Oppilasryhmäkoot eivät ole suoraa verrannollisia koulun kokoon, vaan niihin vaikuttavat monet erilaiset tekijät.

Muodostamalla suurempia entisten erillisinä hallinnollisina ja toiminnallisina yksiköinä toimineiden ala- ja yläkoulujen muodostamia yhden johtajan alla toimivia kokonaisuuksia, alueen koulujen käytössä olevia resursseja (opetusmateriaalit, välineet ja laitteet, tilat ja henkilöstö) pystytään hyödyntämään tehokkaammin ja joustavammin.

Alueellisen palvelutuotannon koordinoinnin ja yhtenäisen peruskoulun hallintomallin tuomat edut näkyvät yhdenmukaisina toimintatapoina, tasakokoisina oppilasryhminä oppilasalueen kouluissa sekä tuottavuuden parantumisena.

Erikoisluokat

Erikoisluokkatoiminnan kehittämistä jatketaan yhdistymishallituksen hyväksymän palvelujen järjestämishajonnan pohjalta ja aikataululla. Erikoisluokkatoiminnan käsite ja rooli perusopetuksessa sekä alueellisuus osana erikoisluokkatoimintaa selvitetään niin, että lukuvuoden 2013 - 2014 alusta käytössä on yhteiset toimintamallit koko uuden Oulun alueella.

Siirtymävaiheen aikana perusopetuksen ja muun opetuksen (soitonopetus, valmennustoiminta tai näihin verrattava opetus) välinen yhteistyö hoidetaan nykyisten toimintamallien mukaisesti. Erikoisluokkatoiminnan sisältöä pyritään monipuolistamaan huomioiden eri oppiaineiden ja aihekokonaisuuksien tarjoamat mahdollisuudet erikoisluokkaopetuksen järjestämiseksi. Toiminnasta syntyvät kustannukset hoidetaan mahdollisimman pitkälle koulun normaalin budjetin puitteissa kustannustehokkaasti. Syksyn 2011 aikana toteutetaan opetussuunnitelmien ja tuntijaon synkronointi. Keväällä 2012 päätetään alueellisesta toimintamallista, erikoisluokkatarjottimesta ja yhteisistä toimintamalleista sekä päätetään oppilasvalinnan prosessista ja kriteereistä. Uuden Oulun erikoisluokkatoiminta käynnistyy syksystä 2013 alkaen.

Vuoden 2012 kouluverkkoa koskevat muutokset

Kouluverkkoselvityksen mukaan vuonna 2012 tulisi luopua Oulun taidekoulun sekä osasta opetustoimen tukipalvelujen tiloista.

Taidekoulun osalta vuokrasopimusta on jatkettu vuoteen 2015 saakka. Tähän mennessä tulee ratkaista taidekoulun sijoittuminen. Opetustoimen tukipalvelujen tilojen osalta on päätetty, että tulevan sivistys- ja kulttuuripalvelujen hallinnolliset tilat tulevat pääosin sijaitsemaan nykyisissä opetustoimen tukipalvelujen tiloissa, joten tiloista ei voida luopua, vaan tilaa joudutaan vuokraamaan jonkin verran lisää.

Vuonna 2012 otetaan käyttöön peruskorjattu Kaukovainion yhtenäinen peruskoulu.

Vuoden 2013 kouluverkkoa koskevat muutokset

Oulun kaupunginvaltuusto päätti (kv 24.11.2010 § 117) vuoden 2011 talousarvion käsittelyn yhteydessä kouluverkosta seuraavaa:

Myllyojan koulun Sanginsuun sivukoulu lakkautetaan 1.8.2013 ja oppilaat sijoitetaan alueen kouluihin. Kuivasjärven ala-aste hallinnollisena ja toiminnallisen yksikkönä lakkautetaan 1.8.2013 lukien ja Herukan tilaelementistä luovutaan 1.8.2013 lukien.

Varhaiskasvatuksen ja opetustoimen kasvavat väistö- ja muut tilatarpeet sekä lapsi ja oppilasmäärän kasvusta johtuen edellä mainittuja päätösten perusteet tulee tarkastella uudelleen.

Korvensuoran yläluokkatilojen uudisrakennuksen suunnittelua jatketaan 2012. Budjettivaraukset tehdään vuoden 2013 talousarvion yhteydessä.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

	(Oulu)	(Oulu)	OULU + kunnista siirtyvä henkilöstö	
	TP 2010	Ennuste 2011	TA2012	TS2013
Henkilöstömäärä, tilanne 31.12. mukaan				
Vakinaiset	1 247	1 310	3 622	3 474
Tilapäiset	605	644	804	794
Yhteensä	1 852	1 954	4 426	4 268
Muutos-%	0	6 %	127 %	-4 %
Henkilötyövuodet (HTV)				
Vakinaiset	1 005	1 098	1 056	2 910
Tilapäiset	432	540	731	665
Yhteensä	1 437	1 638	1 787	3 575
Muutos-%	0	14 %	9 %	100 %
Palkkakustannukset (palkat ja palkkiot)				
Kustannukset, 1000 €			177 168	
Muutos-%	0			
Arvio henkilömääristä vuoden aikana:				
Harjoittelijat, lkm	0	3	3	3
Työllistetyt, lkm	21	27	14	14

Henkilöstömäärä, siirtyvät 1.8.2012	<i>Haukipudas</i>	<i>Kiiminki</i>	<i>Oulunsalo</i>	<i>Yli-Ii</i>	<i>Yhteensä</i>
Vakinaiset	485	350	258	46	1 139
Tilapäiset	107	41	38	14	200
Yhteensä	592	391	296	60	1 339
Henkilötyövuodet (HTV)					
Vakinaiset	495	330,6	194	37	1 056,6
Tilapäiset	45	34,8	39	12	130,8
Yhteensä	540	365,4	233	49	1 187,4

7.9 NUORISOASIAINLAUTAKUNTA

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Valtakunnalliset linjaukset

Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma 2012 - 2015 hyväksytään valtioneuvostossa joulukuussa. Ohjelmaa laadittaessa kuullaan laajasti nuoria, järjestöjen ja kuntien edustajia. Painopistealueina ovat arjenhallinta, osallisuus ja yhdenvertaisuus. Ohjelma toteuttaa uuden hallitusohjelman (22.6.2011) tavoitteita.

Opetushallitus on päättänyt uusista perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteista 19.1.2011, jotka ovat tulleet voimaan 1.8.2011. Uuden Oulun alueella valmistellaan yhteinen uusien perusteiden mukainen aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelma otetaan käyttöön vuoden 2012 aikana.

Paikalliset linjaukset

Oulun Seudun lapsi- ja nuorisopoliittinen ohjelma vuoteen 2025 ja valmisteilla oleva uuden Oulun toimenpideohjelma linjaavat osaltaan paikallisen nuorisotyön toteuttamista.

Lasten ja nuorten määrä kasvaa merkittävästi uuden Oulun alueella. Pinta-alaltaan laajeneva kaupunki, "aluekaupunki", jossa on keskustaaajamien lisäksi sekä sivutaajamia että maaseutu alueita, muodostaa useita erilaisia paikallisuuksia. Tämä tuo haasteen turvata nuorisopalvelut tasa-arvoisina ja tasalaatuisina lähipalveluina kaikkien ulottuville.

Nuorisotoimen työote on perinteisesti monialainen, joka osaltaan edistää uuden Sivistys- ja kulttuuriprosessin toimivuutta. Moniammatilliset toimintatavat ovat edellytys vastata kasvavaan ohjauksellisen tuen tarpeeseen. Keskeisiä moniammatillisen yhteistyön toimintakumppaneita ovat koulu, sosiaalitoimen lastensuojelu ja Oulun poliisi. Työn painopisteinä ovat muun muassa Joustavan perusopetuksen, Seiskalle -iltojen ja osallisuuden kehittäminen vastaamaan Uuden Oulun haasteisiin. Kouluyhteistyön lisäksi nuorisotyö mahdollistaa nuorten omalla ajalla tapahtuvan ns. nonformaalin oppimisen nuorisotyöllisin menetelmin.

Alustavat tutkimustulokset antavat viitteitä osallisuuden heikosta tunnettavuudesta ja nuorten kokemasta vaikutusmahdollisuuksien puutteesta. Tilanne on samankaltainen koko Uuden Oulun alueella. Tämä asettaa vaatimuksia osallisuuden perusteelliselle tarkastelulle ja uusien käytäntöjen löytämiselle. Erityisesti huomiota tulee kiinnittää nuorten tietoisuuden lisäämiseen erilaisista vaikuttamismahdollisuuksista yhteistyössä opetustoimen kanssa.

Nuorisoasiainkeskuksessa on aloitettu syyskuussa 2011 yhteistyönä kaupungin muiden toimijoiden kanssa Byströmin nuorten palvelut. Ohjaus- ja neuvontapalvelut ovat moniammatillisia, monialaisia ja ennaltaehkäiseviä. Toiminta-ajatuksena on, että nuoret saavat tarvitsemansa palvelut samasta paikasta ns. matalan kynnyksen periaatteella.

Nuorisotyö on ennaltaehkäisevää ja varhaista puuttumista. Toiminnalla tuetaan lasten tervettä kasvua ja kehitystä. Osaava ja ammattitaitoinen henkilökunta reagoi lasten kasvua ja kehitystä uhkaaviin tekijöihin ja muuttuviin tarpeisiin nopeasti.

Sosiaalisesta mediasta on tullut merkittävä osa nuorisotyötä. Tämä vaatii nuorisotyöntekijöiden ja yhteistyökumppaneiden lisäkoulutusta ja uudenlaista ymmärrystä ajan ilmiöistä sekä aktiivista ammattilaisroolia sosiaalisessa median palveluissa.

Toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, kuten maantieteelliset etäisyydet palvelutuotannossa, verkossa tehtävä nuorisotyö, julkishallinnon toiminnan tehostamisvaatimukset ja kasvavat asiakastarpeet asettavat haasteita nuorisotoimen palvelutuotannolle ja sen kehittämiseksi. Teknologiaa hyödyntämällä voidaan palveluprosesseja tehostaa ja kohdentaa nuorisotyön resurssia uudella tavalla.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Nuorten elämänhallinta ja hyvinvointi paranee

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Nuorten ohjaus- ja neuvontapalvelujen saatavuus paranee	Byströmin nuorten palvelut toimivat	Nuorten määrä ja asiakaspalaute
Nuorten terveitten elämäntapojen tukeminen nuorisotyöllisin menetelmin	Ennaltaehkäisevän päihdetyön verkosto toimii	Monialainen verkosto toimii / ei toimi

Ulkopuolisten resurssien hyödyntäminen

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Nuorisotyön vaikuttavuuden lisääminen	Ulkopuolinen rahoitus strategian mukaiseen kehittämistoimintaan	Ulkopuolisten rahoitusten osuus on 15 % vuoden 2012 toimintakuluista

Asiakaslähtöiset palvelut

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Nuorisotoiminnan verkosto laajenee	Palvelujen järjestämistavat monipuolistuvat	Nuorisotoiminnan piirissä olevien nuorten määrä

Henkilöstön osaaminen

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Ammatillinen valmius kohdata ajan ilmiöitä	Kyky reagoida ajan ilmiöihin	Toteutunut / ei toteutunut

TALOUS

1000 €	Oulu TP2010	Oulu TA2011	Oulu TALOUSARVIO 2012	Oulu TS2013	Oulu TS2014
Toimintatulot yhteensä	1 435	560	609	610	483
Toimintamenot yhteensä	8 164	7 421	7 766	8 056	8 150
Toimintatulot ilman hankerahoitusta	443	461	483	483	483
Toimintamenot ilman hankerahoitusta	7 109	7 308	7 556	7 844	8 150
Hankerahoituksen tulot	992	99	126	127	
Hankerahoituksen menot	1 055	113	210	212	
Netto	-63	-14	-84	-85	
<i>Toimintakate</i>	-6 729	-6 861	-7 157	-7 446	-7 667

1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-II TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot yhteensä	2 507*)	226	199	127		3 059
Toimintamenot yhteensä	7 766	977	929	478	66	10 216
Netto	-5 259	-751	-730	-351	-66	-7 157

*)Sisältää Oulun laskutuksen muilta kunnilta yhteensä 1898

Nuorisosaainlautakunta 1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-II TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot yhteensä	609	226	199	127	0	1 161
Toimintamenot yht.	7 766	977	929	478	66	10 216
Toimintatulot ilman ulkopuolista hankerahoitusta	483	96	144	83	0	806
Toimintamenot ilman ulkopuolista hankerahoitusta	7 556	840	854	434	66	9 750
Hankerahoituksen tulot	126	130	55	44	0	355
Hankerahoituksen menot	210	137	75	44	0	466
Netto	-84	-7	-20	0	0	-111
Toimintakate	-7 157	-751	-730	-351	-66	-9 055

PALVELUJEN JÄRJESTÄMISEN PAINOPISTEALUEET HAUKIPUDAS, KIIMINKI, OULUNSALO JA YLI-II v. 2012

Haukipudas

Haukiputaan nuorisopalvelut sijoittuvat osaksi Oulun nuorisotoimen Pohjoisen aluetiimin toimintaa. Palvelut ovat ennaltaehkäiseviä, oikea-aikaisia ja varhaista tukemista. Nuorisopalveluilla on olennainen rooli moniammatillisen ja -toimijaisen yhteistyön toteuttamisessa kunnassa. Nuorisotoimintaa järjestetään lähipalveluna kunnan, järjestöjen ja seurakunnan toimesta.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan lähiohjauksesta vastaa yksi nuoriso-ohjaaja oman toimen ohella. Toiminta toteutetaan pääosin koulujen tiloissa aamu- ja iltapäivätoiminnan- ja koulunkäynninohjaajien toimesta. Nuorten työpajatoiminta toteutetaan nykyisessä laajuudessaan.

Kiiminki

Kiimingin nuorisopalvelut sijoittuvat osaksi Oulun nuorisotoimen Itäisen aluetiimin toimintaa. Palvelut ovat ennaltaehkäiseviä, oikea-aikaisia ja varhaista tukemista. Nuorisopalveluilla on olennainen rooli moniammatillisen ja -toimijaisen yhteistyön toteuttamisessa kunnassa.

Hallinnollisten tehtävien keskittäminen Oulun nuorisotoimelle vapauttaa henkilöstön työajan kohdentamista uudella tavalla nuorisotyöhön. Näin palvelun määrä ja kattavuus paranee nykyisestä. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta toteutetaan koulunkäyntiavustajien toimesta koulujen tiloissa. Nuorten työpajatoiminta toteutetaan nykyisessä laajuudessaan.

Oulunsalo

Oulunsalon nuorisopalvelut sijoittuvat osaksi Oulun nuorisotoimen Eteläisen aluetiimin toimintaa. Palvelut ovat ennaltaehkäiseviä, oikea-aikaisia ja varhaista tukemista. Nuorisopalveluilla on olennainen rooli moniammatillisen ja -toimijaisen yhteistyön toteuttamisessa kunnassa.

Haasteena on henkilöstön vähäisyys eli kaksi työntekijää, jolloin toimintojen haavoittuvuus ja työturvallisuus on riski. Oulunsalon väestö on nuorta. Hallinnollisten tehtävien keskittäminen Oulun nuorisotoimelle vapauttaa henkilöstön työajan perusnuorisotyöhön. Näin palvelun määrä ja kattavuus paranee nykyisestä. Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta toteutetaan koulunkäynninohjaajien toimesta koulujen tiloissa. Nuorten työpajatoiminta toteutetaan nykyisessä laajuudessaan.

Yli-Ii

Yli-Ii:n nuorisopalvelut sijoittuvat osaksi Oulun nuorisotoimen Itäisen aluetiimin toimintaa. Yli-Iissä nuoriso-, liikunta- ja opetustoimi toteuttavat nuorisopalvelut ja koululaisten iltapäivätoiminnan yhdessä monitoimikeskus Vorellissa.

TOIMINTASUUNNITELMA 2012

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan koordinointi, järjestäminen, toimintamallit ja laatu taso uudessa Oulussa selvitetään vuoden 2012 aikana. Samalla selvitetään tarve aamupäiväkerhojen varhennettuun aukioloon, jotta kerhot voivat paremmin palvella myös vuorotyötä tekeviä kuntalaisia. Koululaisten iltapäivätoiminnan avustusrahaa korotetaan vuoden 2012 talousarviossa 42.000 eurolla järjestöjen toimintaedellytysten turvaamiseksi.

Lasten ja nuorten pahoinvointi erilaisine ilmenemismuotoineen mm. kiusaaminen, vaatii nuorisotyöntekijöiltä erityistä osaamista ja uudenlaisia keinoja. Vuoden 2012 aikana panostetaan työntekijöiden valmiuksien lisäämiseen koulutuksella.

Vuoden 2012 painopisteenä on kehittää nuorisokeskustoimintaa syksyllä 2011 julkaistavan valtakunnallisen nuorisotilatyötä koskevan tutkimuksen pohjalta. Kehittämistyötä tehdään yhdessä koko Uuden Oulun alueella. Toisena painopisteenä on nuorten kohtaaminen muissa ympäristöissä sekä siellä tapahtuva ennaltaehkäisevä päihdetyö.

Osallisuustoiminnan kehittämiseen haetaan ulkopuolista rahoitusta uuden Oulun alueelle.

Byströmin nuorten ennaltaehkäisevien palvelujen kohderyhmänä ovat 15 - 25-vuotiaat nuoret. Nuoret saavat tarvitsemansa monialaiset ja -ammattilliset ohjauspalvelut yhdestä paikasta mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ilman ajanvarausta. Byströmin tiloissa työskentelevät mm. tietopalveluohjaajat, kohdennetun ja monikulttuurisen nuorisotyön tekijät, työpajojen työelämävalmentaja ja yksilövalmentajat, etsivän nuorisotyön työntekijät, terveydenhoitaja, psykiatrinen sairaanhoitaja, sosiaaliohjaaja, työvoimaohjaaja, ammatinvalinnan psykologi. Lisäksi päiivystysluonteisia palveluja antavat kolmannen sektorin toimijat mm. kriisikeskuksen työntekijät. Nuorille tarjotaan info- ja teemapäiviä sekä toimintaryhmiä yhteistyökumppanien kanssa.

Nuorten työllistämässä jatketaan seinättömän työpajatoiminnan kehittämistä yhteistyössä Te-toimiston ja Soten työllistämiskeskuksen kanssa. Seinättömän pajatoiminnan laajentamiseen koko uusi Oulu alueelle haetaan kehittämisrahoitusta. Seinättömän pajatoiminnan yritys yhteistyöverkostoa laajennetaan. Oppilaitosyhteistyö jatkuu yhteistyösopimusten mukaisesti.

Nuorten työpajatoiminnassa pajakeskuksen hankesuunnittelun rinnalla jatketaan toiminnallista ja pedagogista suunnittelua nuorisosiainkeskuksen ja opetustoimen yhteistyönä. Uuden Oulun alueen työpajojen toimintoja yhdenmukaistetaan ja työpajojen vaikuttavuuden arviointia kehitetään.

Uuden Oulun alueen etsivään nuorisotyöhön haetaan opetus- ja kulttuuriministeriön rahoitusta keskitetysti. Etsivän työn ja toisen asteen koulutuksen yhteistyötä lisätään. Aikaisätoimintaa jatketaan yhteistyössä puolustusvoimien, liikuntatoimen, soten, ODL:n sekä THL:n kanssa yhdessä uusi Oulu alueella.

Monikulttuurista nuorisotyötä tehdään nuorisotoimen Kansainvälisyys- ja monikulttuurisuusohjelman ja uuden kotouttamislain mukaisesti kaikessa nuorisotoiminnassa. Työn kehittämisessä hyödynnetään syksyllä 2011 valmistuvan valtakunnallisen monikulttuurisen nuorisotyön tutkimustuloksia.

Kulttuurisen nuorisotyön kehittämishankkeen "Valmistamo" -toimintamalli juurrutetaan paikalliseen nuorisotyöhön hakemalla toteuttamiseen kolmannen sektorin yhteistyökumppani. Selvitys tehdään vuoden 2012 loppuun mennessä ja tavoite on, että osa toiminnasta siirtyy palvelusopimuksella ulkoiselle palveluntuottajalle syksystä 2012 alkaen määrärahojen puitteissa, mutta toiminnan ydin ja toimintojen koordinointi säilyy edelleen Oulun kaupungin omana toimintana.

Homelike Oulu - Oulu omaksi hankkeen osana oleva Wieteri -toiminta jatkuu maahanmuuttajataustaisten nuorten ohjauksena ja tukemisena työharjoitteluun, työhön tai opiskeluun.

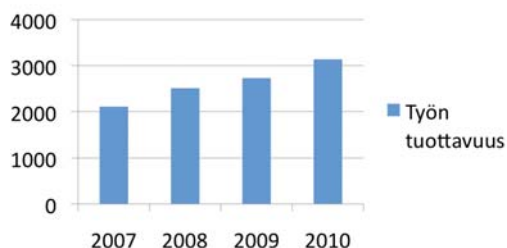
Nuorisosiainkeskus toimii lähettävänä ja vastaanottavana tahona kansainvälisissä nuorten tapaamisissa ja vierailuissa ja nuorten vapaaehtoispalvelussa (EVS).

Nuorisoasiainkeskuksen työntekijöitä kannustetaan osallistumaan erilaisiin ammatillisiin kansainvälisiin seminaareihin ja koulutuksiin, joita rahoitetaan mm. Euroopan unionin nuoriso- ohjelman (YiA) avulla.

Oululaisten nuorten vuoro on matkustaa ystävyyskaupunkimatalle Leverkuseniin.

Nuorten tieto- ja neuvontapalvelujen kansallinen koordinointi ja kehittäminen jatkuu opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustuksella osana nuorisoasiainkeskuksen toimintaa.

Nuorisotoimen työn tuottavuus 2007-2010
(käyntikerrat henkilötyövuotta kohden)

Nuorisotoimen työn tuottavuuden indeksi
2007=100
pisteluvut 2008-2010

Vuosi	2008	2009	2010
Indeksi	119,1	129,5	148,9

Käyntikertojen määrän kasvu johtuu pääasiassa tilariippumattomien palvelujen käytön kasvusta. Toimintoja uudelleen suuntaamalla on tavoitettu samalla henkilötyöpanoksella suurempi nuorten määrä.

Palvelujen järjestäminen

Ydinpalvelu	Palvelutarve 2012	Oman tuotannon osuus	Avustukset	Ulkop. palvelujen ostot/ kumppanuudet	Hankintatapa	Markkinat
Iltaviikonlopputoiminta ja	kasvaa hieman	90 %		10 %	Sopimus	Mahdollista viikonloppu toiminnan osalta
Iltapäivätoiminta yhdistetty (perusopetus- nuorisolain mukainen) ja	kasvaa	60 %	Avustukset järjestöille ja srk:lle	40 %	Sopimus	Mahdollinen
Kohdennettu nuorisotyö	kasvaa	93%	Avustus	7 %	Sopimus	Toimii
Nuorten työllistymisen edistäminen	kasvaa	95 %		5 %	Sopimus	Mahdollinen
Nuorten verkkopalvelut	kasvaa	95 %		5 %	Sopimus	Toimii
Nuorten ohjaus- ja neuvontatyö	kasvaa	100 %		-	-	Ei ole

KEHITTÄMINEN

Nuorisotoimessa ajanhermolla pysyminen ja nopea reagointi ajan ilmiöihin vaativat jatkuvaa työn ja menetelmien kehittämistä. Nuorisotoimessa kehittämistyö on strategian mukaista ja tukee nuorisotyön ydinpalveluja.

Kehittämistointa mahdollistaa työn sisältöjen ja uusien toimintamallien luomisen, kokeilemisen sekä käyttöönoton. Kehittämistyön kautta nuorisotyön ammatillinen osaaminen vahvistuu ja syvenee. Aktiivinen rooli työn ja toimintamallien kehittämisessä on tehnyt Oulun nuorisotoimesta halutun kumppanin nuorisotyön toimijaverkostoissa

Nuorisoasiainkeskuksen kehittämistoiminta on kaupungin kehittämistoiminnan mallin mukaista.

Nuorisotyön haasteina ovat muuttuvat toimintaympäristöt ja sekä nuorten käyttämät digitaalisen- ja sosiaalisen median kanavat. Palvelutuotannon on pystyttävä reagoimaan näihin nettinatiivin sukupolven tuomiin haasteisiin.

Nuorten media - ja kulttuurikeskus Messi -hankkeen tavoitteena on luoda nuorten kulttuuri- ja mediakeskuksen toimintamalli, joka tukee nuorten osallisuutta sekä tarjoaa nuorille ja nuorten kanssa työskenteleville vapaan kentän toimijoille toiminnalliset ja monipuoliset tilat. Keskus tarjoaa tilojen lisäksi monialaista asiantuntijuutta median ja nuorten kulttuurin kentälle.

Monialainen verkkonuorisotyö Move- hanke kehittää nuorten kanssa toimivien ammattilaisten valmiuksia verkkonuorisotyöhön oman perustyönsä osana. Hankkeen aikana luodaan monialaisen verkkonuorisotyön toiminta-malli, joka palvelee nuorten parissa työskenteleviä ammattilaisia ja nuorille palveluja tarjoavia yhteisöjä. Päämääränä on kohdata verkossa aikaa viettäviä nuoria ja tarjota heille nuorisoyöllinen tuki.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

	(Oulu)	(Oulu)	OULU + kunnista siirtyvä henkilöstö	
Henkilöstömäärä, tilanne 31.12. mukaan	TP 2010	Ennuste 2011	TA2012	TS2013
Vakinaiset	84	89	109,5	110
Tilapäiset	86	82	87	87
Yhteensä	170	171	196,5	197
Muutos-%	0	1 %	15 %	0 %
Henkilötyövuodet (HTV)				
Vakinaiset	49,34	52,28	63,76	64,05
Tilapäiset	60,55	57,74	68,24	68,24
Yhteensä	109,89	110,02	132,00	132,29
Muutos-%	0	0 %	20 %	0 %
Palkkakustannukset (palkat ja palkkiot)				
Kustannukset, 1000 €	4735	4452	5768	5775
Muutos-%	0	-6 %	30 %	0 %
Arvio henkilömääristä vuoden aikana:				
Harjoittelijat, lkm	1	1	2	2
Työllistetyt, lkm	65	65	65	65

Siirtyvä henkilöstö						
Henkilöstömäärä, 1.1.2012	siirtyvät	<i>Haukipudas</i>	<i>Kiiminki</i>	<i>Oulunsalo</i>	<i>Yli-Ii</i>	Yhteensä
Vakinaiset		9	7	3,5	1	20,5
Tilapäiset		3	2	0	0	5
Yhteensä		12	9	3,5	1	25,5
Henkilötyövuodet (HTV)						
Vakinaiset		5,04	3,92	1,96	0,56	11,48
Tilapäiset		2,112	1,408	0	0	3,52
Yhteensä		7,152	5,328	1,96	0,56	15

7.10 KULTTUURILAUTAKUNTA

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Kiristynyt kansainvälinen kilpailu osaajista ja alueen taloudellisesta menestymisestä edellyttää entistä strategisempaa otetta kulttuuripalveluiden ja tapahtumakaupungin kehittämiseen. Toisaalta kansallisessa kulttuuripolitiikassa tulevat korostumaan kulttuuripalveluiden saavutettavuus ja tasa-arvoisuus. Tämä edellyttää palvelutuotannon jatkuvaa uudistamista ja kumppanuuksien entistä tehokkaampaa hyödyntämistä asiakkaiden hyväksi.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Kaupungin vetovoimaisuus, kulttuuritarjonta ja tapahtumahankinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimaisten kulttuuritilaisuuksien, konferenssien ja muiden tapahtumien määrä kasvaa.	Tapahtumakoordinaation kehittäminen Myllytullin museokorttelisuunnitelman edistyminen Ulkotapahtumapaikat	Syntynyt yhteinen tapahtumien organisaatio ja toimintamalli Museokorttelin asemakaavoitus käynnistyy Kuusisaaren asemakaavoitus käynnistyy

Talouden hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Tuottavuuden ja taloudellisuuden jatkuva kasvattaminen	Sopimusohjaus	Omaan palvelutuotantoon on luotu sopimusohjausmalli.

Palvelujen tuotantotavat monipuolistuvat

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Uuden Oulun kehittyvä palveluverkko	Aluekirjastomalli Museoiden ja tiedekeskuksen yhteinen organisaatio Kunnallisen kulttuurituotannon ja vapaan kentän yhteistyön lisääntyminen	Aluekirjastomalli toiminnassa Yhteinen organisaatio toiminnassa Kulttuurilautakunnan kumppanuusmallit valmistuvat ja ne hyväksytään.

Osaava ja oikein resursoitu henkilöstö

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Eläköitymisen hyödyntäminen ja osaamisen varmistaminen	Henkilöstön tiedot ja taidot vastaavat uusien toimintamallien edellyttämiä vaatimuksia.	Koulutustarpeet kartoitetaan kehityskeskustelujen avulla.

TALOUS

Kulttuurilautakunta yhteensä (HUOM! teatteri poistettu toteutumista ja ta-esityksistä)

Oulu ilman muista kunnista siirtyviä eriä 1000 €	Oulu TP2010	Oulu TA2011	Oulu TALOUSARVIO 2012	Oulu TS2013	Oulu TS2014
Toimintatulot	2 470	2 150	1 943	1 901	1 874
Toimintamenot	20 235	20 679	21 176	21 535	21 971
Toimintakate	-17 765	-18 529	-19 233	-19 634	-20 097

Bruttoyksiköt yhteensä

Toimintatulot	787	766	653	630	630
Toimintamenot	13 016	13 553	13 995	14 300	14 700
Toimintakate	-12 229	-12 787	-13 342	-13 670	-14 070

Orkesteri + Music on Top –EU-hanke

Toimintatulot yhteensä	554	426	472	453	426
Toimintamenot yhteensä	3 999	4 002	4 164	4 175	4 171
<i>Toimintatulot ilman hankerahoitusta</i>	451	390	390	390	390
<i>Toimintamenot ilman hankerahoitusta</i>	3 838	3 943	4 027	4 070	4 110
Hankerahoituksen tulot	103	36	82	63	36
Hankerahoituksen menot	161	59	137	105	61
Netto	-58	-23	-55	-42	-25
Toimintakate	-3 387	-3 553	-3 692	-3 680	-3 720

Valve

Toimintatulot	445	244	244	244	244
Toimintamenot	1 889	1 660	1 685	1 710	1 730
Toimintakate	-1 444	-1 416	-1 441	-1 466	-1486

Tietomaa

Toimintatulot	684	574	574	574	574
Toimintamenot	1 331	1 324	1 332	1 350	1 370
Toimintakate	-647	-750	-758	-776	796

1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-Ii TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot yhteensä	4 786	36	26	16	192	5 056
Toimintamenot yhteensä	21 176	975	595	1 092	451	24 289
Netto	-16 390	-939	-569	-1 076	-259	-19 233

Kulttuurilautakunta 1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-Ii TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot yht.	1 943	36	26	16	192	2 213
Toimintamenot yht.	21 176	975	595	1 092	451	24 289
Toimintatulot ilman ulkopuolista hankerahoitusta	1 861	36	26	16	141	2 080
Toimintamenot ilman ulkopuolista hankerahoitusta	21 039	975	595	1 092	402	24 103
Hankerahoituksen tulot	82				51	133
Hankerahoituksen menot	137				49	186
Netto	-55				2	-53
Bruttoyksiköiden toimintatulot yhteensä	571	36	26	16	47	696
Bruttoyksiköiden toimintamenot yhteensä	13 833	975	595	1 092	180	16 675
Toimintakate	-19 208	-939	-569	-1 076	-259	-22 076

Haukiputaan ja Kiimingin toimintamenoihin sisältyy ostoja Kiiminkijoen Opisto Oy:ltä ja Oulunsalon toimintamenoissa ovat mukana kulttuuri-instituutilta ostettavien kulttuuripalveluiden lisäksi myös taidekoulun ja kansalaisopiston palvelut.

PALVELUJEN JÄRJESTÄMISEN PAINOPISTEALUEET HAUKIPUDAS, KIIMINKI, OULUNSALO JA YLI-II v. 2012

Haukipudas

Kirjaston asiakasmaksut on yhtenäistetty uudessa Oulussa, kirjastopalvelut järjestetään vuoden 2011 tasolla, muut kulttuuripalvelut, tärkeimpänä Teatterikuopan toiminnan kehittäminen ja markkinointi, ostetaan pääosin Kiiminkijoen Opistolta, kulttuuriavustukset päätetään omassa kunnassa.

Kiiminki

Kirjaston asiakasmaksut on yhtenäistetty uudessa Oulussa, kirjastopalvelut järjestetään vuoden 2011 tasolla, muut kulttuuripalvelut, tärkeimpänä O.Jauhiaisen museon toiminta, ostetaan Kiiminkijoen opistolta, kulttuuriavustukset päätetään omassa kunnassa.

Oulunsalo

Kirjaston asiakasmaksut on yhtenäistetty uudessa Oulussa, kirjastopalvelut järjestetään vuoden 2011 tasolla, muut kulttuuripalvelut, tärkeimpinä Oulunsalo Soi musiikkijuhlat (osana Oulun juhla viikot – kokonaisuutta), muut tapahtumat ja kotiseutumuseon toiminnan toteuttaa Oulunsalon kulttuuri-instituutti, kulttuuriavustukset päätetään omassa kunnassa.

Yli-Ii

Kirjaston asiakasmaksut on yhtenäistetty uudessa Oulussa, kirjastopalvelut, mukaan lukien kirjastoautotoiminta yhdessä Iin kunnan kanssa, järjestetään vuoden 2011 tasolla. Kirjastojärjestelmä muuttuu uuden Oulun yhteiseksi Pallas-järjestelmäksi. Kierikkikeskuksen vastuulla ovat oma toiminnan lisäksi vuotuiset tapahtumat. Kulttuuriavustukset päätetään omassa kunnassa.

TOIMINTASUUNNITELMA 2012

Kulttuuri- ja tapahtumayksikön keskeisenä tavoitteena on aktivoida kaupunkitila ja kehittää Oulusta vetovoimainen keskus, jossa on hyvät edellytykset elävälle kulttuurille. Tapahtumakoordinaation ja Oulun merellisyyden kehittämisen edellytyksenä on koota kaupunkikonsernissa hajallaan olevat tapahtumien henkilö- ja taloudelliset resurssit kulttuuri- ja tapahtumayksikköön. Charles Landryn Oululle suosittaman luovan kaupungin kaavan toteuttamiseksi tarvitaan lisäpanostusta kaupunkikulttuurin ja kaupunkitilan aktivoimiseen. Tähän sisältyvät mm. tapahtumapilotit, katutaide, näyttelyt, installaatiot ja erilaiset innovatiiviset ratkaisut koskien katutiloja, kuten esim. paikan historian merkitseminen ja design. Oulu15-hankkeen kaupungin rahoitusosuuden siirtäminen osittain SYKE-kehittämisohjelmaryhmän koordinoitavaksi mahdollistaisi poikkihallinnollisen kaupunkikulttuurin kehittämisen ja turvaisi hankkeen aikana kehitettyjen toimintojen jatkumisen. Kehittämistä tehdään koko uuden Oulun alueella.

Uuden Oulun **kirjastot** ja muut Outi-kirjastokimpan kirjastot yhdistyvät vuoden 2012 alussa yhdeksi kirjastokimpaksi, jolloin yhdeksällä kunnalla on yksi yhteinen kirjastojärjestelmä. Kirjastojen asiakasmaksut yhtenäistetään vuoden 2012 alusta alkaen.

Oman palvelutuotannon toimintamallit ja palveluverkko uudistetaan poikkihallinnollisesti vastaamaan uuden Oulun asukkaiden tarpeisiin. Kirjastopalvelut tuotetaan **aluekirjastomallilla**. Myllytulliin kehitetään **tieteen, taiteen ja historian vetovoimainen keskittymä**, jossa asiakkaat saavat monipuolisia palveluita yhden sisäänkäynnin periaatteella. Museoiden ja tiedekeskuksen yhteinen organisaatio aloittaa toimintansa vuonna 2012. Yhteisen organisaation käytännön valmistelua varten asetettu työryhmä saa työnsä päätökseen vuoden 2011 aikana. Päätökset hallintomuodosta ja budjetointiperiaatteesta tehdään työryhmän loppuraportin valmistuttua.

Lokakuussa 2011 valmistuvan uuden Oulun Taivas-selvityksen*) tulosten perusteella tullaan arvioimaan mm. **kulttuuritalo Valveen** toiminnan painopisteitä ja yhteistyömuotoja sekä **Pohjankartanon ja Musiikkikeskuksen** toimijoiden synergiamahdollisuuksia. Selvitys tuottaa myös näkemyksen kulttuuritapahtumien alueelliseen tuottamiseen ja erilaisten toimintamallien soveltamiseen palveluiden tuottamisessa tulevaisuudessa.

*) Taiteen perusopetuksen, vapaan sivistystyön ja yleisen kulttuuritoiminnan selvityshanke

Talousarvio sisältää 25.000 euron lisämäärärahan käytettäväksi kulttuuritoimen antamiin avustuksiin.

Palvelujen järjestäminen

Ydinpalvelu	Palvelu- tarve 2012	Oman tuotannon osuus	Avus- tukset	Ulkop. palvelujen ostot/ kumppanuude t	Hankinta-tapa
Kulttuuri-toiminta	asukas-määrä	92 %	4 %	4 %	avustukset: sopimuskumppanuudet ostopalvelut: Kiiminkijoen Opisto Oy ja Oulunsalon kulttuuri-instituutti

KEHITTÄMINEN

Kehittämishohjelmiin lukeutuvan SYKE-ohjelman koordinointi on ollut kulttuuri- ja tapahtumayksikön vastuulla. Kulttuuritoimen omien kehittämishankkeiden keskeisenä päämääränä on hallintokuntien rajat ylittävä, poikkiallinen toimintatapa, joka antaa hyvät mahdollisuudet kehittää uusia ja monipuolisia kulttuuripalveluita.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

	(Oulu)	(Oulu)	OULU + kunnista siirtyvä henkilöstö	
	TP 2010	Ennuste 2011	TA2012	TS2013
Henkilöstömäärä, tilanne 31.12. mukaan				
Vakinaiset	230	237	284,5	286
Tilapäiset	61	71,5	49,5	47,5
Yhteensä	291	308,5	334	333,5
Muutos-%	0	6 %	8 %	0 %
Henkilötyövuodet (HTV)				
Vakinaiset	167,31	170	212,18	213,55
Tilapäiset	47,29	60	45,83	45,83
Yhteensä	214,6	230	258,01	259,38
Muutos-%	0	7 %	12 %	1 %
Palkkakustannukset (palkat ja palkkiot)				
Kustannukset, 1000 €	8 102	8 456	9 839	10 038
Muutos-%	0	4 %	16 %	2 %
Arvio henkilömäärästä vuoden aikana:				
Harjoittelijat, lkm	7	8	16	16
Työllistetyt, lkm	16	18	17	17

Siirtyvä henkilöstö

Henkilöstömäärä, siirtyvät 1.1.2012	Haukipudas	Kiiminki	Oulunsalo	Yli-Ii	Yhteensä
Vakinaiset	11	10	5,5	5	31,5
Tilapäiset	0	2,5	1	0,5	4
Yhteensä	11	12,5	6,5	5,5	35,5
Henkilötyövuodet (HTV)					
Vakinaiset	10	8,5	4,13	4	26,63
Tilapäiset	0	2,5	0,75	0,5	3,75
Yhteensä	10	11	4,88	4,5	30,38

Kuntaliitoksen lisäksi uuden Oulun kulttuuritoimen henkilöstöä koskevia muutoksia tulevat olemaan vuonna 2012 aluekirjastomalliin siirtyminen ja museoiden ja tiedekeskuksen yhteisen organisaation rakentaminen. Henkilöstöä tuetaan muutosvalmennusohjelmalla, joka suunnitellaan yhdessä keskushallinnon koulutusasiantuntijoiden ja Oulun Työterveyden kanssa.

Henkilöstölisäykset on tarkoitus toteuttaa kaupungin sisäisinä siirtoina (tapahtumakoordinaatio, merellisyys) sekä hyödyntää suunnittelukaudella uuden Oulun ja sivistys- ja kulttuuriprosessin yhteisiä resursseja.

7.11 LIIKUNTALAUTAKUNTA

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Liikuntalain (1998 § 2) mukaan kunnan liikuntatoimen tehtävä on luoda edellytykset liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa. Kunnan tulee tukea kansalaistoimintaa tarjoamalla liikuntapaikkoja ja -alueita sekä järjestämällä liikuntaa ottaen huomioon erityisryhmät. Liikuntalain arvopohjassa on keskeistä yhteiskunnan hyvinvointipolitiikan tukeminen liikunnan avulla. Liikuntalaki antaa kunnille myös selkeän toimintavelvoitteen eli liikunnan yleisen edistämismuutoksen. Liikuntalain mukaan yleisten edellytysten luominen liikunnalle on valtion ja kuntien lakisääteinen tehtävä.

Liikuntalailla on säädetty kuntien tehtävistä edellytysten luomiseksi liikunnalle. Määrittely on kuitenkin väljä eikä se säätele kansalaisille tarjottavien liikuntapalvelujen tasoa ja sisältöä toisin kuin esimerkiksi perusopetusta koskeva lainsäädäntö. Itsehallinnollisina yhteisöinä kunnat voivat itse määrittellä palvelujen sisällön ja tason sekä tavat, joilla ne huolehtivat edellytysten luomisesta liikunnalle. Tämä korostaa kunnan omaa strategista näkemystä liikunnan hyvinvointimerkityksestä, eri väestöryhmien palvelutarpeista sekä palveluiden tuottamistavoista.

Liikuntakulttuurin muutokset

Säännöllinen liikunta on terveyden ja hyvinvoinnin edellytys kaikissa elämänvaiheissa. Liikunta tukee lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, ylläpitää työ- ja toimintakykyä, lisää ikäihmisten omatoimisuutta ja elämänhalua sekä vahvistaa yhteisöllisyyttä. Kansalaiset suhtautuvat liikuntaan myönteisesti, mutta myönteisestä ilmapiiristä ja tehdyistä toimenpiteistä huolimatta liikkumisen kokonaismäärä väestötasolla on kuitenkin liian vähäistä ja polarisoitunutta. Myös arkiliikunta on yhteiskunnassamme vähentynyt. Väestön ikärakenteessa sekä elämäntavoissa tapahtuvat muutokset asettavat lisääntyviä haasteita liikuntatoimelle ja yhteistyölle muiden toimijoiden kanssa. Ikääntyvän ja erityistoimia vaativien väestöryhmien (liikuntaesteiset, pitkäaikaissairaat, maahanmuuttajataustaiset, työttömät jne.) kasvu luovat tarpeita suunnata enenevässä määrin liikuntapalveluja ja -tiloja ko. väestöryhmille. Liikunnallisen elämäntavan tukemisella ja omaksumisella voidaan vaikuttaa positiivisesti hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen ennaltaehkäisevästi.

Terveyttä edistävän liikunnan erilaiset toimenpiteet liittyvät useiden eri toimialojen ja toimijoiden saumattomaan ja sujuvaan yhteistyöhön sekä sovittuun tehtäväjakoon. Parhaimmat tulokset saadaankin kuntajohdon strategisten linjausten pohjalta tapahtuvalla eri toimialojen yhteistyöllä ja työnjaolla. Arkiliikuntaa edistetään parhaiten tuomalla liikkumisen mahdollisuuksia osaksi arkielämää ja lähiympäristöä, jossa yhdyskuntasuunnittelulla ja liikuntapaikkarakentamisella on keskeinen merkitys.

Erilasten kansalaistoimijoiden, kuten liikunta- ja urheiluseurojen, eläkeläisjärjestöjen, vammais- ja kansanterveysjärjestöjen, merkitys osana palveluverkostoa liikunnan edistäjinä ja palveluntarjoajina niin lasten ja nuorten, terveyttä edistävän liikunnan kuin ikääntyneiden liikunnan alueilla on keskeinen. Erityisesti kilpa- ja huippu-urheilulla on myös merkittävää viihdearvoa. Erilaisilla liikunta- ja urheilutapahtumilla saavutetaan myös näkyvyyttä valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

Liikuntatoimen ydinpalvelut

Liikuntatoimen ydintehtävä on liikuntapalveluiden järjestäminen, jonka pohjalta rakentuvat liikuntatoimen ydinpalvelut. Ydinpalvelut voidaan karkeasti jaotella seuraavasti: **liikunnan ohjauspalveluiden järjestäminen, sisäliikuntapalveluiden järjestäminen ja ulkoliikuntapalveluiden järjestäminen.** Näiden ydinpalvelujen järjestämisen laajuuteen ja palvelutarve-ennusteeseen vaikuttavat lähinnä kolme keskeistä muuttujaa, joita ovat väestömäärän kehitys, alueellinen laajentuminen (mm. kaupungin laajentuminen ja uudet asuinalueet, kuntaliitokset) sekä liikuntakulttuurin kentässä tapahtuvat muutokset (mm. lajikirjon muuttuminen, uudet lajit, harrastajamäärien ja kilpailutason muutokset).

Liikuntatoimen keskeiset asiakasryhmät

Liikuntatoimen tarjoamat palvelut kohdentuvat kaikille väestöryhmille lapsista ikääntyneisiin huomioiden myös erityisryhmät. Eri väestöryhmissä tapahtuvat muutokset vaikuttavat myös liikuntatoimen palvelujen järjestämiseen. Liikuntalain mukaisesti kunnat luovat pääosin liikunnan olosuhteita ja palvelujen järjestämisestä vastaavat ensisijaisesti liikuntajärjestöt eli urheiluseurat. Liikuntatoimen keskeiset asiakasryhmät ja niille kohdenetut keskeisimmät palvelut ovat seuraavat: erityisryhmät, lapset ja nuoret, työikäiset, ikääntyneet, urheiluseurat.

Liikuntapalveluverkkoselvitys

Kaupunginhallituksen päätöksen (KH 23.2.2009 § 79) mukaisesti Oulun kaupungin kehittämis- ja toimenpideohjelmaan liittyen toteutettiin Oulun liikuntatoimen liikuntapalveluverkon ja laatumääritysten analyysi kartoittamalla nykyiset liikuntapaikat ja -palvelut niin Oulussa kuin Oulun seudun muissa kunnissa sekä linjaamalla tulevaisuuden tarpeita, toimintamalleja ja muutosmahdollisuuksia. Liikunnanohjauspalvelut selvitettiin yhteistyössä sisäisessä sopimusohjauksessa olevan ohjauspalveluyksikön kanssa. Liikuntaviraston selvitys sisältää sekä liikuntapaikkoja ja -alueita koskevan tarkastelun että ohjauspalveluita koskevan sisältöanalyysin.

Oulun liikuntatoimen palvelujen tarveanalyysi ja järjestäminen toteutetaan Liikuntapalveluverkkosuunnitelman pohjalta, jolloin ohjaavana tietona käytetään väestötietoja ja -ennusteita, eri liikuntalajien harrastaja- ja kilpailijamääriä sekä olemassa olevia liikuntapaikkoja. Liikuntapalveluiden riittävyys ohella huomiota on kiinnitetty ja kiinnitetään palvelujen tasa-arvoiseen saavutettavuuteen, joustavuuteen, laadukkuuteen, taloudellisuuteen sekä yhteistyömahdollisuuksiin eri toimijoiden kanssa. Liikuntapalveluverkkoselvityksessä on esitetty raja-arvot ja sisältömäärittelyt pääkeskus-, aluekeskus-, paikalliskeskus ja lähiliikuntapaikkatasoille liikuntapaikoille, joiden merkitys monikuntaliitoksen myötä korostuu. Näiden raja-arvojen määrittelyjen osalta edellytetään poliittisen päätöksentekojärjestelmän linjaus. <http://www.ouka.fi/talous/kehittamisohjelma2012/Liikuntapalveluverkkoselvitys.pdf>

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET TAVOITTEET

Oulun kaupunkistrategian 2020 yhtenä strategisena päämääränä on, että Oulu on monipuolinen sivistys-, liikunta-, kulttuuri- ja tapahtumakaupunki ja Oulussa on turvallinen ja viihtyisä kaupunkiympäristö. Samoin strategisena päämääränä kaupunkistrategiassa tuodaan esille, että asukkailla on hyvä itsenäinen elämänhallinta ja kaupunki tukee asukkaittensa hyvinvointia ja kannustaa heitä tekemään terveyttä ja hyvinvointia edistäviä valintoja. Nämä strategiset päämäärät ohjaavat keskeisesti liikuntatoimen palvelujen järjestämistä ja strategisia valintoja.

Oulun kaupungin liikuntatoimen visiona on, että Oulussa ovat maan innostavimmat, asiakaslähtöisimmät ja kehittyneimmät liikuntapalvelut. Kaupunkistrategiasta johdettuina Oulun kaupungin liikuntatoimi on strategiseksi päämääräkseen määritellyt, että Oulun liikuntatoimi:

- edistää terveyttä, hyvinvointia ja liikuntaa Oulun seudulla
- huolehtii, että liikuntapalvelut ovat käytettävissä iästä, sukupuolesta, varallisuudesta, taidoista tai liikunta-aktiivisuudesta riippumatta
- kehittää hyvinvointia ja liikuntaa edistäviä palveluja ja toimintamalleja yhteistyössä eri hallintokuntien, urheiluseurojen, yritysten ja muiden tahojen kanssa
- mahdollistaa liikuntaedellytyksiä toimivilla, viihtyisillä ja muunneltavilla liikuntapaikoilla sekä liikuntaan kannustavalla elinympäristöllä
- kehittää toimintojaan tarvelähtöisesti ja eettisesti kestäväen kehityksen periaatteita noudattaen edellyttäen näitä periaatteita myös yhteistyökumppaneiltaan
- huolehtii, että organisaatio uudistuu strategisten tavoitteiden mukaisesti

Palvelujen järjestämishajonnan toteuttamisella liikuntatoimi vastaa useisiin kaupunkistrategisiin tavoitteisiin. Liikuntatoimen tavoitteena on, että **vaikuttavuus keskeisesti sairastuvuuteen ja terveyseroja aiheuttaviin tekijöihin paranee**. Liikunnan avulla voidaan lisätä monella tavalla kuntalaisten **osallisuutta ja ennaltaehkäisevien palvelujen parantumista**, jotka ovat kaupungin strategisia tavoitteita. Erilaisilla ikääntyvälle väestölle suunnatuilla palveluilla ja palvelukonsepteilla (Seniorikortti 70+, KunnonLähde) voidaan olennaisesti vaikuttaa kaupungin strategiseen tavoitteeseen, että **ikääntyvät selviytyvät kotona mahdollisimman pitkään riittävien palvelujen turvin**.

Kaupungin strategiassa kriittisenä menestystekijänä on, että **palvelujen tuottamisen vaihtoehdot monipuolistuvat**. Liikuntatoimessa on hyödynnetty kaupungin oman tuotannon lisäksi monella tavalla

yritysten ja 3. sektorin kanssa tehtäviä ostopalvelu- ja kumppanuussopimuksia palvelujen tuottamisessa. Monituottaja-mallilla osaltaan pyritään **tuottavuuden ja taloudellisuuden kasvattamiseen**, mutta myös edistämään Oulun alueen elinkeino-, yrittäjyys- ja työllisyyspolitiikkaa sekä **työpaikkojen ja yritysten määrän kasvua ja elinkeinoelämän vahvistumista** myös liikunnan ja liikuntapaikkojen kunnossapidon toimialoilla kaupungin strategisten päämäärien mukaisesti. Uuden Oulun toteuttamista jatketaan niin, että **monikuntaliitoksen onnistunut toteuttaminen** etenee yhdistämissopimuksen linjausten mukaisesti.

Liikuntatoimi hallinnoi sellaisia liikuntatiloja ja -alueita, joiden osalta on liittymäkohtia ilmastonmuutoksen hillintään ja muutokseen sopeutumiseen. Erityisesti **energiankulutuksen hillitsemisen** osalta liikuntatoimen hallinnoimat tilat ovat keskeisessä asemassa. Liikuntatoimessa **kestävä kehitys otetaan huomioon läpikäyväna periaatteena kaikessa toiminnassa**.

Osaava henkilöstö sekä henkilöstön hyvinvointi ovat olennaisia elementtejä organisaation tuottavuuden näkökulmasta. Liikuntatoimen henkilöstön osaamisen kehittämistä pyritään tukemaan mm. kehityskeskusteluiden, sisäisen ja ulkoisen koulutuksen sekä moniosaamisen avulla. **Henkilöstön hyvinvoinnin paranemiseen** pyritään mm. tukemalla henkilöstön omaehtoista liikunnan harrastamista työ- ja toimintakyvyn ylläpitämiseksi ja edistämiseksi, panostamalla ergonomiaan työpisteissä sekä työyhteisötaitojen kehittämisellä. **Työyhteisötaitojen kehittämisen** pyritään mm. yhteisillä työyhteisön kehittämispäivillä ja tavoitteena on **kehityskeskustelujen toteutuminen koko organisaatiossa**.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky

Väestön elämähallinta, hyvinvointi ja terveydentila paranevat

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Vaikuttavuus keskeisiin sairastuvuuteen ja terveyseroja aiheuttaviin tekijöihin Ikääntyvät selviytyvät kotona mahdollisimman pitkään riittävien palvelujen turvin	Edistetään terveysliikuntaa ja terveyserojen kaventamista liikunnan avulla Ikääntyneiden liikunta lisääntyy	Liikuntalaitosten käyntikerrat Ohjatun toiminnan käyntikerrat Seniorikortti 70+ -käyntikerrat liikuntalaitoksissa

Talouden hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Tuottavuuden ja taloudellisuuden jatkuva kasvattaminen	Palvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti	Toimintakate%

Keskeiset tunnusluvut vaikuttavuuden näkökulmasta

Tunnusluvut	TP 2010	TA 2011	TA 2012
Liikuntalaitosten liikuntakäynnit	1 649 620	1 735 000	1 720 000
Urheilukeskusten tilastoidut liikuntasuoritteet (varatut vuorot)	269 261	286 000	287 000
Ohjatun liikunnan käyntikerrat	231 364	225 000	230 000
Ohjatun liikunnan ohjauskerrat	13 190	12 200	12 600

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2010	TA 2011	TA 2012
Tilastoidut liikuntasuoritteet	1 918 881	2 021 000	2 007 000
Kustannukset €/asukas (deflatoidut luvut)	120,48 €	136,00 €	136,00 €

TALOUS

Oulu ilman muista kunnista siirtyviä eriä 1 000 €	Oulu TP2010	Oulu TA2011	Oulu TALOUSARVIO 2012	Oulu TS2013	Oulu TS2014
Toimintatulot yhteensä	3 007	2 998	3 193	3 193	3 193
Toimintamenot yhteensä	16 928	18 859	19 297	19 424	19 424
Toimintatulot ilman hankerahoitusta	2 860	2 998	3 151	3 151	3 151
Toimintamenot ilman hankerahoitusta	16 763	18 859	19 249	19 376	19 376
Hankerahoituksen tulot	147		42	42	42
Hankerahoituksen menot	165		48	48	48
Netto	-18		-6	-6	-6
Toimintakate	-13 921	-15 861	-16 104	-16 231	-16 231

1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-II TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot yhteensä	4 833*)	370	5	3	5	5 216
Toimintamenot yhteensä	19 297	1 254	383	248	138	21 320
Netto	-14 464	-884	-378	-245	-133	-16 104

*)Sisältää Oulun laskutuksen palveluista muilta kunnilta yhteensä 1640

Liikuntalautakunta 1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-Ii TA2012	Yhteensä TA2012
Toimintatulot yhteensä	3 193	370	5	3	5	3 576
Toimintamenot yhteensä	19 297	1 254	383	248	138	21 320
Toimintatulot ilman ulkopuolista hankerahoitusta	3 151	363	5	3	5	3 527
Toimintamenot ilman ulkopuolista hankerahoitusta	19 249	1 240	383	248	138	21 258
Hankerahoituksen tulot	42	7	0	0	0	49
Hankerahoituksen menot	48	14	0	0	0	62
Netto	-6	-7	0	0	0	-13
Toimintakate	-16 104	-884	-378	-245	-133	-17 744

TOIMINTASUUNNITELMA

Liikunnan tilaajan tehtävänä on liikuntapalveluiden asiakaslähtöisen saatavuuden varmentaminen ja kehittäminen, liikuntapalvelutuotannon tilaaminen, rahoitus ja seuranta, liikuntaan kannustavan ympäristön edellytysten luominen, strategian mukaisen ohjausjärjestelmän varmentaminen sekä strateginen kehittäminen. Liikunnan kehittämispalvelut toimii liikuntalautakunnan yleisenä valmistelu- ja täytäntöönpanoyksikkönä sekä hoitaa liikuntatoimen talous-, henkilöstö- ja yhteiset toimistopalvelut, kehittämis- ja yhteistyötehtävät, markkinoinnin ja tiedottamisen. Yksikkö hoitaa lisäksi liikuntapalveluiden ja olosuhteiden tilaamiseen, liikunta- ja liikuntapaikkasuunnitteluun, urheiluseurojen avustamiseen, yhteistyöhön sekä vuorojenjakoon liittyvät tehtävät. Tilaajaorganisaatio profiloituu liikunnan asiantuntijayksikkönä. Yksikkö panostaa valtakunnalliseen, seudulliseen ja monihallinnolliseen yhteistyöhön ja on toiminnassaan sitoutunut kansainvälistymistä ja kestävästä kehityksestä edistäviin tavoitteisiin. Liikunnan tilaajalla on palvelujen järjestämisvastuu minkä kautta se mahdollistaa harraste- ja kuntoliikuntaa sekä kilpaurheilua Oulun kaupungin liikuntapaikoilla.

Sisäisessä sopimusohjauksessa toimivan liikunnan ohjauspalveluiden tehtävänä on koordinoita ja tuottaa monipuolisia liikuntapalveluja kuntalaisille ottaen huomioon erityisesti erityisryhmät. Yhteistyössä eri hallintokuntien, kansalaistoimijoiden, urheiluseurojen, yritysten ja muiden toimijoiden kanssa tavoitteena on edistää eri-ikäisten terveyttä liikunnan avulla. Ohjauspalvelut järjestää ohjattuja liikuntapalveluja, uinninopetusta, monipuolisia vesiliikuntapalveluja, vastaa turvallisuudesta uimahallien allastiloissa sekä kesäisin Tuiran uimarannan rantavalvonnasta. Ohjauspalvelut -yksikkö kehittää toimintamalleja terveysliikunnan edistämiseksi ja toimii konsultointia ja asiantuntija-apua antavana tahona liikuntaan liittyvissä kysymyksissä.

Uuden Oulun yhdistymissopimuksen mukaan yhdistymisen ennen toteuttamisajankohtaa (1.1.2013) jäävää aikaa käytetään hyväksi siten, että uuteen kuntaan siirtymistä toteutetaan vaiheittain yhdistymishallituksessa valmistellun suunnitelman mukaisesti. Pääosa uuden kunnan toiminnoista käynnistetään jo vuoden 2012 alussa (myös liikuntapalvelut), sillä liikuntapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy Oulun kaupungin alustalle 1.1.2012 alkaen ja palvelut harmonisoidaan palvelujen järjestämishojelman linjausten mukaisesti vuoden 2012 aikana. Koska uusi kunta voi aloittaa toimintansa virallisesti vasta 1.1.2013, käytetään vaiheittaisen siirtymisen alustana nykyistä Oulun kaupunkia.

Vuoden 2012 painopisteenä liikuntatoimessa on toimintatapojen edistäminen ja kehittäminen (KV 15.6.2009 § 51) Oulun kaupungin talouden ja toiminnan kehittämisohjelman 2010- 2012 linjaamien periaatteiden mukaisesti huomioiden palvelujen järjestämishojelmaan, omistajapoliittisiin linjauksiin, uuden Oulun rakentamiseen sekä johtamisjärjestelmän kehittämiseen liittyvät poliittiset päätökset.

Palvelujen järjestämisessä toimintakäytäntöjä ja yhteistyötä kehitetään edelleen palvelujen tuottajien kanssa. Kehittämisessä otetaan huomioon uuden Oulun ja uuden johtamisjärjestelmän mukaiset linjaukset. Tuotannon järjestelyissä toteutetaan edelleen uusia innovatiivisia ratkaisuja ja synergiaetuja yhteistyössä muiden hallintokuntien, liikelaitosten ja toimijoiden kanssa. Liikuntatoimessa pyritään tilaamisosaamisen ja niihin liittyvien käytäntöjen edelleen vahvistamiseen. Sisäisessä sopimusohjauksessa olevan liikunnan ohjauspalvelut -yksikön osalta pyritään laadukkaaseen palvelutuotantoon sekä yhteistyön ja verkostoitumisen edistämiseen.

Liikuntatoimessa panostetaan avoimeen vuorovaikutukseen ja oppivan organisaation toimintaperiaatteisiin toimivan ja hyvinvoivan työyhteisön kehittämiseksi. Tilaaorganisaatiossa keskeisinä tavoitteina ovat tiimityöskentelymallin omaksuminen ja kehittäminen sekä henkilöstön osaamisen vahvistaminen.

Liikuntatoimen tavoitteena on asiakaslähtöisyyden, liikuntaedellytysten monipuolisuuden ja vaikuttavuuden lisääminen huomioiden laaja-alaisen tasa-arvoisuuden, vastuullisuuden ja kestäväen kehityksen periaatteet. Liikuntapalvelujen ja -mahdollisuuksien edistämiseksi liikuntatoimi jatkaa liikuntapaikkojen suunnittelua ja toteutusta hyödyntäen yhteistyötä teknisen keskuksen ja Oulun seudun kuntien sekä urheiluseurojen, järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Kuntalaisten omaehtoisen liikunnan lisäämiseksi ja liikunnallisen elämäntavan vahvistamiseksi liikuntatoimi panostaa monikanavamarkkinointiin hyödyntäen myös sosiaalisen median tarjoamia mahdollisuuksia.

Tasa-arvolaki velvoittaa viranhaltijoita edistämään tasa-arvoa palvelujen saatavuudessa ja tarjonnassa. Sukupuolivaikutusten arviointi (suvaus) on keskeinen tasa-arvon valtavirtaistamisen menetelmä, jonka avulla voidaan tehdä näkyvämmäksi resurssien kohdentuminen. Suvauksen tavoitteena on yhtäläisten mahdollisuuksien turvaaminen, välillisen syrjinnän estäminen, toiminnan laadun parantaminen, hallinnon ja toiminnan vaikutusten läpinäkyvyyden lisääminen, taloudellisten yms. resurssien tehokkaampi kohdentaminen sekä tasa-arvolain toteuttaminen. Liikuntatoimessa on monella tasolla ja tavalla panostettu laaja-alaisen tasa-arvon edistämiseen ei vain sukupuolten välisen tasa-arvon näkökulmasta vaan liikuntatoimi on ollut vahvasti edistämässä myös esim. erityistä tukea tarvitsevien, syrjäytymisvaarassa olevien sekä maahanmuuttajataustaisten henkilöiden liikuntaa. Tasa-arvoisen liikuntakulttuurin edistämiseksi liikuntatoimi jakaa vuosittain tunnustuspalkinnon taholle tai toimijalle, joka edistää ja toteuttaa Oulussa liikuntastrategian mukaista tasa-arvoa. Vuoden 2012 talousarvion laadinnassa on huomioitu myös tasa-arvoa tukevat näkökulmat. Talousarviovuoden 2012 tavoitteiden asettamisessa sekä investointiesitysten osalta on huomioitu niiden vaikutus laaja-alaisen tasa-arvon edistämisen näkökulmasta.

STRATEGISET VALINNAT PALVELUJEN JÄRJESTÄMISEKSI

Kuntalaislähtöisyys ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus, yhdenvertaiset ja laadukkaat palvelut, asukkaiden omavastuu sekä monipuoliset palvelujen tuottamistavat, monialainen ja moniammatillinen yhteistyö ovat vahvasti liikuntatoimen tuottamien palvelujen toimintaa kuvaavia periaatteita, joiden suunnassa toimintaa on kehitetty liikuntatoimessa systemaattisesti ja pitkäjänteisesti.

Liikuntatoimi liikuntalain mukaisesti luo ensisijaisesti erilaisia olosuhteita liikunnan toteuttamiseksi. Näiden olosuhteiden turvaamiseksi liikuntatoimi tilaa palveluiden tuottajilta liikuntapaikanhoitoa, siivousta, asiakaspalvelupistehoitoa jne. eri liikuntalaitoksiin ja liikunta-alueille. Liikuntatoimessa on toteutettu ja hyödynnetty monituottaja -mallia palveluiden tuottamisessa. Tällä hetkellä liikuntatoimessa yritysten ja 3. sektorin kautta palveluja tuotetaan liikunnan ohjauspalveluissa, alueiden ja latujen liikuntapaikkojen hoidon osalta, siivouksessa sekä pienimuotoisesti asiakaspalvelupistetoimintojen osalta. Näistä on saatu hyviä kokemuksia ja todennettuja kustannushyötyjä. Varsinaista asiakkaalle kohdistuvaa suoraa palvelutarjontaa liikuntatoimessa edustaa sisäisessä sopimusohjauksessa toimivan liikunnan ohjauspalvelut -yksikön liikunnan ohjauspalvelutarjonta. Liikuntalain mukaisesti varsinaisen liikunnan järjestämisestä liikuntapaikoilla vastaavat pääasiassa liikuntajärjestöt eli paikalliset urheilu- ja liikuntaseurat.

Liikunnan ohjauspalveluiden osalta vuonna 2010 ostopalveluina ostettiin 13,36 %. Liikunnan ohjauspalveluiden osalta löytyy ulkopuolisia palveluntarjoajia (urheiluseurat, yhdistykset, yksityiset yritykset). Oma tuotantona tuotettiin 86,64 %. Oma tuotantona toteutetaan tällä hetkellä esikoululaisten ja koululaisten uinninopetus, strategisesti tärkeiden ja erityistä ohjauksellista vaatavuutta edellyttävien asiakasryhmien liikunnan ohjaustehtävät. Esimerkiksi kaikki iltauimakoulu toteutetaan tällä hetkellä ostopalveluina uimaseuroilta. Myös Raatin uimahallin iltojen ja viikonloppujen uinninvalvontaa hoidetaan myös ostopalveluna.

Eri alueiden liikuntapaikanhoidon osalta vuonna 2010 6.13 % ostettiin ulkopuolisilta toimijoilta ja 93.87 % on tilattu Tekniseltä liikelaitokselta. Liikuntapaikanhoitoa latujen teon ja kunnostamisen osalta tilattiin ostopalveluna ulkopuolisilta toimijoilta 23.26 % ja Tekniseltä liikelaitokselta 76.74 % vuonna 2010. Alueiden ja latujen liikuntapaikanhoidon osalta on olemassa markkinoita ja kilpailuttamisesta on saatu todennettavaa taloudellista hyötyä.

Liikuntalaitosten liikuntapaikanhoito vuonna 2010 on tilattu kokonaisuudessaan Teknisestä liikelaitoksesta. Yksityisiä ja muita palveluntarjoajia tälläkin sektorilla löytyy, mutta koska tätä ei ole lainkaan toteutettu, kilpailuttamisen ja siitä saatavaa taloudellista hyötyä ei ole todennettu. Yksityisiä markkinoita tällä toimialalla kuitenkin Oulun seudulla on olemassa. Liikuntapaikkojen liikuntapaikanhoito nivoutuu myös läheisesti kiinteistönhoitoon, jonka Liikelaitos Oulun Tilakeskus tilaa Tekniseltä liikelaitokselta ja täten liikuntapaikan- ja kiinteistönhoidon erottaminen ei ole kokonaistaloudellisesti kannattavaa.

Liikuntalaitosten **asiakaspalvelupisteiden hoito** ostetaan lähes kokonaisuudessaan Oulun Konttorilta. Urheiluseurojen kanssa on toteutettu kumppanuussopimuksien kautta toimintatapoja, joihin on liittynyt myös asiakaspalveluun ja vuorojenvaraukseen kuuluvia elementtejä. Näistä on saatu hyviä kokemuksia ja niitä liikuntatoimessa jatketaan edelleen (mm. pesäpallostadionin vuorojenjako, Hovinsuon jalkapallokentän vuorojenjako, Oulun jäähallin asiakaspalvelu, tekojääkentän yleisövuorojen valvonta). Sähköisen asiointin kehittämisen kautta on saatu selkeitä taloudellisia säästöjä asiakaspalvelupisteen hoidosta aiheutuviin kustannuksiin. Liikuntalaitosten asiakaspalvelupisteen hoidon osalta toimivia yksityisiä markkinoita ei tällä hetkellä juurikaan ole, mutta markkinat tälläkin sektorilla voivat kehittyä.

Siivouksen osalta vuonna 2010 6.29 % on ostettu ulkopuolisilta toimijoilta ja 93.71 % tilattu Oulun Serviisiltä. Siivouksen osalta liikuntatoimessa on kokemuksia kilpailuttamisesta, markkinoita on olemassa ja tällä sektorilla on koko ajan lisätty palvelujen ostoa ulkopuolisilta toimijoilta. Yhteistyössä Oulun Serviisin kanssa on käyty neuvotteluja siitä, miltä osin siivouspalveluja voitaisiin siirtää ulkopuolisten toimijoiden hoidettavaksi ja mitkä liikuntapaikat ovat sellaisia, joissa siivous kannattaa toteuttaa oman tuotannon toimesta. 1.7.2011 alkaen Raksilan alueen liikuntapaikkojen, lukuun ottamatta Oulun uimahallia ja palolaitoksen liikuntasalia, siivous on hoidettu ostopalveluna.

Liikuntapaikkojen ja -alueiden investointien osalta liikuntatoimessa on yhteistyössä eri toimijoiden kanssa haettu perinteisen kaupunkijohtoisen rakentamisen lisäksi erilaisia uusia mahdollisuuksia liikuntapaikkojen toteuttamiseksi Oulussa. Mm. Linnanmaan urheilukeskuksen ja Castrenin alueilta on osoitettu tontit yksityistä liikuntapaikkarakentamista varten. Myös muualle kaupungin alueelle on osoitettu yleissuunnittelun ja asemakaavoituksen yhteydessä aluevarauksia yksityiselle liikuntapaikkarakentamiselle. Näillä palveluilla pyritään täydentämään kaupungin omaa liikuntapalveluverkkoa, jolloin niiden toteutus tulee tehdä kiinteässä yhteistyössä kaupungin kanssa hyödyntäen kaupungin asiantuntemusta ja konsultaatioapua. Samoin päivävastaisissa tilanteissa kaupunki hyödyntää seurojen ja muiden toimijoiden asiantuntemusta tehdessään tarveanalyysyjä ja toteuttaessaan uusia investointeja tai peruskorjatuksiaan liikuntapaikkoja ja -alueita. Liikuntaviraston ja eri toimijoiden välisiä uudenlaisia toimintamalleja on jo toteutettu mm. hiihto-olosuhdeyhteistyössä, Raksilan harjoitusjäähallin ja Raksilan tekojääkentän katsomon yhteydessä.

Oulun kaupungin liikuntatoimi mahdollistaa ensisijaisesti **liikunnan olosuhteita**, tiloja, alueita, kenttiä, latuja jne. Ne ovat siten toimintakonseptiltaan hyvin spesifejä (mm. uimahallit, jäähallit, yleisurheilun suorituspaikat, ladut). Poikkeuksena on Ouluhalli, joka toimii myös erilaisten tapahtumien ja messujen tapahtuma-areenana. Erityisen toimiva ja hyvä järjestelmä Oulussa on koulujen liikuntasalien iltakäytön organisointimalli, joka mahdollistaa koulujen liikuntatilojen tehokkaan ja optimaalisen käytön liikuntatoimen ja opetustoimen yhdessä koordinoimalla toimintatavalla. Tämä malli edustaa tilojen käytön osalta kokonaisvaltaista palveluratkaisua, joka on toteutettu poikkihallinnollisesti. Hyvänä esimerkkinä on Kastellin monitoimitalon urheilukentät.

Toimivaa mallia **poikkihallinnollisesta palveluratkaisusta** edustaa mm. liikuntaneuvonta-konsepti, joka ohjaa kuntalaisia ennaltaehkäisevässä mielessä kohti kevyempiä palveluja. Tämä toimintatapa on toimiva yhteistyömalli lääkinällisen kuntoutuksen ja liikuntatoimen välillä. Samoin oululaisten lasten uinninopetuksen järjestäminen on erittäin toimiva ja hyvä esimerkki liikuntatoimen, opetustoimen sekä päivähoitoyksikön välisestä yhteistyöstä, jossa on saatu luotua lasten ja perheiden kannalta asiakaslähtöinen palveluketju.

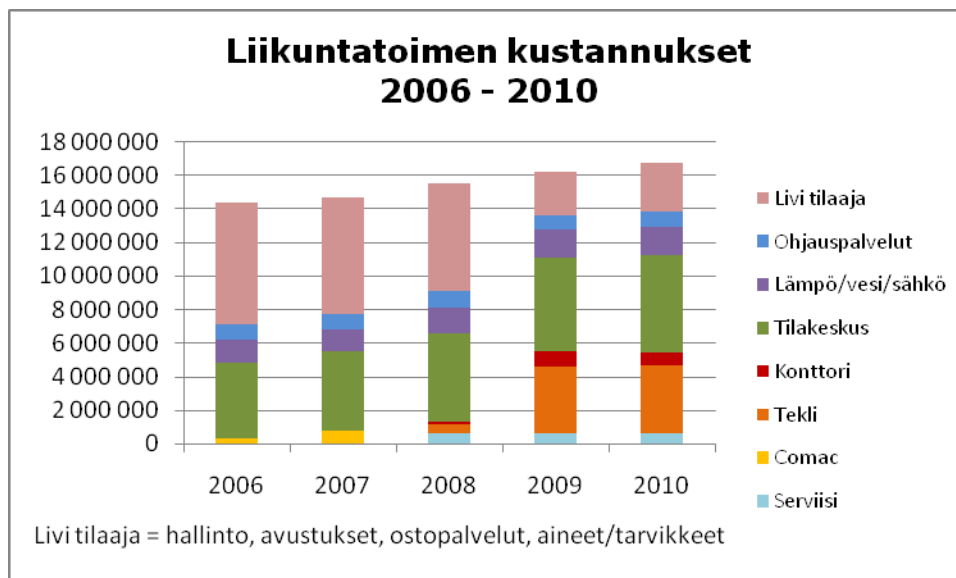
Liikuntatoimessa on panostettu **sähköisen asiointin** kehittämiseen, jolla voidaan pitkällä aikavälillä saada selkeitä kustannussäästöjä sekä mahdollistaa asiakaslähtöisempiä palveluratkaisuja. Erityisesti sähköisen kulunvalvonnan osalta on toteutettu toimivia ja kustannustehokkaita ratkaisuja (mm. Heinäpään jalkapallohalli, Värtön liikuntahalli). Myös Raatin liikuntakeskuksessa hyödynnetään sähköisen

kulunvalvonnan tarjoamia mahdollisuuksia. Sähköisen ilmoittautumisjärjestelmän kautta toiminta on tehostunut sekä tullut asiakasystävällisemmäksi.

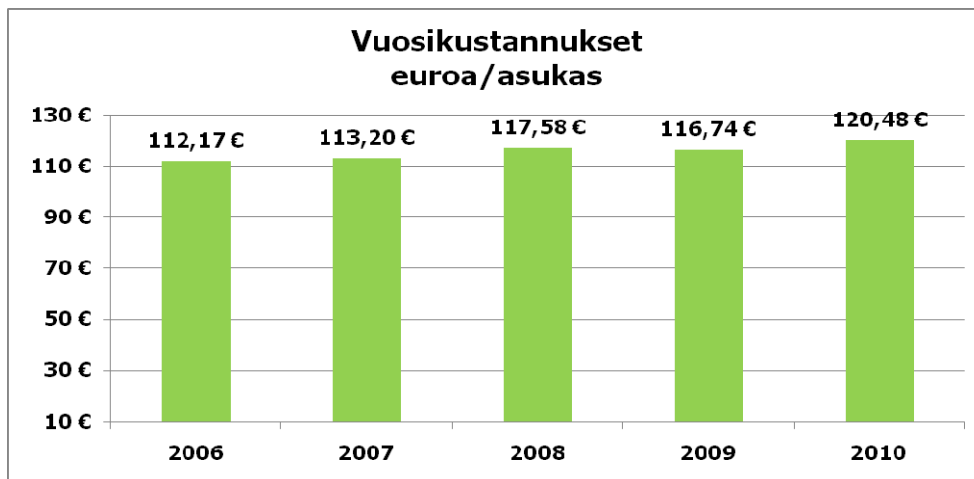
Seutuyhteistyötä Oulun seudulla on liikunta-alalla tehty jo vuosia. Seudullinen yhteistyö on koettu merkitykselliseksi ja tarpeelliseksi erityisesti pienissä kunnissa. Erityisliikunnan alueella seudullinen yhteistyö on kehittynyt viime vuosina ja käytössä on mm. yhteinen seudullinen ohjaajapankki. Seudullisesti toteutetaan myös erilaisia yhteisiä, koko seudun asukkaita palvelevia liikuntahankkeita, esimerkiksi Kempeleenlahden retkiluistelurata, joka on saavuttanut suuren suosion ja moottorikelkkailureittien kunnossapitoa varten perustettu seudullinen moottorikelkkailupooli. Myös Oulujokilaakson Tervareitistöön kuuluvat hiihto- ja patikointi- sekä pyöräilyreitit on suunniteltu yhteensopiviksi seudun kuntien kesken.

Kustannuskehitystarkastelu

Liikuntatoimen palvelujen kustannuskehitystä viimeisen viiden vuoden ajalta (2006 - 2010) on kuvattu seuraavassa taulukossa. Kustannuskehitystä selittävät mm. uudet liikuntapaikat ja niiden käyttöönotto (mm. Heinäpään palloiluhalli, Kaakkurin liikuntakeskus, Ylikiimingin kuntaliitos) sekä tuotannon (ulko- ja sisäliikuntapaikkojen kunnossapito, asiakas-palvelupistetoiminnot) siirtyminen kaupungin liikelaitoksiin vuoden 2009 alusta. Kustannukset on laskettu siten, että niissä on huomioitu kuluttajahintaindeksin vaikutukset. Liikuntatoimen tilaajan kustannuksiin 2009-2010 on laskettu mm. tilaajan henkilöstömenot, avustukset (n. 459.000€), muiden palvelujen ostot, eri liikuntapaikkojen aineet ja tarvikkeet jne.

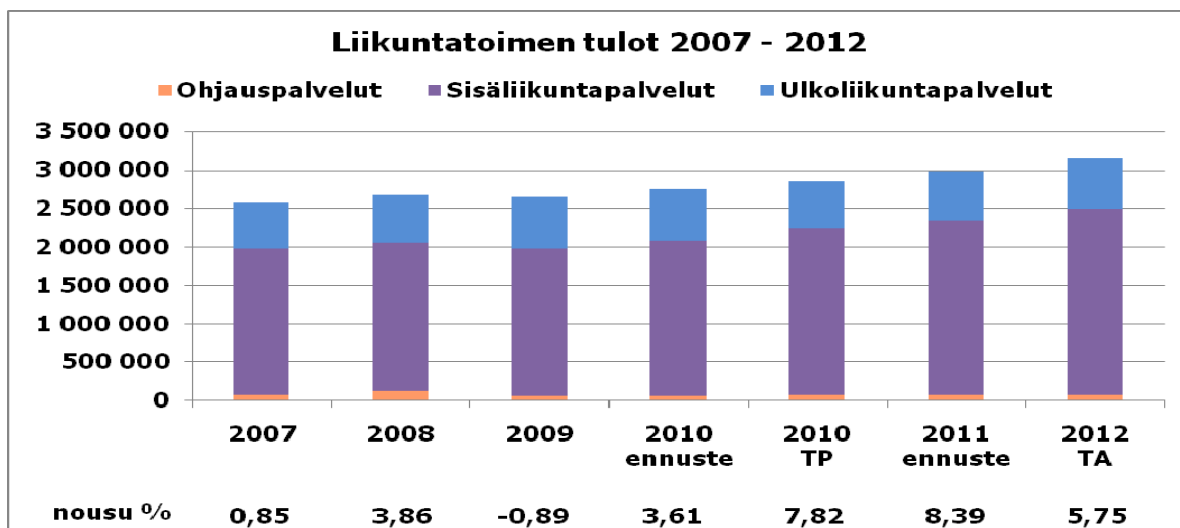
Liikuntatoimen kustannuskehitys (vuosikustannukset euro/asukas) edellisen viiden vuoden ajalta on pysynyt suhteellisen vakaalla tasolla. Kustannuskehitykseen vaikuttavia tekijöitä ovat mm. Heinäpään palloiluhallin käyttöönotto vuonna 2008, Kaakkurin liikuntakeskus 2007 – 2008 sekä sisäisten liikelaitosten laskutus ja Raatin liikuntakeskuksen perusrannushankkeen valmistuminen vuonna 2010.

Tulokehitys

Liikuntatoimen hinnaston tarkistuksen (2008) myötä uudet hinnat astuivat voimaan vaiheittain vuosien 2009 ja 2010 aikana. Tässä yhteydessä tarkistettiin kaupallisen käytön hinnoitteluperiaatteet, integroitiin Ylikiimingin liikuntapalvelujen hinnat, tarkistettiin kuntoilumaksuja sekä myyntioikeuksien hinnoitteluperiaatteet. Lisäksi tarkistettiin osakeyhtiöittämisen vaikutukset käyttömaksuihin. Vuonna 2009 toteutettiin myös liikuntaviraston jälleenvuokrattavien tilojen vuokratasojen tarkistukset. Vuonna 2010 toteutettiin kuntoilumaksujen tarkistukset (huomioiden alv-muutokset 1.7.2010 alkaen), jotka astuivat voimaan liikuntatilojen ja ohjauspalveluiden osalta 7.8.2010 ja liikunta-alueiden osalta 1.11.2010. Samassa yhteydessä yhtenäistettiin ja selkiytettiin liikuntakeskusten ja urheilukenttien hinnastoja. Ohjattujen palveluiden uuden Oulun hinnat on tarkistettu ja ne astuvat voimaan syksyllä 2011. Raatin liikuntakeskus vaikuttaa menokehitykseen, mutta sillä on myös merkittävä vaikutus liikuntatoimen tulovirtaan.

Liikuntatoimen tulojen kasvua vuosina 2007 – 2010 selittävät hinnastomuutosten lisäksi liikuntalaitospalvelut -yksikön ja ulkoliikuntapalvelut -yksikön myyntitulojen kasvu sekä liikuntalaitosten kävijämäärien nousu. Raatin liikuntakeskuksen perusparannushanke vaikutti alentavasti tulovirtaan vuonna 2009.

Liikuntatoimen tulot vuonna 2010 olivat 2.860.183 euroa. Merkittävää on, että tuloista lähes kaikki tuloutuvat kaupungin organisaation ulkopuolelta eikä sisäisen laskutuksen kautta. Liikuntatoimelle tuloista kertyi 49,99 % yksittäisiltä kuntalaisilta erilaisina käyttömaksuina. Urheiluseuroilta, yhdistyksiltä ja muilta ryhmiltä tuloutui 38,70 % ja muilta (esim. messut, tapahtumat, konsertit) 11,31 %. Vuonna 2010 selkeästi eniten tuloja kertyi Oulun uimahallista, Ouluhallista, Oulun urheilutalolta ja Oulun jäähallista.

Palvelujen järjestäminen

Ydinpalvelu	Palvelutarve 2012	Oman tuotannon osuus	Ulkop. palvelujen ostot/kumppanuudet	Hankintatapa	Markkinat
Liikunnan ohjauspalveluiden järjestäminen	kasvaa	pysyy samana	kasvaa	Sis.sopimus+hankintaa 3. sektorilta+yriyksiltä	yhä kasvavat markkinat
Sisäliikunta-palveluiden järjestäminen	pysyy samana	vähenee	kasvaa	Sopimus Teklin kanssa ja kumppanuus-sopimukset 3. sektorin kanssa	nousevat markkinat; uusia toimi-joita palvelujen tarjoajien piirissä
Ulkoliikunta-palveluiden järjestäminen/alueet ja kentät	pysyy samana	pysyy samana	pysyy samana	Sopimus Teklin kanssa+hankintaa yrityksiltä ja 3. sektorin toimijoilta	markkinoita riittävästi, mahdollisuus kilpailuttaa
Ulkoliikunta-palveluiden järjestäminen/ladut	pysyy samana	pysyy samana	pysyy samana	Sopimus Teklin kanssa+hankintaa 3.sektorilta ja yrityksiltä	markkinoita riittävästi mahdollisuus kilpailuttaa

KEHITTÄMINEN

Liikunnan toimiala ja toimintakenttä on laaja. Liikuntatoimen palveluja tarjotaan kaikenikäisille kuntalaisille ja liikunnan edistäminen on osa kuntalaisten laajempaa terveyden edistämistä. Liikunnan laajasta toimintakentästä johtuen liikunnalla on kosketuspintoja kaikkiin kehittämissuunnitelmiin ja niistä löytyy liikunnan ydinpalvelujen tavoitteita tukevia kokonaisuuksia.

Vuonna 2012 liikuntatoimessa jatkuu MOPOTuning -osahanke, jonka tavoitteena on kehittää uusi, käyttäjälähtöinen, nuorten osallistumiseen ja osaamiseen perustuva ja nuorille ominaista toimintaympäristöä hyödyntävä aktivointimenetelmä nuorten liikuntaan aktivointiin ja syrjäytymisen ehkäisyyn. Tavoitteena on ensimmäistä kertaa yhdistää perinteinen terveystietäminen, sosiaalinen media, korkealaatuinen informaatioteknologia ja liikunta-aktiivisuuden mittaaminen nuorten toimintaympäristöä hyödyntäväksi palveluverkoksi, jossa arkiaktiivisuuden lisääminen on palkitsevaa. Hankkeen tavoitteena on ehkäistä nuorten miesten syrjäytymistä, huonokuntoisuutta ja liikalihavuutta sekä kannustaa nuoria omaehtoiseen elämänhallintaan ja huolehtimaan omasta terveydestään uuden aktivointimenetelmän avulla. Kohderyhmänä ovat Oulun alueen kutsuntaikäiset nuoret miehet. Pää toteuttaja MOPOTuning-hankkeessa on ODL Liikuntaklinikka ja osatoteuttajina Oulun kaupunki/liikuntatoimi, Oulun yliopisto ja Virpiniemen liikuntaopisto. Hankkeen yritys yhteistyökumppaneita ovat oululaiset hyvinvointiteknologia-yritykset ja Oulun Diakonissalaitos. MOPOTuning -hankkeen suunniteltu toteutusajankohta on 1.1.2011–31.12.2013.

MOPOTuning – hanke toteuttaa läheisesti KONSTI - elämänhallinta ja hyvinvointiohjelman painopistettä yksilön hyvinvointi, terveyserojen kaventaminen ja SYKE – kaupunkikulttuurin kehittämissuunnitelman tavoitteita. Hanke tukee vahvasti myös Oulun kaupungin liikuntatoimen strategista päämäärää edistää terveyttä, hyvinvointia ja liikuntaa Oulun seudulla.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

	(Oulu)	(Oulu)	OULU + kunnista siirtyvä henkilöstö	
	TP 2010	Ennuste 2011	TA2012	TS2013
Henkilöstömäärä, tilanne 31.12. mukaan				
Vakinaiset	36	40	53	52
Tilapäiset	11	9	10	9
Yhteensä	47	49	63	61
Muutos-%	0	4 %	29 %	-3 %
Henkilötyövuodet (HTV)				
Vakinaiset	23,21	38	50,75	50,75
Tilapäiset	15,76	9	10	9
Yhteensä	38,97	47	60,75	59,75
Muutos-%	0	21 %	29 %	-2 %
Palkkakustannukset (palkat ja palkkiot)				
Kustannukset, 1000 €	1608	1744	2 255	2 265
Muutos-%	0	8 %	29 %	0 %
Arvio henkilömäärästä vuoden aikana:				
Harjoittelijat, lkm	0	0	0	0
Työllistetyt, lkm	3	0	0	0

2. Siirtyvä henkilöstö

Henkilöstömäärä, siirtyvät 1.1.2012	Haukipudas	Kiiminki	Oulunsalo	Yli-Ii	Yhteensä
Vakinaiset	10	2	1	0	13
Tilapäiset	0	1	0	0	1
Yhteensä	10	3	1	0	14
Henkilötyövuodet (HTV)					
Vakinaiset	10	2	0,75	0	12,75
Tilapäiset	0	1	0	0	1
Yhteensä	10	3	0,75	0	13,75

7.12 TEKNINEN LAUTAKUNTA

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Vuoden 2012 talousarvion suunnitteluohjeen lähtökohtana on ollut suunnitteluohje vuodelle 2012: Oulun talousarvio 2012 ja –suunnitelma 2013-2014.

Talousarviossa vuodelle 2012 investoinnit perustuvat teknisen keskuksen valmistelemiin ja teknisen lautakunnan esittämiin investointikohteisiin, joiden kokonaissummat pohjautuvat suunnitteluohjeen puitteisiin. Investointitaso on vuoden 2011 tasolla. Erillisinvestoinnit vaihtelevat suunnittelukaudella. Talousarvioesitys on laadittu vain nykyisen organisaation puitteissa ja uuden Oulun yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden budjetti laaditaan vuodelle 2012 talousarvioprosessin myötä.

Yhdistymissopimuksen mukaan ennen yhdistymisen toteuttamisajankohtaa 1.1.2013 jäävää aikaa käytetään hyväksi siten, että uuteen kuntaan siirtymistä toteutetaan vaiheittain. Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut prosessin osalta toiminnot käynnistetään 1.1.2012. Toimintojen käynnistymistä on valmistellut uuden Oulun teknisten johtajien työryhmä täydennettynä yhdyskunta- ja ympäristöpalveluihin kuuluvilla virastojen päälliköillä. Toimintojen käynnistymistä valmistellaan useissa eri alatyöryhmissä, joita ym. työryhmä koordinoi. Yhdyskunta- ja ympäristöpalveluiden valmistelut on jaoteltu kolmeen koriin toimintojen suunnittelun hallitsemiseksi. Korit ovat a) tekniset valmistelu- b) toimintapolitiikka- ja c) henkilöstöprojektit. Esimerkiksi viimeksi mainittuun liittyen on käynnistetty esimiesten muutosvalmennus koko palveluprosessin osalta 29.4.2011. Henkilöstön osalta muutosvalmennusta jatketaan syksyllä 2011. Tavoitteena on koko henkilöstön valmiuksien nostaminen toimintojen yhdistämiseen ja palveluiden tarjoamiseen liittyen.

Uusi Oulu aiheuttaa nykyisin käytössä olevien tietojärjestelmien laajentamista. Laajentaminen koskee sekä käyttöoikeuksia että tietoaineistojen siirtoa kuntien järjestelmistä kaupungin järjestelmiin. Myös koulutukseen joudutaan varautumaan. Teknisen keskuksen hallinnoimien tietojärjestelmien käyttöoikeudet on määritelty nykyisen Oulun kaupungin käyttäjämäärien ja alueen mukaisesti. Siirrettäessä aineistoja kuntien järjestelmistä kaupungin järjestelmään joudutaan määrittelemään tietojen vastaavuudet eri järjestelmien kesken. Lisäkustannuksiin on varauduttu irtaimen käyttöomaisuuden tietojärjestelmäkustannusesityksessä.

Ydinkunta-palvelukunta – malliin liittyen laaditaan syksyllä 2012 tilaajien ja tuottajien kehittymistä kuvaava raportti. Raportti esittelee tämänhetkisen tilanteen teknisen sektorin kehittymisestä.

Suunnittelukaudella 2012 - 2014 Teknisen keskuksen toimintaan liittyen määritellään organisaatioon vaikuttavia muutoksia ja lisävastuita. Näitä muutoksia ovat uudet tehtävät:

- maaseutuhallinnon muutos viimeistään vuoden 2013 alusta.
- jätehuollon viranomaistehtävien siirto tekniseen keskuksen

Maaseutuhallinnon muutos: Uusi laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa on astunut voimaan 1.4.2010. Uuden lain tavoitteena on koota kunnissa hoidettavat maaseutuhallinnon tehtävät suurempiin yhteistoiminta-alueisiin, joissa toimii pääsääntöisesti 800 maatalousyrittäjää ja tehtäviä hoitaa vähintään viisi henkilöä. Toiminta uudella organisaatiolla aloitetaan vuoden 2013 alusta.

Jätehuollon viranomaistehtävien eriyttäminen Oulun Jätehuollosta: Uuteen jätelakiin on tullut pykälä kunnan jätehuoltoviranomaisesta. Jätelain muutoksessa eritellään mm. jätemaksuihin liittyviä säädöksiä, jotka suurelta osin koskettavat määriteltävää kunnan jätehuoltoviranomaista. Jätehuollon tilaaja – tuottaja mallista on tehty selvitys osana kaupungin omistajapolitiikan määrittelyä, jonka perusteella tullaan määrittelemään jätehuollon viranomaistehtävien hoitaminen.

Joukkoliikennetiimi on perustettu 2011. Palvelutason määrittely tehdään vuoden 2011 aikana. Tällä hetkellä joukkoliikenteen osalta ovat voimassa siirtymäajan sopimukset 6/2014 saakka. Tuosta ajankohdasta eteenpäin hankitaan palveluita tilaajan määrittelemien laatu- ja laajuusvaatimusten mukaisesti. Kilpailutuksen määrittelyt on oltava valmiina vuonna 2012. Yhdeksi kilpailutuskriteeriksi tulee asettaa asteittainen biopolttoaineiden käytön lisääminen joukkoliikenteessä. Joukkoliikennetiimin tehtävänä on laatia tarvittavat linjastosuunnitelmat, tarjouspyyntöasiakirjat palvelumäärittelyineen ja laatutasoineen.

Nykyinen Oulu tuottaa palvelut yhdistyvien kuntien alueelle palvelusopimuksen mukaisesti yhdistyneen henkilökunnan ja yhdistettyjen käyttötalousmäärärahojen voimin. Käyttötalouden tuotot ja menot sisältyvät nykyisen Oulun talousarvioon. Maaomaisuuden investoinnit sisällytetään vuonna 2012 liittyvien kuntien omiin talousarvioihin sekä maanvuokratulot ja maan myynnit tuloutetaan samoihin kuntiin.

Yhtenäinen tontinluovutuskäytäntö otetaan käyttöön vuoden 2012 aikana yhdistyvien kuntien alueella. Omakotitonttihaut yhdistetään heti vuoden alusta, samoin AO-tontin maanvuokrasopimus ja kauppakirja.

Tekninen keskus jatkaa tonttitarjontaa Uuden Oulun maankäytön toteuttamisohjelman (MATO) 2012-2016 asuntotuotantotavoitteiden sekä kaupunkisuunnitteluprosessin mukaisesti. Vuonna 2012 Oulun kaupunki luovuttaa omakotitontteja 250 kpl. Uuden Oulun alueella luovutetaan tontteja yhteensä 360 kpl. Lisäksi yksityisille tonteille arvioidaan valmistuvan 50 omakotitaloa.

Kaupunkisuunnittelulla luodaan edellytykset maankäytön toteuttamisohjelman mukaiselle asuntotuotannolle. Kaupungin oma tontinluovutustavoite on 1100-1200 Vuonna 2012 valmistuvien asuntojen määrän on ennakoitu jäävän 1400 asuntoon. Asuntotuotanto ylittää Oulun kaupungissa kuitenkin koko suunnitelmakaudella tasolle 1500 asuntoa vuodessa.

Toppilansalmen alueelta tuloutuu maankäyttösopimuskorvauksia ja ennakkovuokria alueen kunnallistekniikan rahoittamiseksi. Sopimukset sisältävät kaupungin kunnallistekniikan toteuttamisveloitteen rakentamisen edellyttämässä aikataulussa. Toppilansalmen kunnallistekniikan investoinnit voidaan kokonaisuudessaan toteuttaa alueelta yksityisiltä perittävillä maksuilla, jolloin investoinneista ei synny kaupungille pääoma- eikä korkokuluja. Näiltä osin alueelta kerättävät tuotot tulee investointivuosina kohdistaa alueelle. Toteutettavan Aurora-kauppakeskuksen (Ritaportti) maakaupoilla saatavat tuotot kohdistetaan vastaavalla periaatteella ko. alueen kunnallistekniikan toteuttamiseen, jolla mahdollistetaan tämän rakennushankkeen toteutuminen suunnitellussa aikataulussa.

Hiukkavaaran keskuksen suunnittelun tueksi järjestetään vuoden 2011 lopulla suunnitteluvarausmenettely, joka ratkeaa vuoden 2012 alussa. Menettelyllä on tarkoitus hakea ideoita paitsi kaupunkikuvaan ja talvikaupungin energiatehokkaaseen rakentamiseen, myös rakentamisen kaavasääntelyyn. Tontit luovutetaan suurempina korttelikonaisuuksina. Tonttien saajat osallistuvat voimakkaasti alueen kavasuunnitteluun. Hiukkavaaran keskuksen rakentaminen alkaa vuonna 2014.

Vastuualueiden keskimääräinen kasvu katualueilla on vuosittain noin 3 %, kustannusvaikutus n. 390 000 euroa (kadut 260 000, viheralueet 130 000). Lisäksi hintatason nousu katu- ja viheralueiden hoidon alueurakoissa on arviolta 3 %, kustannusvaikutus n. 140 000 euroa. Muiden katu- ja yleisten alueiden kunnossapitotöiden nousun arvioidaan olevan noin 2 % eli yhteensä 90 000 euroa. Sähkön hinnan oletetaan pysyvän ennallaan. Yhteensä kustannusvaikutus on 620 000 euroa.

Energiatehokkuusdirektiivi poistaa mahdollisuuden tuoda maahan elohopeahöyrylamppuja 2015 jälkeen. Tämän johdosta Oulun kaupunki joutuu uusimaan katu- ja puistovalaistustaan. Kustannusarvio vv. 2011-2019 tapahtuvalle valaisimien vaihdolle on vuoden 2010 hintatasossa yhteensä n. 18,1 miljoonaa euroa. Vaihdot suoritetaan vuoteen 2019 mennessä n. 2,5 miljoonan euron vuosittaisella investointimäärärahalla. Tekninen keskus selvittää TEM:n energiatuen saamista investointiin. Energiatukea ei voi hakea ennen kuin investointipäätös on tehty.

ELY-keskus käynnistää VT 4 -Oulun kohta tiesuunnittelun 2011-2013 ja edellyttää kaupungin osallistumista suunnittelukustannuksiin (yhteensä 2,0 M€).

PALVELUIDEN JÄRJESTÄMISOHJELMA

Tekninen keskus on koonnut palveluiden järjestämisohjelman, jolla vastataan kuntalaisten ja elinkeinoelämän tarpeisiin teknisen lautakunnan vastuualueella. Palveluiden järjestämisohjelman visiot, tavoitteet ja mittarit pohjautuvat kolmeen pääalueeseen, jotka on lueteltu alla:

1. Kaupungin tontinluovutusmäärät
2. Kaupunkiympäristön kehittäminen
3. Joukkoliikenne

Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut prosessin kohdalla yhdistetään ym. kolmeen osioon myös seudullisen ympäristöviraston ja rakennusvalvonnan palveluiden järjestämisohjelmat. Palveluprosessin tavoitteena on varmistaa Oulun kasvaminen kestäväällä pohjalla huomioiden kaupungin ympäristöpoliittiset tavoitteet. Niiden käytännön toteuttaminen ilmenee mm. täydennysrakentamisen, joukkoliikenteen sekä

energiatehokkaan rakentamisen ja kaupunkiympäristön kehittämisen kautta. Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut prosessin palveluiden järjestämishjelmilla on rajapintoja kaikkiin muihin pääprosesseihin. Erityisesti yhteistyössä sivistys- ja kulttuuriprosessin kanssa on mahdollisuuksia kehittää kaupunkiympäristöä siihen suuntaan että se tukee ja mahdollistaa kaupunkistrategian mukaista tavoitetta kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimaisten kulttuurilaisuuksien, konferenssien ja tapahtumien määrän lisäämisestä.

Alla olevissa kohdissa on lyhyesti todettu osa-alueittain kokonaisuuden visio, tavoitteet ja mittarit

1. Kaupungin tontinluovutusmäärät

Visio:

Varmistetaan riittävä ja monipuolinen tonttituotanto. Tehokas, monipuolinen ja yhdyskuntarakennetta eheyttävä tonttituotanto.

Tavoite:

uuden Oulun vuotuinen tontinluovutus mahdollistaa 1800 asunnon rakentamisen.

Vuosien 2012-2016 kerrostalotuotanto keskittyy Toppilansalmeen ja Alppilaan, Tuiraan, Limingantulliin, Ritaharjuun ja Linnanmaalle sekä Keskustaan. Rivitalotuotantoa toteutuu eniten Hiukkavaarassa, Ritaharjussa, Kaakkurissa, Korvensuoralla, Kellossa, Jäälässä, ja Oulunsalon Niemenrannassa. Omakotitalotuotannon volyymiltään suurimmat alueet ovat Ritaharju, Hiukkavaara, Korvensuora, Haukipudas, Kello, Hieta-aho, Jääli ja Niemenranta.

Mittarit: Kaupungin tontinluovutus vuodessa 2012-2016

AO	250 tonttia (360)
AKR-AP	250-350 asuntoa (400-500)
AK	600 asuntoa (650)

AO= omakotitontit

AKR-AP = rivitalo- ja pienkerrostalotontit sekä ryhmäpientalotontit

AK = kerrostalotontit

(Suluissa uuden Oulun vastaavat luvut)

Riskit ja strategiset valinnat:

Omakotitonttien (AO) luovutusmäärään vaikuttavat kunnallistekniikan investointien määrärahojen taso ja kehittyminen.

Poikkimaantien sillan rakentamisen varmistuminen takaa edellytykset Hiukkavaaran rakentumiselle. Voimalinjojen siirrot (Pyhäkoski-Leväsuo 110 Kv ja Leväsuu-Oulunsuu 110 Kv) luovat edellytykset saman alueen asuntorakentamisen tiivistämiselle.

Möljänsillan toteuttamisen varmistuminen vaikuttaa myönteisesti Toppilansalmen alueella asuntojen markkinointiin ja myyntiin.

Katujen ja ympäristörakenteiden korjausvelka kasvaa.

2. Kaupunkiympäristön kehittäminen

Visio ja tavoite:

Viihtyisä, turvallinen, eheytyvä kaupunkirakenne.

Tärkeimpiä kaupunkirakennetta tiivistäviä alueita vuoteen 2014 saakka ovat Toppilansalmi sekä Keskusta – Limingantulli - Etu-Lyötty - Taka-Lyötty alue.

Yleiskaavoituksessa on laadittavana täydennysrakennusselvitys, jossa tutkitaan uusia kaupunkirakenteen eheyttämismahdollisuuksia. Asemakaavoituksessa ensimmäiset kohdealueet ovat Kaukovainio ja Höyhtyä.

Mittarit:

1. Uusien asuntoalueiden maankäytön suunnittelu MATO 2012-2016 tavoitteiden mukaisesti tavoitteena 2-3 vuoden tonttivaranto, keskeisinä
 - Kiulukangas
 - Hiukkavaaran keskusta
 - Vanha Hiukkavaara.
2. Maankäytön muutosvyöhyke
 - Ranta-Toppilan alue: Asuntoja, veneilysatama, laiturit suuria aluksia varten, pienimuotoista telakka- ja varustelutoimintaa sekä monikäyttöinen merikeskus
 - Nallikarin suunnittelua matkailu- ja virkistysalueena jatketaan
3. Kaupunkirakenteen tiivistäminen ja eheyttäminen
 - Kaukovainio / Yleissuunnitelma valmistuu. Keskuksen asemakaavan muutos on vireillä.
 - Tavoitteena on lisärakentamisella ja väkiluvun lisäyksellä turvata nykyisen palvelurakenteen kysyntä sekä varmistaa joukkoliikenteen toimintaedellytykset alueella
 - Höyhtyä/ Koostuu neljästä asemakaavan muutoshankkeesta, jotka ovat vireillä.
4. Keskusta-alueen, torin rannan ja Raksilan kehittäminen
 - Kaupunkisuunnitteluprosessi on käynnissä 2010 tehtyjen linjausten pohjalta
5. Kontinkangas
 - Katuverkon ja pysäköintijärjestelyjen uudistaminen / asemakaavat lainvoimaiseksi
 - Maankäytön kehittäminen (Kastellin monitoimitalon uudisrakennus, lastenklinikan laajennus, Kastellin vanhan koulukiinteistön alueen maankäytön kehittäminen)

3. Joukkoliikenne

Visio:

Oulun joukkoliikenne nousee.

Tavoite:

Matkustajamäärätavoite 2018; 6,0 milj. kaupunkiliikennematkaa (v.2009; 4,9 milj.)

Vuonna 2011 perustettiin joukkoliikennetiimi (1+2 henkilöä) palvelutasoltaan parempien joukkoliikennepalvelujen järjestämiseksi 2014 alkaen. Lain mukaiset siirtymääjansopimukset ovat voimassa 6/2014 saakka. Palvelutasotavoitteet on alustavasti määritetty vuoden 2011 aikana. Vuoden 2012 aikana laaditaan linjastosuunnitelma, jolloin alustava vuosirahoitustarve ja seudullinen lupaviranomainen päätetään

Mittarit:

Paikallisiikenteen matkustajamäärä (2009-2018)

Riskit:

Tavoitteen saavuttamisen riskinä on palvelutason parantamiseen tarvittava rahoitus vuodesta 2014 eteenpäin. Siirtymäajan sopimuksilla on määritelty käytännössä palvelutason pääkohdat vuoteen 2014 saakka.

Tavoitteiden mukaiseen palvelutasoon siirtyminen tulee olemaan vaiheittainen, mikä hidastaa palvelutason kehittämistä. Osa Oulun paikallisliikenteen palvelutasoon vaikuttavista linjoista on Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja liikennöitsijöiden välisten sopimusten mukaisia ja sopimusten kestot ovat Oulun kaupungin sopimuksia pidempiä.

Joukkoliikenteen palvelutasot on määritetty vuoden 2011 aikana. Seuraavassa vaiheessa laaditaan mm. linjastosuunnitelma, joka tuodaan kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Suunnittelussa tulee löytää alueet ja yhteysvälit, joilla on realistista tavoitella matkustajamäärien lisäämistä. Samaan aikaan muilla alueilla on toteutettava riittävä joukkoliikenteen tarjonta. Eri käyttäjäryhmien palvelutarpeet ja palveluverkko on myös pysyttävä huomioimaan ja asetettava tavoitteita joukkoliikenteen helppokäyttöisyydelle. Ikääntyneille ja toimintaesteisille tarkoitettujen joukkoliikennepalvelujen kysyntä ja rahoitustarve tulee kasvamaan.

Matkustajamäärätavoite on asetettu korkeaksi ja matkustajamäärän nykyisen kehityksen (kysyntä laskeva 2002 alkaen) kääntäminen edellyttää muita kuin pelkästään liikennetarjontaan kohdistuvia toimenpiteitä kuten nykyistä parempaa joukkoliikenteen informointia ja palveluista tiedottamista. Rahoitustarve kasvaa myös tätä kautta. Lisäksi joukkoliikenteen kysyntä on riippuvainen maankäytön kehityksestä, liikenteen sujuvoittamistoimista ja palveluverkon kehityksestä. Näissä kaikissa tulisi ottaa huomioon hyvien joukkoliikennepalvelujen järjestämisen mahdollisuudet.

Vuosi	Matkamäärä (milj. matkaa)	Muutos ed. vuoteen
2001	5,967	
2002	6,074	1,79 %
2003	6,058	-0,28 %
2004	5,717	-5,62 %
2005	5,389	-5,74 %
2006	5,056	-6,19 %
2007	4,829	-4,49 %
2008	4,943	2,37 %
2009	4,950	0,14 %
2010	4,956	0,13 %

Taulukko: Matkamäärä paikallisliikenteessä (kehitys 2002-2010, - 18 %)

Vuosi	Matkamäärä (milj.matkaa)
2007 (3 kk)	0,041
2008	0,158
2009	0,168
2010	0,173

Taulukko: Cityliikenteen matkamäärä (sisältyy paikallisliikenteen matkamäärään)

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET SITOVAT TAVOITTEET JA MITTARIT

Kasvun ja kehityksen mahdollistava kaupunkiympäristö

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Varmistetaan riittävä ja monipuolinen tonttituotanto.	Kaupungin tontinluovutus 1100-1200 asuntoa varten vuodessa, koko uuden Oulun alueella noin 1410-1510 asuntoa vuodessa.	AO 250 tonttia (360) AKR-AP 250-350 asuntoa (400-500) AK 600 asuntoa (650) AO = omakotitontit AKR-AP = rivitalo- ja pienkerrostalotontit sekä ryhmäpientalotontit AK = kerrostalotontit (Suluissa uuden Oulun vastaavat luvut)

Uuden Oulun peruskuntien kaavoitusohjelmien mukaan vuonna 2012 vireillä on 97 asemakaavaa tai asemakaavan muutosta. Hankkeiden suuri määrä ja vuoden aikana muuttuvat tarpeet johtavat hankkeiden tärkeyden uuteen määrittelyyn ja priorisointiin.

Suunnittelutarveratkaisujen ja poikkeamispäätösten määrä uuden Oulun peruskunnissa on vuosittain yhteensä noin 250 kpl. Tapausten lukuisuus johtanee valmistelu- ja päätöksentekomenettelyiden käsittelyprosessin tehostamiseen.

TOIMINTASUUNNITELMA 2012

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi suunnittelukaudella 2012-2014

Maankäytön toteuttamisohjelman 2012 - 2016 mukaan kaupungin asuntotuotannon tavoitteena on keskimäärin 1800 uuden asunnon valmistuminen vuosittain 2012 - 2016. Uudisasuntotuotanto jakautuu eri asuntotyyppeihin seuraavasti valmistumisvuoden mukaan:

Tekninen keskus vastaa 1.1.2012 lukien yhdistyvien kuntien tontinluovutuksesta Uuden Oulun maankäytön toteuttamisohjelman (MATO) 2012-2016 asuntotuotantotavoitteiden sekä kaupunkisuunnitteluprosessinsa mukaisesti. Kaupunkisuunnittelulla luodaan edellytykset maankäytön toteuttamisohjelman mukaiselle tontinluovutukselle.

Asuntotuotannon määrä turvataan tontinluovutuksella sekä toteuttamisohjelman hankkeistamisella ja sen seurannalla. Tekninen keskus luovuttaa suunnittelukaudella 2012-2014 omakotitontteja uuden Oulun alueelta vuosittain noin 360 kpl; näistä nykyisen Oulun osuus on 250 tonttia. Luku vastaa likimäärin arviota yhdistyviin kuntiin niiden tontinluovutuksen perusteella vuosittain valmistuvien omakotitaloasuntojen määrästä. Lisäksi yksityisille tonteille arvioidaan valmistuvan eri tavoin vuosittain vähintään 40 omakotitaloa. Vuosittain valmistuvaksi omakotiasuntojen määräksi on arvioitu yhdistyvien kuntien alueella noin 400 kpl.

Nykyisen Oulun kaupungin luovuttamille tonteille valmistuu vuosittain noin 1150 asuntoa. Yksityisten tonteille arvioidaan toteutuvan lisäksi 350 asuntoa sekä muiden liitoskuntien alueille noin 300 asuntoa. Vuonna 2012 valmistuvien asuntojen määrän on ennakoitu jäävän nykyisessä Oulussa 1400 asunnon tasolle; asuntotuotanto ylittää kuitenkin Mato:n koko suunnitelmakaudella tasolle 1500 asuntoa vuodessa. Uuden Oulun osalta vastaavat luvut ovat 1650 asuntoa vuonna 2012 ja noin 1800 asuntoa keskimäärin vuodessa.

Taulukko: Vuosittainen yhdistyvien kuntien tontinluovutus asuntotyypeittäin (suluissa nykyisen Oulun vastaavat luvut):

	2012-2016
AK	650 (600)
AKR-AP	400-500 (250-350)
AO	360 (250)
Yhteensä	1410-1510 (1100-1200)/vuosi

Taulukko: Uudisasuntotuotanto asuntotyypeittäin valmistumisvuoden mukaan (suluissa nykyisen Oulun vastaavat luvut):

	2012-2016
AK	850 (800)
AKR-AP	550 (400)
AO	400 (300)
Yhteensä	1800 (1500)/vuosi

Lukumäärät pitävät sisällään kaupungin luovuttamille tonteille tulevan sekä yksityiselle maalle tulevan asuntotuotannon.

Maton suunnittelukaudella valmistuu uuteen Ouluun siis keskimäärin 1800 asuntoa vuodessa, joista noin 1100-1200 valmistuu nykyisen Oulun kaupungin luovuttamille tonteille ja noin 1410-1510 kaikkien yhdistyvien kuntien luovuttamille tonteille. Vuosina 2012 – 2016 kerrostalotuotantoa toteutuu nykyisessä Oulussa eniten keskustaan, Limingantulliin, Toppilansalmeen, Alppilaan, Tuiraan sekä Ritaharjuun. Rivitalotuotantoa toteutuu eniten Kaakkuriin, Hiukkavaaraan, Korvensuoralle, Ritaharjuun, Kelloon, Jääliin sekä Oulunsalon Niemenrantaan. Omakotitalotuotantoa toteutuu pääasiassa Korvensuoralle, Ritaharjuun ja Hiukkavaaraan.

Muutosvyöhykkeellä Ranta-Toppilan alueen ja Toppilansalmen varikkoalueen maankäytön suunnittelu on aloitettu. Muutosvyöhykkeen rakennustyöt ovat kunnallistekniikan rakentamisen osalta käynnissä Toppilansalmen alueella (mm. Möljängsilta ja rantarakenteet).

Kaupungin maaomaisuutta hoidetaan hyväksytyjen omistajapoliittisten linjausten mukaan. Metsäomaisuutta hoidetaan vuonna 2011 uudistetun Oulun kaupungin metsien hoito- ja käyttösuunnitelmassa 2011-2020 todettujen periaatteiden mukaisesti. Suunnitelmakaudella 2011-2020 kaupungin maa- ja metsäomaisuuden hoidon lähtökohtana on kaupungin omistajapolitiikan mukaan omakustannusperiaatteen noudattaminen. Metsien ja luonnonvarojen hoitoon henkilöstömenoinen pyritään varaamaan em. suunnitelmakaudella käyttötalous- ja investointivaroja noin 800 000 €/v.

Monikuntaliitoksen edellyttämät tie- ja katunimimuutokset toteutetaan vuoden 2012 aikana. Opaskartta uuden Oulun alueelta painetaan nimenmuutosten käsittelyn jälkeen.

Maatalousasioiden hallinnon osalta lainsäädännön muutos (Laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa (210/2010) 8 §) edellyttää kuntia järjestämään viimeistään vuoden 2013 alusta maataloustehtävät ylikunnallisissa, vähintään viisi henkilöä käsittävissä yksiköissä, jotka palvelevat vähintään 800 tilaa. Maatalousasioiden yhteistoiminta-alueen muodostavat seuraavat kunnat: Ii, Pudasjärvi, Utajärvi, sekä Kiiminki, Haukipudas, Oulu, Oulunsalo ja Yli-Ii. Maaseutuhallinnon järjestämisvastuu alueella siirtyy kuntien päätöksillä ja myöhemmin tehtävän yhteistoimintasopimuksen mukaisesti Oulun kaupungille 1.1.2013 alkaen. Kiimingin, Haukiputaan, Oulun, Oulunsalon ja Yli-Iin kuntaliitos tulee voimaan myös 1.1.2013. Maa- ja metsätalousministeriöltä on saatu 10.3.2011 myönteinen ennakkotieto esitetyn yhteistoiminta-alueen laajuudesta.

Kun uusi maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue aloittaa toimintansa vuoden 2013 alussa, Oulun työntekijöiksi siirtynee yhteensä 3 henkilöä Pudasjärven ja Utajärven kunnista. Oulun kaupunki vastaa maaseutuelinkeinoviranomaisten työtehtävien hoidosta. Maaseutuelinkeinoviranomaispalvelujen työtehtävien hoidosta aiheutuvat kustannukset (palkat sivukuluineen, koulutus- ja matkakustannukset) jaetaan kuntien kesken vuosittain laskettavan kustannusjaon perusteella. Oulun kaupungin osuus kustannuksista on arviolta noin 50 %. Toiminnan vaatima määräraha karkeasti arvioiden kasvaa 100 % nykyisestä tasosta.

Teknisen keskuksen hallintaan on siirtynyt ja siirtyy pääasiassa Oulun kaupungin eri hallintokuntien käytöstä poistuneita rakennuksia, sekä maanhankinnan johdosta kaupungin omistukseen tulleita rakennuksia. Pääsääntöisesti teknisen keskuksen hallinta on väliaikaista, sillä rakennukset pyritään lähitulevaisuudessa realisoimaan myymällä tai jos niille ei löydy maankäytön suunnittelun perusteella tarkoituksenmukaista käyttöä myös purkamalla.

Henkilöstösuunnitelma

Teknisestä keskukselta jää vanhuuseläkkeelle vuoteen 2014 mennessä 14 henkilöä eli noin 11 % henkilöstöstä. Viime vuosina teknisestä keskukselta vanhuuseläkkeelle jäävät ovat työskennelleet varsinaiseen eläkeikään saakka tai vähän kauemmin.

Osaamisen johtamisella sekä ydintoimintojen määrittelyllä on merkittävä rooli henkilöstösuunnittelussa. Jokaisen vapautuvan vakanssin yhteydessä tarkastellaan, miten tehtävä tullaan jatkossa hoitamaan. Lähtökohtana on virastossa olevan osaamisen hyödyntäminen, mutta myös ostopalvelumahdollisuus tai tehtävien uudelleen määrittely siten, että vakanssia ei täytetä.

Suunnittelukaudella vakinaisen henkilöstön määrä lisääntyy lähtötilanteesta 3 henkilöllä. Määrää lisää joukkoliikennetiimin perustaminen, jätehuollon viranomaistehtävien siirtyminen peruskunnan hoidettavaksi ja liikennepäivystäjän tehtävä. Eläkepoistumaa ei korvata kokonaisuudessaan. Täytettäville vakansseille määritellään tehtävän sisältö vastaamaan teknisen keskuksen toiminnan tarpeita.

Teknisen keskuksen henkilömäärä muutokset 1.1.2012 kuntaliitos ja yleiskaavoitus

Yleiskaavoitus

Oulun keskushallinnon yleiskaavoituksesta siirtyy Tekniseen keskukseseen 4 henkilöä, koko yleiskaavoituksen henkilövahvuus on 10 henkilöä.

Haukipudas, Kiiminki, Oulunsalo ja Yli-Ii

Vuoden 2012 alussa Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-Iin palveluiden järjestämisvastuu siirtyy Tekniselle keskukselle. Liittyvien kuntien tilaaja henkilöstöä siirtyy Teknisen keskukseseen 1.1.2012 alkaen 38 henkilöä.

Teknisen keskuksen kokonaishenkilömäärä 1.1.2012 on 169 vakinaista ja 5,5 tilapäistä henkilöä.

Henkilöstömäärät

Henkilöstömäärä, siirtyvät 1.1.2012	<i>Tekninen keskus</i>	<i>Yleiskaavoitus Oulu</i>	<i>Haukipudas</i>	<i>Kiiminki</i>	<i>Oulunsalo</i>	<i>Yli-Ii</i>
Vakinaiset	132	4	13	10	8	2
Tilapäiset	4,5				1	
Yhteensä	136,5	4	13	10	9	2
Henkilötyövuodet (HTV)						
Vakinaiset	101,92	3,08	10	7,7	6,2	1,5
Tilapäiset	11,24				0,8	
Yhteensä	113,2	3,08	10	7,7	6,9	1,5

TALOUS

Tekninen lautakunta

Oulu ilman muista kunnista siirtyviä

1000 €	TP2010	TA2011	TALOUSARVIO 2012	TS2013	TS2014
Toimintatulot yhteensä	33 570	35 526	37 489	37 044	39 772
Toimintamenot yhteensä	33 851	36 789	38 088	38 334	38 981
<i>Toimintatulot ilman hankerahoitusta</i>	33 508	35 482	37 372	36 972	39 772
<i>Toimintamenot ilman hankerahoitusta</i>	33 787	36 750	37 968	38 254	38 981
Hankerahoituksen tulot	62	44	117	72	0
Hankerahoituksen menot	64	40	120	80	0
Netto	-2	4	-3	-8	0
<i>Toimintakate</i>	-281	-1 263	-599	-1 290	791

TEKNINEN KESKUS, bruttoyksikkö

1000 €	TP2010	TA2011	TALOUSARVIO 2012	TS2013	TS2014
Toimintatulot yhteensä	32 404	34 386	36 349	35 904	38 632
Toimintamenot yhteensä	28 651	31 067	32 137	32 217	32 341
<i>Toimintatulot ilman hankerahoitusta</i>	32 343	34 342	36 232	35 832	38 632
<i>Toimintamenot ilman hankerahoitusta</i>	28 587	31 027	32 017	32 137	32 341
Hankerahoituksen tulot	62	44	117	72	0
Hankerahoituksen menot	64	40	120	80	0
Netto	-2	4	-3	-8	0
<i>Toimintakate</i>	3 754	3 319	4 212	3 687	6 291

JOUKKOLIIKENNE, nettoyksikkö

1000 €	TP2010	TA2011	TALOUSARVIO 2012	TS2013	TS2014
<i>Toimintatulot</i>	1 166	1 140	1 140	1 140	1 140
<i>Toimintamenot</i>	5 201	5 722	5 951	6 117	6 640
<i>Toimintakate</i>	-4 034	-4 582	-4 811	-4 977	-5 500

Teknisen lautakunnan menot sisältävät yksityisteiden kunnossapitoavustuksiin määrärahaa 3.000 euroa.

Oulun kaupungin teknisen keskuksen ja liittyvien kuntien toimintatulot ja -menot vuodelle 2012

Tekninen lautakunta 1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-Ii TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot yht.	42 851(*)	178	71	181	43	43 324
Toimintamenot yht.	38 088	2 401	1 652	1 421	361	43 923
Toimintakate	4 763	-2 223	-1 581	-1 240	-318	-599

*) Sisältää Oulun laskutuksen palveluista muilta kunnilta yhteensä 5.362

Tekninen lautakunta 1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-II TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot yhteensä	37 489	178	71	181	43	37 962
Toimintamenot yhteensä	38 088	2 401	1 652	1 421	361	43 923
Toimintatulot ilman ulkopuolista hankerahoitusta	37 372					37 845
Toimintamenot ilman ulkopuolista hankerahoitusta	37 968					43 803
Hankerahoituksen tulot	117					117
Hankerahoituksen menot	120					120
Netto	-3					-3
Toimintakate	-599	-2 223	-1 581	-1 240	-318	-5 961

- Kuntien osalta tiedot pohjautuvat 29.9.2011 läpikäytyihin talousarvion 2012 tuloihin ja menoihin.

TOIMINTASUUNNITELMA 2013-2014

Tämä talousarvio on laadittu nykyiselle organisaatorakenteelle. Toimintasuunnitelmaa vuosille 2013-2014 nykyisellä rakenteella ei ole mielekäs laatia. Vuosien 2013-2014 toimintasuunnitelma yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut prosessille laaditaan uuden Oulun palveluprosessien budjettien yhdistämisyhteisössä ja kun organisoituminen sekä vastuuhenkilöt ovat selvinneet.

7.13 RAKENNUSLAUTAKUNTA

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI 2012 - 2014

Toimintaympäristön suuri muutos on uuteen prosessiorganisaatioon siirtyminen 2012 aikana. Samaan aikaan neljän ympäryskunnan Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-Iin rakennusvalvontatehtävät siirtyvät Oulun järjestämistä vastuulle ja vuoden 2013 alussa em. kunnat ja Oulu muodostavat yhdessä Uuden Oulun, uuden kaupungin.

Rakennusvalvonnan lakisääteisessä tehtäväkentässä tapahtuu tarkastelu välillä joitakin tuntuvia muutoksia. Ne liittyvät pääosin ilmastomuutoksen hillintään ja eurocoden käyttöönottoon kantavien rakenteiden suunnittelussa. Uudisrakentamisen energiatehokkuusvaatimuksia kiristetään tuntuvasti heinäkuussa 2012. Rakennukselle valittava energialähde otetaan mukaan rakennuslupaharkintaan vuoden 2012 muutoksessa.

Kaupungin uuden esteettömyysstrategian tukemana on toiminnallisen laadun alueelle nostettu rakennusten ja niiden ympäristön esteettömyys eli soveltuminen toimintarajoitteisille käyttäjille. Kehityksen suunta esteettömyydessä, kuten energiassa ja elinkaaressakin, on selvä. Kestävät ratkaisut tulevat nousemaan etualalle. Niistä tullaan tekemään uusia linjauksia ja rakentamismääräyksiä, ensimmäisenä korjausrakentamisen määräykset.

Rakennusvalvonnan roolia päivitetään ympäristöministeriön luonnostelemia linjauksia mukaillen. Tällöin rakennusvalvonnan tulisi olla riippumaton ja toimivaltainen, palvelevaan ennako-ohjaukseen suuntautuva, yksikkökooltaan riittävän iso ja moniammatillinen sekä sähköiseen asiointiin siirtyvä. Edelleen sen tulisi tukea kestävä kehitystä periaatteella, että rakentamismääräysten mukaiset minimiratkaisut eivät yleensä ole läheskään elinkaarioptimeja. Samalla rohkaistaan turvaamaan rakennuttajien riittävä palvelu perustellulla rakennusvalvontataksan tasolla. Oulun mallin mukainen rakentajien ennako-ohjaus on noussut laajasti esille kiinnostavana kehityssuuntana. Sen piirteitä on kirjattu v. 2011 hallitusohjelmaan.

Ilmastomuutos ja sen hillintä merkittävin haaste, ohjaus laajenee korjausrakentamiseen

Ilmastomuutoksen hillitseminen on toimintaympäristön merkittävin haaste. Sen valtakunnalliset tavoitteet tiukkenevat ainakin vuosikymmenen ajan. Oulun rakennusvalvonta on saavuttanut laatutyössään läpimurron uudisrakennusten energiatehokkuuden parantamisessa. Tätä työtä kehitetään edelleen. Ohjausprosessia päivitetään tuntuvasti määräysten muuttuessa v. 2012.

Ilmastomuutoksen hillitsemisessä on uudisrakennusten ohelle noussut vaikuttamisalueeksi olemassa olevat rakennukset ja niiden peruskorjaukset. Niiden osuus energiankulutuksessa on uudisrakentamista merkittävämpi. Oulun rakennusvalvonta laajentaa energiatyötään olevan rakennuskannan alueelle. Työkalujen kehittäminen on käynnissä ulkopuolisen osarahoituksen turvin. Korjausrakentamisen lisääntyessä ja luvanvaraisuuden samalla laajetessa rakennusvalvonta tarvitsee lisäresursseja korjausrakentajien (energia)ohjaukseen. Tulo- ja kulukertymyt pyritään pitämään tasapainossa.

Rakentamisen energiamääräykset uudistuvat perusteiltaankin 2012 ja vaativat paljon ohjausta

Vuoden 2012 määräyksissä energialähde otetaan mukaan rakennusvalvonnan lupakäsittelyyn. Energiamääräysten jatkuva kehittyminen (muuttuminen) edellyttää rakennusvalvonnalta palvelujen jatkuvaa kehittämistä.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT KESKEISET SITOVAT TAVOITTEET JA MITTARIT

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky

Kriittinen menestystekijä

1. Rakennetun ympäristön teknisen, toiminnallisen ja esteettisen laadun parantaminen; erityishuomio ilmastonmuutoksen hillitsemiseen.

Strateginen tavoite	Tavoite 2012
Uudisrakennusten arviointi-perusteiden ja kelpoisuusrajojen täysin muuttuessa tulevissa energiamääräyksissä 2012/7 kehitetään Oulun uudisrakentamiseen uudet energiavalintojen konseptit (monistettavat menettelytavat).	<p>Uudenlaiset valintakonseptit kehitetään Oulun eri energialähteiden alueille (kauko-lämpö, maa- ja ilmalämpö, aurinko, puu ja sähkö) ja ne jalkautetaan ohjauksessa pienrakentamiseen</p> <p>Tavoitteena on tuottaa vuoden ohjaustyössä Oulun rakennuttajille 20 milj. euron energiansäästöpotentiaali määräystasoon 2012/7 verrattuna ja vastaavasti Oululle 55 milj. kg lisävähennä CO₂- päästömäärässä.</p> <p>Lisäinvestointitarve n. 2 milj. €.</p>

TALOUS

Oulu ilman muista kunnista siirtyviä 1000 €	TP2010	TA2011	TALOUSARVIO 2012	TS2013	TS2014
Toimintatulot yhteensä	1968	2017	2227	2800	2900
Toimintamenot yhteensä	1699	2080	2340	2950	2900
<i>Toimintatulot ilman hankerahoitusta</i>	1968	1921	2125	2700	2800
<i>Toimintamenot ilman hankerahoitusta</i>	1699	1908	2156	2850	2800
Hankerahoituksen tulot	-	96	102		
Hankerahoituksen menot	-	172	184		
Netto	-	-76	-82		
<i>Toimintakate</i>	269	-63	-113	-150	0

Mukana hankkeet nro 6 ja 1, kts. kohta "Kehittäminen, hankkeet".
TA 2012 on annetun raamin mukainen.

Rakennuslautakunta 1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-Ii TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot yhteensä	2 425*)	161	111	66	14	2 777
Toimintamenot yhteensä	2 340	185	203	99	63	2 890
Netto	85	-24	-92	-33	-49	- 113

*) Sisältää Oulun laskutuksen palveluista muilta kunnilta yhteensä 198

Rakennusautakunta 1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-II TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot yhteensä	2227	161	111	66	14	2579
Toimintamenot yhteensä	2340	185	203	99	63	2890
Toimintatulot ilman ulkopuolista hankerahoitusta	2125					2477
Toimintamenot ilman ulkopuolista hankerahoitusta	2156					2706
Hankerahoituksen tulot	102					102
Hankerahoituksen menot	184					184
Netto	-82					-82
Toimintakate	-113	-24	-92	-33	-49	-311

TOIMINTASUUNNITELMA 2012

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi kaudella 2012 – 2014

Rakennusvalvonnan toiminnan erityisiä painopistealueita ovat kaudella 2012 – 14 seuraavat:

- Rakennusvalvonta tehostaa rakennuttajien kosteudenhallintatyön tukemista aikaisemmin toteuttamiinsa laatuhankeisiin tukeutuen ja erityisesti energiatehokkuuden kiristyvät kosteudenhallintavaatimukset huomioiden.
- Rakennusvalvonta korostaa suunnittelunohjauksessa rakennusten ja pihan esteettömyyttä eli soveltumista toimintarajoitteisille käyttäjille. Virastossa kehitettyjä peruslinjauksia toteutetaan, kaupungin uusi esteettömyysstrategia huomioidaan.
- Rakennusvalvonta toimii eri osapuolien energiansäästötoimenpiteiden ja uusiutuvan energian käytön ohjaavana ja kokoavana tahona tavoitteinaan rakennuksiin ostettavan lämmitysenergian merkittävä säästö, sekä maa-, aurinko- ja ilmaenergian käytön lisääminen Oulun energiapolitiikan asettamissa puitteissa.
- Rakennusvalvonta alkaa ohjata korjausrakentajia hallittuun korjausprosessiin ja energiatehokkuuden parantamiseen kehittämäänsä ohjauskonsepteja ja työkaluja käyttäen.
- Rakennusvalvonta korostaa energia-arkkitehtuurin ja talotekniikan merkitystä energiatehokkuuden parantamisessa ja kohottaa kentän valmiuksia passiivienergiatason toteuttamiseen rakentamisessa. Passiivienergiatasoa tuetaan tietyin edellytyksin.
- Asiakaspalvelua kehitetään lupahakemusten uuden esikäsittelyn avulla sekä käsittelemällä kentän tekniset ja oikeudelliset yhteydenotot hallitusti ja viivytyksettä.
- Kehityshankkeet motivoijana ja uudenlaisen ajattelun virittäjänä, nyt korjausrakentamisen energiatehokkuushankkeen jalkautus sekä uusien valintakonseptien tuottaminen rakennusten energia-asioiden ratkaisuihin.

Strategiset valinnat palveluiden järjestämiseksi

Rakennusvalvonta jatkaa nykyisenkaltaista Oulun palvelumallin mukaista kuntalaispalvelua ja sen edelleen kehittämistä. Siihen tulee uutta sisältöä korjausrakentamisen, energialähteiden valinnan, asuttavuuden ja esteettömyyden alueelle.

Yksiköiden keskeistä teknistä ja kaupunkikuvallista yhteistyötä kehitetään edelleen. Riittävä päätöksenteon riippumattomuus säilytetään.

Monikuntavaiheessa on ratkaistava palvelupisteiden levittämisestä tarvittavassa määrin eri alueille. Ensisijainen tavoite on kuitenkin keskittää kaikki tstopalvelut Ympäristötaloon.

Keskeiset tunnusluvut vaikuttavuuden näkökulmasta

Tunnusluvut	TP 2009	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013
Oulun uudisomakotitalojen lämmitysenergian säästö -% määräystasoon 2007 (2010) nähden TA 2012 alkaen, kts.1)	37 %	43 % (18 %)	45 % (20 %)	1.) 20 milj € 55 milj. kg CO2	1.) 20 milj € 55 milj. kg CO2

1.) Vuoden ohjaustyön tuloksena tuotettu säästöpotentiaali Oulun rakennuttajille (milj. €) määräystasoon verrattuna
Vuoden ohjaustyön tuloksena tuotettu hiilidioksidipäästön vähennys Oulussa (milj. €) määräystasoon verrattuna

Palveluiden järjestäminen

Rakennusvalvonnassa, toimistossa, työmailla ja koulutuksissa, on vuosittain noin 35 000 asiakaskontaktia.

Rakennusvalvonnan palvelujen järjestämisessä on tavoitteena jatkaa ja edelleen kehittää nykyistä kuntalaisten palvelua, jolla pyritään tuottamaan selvää lisäarvoa hankkeille; ns. Oulun palvelumalli.

Asioiden omaksuminen sekä tulevaan kehitykseen ja elinkaariedullisiin ratkaisuihin motivointi pyritään tekemään vuorovaikutteisella ohjauksella mahdollisimman helpoksi asiakkaalle. Se perustuu asiakkaan henkilökohtaiseen mukanaoloon prosessissa, ei pelkästään sähköiseen osallistumiseen. Asiakkaalle on yksi asiointiluokku, sen sijaan asia ja paperit kiertävät eri tahoilla asiakkaan tietämättä. Rakennusluvan juridista luonnetta ei saa hämärtää sekoittamalla asiointi kaupungin muihin teknisiin palveluihin. Se aiheuttaisi asiakkaille sekaannusta ja henkilökunnalle lisätyötä.

Rakennusvalvonta laajentaa kuntalaispalvelua korjausrakentamisen ohjaukseen. Kuntalaisia ohjataan hallittuun korjausprosessiin, jossa rakennusten energiatehokkuus saadaan perustellusti nousemaan. Ohjaustarve lisääntyy korjausrakentamisen määrän kasvaessa, ja lisäarvon tuottamismahdollisuus on erinomainen.

Uusi Oulu 2012

Uuden Oulun kuntien rakennusvalvontatoimen järjestämisvastuu siirtyy kuntien välisellä sopimuksella vuoden 2012 alusta Oulun rakennuslautakunnalle. Tällöin kaikki viisi kuntaa ovat vielä erillisinä olemassa.

Käytännössä neljän kunnan, Haukipudas, Kiiminki, Oulunsalo ja Yli-Ii, rakennusvalvontahenkilöstö, 10 henkilöä, siirtyy Oulun Ympäristötaloon vuoden 2011 lopussa. Heille on järjestetty työskentelytilat Oulun rakennusvalvonnan yhteyteen, ja sinne toiminta ja arkistot siirtyvät. Myöhemmin päätetään mahdollisesta palvelun tarjoamisesta muualla kuin Ympäristötalossa. Siihen on eri mahdollisuuksia, mm. viraston kokousbussi.

Vuonna 2012 kuntien nykyinen henkilökunta muodostaa tiimin, joka pääosin hoitaa omaa kuntaansa lähtien kuntien nykyisistä palvelumalleista. Toiminnan kuntalaisille näkyvä muutos pidetään aluksi vähäisenä. Rakennusvalvonnan taksatasot harmonisoidaan loppuun vasta vuoden 2013 alusta.

Vuoden 2012 aikana alkaa toiminnan siirtyminen Oulun rakennusvalvonnan alustalle ja Oulun mallin mukaiseksi niin, että vuoden 2013 alusta palvelutarjonta olisi yhtäläinen koko uuden kunnan alueella.

Kunnat maksavat Oululle syntyvät eriteltävät kulunsa. Linjaus on, että suorat kohdennettavat kulut laskutetaan, mm. palkat, matkakilometrit ja atk. Epäsuoria ei laskuteta, mm. vuokrat ja yleiskulut.

Ko. neljä kuntaa ovat budjetoineet jokainen vuoden 2012 toimintansa selvästi alijäämäisiksi. Talousarvioiden mukaan kuntien yhteiset kulut ovat noin 630000 euroa ja tulot noin 350000 euroa, jolloin alijäämää syntyy noin 280000 euroa.

Kehittäminen, hankkeet

Oulun rakennusvalvonnalla (ORV) on perinteisen rakennusvalvontatyön ohessa meneillään tai käynnistymässä useita Oulun seudun rakennusten laatua ja energiatehokkuuden kehittämistä tukevia hankkeita. Lisäksi Sitra ostaa rakennusvalvonnalta konsultointia Oulun ohjauksellisen jalkauttamiseksi muille kaupunkiseuduille. Kehittämistyö tukee täysin rakennusvalvonnalle asetettuja keskeisiä vaikuttavuustavoitteita, jotka on johdettu kaupunkistrategiasta. Konsultointi puolestaan tukee taloustavoitetta, eikä imagovaikutustakaan ole syytä unohtaa.

Ohessa mainitut Oulun rakennusvalvonnan hankkeet ovat pääasiassa rakennusvalvonnan ja rakentajakentän valmistautumishankkeita energiamääräysten jatkuvaan muutokseen. On kysymys mm. passiivien energiatasoisien rakentamisen kohoavan vaurioherkkyyden (etenkin kosteusvauriot) ja riskitason hallinnasta. Myös passiivitalon asuttavuutta Oulun ilmastossa eli toteutusratkaisuiden valintoja tulee vielä varmistaa.

Hankkeita on yksikön kokoon nähden runsaasti, tässä esittelyssä 14 hanketta. Niiden aikataulujen, reunaehtojen ja tuottavimman sisällön sovittaminen edellyttää organisoimilta ketteryttä ja joustavuutta. Muuten resurssit käyvät riittämättömiksi. Ohessa luetellut kehityshankkeet on esitelty tarkemmin erillisessä liitteessä **"Rakennusvalvonnan keskeiset laatu- ja energiatehokkuushankkeet 31.8.2011"**.

1. Uudisrakennusten energiatehokkuus ja -lähde, ohjausprosessin ja työkalujen kehittäminen (Tekes-tuki hakuvaiheessa)
2. Korjausrakentamisen energiatehokkuus, ohjausprosessin ja työkalujen jalkautus (EU-tuki mahdollinen)
3. Pientalon asuttavuus, jalkautus
4. Laatu- ja energiakoulutus ammattilaisille
5. SeRA-hanke, jalkautus
6. IEEB-hanke, Increasing Energy Efficiency in Buildings (EU-tuki meneillään)
(Energiatehokkuuden Lisääminen Rakennuksissa)
7. SITRAn konsultointihanke, 2. vaihe
8. Arkkitehtuurimatkat ammattilaisille Eurooppaan, energiateemat
9. Esteettömyys rakennuksissa ja pihalla, jalkautus

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Palvelujen järjestämisohjelman vaikutukset oman henkilöstön määrään ja laatuun.

Henkilöstön määrään ei juuri odoteta muutoksia, jos palvelukonsepti jatkuu entisellään. Merkittävä on sen sijaan rakentamisen määrän mahdollinen vaihtelu ja sen mukainen työmäärän vaihtelu.

Monikuntaliitos lisää rakennusvalvonnan henkilökuntaa noin 10 henkilöllä 2013 alkaen

Uusien tehtävien paineita luovat:

- korjausrakentamisen ohjaus alkaa, se muuttuu enemmän luvanvaraiseksi ja edellyttää uusia ohjausresursseja
- monikuntaliitos tuo maaseutu- ja maatalousrakentamista, haja-asutusrakentamista, suhteellinen resurssitarve ei vähene.

Lähtötilanne

Tilanne

30.4.2011		1.1.2012	1.1.2013	1.1.2014
17	vakinaiset	26	28	32
	poistuma	1	1	1
	poistuman korvaaminen	1	1	1
	uudet vakinaiset tehtävät	1	1	1
1	määräaikaisten vakinaistaminen	1	3	0
18	vakinaiset 31.12.	28	32	33
TILAPÄINEN HENKILÖSTÖ				
1	- sijaiset	3	0	0
4	- määräaikaiset	4	4	4
1	työllistetyt (ka/vuosi)	1	1	1
	harjoittelijat (ka/vuosi)	0	0	0
24	yhteensä	36	37	38

Lisäystä kunnista 10 hlöä 1.1.2012 alkaen

Henkilötyöpanos

2010		2012	2013	2014
13,91	Vakinaiset (Uusi Oulu)	15,50 (23,0)	15,50 (26,0)	15,50 (27,0)
3,30	Tilapäiset palvelussuht. (Uusi Oulu)	3,30 (5,0)	3,30 (3,0)	3,30 (3,0)
17,64	Kaikki yhteensä Toteutunut työaika max ajasta (Uusi Oulu):	19,23 (28,0)	19,23 (29,0)	19,23 (30,0)

TOIMINTASUUNNITELMA 2013-2014

Oulu toimii vuoden 2013 alusta myös rakennusvalvontatoimen osalta uutena yhtenäisenä kuntana. Tavoitteiksi asetetaan mm. seuraavia periaatteita.

Rakennusvalvonnan toimintamalli muodostuu parhaista käytännöistä. "Oulun malli" on eräs Oulun kuntalaispalvelun päälinjauksista. Siinä rakennuttajaa ohjataan tekemään tuottavia laatuvalintoja. Toinen yhdistymisessä hyödynnettävä käytäntö on ympäryskuntien henkilöstön laaja-alainen osaaminen ja toimintamalli, "moniosaajamalli". Siihen liittyy hyvä paikallistuntemus.

Lisäarvon tuottaminen kuntalaisille: Oulun rakennusvalvonnan tavoitteena on rakennuttajien ennako-ohjauksen avulla tuottaa selvää mitattavaa lisäarvoa hankkeille ja kuntalaisille. Tätä saantoa pyritään jatkossa tuottamaan kaikille uuden kunnan rakennuttajille, kuntalaisille, nykyistä ennako-ohjausmallia (Oulun mallia) toteuttamalla.

Kuntien rakennustarkastajien laaja-alainen osaaminen, "moniosaajamalli", ja hyvä paikallistuntemus huomioidaan ja hyödynnetään mm. uuden kunnan palveluresursseja suunniteltaessa sekä toiminta- ja lupapäätösmalleja kehitettäessä.

Riittävät ohjausresurssit ovat edellytys palvelun ja lisäarvon tuottamiselle kuntalaisille. Kunnissa rakentaminen on merkittävilta osin kuntalaisten pientalorakentamista, joka edellyttää runsaasti ohjausresursseja. Lisäksi eriaikaiset rakentamisen aloitukset työllistävät kovasti rakennusvalvontaa. Jotta jatkossa kaikki kuntalaiset pääsisivät rakentaessaan tasavertaisesti saamaan palvelun tuottamaa

lisäarvoa, tulee ohjausresurssin tarve tiedostaa ja kattaa harkiten. Lisäarvon saannon määrän optimointi on keskeinen tekijä ohjausresurssin tarpeen määrittelyssä.

Rakennusvalvontatoimen talouden omavaraisuus asetettaneen tavoitteeksi myös vuonna 2013 ja siitä eteenpäin. Se edellyttäneen rakennusvalvontataksan pitämistä aluksi Oulun tasolla, eli kymmenen suurimman kaupungin keskiarvossa, ja koko kuntaan samaa taksatasoa. Myös Kuntaliitto ja ympäristöministeriö suosittavat nykyisin tavoitteeksi toimen talouden omavaraisuutta. Omavaraisuus tarjoaa toimen kehittämislle hyvän pohjan. Taksa sovitetaan kuluraenteeseen yhdistymisen jälkeen.

Lähtökohtana on palvelujen keskittäminen Ympäristötaloon. Alkuaikoina palvelun tarjoamista etäällä kunnissa harkitaan kokemuksien myötä. Siihen on olemassa mahdollisuuksia mm. rakennusvalvonnan kokousbussiin tukeutuen. Sen pysäkit, palveluajat, palvelusältö ja miehitys sovitetaan palvelutarpeen ja valittavan lupapäätösmallin mukaan. Sähköinen rakennusvalvonta-asiointi auttaa etäällä palvelupisteistä asuvia kuntalaisia rakennuslupa-asiointissa. Se edellyttää rakennusvalvonnan asiointiohjelman hankkimista. Joka tapauksessa ohjelmiston hankinta on tehtävä lähivuosina. Yksistään Oulun rakennusvalvonnalla on tällä hetkellä noin 35 000 asiakaskontaktia vuodessa.

Rakennusvalvonnan sähköisen asiointiohjelman hankkiminen on perusteltua laajassa Uudessa Oulussa. Se vähentää asteittain palvelun tarvetta. Samalla se tuo etäällä palvelupisteistä asuvat kuntalaiset tasavertaisempaan asemaan muiden kanssa rakennuslupa-asiointissa. Hankintakustannus on n. 50-60 000 €, ja ylläpitokustannus n. 10 000 € vuodessa.

Rakennusvalvonta-arkiston digitalisointiin tulee ryhtyä nopeasti, jo ennen vuotta 2013. Se nopeuttaa ja joustavoittaa toimintaa ja palvelua, mm. lupavalmistelua. Sähköisen arkiston avaaminen alan käyttöön tuo myös tuloja kaupungille, vrt Helsingin malli. Arkiston saattaminen sähköiseen muotoon tulisi aloittaa mahdollisimman pian. Joka tapauksessa digitalisointi Uudessa Oulussa tulee suorittaa lähivuosien aikana. Useat isot kaupungit ovat aloittaneet tai saaneet suoritettua ko. tehtävän. Kustannus on arviolta n. 300 000 tuhatta euroa.

Toiminnan riskit on tiedostettu tai tullaan tiedostamaan Oulun johdolla. Sama riskitietoisuus ja -riskienhallinta tulee olla koko rakennusvalvontatoimessa, kaikilla toimijoilla.

8 KEHITTÄMISOHJELMAT

YLEISTÄ

Hankemuotoiseen kehittämistyöhön käytettävän ulkopuolisen osarahoituksen suuntaamista jatketaan kaupunkistrategiasta johdettujen kehittämisohjelmien toteutukseen.

Kehittämisohjelmat ovat:

- 1) KONSTI - Elämänhallinta- ja hyvinvointiohjelma
- 2) SYKE - Kaupunkikulttuurin kehittämisohjelma
- 3) PESTI - Työllisyysohjelma
- 4) ILMO - Oulun ilmasto-ohjelma
- 5) IMPAKTI – Tietohallintaohjelma

Kehittämisohjelmissa toteutettavien hankkeiden koko ja kesto vaihtelee. Tällä hetkellä ohjelmakokonaisuudessa toteutettavan pienimmän hankkeen budjetti on 35 000 € ja kesto alle vuoden. Vastaavasti suurimman budjetti on 3,7 M€ ja se kestää lähes 4 ½ vuotta. Nopeilla ja ketterillä kehittämistoimilla halutaan varmistaa, että ohjelman salkku tuottaa tulosta jo käynnissä oloaikanaan eikä vasta ohjelman päättymisen jälkeen. Siksi ohjelmissa toteutetaan vaativuudeltaan ja riskisyydeltään erilaisia hankkeita. Näin varmistetaan salkun tasapaino.

Käynnissä olevat hankkeet ovat aiemmilta vuosilta jatkuvia hankkeita ja projekteja, joiden toteutus jatkuu vuonna 2012 ja jotka ovat budjetoitu hallintokuntien talousarvioihin. Uusilla avauksilla tarkoitetaan sellaisia hankeaihoita, jotka ovat tulleet esiin koottaessa kehittämistarpeita hallintokunnista ja käynnistyvät aikaisintaan vuonna 2012. Hanketoiminnan luonteeseen liittyen uusia avauksia tulee ennakkoinnista huolimatta myös kesken budjettivuotta aiempien vuosien tapaan.

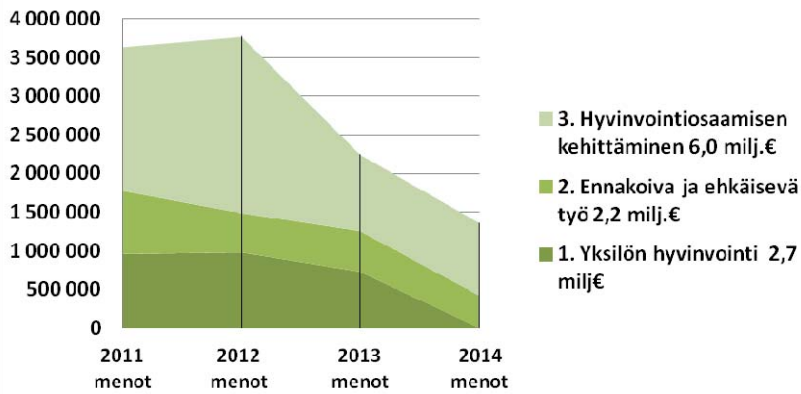
Kaupunginhallituksen v. 2012 talousarviossa on erillinen 3,05 M€ hankemääräraha, joka on varattu uusien hankkeiden käynnistämiseen, kehittämistyötä koskevien esiselvitysten laatimiseen sekä ulkopuolisten toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden hankerahoitukseen. Vuonna 2012 määrärahatarpeita tulee myös koko uuden Oulun laajuutta koskevassa kehittämistyössä.

8.1 KONSTI – ELÄMÄNHALLINTA- JA HYVINTOINTIOHJELMA

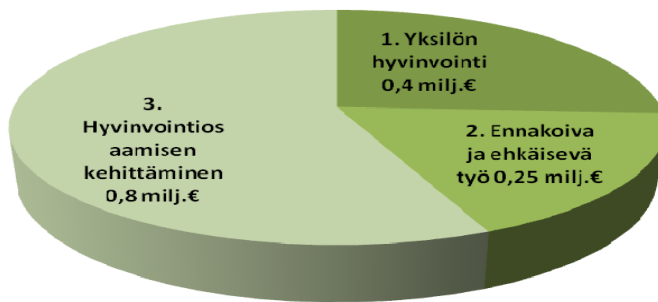
KONSTI- Elämänhallinta ja hyvinvointiohjelman päämääränä on ”hyvinvoivana Oulussa - keskellä elämää”. Ohjelmassa elämänhallinta ja hyvinvointi nostetaan kaikkien yhteiseksi asiaksi. Konsti – ohjelma koostuu kolmesta painopisteestä: 1) yksilön hyvinvointi, 2) Ennakoiva ja ehkäisevä työ ja 3) Hyvinvointiosaamisen kehittäminen. Ohjelman toteutukseen osallistuvat Keskushallinto, Liikunta-, Nuoriso-, Opetus- ja Sosiaali- ja terveystoimi. Vuonna 2012 toiminnassa on 16 aiemmin käynnistynyttä hanketta ja uusia esityksiä on valmisteilla 14. Lisäksi syksyllä 2011on koordinaatioryhmälle esitetty 12 uutta aihiota, joiden jatkovalmistelu käsitellään lokakuussa. Syksyllä tulleiden aihoiden käsittely on vielä käynnissä ja niiden vaikutusta Ta 2012 ei ole huomioitu esitetyissä taulukoissa. Hallintokuntien välinen yhteistyö on tiivistynyt Konsti-ohjelman 1.toteutusvuoden aikana. Yhteistyö on käynnissä kolmessa toteutuksessa olevassa hankkeessa ja neljässä uudessa avauksessa. Uuden Oulun kunnat ovat tiiviisti mukana viidessä sosiaali- ja terveystoimen kehittämishankkeessa. Lisäksi kolmannen sektorin kanssa ja yritysten kanssa tehdään rajoja rikkovaa yhteistyötä.

Elämänkaaren eri vaiheissa tarkasteltuna uudet panostukset ovat lasten ja nuorten osalta ennakoivassa ja varhaisessa puuttumisessa. Toiminnoissa tiivistetään mm. perheiden, koulun ja järjestöjen yhteistyötä sekä kohdennetaan nuorille terveyttä ja sosiaalisia suhteita vahvistavaa viestintää. Työikäisten palveluiden saavutettavuuteen panostetaan edelleen sähköisiä palveluita kehittämällä, mutta keskitytään myös syrjäytymisvaarassa oleviin henkilöihin mm. vaikuttamalla pitkäaikaisusunnottomuuteen ja työttömien terveystarkastuksiin. Palveluohjaukseen kiinnitetään huomioita Ikääntyvien palveluiden takaamiseksi tulevaisuudessa.

Konsti -Elämänhallinta ja hyvinvointi
Menot 2011-14, yhteensä 10,9 milj €
Netto 2,6 milj.€ (24%)

Konsti- Elämänhallinta ja hyvinvointi
Uudet avaukset ta 2012
Menot yhteensä 1,4 milj€, netto 0,48milj€ (32%)

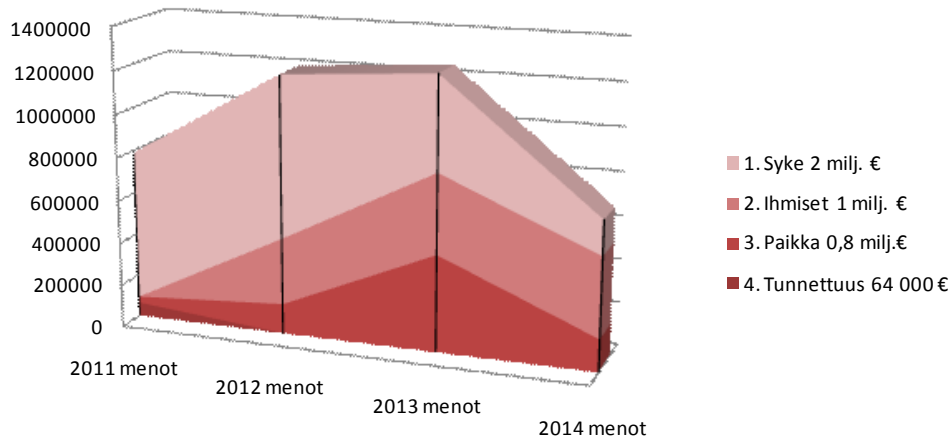

8.2 SYKE – KAUPUNKIKULTTUURIN KEHITTÄMISOHJELMA

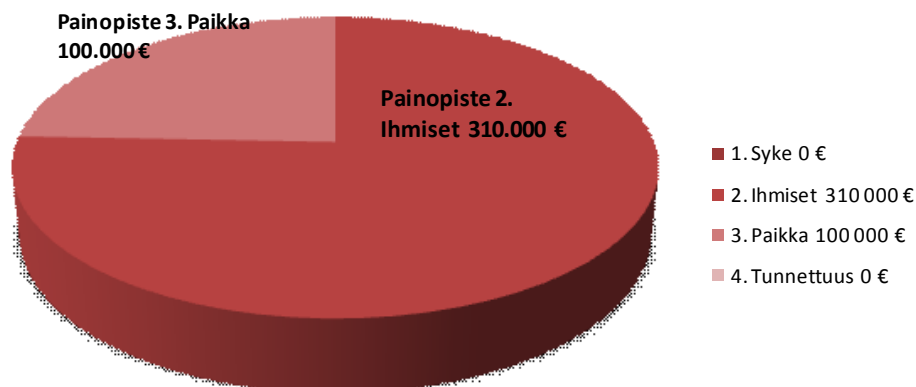
SYKE – kaupunkikulttuurin kehittämissuhteen päämäärä on: Oulu on pohjoinen metropoli, jonka syke ja tapahtumat houkuttelevat ihmisiä asumaan, viihtymään ja osallistumaan. SYKE – ohjelma muodostuu neljästä painopisteestä 1) Syke, 2) Ihmiset, 3) Paikka ja 4) Tunnettuus, joista keskeisin on painopiste 1) Syke.

Vuonna 2012 työtä jatketaan erityisesti painopisteen 2) Ihmiset uusilla avauksilla. Elävä ja monimuotoinen kaupunkikulttuuri on noussut tärkeimmäksi vetovoimatekijäksi kilpailtaessa asukkaista, matkailijoista, opiskelijoista, yrittäjistä, sijoittajista, kulttuuri- ja urheilutapahtumista sekä mediahuomiosta. Kaupunkikulttuurin ydin muodostuu laadukkaista tapahtumista ja monipuolisista vapaa-ajan aktiviteeteista. Tärkeä näkökulma on kaupungin rooli mahdollistajana. SYKE-koordinaatioryhmä on hahmottanut kaupunkikulttuurin hankemuotoisen kehittämisen lisäksi omalla aihealueellaan myös laajempaa, eri toimialoja ja toimijatahoja yhdistävää roolia toimintaympäristön ja tapahtumien rakentamisessa.

**SYKE - Menot 2011-14 yhteensä 3,9 milj €
Netto 1,8 milj. € (40 %)**

**SYKE - Uudet avaukset ta 2012
Menot yhteensä 410 000€,
netto 124 000 € (30%)**

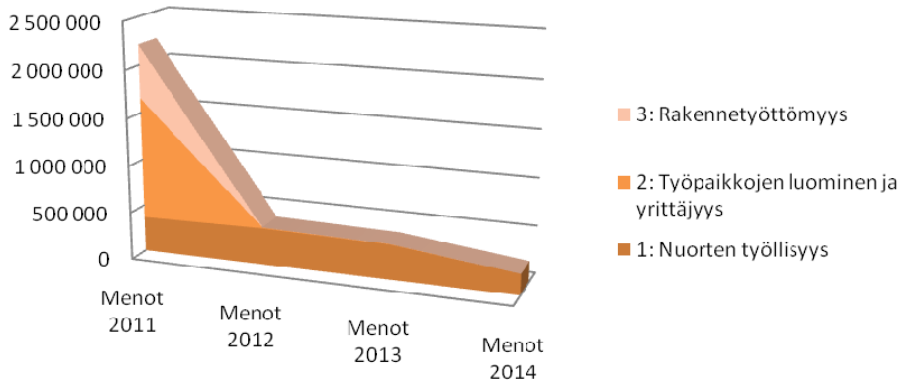

8.3 PESTI – TYÖLLISYYSOHJELMA

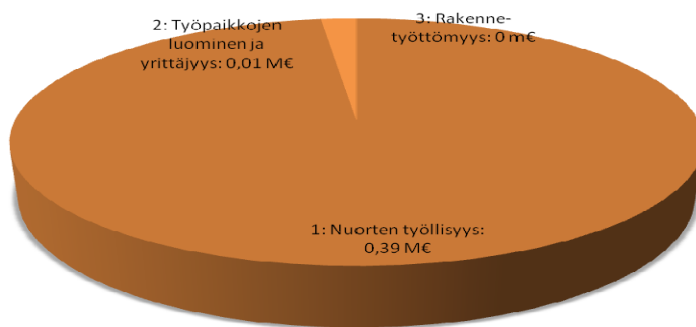
PESTI ohjelma on osa "Työllisyyden hoidon Oulu malli" – toimenpideohjelmaa, jota uudistetaan parhaillaan. Sen hankevalmistelut eivät ole vielä varmistuneet talousarviovuosille, mistä johtuen PESTI:n hankekanta on alhainen muuhun hankemuotoiseen kehittämiseen verrattuna. Työllisyyden edistämisen toimenpiteet resursoidaan pitkälti työllisyysmäärärahan kautta, mikä ei näy PESTI-ohjelman määrärahavaroituksissa.

Työllisyyden hoidon toimenpideohjelma keskittyy nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllisyyden edistämiseen. Oulun kaupunki edistää toisaalla uusien työpaikkojen syntymistä tehostetun elinkeinopolitiikan keinovalikoimalla. Vuoden 2011 aikana kaikkien työttömien, nuorten ja pitkäaikaistyöttömien lukumäärä on vähentynyt edellisvuoteen verrattuna. Osittain tämä on kaupungin toimenpiteiden ansiota, etenkin koska kaupungin väestömäärä on edelleen kasvussa. Eurooppalainen taloustilanne on kuitenkin varsin haastava ja siihen kuuluvien uhkakuvien toteutuminen voi aiheuttaa työttömyyden kasvua uudestaan.

PESTI - Menot 2011-2014
yhteensä 3,2 milj. €, netto 0,9 milj.€ (28 %)

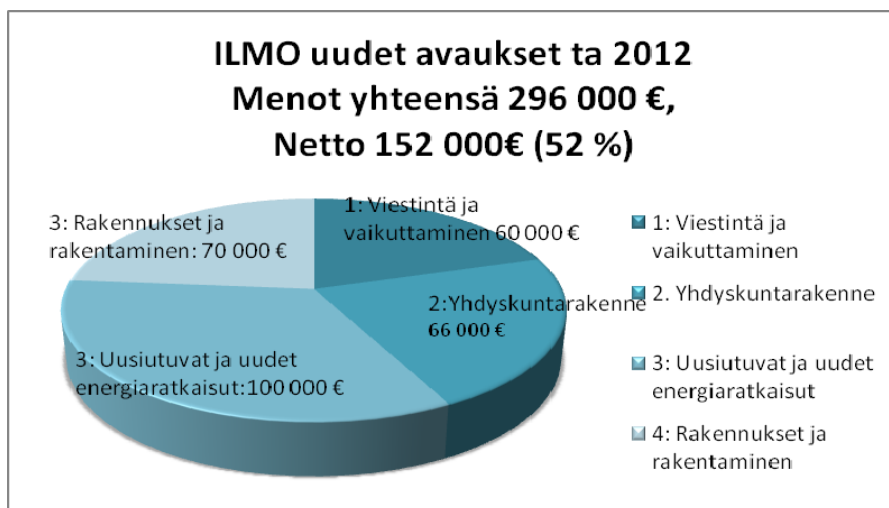
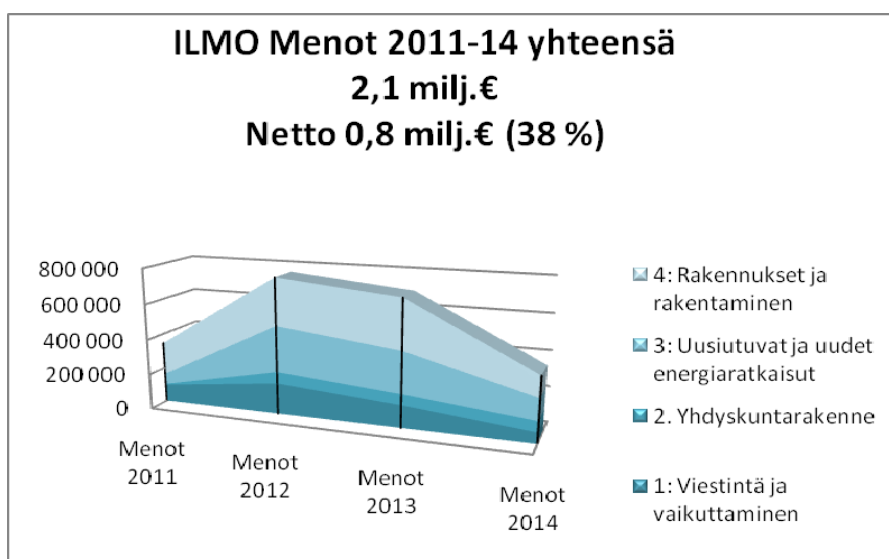
PESTI - uudet avaukset TA 2012,
menot yhteensä 0,4 milj.€, netto 0,18 milj. (46%)

8.4 ILMO – OULUN ILMASTO-OHJELMA

Ohjelman päämääränä on kasvihuonekaasujen pysyvä vähentäminen. Ilmasto-ohjelman painopisteet 1) Viestintä ja vaikuttaminen, 2) Yhdyskuntarakenne, 3) Uusiutuvat ja uudet energialähteet sekä 4) Rakennukset ja rakentaminen on valittu seudullisesta ilmasto-strategiasta Oulun kaupunkistrategian päämäärät ja kriittiset menestystekijät huomioon ottaen.

Ohjelman toteutus jatkuu ajantasaisen ja käytännön läheisen ilmastotiedon jakamiseen keskittyvässä Oulun seudun ilmastoportti-hankkeessa, rakennusvalvontaviraston uudisrakentamisen energiatehokkuuden parantamiseen tähtäävissä hankkeissa sekä Oulun yliopiston Ilmastoystävällinen kaavoitus -hankkeessa. Jatkossa energiatehokkuuden parantamiseen panostetaan myös korjausrakentamisessa luomalla siihen uusia menettelytapakonsepteja ja ohjaustyökaluja. Pohjoisen talvikaupungin energiatehokkuuden huomioivia asemakaavataso suunnittelukäytäntöjä ja -työkaluja aiotaan puolestaan tutkia yhteistyössä Oulun yliopiston ja teknisen keskuksen yhteistyöhankkeessa. Muita uusia avauksia nousee sekä 6-kaupunkien kaupunginjohtajien että eurooppalaisen kaupunginjohtajien ilmastoverkostoihin liittyvistä sitoumuksista, joista erityisesti 6-kaupunkien kaupunginjohtajien ilmastoverkoston yhteistyö on lähtenyt aktiivisesti liikkeelle konkreettisilla konkreettisilla toimenpitein v. 2011.

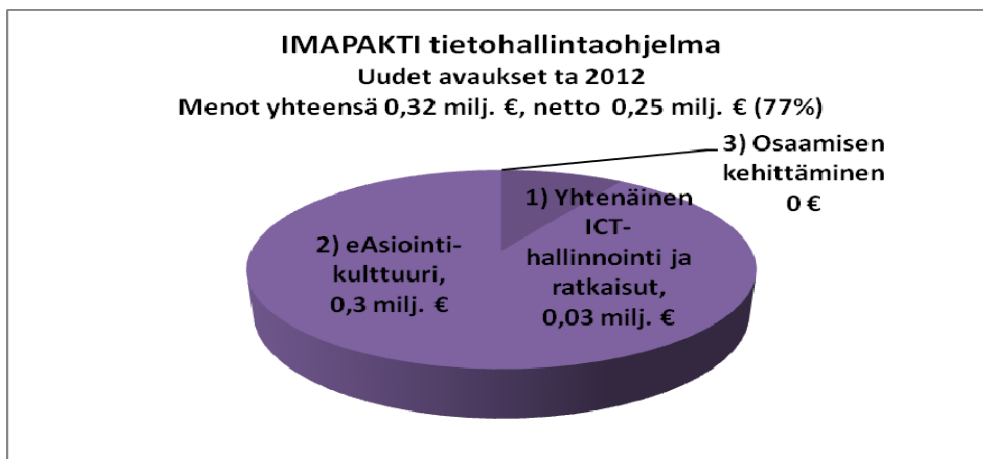
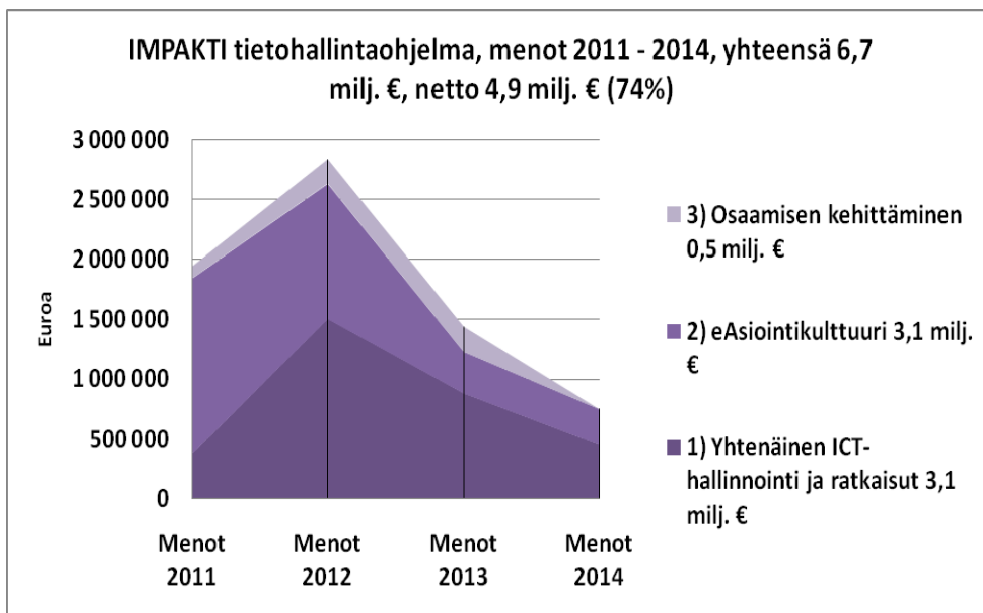

8.5 IMPAKTI – TIETOHALLINTAOHJELMA

IMPAKTIn päämääränä on edistää sähköistä asiointia sekä kaupungin palveluiden tehokkuutta ja vaikuttavuutta tieto- ja viestintäteknologian keinoin. Painopisteen 1) Yhtenäinen ICT- hallinnointi ja –

ratkaisut avulla luodaan perusta poikkihallinnollisesti yhtenäisille tieto- ja viestintäteknologian ratkaisuille. Painopiste 2) eAsiointikulttuuri keskittyy asiakaslähtöisten ja yhteisöllisten sähköisten palveluiden ja palvelukonseptien kehittämiseen. Painopiste 3) Osaamisen kehittäminen edistää sähköisten työtapojen omaksumista, jonka avulla varmistetaan uusien työtapojen ja -laadun parantuminen osana toimintojen kehittämistä. IMPAKTI poikkileikkaa kaupungin toimialat, yhtenäistää toimintatapoja ja pyrkii huomioimaan tietojärjestelmien kehittämisen kokonaisvaltaisesti.

Tällä hetkellä ohjelmassa olevat hankkeet edistävät taloushallinnon tietojärjestelmien, sähköisen asiointin, asiakaspalvelun ja kokonaisarkkitehtuurin kehittämistä. Ohjelman kehityskohteet edistävät Uuden Oulun palveluiden saatavuutta. Ohjelma sisältää myös sisäisinä toiminnan muutoksina toteutettavia kehittämistoimenpiteitä, joiden osuus vuoden 2012 kokonaismenoista on arviolta 71%.

9 INVESTOINTIOSA

9.1 PERUSKUNTA

JOHDANTO

Investointien priorisoinnilla ja ajoituksella voidaan vaikuttaa siihen, että Oulun kaupungin talous pysyy tasapainossa. Tässä investointisuunnitelmassa on perusteluteksteissä arvioitu merkittävien hankkeiden kohdalla niiden aiheuttamia vuosittaisia käyttötalousmenojen nettolisäyksiä ja laskettu niiden perusteella 20 vuoden aikana toimintojen ylläpidon kokonaiskustannuksen lisäys. Käyttökustannuksiin sisältyy aina poistojen edellyttämä korjausrakentamisvaraus sekä talonrakennuskohteissa sijoitetun pääoman korko. Nämä kustannukset sisältyvät tilavuokriin. Kalleimpia hankkeita ovat ne, jotka vaativat laajat tilat ja uuden henkilökunnan palkkauksen. Seuraavassa on joitakin esimerkkejä investointien käyttötalousvaikutusten lisäyksistä:

- Poikkimaantie 735 000 €/v ja 14,7 M€ 20 vuodessa
- Kontinkankaan vanhan sairaalan peruskorjaus 731 000 €/v ja 14,6 M€ 20 vuodessa
- Metsokangas II päiväkotia 1 545 000 €/v ja 31 M€ 20 vuodessa
- Kaukovainion koulun peruskorjaus 2 000 000 €/v ja 40 M€ 20 vuodessa.
- Hirosenkodin peruskorjaus 4 800 000 €/v ja 96 M€ 20 vuodessa.

Edellä mainitut esimerkit osoittavat, että uusien palvelujen perustaminen on eniten kustannuksia synnyttävää toimintaa. Koska tietyt peruspalvelut uusilla alueilla ovat välttämättömiä, on samalla tärkeää tutkia vanhojen alueiden palvelutuotantoa, jotta palveluverkkojen kokonaismitoitus voidaan optimoida esimerkiksi siirtämällä toimintoja vanhoilta alueilta uusille.

Vuonna 2012 tehtävän palveluverkkosuunnitelman tavoitteena on pitää palvelutuotannon kokonaismenot kurissa.

Tietohallintoinvestoinnit

Kaupungin tietohallintoinvestoinnit keskittyvät edistämään kaupunki-, toimiala- ja tietohallintostrategioiden mukaisia kokonaisuuksia ja palveluiden kehittämistä. Strategisesti tärkeiksi kehityskohteiksi on tunnistettu mm. taloushallinnon, asian- ja tiedonhallinnan, potilastieto- ja johdon tietojärjestelmien (tietovarastointi) kehittäminen. Lisäksi sosiaali- ja terveystoimessa valmistaudutaan alueellisiin ja kansallisiin ratkaisuihin liittymisiin, joiden avulla edesautetaan potilaiden valinnan vapautta ja tietojen liikkuvuutta.

Merkittävä tietohallintoinvestointeja edellyttävä kokonaisuus on uuden Oulun muodostaminen, jossa tietoteknisen infrastruktuurin ja tietojärjestelmien yhtenäistämisen avulla mahdollistetaan palveluverkkosuunnittelun mukainen palveluiden toteuttaminen uuden Oulun alueella. Kuntien yhdistymisestä johtuvat tietohallintoinvestoinnit vuodelle 2012 ovat 2,1 M€.

Tietohallintoinvestointien rahoitusmallia selvitetään työryhmätyönä syksyn 2011 aikana ja rahoitusmallista tehdään erillinen päätös selvitystyön valmistuttua.

KAUPUNGINHALLITUS

OSAKKEET JA OSUUDET

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot			16 500	11 000	9 000
Tulot					

Määrärahaa voidaan käyttää osakkeiden tai osuuksien hankintaan kaupunginhallituksen päätöksellä. Tältä menokohdalta maksetaan kaupungin vahinkorahaston sääntöjen mukaisia korvauksia eli kaupungin vakuuttamattoman omaisuuden vahinkoja.

Kontinkankaan vanhan sairaalan investointiin liittyvän pysäköintilaitoksen investoinnin kaupunginosuus vuonna 2012 rahoitetaan osakepääomasijoituksena tältä menokohdalta 1,93 M€. Pysäköintilaitos on suunniteltu yhtiömuotoisena yhdessä muiden alueen toimijoiden kanssa.

Oulun palvelusäätiön omistusjärjestelyissä kaupungin osuutta kasvatetaan in-house statuksen saavuttamiseksi. Rahoitustarve vuodelle 2012 on 450 000 €.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt 13.6.2011 § 64 perustaa Oulun Kaupunginteatteri Oy:n. Toiminnan käynnistämistä varten on laskettu tarvittavan rahoitusta, joka katetaan sijoittamalla tältä menokohdalta vuonna 2012 noin 400 000 € Oulun Kaupunginteatteri Oy:n vapaan pääoman rahastoon (SVOP).

Talous ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus Oy:n perustamiseen varataan 500 000 € vuodelle 2012.

Kiinteistöyhtiö OuluZone Oy:n pääomituksen käytetään 3 000 000 € vuonna 2012 moottoriurheilukeskuksen rakennustöiden käynnistämistä varten.

Keskustan pysäköintilaitospaikkojen investoinnit (Keskitetty pysäköintiratkaisu) rahoitetaan velvoiteautopaikkamaksuilla, keskustan entisistä pysäköintikortteleista saaduilla ja myöhemmin saatavilla myyntituloilla sekä pysäköintilaitosten pysäköintimaksutuloilla. Velvoiteautopaikkamaksuilla sekä entisten pysäköintitonttien myyntituloilla on kerätty 9,5 M€ ja tullaan saamaan tehtyjen asemakaavamuutosehdotusten toteutuessa lisäksi noin 30 M€. Kiinteistönomistajien kalliitiloihin kohdistuvat väestösuojamaksut ovat noin 3 M€.

Keskustan pysäköintilaitospaikat toteuttaa Oulun Pysäköinti Oy, jolle siirretään tältä menokohdalta oman pääoman korotuksena varoja edellä mainittuja sopimustuloja vastaava määrä. Investointivaiheessa puuttuva rahoitusosuus katetaan Oulun Pysäköinti Oy:n ottamalla lainoilla, jotka kaupunki takaa. Oulun pysäköinti Oy:n toteuttama keskustan keskitetty pysäköintilaitosinvestointi toteutetaan kolmen vuoden aikana seuraavasti 2012 9 M€, 2013 25 M€ ja 2014 26 M€. Tämän menokohdan kautta Oulun kaupungin rahoittama keskustan pysäköintilaitoksen osuus oman pääoman lisäyksenä on arvioitu olevan 9 M€ vuonna 2012, 10 M€ vuonna 2013 ja 8 M€ vuonna 2014.

LIIKELAITOSTEN PERUSPÄÄOMA

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot			4 000	0	0
Tulot					

Menokohtaan sisältyy Oulun Tilakeskuksen peruspääoman korotus 4 M€ vuodelle 2012. Tilakeskuksen peruspääoman korotus täsmentyy vuosittain kaupunginvaltuuston hyväksymän talonrakennusinvestointiohjelman mukaisesti. Muiden liikelaitosten peruspääoman muutokset käsitellään erikseen valtuustossa.

KESKUSHALLINTO

IRTAIN KÄYTTÖMAISUUS

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot			1 068	500	100
Tulot					

Keskushallinnon irtaimistohankinnat ovat tietohallintoinvestointeja ja ne jakaantuvat seuraavasti:

1000 €	yhteensä	2012	2013	2014
Sähköinen työpöytä	60	60		
Dokumenttien ja asian hallinta	1 200	800	400	
Tietovarastointi	374	100	100	100
Merit – käyttöoikeuslaajennus, SEPA – konversio ja verkkopäivitys	48	48		
Personec – käyttöoikeuslaajennus	60	60		

Näiden investointien käyttötalousvaikutukset on otettu huomioon keskushallinnon käyttötalous-suunnitelmassa.

SOSIAALI JA TERVEYSLAUTAKUNTA

IRTAIN KÄYTTÖMAISUUS

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot			2 200	2 700	2 200
Tulot					

Määrärahaa käytetään vuonna 2012 noin 368 000 € kalusto- ja laitehankintoihin. Hankinnat yksilöityvät käyttösuunnitelman yhteydessä sosiaali- ja terveyslautakunnan päätöksellä.

Vuoden 2012 määrärahaa käytetään sitovasti Hirosenkodin investointihankkeeseen kuuluvan irtaimiston (irt/inv) hankintaan 432 000 €.

Tietohallintoinvestointihankkeet jakaantuvat seuraavasti:

1000 €	yhteensä	2012	2013	2014
Terveydenhuollon kansallinen järjestelmä	600	200	200	200
Palveluohjauksen kehittäminen (itsepalvelu, neuvota, sähköinen palveluseteli)	200	100	100	
PPSHP:n kanssa yhteensopivat järjestelmät (lähete-palaute, tietojärjestelmien ristikkäiskäyttö, operatiivinen kuvavarasto)	400	200	200	
Effica – päivitykset (4.1 versioon siirtyminen, tietovaraston käyttöönotto, arkistointiratkaisun käyttöönotto)	750	250	400	100
Uuden Oulun tietojärjestelmäintegraatio (Effica – lisenssien lunastaminen, sosiaaliefffican päivitys)	650	650		

LIIKUNTALAUTAKUNTA

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

LIIKUNTA-ALUEET, ULKOILUREITIT JA NIIDEN VALAISTUKSET

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TA 2012	TS2013	TS2014
Menot		800	950	1400	1400
Tulot					

Määrärahaa käytetään ulkoliikunta-alueiden, ulkoilureittien ja uimarantojen peruskunnostamiseen liikuntalautakunnan vuosittain hyväksymän työohjelman mukaisesti. Vuoden 2012 työohjelmalla toteutetaan mm. pallokenttien, urheilukeskusten ja lähiliikuntapaikkojen peruskorjausta. Reittiverkoston kehittämistä jatketaan edelleen.

Oulun ulkovalaistukselle on laadittu yleissuunnitelma, jolla ohjataan mm valaistuksen energia- ja kustannustehokkuutta. Ulkoilureittien valaistuksen muutokset ja uusimisen kustannukset on arvioitu olevan 1,5 M€. Suunnitelman mukaan työt ajoittuvat 10 vuodelle. Tältä menokohdalta rahoitetaan vuosittain noin 150 000 € ulkoilureittien valaistuksen uusimista vuodesta 2012 alkaen. Energialamppujen vaihto sovitetaan yhteen katuvalaistusten vaihtojen aikatauluihin.

Kastellin monitoimitalonrakentamiseen ja valmistumiseen liittyen on tarpeen peruskorjata Huuhkajapuiston pallokenttiä. Nykyisten Huuhkajapuiston nurmikenttien monitoimitalon puoleinen pää muutetaan kahdeksi täysimittaiseksi keinonurmikentäksi monitoimitalon käyttäjien, alueen asukkaiden ja urheiluseurojen käyttöä varten. Nämä kentät aidataan. Lisäksi Huuhkajapuiston Raksilan puoleinen pää, joka toimii myös virallisena varapysäköintialueena tapahtumia yms. varten, peruskorjataan.

RANNANPERÄ – KIEKONMAJA KUNTORADAN RAKENTAMINEN

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TA 2012	TS2013	TS2014
Menot	1 000		500	500	
Tulot					

Hiukkavaaran uusien asuinalueiden rakentamisen myötä tarvitaan uusi kuntoreitti välille Rannanperä-Kiekonmaja, koska nykyiset kuntoreitit katkeavat Hiukkavaaran kunnallistekniikan rakennustöiden käynnistyessä. Vuoden 2013 määräraharake määrätellään rakennussuunnitelman valmistuttua seuraavalla talousarviokierroksella. Hankkeen kokonais-kustannus on korkeintaan 1 M€.

IRTAIN KÄYTTÖMAISUUS

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TA2012	TS2013	TS2014
Menot		250	400	200	200
Tulot					

Kuusisaaren ympärivuotisen tapahtumapuiston hankesuunnitteluryhmän loppuraportin (KH 20.6.2011 § 363) mukaan Kuusisaari-Raatti -aluetta kehitetään yhtenä kokonaisuutena, jossa kertaluontoiset suurkonsertit ja -tapahtumat sijoittuvat Raatin stadionille hyödyntäen lähialueita. Stadionille hankintaan nurmen suojamatot, kustannusarvio 200 000 euroa, joka rahoitetaan tältä menokohdalta. Hankinta mahdollistaa Raatin stadionin monipuolisen käytön ja suurtapahtumien saamisen Ouluun ja ilman suojamattoja/suojalevyjä tapahtumien järjestäminen ei ole mahdollista. Näin myös stadionin mittava kunnostustyö tulee hyödynnettyä maksimaalisella tavalla.

Irtaimen käyttöomaisuuden määrärahalla uusitaan vuosittain liikuntalaitosten ja ulkoliikunta-alueiden irtaimistoa ja liikuntavälineistöä. Esimerkiksi Ouluhallin äänentoistojärjestelmä edellyttää uusimista. Liikuntalautakunta päättää määrärahojen jaon käyttösuunnitelman yhteydessä.

OPETUSLAUTAKUNTA

IRTAIN KÄYTTÖMAISUUS

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	TA2012	TS2013	TS2014
Menot		1 400	1 375	520	520
Tulot					

Irtaimen käyttöomaisuuden määräraha käytetään opetusvälineiden ja koulukalusteiden uusimiseen opetuslautakunnan päätöksellä määrärahojen jaon käyttösuunnitelman käsittelyn yhteydessä.

Vuoden 2012 määrärahasta käytetään sitovasti Kaukovainion koulun investointihankkeeseen kuuluvan irtaimen käyttöomaisuuden (irt/inv) hankintaan 605 000 € ja Metsokankaan päiväkodin II vaiheen irtaimen käyttöomaisuuden (irt/inv) hankintaan 250 000 €.

Tietohallintoinvestointihankkeet vuodelle 2012: Päivähoidon uuden Oulun ICT-kustannukset (Effic-laajennus) 88 000 € ja Uuden Oulun kustannukset (oppilashallintojärjestelmä, pallasPRO, oppilaitosten effica, DW ja koulujen kytkimet) 35 000 €.

Investointeihin on lisätty määräraha irtaimistoinvestointeja varten varhaiskasvatukselle ja opetukselle.

KULTTUURILAUTAKUNTA

IRTAIN KÄYTTÖMAISUUS

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot		700	500	500	500
Tulot			130		

Vuonna 2012 Kaukovainion koulun yhteydessä olevan kirjaston omiin laitteisiin ja kirjoihin on varattu tältä menokohdalta 108 000 euroa. Kirjaston kalustoinvestointeihin käytetään 52 000 euroa. Kulttuurilaitosten näyttämö- ja esitystekniikan, laitteiston ja kalusteiden uusimiseen, Turkansaaren korjauksiin, museoihin sekä taide- ja esinehankintoihin varataan 182 000 euroa.

Tältä menokohdalta rahoitetaan vuonna 2012 seuraavat talonrakennusinvestointeihin liittyvät taidehankinnat: Kaukovainion koulu 29 000 euroa, Metsokankaan päiväkotiki 18 000 euroa ja Hirosenkoti 12 000 euroa sekä Kontinkankaan vanhan sairaalan ja Myllytullin koulun taidehankintojen ennakkomaksut 15 000 euroa.

Kulttuurilautakunta kohdentaa irtaimen käyttöomaisuuden määrärahat kulttuuritoimen yksiköille käyttösuunnitelman yhteydessä.

Tietotekniikan investointihankkeet vuodelle 2012: Kirjastojärjestelmä -yhteistyö 49 000 € ja Kirjastojärjestelmä Aurora, siirtyminen marc2:een 35 000 €.

Tietomaan ja Valveen elokuvateattereiden digitalisoimiseen haetaan avustusta Suomen Elokuvasäätiöltä 130 000 euroa. Mikäli haettu tuki myönnetään, hanke käynnistetään vuonna 2012.

Kirjastoauton hankinta-avustus 70 000 euroa opetus- ja kulttuuriministeriöltä on kohdistettu Oulun tekniseen liikelaitokseen, jonka taseeseen uusi kirjastoauto tulee.

NUORISOASIAINLAUTAKUNTA

IRTAIN KÄYTTÖMAISUUS

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot			20	0	0
Tulot			0		

Tietohallintoinvestointihankkeet vuodelle 2012: Ap-ip Effic - laajennus 20 000 €.

TEKNINEN LAUTAKUNTA

IRTAIN KÄYTTÖMAISUUS

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot			83	10	0
Tulot					

Tietohallintoinvestointihankkeet vuodelle 2012: Tekla Gis, internet karttapalvelu ja inspire-direktiivin vaatimat toiminnot (aloitettu 2011) 15 000 €, eTontti – palvelu 33 000 €, Tekla Gis 2012, parannetaan järjestelmän toiminnallisuutta 15 000 € ja Tekla Civil, kehitetään toiminnallisuutta 20 000 €.

MAANHANKINTA

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot		5 000	6 000	4 600	4 000
Tulot		6 000	6 000	6 000	6 000

Maanhankintaa tehdään kaupunkirakennetta eheyttäen Korvenkylässä, Madekoskella sekä jo kaavoitetuilla alueilla kunnallistekniikan toteuttamista varten. Normaalitaso 4 M€ käytetään maanhankintaan sekä tarvittavilta osin maaperän epäpuhtauksien puhdistamiseen. Vuonna 2012 siirretään Pyhäkoski-Leväsuo 110 kV voimajohto Hiukkavaarassa (noin 2,0 M€). Vuonna 2013 siirretään Leväsuu-Nuottasaari 110 kV voimajohto Poikkimaantien varteen rakentamisen edellyttämien johtojärjestelyjen yhteydessä (noin 0,6 M€).

Maanmyyntitulot ovat maanmyynti voittoja. Ne kertyvät pääasiassa myytävistä omakotitonteista. Vuosittain myydään lisäksi joitain muita tontteja, mm. vuokrattuja teollisuustontteja. Ritaportin Aurora -kauppakeskustonttien tontinluovutustulot ohjataan erillisinvestointeina alueen infran toteuttamiseen.

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Kadut, tiet, sillat, torit

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot		13 500	14 000	13 700	15 000
Tulot					

Määräraha käytetään paikalliskatujen eli tonttikatujen ja kokoojakatujen sekä niihin liittyvien siltojen rakentamiseen vuosittain hyväksyttävien työohjelmien mukaan. Katurakennusmäärärahalla rakennetaan myös uudisrakennuskohteiden katuvalaistus ja liikenteen ohjauslaitteet.

Uusinvestoinnit

Kohteet ovat pääosin tonttituotannon eli maankäytön toteuttamisohjelman edellyttämiä katurakennustöitä uusilla asunto- ja työpaikka-alueilla. Uudisrakentaminen painottuu edelleen uusien pientalovaltaisten alueiden pohjaus- ja viimeistelytyöhön. Uutta katuverkostoa rakennetaan pääosin Ritaharjussa, Hiukkavaaran Kivikkokankaalla, Metsokankaalla ja Rannanperällä. Samanaikaisesti tehdään päällystys- ja ympäristötöitä muutamia vuosia aikaisemmin rakennetuilla uusilla asuntoalueilla, pääasiassa Metsokankaalla ja Ritaharjussa. Kerrostalo- ja työpaikka-alueiden rakennustöitä tehdään mm. Alppilassa ja Kontinkankaalla.

Kehittämis-/ perusparannusinvestoinnit

Kehittämis- ja perusparannusinvestoinneista merkittävin kohde on kaupungin keskustan katuverkon kehittäminen. Suurimmat yksittäiset kohteet talousarviovuonna ovat kävelykatualueen peruskorjaustyön jatkaminen sekä katuvalaistuksen parantaminen.

Korvausinvestoinnit

Merkittävimpiä korvausrakentamiskohteita ovat mm. Rajakylän ja Puolivälinkankaan alueiden peruskorjaustyöt. Tulevien vuosien kohteet määritellään myöhemmin yhteistyössä Oulun veden ja Oulun Energian kanssa.

Pääliikenneväylät ja muut liikennejärjestelyt

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot		4000	3 500	4 000	4 000
Tulot					

Määräraha käytetään pääkatujen parantamiseen, liikenteen haittojen vähentämiseen, liikenteenohjaukseen, pyöräteihin ja kevyen liikenteen alikäytäviin, linja-autokatoksiin sekä pieniin liikenneturvallisuus- ja esteettömyyskohteisiin. Tekninen lautakunta hyväksyy vuosittaisen perusparannusohjelman.

Uusinvestoinnit

Vuoden 2012 uusinvestoinnit kohdistuvat pääosin Vaalantielle, koska Hiukkavaaran liittäminen päätieverkkoon edellyttää merkittäviä investointeja liittymä- ja alikäytäväjärjestelyihin lähivuosina.

Pyörätieverkkoa kehitetään käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa teknisen lautakunnan hyväksymän pyöräteiden kehittämissuunnitelman mukaisesti.

Kehittämis-/ perusparannusinvestoinnit

Raitotien kolmivuotinen peruskorjaus Kuivasjärven kohdalla valmistuu 2012. Parantaminen jatkuu Ritaportin kohdalla ja Ruskossa hyväksytyyn yleissuunnitelman mukaisesti lähivuosina.

Liikennevalojen vanhimpia ohjauskojeita uusitaan ja tietoliikenneyhteyksiä parannetaan vastaamaan paremmin liikenteen vaatimuksia.

Oulun liikenneturvallisuussuunnitelman mukaiset toimenpiteet jatkuvat jalankulun ja pyöräilyn turvallisuutta parantavina sekä asuinalueiden nopeusrajoituksia tukevin liittymä- ja suojatiejärjestelyinä. Lisäksi huomiota kiinnitetään esteettömyysstrategian mukaiseen liikkumisympäristön parantamiseen.

Matkakeskuksen rakentamiseen liittyy kaupungin kustannusitoumuksia ja edellyttää Rautatienkadun uusimista välillä Saaristonkatu – Pohjoinen alikäytävä. Näiden töiden aloitus ajoittuu vuodelle 2013.

Tulevina vuosina Kastellin monitoimitalo ja koko Kontinkankaan alueen kehittyminen edellyttävät toimenpiteitä Oulunsuuntiella. Samoin uusien kaupallisten palveluiden edellyttämiä liikennejärjestelyjä tehdään eri puolilla kaupunkia yhteistyössä toimijoiden kanssa.

Toppilan uudet asuntoalueet ovat rakenteilla ja Koskelantiellä tarvitaan toimivuutta ja liikenneturvallisuutta parantavia investointeja lähivuosina.

Liikenneturvallisuuteen tulee kiinnittää Kastellin monitoimitalon alueella ja sen ympäristössä erityistä huomiota.

Korvausinvestoinnit

Korvausinvestoinnit kohdistuvat vanhimpien pyöräteiden ja alikäytävien sekä kevyen liikenteen siltojen peruskorjaukseen.

Ympäristöinvestoinnit, venesatamat ja Kaakkurin kaatopaikan kunnostus

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot		850	850	850	850
Tulot					

Ympäristörakentaminen seuraa muuta rakentamista ja kaupungin voimakas kasvu edellyttää myös ympäristörakentamisen investointeja. Uusien alueiden leikkipuistot ja muut viheralueet rakennetaan mahdollisimman nopeasti asukkaiden muutettua alueelle. Merkittävien puistoalueiden perusparannuksilla sekä leikkipuistojen peruskorjauksilla varmistetaan ympäristön säilyminen viihtyisänä ja kehittyvän

teknologiakaupungin imagoa vastaavana. Alempana esitettyjä ympäristökohteita rakennetaan teknisen lautakunnan vuosittain hyväksymän rakennusohjelman mukaisesti.

Venesatamien rakentaminen jatkuu vuonna 2011 aloitetun Tervaporvarinpuiston venetelarannan loppuun tekemisellä. Kustannusarvio vuodelle 2012 on noin 100 000 €. Rommakkoselän veneväylän syventäminen rahoitetaan tältä menokohdalta.

Kaakkurin kaatopaikka-alueella olevien moottoriurheilutoimintojen korvaavien ratojen rakentaminen Ylikiiminkiin toimintakaudelle 2013 mahdollistaa huoltorakennuksen purkamisen syksyllä 2012 ja kaatopaikan pohjoisosan kerrosrakenteiden rakentamisen. Vuonna 2012 kustannuksiksi on arvioitu 30 000 €, mutta vuonna 2013 määrärahatarve on n. 350 000 €. Vuonna 2014 tehdään puhtaiden maiden täyttöjä. Vuonna 2015 rakennekerrosten teko jatkuu edelleen ja vuonna 2016 tehdään viher- yms. viimeistelytyöitä. Kaatopaikan sulkeminen ja uuden moottoriurheilukeskuksen rakentaminen edellyttävät siirtymävaiheen aikana hankkeiden yhteensovittamista.

Uusinvestoinnit

Vuoden pääkohteet ovat Lundströmin puiston leikkipaikka Toppilansaassa sekä Ulkometsän leikkipaikka Metsokankaalla. Seuraaville vuosille ajoittuvat Murtomaan leikkipaikka Ylikiimingissä, Ritaharjun puistoalueet, Alppilan alue leikkipuistoihin, sekä Toppilansaaren Retinranta.

Kehittämisen-/perusparannusinvestoinnit

Perusparannustyötä jatketaan Tervaporvarinpuistossa, ja Muurahaispuiston koira-aitaus perusparannetaan. Seuraavina vuosina ovat vuorossa Laanilanrannan ja Tervahaudanpuiston perusparannukset. Vanhimpien koira-aitauksien perusparantamista jatketaan 2009 valmistuneen kehittämissuunnitelman mukaisesti.

Korvausinvestoinnit

Leikkipuistojen peruskorjausta toteutetaan vuonna 2007 valmistuneen leikkipuistojen kehittämissuunnitelman mukaisesti. Vuonna 2012 peruskorjataan Hupisaarten keskusleikkipuisto sekä leikkipaikat Pyykösjärvellä ja Kuivasjärvellä. Seuraavana vuonna ovat vuorossa leikkipuistot Herukassa, Taskilassa, Höyhtyällä ja Välvainiolla.

Leikkipuistojen runsas käyttö edellyttää välineiden lisäystä ja valaistuksen rakentamista. Leikkipuistojen elinkaaren ollessa keskimäärin 15–20 vuotta nykyisen tilanteen ylläpito edellyttää 5–6 kohteen peruskorjausta vuosittain.

ERILLISKOHTEET, KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Poikkimaantie

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot	18 000	980	1 400	3 000	8 000
Tulot					

Nykyiset Oulujoen ylittävät tieliikenteen sillat ovat ylikuormitettuja. Liikennettä tulee lisäämään laajentuva maankäyttö Kuusamontien varressa sekä Hiukkavaaran uudet alueet. Hiukkavaaran Kivikkokankaan tontin luovutus alkaa keväällä 2012. Sillan kautta rakennetaan myös Hiukkavaarassa tarvittava kaukolämpöyhteys. Tämän valmistumiseen saakka joudutaan varautumaan väliaikaiseen lämpökeskukseen.

Sillan ja katuyhteyksien kustannusarvio on tarkistettu vuoden 2010 aikana ja sen mukaan kokonaiskustannukset välillä Kainuuntie – Vaalantie ovat yhteensä n. 18 M€ (kaupungin osuus), josta jokisillan osuus noin 6 M€. Kustannusarvioon sisältyy Fingrid Oy:n omistaman 110 kV voimalinjan siirtoa Saarelan kaupunginosasta tulevan Poikkimaantien sillan yhteyteen samoihin pylväisiin Oulun Energian voimalinjan kanssa. Sen kustannukset ovat arviolta 1,4 M€. Voimalinjan siirto toteutetaan vuonna 2012.

Poikkimaantie on hallinnolliselta luokaltaan katu ja sen toteutuksesta vastaa pääosin kaupunki. Tiehallinto varautuu osaltaan Poikkimaantien uuden yhteyden vaikutuksiin kehittämällä valtatieä 22 (Kainuuntie) nelikaistaiseksi välillä Joutsentie – Poikkimaantie. Tätä koskeva tiesuunnitelma on valmis.

Möljän silta ja Toppilansaaren rantarakenteet

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot	2 600	500	2 100		
Tulot					

Möljänsillan ja siihen välittömästi liittyviin katuyhteyksien rakentaminen on aloitettu syksyllä 2011 ja silta valmistuu vuonna 2012. Vuoden 2012 määrärahararve on 2,1 M€. Tulevina vuosina on tarkoitus jatkaa Toppilansaaren rantarakenteiden tekemistä asuntorakentamisen edistymisen myötä.

Snellmannin puisto ja Hallituskatu

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot	4 400		300	500	
Tulot					

Elämysten ketju ulottuu Raksilasta matkakeskukseen, keskustan ja torin kautta suistoalueelle. Elämysten ketjun ensimmäinen vaihe on Snellmannin puiston saneeraus keskustassa, joka aloitetaan syksyllä 2012, (0,3 M€) ja joka valmistuu vuonna 2013 (0,5 M€).

Hallituskadun rakentaminen välillä Mäkelininkatu - Rautatienkatu toteutetaan myöhemmin. Hallituskadun rakentaminen välillä Uusikatu - Mäkelininkatu aloitetaan vuonna 2012 pysäköintirampin rakentamisen yhteydessä.

Katuvalaistuksen energiatehokkuuden parantaminen

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot	18 100	200	200	1000	1000
Tulot					

24.3.2009 voimaan tulleen energiatehokkuusdirektiivin vaikutuksesta kaikkien huonon energiatehokkuuden omaavien ulkovalaisimien maahantuonti EU:iin päättyy 2015 loppuun mennessä. Näihin valonlähteisiin kuuluvat myös elohopeahöyrylamput, joita Oulun kaupungin katujen ja puistojen valaisimista on noin 80 %. Elohopeahöyrylamppujen vaihto-ohjelman kustannus on teknisen keskuksen hallinnoimien alueiden osalta vuoden 2010 hintatasossa yhteensä 18,1 milj. € ja vaihto-ohjelma kestää vuoden 2019 loppuun saakka. Osa kustannuksista saadaan takaisin pienempinä energiakustannuksina. Myös Cupola-valaisinten valmistus loppuu ja ne täytyy uusia. Niiden uusimiskustannukset eivät ole mukana em. kustannuksissa. Tekninen keskus selvittää energiatuen saamista investointiin.

Hankkeella toteutetaan energiatehokkuussopimuksen (KH 19.5.2009 § 272) mukaista tavoitetta vähentää kaupungin energiankulutusta vuoteen 2016 mennessä yhdeksällä prosentilla vuoden 2005 tasosta. Vuonna 2012 tutkitaan taloudellisimpia vaihtoehtoja vähentää valaistusenergian kulutusta.

MAANKÄYTTÖKORVAUKSILLA TMS. SOPIMUKSILLA RAHOITETTAVAT KOHTEET, KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

LIMINGANTULLI 1-4

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot	3 580	2 249	500	500	300
Tulot					

Limingantullin kortteleiden 1-4 kaavamuutokseen perustuen kaupunki saa tonttien omistajilta ja vuokraoikeuden haltijoilta maankäyttökorvauksia yhteensä lähes 4,0 M€. Kaupunki on puolestaan sitoutunut alueen kuntatekniikan toteuttamiseen alueen rakentumisen edellyttämässä tahdissa. Töiden laajuus arvioidaan vuosittain talonrakennustöiden mukaan. Kuntatekniikan toteuttaminen on esitetty

toteutettavaksi maankäyttökorvauksista saatavilla tuloilla, jotka kirjautuvat teknisen keskuksen käyttötalouteen.

Toppilansalmen kuntatekniikka ja rantarakenteet

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot	13 000	2 500	3 400	2 000	1 000
Tulot		1 080	150	60	

Toppilansalmen alueelta kerätään sopimuskorvauksina ja ennakkovuokrina vuoteen 2017 mennessä noin 13 M€. Toppilansalmen alueen infrastruktuurin toteuttaminen rahoitetaan kokonaisuudessaan näillä tuloilla, joten toteuttaminen ei aiheuta kaupungille rahoitus- eikä korkokuluja. Vuosien 2010 – 2017 yhteenlasketut tulot ja investointimenot pidetään koko tarkastelujaksolla positiivisena. Suunnitelmakaudella 2012 – 2014 arvioidaan alueen rantarakenteiden, katujen ja puistojen investointien olevan 6,4 M€. Hankkeen tulot ovat ARA:n ehdollisen ennakkopäätöksen mukaista kunnallistekniikan avustusta Toppilansalmen alueelle.

Ritaportti

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot	13 000			1 000	5 000
Tulot					

Ritaportin kauppakeskuksen tontin kokonaiskauppahinta on noin 16 M€. Kauppahinnasta noin 13 M€ kirjautuu maaomaisuuden myyntivoittoihin. Tällä summalla toteutetaan alueen edellyttämä kuntatekniikka eli kadut, sillat, puistot ym. julkisten alueiden rakenteet. Yhteistoiminta- ja laatusopimuksen mukaan kauppahinta maksetaan rakentamisvaiheittain siten, että lopullisen kauppakirjan allekirjoituksen yhteydessä maksetaan puolet eli noin 8 M€. Kauppa tehdään, kun asemakaava tulee voimaan eli nykyisen arvion mukaan vuonna 2012. Kuntatekniikan investointien on arvioitu alkavan vuonna 2013. Aikataulut ja määrärahatarpeet tarkentuvat myöhemmin.

PERUSKUNNAN INVESTOINNIT YHTEENSÄ

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot			59 846	48 480	53 100
Tulot			6 280	6 060	6 000

PERUSKUNNAN JA SISÄISTEN LIIKELAITOSTEN INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ

Bruttoinvestointimenot ovat seuraavat: **2012 94 M€, 2013 88 M € ja 2014 81 M€**. Näihin lukuihin ei sisälly Oulun Energian, Oulun veden, Oulun Sataman ja Oulun Jätehuollon investoinnit.

9.2 LIIKELAITOS OULUN TILAKESKUS

JOHDANTO

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Liikelaitos Oulun Tilakeskuksen erillisinvestointien rakennusohjelman talousarviokäsittelyn yhteydessä. Määrärahat ovat hankekohtaisesti sitovia.

Investoinnit rahoitetaan seuraavasti:

- Peruspääoman osuus, eli peruskunnan suora sijoitus uusiin talonrakennusinvestointeihin vuonna 2012 on **4 M€**.
- Konsernilainaosuus vuonna 2014 on **4 M€**.
- Asuntorahaston avustus Hirosenkodin peruskorjaukseen vuodelle 2012 on **0,824 M€**.
- Vuokrilla kerättävä tilaliikelaitoksen omarahoitusosuus vuonna 2012 on **26,4 M€**. Tällä osuudella rahoitetaan kiinteistöjen korjauksia ja erillisinvestointeja.
- Omarahoitusosuudella rahoitettava korjausrakennusohjelma on **9,2 M€** vuonna 2012, **9,4 M€** vuonna 2013 ja **10,5 M€** vuonna 2014. Korjausrakennusohjelman hyväksyy tilaliikelaitoksen johtokunta.
- Omarahoitusosuudella rahoitettava suunnitelmääräraha talorakennushankkeiden yleissuunnittelua varten on vuosittain **0,3 M€**.

Seuraavassa ohjelmassa on laskettu myös investointien käyttötalousmenonvaikutuksia vuositasolla nykytilanteeseen verrattuna sekä yhteenlaskettuna 20 vuoden kerrannaisvaikutus.

RAKENNUKSET

TAKUUAIKAISET ERILLISHANKKEET

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot			200		
Tulot					

Määräraha käytetään erillisinvestointikohteiden viimeisten maksuerien ja takuuajakaisten tehtävien rahoittamiseen. Takuuajakaistella rahoituksella ei ylitetä kohteiden hyväksytyjä kokonaisbudjetteja. Takuukohteet vuonna 2012 ovat Ympäristötalo, Ritaharjun monitoimitalo, Raatin liikuntakeskus ja Kaupungintalo.

KONTINKANKAAN VANHAN SAIRAALAN PERUSKORJAUS, A- JA G- RAKENNUKSET

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot	16 150	400	6 000	9 750	
Tulot					

Kontinkankaan vanhan sairaalan A- ja G- rakennusten hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 19.3.2007 § 23. Hankesuunnitelman tarkistus on hyväksytty Kv 14.6.2010 § 61.

Tilat kunnostetaan sosiaali- ja terveystoimen toimisto-, toimenpide- ja asiakaspalvelutiloiksi. Tavoitehinnaksi on vahvistettu (Kaupunginhallituksen päätös 31.10.2011) A- ja G- rakennusten osalta 16 150 000€ (alv 0%).

Hankkeen aiheuttamat käyttötalousmenolisäykset tulevat olemaan noin 0,731 M€ vuodessa eli 14,62 M€ 20 vuodessa.

KIVIKKOKANKAAN PÄIVÄKOTI

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot	3 680		1 900	1780	
Tulot					

Kivikkokankaan päiväkodin hankesuunnitelma valmistui 30.9.2011. Hanke toteutetaan perinteisenä kaupungin investointihankkeena vuosien 2012-2013 aikana kaupungin omaan taseeseen tai kaupungin kiinteistöyhtiön hallintaan. Aikataulu edellyttää, että hankkeen kilpailutuksen suunnittelu aloitetaan vuoden 2011 aikana.

Hankkeen aiheuttamat käyttötalousmenolisäykset tulevat olemaan noin 1,5 M€ vuodessa eli 30 M€ 20 vuodessa.

HIROSENKODIN PERUSKORJAUS

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot	20 426	4 300	5 000	5 000	6 126
Tulot	1 184	360	824		

Hirosenkodin hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 16.2.2009 § 11 hintaan 23 428 000 €. Urakkatarjouksiin perustuva kustannusarvio 20 426 415 € on hyväksytty Kh:ssa 4.4.2011 § 181.

Hankkeen aiheuttamat käyttötalousmenolisäykset tulevat olemaan noin 4,8 M€ vuodessa eli noin 96 M€ 20 vuodessa.

OULU 10:N, ALEKSINKULMAN JA VALVEEN AUTOPAIKAT

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot					4 111
Tulot					

Liikelaitos Oulun tilakeskuksella on keskustan alueella kolme toimitilakiinteistöä, joiden asemakaavanmukaisista autopaikoista suurin osa on toteuttamatta. Nämä autopaikat sijoitetaan keskitetyn pysäköintiratkaisun mukaisesti kalliotiloihin. Autopaikkamaksut ovat seuraavat: Byströmin kortteli (Valve) 40 autopaikkaa / 2,4 M€, Aleksinkulma 14 autopaikkaa / 0,84 M€ ja Oulu10 32 autopaikkaa / 1,92 M€. Oulu10:n kiinteistö on maksanut ennakkomaksuna kaupungille 1,05 M€. Kaupungin autopaikkavelvoitteiden jäljellä oleva kokonaishinta keskitettyyn pysäköintiratkaisuun on 4,11 M€. Nämä autopaikat kirjataan kiinteistökohtaisesti Oulun tilakeskuksen taseeseen.

HIUKKAVAARAN MONITOIMITALO

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot			50		
Tulot					

Hiukkavaaran monitoimitalon tarveselvityksen mukaan Hiukkavaaran keskuksen tarvitaan uusi monitoimitalo (yhtenäinen peruskoulu, päiväkotito, nuoriso- ja liikuntatilat). Hanke toteutetaan perinteisenä kaupungin investointihankkeena vuosien 2015-2017 aikana kaupungin omaan taseeseen tai kaupungin omistaman kiinteistöyhtiön hallintaan. Vuoden 2012 määräraha varataan suunnittelua varten.

KAUKOVAINION KOULUN PERUSKORJAUS

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot	9 539	4 200	5 339		
Tulot					

Kaukovainion koulun hankesuunnitelma on käsitelty kaupunginvaltuustossa 10.11.2008 § 121 tavoitehintaa-arviolla 10 452 000 €. Hankkeen syyskuun 2010 laskentaindeksillä tarkistettu hinta on 9 539 000 €. Hanke valmistuu kesäkuussa 2012.

Hankkeen synnyttämät käyttötalousmenot ovat noin 2,0 M€ / v eli noin 40 M€ 20 vuodessa.

METSOKANKAAN PÄIVÄKOTI

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot	3 685	1 300	2385		
Tulot					

Hankesuunnitelma mukainen tavoitehintaa-arviolla 4 048 000 € on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 14.9.2009 § 84. Rakennusosa-arviolla 3 685 000 € on hyväksytty Oulun Tilakeskuksen johtokunnassa 22.12.2010. Hanke valmistuu elokuussa 2012.

Hanke aiheuttaa 1 545 000 euron vuosittaiset käyttötalousmenot eli yhteensä noin 31 M€ 20 vuodessa.

KASTELLIN MONITOIMITALO

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot					
Tulot					

Kaupunginvaltuusto päätti 13.9.2010 kilpailuttaa Kastellin monitoimitalon toteutuksen elinkaarimallilla (kumppanuusmalli PPP). Kilpailutuloksen pohjalta päätetään monitoimitalon toteutustapa kaupunginvaltuustossa tammikuussa 2012, jolloin myös hankkeen kustannusvaikutukset kirjataan talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan 2012 – 2014. Hankkeen rakentaminen ajoittuu vuosille 2012 – 2014.

MYLLYTULLIN UUDEN OSAN PERUSKORJAUS

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot	4 867	200	2 000	2 667	
Tulot					

Myllytullin koulun uudemman osan hankesuunnitelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 13.10.2008 § 116 tavoitehintaa-arviolla 4 993 000 €. Hankkeen syyskuun 2011 laskentaindeksillä tarkistettu hinta on 4 424 000 €.

Hanke aiheuttaa 300 000 euron vuosittaiset käyttötalousmenot eli yhteensä noin 6 M€ 20 vuodessa.

RUSKONSELÄN PALOASEMA

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot	2 738	150	1 300	1 288	
Tulot					

Oulun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Ruskonselän paloaseman hankesuunnitelman 18.5.2009 tavoitehintaa-arviolla 2 925 000 €. Hankkeen syyskuun 2011 laskentaindeksillä tarkistettu hinta on 2 738 000 €.

Ruskonselän uusi paloasema lisää Oulu – Koillismaan pelastuslaitoksen vuokramenoja 193 000 € vuodessa eli 3,86 M€ 20 vuodessa.

OULUN KESKUSPALOASEMAN PERUSKORJAUS

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot	9 067		200	3 800	5 067
Tulot					

Oulun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Oulun Keskuspaloaseman peruskorjauksen hankesuunnitelman tavoitehintaa- arvion 8 015 000 11.10.2010. Hankkeen syyskuun 2011 laskentaindeksillä tarkistettu hinta on 9 067 000 €. Hankkeelle haetaan Palosuoja-rahaston avustuksia.

Oulun Keskuspaloaseman peruskorjaus lisää Oulu – Koillismaan pelastuslaitoksen vuokramenoja 500 000 € vuodessa eli 10 M€ 20 vuodessa.

NUORTEN TYÖPAJATOIMINNAN JA KAJAANINTULLIN KOULUN PAJALUOKKIEN TILAT

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot	5 125	100	2 000	3 025	
Tulot					

Oulun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Nuorten Työpajan hankesuunnitelman 8.11.2010. Hyväksytty tavoitehintaa- arvio on 4 659 000 € (ALV 0 %). Hankkeen syyskuun 2011 laskentaindeksillä tarkistettu hinta on 5 125 000 €.

Hanke aiheuttaa 417 000 € vuosittaiset käyttötalousmenot eli yhteensä noin 8,34 M€ 20 vuodessa.

TERVA-TOPPILAN KOULUN PERUSKORJAUS JA LAAJENNUS

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot	880		80	800	
Tulot					

Oulun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Terva-Toppilan koulun hankesuunnitelman 22.8.2011. Hyväksytty tavoitehintaa- arvio on 880 000 € (ALV 0 %).

Käyttötalousmenot kasvavat tilakustannusten kasvun johdosta 70 500 € vuodessa eli 1,4 M€ 20 vuodessa.

KORVENSUORAN YHTENÄINEN PERUSOPETUS

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot				200	
Tulot					

Kaupunginhallitus on hyväksynyt Tarveselvityksen Korvensuoran yhtenäisen perusopetuksen järjestämiseksi 23.5.2011 § 298 (hankepääätös). Apulaiskaupunginjohtaja Sinikka Salo on asettanut 9.8.2011 hankesuunnitteluryhmän yhtenäisen perusopetuksen järjestämiseksi Korvensuoran suuralueella. Hankesuunnitelma valmistuu toimeksiannon mukaisesti 31.1.2012. Vuoden 2013 määräraha on rakennussuunnittelua varten.

TILALIIKELAITOKSEN ERILLISINVESTOINNIT YHTEENSÄ

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot			26 454	28 310	15 304
Tulot			824		

Tilaliikelaitos toteuttaa lisäksi vuosittain johtokunnan päätöksellä korjausrakentamishankkeen 9,2 M€ vuonna 2012, 9,4 M€ vuonna 2013 ja 10,5 M€ vuonna 2014. Korjausrakentaminen rahoitetaan vuokriin sisältyvillä poisto-osuuksilla. Tilakeskuksen talousarvioon on lisäksi varattu hankkeiden yleissuunnittelua varten vuosittain 0,3 M€.

10 LIIKELAITOKSET JA OULUN KAUPUNGIN KEHITTÄMISRAHASTO

10.1 OULUN ENERGIA LIIKELAITOS

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Eduskunnalle 22.6.2011 luovutetussa hallitusohjelmassa kansallisen energiapolitiikan keskeisiksi tavoitteiksi linjataan globaaliin ilmastohaasteeseen vastaaminen yhdessä energiaomavaraisuuden lisäämisen ja kestäväen talouskasvun tukemisen kanssa. Energiapoliittiset linjaukset ovat myönteisiä erityisesti suhteessa uusiutuvien energiamuotojen käytön lisäämiseen.

Ympäristötietoisuuden lisääntyminen on ollut keskeinen tekijä toimintaympäristössä jo pidempään. Tällä on ja tulee jatkossa olemaan voimakas vaikutus investointitarpeisiin, polttoaineisiin, tuotantoon ja asiakashintoihin, joihin muun muassa turpeen polttoaineverotus vaikuttaa. Turvetta verotetaan vuoden 2013 alusta lukien 2,9 eurolla megawattitunnilta ja vuoden 2015 alusta lukien 3,9 eurolla megawattitunnilta.

Uusi päästökauppa-kausi alkaa vuoden 2013 alussa. EU:n päästökauppa- sektorille asetettu noin 2 000 miljoonan päästöoikeuden katto alenee vuosittain 1,74 % niin, että vuonna 2020 saavutetaan 21 % vähennystavoite verrattuna vuoteen 2005. Käytännössä tämä tarkoittaa ilmaisten päästöoikeuksien merkittävää vähenemistä, jolla on suora vaikutus Oulun Energia-konsernin tulokseen.

Hallitusohjelmassa on otettu kantaa myös lämmön ja sähkön yhteistuotannon asemaan, joka pyritään turvaamaan. Kustannus- ja ympäristötehokkuudesta huolimatta yhteistuotannolla tuotettu kaukolämpö on ollut yleisesti kilpailuviranomaisen kiinnostuksen kohteena. Mahdollisesti lisääntyvä sääntely, kilpailevat lämmitysmuodot sekä uudet rakentamismääräykset saattavat lisätä tavallisesti seesteisenä pidetyn toimialan turbulenssia.

Kesän 2010 aikana tapahtuneet suurhäiriöt aiheuttivat sähköverkoissa laajoja vahinkoja, jonka seurauksena Energiategollisuus ry. muutti suositustaan verkonsuunnitteluperiaatteiden osalta. Painopisteenä tulevat jatkossa olemaan maakaapelointi ja muut toimitusvarmuutta edistävät verkkoinvestoinnit, joiden määrän arvioidaan lisääntyvän. Niin ikään urakointipalvelutoiminnalle tarjoaa hyviä mahdollisuuksia katu- ja tievalaistuksen uusiminen energiategohokkaampiin ratkaisuihin vuoteen 2016 mennessä.

Sähkön vähittäismyyntimarkkinoilla toimijoiden määrä todennäköisesti lisääntyy, jonka arvioidaan lisäävän hintakilpailua. Lisäksi suunnittelukaudella toteutuu laajassa mittakaavassa siirtyminen etäluettaviin mittareihin, jonka seurauksena asiakasvaihtuvuuden arvioidaan kasvavan edelleen. Trendinä on enenevässä määrin siirtyminen kohti palveluliiketoimintaa, jonka mahdollisuuksia etäluenta ja sähköiset palvelut lisäävät. Etäluennan lisäksi suunnittelukaudella tullaan todennäköisesti näkemään ensimmäisiä kaupallisia sovelluksia hajautetusta sähköntuotannosta. Sähkön jakeluverkkotoimintaa valvovan Energiamarkkinaviraston uusi valvontakausi alkaa vuoden 2012 alusta lukien.

Kunnat ja kilpailuneutraliteetti-työryhmä on saanut työnsä päätökseen ja luovutti esityksensä valtionvarainministeriölle 8.6.2010. Työryhmä on esittänyt, että avoimilla markkinoilla toimivien kunnallisten liikelaitosten toiminta tulisi yhtiöittää. Lakiehdotuksen ennakoitaan tulevan eduskunnan käsiteltäväksi syksyllä 2011.

Kokonaisuutena arvioiden energia-alalla tapahtuu lähivuosina paljon. Yhdentyvät markkinat ja poliittiset linjaukset, erityisesti Fukushima onnettomuutta seurannut Saksan päätös ydinvoimasta luopumisesta vuoteen 2022 mennessä, ovat lisänneet toimialan riskisyyttä ja edellyttävät aktiivista ja päämäärätietoista kehitystyötä Oulun Energia-konsernin kilpailukyvyyn säilyttämiseksi. Muutos luo myös mahdollisuuksia, jotka voidaan hyödyntää kauaskatseisella, kannattavaan kasvuun tähtäävällä strategialla.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET JA MITTARIT

Asiakas

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Oulun Energia –konserni on tuotteineen sekä palveluineen asiakkaiden haluttu ja luotettava valinta	<ul style="list-style-type: none"> Tuotepakettien kehittäminen Uusien palvelukanavien kehittäminen Tuote- ja toimintosynergioiden hyödyntäminen AMR-hanke etenee suunnitelman mukaisesti Kannattavien asiakkaiden määrän lisääntyminen 	Asiakasmäärä, asiakasvaihtuvuus. AMR-projektin eteneminen aikataulussa ja budjetissa.

Toimintatavat ja rakenteet

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Oulun Energia-konserni lisää yhteistyötä Oulun yliopiston kanssa.	Selvitetään mahdollisuuksia yhteistyöhankkeisiin mm. lähienergiaa ja energiasäästöjä koskevien hankkeiden osalta.	Tavoitteen mukaisten selvitysten valmistuminen.

Talouden hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Omaisuuksien arvон kasvattaminen ja toiminnan kannattavuuden säilyttäminen	Kannattavan kasvun turvaaminen investointien ja erityyppisten järjestelyiden aktiivisella selvitystyöllä	Toiminnan kannattavuus.

Ilmaston muutoksen hillintä ja muutokseen sopeutuminen

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Hiilidioksidipäästöjen vähentäminen ja energiankulutuksen hillitseminen	Suunniteltujen energiainvestointien ja säästötoimien toteuttaminen Ekovoimalaitos toiminnassa 2012	Suunniteltujen energiainvestointien ja säästötoimien toteuttaminen Ekovoimalaitos toiminnassa 2012

TOIMINTASUUNNITELMA 2012

Polttoaineet

Turpeen tuotantotavoitteista saavutettiin kuluneella tuotantokaudella noin 70 %. Polttoaineyksikkö varmistaa polttoaineiden riittävyyden yli tulevan lämmityskauden runsaalla puupolttoaineiden käytöllä sekä aiemmin hankitulla hiilivarastolla.

Yksikön pitkäjänteisenä tavoitteena on varmistaa turpeen saatavuutta varmuusvarastoinnilla, vaikka turpeen tuotanto-olosuhteet eivät ole sitä toistaiseksi mahdollistaneet. Turveruukki Oy tulee vuoden 2012 aikana jatkamaan laajamittaisia investointeja turpeen tuotantoon konsernin polttoainevarmuuden edistämiseksi.

Oulun Energian biopolttoaineiden hankintaa varmistaa osaltaan kesällä 2012 käyttöön otettava uusi vastaanottotermiini. Myös jatkossa biopolttoaineiden, puun yms. käytön lisäämisen rinnalla on varmistettava hiilivaihtoehto mahdollisessa kriisin aikaisessa Oulun kaupungin lämpöhuollossa.

Konsernihallinto

Vuoden 2012 aikana Oulun Energia-konsernin toiminnan kehitystä tullaan jatkamaan. Vuoden 2011 alussa käyttöön otettua tukifunktiomallia tullaan jalostamaan siten, että se vastaa kasvua tavoittelevan energiakonsernin tarpeita. Organisoitumisen painopisteenä tulevat olemaan eri funktioiden väliset vastuualueet, funktiokokonaisuuksien tehtävien selkeyttäminen sekä johtoryhmätyöskentely.

Jatkossa organisaatio on saatava toimimaan konsernisynergioita hyödyntäen tehokkaasti, jotta toimintaympäristön asettamiin haasteisiin voidaan vastata. Oulun Energia-konsernin toiminnan kehittäminen edellyttää kehitystyötä ja investointeja myös konsernin tietojärjestelmissä.

Tuontanto

Merikosken, Toppila 1:n ja 2:n osalta tehdään tarvittavia revisioita siten, että niiden toiminta jatkuu 2010-luvun lopulle. Mahdollisten uusien voimalaitoshankkeiden lupa- yms. päätökset vaativat erittäin pitkän valmistelun. Toppila 1:tä korvaavan voimalaitoksen valmistelu on aloitettava vuonna 2012.

Ekovoimalaitos valmistuu suunnitelman mukaan vuoden 2012 aikana. Ekovoimalaitoksen käynnistyttyä Ruskoon kertyvä vuotuinen jätemäärä putoaa 100 000 tonnista 40 000 tonniin, jonka lisäksi se vähentää merkittävästi edistävien kaasujen, kuten metaanin, päästöjä ilmakehään. Teholtaan voimalaitos on noin 50 megawattia.

Energiakauppa ja liiketoiminnan kehitys

Energiakaupan osalta suunnittelujakso on haasteellinen. Sähkön markkinahinta näyttää lähivuosina jäävän alhaiselle tasolle, jonka lisäksi haasteita lisäävät päästökaupparakkinoiden epävarmuudet ja vaikeasti ennustettavat taloudelliset suhdanteet.

Energiakaupan vastuulla ovat osakkuudet muissa voimayhtiöissä. Oulun Energia-konsernin toiminnan pitkän aikavälin kannattavuuden varmistamiseksi uusia hankkeita ja järjestelyitä on selvitettävä aktiivisesti ja avoimesti, jonka mm. osakkuudet Pohjolan Voima Oy:ssä ja EPV Energia Oy:ssä mahdollistavat. Vuoden 2012 aikana etenee myös yhteishanke Rovaniemen Energia Oy:n kanssa, jossa toimijoiden perustama yhtiö toteuttaa voimalaitoshankkeen Rovaniemen Mustikkamaalla.

Oulun Sähkönmyynti Oy

Oulun Sähkönmyynti Oy vastaa Oulun Energia-konsernin asiakkuuksista sekä viestintä- ja markkinointitoimpeiteistä. Kehitystoimpeiteiden keskiössä tulevat vuoden 2012 aikana olemaan konsernitasoinen tuotekehitys, asiakaspalvelun toiminnan edistäminen sekä sähköisten palvelukanavien käyttöönotto ja tehostaminen.

Kilpailun ja kilpailijoiden markkinatoimpeiteiden arvioidaan voimistuvan entisestään vuoden 2012 aikana, kun sähkön markkinahinnat ovat laskusuunnassa. Keväällä 2011 julkistettua kanta-asiakasohjelmaa tullaan jatkamaan yhdessä ympäristöystävällisten tuotteiden kehityksen kanssa.

Oulun Energia Siirto ja Jakelu Oy

Oulun Energia Siirto ja Jakelu Oy:n avaintavoitteita on saada mittaustietokantaan ja mittareiden etäluenta koskeva projekti tehtyä lainsäätäjän edellyttämässä aikataulussa. Muilta osin sähkön jakeluverkkoa uusitaan suunnitelman mukaisesti.

Oulun Energia Urakointi Oy

Verkkourakointi tulee olemaan lähivuosina kilpailtu toimiala, joka on herkkä taloudellisille suhdanteille. Lähitulevaisuudessa kasvualueena on katuvalaistuksien uusiminen tehokkaampiin valaisimiin. Myös automaattiseen mittarinluentaan liittyvien töiden arvioidaan työllistävän. Painopistealueena tulevat vuoden 2012 aikana olemaan toiminnan kehittäminen maltillisemman kilpailun alueille sekä liittoutumis- ja laajenemismahdollisuuksien selvittäminen.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Oulun Energia -liikelaitos

Henkilöstömäärä, tilanne 31.12. mukaan	TP 2010	Ennuste 2011	TA2012	TS2013
Vakinaiset	166	162	164	168
Tilapäiset	25	25	25	25
Yhteensä	191	187	189	193
Muutos-%	0	-2 %	1 %	2 %
Henkilötyövuodet (HTV)				
Vakinaiset	134	131	132	136
Tilapäiset	32	32	32	32
Yhteensä	166	163	164	168
Muutos-%	0	-2 %	1 %	2 %
Palkkakustannukset (palkat ja palkkiot)				
Kustannukset, 1000 €	7343	7303	7829	7985
Muutos-%	0	-1 %	7 %	2 %
Arvio henkilömäärästä vuoden aikana:				
Harjoittelijat, lkm	15	15	15	15
Työllistetyt, lkm	0	0	1	1

Henkilöstön määrän arvioidaan Oulun Energia-liikelaitoksessa hieman kasvavan suunnittelukaudella 2012-2014. Vuoden 2011 alussa käyttöön otetun tukifunktiomallin mukaisesti energiakonsernin toimintoja pyritään keskittämään Oulun Energia-liikelaitokseen. Toimenpiteillä pyritään varmistamaan Oulun Energia-konsernin toimintakyky ja edellytykset tuloutustavoitteiden täyttämiseen sekä omaisuuden arvon kasvattamiseen. Lisäksi henkilöstömäärässä näkyy myös eläköitymisten ja niiden tuomien tehtävien siirtojen aiheuttama tilapäinen lisäys.

Oulun Energia -liikelaitokseen ei siirry henkilöstöä muista liittyvistä kunnista.

INVESTOINNIT

Oulun Energia -liikelaitoksen investoinnit

	2012	2013	2014
Hallinto ja Talous	1300	800	700
Atk-ohjelmat ja laitteet	1300	800	700
Yrityspalvelut	190	190	190
Kiinteistöt	140	140	140
Koneet ja kalusto	50	50	50
Kaukolämpö	8 804	6133	5933
Koneet ja kalusto	35	35	35
Kaukolämpöverkosto	7 546	5 800	5 600
Energiamittarit	1 223	298	298
Tuotanto	22 430	11 450	15 450
Toppilan voimalaitos 1	2 295	4 250	11 000
Toppilan voimalaitos 2	11 175	6 250	3 500
Lämpökeskukset	200	200	200
Merikosken voimalaitos	1 800	250	250
Koneet ja laitteet	560	500	500
Laanilan ekovoimalaitos	6 400		
Osakkeet ja osuudet*	4 000	4 000	4 000
YHTEENSÄ	36 724	22 573	26 273

Oulun Energia -liikelaitoksen investoinnit ovat vuonna 2012 yhteensä 37,0 M€. Merkittävimmät investoinnit ekovoimalaitoksen ohella ovat kaukolämpöverkon rakentaminen sekä Toppilan voimalaitoksiin kohdistuvat revisio- ja perusparannusinvestoinnit.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 22.8.2011 mukaisesti Oulun Energia osallistuu vähemmistöosakkaana yhdessä Rovaniemen Energia Oy:n kanssa perustettavaan yhtiöön, joka toteuttaa voimalaitoshankkeen Rovaniemen Mustikkamaalla. Tämä on huomioitu investointilaskelmassa (*).

Oulun Energia-liikelaitoksen rahoituslaskelman mukainen toiminnan ja investointien rahavirta vuonna 2012 on yhteensä noin -15,3 M€. Oulun Energia-liikelaitoksen investoinnit ylittävät siis liiketoiminnan tulojen muodostaman rahavirran. Alijäämä katetaan Oulun kaupungilta otettavin lainoin.

Oulun Energia-konsernin investoinnit vuonna 2012 tulevat olemaan noin 52,3 M€. Oulun Energia-liikelaitoksen investointien lisäksi merkittäviä investointeja tehdään Oulun Energia Siirto ja Jakelu Oy:ssä, n. 14,5 M€.

TIETOHALLINTO

Toiminnanohjausjärjestelmä

1000 €	Kokonaiskustannus	2012	2013	2014
Kertaluonteiset kustannukset	1 000	500	500	
Jatkuvat kustannukset	-			

Asiakas- ja laskutusjärjestelmä

1000 €	Kokonaiskustannus	2012	2013	2014
Kertaluonteiset kustannukset	1 200	400	700	100
Jatkuvat kustannukset	-			

Investointien kokonaiskustannukset ovat 2,2 milj. euroa. Investointiohjelma sisältää toiminnanohjausjärjestelmäkokoisuuden hankinnan sekä uuden asiakas- ja laskutusjärjestelmän.

TALOUS

Vuosina 2013 ja 2014 Oulun Energia-liikelaitoksen tuloskehityksen arvioidaan kääntyvän laskuun. Merkittävin yksittäinen tekijä tässä on vuonna 2013 alkavan päästöoikeuskauden myötä tapahtuva ilmaisten päästöoikeuksien väheneminen, jolloin tuotantoa vastaavat päästöoikeudet on hankittava markkinoilta. Vuositasolla vaikutukset ovat arviolta n. 7,5 – 9,0 M€. Päästöoikeuksien aiheuttamien kustannusten lisäksi poistokustannus kasvaa vuoteen 2014 mennessä noin 2,6 M€ vuoteen 2012 verrattuna.

Tuottotavoitteet

Toimintasuunnitelmassa vuodelle 2012 tuottotavoite kokonaisuudessaan on v20,975 M€ tytäryhtiöiden osuudet ohjattuna Oulun kaupungille Oulun Energia liikelaitoksen kautta.

Oulun Energia Siirto ja Jakelu Oy:n arvioidaan pääsevän omaan velkakirjojen mukaiseen tulostavoitteeseensa. Investointitarpeen pysyessä korkeana rahoitusaseman säilyttämiseen nykyisellä tasolla liittyy haasteita.

Oulun Sähkönmyynti Oy tulee suunnittelujaksolla palauttamaan oman pääomansa positiiviseksi ja tulouttavan lainan korkoja ja lyhennyksiä velkakirjojen mukaisesti osakeyhtiölain sallimissa puitteissa. Tulostavoitetta arviotaessa tulee kuitenkin huomioida sähkön vähittäismyyntitoimintaan liittyvät liiketoimintariskit, markkinoiden volatiliiteetti ja kiivas kilpailutilanne.

Turveruukilla ei ole tulostavoitteita, tavoitteet liittyvät polttoaineisiin ja niiden vaihteluiden vähentämiseen sekä kustannustason pitämiseen kilpailukykyisenä. Oulun Energia Urakointi Oy:n tavoitteet liittyvät markkina-aseman vahvistamiseen ja yhteistyöhankkeiden selvittämiseen.

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut 1000 €	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	201 176	164 629	184 340	187 479	189 894
• Investoinnit	30 291	46 786	37 624	23 773	26 373
Kannattavuus	26 076 14%	26 278 10%	26 192 9%	16 400 6%	13 898 5%
• liikeylijäämä					
• sij.pääoman tuotto, %	23%	23%	23%	23%	23%
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %					

TOIMINTASUUNNITELMA 2013–2014

Polttoaineet

Vuosina 2013 ja 2014 polttoaineyksikkö pyrkii saavuttamaan pitkäaikaisen tavoitteen turvepolttoaineen varmuusvarastosta, johon pyritään myös puupolttoaineen vastaanottokapasiteetin lisäyksellä.

Polttoaineiden huoltovarmuus pyritään saattamaan tavoitetasolle panostamalla voimakkaasti lähienergian kehittämiseen. Lähtökohtana on, että näin vähennetään riippuvuutta ulkomaisista energialähteistä ja että huoltovarmuutta voidaan ylläpitää kustannustehokkaasti.

Turveruukin osalta panostukset tuotantoon jatkuvat edelleen. Turvetuotantoalueilla käytetään toiminnallisesti ja taloudellisesti parasta ympäristönsuojelutekniikkaa, ja jälkikäytössä otetaan huomioon taloudellisuuden ja luonnon monimuotoisuuden näkökulmat. Turve tulee edelleen säilyttämään asemansa Oulun Energia-konsernin pääasiallisena polttoaineena.

Konsernihallinto

Vuosien 2013 ja 2014 aikana Oulun Energia-konsernin konsernihallinnon kehitystä jatketaan. Keskeisenä toimintaympäristön muutoksena hallinnon kehitykseen tulee vaikuttamaan EU-lähtöinen kilpailuneutraaliteettikeskustelu, jonka perusteella odotettavissa on avoimilla markkinoilla toimivien kunnallisten liikelaitosten yhtiöittäminen. Asiaa koskevan lakiehdotuksen ennakoidaan tulevan eduskunnan käsiteltäväksi syksyllä 2011.

Konsernitasolla panostuksia työturvallisuuteen tullaan jatkamaan strategisen tavoitteen, toimialan johtavan aseman, saavuttamiseksi. Käytännössä toimenpiteet pitävät sisällään koulutusta, muodollisen ohjeistuksen laadintaa sekä asiaan kuuluvia valvontatoimenpiteitä.

Tulevina vuosina merkittäväksi tekijäksi nousee myös organisaation henkilöstön eläköityminen, johon liittyviä valmisteluita on toteutettava suunnittelujaksolla. Kriittisen osaamisen siirtyminen on varmistettava muodostamalla tehokkaita koulutus- ja perehdytyskäytäntöjä. Oulun Energia-konsernin houkuttelevuutta työnantajana pyritään lisäämään mm. urapolkusuunnittelulla ja työkiertoa kehittämällä.

Tuotanto

Oulun Energian ja Rovaniemen Energia Oy:n yhteishanke voimalaitoksen rakentamiseksi Rovaniemen Mustikkamaalle valmistuu vuoden 2014 loppuun mennessä. Oulun Energian henkilökunnan ammattitaitoa tullaan hyödyntämään hankkeen eri vaiheissa.

Suunnitteluajanjaksolla käynnistyy myös Toppila 1-voimalaitoksen korvausinvestointien suunnittelu. Vuosien 2013 ja 2014 aikana selvitettäväksi tulevat mahdollisuudet yhteishankkeeseen sekä laitostekniset vaihtoehdot.

Suunnittelukaudella kaukolämmön hintoja tullaan tarkistamaan turpeen ja hiilen energiaveron aiheuttaman hintamuutoksen verran.

Energiakauppa ja liiketoiminnan kehitys

Oulun Energia-konsernin toiminnan pitkän aikavälin kannattavuuden varmistamiseksi ja omaisuuden arvon säilyttämiseksi uusien hankkeiden ja järjestelyiden selvitystyötä jatketaan. Pohdittavaksi tulevat mm. mahdolliset kumppanuussuhteet Toppila 1-laitoksen korvausinvestointiin liittyen, mahdolliset strategiset kumppanuudet muissa hankkeissa kokonaan uudet liiketoiminta-alueet ja toimintatavat teknologian kehittymisen myötä.

Oulun Sähkönmyynti Oy

Yhteispohjoismaisten sähkön vähittäismyyntimarkkinat on tämän hetkisen näkemyksen mukaan tarkoitus avata vuonna 2015. Tämä markkinoiden kehityssuunta aiheuttaa toiminnallisia ja taloudellisia haasteita, ja varautumistoimenpiteisiin suurten energiakonsernien toimia vastaan on ryhdyttävä suunnitteluajanjaksolla oman asiakaskunnan säilyttämiseksi.

Oulun Energia Siirto ja Jakelu Oy

Etäluettavien mittarien asennushanke (AMR) tullaan saattamaan loppuun vuoden 2013 aikana. Suunnittelukauden alussa Energiamarkkinaviraston valvontakausi vaihtuu, jolla on vaikutuksia sähkön siirtotoiminnan kohtuulliseen tuottoon ja siten myös sähkön siirtohintoihin.

Oulun Energia Urakointi Oy

Painopistealueina tulevat vuosina 2013-2014 edelleen olemaan toiminnan kehittäminen maltillisemman kilpailun alueille sekä liittoutumis- ja laajenemismahdollisuuksien selvittäminen.

OULUN KAUPUNKI
Oulun Energia -liikelaitos

TULOSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS 2014
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	201 176	164 630	184 340	187 479	189 894
Valmistus omaan käyttöön	6	99	21	22	22
Liiketoiminnan muut tuotot	3 262	3 113	4 307	4 372	4 437
Tuet ja avustukset kunnalta	4	5	0	0	0
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-135 575	-108 541	-119 468	-130 121	-133 673
Palvelujen ostot	-9 716	-9 637	-11 416	-11 644	-11 877
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-7 343	-7 303	-7 829	-7 985	-8 145
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-1 735	-2 444	-2 105	-2 148	-2 191
Muut henkilöstösivukulut	-510	-19	-569	-581	-592
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 143	-11 865	-13 585	-15 340	-16 171
Liiketoiminnan muut kulut	-2 351	-1 760	-7 503	-7 653	-7 806
LIIKELYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	36 076	26 278	26 192	16 400	13 898
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	4 037	3 822	4 127	4 127	4 127
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut	0	-119	-300	-300	-300
Muille maksetut korkokulut	-317	-1 040	-920	-920	-920
Korvaus peruspääomasta	-20 975	-20 975	-20 975	-20 975	-20 975
Muut rahoituskulut	-821	-1	0	0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISER	17 999	7 965	8 124	-1 668	-4 170
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	17 999	7 965	8 124	-1 668	-4 170
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	17 999	7 965	8 124	-1 668	-4 170

OULUN KAUPUNKI
Oulun Energia -liikelaitos

RAHOITUSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS2014
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	31 869	26 297	26 192	16 400	13 898
Poistot ja arvonalennukset	10 400	11 865	13 585	15 340	16 171
Rahoitustuotot ja -kulut	-18 340	-18 312	-18 068	-18 068	-18 068
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Muut tulorahoituksen korjauserät	-40	-40	-30	-30	-30
Investoinnit					
Investointimenot	-30 291	-46 786	-37 624	-23 773	-26 373
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	-6 403	-26 977	-15 945	-10 131	-14 402
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys	17 200	20 800	29 000	4 000	4 000
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys	-822	-822			
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys	-4 942	-4 942	-4 005	-8 828	-7 777
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos			-10 000		
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta					
Saamisten muutokset muilta	0	1 236	2 775	2 775	2 775
Korottomien velkojen muutos	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Rahoituksen rahavirta	12 935	17 771	19 270	-553	498
Rahavarojen muutos	6 533	-9 206	3 325	-9 483	-13 804
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	19 006	9 800	13 125	3 642	-10 162
Rahavarat 01.01	12 473	19 006	9 800	13 125	3 642
Rahavarojen muutos	6 533	-9 206	3 325	-9 483	-13 804

10.2 OULUN VESI LIIKELAITOS

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Oulun seudun kuntaliitospäätös on suuri haaste kuntien vesihuoltotoiminnan uudelleenorganisointiin. Liittyvillä kunnilla on osakeyhtiö- ja liikelaitosmuotoisia organisaatioita ja myös toimintatavoissa on merkittäviä eroja. Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-Iin vesihuolto-laitosten toiminnan yhdistymistä Oulun Veteen valmistellaan ja selvitetään liitoksen taloudelliset vaikutukset. Uuden Oulun vesihuolto-organisaation selvitykset ja valmistelut toimintatapojen yhtenäistämiseksi tehdään pääosin vuoden 2012 aikana. Tavoitteena on muodostaa viidestä vesilaitoksesta kustannustehokas ja toimintavarma vesihuoltopalveluja tuottava vesilaitos.

Puhtaan veden kulutus on pienentynyt 2000-luvulla kiinteistöjen vesikalusteiden ja teollisuuden prosessien kehittymisen sekä pienentyneen vuotovesimäärän ansiosta. Ominaiskulutuksen laskun ennustetaan yhä jatkuvan lähivuosina. Samaan aikaan tehdyt investoinnit sekä puhdistamoihin että verkostojen uudisrakentamiseen ovat lisänneet vesilaitoksen taloudellisia haasteita. Oulujoen raakaveden laatu on orgaanisen aineen pitoisuuden osalta heikentynyt, mikä on lisännyt puhdistuskemikaalien käyttömääriä.

Oulun pohjavesihankkeelle saatiin aluehallintoviraston myönteinen lupapäätös. Lupahakemuksen käsittely jatkuu valitusten takia Vaasan hallinto-oikeudessa ja päätös saataneen suunnittelukauden aikana. Hanke mahdollistaa tavoitteen mukaisesti ensiluokkaisen pohjaveden tarjoamisen alueen asiakkaille ja varmistaa kaupunkiseudun vedenhankintaa. Kaupunginvaltuusto tekee lopullisen investointipäätöksen, kun lopulliset lupaehdot ovat selvillä.

Vesihuoltoverkostojen saneerausvelka on nykyisellä saneeraustahdilla lisääntymässä. Vesihuollon verkosto-omaisuuden kunnosta ja vesihuollon toimitusvarmuudesta huolehditaan lisäämällä saneerauksien suhteellista osuutta ja ottamalla käyttöön uusi verkkotietojärjestelmä.

Nykyiset vesihuoltomaksut ovat Oulussa 15–20% maan keskiarvoa edullisemmat, mutta tarvittavat lisäinvestoinnit verkostojen saneerausvelan pienentämiseksi ja kuntaliitoksesta johtuvat investointitarpeet sekä vesihuollon palvelutason yhtenäistäminen tulevat olemaan haaste nykyisen taloudellisen tuloksen ja taksatason säilyttämiselle.

Vesihuoltolain uudistuksen arvioidaan valmistuvan vuonna 2012. Laissa esitetään kunnan ja vesihuoltolaitoksen väliset vastuut hulevesien viemäroinnistä selvemmin ja vesihuoltotoiminnan kohtuullisen tuoton säädöksiin odotetaan linjauksia. Lisäksi uudistuksessa esitetään, että vesihuoltolaitokset voivat joutua suorittamaan asiakkailleen vakiohyvityksen mikäli talousveden toimittaminen keskeytyy pidemmäksi ajaksi. Tällöin vedenjakelun toimitusvarmuuteen on oltava entistä paremmat valmiudet.

Haukiputaan siirtoviemäriin rakentamispäätös on tehty ja suunnitteluvaihe on käynnissä. Siirtoviemäri valmistuu käyttöön vuoden 2013 lopulla, jolloin Haukiputaan, Kiimingin ja Iin sekä Ylikiimingin kaupunginosan jätevedet ryhdytään johtamaan Taskilaan ja kaksi Haukiputaalla sijaitsevaa jätevedenpuhdistamoja sekä Iin puhdistamo jäävät pois käytöstä. Taskilan jätevedenpuhdistamon typenpoistovelvoite on ollut kaksi vuotta voimassa ja puhdistamon uusi ympäristölupahakemus on jätettävä vuoden 2012 loppuun mennessä, jossa huomioidaan 10 % lisäkuormitus siirtoviemäriin valmistuessa. Haja-asutuksen viemärintimahdollisuudet paranevat ja tarpeet myös lisääntyvät kuntaliitosten myötä merkittävästi.

Jätevesilietteen Kemicond-käsittely on käytössä ja lietteen kuiva-ainepitoisuuden nostamiseen tähtäävää kehitystyötä jatketaan. Lietteen aumakompostointi Haukiputaan Vasikkasuo-alueella toimii ympäristöluvan ehtojen mukaisesti ja pääosa hygienisoidusta lietteestä on viety suoraan maanparannusaineeksi peltokäyttöön. Typenpoiston ja lietteenkäsittelyn tehostamistoimet lisäsivät jätevedenkäsittelyn käyttökustannuksia. Tulevat kehitystoimet keskittyvät lietteen energiataloudelliseen hyödyntämiseen.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET

Veden laatu ja toimitusvarmuus

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittarit
Vesijohtoveden laatu ja toimintavarmuus jatkuvasti hyvätasoista	Vesijohtoveden orgaanisen aineen määrää kuvaava TOC-luku kuukausikeskiarvona aina alle 2,1 mg/l Vedenjakelun käyttökeskeytysaika alle 20 min/as/v	TOC-luku kk-keskiarvona <2,1 mg/l seuranta

Viemäriverkon ja jätevesien käsittelyn toimivuus

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittarit
Moitteeton jäteveden puhdistus ja kestävän kehityksen mukainen lietteenkäsittely	Jäteveden puhdistusprosessin ja lietteenkäsittelyn toiminta on lupaehtojen mukaista.	seuranta

Talouden hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittarit
Taksataso kohtuullinen	Vertailuhinta alle maan keskitason (v. 2011 ktaalot Oulu 3,27 €/ m ³ , keskiarvo muut 3,81 €/m ³)	hinta keskitasoon nähden

TOIMINTASUUNNITELMA

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi suunnittelukaudella 2012–2014

Seudullinen vesihuolto-organisaatio on muodostumassa uuden Oulun toteutuessa 2013. Suunnittelukauden keskeisimmät tavoitteet liittyvät vesihuolto-organisaation muutokseen ja sisäisen toiminnan kehittämiseen. Muutos tähtää kustannustehokkaan ja toimintavarmun vesihuollon järjestämiseen. Yhtiöjärjestelyjen talous- ja veroseuraamukset selvitetään ja valmistelut vesihuollon toimintojen ja toimintatapojen sekä tietojärjestelmien yhtenäistämiseksi saatetaan loppuun. Vesihuollon maksut harmonisoidaan ja taksarakenteet yhtenäistetään vaiheittain.

Jätevedenpuhdistuksen tiukentuneet puhdistusvaatimukset täytetään myös typenpoiston osalta typenpoistolaajennuksen valmistuttua. Taskilan puhdistamolle on haettava uutta ympäristölupa vuoden 2012 aikana. Kemicond-lietteenkäsittelyprosessi ja menetelmään liittyvä kompostointi hoidetaan Vasikkasuolla ulkopuolisen urakoitsijan kanssa tehdyllä sopimuksella. Lietteenkäsittelyn ympäristöhaitat minimoidaan voimassaolevaa ympäristölupaa ja sopimusta noudattaen. Lietteen kuiva-ainepitoisuuden nostoon liittyvää kehitystyötä jatketaan.

Energiatavallisuuden ja uusiutuvan energian käyttöönottoon pyritään kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Suunnittelukaudella selvitetään jätevesilietteen vaihtoehtoisia käsittelymenetelmiä ja loppukäyttömuotoja sekä energiataloudellisia hyödyntämismahdollisuuksia. Jätevesilietteen ja biojätteen yhteismädättämöselvityksen (biokaasutuslaitos) tulosten pohjalta jatketaan jäte-vesilietteen biokaasulaitoksen selvitystä Taskilaan ja jätevesilämmön talteenoton toteuttamista.

Viinivaaran pohjavesihankkeen investointipäätös valmistellaan suunnittelukaudella valtuuston käsiteltäväksi. Mahdolliset hankkeen lupakäsittelyn lisäselvitykset laaditaan.

Vesilaitosprosessien ja laitteiden kehitystyö on jatkuvaa. Vedenjakeluvarmuutta parannetaan häiriötilanteiden varalta rakentamalla lisää alavesisäiliötilavuutta Hintan vedenpuhdistamolle. Puhdistamon alavesisäiliön suunnittelussa otetaan huomioon lähialueen maankäyttö sekä mahdolliset pohjavesihankkeen vaikutukset.

Vesihuoltoverkostojen saneerausvelka uhkaa kasvaa nykyisellä uusimistahdilla. Vesihuollon toimivuuteen panostetaan riittävällä verkostojen saneerauksella. Vesihuoltoverkostojen investointien riittävä rahoitus turvataan lisäämällä asteittain kilpailutettavien urakoiden määrää lii-kelaitosten kehittämissuunnitelman mukaisesti.

Vesihuollon ylläpitotoiminta muuttuu entistä monipuolisemmaksi, kun liittyvien kuntien pohjavedenottamat tulevat ylläpidon piiriin. Uusi vesihuolto-organisaatio vastaa laajentuvan alueen ylläpidosta ja nykyisen Oulun alueella toimii myös Oulun Tekninen liikelaitos kunnossapitosopimuksen mukaisesti. Verkosto-omaisuuden hallinnassa otetaan käyttöön vesihuollon verkkotietojärjestelmä, joka parantaa verkostojen kuntotietojen tallennusta ja analysointia sekä investointien suunnitelmallista kohdentamista.

Henkilöstön osaamista ja työssä jaksamista tuetaan koulutuksella ja monipuolisella työkykyä ylläpitävällä toiminnalla. Sairaspoissaolojen myönteinen kehitys pyritään säilyttämään. Esimiesten johtamiskoulutukseen panostetaan uudelleenorganisoinnin yhteydessä. Puhdistamoilla käytönvalvojen moniosaajuutta ylläpidetään mikä mahdollistaa työnkierron ja entistä moni-puolisemmat tehtävät. Lisäksi ennakoivassa huollossa hyödynnetään henkilökunnan osaamista yhteisesti laadittujen työnkuvien pohjalta. Sertifioidut laadunhallinta- ja työturvallisuusjärjestelmät ovat käytössä ja tukevat päivittäistä toimintaa.

Osallistutaan aktiivisesti vesihuoltoalan kehittämishankkeisiin ja benchmarking -toimintaan sekä opinnäytetöiden laatimiseen. Yksityiskohtaiset toiminnalliset tavoitteet tarkentuvat käyt-tösuunnitelman yhteydessä.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

Henkilöstömäärä, tilanne 31.12. mukaan	TP 2010	Ennuste 2011	TA2012	TS2013
Vakinaiset	64	65	65	91
Tilapäiset	9	7	7	7
Yhteensä	73	72	72	98
Muutos-%	0	-1 %	0 %	36 %
Henkilötyövuodet (HTV)				
Vakinaiset	53,98	56,13	56,86	79,83
Tilapäiset	12,29	11,95	6,81	6,81
Yhteensä	66,27	68,08	63,67	86,64
Muutos-%	0	3 %	-6 %	36 %
Palkkakustannukset (palkat ja palkkiot)				
Kustannukset, 1000 €	2 549	2 719	2 834	3 880
Muutos-%	0	7 %	4 %	37 %
Arvio □ henkilömääristä vuoden aikana:				
Harjoittelijat, lkm	□	□	2	2
Työllistetyt, lkm	1	1	1	1

Vaikka lakisääteiset velvoitteet tiukkenevat ja laitosprosessit kehittyvät jatkuvasti, lisätehtävät on tavoitteena hoitaa nykyresursseilla. Tehtäväkuvat voivat muuttua eläköityvien tilalle palkattaessa. Samalla erilaiset toimintatavat kartoitetaan ja parhaat käytännöt hyödynnetään. Uuden Oulun vesihuolto-organisaation muodostamisessa tärkeimpiä tavoitteita on sijoittaa henkilöt vahvuksiensa mukaisiin tehtäviin.

Rekrytoinnissa harkitaan eläkkeelle jäävien tilalle palkkaaminen ja käytetään kaupungin sisäistä hakumenettelyä. Vuoteen 2015 mennessä on 11 henkilöä jäämässä eläkkeelle ja ikääntymisen mukanaan tuomiin osa-aikaisuuksiin on varauduttava. Tehtäväkiertoon kannustetaan henkilöstön laaja-alaisen osaamisen ja työhyvinvoinnin edistämiseksi.

Omia ydintoimintoja arvioidaan ja ulkopuolisten palveluiden käyttöä selvitetään toiminnoittain, joiden pohjalta voi tulla henkilömäärään muutoksia. Työvoiman saatavuudessa ei odoteta olevan merkittäviä ongelmia.

Vesihuollon tarpeita palvelevaa koulutusyhteistyötä jatketaan alan oppilaitosten kanssa. Alan harjoittelu- ja opinnäytetyöpaikkoja tarjotaan resurssien puitteissa.

INVESTOINNIT

Oulun Veden investointien määrä on vuonna 2012 noin 11,6 milj. € ja merkittävimmät investoinnit (8,7 milj. €) kohdistuvat vesihuoltoverkostojen uudis- ja korjausrakentamiseen. Verkostojen saneerausvelka on 2000-luvun uusimistahdilla lisääntynyt ja sen vuoksi investointeja pyritään painottamaan enemmän saneerauskohteisiin v. 2012–2014. Haukiputaan siirtoviemäriin rakentamiseen saadaan 40 % EU-rahoitustukea, jolloin uuden Oulun nettorahoitusosuus on vuosina 2012–2013 1,9 milj. €. Puolivälinkankaan tornin betonipintojen kunnostukseen on varattu 0,4 milj. € vuonna 2012. Hallintorakennuksen laajennukseen varataan 0,5 milj. €.

Taskilaan jätevesilietteen biokaasulaitoksen suunnitteluun on varattu 0,2 milj. €. Lopullinen investointipäätös aikatauluineen tehdään monipuolisten lietteenkäsittelyselvitysten nojalla ja nykyinen Kemicond-lietteenkäsittelysopimus huomioiden. Myös jätevesilämmön talteenoton selvityksiin varataan 0,1 milj. €. Hollihaan pumppaamon saneeraukseen käytetään 0,2 milj.€.

Vedenpuhdistamoiden ylläpitosaneerauksiin on kohdistettu 0,6 milj. € ja Hintan alavesisäiliöti-lavuuden lisäämiseen on varattu 4,1 milj. € vuosille 2012–14.

Tavoitteena on saada Viinivaaran pohjavesihankkeen lopullinen investointipäätös kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi vuonna 2013.

Investoinnit (1000 €)	Käyttösuunn. 2011	TA2012	TS2013	TS2014
verkotot, vesitornit	6 575	6 720	6 350	6 160
Haukiputaan siirtoviemäri	160	2 040	940	0
puhdistamot / Hintta ja Kurkelanranta	630	620	530	740
Hintan alavesisäiliö	120	400	2 000	1 700
Jätevedenpuhdistamo/ Taskila	740	640	1 100	100
biokaasutuslaitos (suunn.)	200	200	100	100
muut	560	850	185	145
yhteensä	9 035	11 470	11 205	8 945

Kehittämishankkeet

Biokaasutuslaitoksen ja jäteveden lämmön talteenoton kehityshankkeet sisältyvät ILMO- Oulun ilmasto-ohjelmaan (painopiste 3: Uusiutuvat ja uudet energialähteet). Hankkeet vaativat tarkempia suunnitelmia ja niiden investointeihin tullaan hakemaan ulkopuolista osarahoitusta.

Biokaasutuslaitos

Jätevesilietteestä tuotetaan biokaasutuslaitoksessa mädätysprosessin avulla biokaasua, jota hyödynnetään laitoksen omaan energiatarpeeseen ja ylijäämä voidaan toimittaa Oulun Energian voimalaan.

Jätevesilämmön talteenotto

Jätevedessä on merkittävä energiasisältö, jonka hyödyntämiseen liittyvä tekniikka on kehittynyt ja talteenotto on mahdollista saada kannattavaksi. Muutamia vastaavia laitoksia on Suomeen toteutettu viime vuosina. Energia voidaan hyödyntää joko Taskilan puhdistamolla tai Toppilan lämpövoimalassa, jossa se korvautuu nykyistä turpeella tuotettua energiaa.

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toiminnan laajuus					
Liikevaihto	22 878 000	23 389 000	24 322 000	25 052 000	25 750 000
Investoinnit	6 739 000	9 035 000	11 470 000	11 205 000	8 945 000
Kannattavuus liikeylijäämä	5 382 000	5 037 000	5 345 000	5 726 000	6 162 000
	6,3 %	7,0 %	7,4 %	6,8 %	7,7 %
sij. pääoman tuotto, %					
Korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	12 %	12 %	12 %	12 %	12 %
Suoritteet					
myyty vesimäärä, m ³	8 575 271	8 500 000	8 500 000	8 500 000	8 500 000
laskutettu jätevesimäärä, m ³	9 033 722	9 200 000	9 200 000	9 200 000	9 200 000
vesihuoltoverkostojen lisäys, m	330 000	45 000	45 000	45 000	45 000

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Vesimaksu, (alv 23 %), €/m ³	1,30	1,34	1,34	1,37	1,40
Jätevesimaksu, (alv 23 %), €/ m ³	1,78	1,83	1,83	1,87	1,93
Liittymien lisäys, kpl	1550	250	250	250	250
Liiketoiminnan kulut, 1000 €	10 767	11 496	11 888	12 107	12 180
Tuloutus kaupungille, 1000 €	4 311	4 311	4 311	4 311	4 311
Suunnitelmapoistot, 1000 €/a	6 801	6 890	7 130	7 260	7 450
liikevaihto /hlö (1000 €/hlö)	318	325	338	348	358

OULUN KAUPUNKI
Oulun Vesi liikelaitos

TULOSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS 2014
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	22 878	23 389	24 322	25 052	25 750
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	45	34	41	41	42
Tuet ja avustukset kunnalta	27				
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 489	-2 620	-2 647	-2 745	-2 757
Palvelujen ostot	-4 621	-4 802	-4 957	-5 027	-5 051
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-2 549	-2 719	-2 834	-2 873	-2 902
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-705	-819	-866	-873	-877
Muut henkilöstösivukulut	-152	-170	-171	-174	-175
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 801	-6 890	-7 130	-7 260	-7 450
Liiketoiminnan muut kulut	-251	-366	-413	-415	-418
LIIEKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	5 382	5 037	5 345	5 726	6 162
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot					
Muut rahoitustuotot	14	14	14	14	14
Kunnalle maksetut korkokulut	-97	-100	-130	-160	-170
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	-4 311	-4 311	-4 311	-4 311	-4 311
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERIA JA	988	640	918	1 269	1 695
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	988	640	918	1 269	1 695
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	339	-237	-119	-300	-1 152
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-900	600	500	700	1 600
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	427	1 003	1 299	1 669	2 143

OULUN KAUPUNKI
Oulun Vesi liikelaitos

RAHOITUSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS 2014
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	5 382	5 037	5 345	5 726	6 162
Poistot ja arvonalennukset	6 801	6 890	7 130	7 260	7 450
Rahoitustuotot ja -kulut	-4 394	-4 397	-4 427	-4 457	-4 467
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Investointimenot	-6 733	-9 035	-11 470	-11 205	-8 945
Rahoitusosuudet investointimenoihin		50	815	377	
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 056	-1 455	-2 607	-2 299	200
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen lisäykset muille (-)	-6				
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys		500	1 000	2 000	0
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys	-1 167	-1 167	-990	-856	-884
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta	-9				
Saamisten muutokset muilta	-344				
Korottomien velkojen muutos	1 859	1 800	1 800	1 800	1 800
Rahoituksen rahavirta	333	1 133	1 810	2 944	916
Rahavarojen muutos	1 389	-322	-797	645	1 116
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	3 060	2 738	1 941	2 586	3 702
Rahavarat 01.01	1 670	3 060	2 738	1 941	2 586
Rahavarojen muutos	1 390	-322	-797	645	1 116

10.3 OULUN SATAMA LIIKELAITOS

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Oulun Sataman toimintaympäristössä on moni asia muutoksen kohteena. Merkittäviä asioita ovat mm. kuntalain uudistaminen, ydinvoimalahanke, rikkidirektiivi ja EU:n liikenteen valkoinen kirja. Lakiesitys kuntalain uudistamisesta annettaneen eduskunnalle syksyllä ja päätös tehtäen viimeistään keväällä 2012. Uudistus tarkoittaa, että kunnalliset satamat tulee yhtiöittää vuoden 2013 loppuun mennessä. Valmistelevat toimet pitäisi olla hyvässä vauhdissa jo vuoden 2012 aikana. Fennovoima Oy on päättänyt rakentaa ydinvoimalan Pyhäjoelle. Itämeri kuuluu alueeseen, jossa alusten käyttämän polttoaineen maksimi rikkipitoisuus saa olla 0,1 % vuonna 2015. EU:n liikenteen valkoinen kirja julkaistiin keväällä 2011. Sillä luodaan pitkän aikavälin tavoitteet liikkumiselle ja kuljettamiselle.

Pohjois-Suomen kaivoshankkeet ovat vielä suurelta osin käynnistymisvaiheessa. Nyt näyttää tosin siltä, että Kolarin hankkeen suurimmat tavaravirrat suuntautuvat Narvikin kautta markkinoille. Soklin vienti puolestaan hoidetaan Venäjän kautta markkinoille. Osa Kolarin hankkeesta on tosin vielä mahdollista laivata Suomen kautta. Vientikuljetusten lisäksi on muistettava rakentamis- ja tuotantovaiheen projektilastit ja varaosakuljetukset.

Suomen metsäteollisuuden tilanne on selkiintymässä. Mahdolliset muutokset eivät enää vaikuta niin voimakkaasti tavaravirtoihin kuin aikaisemmin.

Luoteis-Venäjän transitoliikenteen käynnistymistä on odotettu jo runsas vuosikymmen. Liikenteen käynnistymistä on haitannut mahdottomuus käyttää ns. oikorataa kansainvälisiin kuljetuksiin siten, että reitityksen voisi tehdä kansainvälinen operaattori. Lisäksi konttiliikenteen kehittyminen on estynyt, koska rajaliikennesopimuksen mukaan kontteja ei ole mahdollista ohjata rautateitse Vartiuksen raja-aseman kautta. Oulun Sataman kannalta olisi tärkeää, että uuteen rajaliikennesopimukseen saataisiin mahdollisuus kuljettaa kontteja junavaunuissa rajan yli.

Oulun Satamalla on ollut käynnissä Luoteis-Venäjän markkinointihanke vuosina 2010-11. Pää tavoite on lisätä Oulun Sataman kautta kulkevan liikenteen määrää ja Oulun Sataman ja sen tarjoamien palveluiden tunnettuutta Luoteis-Venäjällä. Hankeen avulla on saatu transitoliikenne alkuun Oulun kautta. Syksyn 2011 aikana selvitetään mahdollisuudet saada hankkeelle jatkoa. Tavoitteena on syventää hankittuja kontakteja ja asiakassuhteita.

Vihreäsaaren asemakaava vahvistettiin vuoden 2011 alkupuolella. Oritkarin asemakaavan laatiminen aloitettiin vuonna 2011, ja se pyritään saamaan valmiiksi vuoden 2012 aikana.

Merihiekan nosto Perämerellä on vartenotettava keino rakennusmateriaalin tarpeen tyydyttämiseksi Perämeren rannikolla. Hiekan varastoinnin ja kuljetuksen osalta on selvitystyö käynnissä.

Oulun edustan merialueille on suunniteltu useita tuulivoimalahankkeita. Toteutusvaiheessa tarvitaan satama, joka toimii tavaran vastaanotto-, säilytys- ja edelleentoimituspaikkana. Lisäksi satama-alueella tehdään voimaloiden kokoonpanotyötä.

Ympäristöasiat ovat osa jokapäiväistä toimintaa. Jatkossa Oulun Satama varustaa uudet ja korjattavat laiturit viemäri-liitännällä ja maasähkön liittymän rakentamismahdollisuudella.

Valtionvarainministeriön työryhmän raportin mukaan satamien on muutettava organisaationsa osakeyhtiöksi. Aikataulu muutoksen tekemiseksi päätetään säädettävässä laissa. Lakiesitys annetaan eduskunnalle syksyllä 2011 ja voimaan se saataneen viimeistään vuoden 2012 alkupuolella. Todennäköisesti muutos osakeyhtiöksi on tehtävä vuoden 2014 alkuun mennessä.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET JA MITTARIT

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky / Pohjoisen merkittävin logistinen keskus

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittarit
Logistisen aseman kehittyminen	Uuden väylän suunnittelu Investointien toteuttaminen	Uuden väylän eteneminen Palvelutason kehittäminen

Talous

Prosessit, rakenteet ja toimintatavat / Tehokas ja vaikuttava omistajapolitiikka

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittarit
Hallintomuodon muutos	Yhtiöittämisen valmistelu	Toiminta käynnistyy säädettävän lain aikataulussa

TOIMINTASUUNNITELMA 2012

Finnsementti Oy on aloittanut uusien sementtisiilojen rakentamisen Vihreäsaareen. Ne valmistuvat siten, että yritys voi luovuttaa Toppilan alueensa kaupungille 30.4.2012 mennessä. Samalla päättyy Sataman toiminta Toppilassa ja Toppilan ympäristölupa kauppamerenkulun satamana.

Baltic Tank Services Oy on aloittanut bitumiterminaalin rakentamisen Vihreäsaarella. Terminaali on jo toiminnassa kesällä 2011. Täyteen toiminnan laajuuteen päästään vuonna 2012. Terminaalin toiminta lisää sataman liikennettä.

Sahatavaran vienti alkoi elpyä vuoden 2009 syksyllä siinä määrin, että katetut varastotilat eivät riittäneet. Valtuuston hyväksymän hankesuunnitelman mukaisesti Oritkariin rakennetaan 6000 neliön varasto ensisijaisesti sahatavaran varastointiin. Samassa yhteydessä rakennetaan myös lisää kenttätilaa konteille ja projektilasteille. Kyseinen alue sopii mainiosti läheiselle merialueelle rakennettavien tuulivoimaloiden varasto- ja kokoonpanoalueeksi. Investointi toteutetaan vuosien 2010 ja 2011 aikana.

Eduskunta säätää satamiakin koskevan lain vuoden 2011 lopulla. Laissa määrätään mihin mennessä satamien on muutettava hallintomuotonsa liikelaitosmallista osakeyhtiöksi. Sataman hallintomuodon muutoksen valmistelu on aloitettava vuonna 2012 riippumatta siitä, mihin mennessä muutos on viimeistään toteutettava.

Internet -sivut pidetään jatkuvasti ajan tasalla. Vuosittain laaditaan korkeatasoinen toimintakertomus ja julkaistaan kaksi numeroa asiakas-, henkilöstö- ja sidosryhmä - OuluPort -lehteä. Lisäksi lehtimainontaa tai muuta painettua mainontaa käytetään erillisen suunnitelman mukaisesti ja muu esitemateriaali päivitetään tarpeen mukaan.

Sataman toimintajärjestelmä pidetään yllä ja järjestelmään tehdään tarpeelliset päivitykset. Toimintajärjestelmä sisältää sertifioidut laatu-, ympäristö-, työterveys- ja työturvallisuusjärjestelmät. Satama osallistuu myös ympäristölupaehojen mukaisesti ilman laadun seuranta- sekä vesistö- ja kalataloustarkkailutyöryhmien työskentelyyn.

Henkilökunta osallistuu kaupungin keskitettyyn koulutusohjelmaan ja työsuojelukoulutukseen. Lisäksi osallistutaan erikseen oman alan täydennyskoulutuksiin. Sataman henkilökunta osallistuu työyhteisön kehittämistilaisuuksiin.

Oritkarissa on suunnitelmissa rakentaa logistiikkakeskus - Grand Cargo Center. Rakennus sijoittuu satamatalon ja operaattorin rakennusten väliin. Toteutuessaan logistiikkakeskus lisää Oulun Sataman palvelutarjontaa merkittävästi. Hanke vahvistaa yhdessä isojen kenttätilojen kanssa mahdollisuuksia saada projektilasteja.

Satamalla on usean vuoden ajan ollut tavoitteena sairauspoissaolojen pienentäminen. Tämä ei onnistu pelkästään Sataman toimenpitein, vaan se vaatii Oulun Työterveyden voimakasta sitoutumista Sataman tavoitteeseen. Ennaltaehkäisyyn tulisi löytää uusia keinoja ja resursseja.

Vuoden 2012 toiminnan suunnitteluun liittyy monia epävarmuustekijöitä. Sataman osalta heijastusvaikutus kohdistuu ensisijaisesti metsäteollisuuden tavaravirtoihin sekä konttiliikenteeseen. Lisäksi Venäjän kaavailemat muutokset konttien kuljettamisessa saattavat vaikuttaa siihen, ettei

Suomessa vapaudu riittävästi kontteja vientiteollisuuden tarpeisiin. Pahimmassa tapauksessa Suomen konttiliikenne vähenee merkittävästi tai ainakin hinnat nousevat. Vihreäsaaren asemakaava valmistui vuoden 2011 alkupuolella. Oritkarin asemakaavan laatiminen aloitetaan vuonna 2011 ja se valmistuu vuonna 2012.

Henkilöstömäärä, tilanne 31.12. mukaan	TP 2010	Ennuste 2011	TA2012	TS2013
Vakinaiset	24	25	25	24
Tilapäiset	4	2	2	2
Yhteensä	28	27	27	26
Muutos-%	-3 %	-4 %	0 %	-4 %
Henkilötyövuodet (HTV)				
Vakinaiset	21,13	22,97	22,97	22,05
Tilapäiset	4,47	2,23	2,23	2,23
Yhteensä	25,6	25,2	25,2	24,28
Muutos-%	8 %	-2 %	0 %	-4 %
Palkkakustannukset (palkat ja palkkiot)				
Kustannukset, 1000 €	1 617	1 663	1 820	1 870
Muutos-%	12 %	3 %	9 %	3 %
Arvio henkilömäärästä vuoden aikana:				
Harjoittelijat, lkm				
Työllistetyt, lkm	1	1	1	1

INVESTOINNIT

VIHREÄSAAREN VALAISTUS

	Kokonaiskustannus	2012	2013	2014
Menot	150	150		
Tulot				

Valaistuksen uusiminen liittyy työ- ja liikenneturvallisuuden parantamiseen.

ORITKARIN UUSI SISÄÄNAJOTIE

	Kokonaiskustannus	2012	2013	2014
Menot	200	100	100	
Tulot				

Varaudutaan louheen vastaanottoon mikäli kalliotilasta louhittava materiaali sijoitetaan Oritkariin uuden sisäänajotien penkereeksi.

ORITKARIN RAITEET

	Kokonaiskustannus	2012	2013	2014
Menot	240	120	120	
Tulot				

Oritkarin raiteet vaativat ylläpitoinvestointeja.

VIHREÄSAAREN KENTTÄALUE

	Kokonaiskustannus	2012	2013	2014
Menot	600	600		
Tulot				

Toiminnan kehittäminen edellyttää lisää operointitilaa.

ORITKARIN KONTTIKENTTÄ 2013

	Kokonaiskustannus	2012	2013	2014
Menot	2020		2020	
Tulot				

Oritkarissa on ollut kenttätilasta jatkuvasti pulaa. Investoinnilla korjataan tilannetta.

TUURAN TELAKOINTI

	Kokonaiskustannus	2012	2013	2014
Menot	150			150
Tulot				

Lain edellyttämä telakointi.

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	6227	6068	6654	6853	7059
• Kaikki tulot	7496	7210	7768	7983	8205
• Investoinnit	2709	3420	970	2240	150
Kannattavuus	2276	1401	1718	1774	1896
• liikeylijäämä	4,1	4,4	6,0	6,1	6,5
• sij.pääoman tuotto, %					
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	12	12	12	12	12

LIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Liikenne (milj.tonnia)	3,5	3,5	3,5	3,6	3,7
Käyttömenot, €/ton	0,82	0,94	0,99	0,97	0,97
Liikevaihto, €/ton	1,78	1,85	1,90	1,90	1,91
Kaikki tulot, €/ton	2,11	2,17	2,22	2,22	2,22

TOIMINTASUUNNITELMA 2013–2014

Oulun Sataman yleissuunnitelma päivitettiin vuonna 2010. Suunnitelma luo perustan tulevien vuosien investoinneille ja muille kehittämistoimenpiteille.

Sen jälkeen kun Finnsementti Oy on lopettanut toimintansa Toppilassa vuoden 2012 huhtikuussa, lopettaa Oulun Satama kauppamerenkulun mukaisen satamatoiminnan Toppilassa. Tavoitepäivämäärä on 30.4.2012. Satama toimii tämän jälkeen Oritkarissa, Nuottasaassa ja Vihreäsaassa.

Oleellinen liikenteen kasvattaminen Oulussa edellyttää bulk-liikenteen voimakasta lisäämistä. Pohjois-Suomessa onkin useita kaivoshankkeita vireillä. Kilpailukykyinen toiminta tässä yhteydessä edellyttää nykyistä syvempää väylää ja bulk-terminaalien rakentamista. Oulun Satama varautuu bulk-terminaalien toteutukseen. Ennen toteutusta hanke vaatii valtuuston päätöksen ja ympäristöviranomaisten luvat.

Oulun Satama on esittänyt Merenkululaitokselle uuden väylän rakentamismahdollisuuden selvittämistä. Väylä kulkisi nykyisen väylän pohjoispuolella. Alustavan merikarttatarkastelun perusteella on mahdollista toteuttaa suhteellisin pienin kustannuksin jopa 13 metrin väylä.

Sataman yleissuunnitelman mukaan Oritkarin satama laajenee Kempeleenlahdelle ja Päälaiturin jatkeena rakennettavalle Länsilaiturille. Länsilaiturin pengerialtaaseen ohjataan ruoppausmassoja ja ns. ylijäämämassoja. Näin satamalle syntyy samalla laajennusalueita myöhempää kasvua varten.

Oritkarin sataman liikenne ohjautuu Poikkimaantietä pitkin suoraan tavarankäsittelyalueelle. Tästä on muodostunut jo selvä liikenneturvallisuusriski. Lähitulevaisuudessa on ratkaistava uuden sisääntulotien rakentamisaikataulu. Uusi porttialue rakennetaan sisääntulotien yhteyteen. Porttirakennuksen suunnittelussa tulee selvittää voisiko siihen sijoittua myös muita sataman toimintaan liittyviä organisaatioita. Porttialueen yhteyteen on varauduttava rakentamaan riittävän laajat tavaraliikenteen pysäköintialueet.

Oulun Sataman liikenne on kasvanut viimeisen kymmenen vuoden aikana noin 50 prosenttia. Voimakkaimmin tämä on tuntunut Oritkarin sataman alueella. Satamassa on pulaa kenttätalasta ja sen lisäämiseen on varauduttava.

Vihreäsaassa ei ole olemassa yleistä viemärointiä. Tämä puute on korjattava lähitulevaisuudessa ja samassa yhteydessä on alueen vesijohtoverkko uusittava.

Liikenteen kehittäminen Oritkarin satamassa edellyttää myös rautatieyhteyden kehittämistä ja edelleen konttien purun ja lastauksen tehon kasvattamista. Tämä tarkoittaa alueen varastojen uudelleenjärjestelyjä ja rakentamista sekä rautatieyhteyden parantamista ja rakentamista.

OULUN KAUPUNKI
Oulun Satama liikelaitos

TULOSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS 2014
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	6227	6068	6654	6853	7059
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	1245	1142	1114	1130	1146
Tuet ja avustukset kunnalta	23				
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-360	-455	-479	-488	-498
Palvelujen ostot	-859	-1062	-1034	-1054	-1075
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-1168	-1208	-1338	-1349	-1376
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-424	-383	-399	-402	-409
Muut henkilöstösivukulut	-72	-72	-80	-81	-83
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-2241	-2522	-2592	-2704	-2734
Liiketoiminnan muut kulut	-95	-107	-128	-131	-134
LIIKKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	2276	1401	1718	1774	1896
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut	-102	-432	-220	-225	-180
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	-807	-807	-807	-807	-807
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT.ERIÄ JA VAR.	1367	162	691	742	909
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	1367	162	691	742	909
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-624	374	374	374	374
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-360				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	383	536	1065	1116	1283

OULUN KAUPUNKI

Oulun Satama liikelaitos

RAHOITUSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS2014
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	2276	1401	1718	1773	1896
Poistot ja arvonalennukset	2241	2522	2592	2704	2734
Rahoitustuotot ja -kulut	-909	-1239	-1027	-1032	-987
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Investointimenot	-2709	-3420	-970	-2 240	-150
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	2				
Toiminnan ja investointien rahavirta	901	-736	2313	1205	3493
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys	1000	2000	1000	0	0
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys	-1060	-1500	-1360	-1460	-1460
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta					
Saamisten muutokset muilta	-320				
Korottomien velkojen muutos	148				
Rahoituksen rahavirta	-232	500	-360	-1460	-1460
Rahavarojen muutos	668	-236	1953	-255	2033
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	696	460	2413	1562	4595
Rahavarat 01.01	28	696	460	2413	1562
Rahavarojen muutos	668	-236	1953	-851	3033

10.4 OULUN JÄTEHUOLTO LIIKELAITOS

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Oulun Jätehuollon vuoden 2012 talousarvion laatiminen on ollut vaikeaa, koska tarkkaa ajankohtaa jätteenpolton aloittamiselle Laanilan ekovoimalaitoksessa ei tiedetä. Talousarvio on laadittu olettamuksella, että varsinainen polttotoiminta alkaa 1.9.2012. Koepoltot aloitettaneen jo alkukesästä. Sekajätteen toimitukset polttolaitokselle merkitsevät Oulun Jätehuollolle palvelujen oston kaksinkertaistumista.

Ensi vuonna valmistuva Oulun Energian Laanilan ekovoimalaitos merkitsee olennaista parannusta Oulun seudun jätehuollossa, koska voimalaitos hyödyntää polttoaineena yli 70 % seudun nykyisenkaltaisesta kaatopaikkajätteestä. Ekovoimalaitoksen koepoltot käynnistynevät jo kesällä 2012. Polttolaitoksen koepolttoja varten sekajätteen paalaus aloitettiin Ruskon jätekeskuksessa kesäkuussa 2011. Paalaustyön kustantaa Oulun Energia, mutta Oulun Jätehuolto maksaa paaleista polttolaitoksen porttimaksun sen jälkeen, kun paalien toimitukset ekovoimalaitokselle aloitetaan. Paalien määrän arvioidaan oleva koepolton alkaessa lähes 40 000 tonnia, joten porttimaksuista on odotettavissa huomattavan suuri kustannus. Toisaalta hyödynnetyille paaleille voidaan hakea jäteveropalautus, joka kompensoi jossain määrin kallista polttokustannusta. Jätteenpolto säästää huomattavan paljon kaatopaikkatilaa.

Jätelaki annettiin eduskunnalle alkuvuodesta 2011 ja se tulee voimaan 1.5.2012. Laki selkeyttää kunnan tehtäviä jätehuollossa. Jätehuollon viranomaistehtävät korostuvat, koska lain 23 § edellyttää erillistä "kunnan jätehuoltoviranomaista". Jätehuoltopalveluja tuottava jätehuollon liikelaitos ei siten voi olla uuden jätelain mukainen kunnan jätehuoltoviranomainen, vaan viranomaistehtävät on siirrettävä jollekin toiselle toimielimelle. Oulun kaupungissa jätehuoltoviranomaisena toiminee tekninen lautakunta.

Uusi jätelaki säättää myös pakkausjätteet täyden tuottajavastuun piiriin. Oulun Jätehuolto on kesäkuusta 2011 alkaen luovuttanut ekopistetyön niistä aiheutuvine kustannuksineen Paperinkeräys Oy:n hoidettavasti, joten pakkausjätteen aluekeräys ei rasita Oulun Jätehuoltoa jatkossa. Kiinteistökohtaisen pakkausjätteen keräyksestä säädetään jäteasetuksessa.

Oulun Jätehuolto on neuvotellut kaupungin sosiaali- ja terveystoimen kanssa kierrätyskeskustoiminnan siirtymisestä jätelaitokselta Soten alaisuuteen.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET JA MITTARIT

Kriittinen menestystekijä: Jätteenpolton ja jätelain muutoksen haasteet

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Sekajätteen energiahyödyntäminen	Jätteenpolto aloitetaan viimeistään lokakuussa 2011	Polton aloitus
Seka- ja rakennusjätteen tehokas lajittelu	Lajitteluareena	Laitos valmis joulukuussa 2012
Jätteen loppusijoituspaikan turvaaminen	Kaatopaikan asemakaavan laajennus	Kaavoitusprosessi etenee
Viranomaistehtävien siirtyminen	Kunnan jätehuoltoviranomainen aloittaa v. 2012	Kunnan jätehuoltoviranomainen aloittaa v. 2012

TOIMINTASUUNNITELMA 2012

Keskeisimmät tavoitteet:

1. Vuoden 2012 taloudellinen tulos positiivinen ja tuloutusvelvoite on täytetty
2. Sekajätteen hyödyntäminen energiantuotannossa alkaa viimeistään lokakuussa 2012
3. Seka- ja rakennusjätteen lajittelun mahdollistavan lajitteluareenan valmistuminen vuoden 2012 loppuun mennessä.
4. Ruskon kaatopaikan asemakaavan laajentaminen mahdollista.
5. Jätehuollon viranomaistehtävien eriytyminen pois Oulun Jätehuollolta (lakisääteinen).

Oulun Jätehuolto keskittyy sekä toiminnassa että investoinneissa jätteenpolttotilanteeseen, joka on merkittävä taloudellinen haaste Oulun Jätehuollolle.

Jätteenkäsittelymaksuja ei koroteta v. 2012. Suoraan polttolaitokselle ajettavan sekajätteen käsittelymaksu asiakkaalle on samansuuruinen tai hieman alhaisempi kuin kaatopaikalle toimitettavan jätteen jäteverollinen maksu.

Sekajätteen paalausta jatketaan yhteistyössä Oulun Energian kanssa ekovoimalaitoksen koepolttoja varten. Polttolaitoksen huoltoseisokkien aikaiset paalaukset tehdään myös Ruskossa.

Lajitteluareena rakennetaan valmiiksi. Lajitteluareena mahdollistaa sen, että biohajoavaa jätettä ei jatkossa kulkeudu kaatopaikalle. Areena edistää jätteen materiaalihyötykäyttöä ja sen ansiosta saadaan ekovoimalaitokselle sopimuksen mukaiset polttoainemäärät.

Ruskon kaatopaikan laajennuksen ympäristövaikutusten arviointiselostus valmistuu syksyllä 2011. Vuonna 2012 voitaneen asemakaavan laajennustyötä jatkaa.

Jätehuollon viranomaistehtävät siirtyvät tekniselle lautakunnalle viimeistään vuoden 2013 alussa.

Kierrätyskeskus pyritään saamaan sosiaali- ja terveystoimen alaisuuteen, jolloin sen mahdollisuudet työllistäjänä paranevat oleellisesti.

Biojätteen mädätyslaitoksen yksityiskohtainen suunnittelu käynnistetään.

Välimaan pilaantuneiden maiden käsittelykeskuksen rakennussuunnitelmia tarkistetaan mahdollisesti valittavan uuden yhteistyökumppanin kanssa. Alue on tarkoitus ottaa käyttöön v. 2013.

Henkilöstön koulutukseen panostetaan mm. ilmoittamalla Syklin järjestämään keskijohdon ja erikoisasiantuntijoiden koulutukseen 3-4 henkilöä.

Jäteneuvonta on tärkeä osa Oulun Jätehuollon toimintaa. Jäteneuvonnan painopisteenä ovat nuorison lisäksi ns. hankalat tapaukset, jotka "vähät välittävät" jätteiden lajittelusta ja kierrättämisestä.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Henkilöstö ja henkilöstömäärän kehitys

	(Oulu)	(Oulu)	OULU + kunnista siirtyvä henkilöstö	
	TP 2010	Ennuste 2011	TA2012	TS2013
Henkilöstömäärä, tilanne 31.12. mukaan				
Vakinaiset	21	22	23	23
Tilapäiset	6	5	5	5
Yhteensä	27	27	28	28
Muutos-%	0	0 %	4 %	0 %
Henkilötyövuodet (HTV)				
Vakinaiset	21	22	23	23
Tilapäiset	6	9	9	9
Yhteensä	27	31	32	32
Muutos-%	0	15 %	3 %	0 %
Palkkakustannukset (palkat ja palkkiot)				
Kustannukset, 1000 €	1157	1256	1187	1187
Muutos-%	0	9 %	-5 %	0 %
Arvio henkilömäärästä vuoden aikana:				
Arjoittelijat, lkm	2	2	2	2
Työllistetyt, lkm	4	3	3	3

Oulun Jätehuollolle ei siirry henkilöitä muista kuntaliitoksen kunnista.

INVESTOINNIT

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö (2011)	2012	2013	2014
Lajitteluareena	3 350	350	3 000		
Muut investoinnit	600		200	100	300
(Mädätyslaitos)					

Lajitteluareenan hankesuunnitelma on hyväksytty liikelaitosten johtokunnassa 2011. Areenan takaisinmaksuajan on laskettu olevan noin 6 vuotta. Lajitteluareena tarvitaan ekovoimalaitoksen polttoainehuollon takia ja biohajoavan jätteen saamiseksi pois kaatopaikalta.

Muut investoinnit koostuvat biokaasujen imulinjoista, varastotiloista sekä koneista ja laitteista.

Nykyinen kompostointilaitos on käynyt pieneksi eikä iäkstä laitosta kannata laajentaa. Kompostointilaitoksen voisi korvata mädätys- eli biokaasutuslaitos. Mädätystekniikka mahdollistaa kompostointia vähäisemmät haitat ympäristölle. Laitosta ei tässä vaiheessa merkitä investointiohjelmaan.

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toiminnan laajuus					
<ul style="list-style-type: none"> • Liikevaihto, M€ • Investoinnit 	10,0 0,5	11,3 2,5	11,4 3,2	11,0 0,1	11,0 0,3

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	tp 2010	ta 2011	ta 2012
Liikevaihto	10,0	11,26	11,40
Menot ilman poistoja	7,71	9,84	9,33
Poistot	1,31	1,36	1,45
Tilikauden ylijäämä	1,30	0,24	0,742
Investoinnit	0,50	2,5	3,2
Sekajättemaksu jossa jäteveron korotus 1.1.2011(alv 0 %)	73,68	87,61	87,61
Rakennusjättemaksu jossa jäteveron korotus 1.1.2011 (alv 0%)	73,68	87,61	87,61
Biojättemaksu kotitalouksien biojäte kaupan biojäte	30,80 70,72	33,88 77,79	33,88 77,79

TOIMINTASUUNNITELMA 2013–2014

Vuonna 2013 jätteen hyödyntäminen ekovoimalaitoksessa on vakiintunut ja laitokselle ajetaan suoraan kaksi kolmasosaa Oulun Jätehuollon toimialueen polttokelpoisesta jätteestä yhden kolmanneksen tullessa Ruskon lajitteluareenalta. Biojätteen kompostoinnista halutaan luopua vähitellen ja siirtyä mädätysteknologiaan, jonka ansiosta tuotetaan hyvää polttoainetta olemassa oleville biokaasun ostajille. Jätekeskuksen hajuhaitat vähenevät mädätyslaitoksen ansiosta.

Ruskon kaatopaikan asemakaavan tarkistus mahdollistaa kaatopaikan laajentamisen suunnittelukauden 2013-2014 jälkeen maksimissaan 29 hehtaarin verran.

Muuta jätelaitoksen toimintaa, kuten hyöty- ja ongelmajätehuoltoa, pilaantuneiden maiden käsittelyä jatketaan ja kehitetään resurssien puitteissa.

OULUN KAUPUNKI
Oulun Jätehuolto

TULOSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS 2014
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	10 029	11 263	11 400	11 729	11 729
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	46	73	20	20	20
Tuet ja avustukset kunnalta	105				
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-234	-350	-247	-400	-400
Palvelujen ostot	-3 293	-3 831	-5 846	-7 073	-7 073
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-933	-935	-939	-939	-939
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-167	-269	-191	-191	-191
Muut henkilöstösivukulut	-56	-52	-57	-57	-57
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 311	-1 363	-1 452	-1 459	-1 593
Liiketoiminnan muut kulut	-3 030	-4 398	-2 047	-1 280	-1 140
LIIEKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	1 156	138	641	350	356
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	3				
Muut rahoitustuotot	0	5	2		
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	-275	-275	-275	-275	-275
Muut rahoituskulut	-2				
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT.ERIA JA VAR.	882	-132	368	75	81
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	882	-132	368	75	81
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	422	374	374	359	194
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 304	242	742	434	275

OULUN KAUPUNKI
Oulun Jätehuolto

RAHOITUSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS 2014
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 156	138	641	350	356
Poistot ja arvonalennukset	1 311	1 363	1 452	1 459	1 593
Rahoitustuotot ja -kulut	-274	-270	-273	-275	-275
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät	496	500	500	500	500
Investoinnit					
Investointimenot	-504	-2 500	-3 200	-100	-300
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	4				
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 189	-769	-880	1 934	1 874
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos	46	44			
Ylijäämän palautus kunnalle					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta	-31				
Saamisten muutokset muilta	-235				
Korottomien velkojen muutos	-14				
Rahoituksen rahavirta	-234	44	0	0	0
Rahavarojen muutos	1 955	-725	-880	1 934	1 874
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	7 686	6 961	6 081	8 015	9 889
Rahavarat 01.01	5 731	7 686	6 961	6 081	8 015
Rahavarojen muutos	1 955	725	-880	1 934	1 874

10.5 OULUN TYÖTERVEYS LIIKELAITOS

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Oulun Työterveys on toiminut 1.10.2008 alkaen sisäisenä liikelaitoksena. Yksityiset asiakkuudet siirtyivät vuoden 2008 yhtiöittämisjärjestelyssä Condia Oy:öön. Yhtiöittämisestä markkinaoikeuteen tehdyn kantelun päätöksen mukaisesti Oulun kaupunki ei hanki oman henkilökunnan työterveyspalveluita osakeyhtiöltä. Kaupungin henkilöstön työterveyspalvelut tuotetaan liikelaitoksessa omana toimintana. Vielä vuoden 2011 aikana käynnistyy kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti lakisääteisten työterveyspalveluiden tuottaminen Oulun alueella oleville työpaikoille.

Työterveyspalveluiden tuottamisesta kunnassa säädellään terveydenhuoltolain 18 §:ssä. Kunnan työterveyshuollon palveluiden järjestämisvastuu kytkeytyy käytännössä yhteen kunnan oman henkilöstön työterveyspalveluiden hankintaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain ja asetuksen perusteella. Kunnan järjestämällä palveluilla on erityinen merkitys etenkin pienille yrityksille sekä alueellisesti pienissä asutuskeskuksissa ja haja-asutusalueilla koska ne eivät ole yksityisen palvelutuotannon liiketoiminnan ydinalueita. Yrityksille myytävän ei lakisääteisen palvelun osuus tulee jäämään alle 5 % liikevaihdosta, joten vältetään valtakunnallisesti avoimelta kysymykseltä liikelaitoksen yhtiöittämisestä.

Valtakunnallisesti yksityinen työterveyshuolto keskittyy yritysostojen kautta voimakkaasti. Paikallisesti Oulussa on tapahtunut lähiaikoina runsaahkosti asiakkaiden ja henkilöstön liikkumisia palveluntuottajalta toiselle. Tilanne luo organisaatioiden välille kilpailua etenkin henkilöstöstä.

Kaupunkiorganisaatiossa tulevan toimintakauden keskeinen muutostekijä on monikuntaliitos sekä siirtyminen prosessijohtamiseen.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET JA MITTARIT

Hyvinvoiva ja tyytyväinen asiakas

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Työhyvinvointi ja tuottavuus	Sairauspoissaolojen ja ennen aikaisten eläkkeiden määrät vähenevät	Sairauspoissaolojen ja työkyvyttömyyseläkkeiden määrä
Tyytyväinen asiakas (sekä organisaatio että yksilöasiakas)	Asiakkaan tarpeita vastaava palvelu	Asiakaspalautteet

Kannattavuus ja kilpailukyky

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Palveluiden hinnoittelu on kilpailukykyinen verrattuna markkinoihin	Hinnoittelu on markkinoita edullisempaa	hintavertailu ja kustannuslaskenta

Laadukkaat palvelut asiakkaalle

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Laadukkaat palvelut tuotetaan taloudellisesti, tehokkaasti ja ketterästi	Palvelun tai vastaanottoajan saatavuus sovitun aikavälin sisällä ja pääsy oman alueen hoitajalle/lääkärille	Vastaanottoaika saatavissa kiireellisessä tapauksessa 1-3 päiv., normaalisti 1-2 vk kuluessa

TOIMINTASUUNNITELMA 2012

Toiminnan painopiste on kokonaisvaltaisen työhyvinvoinnin tukeminen asiakastyöpaikoilla ja erityisesti henkilöstön ja organisaatioiden tukeminen suuressa kuntaliitosmuutoksessa. Esimiesten ja työyhteisöjen muutosvalmennuksia toteutetaan suunnitelman mukaisesti. Toiminnan linjaukset konsernitasolla on sovittu kaupungin työterveyspuitesuunnitelmassa. Hallintokuntakohtaisen toiminnan tavoitteet ja sisältö sovitaan ja kirjataan puitesuunnitelman liitteeksi vuosittain. Toiminnan toteutumista koordinoidaan työterveyshuollon ohjausryhmässä.

Toimintakaudella kiinnitetään erityisesti huomiota sairauspoissaolojen hallintaan ja ennenaikaisen eläköitymisen estämiseen. Keinoina sovelletaan varhaisen puheeksiottamisen, sairauspoissaolomallin sekä uudelleen sijoittelun mukaista toimintaa yhdessä henkilö- ja työnantaja-asiakkaan kanssa. Uusia työkyvyn tukemisen toiminta- ja ratkaisutapoja sekä työkykyjohtamisen laskentalähtöisiä malleja selvitetään yhdessä henkilöstöjohtajan, Työterveyslaitoksen ja Kuntien eläkevakuutuksen kanssa toteutettavassa kehittämishankkeessa.

Oman organisaation johtamisessa keskeisesti huomion kohteena on hallittu palveluverkon rakentaminen uuteen Ouluun liittyvien kuntien alueelle sekä uusien asiakkuuksien haltuun otto. Työterveystiimien asiakkuusjakoja tarkistetaan vastaamaan uuden Oulun mukaista organisaatiojakoa. Keskustan toimipisteessä otetaan vuoden alussa n. 10 vastaanottohuoneen verran lisätilaa. Palveluverkon rakentamisessa pyritään huomioimaan palvelun saatavuuden ja asiakkaiden tarpeet sekä etäisyydet lähtökohtana nykyinen palvelutaso.

Sairaanhoitopalveluita kehitetään ottamalla terveysasemilla jo käytössä oleva Oulun omahoitopalvelu myös työterveysasiakkaiden käyttöön.

Oulun Työterveys ryhtyy kaupunginhallituksen 23.5.2011 päätöksen mukaisesti tuottamaan Oulun alueen yrityksille lakisääteisiä työterveyspalveluita. Toiminnalla toteutuu terveydenhuoltolain 18 §:n mukainen kunnan järjestämisvastuu myös uuteen Ouluun liittyvien kuntien osalta jo kuntaliitoksen siirtymävaiheen osalta. Yritysassiakkaiden kanssa hyödynnetään verkon kautta tapahtuvaa toimintatapaa. Yritysassiakkaille tuotettavasta palvelusta veloitetaan toiminnasta aiheutuviin kustannuksiin perustuvan hinnaston mukaiset maksut. Toiminnan tavoitteena on kunnan järjestämisvastuun toteuttaminen, ei markkinaosuuden kasvattaminen.

Työprosessien kehittämisessä käynnistetään laatujärjestelmän päivitys- ja dokumentointityö.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

	(Oulu)	(Oulu)		
	TP 2010	Ennuste 2011	TA2012	TS2013
Henkilöstömäärä, tilanne 31.12. mukaan				
Vakinaiset	60	64	65	69
Tilapäiset	16	12	17	17
Yhteensä	76	76	82	86
Muutos-%		0 %	8 %	5 %
Henkilötyövuodet (HTV)				
Vakinaiset	38	40	43	46
Tilapäiset	13	14	16	14
Yhteensä	51	54	59	60
Muutos-%	21 %	6 %	9 %	2 %
Palkkakustannukset (palkat ja palkkiot)				
Kustannukset, 1000 €	2953	3205	3675	3969
Muutos-%		9 %	15 %	8 %
Arvio henkilömääristä vuoden aikana:				
Harjoittelijat, lkm	0	4	6	6
Työllistetyt, lkm	0	0	0	0

Kuntaliitoksen yhteydessä Oulun Työterveyteen ei siirry lainkaan henkilöstöä muista kunnista. Henkilöstön määrän muutokseen vaikuttaa kuntaliitoksen aiheuttamat muutokset asiakaskunnan lisääntymisessä sekä lakisääteisen palveluiden järjestämisvastuun myötä tulevat lakisääteisen palvelun asiakkaat. Muutos lisää työterveyshuollon ammattihenkilöiden tarvetta. Tarvittava henkilöstö rekrytoidaan sisäisen ja ulkoisen haun kautta.

Kuntien vaikutus vuoden 2012 talousarvioon

Johtokunta, Työterveys 1 000 €	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-II TA2012
Tulot (Liikelaitokselle tulevat tulot palvelujen myynnistä)	0	0	0	0
Toimintamenot (Muiden kuntien suorat palvelujen ostot liikelaitokselta)	-75	0	-50	-13
Netto (Oulun laskutuksen perusta kuntalaskutukseen)	-75	0	-50	-13

Vuoden 2012 kokonaisvaikutus liikelaitoksen talousarvioon (kuntien suorat tilaukset + Oulun hallintokuntien lisätilaukset):

Johtokunta, Työterveys 1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-II TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot (Oulun tulot palvelujen myynnistä)	7 212	75	0	50	13	7 350
Oulun hallintokuntien lisätilaukset, jotka johtuvat muiden kuntien palvelun järjestämisestä, yhteensä:	847					
Toimintamenot (Kokonaismenot ilman poistoja ja rahoituskuluja)	7 058	-75	0	-50	-13	-7 196

INVESTOINNIT

RAKENNUKSET JA KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Uudet toimipisteet ja Teletalon 5. kerroksen toimipisteen varustaminen

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot	380	280	100	-	-

Toiminnan laajentuessa kuntaliitoksen myötä uusiin kaupungin osiin, joudutaan toimipisteisiin hankkimaan laitteita ja kalusteita. Terveydenhoitolaitteiden kustannusarvio on 40 000 €, joista kulut poistetaan 10 vuoden kuluessa. Kalustohankinnan arvo 60 000 € ja kulut poistetaan 3 vuoden kuluessa. Teletalon 5. kerroksen toimitilaan käynnistyy vuoden 2011 aikana asianmukaisten työterveystiimin vastaanottotilojen varustaminen. Tiloista tehdään Oulun Tilakeskuksen kautta 10 vuoden vuokrasopimus. Tilojen saneerauksen vaatimat muutostyöt teettää kiinteistön omistaja (kust. arvio 280 000 €) ja kustannuksesta vastaa Oulun Työterveys liikelaitos. Investointikustannukset poistetaan pitkävaikutteisina menoina kolmen vuoden kuluessa.

TALOUS

Talousarvio 2012 on laskettu seuraavilla lähtötiedoilla:

- palveluiden hinnoittelu säilyy kokonaisuutena vuoden 2011 tasolla
- hinnastoon tehdään rakenteellisia muutoksia, jotta sen toteutuminen vastaa paremmin palveluiden tuottamisesta aiheutuvia kustannuksia
- hinnastorakenteen muutoksella ei ole vaikutusta työterveyspalvelun kokonaiskustannukseen eikä se vaikuta hallintokuntien omassa talousarviossa varaamiin työtervehuollon ennaltaehkäisevän toiminnan kustannuksiin
- nykyisen asiakaskunnan palveluiden käyttö ennakoidaan säilyvän aiemmalla tasolla
- asiakaskunnan määrä lisääntyy vuoden 2012 aikana kuntaliitoksen myötä lisääntyvän kaupungin työntekijämäärän mukaisesti (27%)
- Yksityisiä asiakkuuksia tulee, kun Yli-Iin terveyskeskuksen yksityiset työterveysasiakkuudet siirtyvät Oulun Työterveydenasiakkaiksi ja laaditaan lakisääteisen palvelun sopimuksia Oulun alueen yritysten kanssa
- asiakaskunnan kasvun arvioitu vaikutus liikevaihtoon vuoden 2010 toteutuneeseen liikevaihtoon verrattuna on 19 % koko vuoden tasolla

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	6 191	5 567	7 350	7 938	8 256
• Investoinnit	0	0	100	0	0
Kannattavuus	376	30	30	30	30
• liikeylijäämä					
• sij.pääoman tuotto, %	26 %				
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	6 %	6 %	6 %	6 %	6 %

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
liikevaihto	6 191	5 567	7 350	7 938	8 256
Tilikauden ylijäämä	346	0	0	0	0

TOIMINTASUUNNITELMA 2013–2014

Toiminnan painopisteitä vuosien 2013 ja 2014 ajalle ovat mm seuraavat tavoitteet.

- Kuntaliitoksen muutostuki ja vakiintuneen palveluverkon kehittäminen laajentuneella toiminta-alueella
- Laatutyön tavoitteena on valmius ulkoiseen laadunarviointiin vuoden 2013 aikana
- Kunnallisen työterveyshuollon toimintamallin kehittäminen sekä pientyöpaikkojen työterveyshuollon toimintamallin uudistaminen
- Oulun omahoitopalveluiden hyödyntäminen ja palvelun käytön aktiivisuuden edistäminen

OULUN KAUPUNKI
Oulun Työterveys liikelaitos

TULOSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS 2014
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	6 191	5971	7 350	7 938	8 256
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	76	32	46	38	33
Tuet ja avustukset kunnalta					
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-197	-204	-275	-297	-309
Palvelujen ostot	-1 545	-1337	-1 756	-1 896	-1 972
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-2 953	-3205	-3 675	-3 969	-4 128
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-545	-591	-741	-800	-832
Muut henkilöstösivukulut	-178	-190	-216	-233	-243
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-7	-7	-124	-124	-124
Liiketoiminnan muut kulut	-465	-439	-580	-626	-652
LIIKKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	376	30	30	30	30
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot					
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	-30	-30	-30	-30	-30
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISER	346	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	346	0	0	0	0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	346	0	0	0	0

OULUN KAUPUNKI
Oulun Työterveys liikelaitos

RAHOITUSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS2014
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	376	30	30	30	30
Poistot ja arvonalennukset	7	7	124	124	124
Rahoitustuotot ja -kulut	-30	-30	-30	-30	-30
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjaukserät					
Investoinnit					
Investointimenot			-100		
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	353	7	24	124	124
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta	-4				
Saamisten muutokset muilta	134	-15			
Korottomien velkojen muutos	-85	50			
Rahoituksen rahavirta	45	35	0	0	0
Rahavarojen muutos	398	42	24	124	124
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	2018	2060	1897	2021	2145
Rahavarat 01.01	1620	2018	1873	1897	2021
Rahavarojen muutos	398	42	24	124	124

10.6 OULUN TIETOTEKNIikka LIKELAITOS

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Valtakunnallinen ohjaus voimistuu myös kuntien tietotekniikan kehittämisessä, jopa lainsäädännön kautta. Esimerkkinä tästä on laki julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta ja tietojärjestelmien yhteentoimivuudesta (kokonaisarkkitehtuuri). Laki koskee kunnallisia viranomaisia niiden hoitaessa laissa säädettyjä tehtäviä.

Mukaan on tullut uusia valtakunnallisen tason toimijoita, kuten Valtion IT-palvelukeskus VIP ja Kuntien Tiera Oy. Oulun kaupunki jättäytyi muiden suurten kaupunkien tavoin toistaiseksi Kuntien Tiera Oy:n asiakasomistajuuden ulkopuolelle. Kuntien Tiera Oy:n palvelutarjonta näyttää ainakin alkuvaiheessa jäävän varsin vaatimattomaksi.

Uuden Oulun ICT-ratkaisujen rakentaminen ajoittuu pääosiltaan vuosille 2011 ja 2012. Haukipudas, Kiiminki, Oulunsalo ja Yli-Ii on ensin integroitava yhtenäisen ICT-infrastruktuurin alle. Palvelutuotannon edellyttämien sovellusten integraatiotyö on tehtävä tämän jälkeen hallintokunta- ja liikelaitoskohtaisesti. Poistuvien sovellusten rinnakkais- ja katselukäyttö sekä lopullinen alasajo on myös suunniteltava ja aikataulutettava. Voimassaolevat sopimukset asettavat suunnitteluun omat reunaehdonsa. Uuden Oulun ICT-ratkaisujen rakentamisesta näyttää tulevan henkilötyömäärältään Oulun Tietotekniikan historian suurin integraatioprojekti.

Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan Oulun Tietotekniikan toimintaa kehitetään tavoitteena yhteisen ICT-tuotantoyksikön muodostuminen Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriin (PPSHP) kanssa. Samaan aikaan tapahtuva uuden Oulun ICT-ratkaisujen rakentaminen asettaa kehittämiselle huomattavia henkilöresurssihaasteita.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET JA MITTARIT

OTT tuottaa sisäisenä liikelaitoksena ICT-tukipalveluita varsinaisesta palvelutoiminnasta vastaavien hallintokuntien ja liikelaitosten käyttöön. OTT:lla ei siksi ole itsellään kaupunkistrategiaa suoraan tukevia tavoitteita, vaan kaupunkistrategia toteutuu palvelutuotannosta vastaavien hallintokuntien ja liikelaitosten toiminnan kautta.

TOIMINTASUUNNITELMA 2012-2014

- Uuden Oulun edellyttämien ICT-ratkaisujen toteuttaminen

Pääosa työstä tehdään vuosien 2011 ja 2012 aikana, mutta normaalitason ylittävää työkuormaa jäänee vielä joksikin aikaa uuden Oulun käynnistymisen jälkeen vuodelle 2013. Uuden Oulun ICT-ratkaisujen toteuttamiseen saadaan lisäresursseja yhdistyvistä kunnista vuoden 2012 aikana. Työssä käytetään alihankkijoina myös ulkopuolisia palvelutuottajia.

- Yhteisen ICT-tuotantoyksikön rakentaminen PPSHP:n kanssa.

Tuotantoyksikön rakentamiseen liittyvää suunnittelua jatketaan syksyllä 2011. Uuden Oulun ICT-ratkaisujen vaatimat resurssit asettavat jonkin verran haasteita tuotantoyksikön suunnittelun ja toteuttamisen etenemiselle.

- Uuden Oulun ICT-infrastruktuurin rakentamisessa käytettävän työpöytävirtuaalisoinnin (Virtual Desktop Infrastructure, VDI) laajempi käyttöönotto

Työpöytävirtuaalisointi mahdollistaa työasemiin liittyvän ylläpitotyön keskittämisen

datakeskukseen, jolloin työn tehostumisen kautta sen määrää pystytään vähentämään. Tavoitteena on löytää Oulun kaupungin palvelutoiminnasta alueita, joille työpöytävirtuaalisointi parhaiten soveltuu ja joilla saavutettavat hyödyt ovat mahdollisimman suuret. Näillä alueilla pyritään sitten vähitellen korvaamaan perinteisiä työasemia virtuaalisilla työpöydillä. Virtuaalisia työpöytiä pystytään käyttämään myös ns. taulutietokoneiden avulla. Niiden ominaisuuksien selvittäminen ja testaaminen liittyy tehtävänä läheisesti työpöytävirtuaalisoinnin hyödynnettävyyden arviointiin.

- ICT-palvelujen tuottaminen talous- ja henkilöstöhallinnon sisäiselle ja alueelliselle palvelukeskukselle

Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen uusi organisointitapa vaikuttaa molempien palvelukeskusten ICT-palvelujen tarpeeseen. OTT pyrkii valmistautumaan siihen, että se pystyy tarjoamaan molemmille organisaatioille sellaisia niiden tarpeita vastaavia ICT-palveluja, jotka myös soveltuvat OTT:n rooliin kaupunkiorganisaation sisäisenä tuottajana ja järjestelmäintegraattorina.

- Windows 7 –käyttöjärjestelmän käyttöönotto kaupunkiorganisaatiossa

Oulun kaupungin on välttämätöntä siirtyä käyttämään työasemissa Windows 7 –käyttöjärjestelmää nykyisen Windows XP –käyttöjärjestelmän sijasta. Windows XP:n myynti on lopetettu vuonna 2011, ja sen tuki loppuu vuoden 2014 huhtikuussa. Toisaalta joidenkin kaupungin käyttämien ohjelmistojen toimittajat eivät ole luvanneet tukea ohjelmistoaan Windows 7 –käyttöjärjestelmän päällä. Alustavasti on suunniteltu, että Windows 7 -käyttöönottoprojekti käynnistyisi keväällä 2012. Monikuntaliitoksen ICT-tehtävien aikataulusuunnitelma voi kuitenkin vielä muuttaa käynnistymisajankohtaa.

- Oulun Tietotekniikan tilaratkaisut

OTT:n nykyiset toimitilat eivät vastaa nykyaikaisille toimistotiloille asetettuja vaatimuksia eivätkä ne ole palvelutoiminnan logistiikan kannalta tarkoituksenmukaiset. Lisäksi monikuntaliitoksen myötä Oulun Tietotekniikan henkilöstön määrä kasvaa, mikä edellyttää lisätilojen hankkimista. Uusien toimitilojen tilaselvitys on jo käynnistynyt.

- OTT:llä on uusia kehittämissuunnitelmia, joiden asiakaslähtöisyys ja kytkentä kaupunkistrategiaan varmistetaan. Ensi vuoden avaintehtävänä on kuitenkin uuden Oulun rakentamiseen keskittyvät toimenpiteet, jotka priorisoidaan toiminnassa tärkeimmiksi. Uusiin kehityskohteisiin palataan myöhemmässä vaiheessa kun resurssipaineet helpottavat.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Taulukko 1. Henkilöstö OULU yhteensä

	(Oulu)	(Oulu)	OULU + kunnista siirtyvä henkilöstö	
	TP 2010	Ennuste 2011	TA2012	TS2013
Henkilöstömäärä, tilanne 31.12. mukaan				
Vakinaiset	66	76	90	95
Tilapäiset	17	15	12	9
Yhteensä	83	91	102	104
Muutos-%	0	10 %	12 %	2 %
Henkilötyövuodet (HTV)				
Vakinaiset	52,8	60,8	72	76
Tilapäiset	13,6	12	9,6	7,2
Yhteensä	66,4	72,8	81,6	83,2
Muutos-%	0	10 %	12 %	2 %
Palkkakustannukset (palkat ja palkkiot)				
Kustannukset, 1000 €	2789	3098	3375	3475
Muutos-%	0	11 %	9 %	3 %
Arvio henkilömääristä vuoden aikana:				
Harjoittelijat, lkm	5	5	5	5
Työllistetyt, lkm				

Taulukko 2. Siirtyvä henkilöstö

Henkilöstömäärä, siirtyvät 1.1.2012	Haukipudas	Kiiminki	Oulunsalo	Yli-Ii	Yhteensä
Vakinaiset	5,5	2		1	8,5
Tilapäiset					0
Yhteensä	5,5	2	0	1	8,5
Henkilötyövuodet (HTV)					
Vakinaiset	4,4	1,6		0,8	6,8
Tilapäiset					0
Yhteensä	4,4	1,6	0	0,8	6,8

KUNTIEN VAIKUTUKSET VUODEN 2012 TALOUSARVIOON

Taulukko 3. Kuntien vaikutus liikelaitoksen talousarvioon

Oulun Tietotekniikka

Kuntien suorat tilaukset liikelaitokselta:

Johtokunta 1 000 €	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-II TA2012
Tulot (Liikelaitokselle tulevat tulot palvelujen myynnistä)	0	0	0	0
Toimintamenot (Muiden kuntien suorat palvelujen ostot liikelaitokselta)	-225	-90	-14	-38
Netto (Oulun laskutuksen perusta kuntalaskutukseen)	-225	-90	-14	-38

Vuoden 2012 kokonaisvaikutus liikelaitoksen talousarvioon (kuntien suorat tilaukset + Oulun hallintokuntien lisätilaukset):

Johtokunta 1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-II TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot (Oulun tulot palvelujen myynnistä)	15 633	225	90	14	38	16 000
Oulun hallintokuntien lisätilaukset, jotka johtuvat muiden kuntien palvelun järjestämisestä, yhteensä:	1633					
Toimintamenot (Kokonaismenot ilman poistoja ja rahoituskuluja)	-13 258	-225	-90	-14	-38	-13 625

INVESTOINNIT

1000 €	2012	2013	2014
Laiteinvestoinnit	400	400	400
Ohjelmistoinvestoinnit	100	100	100
Investoinnit yhteensä	500	500	500

ICT-infrastruktuurin ylläpitoon liittyvät investoinnit ovat pääasiassa korvaushankintoja. Hankinnat eivät lisää merkittävästi jatkuvia käyttötalousmenoja. Menettelytapaa työasemahankintojen rahoituksessa saatetaan vielä tarkentaa myöhemmässä vaiheessa, kun leasing-rahoituksen edullisuutta selvittävä työryhmä on saanut työnsä loppuun. Työryhmä tulee laatimaan ohjeistuksen asiaan.

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	14 111	13 700	16000	16500	17000
• Investoinnit	1 607	1 800	500	500	500
Kannattavuus					
• liikeylijäämä	1 822	131	175	185	195
• sij.pääoman tuotto, %	27,0	2,0	2,6	2,8	2,9
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	6	6	6	6	6
Suoritteet	11 017	11 400	14 600	15 000	15 500
• työasemien määrä	-	100	1 000	1 500	1 700
• virtuaalisoitujen työasemien määrä	1 341	1 530	2 000	2 200	2 400
• älypuhelinien määrä					
• palvelinten määrä (ilmaisee sovellusten määrän kehittymistä)	290	320	460	460	460
• palvelinten virtuaalisointiaste (%)	72	75	80	80	80
• monitoimitulostimien määrä	345	380	450	460	460
• verkkotulostimien määrä	259	270	300	310	310
• oheistulostimien määrä	1 600	1 820	2 000	1 950	1 900
• hallittavien kytkinten määrä	690	700	900	950	1 000
tietoliikenneverkossa					

<ul style="list-style-type: none"> • kriittisten palveluiden saatavuus • runkoverkon saatavuus • palvelupyyntöjen määrä 	99,82 99,96 38 000	99,85 99,90 40 000	99,85 99,90 50 000	99,85 99,90 50 000	99,85 99,90 50 000
Tuottavuus					
<ul style="list-style-type: none"> • liikevaihto henkilöä kohden (1000 euroa) • yhden tukihenkilön ylläpitämä laitemäärä • yhden tukihenkilön toimittama laitemäärä • yhden asiantuntijan ylläpitämä palvelinmäärä • yhden asiantuntijan ylläpitämä monitoimi- ja verkkotulostinmäärä • yhden asiantuntijan ylläpitämä kytkinmäärä tietoliikenneverkossa • palvelupyyntöjen määrä asiakastuen tukihenkilöä kohti • sähköisen asioinnin osuus asiakastukeen tulevista yhteydenotoista (%) • keskimääräinen aika, jona 80 % palvelupyynnöistä ratkaistu (työpv) • keskimääräinen aika, jona 50 % palvelupyynnöistä ratkaistu (työpv) 	170 504 169 36 201 276 5 432 38 3,8 0,46	151 480 161 36 217 280 5 714 40 4,0 0,5	157 514 172 39 227 292 6 286 42 4,0 0,5	159 530 180 41 233 300 6 286 42 3,5 0,5	160 550 190 41 233 308 6 286 45 3,5 0,5

OULUN KAUPUNKI
Oulun Tietotekniikka

TULOSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS 2014
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	14 111	13 700	16 000	16 500	17 000
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	5	0	0	0	0
Tuet ja avustukset kunnalta					
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-917	-1 043	-1 200	-1 250	-1 300
Palvelujen ostot	-4 572	-4 962	-5 500	-5 600	-5 700
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-2 789	-2 977	-3 375	-3 475	-3 575
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-459	-636	-700	-730	-760
Muut henkilöstösivukulut	-168	-225	-250	-260	-270
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 669	-2 426	-2 200	-1 800	-1 500
Liiketoiminnan muut kulut	-720	-1 300	-2 600	-3 200	-3 700
LIIKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	1 822	131	175	185	195
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0				
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut	-21				
Korvaus peruspääomasta	-98	-98	-98	-98	-98
Muut rahoituskulut	0				
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISER	1 704	33	77	87	97
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	1 704	33	77	87	97
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 704	33	77	87	97

OULUN KAUPUNKI
Oulun Tietotekniikka

RAHOITUSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS2014
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	1 822	131	175	185	195
Poistot ja arvonalennukset	2 669	2 426	2 200	1 800	1 500
Rahoitustuotot ja -kulut	-118	-98	-98	-98	-98
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjaukset					
Investoinnit	-1 607	-720	-500	-500	-500
Investointimenot					
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 766	1 739	1 777	1 387	1 097
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos	-1 000	-1 700			
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta					
Saamisten muutokset muilta	171				
Korottomien velkojen muutos	-769				
Rahoituksen rahavirta	-1 598	-1 700	0	0	0
Rahavarojen muutos	1 168	39	1 777	1 387	1 097
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	3 884	3 923	5 700	7 087	8 184
Rahavarat 01.01	2 716	3 884	3 923	5 700	7 087
Rahavarojen muutos	1 168	39	1 777	1 387	1 097

10.7 OULUN TEKNINEN LIIKELAITOS

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Tekninen liikelaitos osallistuu yhteistyössä Teknisen keskuksen kanssa valmistelutyöhön yhdistymishallituksen määrittelemien linjausten pohjalta. Teknisen toimen ja Teknisen liikelaitoksen toimintojen käynnistymistä on valmistellut uuden Oulun teknisten johtajien työryhmä täydennettynä yhdyskunta- ja ympäristöpalveluihin kuuluvilla virastojen päälliköillä. Toimintojen käynnistymistä valmistellaan useissa eri alatyöryhmissä, joita ym. työryhmä koordinoi. Valmistelut on jaoteltu kolmeen koriin toimintojen suunnittelun hallitsemiseksi. Korit ovat a) tekniset valmistelu- b) toimintapolitiikka- ja c) henkilöstöprojektit. Viimeksi mainittuun liittyen liikelaitos on käynnistänyt tuotannon esimiesten muutosvalmennusta yhteistyössä Oulun Työterveyden kanssa. Tavoitteena on koko henkilöstön valmiuksien nostaminen toimintojen yhdistämiseen ja palveluiden tarjoamiseen liittyen.

Talousarvioesityksessä on huomioitu Oulun, Haukiputaan, Oulunsalon, Kiimingin ja Yli-Iin kuntaliitos. Kuntaliitos toteutetaan vuoden 2013 alkuun mennessä vaiheittain. Oulun teknisen liikelaitoksen osalta toiminnot yhdistetään 1.1.2012. Tekniseen liikelaitokseen kuntaliitoksen seurauksena tulevat tase-erät kirjataan 1.1.2013. Poikkeuksena tähän voi kuitenkin olla Haukiputaalla oleva varasto, jonka kirjaaminen tehdään toiminnan hallinnoimisen kannalta mahdollisesti aikaisemmin. Logistiikkayksikköön siirtyvistä toiminnoista on talousarvioesityksessä huomioitu ainoastaan Haukiputaalta siirtyvä varasto. Muut mahdollisesti siirtyvät varasto- ja kuljetuspalvelut olivat tätä esitystä tehtäessä selvitetävänä ja niiden tiedot huomioidaan käyttösuunnitelmavaiheessa.

Oulun tekninen liikelaitos on jo mukana seudullisissa kehityshankkeissa kuljetus- ja varastotoimintojen osalta. Yhteistyöneuvottelut ovat käynnissä kaupungin ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kesken. Edellä mainitut asiat tulevat todennäköisesti vaikuttamaan liikelaitoksen palvelutarjontaan suunnittelukaudella 2013 - 2014.

Teknisen liikelaitoksen kannalta erityisenä kehittämiskohteena kaupunkikonsernissa nähdään hankintojen ja hankintatoimen kehittäminen, siten että markkinahintojen vaihtelu voidaan hyödyntää maksimaalisesti.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET JA MITTARIT

Asiakastyytyväisyys paranee

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Liikelaitos koetaan yhteistyökumppanina Hyvä – Haluttu - Helppo	Pysyy hyvällä tasolla ja on vähintään 3,5 asteikolla 1-5.	Asiakastyytyväisyyskyselyjen tulokset.

Toimintajärjestelmä käytössä

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Toimintajärjestelmän avulla saavutetaan hyötyä yhtenäistämällä toimintatapoja ja poistamalla päällekkäisiä toimintoja.	Ympäristöohjelman tavoitteet saavutetaan. Työsuojelun toimintaohjelman tavoitteet saavutetaan.	Oma arvio. Ympäristöohjelman mittarit. Työsuojelun toimintaohjelman mittarit.

Esimiestyöskentely ja työtyytyväisyys paranevat

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Työtyytyväisyys paranee -> poissaolot vähenevät -> tehokkuus kasvaa.	Kehityskeskustelujen määrä; yli 6 kk:n palvelussuhteissa olevilla väh. 80 prosenttia. Työtyytyväisyys pysyy hyvällä tasolla ja on vähintään 3,5 asteikolla 1-5.	Kehityskeskusteluiden määrä. Työtyytyväisyyskyselyn tulokset.

TOIMINTASUUNNITELMA 2012

Suunnittelun lähtökohtana on ollut talousarvion 2012 ja suunnitelman 2013 – 2014 suunnitteluohjeet. Sen mukaan sisäisiin veloitushintoihin ei tule korotuksia vuodelle 2012. Eläkemaksut kohdistetaan liikelaitoksille aiheuttamisperiaatteen mukaan. Arvion mukaan liikelaitoksen eläkeperusteiset maksut olisivat 2012 n. 2,8 milj. euroa. Sitovana tavoitteena liikelaitoksen tulee tulouttaa sisäisen pääoman korkona 279 000 euroa. Liikelaitoksen talousarvion lähtökohtana on ollut, että talouden toimenpideohjelmassa ollut n. 1,55 milj. euron tuottavuustavoite sisältyy talousarvioon. Sairauspoissaolojen vähentäminen sisältyy strategisiin tavoitteisiin.

Sisäiset kehittämishankkeet

- Teklin liikkuva työntekijä. Projektin tavoitteena on kehittää tapoja hallita ja johtaa liikkuvaa työvoimaa ja muita resursseja (esimerkiksi ajokalusto) sekä sähköistää palkkaprosessi. Liikkuvan työntekijän ratkaisu tuo säästöjä henkilöstöresursseissa sekä kuljetuskalustossa ja niiden polttoaineen kulutuksessa.
- Tukefin 2 tuottavuushanke. Projektin tavoitteena on parantaa tuottavuutta ja vähentää kustannuksia, saada aikaan konkreettisia vaikutuksia toiminnassa oivaltamisen, soveltamisen, testaamisen, oppimisen ja monistamisen keinoin. Tuottavuusmallia kokeillaan v. 2011 Rotuaarin peruskorjaushankkeella. Tavoitteena on lyhentää hankkeen läpimenoaikaa ja sitä kautta pienentää kustannuksia.
- Maanrakennuskoneiden koneohjauksen käytön laajentaminen ja kehittäminen infra rakentamisessa yhteistyössä Teknisen keskuksen kanssa. Koneohjauksessa kaivinkoneisiin ja tiehöyliin asennettavat laitteet vastaanottavat tukiasemien kautta suunnitelmia, jotka ohjaavat kaivutoimintaa. Laitteiden avulla voidaan mitata ja lähettää edelleen kartoitustietoa. Järjestelmän avulla saadaan säästöjä henkilöstöresursseissa sekä materiaali- ja kuljetuskustannuksissa.

Ydinkunta-palvelukunta – malliin liittyen laaditaan yhteistyössä syksyllä 2012 tilaajien ja tuottajien kehittymistä kuvaava raportti.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

	(Oulu)	(Oulu)	OULU + kunnista siirtyvä henkilöstö	
Henkilöstömäärä, tilanne 31.12. mukaan	TP 2010	Ennuste 2011	TA2012	TS2013
Vakinaiset	509	499	580	575
Tilapäiset	35*	26*	57*	57*
Yhteensä	544	525	637	632
Muutos-%	0	-3 %	21 %	-1 %
Henkilötyövuodet (HTV)				
Vakinaiset	516	507	585	578
Tilapäiset	76*	78*	87*	87*
Yhteensä	592	585	672	665
Muutos-%	0	-1 %	15 %	-1 %
Palkkakustannukset (palkat ja palkkiot)				
Kustannukset, 1000 €	17 385 021	17 847 000	21 119 000	21 119 000
Muutos-%	0	3 %	18 %	0 %
Arvio henkilömäärästä vuoden aikana:				
Harjoittelijat, lkm	213	230	213	213
Työllistetyt, lkm	35	35	35	35

* Tilapäisten luvussa eivät ole mukana työllistetyt ja kesätyöntekijät

Henkilöstömäärä, siirtyvät 1.1.2012	<i>Haukipudas</i>	<i>Kiiminki</i>	<i>Oulunsalo</i>	<i>Yli-Ii</i>	Yhteensä
Vakinaiset	59	16	9	6	90
Tilapäiset	2	8	0	1	11
Yhteensä	61	24	9	7	101
Henkilötyövuodet (HTV)					
Vakinaiset	59	16	9	6	90
Tilapäiset	2	8	0	1	11
Yhteensä	61	24	9	7	101

Henkilöstöbudjetti on laadittu v. 2012 ohjeiden mukaan ja Oulun omat henkilöstökulut eivät nouse v. 2011 käyttösuunnitelmaan verrattuna. Vanhuuseläkkeelle jäävien poistuma hyödynnetään. Rekrytointitarpeet arvioidaan sopimuskannan ja omistajapolitiittisten linjausten pohjalta. Haukiputaalta, Oulunsalosta, Kiimingistä ja Yli-Iistä siirtyy liikelaitokseen 1.1.2012 yhteensä 90 vakituudessa ja 11 ei vakituudessa työsuhteessa olevaa työntekijää. Muista kunnista siirtyvien työntekijöiden henkilöstökulut ovat arviolta n. 4,6 milj.€.

TALOUS

Vuoden 2012 kokonaisvaikutus liikelaitoksen talousarvioon (kuntien suorat tilaukset + Oulun hallintokuntien lisätilaukset):

Johtokunta 1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-II TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot (Oulun tulot palvelujen myynnistä)	58 868	0	0	0	0	58 868
Oulun hallintokuntien lisätilaukset, jotka johtuvat muiden kuntien palvelun järjestämisestä, yhteensä:	7 537					
Toimintamenot (Kokonaismenot ilman poistoja ja rahoituskuluja)	58 492	0	0	0	0	58 492

INVESTOINNIT

Investoinnit ovat korvaavia investointeja. Investoinnit ovat vuosina 2012 -2014 500 000 e/vuosi.

KONEET JA KALUSTO

	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot			500 000	500 000	500 000
Tulot					

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut 1000 €	TP 2010	KS 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	51 141	49 896	58 868	58 758	58 685
• Investoinnit	387	100	500	500	500
Kannattavuus	669	114	279	279	279
• liikeylijäämä	9,1 %	1,5 %	3,8 %	3,8 %	3,8 %
• sij.pääoman tuotto, %	279	279	279	279	279
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	6 %	6 %	6 %	6 %	6 %

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
• henkilöstökulut/liikevaihto	46,2 %	48,2 %	48,6 %	48,7 %	48,7 %
• kaluston käyttöasteet	84,4 %	87,0 %	(87,0 %)	(90,0 %)	(90,0 %)
• Teklin keskusvaraston kiertonopeus	14,0	14,0	14,0 *	14,0*	14,0*

*perustuu nykyisiin tuoteryhmittelyihin

OULUN KAUPUNKI
Oulun tekninen liikelaitos

TULOSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS 2014
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	51 141	49 896	58 868	58 758	58 685
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	291	115	521	521	521
Tuet ja avustukset kunnalta	505	0	30	30	30
Materiaalit ja palvelut	-24 566	-22 917	-27 295	-27 296	-27 296
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 613	-10 791	-13 365	-13 366	-13 366
Palvelujen ostot	-12 952	-12 126	-13 930	-13 930	-13 930
Henkilöstökulut	-23 631	-24 065	-28 607	-28 607	-28 607
Palkat ja palkkiot	-17 385	-17 848	-21 119	-21 119	-21 119
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-5 197	-5 155	-6 217	-6 217	-6 217
Muut henkilöstösivukulut	-1 049	-1 062	-1 271	-1 271	-1 271
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-766	-672	-648	-537	-464
Liiketoiminnan muut kulut	-2 306	-2 243	-2 590	-2 590	-2 590
LIIKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	669	114	279	279	279
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	0	0	0	0	0
Muut rahoitustuotot	1	0	0	0	0
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	-279	-279	-279	-279	-279
Muut rahoituskulut	0			0	0
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERIÄ	391	-165	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	391	-165	0	0	0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	391	-165	0	0	0

OULUN KAUPUNKI
Oulun tekninen liikelaitys

RAHOITUSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS2014
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikeliijäämä (-alijäämä)	669	114	279	279	279
Poistot ja arvonalennukset	766	672	648	537	464
Rahoitustuotot ja -kulut	-278	-279	-279	-279	-279
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät	-100				
Investoinnit					
Investointimenot	-387	-100	-500	-500	-500
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	101				
Toiminnan ja investointien rahavirta	771	407	148	37	-36
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos	-1 000				
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos	197	4			
Saamisten muutokset kunnalta	-72	192			
Saamisten muutokset muilta	24	4			
Korottomien velkojen muutos	379	-604			
Rahoituksen rahavirta	-473	-404	0	0	0
Rahavarojen muutos	298	3	148	37	-36
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	8 057	8 060	8 208	8 245	8 209
Rahavarat 01.01	7 759	8 057	8 060	8 208	8 245
Rahavarojen muutos	298	3	148	37	-36

10.8 LIIKELAITOS OULUN SERVIISI

Liikelaitos Oulun Serviisin vuoden 2012 talousarvioon sisältyy ateria- ja puhtauspalveluiden uudelleen tuotetetut palvelut palveluverkon (Oulun Soten verkon ja kouluverkon) alueella. Siirtyvien kuntien suorien ostojen vaikutukset, samoin kuin Oulun lautakuntien lisäostot on huomioitu.

Strategiassa on huomioitu kaupunginvaltuuston päätös 23.8.2010 § 67 Oulun kaupungin omistajapoliittiset linjaukset.

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Ateria- ja puhtauspalvelu kehittyy monen palvelun toimialana, joka tarjoaa kokonaisvaltaisesti ateria- ja puhtauspalveluita asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Periaatteena on, että sama organisaatio tuottaa kiinteistössä tai valitulla alueella – palveluverkossa – useampia palveluja tehokkaana kokonaisuutena.

Palvelutoiminta uuden Oulun alueella koostuu Oulun ja siirtyvien kuntien toiminnasta, kuntien yhteistyöstä sekä yksityisestä toiminnasta. Markkinaehtoinen toiminta kasvaa. Palvelurakenne monipuolistuu tulevina vuosina palvelutoiminnan kilpailuttamisen myötä. Suunnittelukaudella haetaan vaihtoehtoja omalle palvelutuotannolle mm. henkilöstön eläköitymisen vuoksi.

Oulun Serviisin tavoitteena on lisätä tuottavuutta, tehokkuutta ja parantaa palvelutoimintaa kehittämällä liiketoimintaosaamista, asiakaspalvelua, prosesseja ja palvelujen laatua. Tämä työ alkaa yhdistyneessä Oulun Serviisin ateria- ja puhtauspalveluissa 2012 ja vaatii useamman vuoden pitkäjännitteistä kehitystyötä.

Toimintaympäristön muutosten arvioidaan vaikuttavan Oulun Serviisin kysyntään, mm. sivistys ja kulttuuriproessin lisääntyvänä ateria- ja puhtauspalvelutarpeena, ja siten liikevaihtoon. Tulevia konkreettisia muutoksia tuo Oulun keittiöverkon kehittämissuunnitelma (2012), Kastellin monitoimitalo, Hiirosen kodin keittiön perusrakennus ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin keittiön suunnittelu ja rakentaminen.

Liikevaihdon arvioidaan kasvavan n. 11 milj. euroa vuonna 2012 siirtyvien kuntien ateria- ja puhtauspalveluiden tuottamisesta johtuen. Suorien ostojen osuus Oulun Serviisiltä on 6,2 milj. euroa ja Oulun lautakuntien lisäostojen osuus 4,8 milj. euroa.

Suunnittelukaudella Oulun Serviisi sopeuttaa toimintaansa kysynnän mukaan. Liikelaitokselle on myös määritelty kolmen vuoden tuottavuustavoite (2010 - 2012), yhteensä 1,5 milj. euroa. Suunnittelukauden tuloksen muodostumiseen vaikuttaa eläkekulujen kasvu ja riittävä tulopohja siirtyviltä kunnilta.

Liikelaitoksen haasteena on säilyttää riittävä toiminnan volyyymi muuttuneen kustannusrakenteen kattamiseksi, mutta myös alkaneen muutosprosessin hyvä toteuttaminen siirtyvien kuntien kanssa.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN 2012 TAVOITTEET JA VALTUUSTOLLE RAPORTOITAVAT KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT

Talouden hallinta

STRATEGINEN TAVOITE	TAVOITE 2012	MITTARI
Tuottavuuden ja taloudellisuuden jatkuva parantaminen. Kustannustason hillitseminen ateriapalveluissa Kustannustason laskeminen -3 % puhtauspalveluissa vuoteen 2013.	Tuottavuuden parantuminen Liikevaihto/htv kasvaa (+ 2%) Puhtauspalvelun kustannustason lasku (-3 %)	Tuottavuus 0,5 milj. euroa / vuosi Liikevaihto / htv (panos/tuotos) - Serviisi - Ateriapalvelut - Puhtauspalvelut Kustannukset/htv - Puhtauspalvelut

Riskienarviointi: Talouden kehittämiseen liittyvät asiakastoiminnan supistukset, joihin ei voida reagoida tarpeeksi nopeasti.

Tehokas ja vaikuttava omistajapolitiikka

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Oman palvelutuotannon kannalta tärkeiden liikelaitoksen ydintehtävien arviointi ja oman tuotannon osuuksien määrittely	Omistajapoliittisten linjausten toimeenpano huomioiden uuden Oulun valmistelu	Linjausten toteutuminen 2012

Riskienarviointi: Oman palvelutuotannon ydintehtävien määrittelyssä ei onnistuta.

Henkilöstön hyvinvointi

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Henkilöstön hyvinvointi paranee	Hyvinvoinnin kokeminen paranee, hyvinvointikyselyn tulos paranee edelliseen kyselyyn verrattuna Työhyvinvointi- ja itsearviointikysely 1x/vuosi	Hyvinvointikyselyn tulos

Riskienarviointi: Riittämättömät resurssit henkilöstön hyvinvoinnin kehittämiseen.

TOIMINTASUUNNITELMA 2012

Vuoden 2012 aikana strateginen painopiste on uuden liikelaitoksen rakenteiden kehittämisessä.

Sisäisen kehittämisen lisäksi tarvitaan palvelutuotannon analyysia ja tulevaisuuden tarkastelua. Keskeistä on Oulun Serviisin ja siirtyvien kuntien ateria- ja puhtauspalveluiden yhdenmukaistaminen ja yhteisten toimintamallien luominen.

Liikelaitos toteuttaa toiminnassaan omistajapoliittisia linjauksia mm. kilpailukyvyyn kehittämistä. Käytössä on strategiaan perustuvat tiimikohtaiset tuotanto- ja henkilöstösuunnitelmat, talousarviot ja seuranta.

Vuoden 2012 aikana päivitetään liikelaitokselle ateria- ja puhtauspalvelustrategia.

Kaikkien siirtyvien kuntien ateria- ja puhtauspalveluiden kanssa laaditaan kuntakohtainen tuotanto- ja henkilöstösuunnitelma sekä porukkasopimus. Henkilöstösuunnitelma sisältää myös henkilöstön osaamiskartoituksen ja koulutussuunnitelman.

Kuntien uudis- ja perusparannusinvestointien vaikutuksia Oulun Serviisiin tarkastellaan keittiöverkkoselvityksen (2011 – 2012) aikana.

Palvelujen järjestämiseen liittyviä oleellisia asioita kunnittain:

Haukipudas:

- ei ulkoisia toimijoita ateria- ja puhtauspalveluissa
- luomupäiväkoti, joka käyttää luomuraaka-aineita

Kiiminki:

- ulkoisia toimijoita puhtauspalveluissa, jotka siirtyvät Kiimingin kunnan vastuulle (1 -7/2012) ja sen jälkeen Sivistys ja kulttuuriprosessiin

Oulunsalo:

- puhtauspalveluiden työnkuva on laaja, mm. hoidetaan rakennussiivoukset ja muiden tilajärjestelyjen aiheuttamat siivoukset. Huomioidaan tuotteistamisen yhteydessä.
- Oulunsalotalon lukion ateriapalvelut on ulkoistettu ja siirtyvät Oulunsalon kunnan hoidettavaksi 1-7/2012 ja sen jälkeen Sivistys ja kulttuurin prosessiin

Yli-Ii:

- kunta hoitaa Kierikin museoalueen ateria- ja puhtauspalvelut, jolla on oma talousarvionsa.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

	(Oulu)	(Oulu)	OULU + kunnista siirtyvä henkilöstö	
Henkilöstömäärä, tilanne 31.12. mukaan	TP 2010	Ennuste 2011	TA2012	TS2013
Vakinaiset	418	398	590	581
Tilapäiset	86	79	124	119
Yhteensä	504	477	714	700
Muutos-%	0	-5 %	50 %	-2 %
Henkilötyövuodet (HTV)				
Vakinaiset	371	353	523	515
Tilapäiset	76	70	110	106
Yhteensä	447	423	633	621
Muutos-%	0	-5 %	50 %	-2 %
Palkkakustannukset (palkat ja palkkiot)				
Kustannukset, 1000 €	15 700 020	15 031 367	22 865 614	22 660 567
Muutos-%	0	-4 %	52 %	-2 %
Arvio henkilömääristä vuoden aikana:				
Harjoittelijat, lkm	2	2	15	15
Työllistetyt, lkm	4	4	12	12

Siirtyvä henkilöstö

Henkilöstömäärä, siirtyvät 1.1.2012	Haukipudas	Kiiminki	Oulunsalo	Yli-Ii	Yhteensä
Vakinaiset	95	52	40	10	197
Tilapäiset	26	15	6	3	50
Yhteensä	121	67	46	13	247
Henkilötyövuodet (HTV)					
Vakinaiset	84	46	35	9	174
Tilapäiset	23	13	5	3	44
Yhteensä	107	59	40	12	218

Oulun Serviisin ateria- ja puhtauspalveluhenkilöstön määrä on yhteensä 714 henkilöä (2012).

Liikelaitoksessa ei pääsääntöisesti palkata esim. eläkkeelle jäävän tilalle uutta työntekijää vaan mahdollisuuksien mukaan työt järjestetään uudelleen palvelutuotanto huomioon ottaen.

Suunnittelukaudella 2012 - 2014 Liikelaitoksessa pyritään työn tuottavuuden kasvattamiseen + 2 %:a vuodessa. Se edellyttää hyvää henkilöstöpolitiikkaa ja työhyvinvointiin liittyvien tekijöiden kehittämistä.

Palkkakustannuskehitykseen vaikuttaa eniten tuottavuusvaatimuksen 1,5 milj. euroa / 3 vuotta toteuttaminen sekä toiminnalliset, tuotannon volyyymiin vaikuttavat muutokset. Henkilöstökustannusten laskennassa on huomioitu toiminnan muutokset.

KUNTIEN VAIKUTUKSET VUODEN 2012 TALOUSARVIOON

LIIKELAITOS: Oulun Serviisi (Oulun Serviisi + kunnat)

Kuntien suorat tilaukset liikelaitokselta:

Johtokunta 1 000 €	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-II TA2012
Tulot (Liikelaitokselle tulevat tulot palvelujen myynnistä)	182	144	26	83
Toimintamenot (Muiden kuntien suorat palvelujen ostot liikelaitokselta)	-3 475	-1 476	-929	-711
Netto (Oulun laskutuksen perusta kuntalaskutukseen)	-3 293	-1 332	-903	-628

Vuoden 2012 kokonaisvaikutus liikelaitoksen talousarvioon (kuntien suorat tilaukset + Oulun hallintokuntien lisätilaukset):

Johtokunta 1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-II TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot (Oulun tulot palvelujen myynnistä)	29 010	3 475	1 476	929	711	35 601
Oulun hallintokuntien lisätilaukset, jotka johtuvat muiden kuntien palvelun järjestämisestä, yhteensä:	4 848					
Toimintamenot (Kokonaismenot ilman poistoja ja rahoituskuluja)	-28 920	-3 475	-1 476	-929	-711	-35 511

INVESTOINNIT

PALVELUTUOTANTOON TARVITTAVAT KONEET JA LAITTEET

1000 €	Kokonaiskustannus	2012	2013	2014
Koneet ja laitteet		120	130	130

Kalustoa uudistetaan 120 000 eurolla (2012) ja suunnittelukaudella 130 000 euroa.

TUOTANNOHJAUKSEN KOKONAISRATKAISU

1000 €	Kokonaiskustannus	2012	2013	2014
Kertaluonteiset kustannukset	150	150		
Jatkuvat kustannukset	-			

Oulun kaupungin liikelaitos Oulun Serviisi kilpailuttaa tietoteknisen tuotannonohjausjärjestelmäratkaisun ateria- ja puhtauspalveluille. Oulun Serviisillä on nykytilanteessa käytössä järjestelmä, joka on jo

vanhentunut eikä nykyratkaisussa ole automatisoitu koko ateriantilaus-tuotantoprosessia. Oulun Serviisillä on ollut käytössä osalla tilaajia (noin 20) erillinen tietotekninen tilausjärjestelmäratkaisu, jonka elinkaari on päättynyt. Kilpailutusprosessi käynnistettiin vuonna 2009, mutta keskeytettiin kuntaliitospäätöksen jälkeen. Vuonna 2012 tarkistetaan tilaus-tuotantoprosessi uuden Oulun vaatimuksiin ja sen jälkeen hankitaan uusi tietotekninen ratkaisu kilpailutusmenettelyllä.

LAATUJÄRJESTELMÄ (IMS)

1000 €	Kokonaiskustannus	2012	2013	2014
Kertaluonteiset kustannukset	15	15		
Jatkuvat kustannukset	-			

Laatujärjestelmä (IMS) otetaan käyttöön vuoden 2012 aikana.

KESKEISET TALouden TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN

NÄKÖKULMASTA (YHDISTYNYT OULUN SERVIISI 2012 – 2014)

Tunnusluvut 1000 €	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	23 830	23 643	35 405	35 199	35 199
• Investoinnit	84	120	285	130	130
Kannattavuus					
• liikeylijäämä	-721	-144	0	0	0
• sij.pääoman tuotto, %					
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	0,8%	0,8 %	0,8 %	0,8%	0,8 %

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

(YHDISTYNYT OULUN SERVIISI 2012)

Tunnusluvut	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Suoritteet					
• puhtausedeliomäärä/ toimintopäivä/vuosi	75,1 milj. m ²	75,0 milj. m ²	75,2 milj. m ²	75,2 milj. m ²	75,2 milj. m ²
Suoritteet					
• ateria	6,0 milj	6,0 milj	6,3 milj	6,3 milj.	6,3 milj.
Tuottavuus					
• ateriasuorite/työtunti	19	20	20	21	21
Tuottavuus					
• puhtausedeliö m ² / työtunti	327 (m ²)	337 (m ²)	346(m ²)	357 (m ²)	367 (m ²)

OULUN KAUPUNKI
Liikelaitos Oulun Serviisi

TULOSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS 2014
1 000 €					
LIKEVAIHTO	23 830	23 643	35 405	35 199	35 199
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	53	70	50	50	50
Tuet ja avustukset kunnalta	185	147	146	146	146
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 971	-5 801	-8 819	-8 819	-8 819
Palvelujen ostot	-2 890	-2 745	-3 552	-3 552	-3 552
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-10 997	-10 649	-16 077	-15 916	-15 916
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-4 023	-3 770	-5 839	-5 804	-5 804
Muut henkilöstösivukulut	-680	-612	-949	-939	-939
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-43	-114	-70	-70	-70
Liiketoiminnan muut kulut	-165	-293	-275	-275	-275
LIKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-701	-124	20	20	20
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot					
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	-20	-20	-20	-20	-20
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISE	-721	-144	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-721	-144	0	0	0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-721	-144	0	0	0

OULUN KAUPUNKI
Liikelaitos Oulun Serviisi

RAHOITUSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS2014
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-702	-144	0	0	0
Poistot ja arvonalennukset	44	87	70	70	70
Rahoitustuotot ja -kulut	-20	-20	-20	-20	-20
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Investointimenot	-84	-120	-285	-130	-130
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	-762	-197	-235	-80	-80
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos	2 300				
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta	-9				
Saamisten muutokset muilta	-64				
Korottomien velkojen muutos	43				
Rahoituksen rahavirta	2 270	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	1 508	-197	-235	-80	-80
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	2 733	2 536	2 301	2 221	2 141
Rahavarat 01.01	1 226	2 773	2 536	2 301	2 221
Rahavarojen muutos	1 507	-237	-235	-80	-80

10.9 LIIKELAITOS OULUN TILAKESKUS

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Hallintokuntien palveluverkkotarkastelut tulevat pienentämään rakennusten vuokrausasteita ja siten pienentävät Tilakeskuksen liikevaihdon suhteellista kehitystä suunnittelukaudella 2013-2014. Uuden Oulun rakennusten siirtyminen Tilakeskuksen hallintaan lisäävät kokonaisliikevaihtoa kuitenkin merkittävästi. Palveluverkkotarkasteluilla ja -muutoksilla ei oleteta olevan merkittävää vaikutusta vielä tilikaudella 2012.

Uuden Oulun synty lisää Tilakeskuksen rakennuskantaa, rakennuskannan korjausvelkaa ja ylläpitomenoja.

Uusien palvelutilojen määrä kasvaa 2012 noin 7000 bruttoneliometriä vuoteen 2011 verrattuna.

Ulkoa vuokrattujen tilojen määrän ennustetaan 2012 hieman nousevan nykyiseltä tasolta.

Tilakeskuksen hallinnoimien rakennusten arvon säilyminen ja korjausvelan pienentäminen on suunnittelukauden suurimpia haasteita. Rakennuskannan peruskorjaaminen korjausvastuuta vastaavalla määrällä tarkoittaisi noin 16 miljoonan euron vuosittaista satsausta kiinteistökannan korjaamiseen vuonna 2012.

Rakennusinvestointien taso jatkuu korkealla noin 39M€ tasolla, olettaen Kastellin monitoimitalohankkeen toteutettavan elinkaarihankkeena. Investoinnit ja rakennuskannan laajeneminen kasvattavat liikelaitoksen liikevaihtoa, käyttötalousmenoja, rahoituskuluja, suunnitelman mukaisia poistoja sekä tasetta.

Rakennusmateriaalien, kiinteistöjen hoito- ja kunnossapitopalveluiden sekä energian ja veden yksikköhintojen oletetaan edelleen nousevan elinkustannusindeksiä huomattavasti nopeammin. Tilakeskus arvioi kiinteistöjen ylläpito- ja rakentamispalveluiden kustannustason kokonaisuutena nousevan lähes 8%. Kustannustason nousun vaikutusta pystytään hillitsemään tehostamistoimenpiteillä; tehostamistoimenpiteiden jälkeenkin käyttömenojen nousu paine on 5%, mikä pienentää tilikauden 2012 tulosta.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET JA MITTARIT

Talouden hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Oman organisaation ja yhteistyöverkoston toiminta on tehokasta	Omien toimitilojen vuokra on kohtuullinen ja kilpailukykyinen, < 9,1 €/hum2/kk	Keskimääräinen sisäinen vuokra [€/hum2kk]

Palvelujen tuotantotavat monipuolistuvat

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
yriytysten osuus rakentamis- ja ylläpitopalvelutuotannossa kasvaa	ostopalveluiden osuus toimintamenoista lisääntyy	ostopalveluiden %-osuus käyttötalous- ja perusparannus-investointimenoista

Ilmastonmuutoksen hillintä

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Kiinteistöjen energiakulutuksen hillintä	Suunniteltujen energiatehokkuus-toimenpiteiden toteuttaminen: *energiakulutus alenee 6% vuoden 2007 tasosta	Toimenpiteiden toteutuminen: *energiakulutuksen aleneminen

Korkea asiakastytyväisyys

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Toimivat, turvalliset ja terveelliset palvelutilat sekä asiakaslähtöiset toimintatavat	Hyvä asiakastytyväisyys	Asiakastytyväisyyskyselyn tulos

TOIMINTASUUNNITELMA 2012

Kiinteistönkannan luokittelua (salkutus) uuden Oulun kiinteistökannan osalta jatketaan. Luokittelun tavoitteena on löytää rakennusomaisuusmassasta ne kohteet, jotka ovat palvelurakenteille tarpeettomia sekä kohteet, jotka ovat teknisesti sellaisessa kunnossa, ettei korjaaminen tai perusparantaminen ole taloudellisesti perusteltua.

Rakennusten energiatehokkuuden parantamiseen varataan 0,5M€. Määrärahalla toteutetaan energiakatselmustoiminnan tuloksena havaittuja muutos/parannustarpeita, joiden takaisinmaksuaika on 1-5 vuotta. Investoinnit ovat välttämättömiä Oulun kaupungin ja Työ- ja elinkeinoministeriön välisen energiatehokkuussopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi sekä energiakulujen nousun hillitsemiseksi. Energiatehokkuuden parantaminen ohjaa jatkossa merkittävästi perusparannushankkeiden tarveselvityksiä sekä hanke- ja rakennussuunnittelua.

Henkilöstösuunnitelma laaditaan vastaamaan uuden Oulun kiinteistönpidon tarpeita ja henkilöresurssitarkastelu suhteutetaan tarjottavan palvelun määrään ja laatuun. Hankintaosaamista kehitetään edelleen koko henkilöstöä koskien.

Uuden Oulun kuntien kiinteistönpitoon liittyvät palvelu, urakka-, ja vuokrasopimukset siirretään uuden Oulun nimiin vuoden 2012 aikana. Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-Iin suoraan omistetun rakennuskannan osalta laaditaan sisäiset tilavuokrasopimukset ja aloitetaan teknisten perusparannustarpeiden selvitys.

Kuntien suorat tilaukset liikelaitokselta:

Johtokunta 1 000 €	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-II TA2012
Tulot (Liikelaitokselle tulevat tulot palvelujen myynnistä)				
Toimintamenot (Muiden kuntien suorat palvelujen ostot liikelaitokselta)	-2 450	-1 630	-980	-428
Netto (Oulun laskutuksen perusta kuntalaskutukseen)	-2 450	-1 630	-980	-428

**Vuoden 2012 kokonaisvaikutus liikelaitoksen talousarvioon
(kuntien suorat tilaukset + Oulun hallintokuntien lisätilaukset):**

Johtokunta 1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-II TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot (Oulun tulot palvelujen myynnistä)	73 011	2 450	1 630	980	428	78 499
Oulun hallintokuntien lisätilaukset, jotka johtuvat muiden kuntien palvelun järjestämisestä, yhteensä:	0					
Toimintamenot (Kokonaismenot ilman poistoja ja rahoituskuluja)	-39 371	-2 450	-1 630	-980	-428	-44 859

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Taulukko 1. Henkilöstö OULU yhteensä

	(Oulu)	(Oulu)	OULU + kunnista siirtyvä henkilöstö	
	TP 2010	Ennuste 2011	TA2012	TS2013
Henkilöstömäärä, tilanne 31.12. mukaan				
Vakinaiset	33	34	41	40
Tilapäiset	1	1	1	1
Yhteensä	34	35	42	41
Muutos-%	0	3 %	20 %	-2 %
Henkilötyövuodet (HTV)				
Vakinaiset	32,62	32,62	39,9	39,4
Tilapäiset	1,19	1	1	1
Yhteensä	33,81	33,62	40,9	40,4
Muutos-%	0	-1 %	22 %	-1 %
Palkkakustannukset (palkat ja palkkiot)				
Kustannukset, 1000 €	1366	1413	1823	1859
Muutos-%	0	3 %	29 %	2 %
Arvio henkilömäärästä vuoden aikana:				
Harjoittelijat, Ikm	1	1	1	1
Työllistetyt, Ikm				

Taulukko 2. Siirtyvä henkilöstö

Henkilöstömäärä, siirtyvät 1.1.2012	Siirtyvä henkilöstö				
	Haukipudas	Kiiminki	Oulunsalo	Yli-Ii	Yhteensä
Vakinaiset	4	2	1	0	7
Tilapäiset	0	0	0	0	0
Yhteensä	4	2	1	0	7
Henkilötyövuodet (HTV)					
Vakinaiset	4	2	1	0	7
Tilapäiset	0	0	0	0	0
Yhteensä	4	2	1	0	7

SUUNNITTELUKAUSI 2013 – 2014

Uuden Oulun muodostumisen myötä Tilakeskuksen omistama rakennuskanta kasvaa 32% mutta henkilöstöresurssit 21%. Suunnittelukaudella viidellä henkilöllä täyttyy täysmääräinen eläkeikä. Suunnittelukaudelle henkilöstön rekrytointeja tarkastellaan 2012 laadittavan henkilöstösuunnitelma sekä 2013 laadittavan uuden Oulun toimitilastrategian pohjalta, joiden perusteella määritetään tarvittavat resurssit ja muodostetaan toimintaorganisaatio.

Suunnittelukaudella on tarkoitus palkata vuosittain teknisen alan harjoittelijoita yhden henkilötyövuoden verran.

Henkilöstön ammattitaitoa ylläpidetään ja lisätään järjestämällä koulutusta. Työntekijöiden omaehtoista kouluttautumista tuetaan mahdollistamalla väliaikaiset yksilölliset työaikajärjestelyt.

TILAKESKUKSEN INVESTOINNIT

TALONRAKENNUSKOHTEIDEN SUUNNITTELUMÄÄRÄRAHA

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot			300	400	450
Tulot					

KIINTEISTÖJEN KORJAUKSET

1000 €	Kokonaiskustannus	Edellinen käyttö	2012	2013	2014
Menot			9 200	12 300	13 700
Tulot					

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toiminnan laajuus					
Liikevaihto	69 098	71 407	78 459	96 071	96 971
Investoinnit	42 479	32 861	35 954	54 493	35 029
Kannattavuus					
liikeliijäämä	15 975	14 916	12 580	19 258	18 122
sij.pääoman tuotto %	4,5	4,0	3,6	4,4	3,7
korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	6	6	6	6	6
Suoritteet					
Vuokrattavien omien tilojen kokonaisala, hum2	-	-	592 000	781 000	786 000
Tuottavuus					
Omien tilojen vuokrahinta/ ulkoa vuokrattujen tilojen vuokrahinta %	-	-	73,8	73,6	73,3

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Omavaraisuusaste, %	65	59	65	62	62
Investoinnit liikevaihdosta, %	61	46	46	57	36
Velkaantumisaste, %	65	65	61	71	70
Investointien tulorahoitusosuus, %	68	82	73	63	93
Liikevaihto/hlö, M€	2,03	2,16	2,08	2,10	2,18
Rakennusten tekninen arvo, M€	728	850	880	936	936
Tilojen vuokrausaste, %	99	99	99	99	99
Hallinnointikustannukset / nettoalaojen summa €/hum2	0,34	0,32	0,31	0,31	0,30
Omien tilojen keskimääräinen vuokra €/hum2	8	8,9	9,1	9,3	9,3

TOIMINTASUUNNITELMA 2013–2014

Kaupungin omistamien kiinteistöyhtiöiden hallinnoinnin siirtymistä Tilakeskukselle tarkastellaan yhteistyössä konsernihallinnon kanssa. Yhtiöiden hallinnon siirto tulisi olemaan olennainen toiminnan muutos.

Tilakeskus jatkaa aktiivista yhteistyötä hallintokuntien palveluverkkotarkasteluissa ja edistää osaltaan tilojen tehokasta käyttöä sekä vajaakäyttöisten kiinteistöjen jatkokehittämistä. Tavoitteena on luoda palveluverkkotarkastelujen valmistumisen jälkeen Tilakeskukselle pitkän aikavälin kiinteistöstrategia, jonka avulla linjataan palvelutilojen määrä, sijainti, ylläpidon laatutaso ja tarvittavat kiinteistökohtaiset kehittämistoimenpiteet; palveluverkoille tarpeeton kiinteistöomaisuus myydään tai puretaan.

Uuden Oulun toimintamalleja rakennusomaisuuden hankintaan, hallintointiin ja ylläpitoon liittyen kehitetään edelleen. Tavoitteena on yhtenäistää toimintamallit sekä edelleen lisätä kustannustehokkuutta ja parantaa tila-asiakkaiden palvelua.

Oulun Tilakeskus

TULOSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	69 098	71 407	78 459	96 071	96 971
Liiketoiminnan muut tuotot	151	0	40	20	20
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-8 638	-8 723	-9 886	-12 767	-13 278
Palvelujen ostot	-11 950	-13 351	-19 598	-18 682	-19 429
Henkilöstökulut					
Henkilöstösivukulut	-1 073	-1 413	-1 823	-1 859	-1 896
Eläkekulut	-286	-360	-429	-438	-446
Muut henkilöstösivukulut	-80	-83	-110	-112	-113
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-19 614	-20 327	-21 060	-25 949	-26 000
Liiketoiminnan muut kulut	-11 633	-12 235	-13 013	-17026	-17707
LIIKELYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	15 975	14 916	12 580	19 258	18 122
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot					
Muut rahoitustuotot	41				
Kunnalle maksetut taselainan korkokulut					
Kunnalle maksetut investointilainan korkokulut	-454	-1 700	-750	-1 216	-1 813
Korvaus peruspääomasta	-6516	-6 516	-6 516	-9 582	-9 582
Muut rahoituskulut	-1				
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISERIÄ JA VAR.	9 045	6 700	5 314	8 460	6 727
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	9 045	6 700	5 314	8 460	6 727
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-4 987	2 003	2 178	2 178	2 152
(+)	7000				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	11 058	8 703	7 492	10 638	8 879

Oulun Tilakeskus

Rahoituslaskelma	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	2014
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	15 975	14 916	12 580	19 258	18 122
Poistot ja arvonalennukset	19 614	20 327	21 060	25 949	26 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 930	-8 216	-7 266	-10 798	-11 395
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Investointimenot	-42 479	-32 861	-35 954	-54493	-35029
Rahoitusosuudet investointimenoihin	173	108	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	-13 647	-5 726	-9 580	-20 084	-2 302
Rahoituksen rahavirta					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET KUNNALLE (-)	-201	0	0	0	0
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET MUILLE (-)	-36				
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET MUILTA (-)					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys	8 000	3 000	4 000	20 000	3 000
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen lisäys	-916				
Oman pääoman muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys		-1 336	-1 456	-1 656	-1 800
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos	6 000	3 000	4 000	0	0
Muu oman pääoman muutos		0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos		0	0	0	0
Saamisten muutokset kunnalta		0	0	0	0
Saamisten muutokset muilta	1650	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-548	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	-1423				
Rahoituksen rahavirta	12 526	4 664	6 544	18 344	1 200
Rahavarojen muutos	-1 121	-1 062	-3 036	-1 740	-1 102
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	5 222	632	1 865	125	-977
Rahavarat 01.01	6 343	1 694	4 901	1 865	125
Rahavarojen muutos	-1 121	-1 062	-3 036	-1 740	-1 102

10.10 OULUN KONTTORI LIIKELAITOS

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Oulun Konttoriin vaikuttaa tällä hetkellä hyvin monitasoisia muutostekijöitä. Osin kyse on omistajapoliittisten linjausten toteuttamisesta ja talouden toimenpideohjelmasta, osin uuden Oulun linjauksista ja osin normaalista toiminnan kehittämisestä.

Alueellinen talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa on päätetty perustaa yhtiömuodossa. Uusi palvelukeskus aloittaa tavoiteaikataulun mukaan keväällä 2012. Yhtiön perustaminen tarkoittaa, että nykyisestä Oulun Konttorista siirtyy noin 65 htv:n verran henkilöstöä alueellisen yhtiön palvelukseen. Tämä merkitsee noin 35 %:a Oulun Konttorin henkilöstöstä ja samoin liikevaihdosta. Koska yhtiö ei aloita vuoden alusta, integroidaan nämäkin palvelut väliaikaisesti muista liitoskunnista Oulun alustalle.

Hankinnoissa on menossa vastaavasti selvitys yhteistyön lisäämisestä Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin ja Oulun Seudun koulutuskuntayhtymän kanssa. Yhteistyö syvenee PPSHP:n kanssa vuonna 2012 keskitettyjen kilpailutusten käytännön hoidossa. Organisatoriset päätökset tehdään myöhemmin. Muutos voi merkitä kuuden henkilön siirtymistä muuhun organisaatioon ja Oulun Konttorin liikevaihdon laskua noin 700 000 eurolla.

Syyskuussa 2011 yhdistymishallitus päätti ns. Haltu -työryhmän valmistelun perusteella, että talous-, henkilöstö- ja hallinnon tukipalvelutyypiset asiantuntijapalvelut organisoidaan uuden Oulun johtamisjärjestelmässä sisäisellä liikelaitosmuotoisella palvelukeskuksella. Muutoksen myötä liikelaitoksen henkilökunnan määrä voi vuoteen 2013 mennessä nousta yli 500 henkilöön ja liikevaihto yli 22 miljoonaan euroon. Lokakuussa 2011 lopullisia päätöksiä asiasta ei ole tehty vaan asian käsittely etenee Oulun kaupunginhallitukseen ja -valtuustoon loppuvuoden 2011 aikana.

Myös muita pienempiä liikelaitoksen näkökulmasta palvelun laajentumisselvityksiä on menossa (esimerkiksi rekrytointipalvelujen käynnistys ja liitoskuntien monipalvelu-yksiköiden käynnistäminen osana Oulu10-palvelukokonaisuutta). Hallintopalveluihin vaikuttavat myös kirjaamotoiminnan suunniteltu laajentaminen ja päätöksentekoelementtien määrällinen väheneminen uudessa Oulussa.

Taloushallinnon tietojärjestelmien uusimista valmisteleva työryhmä on aloittanut toimintansa syksyn 2011 aikana. Työryhmän aikataulun mukaisesti uusi järjestelmä otettaneen käyttöön vuoden 2014 alusta. Tämällä tulee olemaan merkittävä vaikutus kaikkiin taloushallinnon prosesseihin.

Kuntaliitos etenee niin, että suurin osa palveluista yhdistetään 1.1.2012 Oulun alustalle. Tähän liittyy paljon erityishaasteita ja lisätyötä lähes kaikissa Oulun Konttorin prosesseissa. Oulun Konttorin nykyiselle vastuualueella oleviin palveluihin on 1.1.2011 tulossa n. 55 uutta työntekijää muista liitoskunnista. Luku sisältää myös keväällä 2012 talous- ja henkilöstöpalveluiden yhtiöön siirtyvät n. 20 henkilöä.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET JA MITTARIT

Talouden hallinta

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Huolehditaan liikelaitoksen kannattavuudesta omistajan edellyttämällä tavalla	Tuloutustavoite 33 000 €	Tuloutustavoite 33 000 €/v
Taloustilanne mahdollistaa kehittämisen	Kehittämispäätöksessä 1 %:n taso	1 %:n kehittämispäätöksellä saavutetaan asetettu tuottavuuden kasvu.

TALOUS

Uuden Oulun kuntien suorat tilaukset Oulun Konttorilta ovat yhteensä noin 1,258 miljoonaa euroa vuonna 2012. Oulun alustan hallintokuntien lisätilaukset, jotka johtuvat muiden kuntien palvelun järjestämisestä talousarviovuonna 2012 ovat yhteensä noin 0,921 miljoonaa euroa. Uuden Oulun kuntien vaikutus Oulun Konttorin liikevaihtoon on yhteensä noin 2,179 miljoonaa euroa vuonna 2012.

Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-Iin suorat palvelujenostot Oulun Konttorilta ovat nykyiseltä Oulun Konttorin palveluvastualueelta: taloushallintopalveluja, esimerkiksi kirjanpitoa, osto- ja myyntireskontra-, maksuliikennepalveluja; henkilöstöhallintopalveluja, esimerkiksi palkanlaskenta; hallintopalveluja sisältäen mm. virastomestari-, arkisto- ja lautakuntapalveluja.

Taulukko 3. Kuntien vaikutus liikelaitoksen talousarvioon

LIKELAITOS: Oulun Konttori liikelaitos

Kuntien suorat tilaukset liikelaitokselta yhteensä 1,258 milj. euroa:

Johtokunta 1 000 €	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-Ii TA2012
Tulot (Liikelaitokselle tulevat tulot palvelujen myynnistä)	0	0	0	0
Toimintamenot (Muiden kuntien suorat palvelujen ostot liikelaitokselta)	-299	-591	-222	-146
Netto (Oulun laskutuksen perusta kuntalaskutukseen)	-299	-591	-222	-146

Vuoden 2012 kokonaisvaikutus liikelaitoksen talousarvioon (kuntien suorat tilaukset + Oulun hallintokuntien lisätilaukset):

Johtokunta 1 000 €	Oulu TA2012	Haukipudas TA2012	Kiiminki TA2012	Oulunsalo TA2012	Yli-Ii TA2012	YHT TA2012
Toimintatulot (Oulun tulot palvelujen myynnistä)	14018	299	591	222	146	15276
Oulun hallintokuntien lisätilaukset, jotka johtuvat muiden kuntien palvelun järjestämisestä, yhteensä:	921					
Toimintamenot (Kokonaismenot ilman poistoja ja rahoituskuluja)	-13820	-299	-591	-222	-146	-15078

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	14 091	12 921	15 276	14 974	14 891
• Investoinnit	13	74	0	0	0
Kannattavuus	1410	33	33	33	33
• liikeylijäämä					
• sij.pääoman tuotto, %					
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	6	6	6	6	6

TOIMINTASUUNNITELMA 2012

Painopisteet ja toimenpiteet strategian toteuttamiseksi suunnittelukaudella 2012 - 2014

- Uuden Oulun perustamistoimet
- Strategian ja liiketoimintasuunnitelman uusiminen
- Oulu10-palvelukonseptin palveluvalikoiman laajentaminen
 - Muutosjohtaminen
- Oulun Konttorin palvelukonseptin laajeneminen hallitusti

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Oulun Konttorin toiminta on rakentunut portaittain ja vuoden 2009 alusta Oulun Konttorin vastuulle siirtyi merkittävä määrä uusia palvelualueita. Vuoden 2010 alusta Ylikiimingin palvelupiste siirtyi Oulun Konttorin vastuulle. Vuoden 2011 alusta ei siirtynyt uusia palvelualueita. Vuosien 2006 - 2011 aikana Oulun Konttorin henkilöstömäärä on ollut korkeimmillaan 270. Oulun Konttorin tuottavuuden kehitys on mahdollistanut uusien palvelualueiden hoitamisen niin, että samalla on pystytty hyödyntämään luonnollista poistumaa.

Keväällä 2012 perustettavan alueellisen talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskusyhtiön vaikutuksia Oulun Konttorin talousarvioon ja henkilöstösuunnitelmaan ei ole tässä osiossa huomioitu. Alustavan selvityksen mukaan alueelliseen palvelukeskukseen siirtyvän henkilöstön määrä nykyisestä Oulun Konttorista olisi noin 65 htv. Nykytilan kustannuksina tämä tarkoittaisi noin 4,5 miljoonaa euroa. Uuden Oulun myötä Oulun Konttorin nykyisellä vastuualueella oleviin palveluihin on tulossa n. 55 uutta työntekijää muista uuden Oulun kunnista 1.1.2012. Luku sisältää n. 20 yhtiöön siirtyvää henkilöä, jotka eivät ole mukana em. 65 htv:ssä. Yhtiön ja Oulun kaupungin rajapinnat sekä palvelujen ja henkilöiden siirtyminen tarkentuvat syksyn aikana.

Palkkakuluissa ja henkilötyövuosilaskelmissa ovat mukana alueelliseen palvelukeskukseen siirtyvät noin 65 htv ja n. 55 (n. 43 htv) uuden Oulun kunnista Oulun Konttorin palveluvastuualueelle vuoden vaihteessa siirtyvää henkilöä.

Oulun Konttorin tuottavuuden seuranta perustuu prosessitasoiseen yksityiskohtaiseen seurantajärjestelmään 1.5.2006 alkaen. Tuottavuus on noussut keskimäärin 8,5% / vuosi. Oulun Konttorin sairauspoissaolot ovat olleet koko toiminnan ajan alhaiset. Lyhyet sairauspoissaolot, 1-3 päivää, olivat vuonna 2010 0,37 %. Pitkien sairauslomien osuus 2010 oli 3,97 %.

Oulun Konttorin tuottavuuden ja tehostamisen välineet

- prosessien ja palvelujen kehittäminen yhdessä asiakkaiden kanssa
- osaamisen kehittäminen, luonnollisen poistuman hyödyntäminen, työkierto, tiimityö, tilojen tehokas käyttö, tarkoituksenmukainen laatu eli ylläadun leikkaaminen
- vuorovaikutteinen strategiaprosessi ja strategiasta johdetut tavoitteet prosessi- ja tiimitasolle sekä mittaus-, arviointi- ja seurantajärjestelmät. Henkilökunnan sitoutumisen kautta todellistunut tavoitteiden hyvä toteutumisaste.
- vuorovaikutteinen johtamistapa: jatkuva vuorovaikutus henkilöstön kanssa toiminnan kehittämisessä ja muutosjohtaminen

- tehostumisarvioinnissa käytetään apuna mm. tuotteistamisen yhteydessä tehtyjä työajan-seurantatuloksia, suoritettujen kehityksen seurantatietoja ja kustannushyötyanalyyssejä
- palvelukonseptin laajeneminen (laajemmat palvelut samoilla resursseilla)

LIKELAITOS: Oulun Konttori liikelaitos

Henkilöstömäärä, tilanne 31.12. mukaan	TP 2010	Ennuste 2011	TA2012	TS2013
Vakinaiset	182	173	223	219
Tilapäiset (sis. määräaikaiset, sij., työllistetyt)	63	55	52	49
Yhteensä	245	228	275	268
Muutos-%	0	-7 %	21 %	-3 %
Henkilötyövuodet (HTV)				
Vakinaiset	141,96	135	174	171
Tilapäiset	49,14	43	41	38
Yhteensä	191,1	178	215	209
Muutos-%	0	-7 %	21 %	-3 %
Palkkakustannukset (palkat ja palkkiot)				
Kustannukset, 1000 €	8952	8466	10582	10306
Muutos-%	0	-5 %	22 %	-1 %
Arvio henkilömääristä vuoden aikana:				
Harjoittelijat, lkm	4	8	4	4
Työllistetyt, lkm	11	10	8	8

TA 2012 ja TS 2013 sisältävät alueelliseen talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden yhtiöön siirtyvät henkilöt n. 65 htv

Taulukko 2. Siirtyvä henkilöstö

LIKELAITOS: Oulun Konttori liikelaitos

Henkilöstömäärä, siirtyvät 1.1.2012	<i>Haukipudas</i>	<i>Kiiminki</i>	<i>Oulunsalo</i>	<i>Yli-li</i>	<i>Yht.</i>
Vakinaiset	22	14	12	4	52
Tilapäiset	2	1		1	4
Yhteensä	24	15	12	5	56
Henkilötyövuodet (HTV)					
Vakinaiset	16,5	10,5	9	3	39
Tilapäiset	1,5	0,75		0,75	3
Yhteensä	18	11,25	9	3,75	42

INVESTOINNIT

Oulun Konttorilla ei ole investointeja talousarviovuodelle 2012.

OULUN KAUPUNKI
Oulun Konttori liikelaitos

TULOSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS 2014
1 000 €					
LIIVEVAIHTO	14 091	13 560	15 276	14 974	14 891
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	563	0			
Tuet ja avustukset kunnalta	322	193	260	260	260
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-157	-124	-132	-132	-132
Palvelujen ostot	-2 845	-2 857	-3 257	-3 232	-3 216
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-7 095	-7 399	-8 544	-8 322	-8 266
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-1 429	-1 300	-1 609	-1 567	-1 557
Muut henkilöstösivukulut	-428	-398	-430	-417	-416
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-148	-242	-165	-165	-165
Liiketoiminnan muut kulut	-1 464	-1 400	-1 366	-1 366	-1 366
LIIKKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	1 410	33	33	33	33
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot					
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	-33	-33	-33	-33	-33
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISER	1 377	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	1 377	0	0	0	0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 377	0	0	0	0

OULUN KAUPUNKI
Oulun Konttori liikelaitys

RAHOITUSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS2014
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	1 410	33	33	33	33
Poistot ja arvonalennukset	148	242	165	165	165
Rahoitustuotot ja -kulut	-33	-33	-33	-33	-33
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Investointimenot	-13	-74	0	0	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 512	168	165	165	165
Rahoituksen rahavirta					
Ylijäämän palautus kunnalle *)	-500	0			
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta	1				
Saamisten muutokset muilta	-84				
Korottomien velkojen muutos	-138				
Rahoituksen rahavirta	-721	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	791		165	165	165
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	3 595	2 734	2 671	2 836	3 001
Rahavarat 01.01	2 804	2 492	2 506	2 671	2 836
Rahavarojen muutos	791	242	165	165	165

10.11 NALLIKARI LIIKELAITOS

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Majoitusvuorokausien kertymä on kuluvana jälleen laskenut hieman ja suuria muutoksia nykyiseen käyttöasteeseen ei ole odotettavissa ilman mittavampia muutoksia alueella. Varsinkin talvikaudella kaivataan tasokkaampaa majoituskapasiteettia ulkomaisia asiakkaita palvellakseen ja houkutellakseen. Vuoden 2011 aikana valmistuvan hankesuunnitelman mukaisesti aletaan vuoden 2012 aikana viemään eteenpäin tarvittavia ja mahdollisia investointisuunnitelmia alueen kehittämiseksi.

Nallikari on ollut aktiivisesti mukana Hietasaaren kehittämiseksi matkailualueena ja tämä työ jatkuu edelleen. Oulun kaupunki ja alueen tontinhaltijat/toimijat yhteistyössä järjestivät aluetta koskevan arkkitehtikutsukilpailun, jonka tuloksen pohjalta laaditaan koko suunnittelualueutta koskeva maankäytön yleissuunnitelma vuoden 2011-2012 aikana.

Yleissuunnitelman valmistuttua käynnistetään varsinaisen asemakaavan muutoksen laatiminen. Keskeiselle ja rakennushankkeiden kannalta kiireellisimmälle osa-alueelle asemakaavan muutos valmistunee vuosien 2012 aikana.

Leirintäalueen kehittäminen samanaikaisesti ympäristön kehittymisen kanssa on tärkeää ja toinen toistaan tukevaa. Ympäristön kehittyminen ympärivuotisesti vetovoimaisena matkailukohteena auttaa leirintäaluetta toimimaan vuositasolla kannattavasti.

Oulua markkinoidaan entistä tehokkaammin Oulun Matkailu Oy:n toimesta ja matkailijamäärien lisäämiseksi on käynnissä kehittämistoimenpiteitä, esim. matkakeskuksen rakentaminen ja lentokentän laajennus -hankkeiden toimesta. Laadukkaille ja monipuolisille majoituspalveluille on jatkossakin kysyntää ympärivuotisesti. Vahvan kesäkauden lisäksi tarvitaan toimenpiteitä talvikauden kehittämiseksi ja viime aikoina on Venäjä näyttänyt olevan potentiaalinen markkina Oulun matkailun ympärivuotiseen lisäämiseen. Sama suuntaus on ollut nähtävillä koko Suomen ulkomaisten leirintäyöpymisvuorokausien määrässä jossa Venäjä on kasvattanut osuuttaan eniten.

Syksyllä 2011 aloitettua selvitystyötä Uuden Oulun alueen matkailu- ja virkistysalueista jatketaan talousarviovuonna, valmistuen alustavan aikataulun mukaisesti keväeseen 2012 mennessä. Tarkoitus on muodostaa yhteinen tahtotila keskeisimmistä kehittämisen painopisteistä matkailu- ja virkistysalueiden suhteen, sekä selvitys miten näitä alueita kokonaisuutena kehitetään ja hallinnoidaan jatkossa.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET JA MITTARIT

Tunnettu ja vetovoimainen matkailukohde

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Monipuoliset, uudistuvat ja ympärivuotiset palvelut, jotka on tuotettu osittain yhteistyössä muiden palveluntarjoajien kanssa.	Talvikauden kehittäminen mm. Meri-City-Tunturi -hankkeen kautta. Aluesuunnittelun eteneminen matkailu- ja virkistyskäyttöä tukevaan kaavamuutokseen.	Kävijämäärät alueella, Yöpymisvuorokaudet, Kahvilan myynti
Ranta-alueen kehittäminen ympärivuotisesti vetovoimaiseksi	Yleissuunnitelman mukaisten kehittämistoimenpiteiden täytäntöönpano.	Hyväksytty rahoituspäätös ja työn käynnistyminen

TOIMINTASUUNNITELMA 2012

Nallikarin kehittämiseksi on tavoitteena viimeistään vuoden 2012 aikana saada aikaan hyväksytty hankesuunnitelma ja sen kautta investointipäätös.

Oulun kaupungin omistajapoliittisissa linjauksissa on esitetty Nallikarin liikelaitoksen yhtiöittäminen. Tätä asiaa tarkastellaan ja viedään eteenpäin vuoden aikana. Asiaan otetaan kantaa jo syksyllä 2011 valmistuvassa hankesuunnitelmassa.

Nallikari on aktiivisesti mukana Hietasaaren matkailualueen suunnittelutyössä tavoitteena alueen vetovoimaisuuden kasvattaminen ympärivuotisesti. Yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa kehitetään erityisesti talvikauden toimintoja. Työkaluna tähän on yhteistyö Meri-City-Tunturi -hankkeen kanssa, eli Liikekeskus ry:n ja Iso-Syötteen yritysten sekä Nallikarissa lähinnä Talvikylän kanssa.

Ranta-alueen kehittäminen toivotaan jatkuvan hankerahoituksen avulla keväällä 2011 valmistuneesta yleissuunnitelmasta tarkempaan suunnitteluun ja toteutukseen.

Talouden tasapainottamistarpeen myötä jatketaan edelleen joidenkin toimintojen uudelleenjärjestelyjen mahdollistamien kustannusvaikutusten selvittämistä ja jatketaan käyttötalousmenojen tarkkailua kasvun hillitsemiseksi. Liikevaihdon ja tuottavuuden parantamiseksi talvikaudella etsitään ratkaisua mm. uusista markkina-alueista ja yhteismarkkinoinnista sekä tuotepaketoinneista.

Asiakkaiden asiointia pyritään siirtämään entistä enemmän internettiin mm. siirtämällä varaus ja maksu -toimintoja vuoden 2011 aikana uusituille nettisivuille samalla kehittämällä jatkuvasti sivustojen toimintoja.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Henkilöstömäärä, tilanne 31.12. mukaan	TP 2010	Ennuste 2011	TA2012	TS2013
Vakinaiset	6	4	4	4
Tilapäiset	4	4	4	4
Yhteensä	10	8	8	8
Muutos-%	0	-20 %	0 %	0 %
Henkilötyövuodet (HTV)				
Vakinaiset	6	5,75	4	4
Tilapäiset	4	4	4	4
Yhteensä	10	9,75	8	8
Muutos-%	0	-3 %	-18 %	0 %
Palkkakustannukset (palkat ja palkkiot)				
Kustannukset, 1000 €	416	420	397	397
Muutos-%	0	2 %	-6 %	0 %
Arvio henkilömäärästä vuoden aikana:				
Harjoittelijat, lkm	50	54	50	50
Työllistetyt, lkm	4	4	4	4

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut, 1000 €	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toiminnan laajuus	1 087	1 110	1 080	1 080	1 080
• Liikevaihto					
• Investoinnit					
Kannattavuus	-77	8	8	8	8
• liikeylijäämä					
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	8	8	8	8	8
Suoritteet					
• Yöpymisvrk:t	71 323	72 000	71 500	72 000	72 500
Tuottavuus					
• Tuloutus	8	8	8	8	8

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Ympärivuotisen sisämajoituksen käyttöaste %	59	62	62	62	62
Asiakastyytyväisyys kaasteikolla 1-5	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
ravintolamyynti/v (1 000€)	200	200	200	200	200

TOIMINTASUUNNITELMA VUOSILLE 2013-2014

Nallikari liikelaitoksen toimintaa tuleville vuosille määrittävät hyvin pitkälti tällä hetkellä meneillään olevat suunnitelmat ympäristön kaavoituksen, leirintäalueen ja rannan toimintojen ja investointien osalta, sekä päätös toimintamuodosta jatkossa.

OULUN KAUPUNKI
Nallikari Liikelaitos

TULOSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS 2014
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	1087	1110	1080	1080	1080
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	2				
Tuet ja avustukset kunnalta	198	185	285	185	185
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-270	-270	-368	-268	-268
Palvelujen ostot	-232	-232	-189	-189	-189
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-416	-401	-397	-397	-397
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-65	-65	-64	-64	-64
Muut henkilöstösivukulut	-24	-24	-24	-24	-24
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot					
Liiketoiminnan muut kulut	-357	-295	-315	-315	-315
LIIKELYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-77	8	8	8	8
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot					
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta	-8	-8	-8	-8	-8
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISER	-85	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-85	0	0	0	0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-85	0	0	0	0

OULUN KAUPUNKI
Nallikari Liikelaitos

RAHOITUSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS2014
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-76	8	8	8	8
Poistot ja arvonalennukset					
Rahoitustuotot ja -kulut	-8	-8	-8	-8	-8
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Investointimenot					
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	-84	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos	250				
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta					
Saamisten muutokset muilta					
Korottomien velkojen muutos	-25				
Rahoituksen rahavirta	225	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	141	0	0	0	0
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	140	140	140	140	140
Rahavarat 01.01	0	140	140	140	140
Rahavarojen muutos	139	0	0	0	0

10.12 BUSINESSOULU LIIKELAITOS

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Haukiputaan, Kiimingin, Oulun, Oulunsalon ja Yli-Iin kunnanvaltuustot tekivät 26.6.2010 myönteisen päätöksen monikuntaliitoksesta, jonka mukaan nykyiset kunnat lakkautuvat ja perustetaan uusi Oulu 1.1.2013 alkaen. Yhdistymissopimuksen mukaan osa uuden kunnan toiminnoista voidaan käynnistää vaiheittain jo aiemmin, jolloin siirtymäalustana käytetään nykyistä Oulun kaupunkia.

Parhaan mahdollisen synergian saavuttamiseksi kuntien elinkeinojen neuvonta- ja kehityspalveluista vastaavat organisaatiot on yhdistetty 1.1.2011 alkaen, jolloin uusi Oulun elinkeinoliikelaitos (BusinessOulu liikelaitos) aloitti varsinaisen toimintansa. BusinessOulu liikelaitos on vastannut uuden Oulun elinkeinopoliitikasta sekä yritysneuvonta- ja kehityspalveluiden tuottamisesta tammikuusta 2011 alkaen.

BusinessOulu on vuoden 2011 aikana jalkauttanut strategiansa mukaiset toimenpiteet koko Uuden Oulun alueelle. Vuoden 2011 lopussa Oulun kaupungin alueella on kaksi BusinessOulun palvelupistettä. Tämän lisäksi palvelupisteet sijaitsevat Haukiputaalla, Kiimingissä ja Oulunsalossa.

Vuoden 2012 aikana BusinessOulu ottaa aikaisempaa laajempaa elinkeinopoliittista vastuuta uuden Oulun alueella. Tämän vuoksi BusinessOulun talousarvioon on koottu edellä mainittujen uuden Oulun kuntien talousarvioissa olleita elinkeinopoliittisia aktiviteetteja ja maksueriä. Yli-Ii liittyy BusinessOulun toiminta-alueeseen 1.1.2012.

Toimintaympäristön muutostekijät

Vuoden 2011 alkupuoliskolla maailmantaloudessa vallinnut kasvukausi uhkaa loppua, ja etenkin EU:n ja USA:n ja Japanin synkät talousennusteet ja muutamien EU-maiden ylivelkaantumisen aiheuttama rahoituskriisi lisäävät epävarmuutta ja taantuman mahdollisuutta. Keskeisessä asemassa ovat nyt kysymykset EU:n vakuusrahaston riittävydestä ja sen käytöstä sopimisesta. Maailmantaloudessa kasvun painopiste on yhä selkeämmin kehittyvissä maissa. Perinteisimmässä teollisuusmaissa kuten Suomessa talouden ennustetaan kasvavan seuraavina vuosina korkeintaan kaksi prosenttia. Tämä kasvu edellyttää, että vakavat uhat rahoitusmarkkinoiden pahemmasta järkkymisestä pystytään torjumaan.

Oulun seudulla talouden yleinen suhdannetilanne on painamassa yritysten suhdannenäkymiä alaspäin, vaikka positiivisia kehitysnäkymiä on vielä näköpiirissä. Esimerkiksi ICT-alalla Nokia Oyj:n irtisanomisten vaikutusta on pystytty menestyksellisesti kompensoimaan alueelle etabloituvien ja perustettujen uusien yritysten myötä (mm. Accenture, OP-Pohjola, Uros Oy ja Ericsson). Lisäksi laajempaa työllisyyden ja liikevaihdon kasvuvaikutusta odotetaan saavutettavan tulevista teollisuuden suurinvestoinneista kuten ydinvoimalaitoksen rakentamisesta ja kaivostoiminnan mahdollisuuksista. Lisäpanostusta etenkin aloittavien ja kehittyvien yritysten toimintaan haetaan perustamisvaiheessa olevasta uudesta epäsymmetrisestä sijoitusrahastosta. Lisäksi tavoitteena on v. 2010-11 tehtyjen uusien avauksien (mm. Kiina, Brasilia ja Kazakstan) täysipainoinen hyödyntäminen ja toteuttaminen alueen yritysten kansainvälistymisen edistämiseksi. Fokus on myös nuorisotyöttömyyden lieventämisessä sekä Oulu Brändi -työn eteenpäin viemisessä, jonka ensimmäinen teko sen 100 teon -ohjelmasta oli Oulun lentoaseman laajennus.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky/omistajan näkökulma

Elinvoimaisuus

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
<p>Elinkeinopolitiikan onnistunut toteuttaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - elinkeinot ja työpaikat - yrittäjyys - työllisyys 	<p>Työpaikkojen ja yritysten määrä on suurempi kuin edellisenä tilastovuonna</p> <p>Asiakastyytyväisyys yrityspalveluihin paranee</p> <p>Nuorisotyöttömyyden merkittävä väheneminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uusien työpaikkojen ja yrittäjien määrän kehitys • Asiakastyytyväisyys yrityspalveluihin • Nuorisotyöttömyys
<p>Uuden Oulun vetovoima ja kilpailukyky kansallisesti ja kansainvälisesti vahvistuu</p> <ul style="list-style-type: none"> - koulutus- ja innovaatioympäristö - kumppanuusverkosto - elinvoimainen kaupunkikeskus - Oulu on Pohjoisen Euroopan logistinen keskus v. 2015 (logistiikka strategia) 	<ul style="list-style-type: none"> • Oulun innovaatioallianssisopimuksen toteutuminen • Logistiikkastrategian toteutuminen • PK -yritysten T&K panostus kasvaa 	<ul style="list-style-type: none"> • Innovaatiokeskusten toteuttaminen aikataulun mukaan • Logististen hankkeiden toteutuminen logistiikkastrategian tavoitteiden mukaisesti • Uuden Oulun T&K osuus kansallisesta kokonaispanostuksesta (kokonaisrahoitus ja PK -yritysrahoituksen määrä)

TOIMINTASUUNNITELMA

BusinessOulu keskittyi vuonna 2011 vahvistamaan yrityspalveluiden, kaupunkimarkkinoinnin ja investointitoiminnan resursseja tuotteistamalla yrityspalveluja ja suuntaamalla uuden hanketoiminnan resursseja näihin toimintoihin. Vuonna 2012 tavoitteena on käynnistää BusinessOulun painopistetoimialojen suunnitelmissa esitetyt keskeiset pääosin toimintaympäristön kehittämiseen kohdistuvat toimenpiteet. Koska BusinessOulun talousarvioon siirtyy v. 2012 uuden Oulun kuntien elinkeinopoliittisia vastuita, BusinessOulun talousarvioon pitää varata resurssit ko. vastuiden ja toimenpiteiden toteuttamiseen. Lisäksi Oulu-brändin markkinointi ja muut merkittävät toimenpiteet (esim. pääomasijoitusrahasto) tuodaan talousarviovuoden aikana erikseen kaupunginhallituksen päätettäväksi.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky/ omistajan näkökulma

Keskeiset strategiset tavoitteet v. 2012-2014:

- Yrittäjyyden edistäminen ja lisääntyminen
- Paikallisen huippuosaamisen markkinalähtöinen hyödyntäminen ja uudistaminen kaupunkiseudun kilpailukykyyn ja yritysten kasvun varmistamiseksi
- Merkittävä määrä uusia työpaikkoja
- Kaupunkiseudulle suuntautuvan kansallisen ja kansainvälisen investointivolyymien kasvu
- Liiketoimintaympäristön uudistuminen ja investointien kasvua tukeva maankäyttö, kaavoitus ja tekninen infrastruktuuri
- Matkailijoiden määrän ja viipymän kasvattaminen.

TOIMINTATAVAT JA RAKENTEET / ASIAKAS JA KUMPPANIT

- Sitoutuminen asiakasyritysten menestymiseen
- Ammattimainen asiakkuuksien hallinta
- Asiakkaille todennettua lisäarvoa tuottavat ratkaisut
- Vahvistetaan Oulun elinkeinoliikelaitoksen osaamista ja roolia asiakasrajapinnassa ja kumppaniverkoston ohjauksessa. Merkittävä osa yrityspalveluista tuotetaan kumppani-verkoston toimesta
- Luodaan yhdessä paikallisten, kansallisten ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa aidosti asiakasarvoa tuottava palvelutarjonta
- Ennakkoluuloton edelläkävijä verkostopohjaisten ja virtuaalisten palvelu- ja toimintamallien luomisessa ja kokeilussa
- Suuri osa BusinessOulun yrityksille tuottamista palveluista rahoitetaan ohjelma- ja EU-rahoituksella, jota lähivuosina tullaan kasvattamaan merkittävästi. Hanketoiminnalla ja siihen kohdistuvalla EU-rahoituksella saadaan merkittävä määrä lisäresursseja mm. yritysten koulutus-, konsultointi- ja kansainvälistymispalveluihin.

BusinessOulu liikelaitoksen tavoitteena on omien palvelujen lisäksi toimia asiakasyrityksille solmupisteenä, joka ohjaa yrityksen sen tarpeiden mukaan julkisen sektorin ja yksityisten rahoitus- ja neuvontapalvelujen piiriin ja auttaa myös käytännössä esim. erilaisten rahoitusten hyödyntämisessä. Merkittävä osa palveluista tuotetaan kumppaniverkoston toimesta.

HENKILÖSTÖ

- Kasvaa ja kehittyä yritysten kasvun kumppaniksi
- Business Oulua johdetaan ammattimaisesti, arvopohjaisesti ja tuloshakuisesti
- Jokainen työntekijä kokee toteuttavansa merkittävää tehtävää Oulun kaupunkiseudun kehittämisessä.

Henkilöstösuunnitelma

	(Oulu)	(Oulu)	OULU + kunnista siirtyvä henkilöstö	
Henkilöstömäärä, tilanne 31.12. mukaan	TP 2010	Ennuste 2011	TA2012	TS2013
Vakinaiset	2	50	50	52
Tilapäiset		29	28	26
Yhteensä	2	79	78	78
Muutos-%	0	3850 %	-1 %	0 %
Henkilötyövuodet (HTV)				
Vakinaiset		38,12	38,12	38,92
Tilapäiset		21,85	21,85	21
Yhteensä	0	59,97	59,97	59,92
Muutos-%	0		0 %	0 %
Palkkakustannukset (palkat ja palkkiot)				
Kustannukset, 1000 €		5,5	6,004	6,185
Muutos-%	0		9 %	3 %
Arvio henkilömääristä vuoden aikana:				
Harjoittelijat, lkm		6	5	5
Työllistetyt, lkm		0	1	1

Henkilökunnan siirtyminen Oulun muista hallintokunnista ja muista kunnista on pääsääntöisesti tapahtunut vuonna 2011.

INVESTOINNIT

Ei investointeja vuonna 2012.

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut, 1000 €	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Toiminnan laajuus					
• Tuotot	275	11 411	12 356	15 024	15 100
• Investoinnit	0	0	0	0	0
Kannattavuus					
• liikeylijäämä					
• sij.pääoman tuotto, %	-12,7	0	0	0	0
• korvaus peruspääomasta ja pääomavelasta %	0	0	0	0	0

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Ulkopuolisen rahoituksen määrä budjetista		3337	3743	5200	5200

TOIMINTASUUNNITELMA 2013–2014

Vuosien 2013 – 2014 aikana jatketaan strategian mukaisesti toimintaa tavoitteena saada alueelle merkittävä määrä uusia työpaikkoja. BusinessOulun strategia päivitetään vuoden 2012 aikana. Strategian päivittämisen jälkeen määritellään toimintasuunnitelma vuosille 2013 – 2014.

OULUN KAUPUNKI
BusinessOulu liikelaitos

TULOSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS 2014
1 000 €					
LIKEVAIHTO					
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot		3337	3743	5200	5200
Tuet ja avustukset kunnalta	275	8074	8613	9824	9900
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-0,4	-142	-106	-150	-150
Palvelujen ostot	-59,4	-3589	-4858	-6873	-6659
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-148,5	-5286	-4585	-4723	-4867
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-15,7	-521	-1042	-1074	-1106
Muut henkilöstösivukulut	-5,9	-194	-377	-388	-400
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot		-3	-35	-35	-35
Liiketoiminnan muut kulut	-57,8	-1676	-1353	-1781	-1883
LIIKKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-12,7	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot					
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta					
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISER	-12,7	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	-12,7	0	0	0	0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-12,7	0	0	0	0

RAHOITUSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS2014
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-13		0	0	0
Poistot ja arvonalennukset		10	35	35	35
Rahoitustuotot ja -kulut					
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjaukset					
Investoinnit					
Investointimenot		-200			
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	-13	-190	35	35	35
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos	31	40	8		
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos	300				
Muu oman pääoman muutos		-13			
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta					
Saamisten muutokset muilta	-6	-190	-100		
Korottomien velkojen muutos		500	100		
Rahoituksen rahavirta	325	337	8	0	0
Rahavarojen muutos	312	147	43	35	35
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	313	460	468	503	538
Rahavarat 01.01		313	460	468	503
Rahavarojen muutos	313	147	8	35	35

10.13 OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLIIKELAITOS

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Pelastustoimen palvelukysynnän määrä on voimakkaasti sidoksissa yhteiskunnallisiin tekijöihin, kuten väestön ja rakennetun kerrosalan määrään, lainsäädäntöön, yhteiskunnan tilaan sekä luonnonoloihin.

Oulu-Koillismaan pelastustoimen alueen väestömäärä on ollut voimakkaassa kasvussa alueellisen pelastuslaitoksen aloittamisesta lähtien. Väestömäärä on kasvanut vuodesta 2004 vuoden 2010 loppuun mennessä noin 23 200 asukkaalla (8,3 %). Väestömäärän kasvun ennustetaan jatkuvan siten, että vuosien 2010 - 2020 aikana lisäystä tulee noin 25 000 asukasta ja vuosien 2020 - 2040 aikana myös noin 25 000 asukasta. Väestömäärän suhteellinen kasvu on suurinta työiän ohittaneissa ikäluokissa. Alueen 75 vuotta täyttäneiden määrän ennustetaan yli kaksinkertaistuvan ja 65 - 74 -vuotiaiden määrän lähes kaksinkertaistuvan vuoteen 2030 mennessä. Muissa ikäluokissa kasvu on maltillisempaa (0-10%).

Väestömäärän kasvu lisää rakennuskantaa, mikä näkyy mm. rakenteelliseen paloturvallisuuteen, palotarkastustoimintaan ja neuvontaan kohdistuvan työmäärän lisääntymisenä. Väestö itsessään, uudet asunnot, koulut, päiväkodit, työpaikat, tuotanto-, hoito- ja huoltolaitokset jne. lisäävät turvallisuusviestinnän tarpeita. Väestön ikääntymisestä voi tulla pelastustoimelle haaste erityisesti silloin, jos tuetun asumisen ja hoiva-/hoitolaitos asumisen tarjonta ei vastaa palvelujen kysyntää. Pelastuslaitoksen näkökulmasta asunnon turvallisuustason tulee vastata asukkaiden toimintakykyä ja siten epäsuhta tässä voi johtaa hälytys- ja avunantotehtävien lisääntymiseen. Toisaalta erityisryhmien hoiva-, hoito- ja asumisyksiköt ovat riskikohteita, joiden turvallisuuden valvontaan ja henkilökunnan turvallisuuskoulutukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Pelastuslaitoksen alueen asukaslukuun suhteutettu onnettomuuksien määrä on ollut hitaassa nousussa ollen vuonna 2010 noin 15 tehtävää 1000:tta asukasta kohden (vuosien 2003 - 2005 ka n. 13). Alueellisen pelastuslaitoksen aloittaessa pelastuslaitos vastaanotti noin 3200 hälytystehtävää/vuosi. Väestömäärän kasvusta laskettu vuoden 2010 tehtävämäärä olisi pitänyt olla noin 3700 tehtävää ja vuoden 2020 arvio noin 4100 tehtävää/vuosi. Laskelmista poiketen 4000 tehtävän raja ylittyi jo vuonna 2006 keskiarvon ollessa noin 4200 tehtävää/vuosi. Ensihoitopalvelussa (sairaankuljetuksessa) tehtävämäärän kasvu on ollut vielä voimakkaampaa: v. 2004 n. 13 200 tehtävää, kun vastaava luku v. 2010 oli n. 21 000 (+ 7 800). Koska alueen väestömäärän ennustetaan lisääntyvän edelleen, odotetaan pelastustoimen ja ensihoitopalvelun työmäärän kasvavan myös lähitulevaisuudessa.

Hälytystehtävien määrän nousulle ei ole löydettävissä yksittäistä selittäjää. Väestömäärän kasvu lisää tehtäviä, mutta ei niin nopeasti kuin mitä toteumat osoittavat. Yleisesti voidaan arvioida, että hätäpuhelin tekemisen helppous, soittamiskynnyksen madaltuminen ja hälyttämättä jättämisestä käydyt oikeusprosessit eivät voi olla vaikuttamatta tehtävämäärien lisääntymiseen. Paloilmoitin- ja sprinklerilaitteistojen lisääntyminen on lisännyt hälytystehtävien määriä, mutta kasvun ennustetaan taittuvan uuden pelastuslainsäädännön myötä. Toisaalta palovaroittimien vanheneminen ja uusi asetus, joka lähivuosina lähes kaksinkertaistaa palovaroittimien määrän, lisää palovaroitimiin liittyvien tarkastus ja varmistustehtävien määrää. Tähän suuntaa viittaa se, että vuoden 2011 elokuuhun mennessä oli enemmän palovaroittimista aiheutuvia tehtäviä kuin vuonna 2009 yhteensä. Luonnon ääri-ilmiöt ovat lisääntymässä ja ne aiheuttavat yksittäisiä piikkejä tehtävämäärissä, mutta ainakaan toistaiseksi niillä ei ole ollut pysyviä tilastovaikutuksia Oulu-Koillismaan alueella. Myrskyihin, rankkasateisiin, tulviin, tykkylumen aiheuttamiin sähkökatkoksiin, jne. varautuminen on kuitenkin erittäin tärkeää, mistä on osoituksena Itä- ja Keski-Suomen myrskyt ja tykkylumiongelmät vuonna 2010.

Väestömäärän kasvun vaikutuksia vaikeampaa on arvioida muiden väestöön liittyvien ilmiöiden vaikutusta pelastustoimen tehtävämääriin. Tällaisia ilmiöitä ovat mm. väestön ikääntyminen, syrjäytyminen, sosiaalisten verkostojen puuttuminen, tuloerojen kasvaminen, uusavuttomuus, väestöryhmien väliset suhteet, yhteiskunnan radikalisoituminen, rikollisuus ja väkivalta. Näitä ilmiöitä pyritään ehkäisemään erilaisilla valtakunnallisilla hankkeilla, kuten sisäisen turvallisuuden ohjelmilla ja viranomaisten välisellä yhteistyöllä.

Sisäasiainministeriön Harva-hankkeen tavoitteena oli harvaan asuttujen alueiden turvallisuuspalvelujen varmistaminen sekä operatiivisen yhteistyön kehittäminen. Hanke osoitti, että viranomaisten hyvää yhteistoimintaa edelleen kehittämällä vastataan syrjäseutujen turvallisuuspalvelujen varmentamisen haasteeseen. Myös järjestöjen ja muiden sidosryhmien tuki on arvokasta ja se tulee huomioida osana turvallisuuspalvelujen kokonaisuutta. Hankeryhmä suositti, että hankkeessa kokeillut

yhteistoimintamuodot vakiinnutetaan ja otetaan valtakunnallisesti käyttöön harvaan asuttujen alueiden viranomaisyhteistoiminnassa.

Pelastustoimea monin tavoin koskenut lainsäädäntöuudistus on saatu pääosin päätökseen. Uusi pelastuslaki ja -asetus (voimaan 1.7.2011) eivät sisältäneet merkittäviä pysyviä lisätehtäviä pelastustoimelle, mutta muuttivat mm. palotarkastustoiminnan säädösperustan lähes täysin. Merkittävä yksittäinen muutos on myös sammutusvesisuunnittelun tekeminen yhteistyössä vesilaitosten kanssa.

Uuden 1.1.2011 voimaan tulleen hätäkeskuslain vaikutukset pelastustoimeen jäivät vähäiseksi, mutta parhaillaan käynnissä oleva hätäkeskusalueuudistus (tuleva Pohjois-Suomen ja Lapin hätäkeskusalue) on aiheuttanut runsaasti lisätyötä mm. vastesuunnittelun muodossa. Vastesuunnittelun taloudellisia vaikutuksia seurataan vuoden 2012 aikana.

1.5.2011 voimaan tullut terveydenhuoltolaki siirsi ensihoitopalvelun (sairaankuljetuksen) järjestämisvastuun kunnilta sairaanhoitopiireille vuoden 2013 alusta lukien. Sairaanhoitopiiri voi järjestää ensihoitopalvelun hoitamalla toiminnan itse, yhteistyössä alueen pelastustoimen kanssa tai hankkimalla palvelun muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelun tuottajalta. Uusi Terveydenhuoltolaki muodostaa pelastuslaitoksen hoitamalle ensihoitopalvelulle (sairaankuljetukselle) vuodesta 2013 lähtien suurimman epävarmuustekijän, sillä alueen sairaankuljetuksista tehdään sopimus Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kanssa, sen laatiman palvelutasopäätöksen mukaisesti vasta alkuvuonna 2012. Ensihoitopalvelun (sairaankuljetuksen) osalta taloussuunnitteluvuodet 2013 - 2014 ovat täysin avoinna.

Pelastustoiminnan valmiuden suunnittelua ohjaava sisäasianministeriön toimintavalmiusohje on uudistumassa. Tämä tuo muutamia muutostarpeita nykyiselle sivutoimisten varallaolojärjestelyille savusukellusvalmiuden parantamiseksi.

Pelastuslaitoksen operatiivisen henkilöstön ikääntyminen ja toimintakyvyn heikkeneminen eläkeiän kohoamisen myötä aiheuttaa suuria haasteita tulevina vuosina. Jo lähivuosina on käynnistettävä toimenpiteet, joilla osaltaan turvataan riittävä operatiivinen toimintavalmius myös tulevaisuudessa.

Lainsäädännöstä riippumattomana, mutta merkittävänä muutoksena tulee olemaan myös kuntaliitosten kautta muodostuva uusi Oulu, joka edellyttää mm. pelastuslaitoksen yhteistoimintasopimuksen uusimista.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET

ASIAKAS / YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAJUUS JA PALVELUKYKY

Strateginen tavoite	Tavoite 2012	Mittari
Palvelutuotannon varmistaminen	Palvelutuotannon jatkuvuuteen liittyvän riskienhallintaprosessin käynnistäminen. <ul style="list-style-type: none"> - Uhkien kartoitus ja arviointi 1-6/2012. - Uhka-arvioihin liittyvien riskienhallintatoimenpiteiden aikataulusuunnittelu ja vieminen talouden suunnitteluun 7-8/2012. - Riskienhallintatoimenpiteiden toteutus TS2013-TS2015 - Valvontasuunnitelman käyttöönotto 2012 	Toteutumisen aste; Palotarkastusten toteuma- %; Valvontasuunnitelman käyttöönoton aste;
Palvelut vastaavat sidosryhmien tarpeita	Palvelutasopäätöksessä määritellyt tehtävät toteutuvat asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Valmistellaan palvelutasopäätös kaudelle 2013 – 2016.	Lakisäateisten tehtävien toteuma vrt. valtakunnalliset tavoitteet; Palvelutasopäätöksen toteutumisen arviointi
Uuden Oulun huomioiminen pelastuslaitoksen yhteistyösopimuksissa ja sidosryhmäyhteistyössä	Yhteistoimintasopimuksen uudistaminen.	Toteutumisen aste

TALOUS

Vuoden 2012 liikevaihto nousee vuoden 2011 talousarviosta 3,8 % ollen 20 222 t€ (TA 2011: 19 480 t€). Pelastustoimen osuus liikevaihdosta on 17 320 t€ (+3,2 %) ja sairaankuljetuksen osuus 2 901 t€ (+7,4 %). Pelastustoimen kuntien bruttomaksuosuudet nousevat 17 100 t€:on (+ 3,5 %). Menoihin sisältyy pelastuslaitoksen yhteistoimintakunnille maksamia liikehuoneistojen vuokria 2 354 t € (pelastuksen tulosalue). Talousarvio 2012 ei sisällä vuokrien korotuksia.

Uusien ja peruskorjattavien paloasemien myötä, kohoavat vuokramenot muodostuvat ongelmallisiksi tulevien vuosien talousarvioiden laadinnassa. Vuokrat ovat pelastuslaitokselle ”läpikulkuerä”, joka palautuu vuokratuloina yhteistoimintakunnille. Vuokramenoista ei voida karsia, sillä sivutoimisen järjestelmän ylläpidon ja kaluston sijoittamisen kannalta kiinteistöjen nykyinen tiheys on minimissään. Tulevaisuuden kannalta sivutoimisen järjestelmän ylläpitäminen on niin operatiivisesti kuin taloudellisestikin välttämätöntä. Vertailun vuoksi esim. 200 000 €:n kustannuksella saadaan palkattua 4,5 palomiestä vuorotyöhön, kun nykyisellä sivutoimisten järjestelmällä ko. summalla katetaan n. 30 sivutoimisen kustannukset ja 1 + 2 vahvuinen varallaolo.

Uusien paloasemien rakentaminen lisää myös niiden kalustamismenoja rakentamisvaiheessa n. 100 000 €/paloasema (huomioitu investoinneissa) sekä ylläpitoa myöhemmässä vaiheessa. Kiinteistöjen suunniteltu toimenpideaikataulu on seuraava:

KIINTEISTÖ	TOIMENPIDE	VUODET	KUSTAN- NUSARVIO (brutto)	VAIKUTUS VUOKRA- MENOIHIN € (arvio)	huom.
Ruka	uusi paloasema	2012	700 000	+ 20 000	suun. 10-11
Kuusamo Vuotunki	lakkaa	2012	0	- 8 500	
Ruskonselkä	uusi paloasema	10/2012	2 925 000	+ 192 000	suun. 10-11
Pudasjärvi	lisätilat/korj.	9/2012	0	+ 18 000	
	laajennus	2015	1 000 000	+ 130 000	
Raksila	peruskorjaus	2014	9 000 000	+ 150 000 (P) + 30 000 (S)	suun. 13-14
YHTEENSÄ				+ 531 500	

KESKEISET TALOUDEN TUNNUSLUVUT OMISTAJAOHJAUKSEN NÄKÖKULMASTA

Tunnusluvut, 1000€	TP 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Toiminnan laajuus					
• Liikevaihto	18 812	19 480	20 165	20 685	20 819
• Investoinnit	730	725	1 060	915	1 292
Kannattavuus					
• liikeylijäämä	475	125	259	134	269
Pelastustoimen kuntien maksuosuus €/asukas	60,77	61,73	63,14	66,04	62,01
Sairaankuljetuksen menot €/Oulun asukas	17,96	19,17	19,52	toiminta avoin	toiminta avoin

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	TP 2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014
Alueen väestömäärä 31.12	270 766	271 700	273 750	275 750	284000
Hälytykset (onnet.selost.), joista	4 234	4 490	4 690	4 690	4500
rakennuspalot	131	150	150	150	150
rakennuspalovaara (v.-09 läht.)	148		160	160	160
liikenneonnettomuudet	627	630	650	650	680
maasto- ja metsäpalot	138	240	240	240	170
tarkastus- ja varmistustehtävät	1 319	1 250	1 350	1 300	1200
ensivaste	967	920	950	950	950
muut	904	1 300	1 350	1 350	1290
Palveluneuvonta , joista	9471	10 660	10 780	6 000	6000
erityiskohteiden tarkastukset	1 484	1 950	2 100	2 250	1500
Valistustilaisuudet , joissa	430	590	610	610	700
valistettu hlöä	26 282	27 000	28 000	28 000	30000
Oulun asukasluku 31.12	141 651	141 000	143 000		
Sairaankuljetukset , joista	21 004	22 920	24 420	toiminta avoin	toiminta avoin
kiireellisiä	5 564	5 920	6 420		
kiireettömiä	15 440	17 000	18 000		

TOIMINTASUUNNITELMA 2012

Päätös siitä, kuinka pelastuslaitos järjestää pelastustoimeen kuuluvat lakisääteiset ja muut tehtävät alueellaan on koottu pelastuslaitoksen palvelutasopäätökseen. Keskeisen osan näistä palveluista muodostavat lakisääteiset tehtävät, kuten onnettomuuksien ennaltaehkäisy, pelastustoiminta ja väestönsuojelu. Pelastustoimelle vapaaehtoisia tehtäviä ovat mm. ensihoitopalvelu (sairaankuljetus) ja sitä tukeva ensivastetoiminta. Palvelutasopäätös koostuu varsinaisesta päätöksestä ja liitteenä olevasta perustelumistiosta. Päätösasiakirjaan sisältyvät palvelujen nykytilan kuvaukset sekä päätökset tulevasta palvelutasosta. Lisäksi asiakirjaan sisältyy aihepiireittäin kehittämissuunnitelma päätetyn palvelutason saavuttamiseksi ja päätöksiin liittyvät kustannusvaikutukset. Palvelutaso on mitoitettu alueella esiintyviä normaaliajan ja poikkeusolojen onnettomuusuhkia vastaavaksi. Päätöksen palvelutasosta tekee pelastuslaitoksen johtokunta alueen kuntia kuultuaan. Palvelutasopäätöksen toteutumisen arviointi tehdään tilinpäätöksen yhteydessä. Palvelutasopäätös tehdään määräajaksi. Nykyinen palvelutasopäätös on voimassa vuodet 2009 - 2012.

Palvelutasopäätöksen 2013 - 2016 valmistelu tehdään vuoden 2012 aikana. Sivutoimisen henkilöstön varallaolomuutos tuo teknisiä muutostarpeita nykyiseen palvelutasopäätökseen vuodelle 2012. Iin, Kiimingin, Muhoksen ja Pudasjärven paloasemien varallaolovahvuus pyritään nostamaan 1+3:een nykyisestä 1+2:sta. Em. muutos edellyttää vielä Oulunsalon paloaseman varallaolon laskemista 1+1:een ja aiemmin vastaavan varallaolomuutoksen kokeneiden asemapaikkojen varallaolojen uudelleen kohdentamista.

Yhteistoimintasopimuksen uudistaminen toteutetaan vuoden 2012 aikana. Sopimuksessa huomioidaan mm. Oulun seudun kuntaliitoksen vaikutukset. Pelastuslaitoksen investointimäärärahataso on jäänyt vakavasti jälkeen pelastuskaluston hintatason nousun myötä. Yhteistoimintasopimuksen uudistamisen yhteydessä tulee tarkastella, voitaisiinko myös investointimääräraha määritellä kuntien pelastuslaitokselle maksamana tietynä euromääränä asukasta kohden. Uusinnassa oleva sivutoimisen henkilöstön aluesopimus palokunta- ja yhdistyssopimuksineen on tarkoitus saattaa voimaan viimeistään 2012 kuluessa.

Pelastuslaitos on mukana Perämeren alueen muiden pelastuslaitosten kanssa EAKR-rahoitteisessa Perämeren öljyntorjuntavalmiutta kehittävässä suunnitteluhankkeessa. Hankkeeseen osallistuvat myös vastaavan alueen ELY-keskukset ja maakuntien liitot sekä muita yhteistyöviranomaisia. Hankkeessa päävastuullisena toimijana on Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus. Hanke kestää vuoden 2013 alkuun.

Uusi pelastuslaki edellyttää, että pelastuslaitoksen on laadittava mm. palotarkastustyön toteuttamista koskeva valvontasuunnitelma. Aiemman yksityiskohtaisen palotarkastusten säädösohjauksen sijaan valvonnan kohdemäärityt, tarkastustiheys ja tarkastusten toteutustavat perustuvat riskien arviointiin. Valvontasuunnitelmaa laadittaessa on havaittu, että riskiperusteinen valvontasuunnitelma vähentää vuosittaisia tarkastusmääriä. Työmäärän ei odoteta vähenevän, koska parhaillaan uudistettava oleva valvonnan toteutusmalli on perinteistä palotarkastusta työllistävämpi, mutta myös perusteellisempi.

Talousarviovuoden alussa viedään läpi turvallisuusviestinnän (valistus ja neuvonta) palvelukysynnän ja -tarjonnan arviointi ja tuotepakettien sisällöllinen kehittäminen. Samalla tehdään tarvittavat tarkistukset palvelusta perittäviin maksuihin.

Pelastuslaitos korostaa arvoissaan ja visiossaan palvelun luotettavuutta. Nopea ja tehokas apu hätätilanteissa on yksi keskeisimmistä hyvinvointiyhteiskunnan perustarpeista, johon ei sallita poikkeamia. Talousarviokaudella käynnistetään pelastuslaitoksen palvelutuotannon jatkuvuutta vaarantavien uhkien kartoitus ja analysointi sekä toimenpiteet riskien poistamiseksi tai pienentämiseksi.

Pelastuslaitoksen prosessien mallintamista jatketaan vuonna 2012 ja tulosalueiden sisäisiä toimintojen suunnittelu- ja ylläpitovastuita on tarkoitus kehittää edelleen. Palvelutasopäätöksen toteuttaminen sekä henkilöstö- ja kiinteistömenojen jatkuva kasvu edellyttävät toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi mm. panostamalla pelastustoimen prosessien jatkuvaan kehittämiseen. Vuoden 2012 aina on tarkoitus tarkastella uudelleen pelastuslaitoksen organisaatio ja tehdä tarvittavat muutokset. Tarkastelun yhteydessä määritellään uudelleen pelastuslaitoksen jatkodelegoinnit ja tehtäväkuvat. Työn yhteydessä laaditaan pelastuslaitoksen johtamisjärjestelmä.

Ruskonselän paloasema valmistuu 2012 aikana. Käyttöönotto ajoittuu syksyyn. Rukan uuden paloaseman rakentaminen ajoittuu vuosille 2012 - 2013. Kuusamon Vuotungin paloaseman toiminta lakkaa 1.1.2012. Vuoden 2012 aikana valmistellaan ja varaudutaan Raksilan keskuspaloaseman peruskorjaukseen.

Työ paloasemien erilaisten kalustotasojen määrittelemiseksi jatkuu vuonna 2012. Tällä tähdätään tulevaisuudessa ennalta määritellyn kaluston hankinnan ja ylläpidon parempaan kustannustehokkuuteen.

Vuonna 2012 varaudutaan ensihoitopalvelun (sairaankuljetuksen) toteutuksen muutoksiin 1.1.2013 lukien.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitoksen aloittamisen 1.1.2004 myötä, 18 kunnan henkilöstö siirtyi Oulun kaupungin henkilöstöksi. Uuden Oulun myötä siirtyvää henkilöstöä ei ole (*).

	(Oulu)		Oulu+kunnista siirtyvä henkilöstö	
	TP2010	Ennuste 2011	TA2012	TS2013 (*)
Henkilöstömäärä, tilanne 31.12. mukaan				
Vakinaiset	222	233	239	243
Tilapäiset	42	29	19	16
Yhteensä	264	262	258	259
Muutos-%	0 %	-1 %	-2 %	0 %
Henkilötyövuodet (HTV)				
Vakinaiset	198,5	214,1	216	219
Tilapäiset	39,2	16,0	12,0	10
Yhteensä	237,7	230,1	228,0	229,0
Muutos-%	0 %	-3 %	-1 %	0 %
Palkkakustannukset (palkat ja palkkiot)				
Kustannukset, 1000 €	10702	11336	11717	11951
Muutos-%	0	6 %	3 %	2 %
Arvio henkilömääristä vuoden aikana:				
Harjoittelijat, lkm	0	0	0	0
Työllistetyt, lkm	0	0	0	0

INVESTOINNIT

Pelastuksen tulosalueen investointien ongelmana on nettoinvestointitason jääminen yhteistoimintakuntien vuosien 2000 - 2002 yhteisten investointien keskiarvon tasolle eli 600 000 €:on. Vajaana 10 vuotena on erityisesti raskaan kaluston hankintahinnat nousseet n. viiden prosentit vuosivauhdilla, jolloin muihin investointeihin on jäänyt n. 100 000 - 250 000 € eivätkä uusien paloasemien kalustaminen n. 50 000 - 100 000 €/asema mahdu tähän nettoinvestointitasoon. Investointimäärärahan alhaisuus korostuu, kun valtion avustukset ovat vuosittain pysyneet samalla tasolla. Matala investointitaso kasaa investointitarpeita tuleville vuosille sekä lisää käyttötalouden korjaus- ja huoltomenoja. Vuoden 2012 pelastuksen nettoinvestointiesitys on 800 000 € (brutto 1 298 t€, joista vähennetty valtion avustukset 403 t€ ja myyntitulot 95 t€).

Hankinnoissa keskitytään raskaan ajoneuvo- ja pienkaluston osalta entistä tarkemmin kokonaissuunnitelmien mukaiseen ja ensisijaisesti tarvittavaan kalustoon sekä huomioidaan kaluston kierrätys. Uutta kalustoa hankittaessa vanha kalusto kierrätetään aina käyttöiän loppuun saakka eri asemapaikoilla.

Sairaankuljetuksen tulosalueella investoidaan vuorovuosina yhteen/kahteen ambulanssiin siten, että vuonna 2012 hankitaan kaksi ambulanssia (260 000 €) ja vuonna 2013 yksi ambulanssi (135 000 €). Kaupungin väestömäärän kasvu, erilaiset massatapahtumat sekä ympäristömuutokset luovat painetta tulevaisuudessa lisätä myös vara-ambulanssien määrää mahdollisten suuronnettomuuksien varalle. Sairaankuljetuksen investointeihin saadaan avustus Oulun kaupungin sosiaali- ja terveystoimelta.

Investoinnit 1 000 € (netto)	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
Raskaat ajoneuvot	440	384	550	555	790
Kevyet ajoneuvot	73	105	145	175	122
Väestöhälyttimet	0	50	0	0	0
Öljyntorjuntakalusto	20	0	0	0	100
Muu pelastuskalusto	0	61	0	0	0
Paloasema kalustus	74	0	105	50	0
PELASTUS YHT	607	600	800	780	1012
Ambulanssit tarvikkeineen	123	125	260	135	280
SAIRAANKULJ. YHT	123	125	260	135	280
KOKO LAITOS YHT.	730	725	1 060	915	1292

OULUN KAUPUNKI
Oulu-Koillismaan pelastusliikelaitos

TULOSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS 2014
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	18 812	19 480	20 165	20 685	20 819
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	258	200	264	259	262
Tuet ja avustukset kunnalta	123	125	260	135	270
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 175	-993	-1 168	-1 200	-1 229
Palvelujen ostot	-1 357	-1 408	-1 389	-1 408	-1 426
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-10 412	-11 121	-11 541	-11 775	-11 819
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-1 985	-2 109	-2 062	-2 104	-2 114
Muut henkilöstösivukulut	-635	-664	-702	-717	-719
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-698	-675	-729	-728	-749
Liiketoiminnan muut kulut	-2 456	-2 710	-2 839	-3 013	-3 026
LIIKKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	475	125	259	134	269
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot		1	1	1	1
Muut rahoitustuotot					
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta					
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISER	475	126	260	135	270
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	475	126	260	135	270
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	475	126	260	135	270

RAHOITUSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS2014
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikelyjäämä (- alijäämä)	475	125	259	134	269
Poistot ja arvonalennukset	698	675	729	728	749
Rahoitustuotot ja -kulut	0	1	1	1	1
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Muut tulorahoituksen korjauserät	-18	-10	-40	-25	-23
Investoinnit					
Investointimenot	-1 248	-986	-1 558	-2 002	-1 588
Rahoitusosuudet investointimenoihin	433	261	403	1 007	228
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot	84	0	95	80	68
Toiminnan ja investointien rahavirta	424	66	-111	-77	-296
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta	-2	0	0	0	0
Saamisten muutokset muilta	-297	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	-225	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-524	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	-100	66	-111	-77	-296
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	651	728	617	540	244
Rahavarat 01.01	879	663	728	617	540
Rahavarojen muutos	-228	65	-111	-77	-296

10.14 OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI LIIKELAITOS

TOIMINTAYMPÄRISTÖANALYYSI

Oulun seudun ympäristötoimen toimialue tulee laajentumaan uuden Oulun muodostumisen myötä kahdella kunnalla, Haukiputaalla ja Yli-Iillä.

Tämä edellyttää uuden erillisen yhteistyösopimuksen solmimista vuodeksi 2012. Sekä Haukiputaalla että Yli-Iissä ympäristötoimen palvelut tulevat olemaan samantasoiset muihin sopimuskuntiin verrattuna. Näin ollen maksuosuudet tulevat muodostumaan myös näissä kunnissa ympäristötoimessa hyväksytyjen laskutusperiaatteiden mukaisesti. Haukiputaan ja Yli-Iin palveluksessa oleva henkilöstö siirtyy Oulun seudun ympäristötoimen alaisuuteen.

Yli-Iin eläinlääkintähuollon palvelut tullaan ostamaan Oulun kaaren ympäristöpalveluilta ja tämä edellyttää erillissopimusta Oulun seudun ympäristötoimen ja Oulun kaaren ympäristöpalveluiden kesken. Yli-Iin kunta korvaa kyseiset kustannukset ympäristötoimelle. Tällä toimenpiteellä varmistetaan Oulun kaaren ympäristötoimen toimintaedellytykset YTAKE -lainsäädäntöä vastaaviksi.

Uuden Oulun toimintojen käynnistyessä "Oulun alustalle" jo vuoden 2012 alussa, tulee johtamisjärjestelmään muutoksia myös ympäristötoimen osalta. Johtamisjärjestelmän mukaan ympäristötoimi tulee kuulumaan osaksi teknisen toimialan "Yhdyskunta ja ympäristöpalvelut -prosessia". Toiminta-alueen laajentuessa henkilökuntaa joudutaan kunnista siirtyvien henkilöiden lisäksi lisäämään huomioiden kuitenkin se, etteivät kuntaosuudet aiemmasta merkittävästi lisäänty.

KAUPUNKISTRATEGIAA TUKEVAT TALOUSARVIOVUODEN KESKEISET TAVOITTEET JA MITTARIT

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja palvelukyky

Viihtyisä ja turvallinen ympäristö

Strategiset tavoitteet	Tavoite 2012	Mittari
Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutumistoimien edistäminen	<ul style="list-style-type: none">Seudullisen ilmastostrategian toimenpiteiden toteutuksen seuranta ja ohjeistaminen	<ul style="list-style-type: none">Toteutuneet ja käynnistyneet toimenpiteet
Ympäristön tilan ja luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja parantaminen	<ul style="list-style-type: none">EU:n asettamat ilmanlaadun raja-arvot eivät ylitä	<ul style="list-style-type: none">Hengitettävien hiukkasten vuorokausi-keskiarvon 50 ug/m³ ylitysten lukumäärä on alle 35, typpidioksidin vuosikeskiarvo on alle 40 ug/m³

Terveydelle turvalliset elintarvikkeet ja juomavesi

Strategiset tavoitteet	Tavoite 2012	Mittarit
Juomaveden laadun turvaaminen	<ul style="list-style-type: none">Talousveden laatu hyvä, ei yhtään vesivälitteistä epidemiaa	<ul style="list-style-type: none">Talousvedelle asetetut terveydelliset laatuvaatimukset täyttyvät 100 %:sti

TOIMINTASUUNNITELMA 2012

Ympäristönsuojeluyksikössä ympäristö- ja maa-ainestenottoluvat käsitellään asiantuntevasti ja seudullisesti yhdenmukaisesti. Valvonnassa painopiste on valvontasuunnitelman mukaisessa luvanvaraisessa toiminnassa sekä äkillisesti esille tulevilla ongelmakohteissa. Lupa- ja valvontatoiminnassa otetaan huomioon uuden Oulun syntymisen myötä toimialueeseen tulevien Haukiputaan ja Yli-Iin kohteet ja käynnistetään toimenpiteet toimintatapojen yhdenmukaistamiseksi.

Uusitun jätelain voimaantulo edellyttää perehtymistä ja tietotaitoa lain edellyttämien tehtävien hoitamiseksi. Jätelain vaikutukset jätehuoltomääräyksiin ja ympäristönsuojelumääräyksiin otetaan huomioon määräysten laadinnassa. Ilmanlaadun seurantaan jatketaan uuden vuosille 2012 - 2016 laaditun sopimuksen mukaisesti. Vesistöjen tilan turvaamiseksi osallistutaan vesistöjä parantaviin hankkeisiin yhdessä ao. viranomaisten kanssa. Oulun seudun ilmastostrategian toimeenpanoa edistetään käynnistämällä konkreettisia toimenpiteitä ILMO -ohjelmassa esitetyn mukaisesti. Ympäristönsuojeluyksikkö on mukana myös koko toiminta-aluetta koskeissa ilmastohankkeissa ja osallistuu kaupunginjohtajien ilmastoverkoston sekä ilmastositoumuksen edellyttämien toimenpiteiden valmisteluun. Oulun seudun ilmastoportti -hankkeen toinen toimintavuosi sisältää sekä viestintämenetelmien kehittämistä että henkilöstön kouluttamista. Kaupunkiorganisaation toimenpiteet ympäristöpolitiikan ja ilmastostrategian toteuttamiseksi kootaan vuosittaiseen seurantaraporttiin.

Ympäristöterveydenhuollon yksikössä elintarvikelain muutos muuttaa hyväksymiskäytäntöjä. Suuri osa luvanvaraisista kohteista muuttuu ilmoituksenvaraiseksi. Elintarvikevalvonta on muuttumassa entistä avoimemmaksi. Valtakunnallisen OIVA-projektin toteuttamisen myötä valvontakertomukset tulevat olemaan elintarvikehuoneistoissa ja Internetissä nähtävillä. Uusi kuluttajaturvallisuuslaki velvoittaa palveluita järjestävät toimijat tekemään toiminnastaan ilmoituksen ympäristöterveysvalvontaan. Tupakkalain mukaan vuoden 2012 alusta alkaen tupakkatuotteiden esilläpito vähittäismyymälöissä on kiellettyä. Yksikön tehtävänä on soveltaa nämä muutokset käytännön valvontatyöhön. Terveysturvallisuuden mukaisessa valvonnassa tärkeänä painopistealueena ovat vesilaitosten erityistilannevalmiudet. Ympäristötoimen toimialueen laajentuessa yksikön toimialaan kuuluvien kohteiden määrä lisääntyy. Kohdetietojärjestelmään on siirrettävä näiden kohteiden tiedot ja uudelle toimialueelle on luotava yhtenäinen toimintatapa valvonnan toteuttamiseen. Irrallaan tavattujen löytöeläinten hoitamisesta tehdään uusi sopimus vuosille 2012-2013. Hoitokustannukset tulevat nousemaan aiempaan tasoon nähden.

Elintarvikelaboratorion palveluja ja toiminnan tehokkuutta parannetaan vastaamaan entistä enemmän asiakkaiden toiveita ja laboratoriopalvelujen mahdollinen väheneminen koko Pohjois-Suomen alueella tulee vaikuttamaan mitä ilmeisimmin positiivisesti ympäristötoimen laboratorion toimintaan.

Eläinlääkintähuollon yksikkö vastaa toimialueen peruseläinlääkäripalveluiden järjestämisestä sekä virka-että päivystysaikana. Toimintavuosi 2012 on ensimmäinen, jolle on laadittu eläinlääkintähuoltosuunnitelma. Suunnitelma sisältää osiot mm. peruseläinlääkäripalveluiden ja kiireellisen eläinlääkäriavun järjestämisestä sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnasta. Uuden Oulun muodostumisen myötä toiminta-alue laajenee koskemaan Haukiputaan aluetta. Yli-Iin eläinlääkintäpalvelut tuottaa Oulun kaaren yhteistoiminta-alue. Ympäristötoimen toimialueen laajeneminen ei aiheuta tarvetta muuttaa nykyistä mallia, jossa eläinlääkäreiden toimipaikkana on Oulussa sijaitseva yhteisvastaanotto. Vastaanotolle on keskitetty lemmikkieläinten hoito ja sieltä käsin tehdään jatkossakin tilakäynnit tuotantoeläinten ja hevosten sairastapauksissa.

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

	(Oulu)	(Oulu)	TA2012	TS2013
	TP 2010	Ennuste 2011		
Henkilöstömäärä, tilanne 31.12. mukaan				
Vakinaiset	44	44	48	48
Tilapäiset	12	12	11	11
Yhteensä	56	56	59	59
Muutos-%	0	0 %	5 %	0 %
Henkilötyövuodet (HTV)				
Vakinaiset	44	44	48	48
Tilapäiset	12	12	11	11
Yhteensä	56	56	59	59
Muutos-%	0	0 %	5 %	0 %
Palkkakustannukset (palkat ja palkkiot)				
Kustannukset, 1000 €	2062	2199	2494	2543
Muutos-%	0	7 %	13 %	2 %
Arvio henkilömääristä vuoden aikana:				
Harjoittelijat, lkm	2	2	2	2
Työllistetyt, lkm	2	2	2	2

Siirtyvä henkilöstö

Henkilöstömäärä, siirtyvät 1.1.2012	Haukipudas	Kiiminki	Oulunsalo	Yli-Ii	Yhteensä
Vakinaiset	2	0	0	1	3
Tilapäiset	0	0	0	0	0
Yhteensä	2	0	0	1	3
Henkilötyövuodet (HTV)					
Vakinaiset	2	0	0	1	3
Tilapäiset	0	0	0	0	0
Yhteensä	2	0	0	1	3

Ympäristötoimen henkilöstömäärä lisääntyy kolmella tarkastajalla Yli-Iin ja Haukiputaan kuntien liittyessä toiminnan piiriin. Muuten henkilöstön kokonaismäärää ei lisätä ennen uuden Oulun syntymistä.

TALOUS

Asiakasmaksut harmonisoidaan nykyisen toimialueen ja liittyvien kuntien kesken yhdistymishallituksen ohjeiden mukaisesti. Viranomaistoimintojen taksojen yleistarkastamisen tarve selvitetään ja asiakasmaksujen kertymiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Eläinlääkintähuollon klinikka-, laite- ja pieneläinpäivystyspuhelinmaksuja tarkistetaan vuoden 2012 alussa.

Talousarvioon sisältyy EAKR-hanke ILMO- Oulun seudun ilmastoportti, joka nostaa talousarvion loppusummaa 114 600 eurolla. Hankkeen nettomeno on 28 650 euroa.

Vuoden 2012 alussa tehtävä sopimus irrallaan tavattujen löytöeläinten hoitamisesta nostaa viranomaistoimintojen budjettia 100 000 eurolla. Yli-Iin ja Haukiputaan liittymisen vaikutus talousarvion loppusummaan on noin 440 000 euroa. Tuloarviota ja kuntaosuuden määrää on nostettu vastaavasti siten, että nykyisen toimialueen kuntien maksuosuudet eivät olennaisesti muutu.

LIIKELAITOKSEN OMAA TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut	TP 2010	TA 2011	TA 2012	TS 2013	TS 2014
kustannus/asukas	17,46	19,77	21,14	21,28	21,44

TOIMINTASUUNNITELMA 2013–2014

Seutuhallituksen linjauksen mukaisesti Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitoksen yhteistyösopimus vuosille 2013-2016 tulee valmistella hyvissä ajoin vuoden 2012 aikana ja hyväksyttää se kuntien valtuustoissa.

Ympäristönsuojeluyksikössä painopiste on lakisääteisissä tehtävissä. Käytäntöjen yhtenäistämiseen koko toiminta-alueella kiinnitetään erityistä huomiota ja resurssit suunnataan keskeisimpien tehtävien hoitoon. Ilmastostrategian toimeenpanoa ja koordinoitua jatketaan. ILMO - Oulun seudun ilmastoportti -hanke saadaan päätökseen ja tulokset siirretään osaksi toimintaa. Ympäristöpolitiikan toteutumisen seurantaa ja vaikuttavuuden mittaamista kehitetään edelleen.

Ympäristöterveydenhuollossa toiminnan perustana on vuosille 2011-2014 laadittu valvontasuunnitelma. Suunnitelma päivitetään vuosittain keskusvirastojen antamien ohjeiden mukaisesti. Valvonnan voimavarat suunnataan suunnitelmaan kirjatuille painopistealueille. Suunnitelman mukaisen työn lisäksi yksikössä selvitetään valitustapauksia, epidemioita ja muita erityistilanteita, käsitellään ilmoituksia ja lupahakemuksia ja kehitetään valvontakäytäntöjä. Suunnitelmakautena yksikkö siirtyy valtakunnalliseen valvontatietojen sähköiseen tiedonkeruujärjestelmään.

Laboratorio toimii ympäristölautakunnan hyväksymän laatupolitiikan mukaisesti tuottaen kilpailukykyisiä ja laadukkaita palveluja viranomaisille sekä elinkeinoelämälle ja yksityisasiakkaille.

Eläinlääkintähuollossa toteutetaan vuoteen 2014 saakka laadittua eläinlääkintähuolto-suunnitelmaa, joka päivitetään vuosittain. Ydintehtävänä on tuottaa peruseläinlääkäripalvelut sekä virka- että päivystysaikana. Erikoiseläinlääkäripalveluita tarvitsevia potilaita varten luodaan alueen yksityisten palvelutarjoajien kanssa toimintamallit erikoishoitoon lähettämiseksi.

OULUN KAUPUNKI
Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitos

TULOSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUS ARVIO 2012	TS 2013	TS 2014
1 000 €					
LIIKEVAIHTO	3997	4145	4398	4597	4797
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot	32	15	24		
Tuet ja avustukset kunnalta	122		107	64	0
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-98	-87	-111	-114	-109
Palvelujen ostot	-468	-614	-799	-821	-870
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-2062	-2199	-2305	-2351	-2400
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut	-469	-636	-612	-663	-684
Muut henkilöstösivukulut	-139	-130	-134	-139	-149
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-8	-2	-2	-2	-2
Liiketoiminnan muut kulut	-378	-492	-566	-571	-583
LIIKKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	529	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot					
Muut rahoitustuotot	1				
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta					
Muut rahoituskulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISET TUOTOT JA -KULUT	530	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIEN LISÄYKSIÄ JA VÄHENNYSKULUJA	530	0	0	0	0
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	530	0	0	0	0

OULUN KAUPUNKI

Oulun seudun ympäristötoimi liikelaitos

RAHOITUSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS2014
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikeliijäämä (-alijäämä)	527				
Poistot ja arvonalennukset	8	2	2	2	2
Rahoitustuotot ja -kulut	1				
Satunnaiset erät					
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Investointimenot					
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	536	2	2	2	2
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta					
Saamisten muutokset muilta	-69				
Korottomien velkojen muutos	33				
Rahoituksen rahavirta	-35	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	501	2	2	2	2
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	1459				
Rahavarat 01.01	958				
Rahavarojen muutos	501	0	0	0	0

10.15 OULUN KAUPUNGIN KEHITTÄMISRAHASTO

Oulun kaupungin kehittämisrahaston tarkoituksena on edistää Oulun alueen elinkeinoelämää ja vetovoimaisuutta. Rahaston käytöstä päättää kaupunginhallitus.

Rahaston merkittävimmät suorat osakeomistukset ovat Oulu ICT Oy (ent. Oulun Puhelin Holding Oyj), Technopolis Oyj ja Teknoventure Oy. Rahastoon kuuluu lisäksi erillinen n. 14,4 milj. euron sijoitussalkku, mikä muodostettiin Technopolis Oyj:n osakkeiden myynnistä saaduilla varoilla vuoden 2005 keväällä. Sijoitussalkun varat on sijoitettu pääasiassa korkoinstrumentteihin, joiden tuotot kirjataan rahaston korkotuotoiksi.

Rahaston tuotot muodostuvat rahastoon kuuluvien yritysten maksamista osingoista ja sijoitustuotoista. Rahaston menot muodostuvat osallistumisesta Oulun alueen eri organisaatioiden ja yritysten kehittämishankkeisiin. Kaupungin osuus hankkeiden kokonaismenoista on yleensä on 20-30 %.

Kehittämisrahaston rahoitettavien hankkeiden pääasiallinen valmisteluvastuu siirtyi v. 2011 alussa BusinessOulu liikelaitokselle. Päätöksen rahoituksesta tekee kaupunginhallitus liikelaitoksen johtokunnan esityksestä. Vuonna 2011 kehittämisrahastoon kohdistuneet esitykset liittyivät Oulun innovaatioallianssin innovaatiokeskusten perusrahoitukseen ja keskusten käynnistämisiin hankkeisiin. Rahastosta rahoitettiin myös ohjelmakauden alkupuoliskolla käynnistyneitä Oulun yliopiston ja Oulun seudun ammattikorkeakoulun vanhempia hankkeita, jotka päättyivät vuonna 2012.

Kaupunginhallituksen 31.10.2011 § 527 päätöksen mukaisesti vuonna 2012 Oulun osuus Oulun kaupunkiseudun yhteismarkkinoinnin kustannuksista katetaan kehittämisrahastosta.

Vuosien 2012-2014 aikana kehittämisrahastosta on varattu rahoitus seuraaviin hankkeisiin:

		2012	2013	2014	Yhteensä
	Centereiden perusrahoitus				
CHT	Centre for Health and Technology	150 000	150 000	75 000	450 000
Ympäristö & energia	Ympäristö ja energia innovaatiokeskittymä	150 000	150 000	75 000	450 000
	Yhteiset hankkeet				
PRINTOCENT (VTT)	Painettujen hybridisysteemien pilottiympäristö	65 025			164205
MAIGBE (Yliopisto)	Kansainvälinen akkreditointi ja huippufoorumit	40 424	22 202		119 593
MAIGBE (Yliopisto + OAMK)	Oulu Growth Venturing	97 616	93 954		225 000
CIE (Yliopisto + OAMK)	MAINIO - Methods And Innovation Networks In OULLabs	43 246	25 218		90 030
Yli toimialojen (yliopisto, VTT)	T&K yhteistyön kehittäminen	35 198	34 799		76 869
	Yhden osapuolen hanke				
OGV kokonaisuus (OAMK)	TIPPI - Turning Ideas into Profitable Partnerships in ICT and Media Industry	27 500	27 500		55 000

Biocenter (yliopisto)	Tohtoreiden liike-elämä- ja työelämätaidot	10 000	10 000		20 000
(Perämerenkaari (yliopisto)	BOTHNIAN ACADEMY – Kestävän kehityksen pohjoinen	23 000	32 000		60000

	Vanhemmat hankkeet				
	Oulun yliopiston ja amk:n jatkuvat hankkeet	33 500			
	Barentskeskus Finland Oy	41 000			
		716 709	545 673	150 000	1 710 697

OULUN KAUPUNKI
Kehittämisasiirahasto

TULOSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS 2014
1 000 €					
LIKEVAIHTO					
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot					
Tuet ja avustukset kunnalta					
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Palvelujen ostot	-87	-50	-50	-50	-50
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot					
Henkilöstösivukulut					
Eläkekulut					
Muut henkilöstösivukulut					
Poistot ja arvonalentumiset	693	0			
Arvonalentumiset					
Liiketoiminnan muut kulut	-1 998	-1 442	-817	-817	-817
LIKEYLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-1 392	-1 492	-867	-867	-867
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	330	200	200	200	200
Muut rahoitustuotot	3 335	2 200	2 200	2 200	2 200
Kunnalle maksetut korkokulut					
Muille maksetut korkokulut					
Korvaus peruspääomasta					
Muut rahoituskulut	-105	-250	-250	-250	-250
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN SAT.ERIÄ JA VAR.	2 168	658	1 283	1 283	1 283
Satunnaiset tuotot ja -kulut					
Satunnaiset tuotot	18 000				
Satunnaiset kulut					
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	20 168	658	1 283	1 283	1 283
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-20 000				
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	168	658	1 283	1 283	1 283

OULUN KAUPUNKI
Kehittämisrahasto

RAHOITUSLASKELMA	TP 2010	TA 2011	TALOUSARVIO 2012	TS 2013	TS2014
1 000 €					
Toiminnan ja investointien rahavirta					
Tulorahoitus					
Liikeliiketoiminta (-alijäämä)	-1 392	-1 492	-867	-867	-867
Poistot ja arvonalennukset	-692	0			
Rahoitustuotot ja -kulut	3 560	2 150	2 150	2 150	2 150
Satunnaiset erät	18 000				
Muut tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Investointimenot	-2 518				
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyöd. luovutustulot					
Toiminnan ja investointien rahavirta	16 958	658	1 283	1 283	1 283
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen lisäys					
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Muilta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys					
Kunnalta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Muilta saatujen lyhytaik. lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Peruspääoman muutos					
Muu oman pääoman muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Saamisten muutokset kunnalta					
Saamisten muutokset muilta	-442				
Korottomien velkojen muutos	10				
Rahoituksen rahavirta	-432	0	0	0	0
Rahavarojen muutos	16 526	658	1 283	1 283	1 283
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	62 383	42 525	43 808	45 091	46 374
Rahavarat 01.01	45 857	41 866	42 525	43 808	45 091
Rahavarojen muutos	16 526	659	1 283	1 283	1 283

11 OULUN KAUPUNGIN TYTÄRYHTIÖIDEN TOIMINNALLISET JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

OULUN ENERGIA -KONSERNI

Oulun Sähkönmyynti Oy:n, Oulun Energia Siirto ja Jakelu Oy:n, Oulun Energia Urakointi Oy:n, Haukiputaan Energia Oy:n sekä Turveruukki Oy:n tavoitteet ovat osa Energia-konsernin tavoiteasetantaa; ks. kunnallisena liikelaitoksena toimivan Oulun Energia -konsernin toimintasuunnitelma ja talousarvio.

SIVAKKA-YHTYMÄ OY (SIVAKKA-KONSERNI, KAUPUNGIN OMISTUS 100 %)

Yhtiön visio ja arvot

Oulun Sivakka -konserni on Oulun laadukkain ja merkittävin vuokra-asuntopalveluja tarjoava yhteisö. Yhtiön arvot ovat: turvallinen, palveleva ja nykyaikainen.

Yhtiö tukee Oulun elinkeinoelämää tarjoamalla laadukkaita vuokra-asuntoja oululaisille.

Konsernin emoyhtiö **Sivakka-yhtymä** hallinnoi vapaarahoitteisia ja rajoituksista vapautuneita asuinkiinteistöjä. Sivakka-yhtymällä on kolme tytäryhtiötä:

Oulun Sivakka Oy

- omistaa arava- ja korkotukilainsäädännön mukaisten luovutusrajoitusten alaisia kiinteistöjä.

Oulun Tervatalot Oy

- omistaa vanhuksille ja erityisryhmille tarkoitettuja kiinteistöjä.

Oulun Remonttimyly Oy

- kiinteistöjen rakenteelliseen kunnossapitoon liittyviä palveluja tarjoava yritys
- tarjoaa palvelujaan pääasiassa oman konsernin sisällä eikä laajenna toimintaansa konsernin ulkopuolella

Taloudelliset tavoitteet

	TP 2010	Budj.2011	Arvio 2012
Liikevaihto, t€	40.234	41.400	43.000
Liikevoitto, t€	11.011	9.000	7.600
Tulos, t€	4.731	3.100	1.200
Tase, t€	268.446	280.000	270.000
Investoinnit, t€	15.900	6.000	6.500
Henkilöstö, lkm	98	105	100
SIPO-%	4,6 %	1,1 %	3,1 %
Omavaraisuusaste %	21,4 %	20,0 %	22,00 %
Käyttöaste,%	97,1 %	98,0 %	97,5 %

Toiminnalliset tavoitteet

Sivakka-konserni

- toimii taloudellisesti kannattavasti
- peruskorjaa ja kunnostaa kiinteistöjään pitkän tähtäimen suunnitelman mukaisesti.
- tukee toiminnallaan vanhusten ja erityisryhmien asumistarpeita ja tekee yhteistyötä kaupungin sosiaali- ja terveystoimen kanssa.
- soveltaa esteettömyyden periaatetta kaikissa uudis- ja peruskorjauskohteissa.
- toimii siten, että kilpailijoihin nähden asuntojen käyttöaste on korkealla tasolla ja vuokralaisten vaihtuvuus alhaisena.
- Sivakka-konserni on liittynyt RAKLI ry:n puitesopimukseen kiinteistöalan energiankäytön tehostamisesta (VAETS). Sopimuksen muina osapuolina ovat ympäristöministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö. Tavoitteena on saavuttaa 9 %:n energiansäästö vuoteen 2016 mennessä.
- ottaa vastatakseen kuntaliitoksen yhteydessä Ylikiimingistä tulleet vuokra-asunnot (suoraan omistettut ja yhtiömuotoiset). Kyseinen asuntokanta siirretään Sivakka-yhtymän omistukseen.

OULUN ASUNTOHANKINTA OY (KAUPUNGIN OMISTUS 100 %)

Yhtiön visio ja arvot

Oulun Asuntohankinta Oy toimii yhtenä pieniä vuokra-asuntoja tarjoavana yhteisönä Oulussa.

Yhtiön toiminta-ajatus

Oulun Asuntohankinta Oy vuokraa omistuksessaan olevaa asuntokantaa ja huolehtii asuntojen kunnan säilymisestä.

Saaduilla vuokratuotoilla katetaan hoitokulut ja vieraan pääoman kulut.

Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa vaan toiminnasta vastaa Oulun Sivakka Oy.

Taloudelliset tavoitteet

	TP 2010	Budj.2011	Arvio 2012
Liikevaihto, t€	1.079	1.130	1.152
Liikevoitto, t€	250	200	220
Tulos, t€	219	150	154
Tase, t€	9.028	9.150	9.100
Investoinnit, t€	-	-	-
Henkilöstö, lkm	-	-	-
SIPO-%	2,8 %	2,0 %	2,5 %
Omavaraisuusaste %	75,5 %	74,5 %	77,0 %
Käyttöaste,%	93,9 %	96,0 %	94,0 %

Toiminnalliset tavoitteet

- tavoitteena on pitää nykyiset 239 asuntoa hyvässä kunnossa ja huolehtia pääomakuluista
- selvitetään Oulun kaupungin mahdollisuuksia irtaantua yhtiön omistuksesta tulevinä vuosina

OULUN AIKUISKOULUTUSKESKUS OY (KAUPUNGIN OMISTUS 100 %)

Yhtiön visio ja arvot

Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy (OAKK) on Pohjois-Pohjanmaan kehittynein aikuisten monialainen koulutusympäristö, jossa on työikäisen aikuisväestön ja työelämän tarpeista lähtevät koulutus- ja kehittämispalvelut sekä tasapainoinen talous. OAKK on kansallisesti ja kansainvälisesti verkostoitunut aikuiskoulutuksen itsenäinen toimija ja asiantuntija.

Yhtiön arvot ovat: asiakasläheisyys, avoimuus, oikeudenmukaisuus, tavoitteellisuus ja vastuullisuus.

Oulun Aikuiskoulutuskeskus on luonteeltaan yleishyödyllinen yhteisö, joka ei voi tuottaa yhtiöjärjestyksen mukaan voittoa omistajalleen.

Yhtiöllä on kaksi tytäryhtiötä:

Oulun Osaamiskeskus Oy

- Verollinen yhtiö, joka on perustettu hoitamaan työvoimakoulutuksen hankinnan
- Toiminta perustuu emoyhtiön arvoihin ja visioon.

Coper Oy

- Omistajana OAKK:n (3/5 osuus) lisäksi myös Raahen ammatillinen aikuiskoulutuskeskus (2/5 osuus)

Taloudelliset tavoitteet

	TP 2010	Ennuste 2011	Budjetti 2012
Liikevaihto, t€	17 100	16 500	14 500
Liikevoitto, t€	1 275	280	500
Tulos, t€	1 141	200	300
Tase, t€	15 859	15 500	15 500
Investoinnit, t€	486	350	800
Henkilöstön lkm	192	189	170
SIPO-%	8,3	0,6	2,4
Omavaraisuusaste %	56,1	57	56

Toiminnalliset tavoitteet

Oulun Aikuiskoulutuskeskus Oy:

- toimii taloudellisesti kannattavasti
- sopeuttaa toiminnan volyymin koulutuskysynnän vaihteluihin
- tuottaa taloudellisesti kannattavia ja laadukkaita koulutuspalveluja työelämän tarpeisiin
- toimii Oulun kaupungin strategioiden mukaisesti
- jatkaa selvitystä aikuiskoulutustoimintojen yhdistämisen ja omistuspohjan laajentamisen osalta yhteistyössä OSEKKin ja keskushallinnon kanssa

KIINTEISTÖ OY OULUN PIKISAARI (KAUPUNGIN OMISTUS 100 %)

Yhtiön toiminta-ajatus

Yhtiön tarkoituksena on ylläpitää ja kehittää Pikisaarella sijaitsevaa yhtiön omistamaa kiinteistökantaa siten, että alueen suojelulliset erityispiirteet tulevat huomioiduksi. Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa. Isännöinnin hoitaa Oulun Sivakka Oy.

Taloudelliset tavoitteet

	TP 2010	Budj.2011	Arvio 2012
Liikevaihto, t€	188	227	232
Liikevoitto, t€	-48	-111	-162
Tulos, t€	-21	-84	-132
Tase, t€	1.368	1.400	1.400
Investoinnit, t€	0,05	-	-
Henkilöstö, lkm	-	-	-
SIPO-%	-3,4 %	-7,0 %	-11,0 %
Omavaraisuusaste %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Käyttöaste,%	99,0 %	100,00 %	100,00 %

Toiminnalliset tavoitteet

- Yhtiön talouden vakauttaminen
- Kiinteistökannan kuntoarvio on tehty ja sen perusteella tarvittava korjausinvestointiohjelma on laadittu
- Yhtiön toiminta siirretään osaksi Sivakka-yhtymän toimintaa

OULUN PYSÄKÖINTI OY (KAUPUNGIN OMISTUS 100 %)

Yhtiön visio

Oulun Pysäköinti on johtava ja keskeinen maksullisen pysäköintitoiminnan moniosaaja Oulun kaupungissa.

Yhtiön toiminta-ajatus

Yhtiö tarjoaa laadukkaita pysäköintipalveluja toiminta-alueellaan niin, että liikenteelliset tavoitteet toteutuvat myös käyttäjien päivittäisissä toiminnoissa.

Taloudelliset tavoitteet

	TP 2010	Ennuste 2011	Budjetti 2012
Liikevaihto, t€	1343	1480	1515
Liikevoitto, t€	-110	-64	-112
Tulos, t€	-149	-101	-146
Tase, t€	8611	8862	17063
Investoinnit, t€	200	780	9180
Henkilöstö, lkm	7	8	9
SIPO-%	-2,1	-1,43	-0,1
Omavaraisuusaste %	66,6	72,5	88,5

Toiminnalliset tavoitteet

- Yhtiö ottaa kokonaisvastuun Oulun keskitetyn pysäköintiratkaisun toteuttamisesta.
 - Yhtiö tekee Kivisydämeksi nimeämänsä keskitetyn pysäköintiratkaisun valmistelevia töitä v. 2011 siten, että päätös hankinnasta voidaan tehdä 2012 alkupuolella
 - Yhtiö aloittaa hankkeen rakennustekniset työt v. 2012
 - Yhtiö on suunnitellut saavansa hankkeen toteutettua v. 2012 – 2014.
- Toimii aktiivisesti uusien kaupunkikonsernin sisäisten pysäköinnin operointikohteiden hankinnassa myös ydinkeskustan ulkopuolella
- Selvittää mahdollisuudet laajentaa toimintaansa yksityisen pysäköinninvalvonnan toimialalle
- Toimii taloudellisesti kannattavasti
- Yhtiö omistaa, ylläpitää ja vuokraa omia kiinteistöjään kannattavasti ja henkilöstöressurssien käyttöä tasaavasti

OULUN VALISTUSTALO OY (KAUPUNGIN OMISTUS 64,75 %)

Yhtiöjärjestyksen mukaan Oulun Valistustalo Osakeyhtiön tehtävänä on tukea esittävää taidetta Oulun kaupungissa. Yhtiön tavoitteena on, että yhtiön varallisuuden kasvaessa yhtiö toteuttaa yhtiöjärjestyksen mukaisen alkuperäisen tavoitteen hankkia omistukseensa kulttuuritalon, joka vastaa niihin tarpeisiin, mitä esittävän taiteen osalta on nyt ja tulevaisuudessa olemassa.

Yhtiö ei harjoita elinkeinotoimintaa, vaan sen toiminta muodostuu pääasiassa apurahojen jakamisesta. Yhtiön tulot muodostuvat passiivisen sijoitustoiminnan tuottamista osinko-osuuksista. Yhtiön sijoitustoiminta muodostuu lähinnä kotimaisista pörssinoteeratuista osakkeista. Osakkeiden omistuksen tarkoituksena on säilyttää yhtiön vakavaraisuus, jotta sen on mahdollista toteuttaa yhtiöjärjestyksessä kuvattua yleishyödyllistä toimintaa. Yhtiön taseen loppusumma on n. 4 milj. euroa.

KIINTEISTÖYHTIÖT

Kaupungilla on seuraavat viisi kiinteistöyhtiötä tytäryhtiöinä:

- Maikkulan Keskus Oy (100 %)
- Kiinteistö Oy Maikkulan Toivo Oy (50,34 %)
- Kiinteistö Oy Huonesuon monitoimitalo (77,7 %)
- Oritkarin Huoltorakennus Oy (73,2 %)
- Kiinteistö Oy Oulun Intiönparkki (59 %)
- Kiinteistö Oy Raksilan Harjoitushalli (83 %)

Kiinteistöyhtiöiden toiminta-ajatus on tuottaa käyttäjille heidän käyttötarpeitaan vastaavaa kiinteistöpalvelua sekä ylläpitää kiinteistöjen kuntoa hyvällä tasolla.

Yhtiöiden tavoitteina on:

- Kiinteistöpalveluiden tuottaminen asiakkaan tarpeisiin
- Kiinteistöjen kunnossapidosta huolehtiminen
- Kiinteistöjen arvon säilyttäminen

Kiinteistöyhtiöiden taseen arvioitu liikevaihto ja taseen loppusumma vuodelle 2011

Yhtiö	Liikevaihto, t€ ennuste 2011	Taseen loppusumma, t€ 2011
Maikkulan Keskus Oy	518	4,030
Kiinteistö Oy Maikkulan Toivo Oy	79,7	2,08
Kiinteistö Oy Huonesuon monitoimitalo	61,2	1,50
Oritkarin Huoltorakennus Oy	10,5	0,66
Kiinteistö Oy Oulun Intiönparkki	32,1	1,16
Kiinteistö Oy Raksilan Harjoitushalli	195	1,550

OULUZONE KIINTEISTÖYHTIÖ OY (KAUPUNGIN OMISTUS 100 %)

Yhtiön visio

- OuluZone on extreme -urheilun keskus Oulun seudulla: moottoriurheilu, harrasteilmailu ja urheiluammunta.
- OuluZone on alan harrastajien korkeatasoinen ykköspaikka Pohjois-Suomessa ja naapurimaissa.

Yhtiön toiminta-ajatus

- Moottoriurheilukeskuksen suunnittelun lähtökohtana on ollut melua tuottavan toiminnan siirtäminen pois Iinatin alueelta, jossa nykyisen moottoriurheilu-alueen vaikutuspiirissä asuu tuhansia ihmisiä.
- Yhtiön tehtävänä on rakennuttaa, omistaa, hallita ja vuokrata OuluZonen moottoriurheilukeskuksen, ampumaurheilukeskuksen ja harrasteilmailu-keskuksen ratoja ja kiinteistöjä Oulun kaupungin Ylikiimingin suuralueen Joloksen kaupunginosassa.
- Ratojen käyttö on maksullista. Tuloilla katetaan menot ja poistot.
- Kiinteistöyhtiön tavoitteena on vuokrata moottoriurheilukeskus ja myöhemmin ampumaradat käytännön toiminnasta vastaavalle operaattorille.

Taloudelliset tavoitteet

	TP 2010	Ennuste 2011	Budj.2012
Liikevaihto, t€	0	0	0
Liikevoitto, t€	0	0	0
Tulos, t€	- 54,1	- 20	- 20
Tase, t€	1098,1	1200	1200
Investoinnit, t€	0	0	0
Henkilöstö, lkm	0	0	0
SIPO-%			
Omavaraisuusaste %	109,28	100	100

OULUN KAUPUNGINTEATTERI OY (KAUPUNGIN OMISTUS 100%)

Oulun kaupunginteatteri Oy on perustettu 11.8.2011 ja Oulun kaupunginteatterin toiminta siirtyy yhtiöön 1.1.2012 alkaen. Yhtiön toimialana on yleishyödyllisellä tavalla ylläpitää ja harjoittaa teatteritoimintaa Oulun kaupungissa. Yhtiön tarkoituksena ei ole voiton tuottaminen. Yhtiön toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet määritetään vuoden 2012 aikana.

OULUN PALVELUSÄÄTIÖ

Oulun Palvelusäätiön tarkoituksena on sääntöjen mukaan harjoittaa vanhusten, eläkeläisten, vammaisten ja muiden niihin rinnastettavien erityisryhmien asumis- ja sen oheispalvelua. Säätiön palvelutaloissa ja palvelukodeissa asuu noin 440 asukasta.

Oulun Palvelusäätiön sääntöjä on muutettu vuonna 2011 siten, että se on saavuttanut Oulun kaupunkikonsernissa in-house statuksen, mikä oikeuttaa Palvelusäätiön tuottamaan Oulun kaupungille palveluja ilman kilpailuttamista. Tämä tehostaa kaupungin mahdollisuuksia vanhusten hyvinvointipalvelujen järjestämisessä. Kaupungin edustajilla on enemmistö säätiön valtuuskunnassa ja hallituksessa. Kaupungin talousarviossa 2012 on varauduttu menokohdassa Kaupunginhallituksen osakkeet ja osuudet maksamaan pois osa toimintaa rajoittavista investointiavustuksista.

LIITE 1 KESTÄVÄN KEHITYKSEN TAVOITTEET

PERUSKUNTA

KESKUSHALLINTO

Tavoitteet	Tavoitetaso tai toimenpiteet
Alueellisen kulttuuri- ja liikuntatoiminnan edistäminen Ekologisesti kestävä kehityksen edistäminen	Lähiuokatoiminnan kehittäminen; verkottuminen Kantri Oulu sekä Maaseudun sivistysliiton lähiuokahanke.

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN PALVELUTUOTANNON JOHTOKUNTA

Tavoitteet	Tavoitetaso tai toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	
Ympäristötietoinen ja kestävä kehityksen edistämiseen sitoutunut henkilöstö	Kestävä kehityksen tavoitteita tarkennetaan jokaisella palvelualueella. Kestävä kehityksen verkosto edistää toimenpiteiden toteutumista ja seuranta. Sitoudutaan toimenpiteisiin energian kulutuksen vähentämiseksi.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Tarkoituksenmukaiset palvelutuotantotavat	Avohoitopainotteisten ja kevyempien palveluiden osuus koko palvelurakenteesta kasvaa. Uusien työ- ja toimintatapojen vakiinnuttaminen: mm. liikkuva työ, konsultaatiot, mini-invertiot, teknologian hyödyntäminen sekä aukioloaikojen laajentaminen.
Palvelut ovat asiakaslähtöisiä, laadukkaita ja oikea-aikaisia	Asiakas saa yhtenäisen hoito- ja palvelusuunnitelmakokonaisuuden ja palvelusopimusten mukaiset palvelut.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Kulutuksen vähentäminen	Edistetään potilas-/asiakastyössä käytettävien materiaalien järkevää käyttöä ja kierrätystä. Ympäristötietoiset toimistotyön käytännöt. Edistetään asiakas- ja työmatkaliikenteessä kevyen ja joukkoliikenteen käyttöä.
Toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävät ratkaisut ja hankinnat pitkällä aikavälillä	Jätteiden määrän minimointi ja lajittelu. Hankinnoissa huomioidaan ympäristönäkökohdat ja tuotteiden uusiokäyttömahdollisuus.

NUORISOASIAINLAUTAKUNTA

Tavoitteet	Tavoitetaso tai toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	
Nuorisoasiainkeskuksen kestävä kehityksen ohjelma otetaan käyttöön kaikissa työyksiköissä.	Työntekijät toteuttavat toiminnassaan ohjelman mukaisia periaatteita.
Asiakkaat ovat ympäristötietoisia.	Nuorten ympäristökasvatuksen vertaisvaikuttajien koulutuksia jatketaan.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Toimipisteissä on mahdollista lajitella jätteet.	Jätteidenlajittelupisteet hoidetaan kuntoon.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Nuorisoasiainkeskuksessa toimitaan ympäristötietoisesti.	Energiansäästö, kierrätys ja kestävä hankinnat.
Toiminnassa ovat esillä kestävä kehityksen teemat.	Kestävä kehityksen työkalupakin hyödyntäminen, tempaukset.

LIIKUNTALAUTAKUNTA

Tavoitteet	Tavoitetaso tai toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	
	Edistetään liikunnallisen elämäntavan syntymistä kaikille oululaisille. Tuetaan omaehtoista liikunnan harrastamista. Kehitetään edelleen inhimillistä ja hyvinvoivaa työyhteisöä.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
	Kehitetään liikuntapalveluja kaupunkilaisten tasa-arvoisuudesta huolehtien.

	Varmistetaan kaikessa suunnittelussa myös liikuntamahdollisuuksien kannalta hyvä lopputulos monihallinnollisena yhteistyönä.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	Korostetaan, että liikuntaan sijoittaminen on kansantaloudellisesti kannattavaa ennaltaehkäisevää terveydenhuoltoa. Tehostetaan edelleen sähköisen asioinnin mahdollisuuksia. Tavoitteena sähkönkulutuksen hillitseminen liikuntatoimen hallinnoimissa liikuntapaikoissa.

OPETUSLAUTAKUNTA

Tavoitteet	Tavoitetaso tai toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	
Opetustoimen henkilöstölle tarjotaan erilaisia kestävän kehityksen osa-alueiden koulutuksia.	Koulutuksia järjestetään mm. ilmaston muutoksesta, energian säästöstä, turvallisuudesta, monikulttuurisuudesta, osallisuudesta ja oppilashuollosta.
Opetustoimen johdon ja rehtoreiden palavereissa käsitellään kestävän kehityksen johtamista ja asioiden hallintaa.	Kestävän kehityksen eri ulottuvuuksia ja yhteyksiä tehdään tunnetuksi, jotta ne voidaan ottaa huomioon päätöksenteossa.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Oulun opetustoimi on aktiivinen kestävän kehityksen edistäjä.	Osallistuminen paikallisiin, alueellisiin ja valtakunnallisiin kestävän kehityksen verkostoihin. Laaditaan Uuden Oulun oppilaille kestävän kehityksen oppimispolku.
Yhtenäistetään koulun tukipalveluiden (kiinteistönhoito, siivous, ruokahuolto) kestävän kehityksen käytänteitä.	Järjestetään tapaaminen tukipalveluiden tuottajien kanssa ja käsitellään kouluilta tulleita aloitteita. Kouluruokailutyöryhmän ehdottamien kehittämistoimien toteuttaminen.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Vastuut kestävän kehityksen asioissa ovat selkeät.	Jokaisella koululla on kestävän kehityksen yhdyshenkilö ja kestävän kehityksen työryhmä.
Koulukohtainen kestävän kehityksen toimintasuunnitelma ohjaa jatkuvaan parantamiseen.	Jokainen koulu laatii oman vuosittaisen kestävän kehityksen toimintasuunnitelman verkkotyökalulla (Keke - työkalu) http://terva.edu.ouka.fi/keke/ .
Koulut tavoittelevat ulkoisia tunnuksia hyvästä kestävän kehityksen työstä.	1-3 uutta koulua saa Vihreän lipun tai oppilaitosten kestävä kehityksen sertifikaatin.
Kaikissa opetustoimen merkittävässä ratkaisuisissa huomioidaan ympäristöasiat yhtenä osatekijänä.	Tukipalvelun henkilöstö tiedostaa ja huomio omissa suunnitelmissa, sopimuksissa jne. ympäristöasioiden laajan vaikuttavuuden. Tukipalveluissa jatketaan Green Office -ohjelman toteuttamista.

KULTTUURILAUTAKUNTA

Tavoitteet	Tavoitetaso tai toimenpiteet
OULUN KAUPUNGINKIRJASTO - MAAKUNTAKIRJASTO	
Sitoutuminen johtaa toimintaan	
Sitoutumista vahvistetaan koulutuksen, tiedottamisen sekä selkeän ajantasaisen ohjeistuksen avulla.	Koulutusta ja ohjeistusta <ul style="list-style-type: none"> - tehostetaan ohjeistusta lajittelusta. - järjestetään henkilökunnalle yksi koulutustilaisuus jätteiden lajittelusta ja kierrätyksestä. Näyttelyt / kampanjat: <ul style="list-style-type: none"> - järjestetään/hankitaan kestävään kehitykseen liittyvä näyttely. - osallistutaan kestävään kehitykseen liittyviin kaupungin / valtakunnallisiin kampanjoihin, esim. Earth Hour sekä Kestävä kehitys kirjastossa -hanke, jonka tavoitteena on Suomen yleisten kirjastojen ekologisen kestävyiden kehittämis- ja viestintäsuunnitelma.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Kiinnitetään huomiota tilojen ja laitteiden järkevään energiankäyttöön.	Veden- ja energiansäästö: <ul style="list-style-type: none"> - kirjaston henkilökunta huolehtii, ettei työhuoneisiin jätetä valoja, kun työvuoro päättyy eikä sähkölaitteita pidetä tarpeettomasti päällä. - pääkirjaston porraskäytävissä on otettu käyttöön ajastimella toimiva valaistus. - atk-laitteista katkaistaan virrat Oulun Tietotekniikan

	ohjeiden mukaisesti. - vettä ei juokseteta tarpeettomasti.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Kierrätyksen tehostaminen jatkuu kirjaston toimintakulttuuriin sopivilla tavoilla – hyväksi havaittuja toimintoja jatketaan – uusia selvitetään.	Lasinkeräys - pääkirjaston keittiön lasinkeräystä jatketaan. Paperinkäytön seuranta - jatketaan vuonna 2010 aloitettua paperinkäytön seurantaan tulostimen laskureita käyttämällä. - jatketaan tekstiviesti- ja sähköposti-ilmoitusmahdollisuuden aktiivista tarjoamista asiakkaille. Seurataan paperittomien ilmoitustapojen määrää. Kirjojen kierrätys - poistettujen kirjojen myyntiä jatketaan. - asiakkaiden omien kirjojen ja lehtien kierrättämistä kirjakärryssä pääkirjastossa ja lähikirjastoissa jatketaan. Muovin kierrätys - seurataan ongelmajätemuovin keräys- ja kierrätysmahdollisuuksia. - jatketaan pääkirjaston henkilökunnan kahvihuoneen jätteiden lajittelua ja täydennetään lajittelua myös työpisteissä (bio-, muovi-, kartonki- ja sekajäte). - jatketaan lähikirjastojen muovijätteen keräämistä. Kirjaston tilaisuudet - pyritään ekologisuuteen esim. astiavalinnoissa sekä jätteen kierrätyksessä.
POHJOIS-POHJANMAAN MUSEO	
Sitoutuminen johtaa toimintaan	Pohjois-Pohjanmaan museon henkilökunta on sitoutunut kestävän kehityksen tavoitteisiin ja toteuttaa niitä työssään.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	Henkilökunnalla on mahdollisuus noudattaa materiaalivalinnoissaan kestävän kehityksen periaatteita.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	Materiaalien säästö, kierrätys ja uusiokäyttö huomioidaan museon näyttelyjen rakentamisessa ja muussa toiminnassa. Ongelmajätteiden määrää seurataan seurantatilastolla.
OULU SINFONIA	
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Kulttuurinen sivistystehtävä	Monipuolisen ja korkeatasoisen musiikin tarjoaminen erilaisille kuulijaryhmille lapsista vanhuksiin.
Ihmisten henkisen ja sosiaalisen kestämisen ja jaksamisen helpottaminen	Orkesterin taiteellinen kehittäminen ja nousu kansainvälisesti merkittävälle tasolle.
Lasten ja nuorten kulttuurin edistäminen	Koululaiskonserttien järjestäminen ja yhteistyö musiikkipainotteisten koulujen kanssa.
Laadukkaan musiikin tuottaminen	Monipuolinen ohjelmisto musiikin eri aikakausilta: sinfoniakonsertteja 20, muita konsertteja ja erilaisia esiintymisiä 15, oopperoita 10, lapsille ja nuorille suunnattua yleisökasvatusta 4, jalkautumisia 5.
Matala osallistumiskynnys	Erilaiset lippumallit, esim. yrityslippu, perhelippu ja alennusliput eri ryhmille. Jalkautuminen Madetojan salin ulkopuolelle, pienkoonpanoesiintymiset.
Ulkopuolinen tulorahoitus	Pitkäjänteinen yritysyritysyritysstrategia. Säilyttää nykyiset yritysyritysyrityskumppanit sekä löytää uusia.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Energian kulutuksen vähentäminen	Sähköpostin ja internet-sovellusten käyttö.
Paperinkäytön vähentäminen sekä toimiston sisäisessä viestinnässä sekä asiakasyhteyksissä	Energiataloudelliset laitteet ja koneet, jätteiden lajittelu.
OULUN TAIDEMUSEO	
Sitoutuminen johtaa toimintaan	Oulun taidemuseon henkilökunta on sitoutunut kestävän kehityksen tavoitteisiin ja toteuttaa niitä työssään.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	Henkilökunnalla on mahdollisuus noudattaa materiaalivalinnoissaan kestävän kehityksen periaatteita.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	Materiaalien säästö, kierrätys ja uusiokäyttö huomioidaan taidemuseon näyttelyiden rakentamisessa sekä muussa toiminnassa. Museokauppa Ainoan valikoimassa kiinnitetään erityistä

	huomiota tuotteiden ekologisuuteen.
KULTTUURITALO VALVE – KAUPUNGINTEATTERI – TIETOMAA –	

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Tavoitteet	Tavoitetaso tai toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	
Tilaajatoimintoja kehittämällä edistetään ympäristöpolitiikan tavoitteiden toteuttamista	ISO 14001 ympäristöstandardin mukainen toiminta: <ul style="list-style-type: none"> - varmistetaan standardinmukainen toiminta ja kehitetään toimintatapoja jatkuvan parantamisen periaatteiden mukaisesti. - nostetaan henkilöstön ympäristötietoisuutta.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Ilmastostrategia; Ilmastonmuutoksen hillitseminen Varautuminen ilmastonmuutokseen	Ilmastonmuutoksen hidastamiseen tähtäävät toimenpiteet mukana kaikessa suunnittelussa ja toteutuksessa: <ul style="list-style-type: none"> - olemassa olevan infran hyödyntäminen. - yhdyskuntarakenteen eheyttäminen. - joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen edistäminen. - merkittävien hankkeiden vaikutukset ilmastonmuutokseen arvioidaan.
Haaste Itämeren pelastamiseksi; toimenpideohjelma	Toteutetaan toimenpideohjelman mukaisesti.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Energiatsehokkuussopimus	Toteutetaan toimenpideohjelman mukaisesti.

RAKENNUSLAUTAKUNTA

KRIITTINEN MENESTYSTEKIJÄ: Ilmastonmuutoksen hillitseminen. Ekologisesti tasapainoisen rakennuskannan luominen.	
Tavoitteet	Tavoitetaso tai toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	
Ilmastonmuutoksen <u>vaikutukset</u> ja terveiden rakennusten <u>merkitys tiedostetaan</u> rakennustoimialan ja rakennusten käyttäjien keskuudessa.	RV korostaa hankkeiden ohjaustyössään rakennuttajille ja ostajille ilmastonmuutoksen ja terveen rakennuksen faktoja ja niihin varautumisen hyötyjä. Viesti tavoittaa yli 95% uudisrakennuttajista.
Olosuhteet luovat mahdollisuuden	
Ilmastonmuutoksen ja terveen rakentamisen <u>tiedostaminen synnyttää uuden asenneilmaston</u> . <u>Sitä hyödynnetään</u> laajasti muutoksen ja vaurioiden ehkäisyssä.	RV:n energiaohjaustyön tuloksena uusien pientalojen lämmitysenergian säästö koko Oulun vuosituotannossa on keskimäärin 10% vuoden 2012 määräystasosta (25% v. 2010 määräystasosta). RV:n kosteudenhallintatyön tuloksena pientalojen kosteudenkestävyys asteikolla 1-5 on yli 4 (>60%:n osuudella) ja ulkovaipan tiiveys (vuotoluku) tasolla <0,6 (>20%:n osuudella).
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Ilmastonmuutoksen hillitsemisestä ja terveen rakennuskannan tuottamisesta <u>luodaan rakennustoimialalle kestävä, tuottavaa liiketoimintaa</u> .	Kehitystä em. laatu- ja energia-asioissa jouduttaakseen RV voi tukea julkisesti näihin tavoitteisiin tähtääviä kehittäjiä saamaan tuotteensa markkinoille, myös vaikka siitä olisi liiketoimintaetua.

LIIKELAITOKSET

OULUN ENERGIA

Tavoitteet	Tavoitetaso tai toimenpiteet
	<p>Laanilan ekovoimalaitoksen rakentaminen; otetaan kaupalliseen käyttöön elokuussa 2012.</p> <p>Puupolttoaineen vastaanottoaseman rakentaminen Toppilan voimalaitokselle; valmistuu elokuussa 2012.</p> <p>Energiatehokkuustoimenpiteitä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toppila 2:n turbiinin korkeapainepesän modernisointi - Toppila 2:n savukaasulauhduttimen lämmön hyödyntäminen lauhteen ja palamisilman lämmityksessä - varalämpökeskusten omakäyttölämmön kulutuksen pienentäminen.

OULUN VESI

Tavoitteet	Tavoitetaso tai toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	
Raakaveden laadun turvaaminen	Oulujoen vesienhoitosuunnitelman toimenpideohjelman seuranta raakaveden laadun parantamiseksi.
Energiatehokkuussopimuksen tavoitteet	<p>Sitoudutaan ilmasto-ohjelman mukaisten toimien toteuttamiseen.</p> <p>Edistetään energiataloudellisia ja kestävän kehityksen mukaisia ratkaisuja vesilaitostoiminnassa.</p> <p>Pohjavesihankkeen toteutuminen vähentää oleellisesti puhdistuskemikaalien ja energian käyttöä.</p> <p>Lietteen hyötykäyttö turvataan.</p>
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Siirtoviemäreiden hyödyntäminen haja-asutuksen viemäroinnissä	Haja-asutusalueiden viemäroinnissä hyödynnetään rakennettuja ja lähivuosina toteutettavia siirtoviemäreitä.
Keskitetty jätevedenpuhdistus on ympäristön kannalta tavoiteltavaa.	Jäteveden käsittelyn keskittäminen Taskilan puhdistamolle Haukiputaan siirtoviemärin toteutuessa.
Ilmastomuutoksen riskeihin varautuminen vesihuoltotoiminnassa	Ilmastomuutoksen käytännön riskeihin varautuminen mm. tulvatorjunnassa, hulevesien hallinnassa ja vesihuoltorakenteiden mitoituksessa.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Sertifioitu laadunhallintajärjestelmä	Jatkuvan parantamisen periaatteen ja toiminnan myönteinen kehitys laadunhallintajärjestelmän auditoinneissa. Kannustetaan henkilökuntaa kehittämään laatu- ja ympäristötietoisuuttaan.
Jätevedenkäsittely ja lietteenkäsittely toimivat lupaehtojen mukaisesti.	Lietteen vaihtoehtoisten käsittelymenetelmien selvityksiä jatketaan.

OULUN SATAMA

Tavoitteet	Tavoitetaso tai toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	
Satamat ovat siistejä ja turvallisia – vastuullinen toiminta ympäristöasioissa	Sisäisissä ja ulkoisissa tarkastuksissa ei tule laatupoikkeamia. Ympäristölupaehtojen mukainen toiminta.
Energiatehokkuussopimus / energian säästäminen	3 %:n pudotus energian kulutuksessa.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Sataman infrastruktuuri on liikenteen tarpeiden mukainen - kilpailukykyiset rakenteet ja laitteet	Yleissuunnitelman toteutus ;hiekan ja öljynerotuskaivot saneerattaville ja uusille kentille. Viemäriliitännät sekä maasähkön liittymän rakentamismahdollisuus uusille ja korjattaville laitureille.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Voimassa oleva toimintajärjestelmä (laatu-, ympäri-stö-, työterveys- ja -turvallisuusjärjestelmä)	Toimintajärjestelmän ylläpitäminen ja edelleen kehittäminen, auditoinnit ja katselmukset suoritetaan.
Palveluiden jatkuva kehittäminen	Asiakaskysely toteutetaan, mukaan ympäristönäkökulma. Asiakaspalvelukoulutus.

OULUN JÄTEHUOLTO

Tavoitteet	Tavoitetaso tai toimenpiteet
Vastuullinen ja taloudellisesti kannattava jätteenkäsittelytoiminta	Biokaasun hyötykäyttömäärän kasvattaminen kaatopaikkakaasun tehokkaamman talteenoton ja biojätteen mädätyksen avulla 20 % vuoden 2009 tasosta vuoteen 2013 mennessä. Jäteasemien toiminnan kehittäminen. Henkilökunnan ammattitaitoa ylläpitävän ja kehittävän koulutuksen järjestäminen ja siihen osallistuminen.
Loppusijoitettavan jätteen määrän ja haitallisuuden vähentäminen	Biohajoavan jätteen ohjaaminen pois kaatopaikalta v. 2013 loppuun mennessä / Lajitteluareenan käyttöönotto 2012, poltettava jäte Laanilan ekovoimalaitokselle. Tiedotuskampanja (yhdessä Oulun Energian kanssa) jätteiden lajittelun tärkeydestä ja Laanilan ekovoimalaitoksen toiminnan aloittamisesta.
Jätteen hyötykäytön kasvattaminen	Vuoteen 2013 loppuun mennessä hyödynnetään Ruskon jätekeskuksessa vastaanotetusta yhdyskunta- ja rakentamisessa syntyvästä jätteestä materiaalina 20 % ja energiana 30 % ja sijoitetaan kaatopaikoille enintään 50 % jätteestä.

OULUN TYÖTERVEYS

Tavoitteet	Tavoitetaso tai toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	Kestävän kehityksen vastuuhenkilön nimeäminen. Laaditaan kestävän kehityksen tavoitteet vuodelle 2012.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	Jätteiden tarkoituksenmukainen lajittelu. Paperinkulutuksen vähentäminen.

OULUN TIETOTEKNIikka

Tavoitteet	Tavoitetaso tai toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	OTT:n kautta kulkee vuosittain 3500 työasemaa ja yhteensä 6200 erilaista laitetta. Niiden pakkausmateriaalit kierrätetään. Käytöstä poistetuista työasemalaitteista suuri osa myydään niiden aiemmille käyttäjille tai kuntalaisille, jolloin niistä aiheutuvat logistiset rasitukset jäävät mahdollisimman pieniksi. Vanhan työaseman kuljetus OTT:aan ei aiheuta ylimääräisiä logistisia rasitteita, koska se tapahtuu uuden työaseman viennin paluumatkalla. Valtaosa laitteista on käyttökelpoisia ja soveltuu yksityiseen peruskäyttöön vielä kolmen vuoden elinkaaren päätyttyä. Työasemia myydään noin 1500 kpl/vuosi

Olosuhteet luovat mahdollisuudet	Järjestetään taloudellisen ajon kurssi kahden vuoden välein. Opastetaan asiakkaita siirtymään oheistulostimista useampaa käyttäjää palveleviin verkkotulostimiin.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	Otetaan vähäpäästöisyys huomioon kalustohankinnoissa. Käytetään polkupyörää lähialueelle suuntautuvilla asiakaskäynneillä. Ympäristöystävällisyys ja sähkönkulutus ovat yhtenä laatupisteytyskriteerinä palvelinten ja työasemien puitesopimuksia kilpailutettaessa. Hankitaan työasemalaitteistoja, jotka tukevat virranhallintatyökaluja (kuten Intelin vPro). Palvelimia virtuaalisoidaan (tavoitteena 80 %:n virtuaalisointiaste). Työasemien virransäästöominaisuudet asetetaan valmiiksi kaikille toimitetuille työasemille tasapainottaen käytettävyyttä ja ympäristöystävällisyyttä.

OULUN SERVIISI

Tavoitteet	Tavoitetaso tai toimenpiteet
Kuljetuskertojen vähentäminen	Kuljetusten minimointi keittiön prosesseja ja tuotannon suunnittelua tarkastelemalla - valmistuskeittiöiden tilaus-valmistelu-jakelu-prosessin tavoitteellinen tarkentaminen, C&C -tuotantotavan lisäys.
Eettiset vaihtoehdot ruokatarjonnassa	Lähiruoka- ja luomutietoisuuden lisääminen. Lisätään elintarvikkeiden kotimaisuusastetta: - lähiruoka- ja luomupäivä ja/ tai infot/ tietoisikut vuosittain/ lukukausittain (esim. sadonkorjuu -teeman yhteyteen).
Pesuaineet ja niiden annostelu	Annostelulaitteiden lisääminen oikean annostelun toteuttamiseksi - pesuaineiden käytön suunnittelu ja seuranta pesuainetoimittajan ohjelmaa käyttäen.
Jätehuollon kehittäminen	Biojätteen määrän pysyvä vähentäminen: - uusien toimintatapojen käyttöönotto biojätteen vähentämiseksi, biojäte-seuranta tiimeittäin WSS-työtilaan kuukausittain, yhteistyössä asiakkaan kanssa. Kierrätyksen huomioiminen - yhteistyössä kiinteistöhoidon, alueisännöinnin ja asiakkaiden kanssa.
Energian säästö	Veden- ja sähkönkulutuksen vähentäminen - keittolaitteiden optimaalinen hyödyntäminen tuotantoprosessissa. - vedenkäytön huomioiminen astioiden pesuprosessissa.

OULUN TEKNINEN LIIKELAITOS

Tavoitteet	Tavoitetaso tai toimenpiteet
Lämmitykseen käytetyn energian-, sähkön- sekä vedenkulutuksen vähentäminen 1,5 %:lla vuoden 2011 tasosta.	Käydään läpi kiinteistökohtaisesti energiankulutus ja selvitetään mihin energiaa kuluu. Lisätään kiinteistöjen käyttöastetta. Opastetaan tilojen käyttäjiä energian- ja vedensäästöön.
Kuljetus- ja työkonelastun (ml. henkilökohtaisten ajoneuvojen) Ilmastopäästöjen pienentäminen 3 %:lla vuoden 2011 tasosta.	Hyödynnetään työnhallinta.net (liikkuvan työntekijän) palvelua ajoreittien, aikataulujen ja kuljetusten suunnittelussa. Tutkitaan mahdollisuutta hankkia työsuohdepyöriä tai muita saasteettomia kulkuvälineitä työaikana tapahtuvaan liikkumiseen. Kannustetaan henkilöautojen yhteiskäyttöön ja

	<p>kimppakyyteihin.</p> <p>Suositaan vähäpäästöistä kalustoa.</p> <p>Tehostetaan autojen kuljetuskapasiteetin hyväksikäyttöä.</p> <p>Osallistutaan taloudellisen ajotavan koulutukseen.</p>
Hankintojen toteuttaminen kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.	<p>Toteutetaan omat hankinnat kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.</p> <p>Pyritään vaikuttamaan kaupungin hankintoihin ja niiden kilpailuttamiseen siten, että tavaran toimitukset voidaan järjestää kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.</p>

OULUN TILAKESKUS

Tavoitteet	Tavoitetaso tai toimenpiteet
Rakennukset suunnitellaan käyttötarkoituksen ja käyttöiän mukaan ja vältetään turhaa uusien tilojen rakentamista.	Parannetaan tilatehokkuutta kehittämällä toimintamalli ja mittarit yhdessä opetustoimen ja sosiaalitoimen kanssa huomioiden uuden Oulun rakennuskanta ja palveluverkkotarkastelut.
Edistetään asiantuntijan roolissa tilatehokkuutta.	Aloitetaan palveluhallintokunnille tarpeettomien uuden Oulun kiinteistöjen kartoitus; tarpeettomat kohteet siirretään Tekniselle keskukselle kiinteistönjalostukseen. Työ tehdään yhtä aikaa hallintokuntien palveluverkkotarkastelun kautta.
Kestävä kehitys otetaan mukaan suunnittelun ohjaukseen.	Uudis- ja korjausrakennushankkeiden suunnittelunohjauksessa hyödynnetään valituissa kohteissa erillistä energiatehokkuutta tarkastelevaa asiantuntijaa.
Rakennusten kokonaisenergiataloutta parannetaan.	<p>Kartoitetaan Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-Iin kiinteistöjen energiatehokkuuden nykytila. Kartoituksen perusteella laaditaan toiminta- ja kehityssuunnitelma.</p> <p>Liitetään Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-Iin kiinteistöt energiankulutuksen kuukausiseurantaan.</p> <p>Laaditaan energiakatselmusten aikataulu Haukiputaan, Kiimingin, Oulunsalon ja Yli-Iin kiinteistöjen osalta.</p>

OULUN KONTTORI

Tavoitteet	Tavoitetaso tai toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	
Energian säästäminen (sähköenergian pienentäminen, lämpöenergian pienentäminen)	<p>Sammutetaan valot wc:stä, varastoista, kokoushuoneista yms. tiloista silloin kun tiloissa ei olla. Hyödynnetään luonnonvaloa. Toimiston sähkölaitteet sammutetaan yöajaksi (näytöt, kopiokone, laturit). Ei käytetä valmiustiloja.</p> <p>Sähkölaitteiden energiakulutuksen ohjeistaminen ja laitteiden energiansäästöasetusten käyttöönotto.</p> <p>Käytetään portaita hissien sijasta.</p>
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Noudatetaan jätemääräyksiä, lajitellaan ja kierrätetään jätteet, jätteiden jatkoohjelyntäminen	<p>Toimitiloissa/kerroksissa käytössä paperinkeräyssäiliöt.</p> <p>Kohteissa on järjestetty paristonkeräys.</p>
Jättemäärän vähentäminen	Pääsääntöisesti kierrätettävät käsipyyhkeet käytössä.
Keskusta-alueiden palvelutarjonnan ja saavutettavuuden merkittävä parantaminen	Lisätään Oulu10 -palvelupisteiden palvelutarjontaa.
Liikkumistarpeen vähentäminen olemassa olevaa palveluverkkoa kehittämällä	Lisätään Oulu10 -palveluihin kuuluvien yhteispalvelupisteiden (monipalvelupisteiden) palvelutarjontaa.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Toimistotarvikkeiden optimaalinen tarve ja käyttö.	Toimistotarvikkeiden hyllytyssopimuksella varmistetaan toimistotarvikkeiden optimaalinen tarve ja käyttö ja minimoidaan epäkuranttien

	tarvikkeiden varastointi.
Suositaan ekologisuutta hankinnoissa	Ympäristönäkökohdat huomioon ottavien hankintojen osuus > 33 % hankinnoista (keskitetyt hankinnat).
Kierrätys	Aktiivinen käytöstä poistettujen tavaroiden kierrättäminen: kerätään käytöstä poistetut tavarat yhteen paikkaan ja markkinoidaan hallintokunnille.

NALLIKARI

Tavoitteet	Tavoitetaso tai toimenpiteet
Jätteen määrän vähentäminen	Hankesuunnitelmassa esitettyjen jätehuoltoon liittyvien toimenpiteiden käytäntöönpano: <ul style="list-style-type: none"> - Jätteiden lajittelun hyvä opastus asiakkaille ja työntekijöille. - Lajittelun vaatimien edellytysten parantaminen.
Energiatehokkuus	Energian käytön seuranta ja rajoittaminen, esim. huonelämpötilaa laskemalla ja veden käyttöä vähentämällä.
Tilojen tehokas käyttö	Pyritään saamaan mahdollisimman hyvät käyttöasteet ympäri vuoden lämpiminä pidettäville tiloille. Selvästi vajaakäyttöisten ja huonokuntoisten tilojen jatkokäytön harkitseminen ja mahdollisesti käytöstä poistaminen.

BUSINESS OULU

Tavoitteet	Tavoitetaso tai toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan Vastuullinen toiminta ympäristöasioissa	Käytetään jaettuja sähköisiä työtiloja ja videoneuvotteluja. Sähköiset kalenterit käyttöön. Sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä käytetään sähköisiä menetelmiä. Tietokoneiden ja valojen sammuttaminen työpäivän päätteeksi.
Energiakulutuksen pienentäminen	Jätteiden lajittelu: biojätteet sekä paperi- ja pahvinkeräys.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	Osa työpisteistä/-alueista varustettu valaisimilla, joissa on liiketunnistin.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	Paperitulosteiden vähentäminen. Jätteiden lajittelu. Kalusteiden kierrätys ja uusiokäyttö.

OULUN SEUDUN YMPÄRISTÖTOIMI

Tavoitteet	Tavoitetaso tai toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	
Ympäristötietoiset ja kestävä kehityksen edistämiseen sitoutuneet päättäjät, asukkaat, yritykset ja työntekijät	Ympäristöohjelman raportointi johtokunnalle. Ympäristöohjelmasta tiedottaminen yksikköpalaverissa ja Akkunassa. Kaupungin ympäristöjohtamisen ja -politiikan toteutumisen seuranta ja koordinointi.
Kestävä kehityksen toteuttaminen jokapäiväisissä toiminnoissa ja käyttäytymisessä	Oulun kaupungin ympäristötilinpäätöksen kehittäminen ja toteutus. Seudullisen ympäristötiedottamisen tehostaminen. Ympäristötalon informaatiopisteen kehittäminen. Ympäristötoimen Internet-sivujen päivittäminen.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Tarkoituksenmukaiset, kestävä kehityksen periaatteen huomioonottavat palvelut ja palvelurakenteet	Sähköisten palvelujen ja toiminnan kehittäminen.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Kasvihuonepäästöjen vähentäminen	Ilmastostrategian toteuttamiseen osallistuminen.
Materiaali- ja energiatehokkuuden parantaminen	Paperinsäästö-, energiansäästö- ja jäteohjeiden päivittäminen.

	Toimistotarvikkeiden kierrätyksen tehostaminen.
Kestävän kehityksen liittäminen mukaan osaksi Tilakeskuksen toimintaprosesseja.	Päivitetään Tilakeskuksen kestävän kehityksen ohjelma (ympäristöohjelma) uuden Oulun kiinteistökanta huomioiden.

OULU-KOILLISMAAN PELASTUSLAITOS

Tavoitteet	Tavoitetaso tai toimenpiteet
Sitoutuminen johtaa toimintaan	
Tietoisuuden lisääminen	Oulun kaupungin ympäristöpolitiikan ja kestävän kehityksen periaatteiden läpikäyminen niille pelastuslaitoksen työntekijöille, jotka eivät asiaa vielä tunne.
Kierrätyksen tehostaminen	Jätehuoltosuunnitelman viimeistely, toimeenpano ja toteutumisen valvonta. Kestävän kehityksen käytäntöjen, kuten jätteiden kierrättämisen ja hyötykäytön tehostaminen.
Olosuhteet luovat mahdollisuudet	
Valvontatehtävän asianmukainen hoitaminen	Kestävän kehityksen periaatteiden ja puhtaan ympäristön huomiointi pelastuslaitokselle kuuluvassa valvontatyössä.
Valmius torjua ympäristövahinkoja	Jatkuva valmius toimia puhtasta elinympäristöä vaarantavissa onnettomuus- ja vaaratilanteissa.
Sähköisten palveluiden ja sähköisen viestinnän kehittäminen	Luodaan taloudellisten resurssien puitteissa edellytykset lisätä sähköisten palveluiden ja sähköisen viestinnän määrää.
Toimintatapavalinnoilla kohti jatkuvaa parantamista	
Matkustamisen vähentäminen	Siirrytään enenevässä määrin sähköiseen viestintään ja vuorovaikutukseen.
Ympäristönäkökulmien huomiointi hankinnoissa	Pakokaasupäästöjen (vähäpäästöisyyden) huomiointi ajoneuvohankintojen pistetyksessä jatkossakin. Ajoneuvokaluston sekä muun kaluston ja välineistön mahdollisimman tehokas kierrätys asemapaikkojen välillä. Logistiikan kehittäminen asemapaikkojen välisissä tavaratoimituksissa ja matkustamisessa.

LIITE 2 VÄESTÖ 1.1.2012 IKÄRYHMITTÄIN JA VÄESTÖENNUSTE SUURALUEITTAIN 2016 JA 2021

UUSI OULU

- väestö 1.1.2011
- väestösuunnite vuosille 2016 ja 2021

SUURALUE	VUOSI	0	1-2	3-6	0-6	7-12	13-15	16-18	19-24	0-28	25-64	75-	65-	85-	YHT.
1 Keskusta	2011	166	209	275	650	334	182	460	3 738	7 850	10 184	2 104	3 890	602	19 438
	2016	150	200	270	620	340	160	450	3 700	7 900	10 030	2 250	4 500	670	19 800
	2021	130	180	240	550	340	160	450	3 600	8 000	9 800	2 500	4 900	820	19 800
2 Höyhtyä	2011	93	144	308	545	441	269	361	884	3 061	4 645	911	1 683	267	8 828
	2016	100	150	320	570	430	225	290	870	3 150	4 715	1 100	2 000	340	9 100
	2021	90	140	310	540	430	215	270	750	3 200	4 495	1 200	2 100	390	8 800
3 Oulunsuu	2011	78	150	280	508	391	216	350	1 075	3 149	4 223	450	1 160	78	7 923
	2016	70	150	280	500	390	190	300	1 000	3 000	4 170	550	1 350	110	7 900
	2021	60	130	260	450	390	190	260	850	2 900	3 910	650	1 550	130	7 600
4 Kauko- vainio	2011	95	173	223	491	265	157	241	1 032	2 715	3 329	527	1 038	159	6 553
	2016	80	160	220	460	280	160	220	900	2 600	3 180	670	1 300	205	6 500
	2021	70	140	190	400	280	160	200	800	2 500	2 760	850	1 500	245	6 100
5 Nuotta- saari	2011	5	13	15	33	19	20	31	111	284	355	47	114	5	683
	2016	10	25	25	60	30	15	35	150	400	510	85	250	15	1 050
	2021	10	30	30	70	45	35	45	180	500	505	120	350	30	1 230
6 Kaakkuri	2011	328	609	1 095	2 032	1 203	532	470	995	6 039	6 267	164	551	17	12 050
	2016	350	640	1 160	2 150	1 450	630	550	1 000	6 900	7 070	230	800	45	13 650
	2021	300	570	1 030	1 900	1 400	630	560	950	6 700	6 860	300	1 100	65	13 400
7 Maikkula	2011	147	299	547	993	784	464	436	593	3 754	5 200	239	746	48	9 216
	2016	140	270	510	920	750	370	380	540	3 700	5 140	270	1 000	70	9 100
	2021	120	220	460	800	730	360	340	500	3 600	4 570	350	1 200	100	8 500
8 Tuira	2011	93	133	160	386	167	121	223	1 367	3 121	4 589	984	1 809	304	8 662
	2016	100	140	160	400	200	110	200	1 450	3 200	4 540	1 200	2 100	360	9 000
	2021	100	140	160	400	230	130	200	1 450	3 450	4 290	1 350	2 700	430	9 400
9 Puolivälin- kangas	2011	91	170	270	531	385	217	260	704	2 569	3 827	572	1 172	105	7 096
	2016	90	160	260	510	400	180	220	700	2 500	3 340	650	1 600	140	6 950
	2021	70	130	230	430	380	180	200	700	2 450	2 710	800	1 800	150	6 400
10 Koskela	2011	150	225	337	712	487	267	405	1 490	4 285	5 483	425	1 130	91	9 974
	2016	160	230	340	730	500	250	400	1 600	4 700	5 820	530	1 700	140	11 000
	2021	160	250	370	780	600	270	430	1 750	5 300	6 370	700	2 250	160	12 450
11 Pate- niemi	2011	166	353	664	1 183	1 012	620	634	755	4 754	7 026	535	1 505	83	12 735
	2016	140	330	630	1 100	950	540	580	730	4 630	6 500	600	1 900	110	12 300
	2021	110	260	560	930	850	500	540	710	4 440	5 870	750	2 100	130	11 500
12 Kaijon- harju	2011	301	637	1 088	2 026	1 144	413	420	1 960	7 492	8 270	194	604	34	14 837
	2016	350	730	1 220	2 300	1 500	560	470	2 150	8 000	9 030	230	790	55	16 800
	2021	350	730	1 220	2 300	1 500	730	500	2 200	8 350	9 770	350	1 300	80	18 300

13	2011	138	255	481	874	689	343	395	682	3 504	5 605	578	1 556	124	10 144
Mylly- oja	2016	130	250	450	830	650	300	350	690	3 500	5 280	660	1 900	170	10 000
	2021	110	230	390	730	620	290	320	660	3 500	4 680	850	2 200	180	9 500
14	2011	6	19	36	61	45	29	17	43	212	377	29	84	6	656
Sangin- suu	2016	5	20	35	60	45	30	15	45	210	365	35	90	20	650
	2021	5	15	30	50	45	30	15	45	210	315	50	100	20	600
15	2011	134	297	510	941	629	287	225	363	2 792	3 861	119	381	15	6 687
Korven- suora	2016	140	310	550	1 000	680	330	240	400	2 950	3 950	140	550	30	7 150
	2021	170	380	650	1 200	800	350	260	420	3 400	4 470	230	750	40	8 250
16	2011	63	108	248	419	299	143	115	170	1 288	1 758	230	507	52	3 411
Yli- kiiminki	2016	70	120	270	460	360	150	115	175	1 360	1 790	250	600	80	3 650
	2021	75	125	270	470	400	170	105	180	1 400	1 595	300	730	90	3 650
17	2011	26	60	106	192	159	116	100	106	762	851	24	62	11	1 586
Hiukka- vaara	2016	110	220	400	730	340	170	140	300	1 800	2 020	50	300	40	4 000
	2021	220	500	880	1 600	920	360	370	700	5 000	5 200	200	850	60	10 000
Hauki- pudas	2011	219	467	978	1 664	1 280	565	543	639	5 217	6 553	636	1 460	150	12 704
	2016	240	518	1 054	1 812	1 532	617	568	769	5 857	6 812	628	1 672	173	13 782
	2021	254	535	1 111	1 900	1 606	760	676	827	6 343	7 018	692	1 919	192	14 705
SUURALUE	VUOSI	0	1-2	3-6	0-6	7-12	13-15	16-18	19-24	0-28	25-64	75-	65-	85-	YHT.
Kello	2011	101	188	431	720	662	326	323	280	2 498	3 280	186	575	33	6 166
	2016	104	195	434	733	679	308	324	460	2 646	3 245	242	769	54	6 518
	2021	117	225	436	779	699	346	307	435	2 886	3 326	306	954	69	6 845
Kiiminki	2011	148	340	728	1 216	983	427	358	366	3 612	4 014	295	750	74	8 115
	2016	176	323	659	1 158	1 125	516	395	375	3 930	4 669	344	900	100	9 138
	2021	175	309	616	1 100	950	564	420	380	4 000	5 621	350	1 100	120	10 135
Jääli	2011	76	177	368	621	545	256	225	265	2 109	2 781	108	394	26	5 087
	2016	96	196	378	670	569	258	230	280	2 155	2 867	140	545	37	5 419
	2021	95	196	384	675	536	289	228	285	2 157	3 077	155	590	43	5 680
Oulunsalo	2011	169	362	779	1 310	1 067	527	473	479	4 325	4 870	280	856	59	9 582
	2016	232	454	909	1 595	1 185	544	533	611	4 784	4 903	421	1 226	77	10 596
	2021	261	506	940	1 707	1 304	596	594	568	4 958	5 222	592	1 545	119	11 535
Yli-li	2011	27	65	133	225	200	118	119	121	859	962	223	444	48	2 189
	2016	30	61	125	216	172	96	100	118	762	869	235	448	69	2 019
	2021	29	60	126	215	179	87	81	103	727	798	238	480	80	1 943
Laitokset yms. (Oulu)	2011	17	35	61	113	79	71	64	77	466	506	154	201	89	1 111
	2016	15	35	50	100	105	30	45	100	400	750	200	270	150	1 400
	2021	20	30	50	100	140	40	35	55	300	330	250	320	230	1 020

UUSI OULU yhteensä

	VUOSI	0	1-2	3-6	0-6	7-12	13-15	16-18	19-24	0-28	25-64	75-	65-	85-	YHT.
UUSI OULU	2011	2 837	5 488	10 121	18 446	13 269	6 686	7 248	18 295	76 717	98 816	10 014	22 672	2 480	185 433
YHT.	2016	3 087	5 887	10 709	19 683	14 662	6 739	7 150	19 113	81 034	101 565	11 710	28 560	3 260	197 472
	2021	3 100	6 031	10 943	20 074	15 373	7 442	7 406	19 098	86 272	103 562	14 134	34 388	3 973	207 343

(Taulukossa on mukana kaikki uuden Oulun suuralueet Haukiputaalta, Kiimingistä, Oulusta, Oulunsalosta ja Yli-listä yhdistymissopimuksen mukaisesti Osa-aluejaon muutos Oulussa: Uutena suuralueena Hiukkavaara, joka on muodostettu osista Myllyojan ja Sanginsuun suuralueita.)

I ♥
OULU

Keskushallinto,
Talous ja strategia -ryhmä
Kirkkokatu 2 a, PL 1
90015 Oulun kaupunki